СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК
ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

Година XXII Број 22 ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ 27. јун 2025.

Скупштина општине Велико Градиште, на основу члана 64. и 72. Закона о локалним изборима („Службени гласник Републике Србије“, број 14/2022), члана 40. Статута општине Велико Градиште (‘’Службени гласник општине Велико Градиште’’, бр. 2/2019,3/23 и 31/23), и Извештаја Одбора за административно-мандатна питања, на својој 11. седници одржаној 26.06.2025. године, донела је

О Д Л У К У
О ПОТВРЂИВАЊУ МАНДАТА ОДБОРНИКА СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

Члан 1.

ПОТВРЂУЈЕ СЕ мандат одборнику Скупштине општине Велико Градиште, **Шуловић Златку** из Великог Градишта, са изборне листе ДР МИЛОШ ЈОВАНОВИЋ – НАДА ЗА ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ – Српска коалиција НАДА – Национално демократска алтернатива – Нова Демократска странка Србије (Нови ДСС) – Покрет обнове Краљевине Србије (ПОКС) – Војислав Михаиловић.

Мандат новог одборника Шуловић Златка, почиње да тече даном потврђивања мандата и траје до истека времена на које је изабран одборник коме је престао мандат.

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у’’Службеном гласнику општине Велико Градиште “.

Члан 3.

Против ове одлуке може се изјавити жалба Вишем суду у Пожаревцу року од 7 дана од дана доношења ове одлуке, а преко Скупштине општине Велико Градиште.

Образложење

Правни основ за доношење Одлуке о потврђивању мандата одборнику Скупштине општине Велико Градиште (у даљем тексту: Одлука) садржан је у одредбама члана 64. Закона о локалним изборима („Службени гласник Републике Србије“, број 14/2022) који се аналогно примењује и у случају потврђивања мандата одборника, након конститутивне седнице, а којим је утврђено да мандат одборника почиње да тече даном потврђивања мандата, да Скупштина општине одлучује о потврђивању мандата одборника, као и да у гласању поред одборника, могу учествовати и кандидати којима су мандати додељени у складу са чланом 66. Закона и који имају уверење изборне комисије јединице локалне самоуправе да су изабрани.

Такође, одредбама члана 72. Закона о локалним изборима („Службени гласник Републике Србије“, број 14/2022) ,утврђено је да, када одборнику престане мандат пре истека времена на који је изабран, изборна комисија решењем додељује првом наредном кандидату са исте изборне листе којем није био додељен мандат одборника у року од два дана од дана када је констатовано да је престао мандат.

Скупштина општине Велико Градиште, дана 28.04.2025. године констатовала је

престанак мандата одборника Владице Стокића из Десина, са изборне листе ДР МИЛОШ ЈОВАНОВИЋ–НАДА ЗА ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ – Српска коалиција НАДА – Национално демократска алтернатива – Нова Демократска странка Србије (Нови ДСС) – Покрет обнове Краљевине Србије (ПОКС) – Војислав Михаиловић доношењем Одлуке о престанку мандата одборника.

Општинска изборна комисија је у складу са чланом 72. и 73. Закона о локалним изборима, донела је решење којим је доделила мандат кандидату за одборника Шуловић Златку из Великог Градишта, са изборне листе ДР МИЛОШ ЈОВАНОВИЋ – НАДА ЗА ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ – Српска коалиција НАДА – Национално демократска алтернатива – Нова Демократска странка Србије (Нови ДСС) – Покрет обнове Краљевине Србије (ПОКС) – Војислав Михаиловић као првом наредном кандидату са изборне листе и издала уверење о избору за одборника Скупштине општине Велико Градиште.

Одбор за административно-мандатна питања, утврдио је сагласност Решења Општинске изборне комисије о додели мандата и уверења Општинске изборне комисије о избору Шуловић Златка из Великог Градиштаи за одборника Скупштине општине Велико Градиште и предложио је Скупштини општине да потврди мандат одборнику Шуловић Златку.

Број: 002770299 2025 07837 001 000 000 001

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ
ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

ПРЕДСЕДНИК СО
Владимир Штрбац с.р.

Скупштина општине Велико Градиште, на основу члана 64. и 72. Закона о локалним изборима („Службени гласник Републике Србије“, број 14/2022 и 35/24), члана 40. Статута општине Велико Градиште („Службени гласник општине Велико Градиште“, бр. 2/2019, 3/23 и 31/23), и Извештаја Одбора за административно – мандатна питања, на својој 11. седници одржаној 26.06.2025. године, донела је

О Д Л У К У
О ПОТВРЂИВАЊУ МАНДАТА ОДБОРНИКА СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ мандат одборнику Скупштине општине Велико Градиште, **Момировић Живи** из Кусића са изборне листе “СРБИЈА ПРОТИВ НАСИЉА – ПЕК ДУНАВ СТИГ – ЗА ЖИВОТ ОВДЕ“.

Мандат новог одборника Момировић Живе почиње да тече даном потврђивања мандата и траје до истека времена на које је изабран одборник коме је престао мандат.

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику општине Велико Градиште".

Члан 3.

Против ове одлуке може се изјавити жалба Вишем суду у Пожаревцу року од 7 дана од дана доношења ове одлуке, а преко Скупштине општине Велико Градиште.

Образложење

Правни основ за доношење Одлуке о потврђивању мандата одборнику Скупштине општине Велико Градиште (у даљем тексту: Одлука) садржан је у одредбама члана 64. Закона о локалним изборима („Службени гласник Републике Србије“, број 14/2022 и 35/24) који се аналогно

примењује и у случају потврђивања мандата одборника, након конститутивне седнице, а којим је утврђено да мандат одборника почиње да тече даном потврђивања мандата, да Скупштина општине одлучује о потврђивању мандата одборника, као и да у гласању поред одборника могу учествовати и кандидати којима су мандати додељени у складу са чланом 66. Закона и који имају уверење изборне комисије јединице локалне самоуправе да су изабрани.

Такође, одредбама члана 72. Закона о локалним изборима („Службени гласник Републике Србије“, број 14/2022 и 35/24) утврђено је да када одборнику престане мандат пре истека времена на који је изабран, изборна комисија решењем додељује првом наредном кандидату са исте изборне листе којем није био додељен мандат одборника у року од два дана од дана када је констатовано да је престао мандат.

Одборница Скупштине општине Велико Градиште, Марија Фотић из Великог Градишта, са изборне листе „СРБИЈА ПРОТИВ НАСИЉА - ПЕК ДУНЕВ СТИГ - ЗА ЖИВОТ ОВДЕ“ дана 25.04.2025. године поднела је неопозиву оставку на функцију одборника у Скупштини општине Велико Градиште, те јој је дана 28.04.2025. године СО Велико Градиште утврдила престанак мандата одборника.

Општинска изборна комисија, у складу са чланом 72. и 73. Закона о локалним изборима, донела је решење којим је доделила мандат кандидату за одборника Момировић Живи из Кусића са изборне листе „СРБИЈА ПРОТИВ НАСИЉА – ПЕК ДУНАВ СТИГ – ЗА ЖИВОТ ОВДЕ“ као првом наредном кандидату са изборне листе и издала уверење о избору за одборника Скупштине општине Велико Градиште.

Одбор за административно - мандатна питања утврдио је сагласност Решења Општинске изборне комисије о додели мандата и уверења Општинске изборне комисије о избору Момировић Живе из Кусића за одборника Скупштине општине Велико Градиште и предложио је Скупштини општине да потврди мандат одборнику Момировић Живи.

Број: 002771056 2025 07837 001 000 000 001

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ
ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

ПРЕДСЕДНИК СО
Владимир Штрбац с.р.

На основу члана 32. став 1. тачка 2. Закона о локалној самоуправи („Сл гласник РС“ број 129/2007, 83/2014 – др.закон, 101/2016 – др.закон, 47/2018 и 111/2021 – др.закон), члана 77. Закона о буџетском систему („Сл гласник РС“ број 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 – испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015 – др.закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019, 149/2020, 118/2021, 138/2024, 118/2021 – др.закон и 92/2024) и члана 40. Статута Општине Велико Градиште („Службени гласник општине Велико Градиште број 2/2019, 3/2023 и 31/2023) Скупштина општине Велико Градиште, на 11. седници одржаној 26.06.2025. године, донела је

ОДЛУКУ
О ЗАВРШНОМ РАЧУНУ БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ ЗА 2024. ГОДИНУ
ОПШТИ ДЕО

Члан 1.

У консолидованом завршном рачуну општине Велико Градиште за 2024.годину, у Билансу стања на дан 31.децембра 2024.године утврђена је укупна актива у износу од 6.187.169 хиљада динара и ванбилансна актива у износу од 27.579 хиљада динара и укупна пасива у износу од 6.187.169 хиљада динара и ванбилансна пасива у износу од 27.579 хиљада динара, и то:

АКТИВА: (у хиљадама)

011000	некретнине и опрема	3.216.997
014000	природна имовина	2.391.704
015000	нефинансијска имовина у припреми и аванси	2.490
016000	нематеријална имовина	65.734
021000	залихе	257
022000	залихе потрошног материјала	761
111000	дугорочна домаћа финансијска имовина	73
121000	новчана сред.,пл. метали и хартије од вредности	125.244
122000	краткорочна потраживања	52.472
123000	краткорочни пласмани	7.340
131000	активна временска разграничења	324.097
	СВЕГА АКТИВА:	**6.187.169**
	ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	**27.579**

ПАСИВА: (у хиљадама)

211000	домаће дугорочне обавезе	12.409
231000	обавезе за плате и додатке	15.395
232000	обавезе по основу накнада запосленима	1.113
234000	обавезе по основу социјалних доприноса на терет послодавца	2.468

237000	службена путовања и услуге по уговору	191
241000	обавезе по основу отплате камате и пратећих трошкова задуживања	1.037
245000	Обавезе за остале расходе	457
252000	обавезе према добављачима	159.571
254000	остале обавезе	142.601
291000	пасивна временска разграничења	58.086
311000	капитал	5.681.631
321121	вишак прихода – суфицит	112.210
	СВЕГА ПАСИВА:	**6.187.169**
	ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	**27.579**

Велики износ код конта 252000 обавезе према добављачима проистиче из преузетих обавеза које доспевају на наплату у ратама на већи број година.

Члан 2.

У Билансу прихода и расхода у периоду од 01.јануара до 31.децембра 2024.године утврђени су (у хиљадама динара):

Укупно остварени текући приходи и примања остварена по основу продаје нефинансијске имовине	941.495
Укупно извршени текући расходи и издаци за набавку нефинансијске имовине	906.546
Вишак прихода и примања-буџетски суфицит (1-2)	34.949
Кориговање вишка прихода*:* *-део нераспоређеног вишка прихода и примања из ранијих година који је коришћен за покриће расхода и издатака текуће године*	90.616
Износ расхода и издатака за нефинансијску имовину финансираних из кредита	/
Утрошена средства текућих прихода и примања од продаје нефинансијске имовине за отплату обавеза по кредитима	13.355
Вишак прихода и примања – суфицит	112.210

Структура текућих прихода и примања и текућих расхода и издатака:
(у хиљадама)

711000	Порези	475.792
733000	Донације и трансфери	268.868
740000	Други приходи	158.583
820000	Примања од продаје залиха	910
840000	Примања од продаје природне имовине	37.342

	УКУПНО ПРИХОДИ И ПРИМАЊА:	**941.495**

410000	Расходи за запослене	241.519
420000	Коришћење услуга и роба	306.264
440000	Отплата камата	1.155
450000	Субвенције	22.516
460000	Донације, дотације и трансфери	95.849
470000	Социјално осигурање и социјална заштита	21.902
480000	Остали расходи	73.729
510000	Основна средства	142.268
520000	Залихе	644
540000	Природна имовина	700
	УКУПНИ РАСХОДИ:	**906.546**

Члан 3.

Остварени вишак прихода и примања – суфицит консолидовани из члана 2. ове Одлуке, у износу од 112.210 хиљада динара састоји се из:

Распоређени вишак прихода и примања буџета наменски опредељен за наредну годину у износу од 12.210 хиљада динара, што чини:

Пренета неутрошена средства за посебне намене у износу од 1.500 хиљаде динара за енергетску ефикасност, 3.777 хиљада динара за програм саобраћаја, 1.802 хиљада динара за помоћ избеглим и расељеним лицима, 131 хиљада динара за кампове, као и 3.848 хиљада динара Јавне установе спортски центар и 1.152 хиљада динара ПУ "Мајски цвет" за пројекат "Заједници заједно" за изградњу тј проширење соларне елктране.

И 100.000 хиљада динара нераспоређени део вишка прихода и примања за пренос у наредну годину.

Члан 4.

У Извештају о капиталним издацима и примањима у периоду од 01. јануара до 31. децембра 2024.године утврђена су укупна примања у износу од 38.252 хиљада динара и укупни издаци у износу од 156.967 хиљаде динара. Мањак примања износи 118.715 хиљада динара.

Структура примања: (у хиљадама динара)

820000 примања од продаје залиха	910
840000 примања од продаје природне имовине	37.342
СВЕГА:	**38.252**

Структура издатака: (у хиљадама динара)

510000 основна средства	142.268
520000 залихе	644
540000 природна имовина	700
610000 отплата главнице	13.355
СВЕГА:	**156.967**

Мањак примања 118.715

Члан 5.

У Извештају о новчаним токовима у периоду од 01. јануара до 31. децембра 2024.године утврђени су укупни новчани приливи у износу од 941.495 хиљада динара, укупни новчани одливи у износу од 919.901 хиљада динара и салдо готовине на крају године у износу од 112.210 хиљада динара.

Структура новчаних прилива:

у хиљадама

710000	Порези	475.792
730000	Донације и трансфери	268.868
740000	Други приходи	158.583
820000	Примања од продаје залиха	910
840000	Примања од продаје природне имовине	37.342
	УКУПНИ НОВЧАНИ ПРИЛИВИ:	941.495

Структура новчаних одлива:

у хиљадама

410000	Расходи за запослене	241.519
420000	Коришћење услуга и роба	306.264
440000	Отплата камата	1.155
450000	Субвенције	22.516
460000	Донације, дотације и трансфери	95.849
470000	Социјално осигурање и социјална заштита	21.902
480000	Остали расходи	73.729
510000	Основна средства	142.268
520000	Залихе	644
540000	Природна имовина	700
610000	Отплата главнице	13.355
	УКУПНИ НОВЧАНИ ОДЛИВИ:	919.901

у хиљадама

Вишак новчаних прилива	**21.594**
Салдо готовине на почетку године	**95.866**
Салдо готовине на крају године	**112.210**

Члан 6.

У извештају о извршењу буџета у периоду 1.јануар до 31.децембар 2024.године, утврђено је:

- Вишак прихода и примања-буџетски суфицит у износу од 34.949 хиљада динара, као разлика између текућих прихода и примања од продаје нефинансијске имовине у износу од 941.495 хиљада динара и текућих расхода и издатака за набавку нефинансијске имовине у износу од 906.546 хиљада динара.

- Мањак примања у износу од 13.355 хиљаде динара, као разлика између примања од задуживања и продаје финансијске имовине у износу од 0.00 хиљаде динара и издатака за отплату главнице и набавку финансијске имовине у износу од 13.355 хиљада динара.

- Вишак новчаних прилива у износу од 21.594 хиљаде динара, као разлика између укупних прихода и примања у износу од 941.495 хиљаде динара и укупних расхода и издатака у износу од 919.901 хиљаде динара.

Члан 7.

ИЗВЕШТАЈ ВЕЛИКИХ ОДСТУПАЊА ИЗМЕЂУ ОДОБРЕНИХ ОДНОСНО ПЛАНИРАНИХ СРЕДСТАВА И ИЗВРШЕЊА ЗА ПЕРИОД 01.01.2024.ГОДИНЕ ДО 31.12.2024.ГОДИНЕ

Средства која су корисницима одобрена из буџета нису прекорачена у односу на планирана.

Када су у питању планирани и реализовани приходи из свих извора финансирања, чињенице су следеће:

Одлуком о буџету за 2024.годину планирани укупни текући приходи у износу 868.954.000 динара што са пренетим средствима из претходне године (90.616.000) те средствима од продаје нефинасијске имовине (139.990.000) чини збир од 1.008.944.000 динара.

ВРСТЕ ПРИХОДА И ПРИМАЊА	ПЛАН	ОСТВАРЕЊЕ	%
ТЕКУЋИ ПРИХОДИ	**868.953.965**	**903.242.489**	**103,95**
ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ	**139.990.000**	**38.252.636**	**27,33**
УКУПНО	**1.008.943.965**	**941.495.126**	**93,31**

Што се тиче текућих прихода и примања остварење од 93,31% приказује да је планирање урађено реално у складу са очекивањима.

Структура прихода који не одговарају планираним износима је следећа:

У групи **ПОРЕЗА НА ДОХОДАК И КАПИТАЛНЕ ДОБИТКЕ** (711),

- Ставка број 1 - порез на зараде (711111), остварена је у износу од 195.282.842 што је у односу на план (186.000.000) динара више за 4,99%,
- Ставка број 2 - порез на приходе од самосталних делатности који се плаћа према стварно оствареном приходу, по решењу Пореске управе (711121), остварена је у износу од 54.150 што је у односу на план (100.000) динара мање за 45.85%,
- Ставка број 3 - порез на приходе од самосталних делатности који се плаћа према паушално утврђеном приходу, по решењу Пореске управе (711122), остварена је у износу од 12.356.920 што је у односу на план (11.000.000) динара више за 12.34%,
- Ставка број 4 – порез на приходе од давања у закуп покретних ствари (711145) остварен је више за 7.11%.
- Ставка број 5 – порез на приходе спортиста и спортских радника (711193) остварен је мање за 19.42%.

У групи **ПОРЕЗА НА ИМОВИНУ** (713),

- Ставка -1, порез на имовину од физичких лица остварен у износу од 92.511.548 динар а планиран у износу од 89.000.000 динара, проценат извршења износи 103.95 %,
- Ставка -2, порез на наслеђе и поклон по решењу Пореске управе остварен је са 264.64%
- Ставка -3, порез на пренос апсолутних права на непокретност остварен је у износу од 31.592.197 динара а планиран у износу од 26.500.000 динара, дакле више за 19.22 %.
- Ставка -4, порез на пренос апсолутних права на моторним возилима, пловилима и ваздухопловима по решењу Пореске управе остварен је мање за 35.36%

ПОРЕЗ НА ДОБРА И УСЛУГЕ (714) укупно је остварено 31.529.611 динара а планирано је 30.470.000 динара односно 103.48%

ДРУГИ ПОРЕЗИ (716) Комунална такса за истицање фирме на пословном простору остварена је у износу од 12.971.324 динар док је план био 14.500.000 динара, односно 89.46%.

ДОНАЦИЈЕ И ТРАНСФЕРИ (730) остварени су у укупном износу од 108.38%, односно 268.867.743 динара је остварено у односу на план од 248.080.565 динара. Код ових прихода остварење зависи од тока реализације пројеката са вишим нивоом власти као и ЕУ.

ПРИХОДИ ОД ИМОВИНЕ (741)

- Ставка број 1 приходи буџета општине од камат на средства консолидованог рачуна трезора укључена у депозит банака остварена су за 4.24% више од планираних
- Ставка број 2 накнада за коришћење природних добара остварена је са 85.73%
- Ставка број 3 средства остварена од давања у закуп пољопривредног земљишта су остварена са 145.67%
- Ставка број 4 комунална такса за коришћење простора на јавним површинама или испред пословног простора у пословне сврхе мање је остварена за 36,81%
- Ставка број 5 накнада за коришћење грађевинског земљишта остварена је са 16,26%

- Ставка број 6 накнада за коришћење дрвета остварена је више за 7,64%.

НОВЧАНЕ КАЗНЕ И ОДУЗЕТА ИМОВИНСКА КОРИСТ (743), остварена је укупно 1.369.022 динара односно 80.53%.

ДОБРОВОЉНИ ТРАНСФЕРИ ОД ФИЗИЧКИХ И ПРАВНИХ ЛИЦА (744) укупно су остварени са само 81.51%

МЕШОВИТИ И НЕОДРЕЂЕНИ ПРИХОДИ (745), остварени су укупно 11.685.993 динара односно 116.86%.

ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ (800) остварено је у износу од 38.252.636 динара односно 27,33%.

Члан 8.

У оквиру буџета део планираних прихода не распоређује се унапред, већ се задржава на име текуће буџетске резерве.

Средства текуће буџетске резерве користе се за непланиране сврхе за које нису утврђене апропријације или за сврхе за које се у току године покаже да апропријације нису биле довољне.

У току 2024.године Општинско веће донело је 239 решења за коришћење средстава текуће буџетске резерве на основу којих се вршио пренос средстава.

Члан 9.

Одлуком Буџета за 2024.годину планирана је стална буџетска резерва у износу од 1.000.000,00 динара.

Стална буџетска резерва користи се за финансирање расхода и издатака у отклањању последица ванредних околности, као што су земљотрес, поплава, суша, снежни наноси, град, еколошка катастрофа и друге елементарне непогоде, који могу да угрозе живот и здравље људи или проузрокују штету већих размера.

Решења као и пренос средстава врши се на основу Извештаја Штаба за ванредне ситуације.

Члан 10.

У 2024. години укупно је остварено динара наменских средстава од Републичког буџета, и то:

економска класификација	датум уплате	од стране- намена	износ
733154	24.01.2024.	Министарство образовања - наменска средства за припремни предшколски програм	902.070,00
733154	28.02.2024.	Министарство образовања - наменска средства за припремни предшколски програм	935.532,00
733251	21.03.2024.	Министарство државне управе и локалне самоуправе - наменска средства за	7.000.000,00

		успостављање јединственог управног места	
733154	27.03.2024.	Министарство образовања - наменска средства за припремни предшколски програм	988.962,00
733154	29.03.2024.	Министарство за бригу о породици и демографију - подршка у области породице и деце	8.000.000,00
733154	11.04.2024.	Кабинет министра задужен за равномерни регионални развој - за суфинансирање пројекта "Средњорочни план развоја општине Велико Градиште"	552.000,00
733154	16.04.2024.	Министарство туризма и омладине	500.000,00
732151	19.04.2024.	Хелветас - Одговорне локалне финансије и укључивање грађана - МЕД3	1.581.700,00
733154	26.04.2024.	Министарство образовања - наменска средства за припремни предшколски програм	996.684,00
733154	07.05.2024.	Кабинет Министра без портфеља задужен за координацију активности и мера у области односа са дијаспором - за организацију спортски кампова за младе из дијаспоре и региона	4.900.000,00
733154	07.05.2024.	Кабинет Министра без портфеља задужен за координацију активности и мера у области односа са дијаспором - за организацију културно-уметничких кампова за младе из дијаспоре и региона	5.530.090,00
733154	07.05.2024.	Кабинет Министра без портфеља задужен за координацију активности и мера у области односа са дијаспором - за организацију еколошких кампова за младе из дијаспоре и региона	5.298.100,00
733154	14.05.2024.	Министарство образовања - наменска средства за реализацију пројекта: Подршка примени ИКТ у предшколским установама кроз коришћење дидактичког средства "Пчелица"	247.500,00
733154	24.05.2024.	Министарство за бригу о селу - Михољски сусрети села	482.000,00
733154	27.05.2024.	Министарство образовања - наменска средства за припремни предшколски програм	978.900,00
733154	14.06.2024.	Министарство туризма и омладине - за пројекат "Путујемо кроз време на Рамској тврђави"	500.000,00

733154	27.06.2024.	Министарство образовања - наменска средства за припремни предшколски програм	1.007.890,00
733154	25.07.2024.	Министарство образовања - наменска средства за припремни предшколски програм	1.004.783,00
733154	26.08.2024.	Министарство образовања - наменска средства за припремни предшколски програм	1.041.768,00
733154	30.08.2024.	Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања - лични пратилац и домаћице	1.826.826,00
733121	17.09.2024.	Министарство привреде за чланство у РРА	2.778,00
733154	01.10.2024.	Министарство културе - за суфинансирање пројеката у области музике	300.000,00
733154	01.10.2024.	Министарство унутрашњих послова и Агенција за безбедност саобраћаја	5.000.000,00
733154	03.10.2024.	Министарство образовања - наменска средства за припремни предшколски програм	996.359,00
733154	22.10.2024.	Министарство културе - за суфинансирање пројеката у области позоришне уметности	300.000,00
733154	28.10.2024.	Министарство рударства и енергетике-субвенције	1.500.000,00
733154	28.10.2024.	Министарство образовања - наменска средства за припремни предшколски програм	1.017.484,00
733154	26.11.2024.	Министарство привреде за чланство у РРА	102.974,00
733154	27.11.2024.	Министарство образовања - наменска средства за припремни предшколски програм	1.005.147,00
732151	03.12.2024.	Хелветас - Одговорне локалне финансије и укључивање грађана - МЕД3	180.691,86
733154	04.12.2024.	Министарство за бригу о селу за куповину сеоске куће са окућницом	1.144.500,00
733151	20.12.2024.	Министарство финансија-косилица за траву у језеру	20.000.000,00
733154	24.12.2024.	Министарство образовања - наменска средства за припремни предшколски програм	999.596,00
733154	27.12.2024.	Министарство за бригу о породици - дечија недеља	9.180,00

		УКУПНО	76.833.514,86

Члан 11.

Завршни рачун буџета општине Велико Градиште за 2024.годину са свим својим прилозима и Извештај о извршењу Одлуке о буџету општине Велико Градиште за 2024. годину саставни је део ове Одлуке.

Члан 12.

Завршни рачун Буџета општине Велико Градиште садржи:

1. Биланс стања на дан 31.12.2024. године
2. Биланс прихода и расхода у периоду од 01.01.2024. до 31.12.2024.године
3. Извештај о капиталним расходима и финансирању и периоду од 01.01.2024. до 31.12.2024.године
4. Извештај о новчаним токовима у периоду од 01.01.2024. до 31.12.2024.године
5. Извештај о извршењу Буџета – Образац 5
6. Извештај великих одступања између одобрених средстава и извршења
7. Извештај о примљеним донацијама и кредитима, домаћим, иностраним и извршеним отплатама дугова
8. Извештај о коришћењу средстава из текуће буџетске резерве
9. Извештај о коришћењу средстава из сталне буџетске резерве
10. Извештај о гаранцијама датим у току фискалне године
11. Извештај о излазним резултатима програмског Буџета и учинку програма
12. Извештај о извршењу Буџета за период јануар – децембар 2024.године
13. Извештај независне ревизије

Члан 13.

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења а објавиће се у "Службеном гласнику општине Велико Градиште".

Број: 001976933 2025 07837 001 000 400 042

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

ПРЕДСЕДНИК СО

Владимир Штрбац с.р.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ:

Нацрт Одлуке о завршном рачуну буџета општине Велико Градиште за 2024.годину урађен је у складу са Законом о буџетском систему, Уредбом о буџетском рачуноводству, Правилником о начину припреме, састављања и подношења завршних рачуна корисника буџетских средстава, као и другим прописима који регулишу ову област.

Динамика израде и доношења завршног рачуна утврђена је чланом 78. Закона у оквиру одељка "Календар за подношење годишњих финансијских извештаја". Локални органи власти врше припрему и израду завршног рачуна према следећим роковима:

- 28. фебруар - индиректни корисници врше припрему завршног рачуна
- 31.март – директни корисници врше припрему годишњег извештаја и достављају га надлежном локалном органу
- 30.април – локални орган управе припрема нацрт одлуке о завршном рачуну и доставља га надлежном извршном органу
- 01. јун - надлежни извршни орган доставља Скупштини предлог одлуке о завршном рачуну
- 30. јун – локални орган управе надлежан за финансије подноси Управи за трезор Одлуку о завршном рачуну, усвојену од стране Скупштине.

Садржај завршног рачуна утврђен је чланом 79. Закона о буџетском систему.

Разлог хитности за раније ступање на снагу ове Одлуке су рокови прописани Законом о буџетском систему – Календар завршних рачуна буџета Локалних власти, где је рок за учитавање Одлуке о завршном рачуну у систем Управе за трезор (ИСПФИ) 30.јун.

Финансирање буџетских расхода општине Велико Градиште у 2024.години вршено је у складу са Одлуком о буџету општине Велико Градиште за 2024.годину и Одлукама о изменама и допунама одлука о буџету за 2024.годину.

ПРИХОДИ:

Месечну динамику остварења дајемо у наредном табеларном прегледу

Јануар	42.600.845,73

Фебруар	65.959.256,69
Март	94.590.248,13
Април	110.127.245,45
Мај	91.823.618,96
Јун	68.052.815,74
Јул	64.642.064,58
Август	75.652.766,84
Септембар	81.643.554,63
Октобар	71.357.793,16
Новембар	71.945.777,35
Децембар	100.771.138,52
УКУПНО	**939.167.125,78**

РАСХОДИ :

Месечну динамику извршења дајемо у наредном табеларном прегледу

Јануар	51.795.342,59
Фебруар	48.082.437,80
Март	70.698.365,36
Април	105.016.272,15
Мај	61.428.546,58
Јун	77.536.396,04
Јул	94.196.337,33
Август	68.534.916,14
Септембар	83.717.627,81
Октобар	68.384.430,49
Новембар	66.881.241,76
Децембар	122.453.424,87
УКУПНО	**918.725.338,92**

Преглед плана и извршења по корисницима, са процентом извршења.

у хиљадама

Р.б.	Опис	Планирано	Извршено	%
1	Скупштина општине	15.156	12.488	82,40
2	Председник општине	20.843	18.677	89,61
3	Општинско јавно правобранилаштво	3.519	3.356	95,37
4	Општинска управа	727.043	573.474	78,82
5	Дом здравља	12.639	12.633	99,95
6	Месне заједнице	15.510	12.164	78,43
7	Туристичка организација	42.509	34.066	80,14
8	ЈУ Спортски центар	18.502	17.643	95,36
9	Установе културе	39.619	37.732	95,24
10	Дечији вртић	115.981	114.815	98,99
11	Основно образовање	53.076	51.273	96,60
12	Средње образовање	11.167	11.055	99,99
13	Центар за социјални рад	22.255	20.089	90,27
14	Општинско веће	1.741	436	25,04
	У К У П Н О :	**1.099.560**	**919.901**	**83,66**

Преглед плана и извршења по програмима

у хиљадама

Шифра програма /Шифра програмске активнпсти / пројекта	Назив програма/Назив програмске активнпсти / пројекта	Усвојен буџет за 2024	Текући буџет за 2024	Извршење у 2024
1101	**Програм 1. Становање, урбанизам и просторно планирање**			
1101-0001	Просторно и урбанистичко планирање	4.000	3.000	3.000
1101-0003	Управљање грађевинским земљиштем	5.000	300	300
	УКУПНО	**9.000**	**3.300**	**3.300**
1102	**Програм 2. Комуналне делатности**			
1102-0001	Управљање/одржавање јавним осветљењем	32.000	20.600	18.022

1102-0002	Одржавање јавних зелених површина	9.600	6.100	5.592
1102-0003	Одржавање чистоће на површинама јавне намене	20.000	8.000	6.631
1102-0004	Зоохигијена	10.100	10.200	10.168
1102-0008	Управљање и снабдевање водом за пиће	6.200	5.400	4.985
	УКУПНО	**77.900**	**50.300**	**45.398**
1501	**Програм 3. Локални економски развој**			
1501-0002	Мере активне политике запошљавања	1.200	1.200	1.200
1501-0003	Подршка економском развоју и промоцији предузетништва	3.500	1.000	1.000
	УКУПНО	**4.700**	**2.200**	**2.200**
1502	**Програм 4. Развој туризма**			
1502-0001	Управљање развојем туризма	28.780	27.599	21.667
1502-0002	Промоција туристичке понуде	13.710	14.910	12.399
1502-7002	Силафест	1.000	0	0
1502-5003	Спортска хала на Сребрном језеру	500	0	0
	УКУПНО	**43.990**	**42.509**	**34.066**
0101	**Програм 5. Пољопривреда и рурални развој**			
0101-0001	Подршка за спровођење пољопривредне политике у локалној заједници	3.700	3.700	2.385
0101-0002	Мере подршке руралном развоју	4.000	13.250	11.626
	УКУПНО	**7.700**	**16.950**	**14.011**
0401	**Програм 6. Заштита животне средине**			
0401-0004	Управљање отпадним водама	3.000	14.400	10.782
0401-0006	Управљање осталим врстама отпада	3.000	0	0
0401-4001	Еколошко образовни кампови за младе из дијаспоре и Србе з региона	0	5.298	5.167

0401-0006	Управљање осталим врстама отпада	9.300	18.738	18.177
	УКУПНО	**15.300**	**38.436**	**34.126**
0701	**Програм 7. Организација саобраћаја и саобраћајна инфраструктура**			
0701-0002	Управљање и одржавање саобраћајне инфраструктуре	63.600	99.100	97.928
0701-0005	Унапређење и безбедост саобраћаја	1.000	5.000	281
0701-5002	Реконструкција Трга и главне улице	1.000	37.400	33.826
	УКУПНО	**65.600**	**141.500**	**132.035**
2002	**Програм 8. Предшколско образовање и васпитање**			
2002-0002	Функционисање и остваривање предшколског васпитања и образовања	105.746	115.981	114.815
	УКУПНО	**105.746**	**115.981**	**114.815**
2003	**Програм 9. Основно образовање и васпитање**			
2003-0001	Функционисање основних школа	50.152	53.076	51.273
2003-5002	Изградња новог објекта основне школе Средњево	3.000	0	0
2003-4001	Превоз деце	22.000	12.483	12.482
	УКУПНО	**75.152**	**65.559**	**63.755**
2004	**Програм 10. Средње образовање и васпитање**			
2004-0001	Функционисање средњих школа	11.169	11.167	11.055
	УКУПНО	**11.169**	**11.167**	**11.055**
0902	**Програм 11. Социјална и дечија заштита**			
0902-0001	Једнократне помоћи и други облици помоћи	10.518	17.435	13.506
0902-0016	Дневне услуге у заједници	6.000	11.127	10.830

0902-0018	Подршка реализацији програма Црвеног крста	2.700	2.812	2.812
0902-0019	Подршка деци и породици са децом	16.380	26.697	25.645
0902-0020	Подршка рађању и родитељству	2.680	2.940	2.840
	УКУПНО	**38.278**	**61.011**	**55.633**
1801	**Програм 12. Здравствена заштита**			
1801-0001	Функционисање установа примарне здравствене заштите	3.500	12.639	12.633
1801-0003	Спровођење активности из области друштвене бриге за јавно здравље	300	300	0
	УКУПНО	**3.800**	**12.939**	**12.633**
1201	**Програм 13. Развој културе и информисања**			
1201-0001	Функционисање локалних установа културе	14.435	17.155	16.592
1201-0002	Продстицај културном и уметничког стваралаштва	12.035	14.727	13.963
1201-0003	Унапређење система очувања и представљања културно-историјског наслеђа	6.960	7.737	7.177
1201-4001	Културно образовни кампови за младе из дијаспоре и Србе из региона	0	5.530	5.530
	УКУПНО	**33.430**	**45.149**	**43.262**
1301	**Програм 14. Развој спорта и омладине**			
1301-0001	Подршка локалним спортским организацијама, удружењима и савезима	48.100	54.205	53.289
1301-0004	Функционисање локалних спортских установа	16.650	18.502	17.643
1301-4001	Спортско образовни кампови за младе из дијаспоре и Србе из региона	0	4.900	4.900
	УКУПНО	**64.750**	**77.607**	**75.832**
0602	**Програм 15.**			

	Опште услуге локалне самоуправе			
0602-0001	Функционисање локалне самоуправе и градских општина	284.530	311.376	190.853
0602-0002	Функционисање месних заједница	11.792	15.510	12.164
0602-0003	Сервисирање јавног дуга	21.500	15.500	14.510
0602-0006	Инспекцијски послови	1.000	550	384
0602-0004	Општинско/градско правобранилаштво	3.435	3.519	3.356
0602-0009	Текућа буџетска резерва	22.027	41	0
0602-0010	Стална буџетска резерва	1.000	1000	0
0602-4001	Укључивање грађана	2.500	3.582	2.169
0602-4002	Подршка спровођењу мера популационе политике	0	8.000	7.485
0602-5003	Јединствено управно место	0	7.000	6.684
0602-5002	Израда пројектно техничке документације за капиталне пројекте	10.300	7.400	3.673
	УКУПНО	**358.084**	**373.478**	**241.278**
2101	**Програм 16. Политички систем локалне самоуправе**			
2101-0001	Функционисање Скупштине	10.404	14.476	12.097
2101-0002	Функционисање извршних органа	14.540	20.293	18.292
2101-0003	Подршка раду извршних органа власти и скупштине	700	700	436
2101-4005	Избори 2024.године	4500	680	391
	УКУПНО	**30.144**	**36.149**	**31.216**
0501	**Програм 17. Енергетска ефикасност**			
0501-0001	Енергетски менаџмент	4.000	5.325	5.286
	УКУПНО	**4.000**	**5.325**	**5.286**

	УКУПНО	**948.743**	**1.099.560**	**919.901**

Образац 1

	07836		42920			
Врста посла	Јединствени број КБС		Седиште УТ	Надлежни директни		

НАЗИВ КОРИСНИКА БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА
ОПШТИНА ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ-БУЏЕТ

ИЗВРШЕЊЕ БУЏЕТА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

СЕДИШТЕ: **ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ** МАТИЧНИ БРОЈ: **07163029**

ПИБ: **101364588**

НАЗИВ НАДЛЕЖНОГ ДИРЕКТНОГ КОРИСНИКА БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА

БИЛАНС СТАЊА
на дан **31.12.2024.** године
Приказани само АОП који имају вредност

(У хиљадама динара)

Ознака ОП	Број конта	Опис	Износ из претходне године (почетно стање)	Износ текуће године		
				Бруто	Исправка вредности	Нето (5-6)
1	2	3	4	5	6	7
1001	**000000**	**НЕФИНАНСИЈСКА ИМОВИНА (1002 + 1020)**	**5.301.004**	**6.305.196**	**627.253**	**5.677.943**
1002	**010000**	**НЕФИНАНСИЈСКА ИМОВИНА У СТАЛНИМ СРЕДСТВИМА (1003 + 1007 + 1009 + 1011 + 1015 + 1018)**	**5.300.410**	**6.295.352**	**618.427**	**5.676.925**
1003	**011000**	**НЕКРЕТНИНЕ И ОПРЕМА (од 1004 до 1006)**	**2.803.304**	**3.824.793**	**607.796**	**3.216.997**
1004	011100	Зграде и грађевински објекти	2.740.418	3.654.162	513.585	3.140.577
1005	011200	Опрема	51.085	148.707	87.255	61.452
1006	011300	Остале некретнине и опрема	11.801	21.924	6.956	14.968
1011	**014000**	**ПРИРОДНА ИМОВИНА (од 1012 до 1014)**	**2.377.660**	**2.391.704**		**2.391.704**
1012	014100	Земљиште	1.767.115	1.781.159		1.781.159
1014	014300	Шуме и воде	610.545	610.545		610.545
1015	**015000**	**НЕФИНАНСИЈСКА ИМОВИНА У ПРИПРЕМИ И АВАНСИ (1016 + 1017)**	**64.547**	**2.490**		**2.490**
1016	015100	Нефинансијска имовина у припреми	64.547	2.490		2.490
1018	**016000**	**НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (1019)**	**54.899**	**76.365**	**10.631**	**65.734**
1019	016100	Нематеријална имовина	54.899	76.365	10.631	65.734
1020	**020000**	**НЕФИНАНСИЈСКА ИМОВИНА У ЗАЛИХАМА (1021 + 1025)**	**594**	**9.844**	**8.826**	**1.018**
1021	**021000**	**ЗАЛИХЕ (од 1022 до 1024)**	**253**	**1.543**	**1.286**	**257**
1024	021300	Роба за даљу продају	253	1.543	1.286	257
1025	**022000**	**ЗАЛИХЕ СИТНОГ ИНВЕНТАРА И ПОТРОШНОГ МАТЕРИЈАЛА(1026 + 1027)**	**341**	**8.301**	**7.540**	**761**
1026	022100	Залихе ситног инвентара		904	462	442
1027	022200	Залихе потрошног материјала	341	7.397	7.078	319
1028	**100000**	**ФИНАНСИЈСКА ИМОВИНА (1029 + 1049 + 1067)**	**442.042**	**759.013**	**249.787**	**509.226**
1029	**110000**	**ДУГОРОЧНА ФИНАНСИЈСКА ИМОВИНА (1030 + 1040)**	**55**	**73**		**73**
1030	**111000**	**ДУГОРОЧНА ДОМАЋА ФИНАНСИЈСКА ИМОВИНА (од 1031 до 1039)**	**55**	**73**		**73**
1039	111900	Домаће акције и остали капитал	55	73		73
1049	**120000**	**НОВЧАНА СРЕДСТВА, ПЛЕМЕНИТИ МЕТАЛИ, ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ, ПОТРАЖИВАЊА И КРАТКОРОЧНИ ПЛАСМАНИ (1050 + 1060 + 1062)**	**156.369**	**320.678**	**135.622**	**185.056**
1050	**121000**	**НОВЧАНА СРЕДСТВА, ПЛЕМЕНИТИ МЕТАЛИ, ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ (од 1051 до 1059)**	**95.866**	**125.244**		**125.244**
1051	121100	Жиро и текући рачуни	94.550	112.548		112.548
1054	121400	Девизни рачун	1.316	12.696		12.696
1060	**122000**	**КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (1061)**	**60.394**	**185.216**	**132.744**	**52.472**

Ознака ОП	Број конта	Опис	Износ из претходне године (почетно стање)	Износ текуће године		
				Бруто	Исправка вредности	Нето (5-6)
1	2	3	4	5	6	7
1061	122100	Потраживања по основу продаје и друга потраживања	60.394	185.216	132.744	52.472
1062	**123000**	**КРАТКОРОЧНИ ПЛАСМАНИ(од 1063 до 1066)**	**109**	**10.218**	**2.878**	**7.340**
1063	123100	Краткорочни кредити	109			
1064	123200	Дати аванси, депозити и кауције		10.218	2.878	7.340
1067	**130000**	**АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА (1068)**	**285.618**	**438.262**	**114.165**	**324.097**
1068	**131000**	**АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА (од 1069 до 1071)**	**285.618**	**438.262**	**114.165**	**324.097**
1070	131200	Обрачунати неплаћени расходи и издаци	285.618	438.262	114.165	324.097
1072		**УКУПНА АКТИВА (1001 + 1028)**	**5.743.046**	**7.064.209**	**877.040**	**6.187.169**
1073	351000	ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	40.459	27.579		27.579

(У хиљадама динара)

Ознака ОП	Број конта	Опис	Износ	
			Претходна година	Текућа година
1	2	3	4	5
1074	**200000**	**ОБАВЕЗЕ (1075 + 1099 + 1118 + 1173 + 1198 + 1212)**	**368.874**	**393.328**
1075	**210000**	**ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (1076 + 1086 + 1093 + 1095 + 1097)**	**27.579**	**12.409**
1076	**211000**	**ДОМАЋЕ ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (од 1077 до 1085)**	**27.579**	**12.409**
1080	211400	Обавезе по основу дугорочних кредита од домаћих пословних банака	22.754	9.419
1085	211900	Дугорочне обавезе за финансијске лизинге	4.825	2.990
1118	**230000**	**ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ РАСХОДА ЗА ЗАПОСЛЕНЕ (1119 + 1125 + 1131 + 1137 + 1141+ 1147 + 1153 + 1161 + 1167)**	**17.756**	**20.204**
1119	**231000**	**ОБАВЕЗЕ ЗА ПЛАТЕ И ДОДАТКЕ (од 1120 до 1124)**	**14.158**	**15.395**
1120	231100	Обавезе за нето плате и додатке	10.247	11.092
1121	231200	Обавезе по основу пореза на плате и додатке	1.064	1.156
1122	231300	Обавезе по основу доприноса за пензијско и инвалидско осигурање на плате и додатке	2.006	2.216
1123	231400	Обавезе по основу доприноса за здравствено осигурање на плате и додатке	737	815
1124	231500	Обавезе по основу доприноса за незапосленост на плате и додатке	104	116
1125	**232000**	**ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ НАКНАДА ЗАПОСЛЕНИМА (од 1126 до 1130)**	**937**	**1.113**
1126	232100	Обавезе по основу нето накнада запосленима	919	1.073
1127	232200	Обавезе по основу пореза на плате за накнаде запосленима	18	40
1137	**234000**	**ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ СОЦИЈАЛНИХ ДОПРИНОСА НА ТЕРЕТ ПОСЛОДАВЦА (од 1138 до 1140)**	**2.133**	**2.468**
1138	234100	Обавезе по основу доприноса за пензијско и инвалидско осигурање на терет послодавца	1.408	1.630
1139	234200	Обавезе по основу доприноса за здравствено осигурање на терет послодавца	725	838
1147	**236000**	**ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ СОЦИЈАЛНЕ ПОМОЋИ ЗАПОСЛЕНИМА (од 1148 до 1152)**		**191**
1148	236100	Обавезе по основу нето исплата социјалне помоћи запосленима		123
1149	236200	Обавезе по основу пореза на социјалну помоћ запосленима		10
1150	236300	Обавезе по основу доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за социјалну помоћ запосленима		40
1151	236400	Обавезе по основу доприноса за здравствено осигурање за социјалну помоћ запосленима		17
1152	236500	Обавезе по основу доприноса за случај незапослености за социјалну помоћ запосленима		1
1153	**237000**	**СЛУЖБЕНА ПУТОВАЊА И УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ (од 1154 до 1160)**	**528**	**1.037**
1156	237300	Обавезе по основу нето исплата за услуге по уговору	323	674
1157	237400	Обавезе по основу пореза на исплате за услуге по уговору	68	119
1158	237500	Обавезе по основу доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за услуге по уговору	105	178
1159	237600	Обавезе по основу доприноса за здравствено осигурање за услуге по уговору	30	60

Ознака ОП	Број конта	Опис	Износ	
			Претходна година	Текућа година
1	2	3	4	5
1160	237700	Обавезе по основу доприноса за случај незапослености за услуге по уговору	2	6
1173	**240000**	**ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ОСТАЛИХ РАСХОДА, ИЗУЗЕВ РАСХОДА ЗА ЗАПОСЛЕНЕ (1174 + 1179+ 1184 + 1189 + 1192)**	**995**	**457**
1174	**241000**	**ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ОТПЛАТЕ КАМАТА И ПРАТЕЋИХ ТРОШКОВА ЗАДУЖИВАЊА (од 1175 до 1178)**	**457**	**457**
1175	241100	Обавезе по основу отплате домаћих камата	457	457
1192	**245000**	**ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ РАСХОДЕ (од 1193 до 1197)**	**538**	
1194	245200	Обавезе за остале порезе, обавезне таксе, казне и камате	538	
1198	**250000**	**ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (1199 + 1203 + 1206 + 1208)**	**260.337**	**302.172**
1203	**252000**	**ОБАВЕЗЕ ПРЕМА ДОБАВЉАЧИМА (1204 + 1205)**	**255.207**	**159.571**
1204	252100	Добављачи у земљи	255.207	159.571
1208	**254000**	**ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ (1209 до 1211)**	**5.130**	**142.601**
1210	254200	Остале обавезе буџета	4.919	142.164
1211	254900	Остале обавезе из пословања	211	437
1212	**290000**	**ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА (1213)**	**62.207**	**58.086**
1213	**291000**	**ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА (од 1214 до 1217)**	**62.207**	**58.086**
1215	291200	Разграничени плаћени расходи и издаци	1.822	5.614
1216	291300	Обрачунати ненаплаћени приходи и примања	35.146	35.888
1217	291900	Остала пасивна временска разграничења	25.239	16.584
1218	**300000**	**КАПИТАЛ, УТВРЂИВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ПОСЛОВАЊА И ВАНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА(1219 + 1229 - 1230 + 1231 - 1232 + 1233 - 1234)**	**5.374.172**	**5.793.841**
1219	**310000**	**КАПИТАЛ (1220)**	**5.283.556**	**5.681.631**
1220	**311000**	**КАПИТАЛ (1221 + 1222 - 1223 + 1224 + 1225 - 1226 + 1227 + 1228)**	**5.283.556**	**5.681.631**
1221	311100	Нефинансијска имовина у сталним средствима	5.300.410	5.676.925
1222	311200	Нефинансијска имовина у залихама	594	1.017
1223	311300	Исправка вредности сопствених извора нефинансијске имовине, у сталним средствима, за набавке из кредита	22.754	9.419
1224	311400	Финансијска имовина	55	73
1225	311500	Извори новчаних средстава	5.251	13.035
1229	321121	Вишак прихода и примања – суфицит	90.616	112.210
1239		**УКУПНА ПАСИВА (1074 + 1218)**	**5.743.046**	**6.187.169**
1240	352000	ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	40.459	27.579

Датум **22.04.2025.** године

Лице одговорно за попуњавање обрасца

Председник општине Велико Градиште

Наредбодавац

Образац 2

	07836		42920			
Врста посла	Јединствени број КБС		Седиште УТ	Надлежни директни		

НАЗИВ КОРИСНИКА БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА
ОПШТИНА ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ-БУЏЕТ

ИЗВРШЕЊЕ БУЏЕТА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

СЕДИШТЕ: **ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ** МАТИЧНИ БРОЈ: **07163029**

ПИБ: **101364588**

НАЗИВ НАДЛЕЖНОГ ДИРЕКТНОГ КОРИСНИКА БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА

БИЛАНС ПРИХОДА И РАСХОДА
у периоду од **01.01.2024.** године до **31.12.2024.** године
Приказани само АОП који имају вредност

(У хиљадама динара)

Ознака ОП	Број конта	Опис	Износ	
			Претходна година	Текућа година
1	2	3	4	5
2001		**ТЕКУЋИ ПРИХОДИ И ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ НЕФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ (2002 + 2106)**	**960.192**	**941.495**
2002	**700000**	**ТЕКУЋИ ПРИХОДИ (2003 + 2047 + 2057 + 2069 + 2094 + 2099 + 2103)**	**940.918**	**903.243**
2003	**710000**	**ПОРЕЗИ (2004 + 2008 + 2010 + 2017 + 2023 + 2030 + 2033 + 2040)**	**411.896**	**475.792**
2004	**711000**	**ПОРЕЗ НА ДОХОДАК, ДОБИТ И КАПИТАЛНЕ ДОБИТКЕ (од 2005 до 2007)**	**233.958**	**267.168**
2005	711100	Порези на доходак и капиталне добитке које плаћају физичка лица	233.958	267.168
2010	**713000**	**ПОРЕЗ НА ИМОВИНУ (од 2011 до 2016)**	**136.467**	**164.123**
2011	713100	Периодични порези на непокретности	112.058	131.642
2013	713300	Порези на заоставштину, наслеђе и поклон	762	662
2014	713400	Порези на финансијске и капиталне трансакције	23.647	31.819
2017	**714000**	**ПОРЕЗ НА ДОБРА И УСЛУГЕ (од 2018 до 2022)**	**30.407**	**31.530**
2020	714400	Порези на појединачне услуге	40	5
2021	714500	Порези, таксе и накнаде на употребу добара, на дозволу да се добра употребљавају или делатности обављају	30.367	31.525
2030	**716000**	**ДРУГИ ПОРЕЗИ (2031 + 2032)**	**11.064**	**12.971**
2031	716100	Други порези које искључиво плаћају предузећа, односно предузетници	11.064	12.971
2057	**730000**	**ДОНАЦИЈЕ, ПОМОЋИ И ТРАНСФЕРИ (2058 + 2061 + 2066)**	**296.819**	**268.868**
2061	**732000**	**ДОНАЦИЈЕ И ПОМОЋИ ОД МЕЂУНАРОДНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА (од 2062 до 2065)**	**4.222**	**1.763**
2062	732100	Текуће донације од међународних организација	3.806	1.763
2063	732200	Капиталне донације од међународних организација	416	
2066	**733000**	**ТРАНСФЕРИ ОД ДРУГИХ НИВОА ВЛАСТИ (2067 + 2068)**	**292.597**	**267.105**
2067	733100	Текући трансфери од других нивоа власти	262.597	260.105
2068	733200	Капитални трансфери од других нивоа власти	30.000	7.000
2069	**740000**	**ДРУГИ ПРИХОДИ (2070 + 2077 + 2082 + 2089 + 2092)**	**232.203**	**158.583**
2070	**741000**	**ПРИХОДИ ОД ИМОВИНЕ (од 2071 до 2076)**	**14.507**	**11.778**
2071	741100	Камате	7.225	6.254
2074	741400	Приход од имовине који припада имаоцима полиса осигурања	14	
2075	741500	Закуп непроизведене имовине	7.268	5.524
2077	**742000**	**ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ДОБАРА И УСЛУГА (од 2078 до 2081)**	**194.455**	**131.142**
2078	742100	Приходи од продаје добара и услуга или закупа од стране тржишних организација	27.305	31.772

Ознака ОП	Број конта	Опис	Износ	
			Претходна година	Текућа година
1	2	3	4	5
2079	742200	Таксе и накнаде	159.971	91.745
2080	742300	Споредне продаје добара и услуга које врше државне нетржишне јединице	7.179	7.625
2082	**743000**	**НОВЧАНЕ КАЗНЕ И ОДУЗЕТА ИМОВИНСКА КОРИСТ (од 2083 до 2088)**	**8.602**	**1.369**
2085	743300	Приходи од новчаних казни за прекршаје	8.418	1.238
2088	743900	Остале новчане казне, пенали и приходи од одузете имовинске користи	184	131
2089	**744000**	**ДОБРОВОЉНИ ТРАНСФЕРИ ОД ФИЗИЧКИХ И ПРАВНИХ ЛИЦА (2090 + 2091)**	**4.431**	**2.608**
2090	744100	Текући добровољни трансфери од физичких и правних лица	2.258	1.782
2091	744200	Капитални добровољни трансфери од физичких и правних лица	2.173	826
2092	**745000**	**МЕШОВИТИ И НЕОДРЕЂЕНИ ПРИХОДИ (2093)**	**10.208**	**11.686**
2093	745100	Мешовити и неодређени приходи	10.208	11.686
2106	**800000**	**ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ НЕФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ (2107 + 2114 + 2121 + 2124)**	**19.274**	**38.252**
2114	**820000**	**ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ ЗАЛИХА (2115 + 2117 + 2119)**	**966**	**910**
2119	**823000**	**ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ ЗА ДАЉУ ПРОДАЈУ (2120)**	**966**	**910**
2120	823100	Примања од продаје робе за даљу продају	966	910
2124	**840000**	**ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ ПРИРОДНЕ ИМОВИНЕ (2125 + 2127 + 2129)**	**18.308**	**37.342**
2125	**841000**	**ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ ЗЕМЉИШТА (2126)**	**18.308**	**37.342**
2126	841100	Примања од продаје земљишта	18.308	37.342
2131		**ТЕКУЋИ РАСХОДИ И ИЗДАЦИ ЗА НЕФИНАНСИЈСКУ ИМОВИНУ (2132 + 2300)**	**952.055**	**906.546**
2132	**400000**	**ТЕКУЋИ РАСХОДИ (2133 + 2155 + 2200 + 2215 + 2239 + 2252 + 2268 + 2283)**	**728.525**	**762.934**
2133	**410000**	**РАСХОДИ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ (2134 + 2136 + 2140 + 2142 + 2147 + 2149 + 2151 + 2153)**	**212.004**	**241.519**
2134	**411000**	**ПЛАТЕ, ДОДАЦИ И НАКНАДЕ ЗАПОСЛЕНИХ (ЗАРАДЕ) (2135)**	**161.609**	**184.788**
2135	411100	Плате, додаци и накнаде запослених	161.609	184.788
2136	**412000**	**СОЦИЈАЛНИ ДОПРИНОСИ НА ТЕРЕТ ПОСЛОДАВЦА (од 2137 до 2139)**	**24.474**	**28.007**
2137	412100	Допринос за пензијско и инвалидско осигурање	16.156	18.499
2138	412200	Допринос за здравствено осигурање	8.318	9.508
2140	**413000**	**НАКНАДЕ У НАТУРИ (2141)**	**1.030**	**1.020**
2141	413100	Накнаде у натури	1.030	1.020
2142	**414000**	**СОЦИЈАЛНА ДАВАЊА ЗАПОСЛЕНИМА (од 2143 до 2146)**	**12.141**	**14.286**
2145	414300	Отпремнине и помоћи	1.632	3.529
2146	414400	Помоћ у медицинском лечењу запосленог или чланова уже породице и друге помоћи запосленом	10.509	10.757
2147	**415000**	**НАКНАДЕ ТРОШКОВА ЗА ЗАПОСЛЕНЕ (2148)**	**9.784**	**11.376**
2148	415100	Накнаде трошкова за запослене	9.784	11.376
2149	**416000**	**НАГРАДЕ ЗАПОСЛЕНИМА И ОСТАЛИ ПОСЕБНИ РАСХОДИ (2150)**	**2.966**	**2.042**
2150	416100	Награде запосленима и остали посебни расходи	2.966	2.042
2155	**420000**	**КОРИШЋЕЊЕ УСЛУГА И РОБА (2156 + 2164 + 2170 + 2179 + 2187 + 2190)**	**325.851**	**306.264**
2156	**421000**	**СТАЛНИ ТРОШКОВИ (од 2157 до 2163)**	**48.671**	**61.287**
2157	421100	Трошкови платног промета и банкарских услуга	1.918	1.840
2158	421200	Енергетске услуге	32.651	43.249
2159	421300	Комуналне услуге	4.591	4.067
2160	421400	Услуге комуникација	6.234	6.532
2161	421500	Трошкови осигурања	1.390	1.924
2162	421600	Закуп имовине и опреме	1.785	3.525
2163	421900	Остали трошкови	102	150
2164	**422000**	**ТРОШКОВИ ПУТОВАЊА (од 2165 до 2169)**	**17.426**	**13.912**
2165	422100	Трошкови службених путовања у земљи	1.164	758
2166	422200	Трошкови службених путовања у иностранство		28
2167	422300	Трошкови путовања у оквиру редовног рада		644
2168	422400	Трошкови путовања ученика	16.262	12.482
2170	**423000**	**УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ (од 2171 до 2178)**	**96.290**	**99.375**

Ознака ОП	Број конта	Опис	Износ	
			Претходна година	Текућа година
1	2	3	4	5
2171	423100	Административне услуге	1.472	1.118
2172	423200	Компјутерске услуге	2.795	3.818
2173	423300	Услуге образовања и усавршавања запослених	848	922
2174	423400	Услуге информисања	10.064	7.913
2175	423500	Стручне услуге	43.011	48.412
2176	423600	Услуге за домаћинство и угоститељство	11.357	11.414
2177	423700	Репрезентација	6.383	6.135
2178	423900	Остале опште услуге	20.360	19.643
2179	**424000**	**СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ УСЛУГЕ (од 2180 до 2186)**	**40.444**	**30.484**
2180	424100	Пољопривредне услуге	26	26
2181	424200	Услуге образовања, културе и спорта	1.382	2.248
2182	424300	Медицинске услуге	1.014	1.253
2185	424600	Услуге очувања животне средине, науке и геодетске услуге	14.991	12.750
2186	424900	Остале специјализоване услуге	23.031	14.207
2187	**425000**	**ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ (УСЛУГЕ И МАТЕРИЈАЛИ) (2188 + 2189)**	**91.514**	**76.879**
2188	425100	Текуће поправке и одржавање зграда и објеката	86.966	72.649
2189	425200	Текуће поправке и одржавање опреме	4.548	4.230
2190	**426000**	**МАТЕРИЈАЛ (од 2191 до 2199)**	**31.506**	**24.327**
2191	426100	Административни материјал	5.400	5.539
2192	426200	Материјали за пољопривреду	206	199
2193	426300	Материјали за образовање и усавршавање запослених	572	489
2194	426400	Материјали за саобраћај	3.229	2.925
2196	426600	Материјали за образовање, културу и спорт	4.383	1.654
2198	426800	Материјали за одржавање хигијене и угоститељство	9.061	9.733
2199	426900	Материјали за посебне намене	8.655	3.788
2215	**440000**	**ОТПЛАТА КАМАТА И ПРАТЕЋИ ТРОШКОВИ ЗАДУЖИВАЊА (2216 + 2226 + 2233 + 2235)**	**1.975**	**1.155**
2216	**441000**	**ОТПЛАТЕ ДОМАЋИХ КАМАТА (од 2117 до 2225)**	**1.975**	**1.155**
2220	441400	Отплата камата домаћим пословним банкама	1.975	1.155
2239	**450000**	**СУБВЕНЦИЈЕ (2240 + 2243 + 2246 + 2249)**	**13.928**	**22.516**
2240	**451000**	**СУБВЕНЦИЈЕ ЈАВНИМ НЕФИНАНСИЈСКИМ ПРЕДУЗЕЋИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА (2241 + 2242)**	**13.928**	**22.516**
2241	451100	Текуће субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама	12.464	20.230
2242	451200	Капиталне субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама	1.464	2.286
2252	**460000**	**ДОНАЦИЈЕ, ДОТАЦИЈЕ И ТРАНСФЕРИ (2253 + 2256 + 2259 + 2262 + 2265)**	**92.380**	**95.849**
2259	**463000**	**ТРАНСФЕРИ ОСТАЛИМ НИВОИМА ВЛАСТИ (2260 + 2261)**	**86.902**	**83.216**
2260	463100	Текући трансфери осталим нивоима власти	76.807	79.214
2261	463200	Капитални трансфери осталим нивоима власти	10.095	4.002
2262	**464000**	**ДОТАЦИЈЕ ОРГАНИЗАЦИЈАМА ОБАВЕЗНОГ СОЦИЈАЛНОГ ОСИГУРАЊА (2263 + 2264)**	**5.478**	**12.633**
2263	464100	Текуће дотације организацијама обавезног социјалног осигурања	2.636	1.692
2264	464200	Капиталне дотације организацијама обавезног социјалног осигурања	2.842	10.941
2268	**470000**	**СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА (2269 + 2273)**	**15.254**	**21.902**
2273	**472000**	**НАКНАДЕ ЗА СОЦИЈАЛНУ ЗАШТИТУ ИЗ БУЏЕТА (од 2274 до 2282)**	**15.254**	**21.902**
2276	472300	Накнаде из буџета за децу и породицу	6.146	13.578
2280	472700	Накнаде из буџета за образовање, културу, науку и спорт	4.374	5.265
2282	472900	Остале накнаде из буџета	4.734	3.059
2283	**480000**	**ОСТАЛИ РАСХОДИ (2284 + 2287 + 2291 + 2293 + 2296 + 2298)**	**67.133**	**73.729**
2284	**481000**	**ДОТАЦИЈЕ НЕВЛАДИНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА (2285 + 2286)**	**59.210**	**64.524**
2285	481100	Дотације непрофитним организацијама које пружају помоћ домаћинствима	2.814	2.812
2286	481900	Дотације осталим непрофитним институцијама	56.396	61.712

Ознака ОП	Број конта	Опис	Износ	
			Претходна година	Текућа година
1	2	3	4	5
2287	**482000**	**ПОРЕЗИ, ОБАВЕЗНЕ ТАКСЕ, КАЗНЕ, ПЕНАЛИ И КАМАТЕ (од 2288 до 2290)**	**3.329**	**4.159**
2288	482100	Остали порези	273	297
2289	482200	Обавезне таксе	3.056	3.862
2291	**483000**	**НОВЧАНЕ КАЗНЕ И ПЕНАЛИ ПО РЕШЕЊУ СУДОВА (2292)**	**4.444**	**5.046**
2292	483100	Новчане казне и пенали по решењу судова	4.444	5.046
2296	**485000**	**НАКНАДА ШТЕТЕ ЗА ПОВРЕДЕ ИЛИ ШТЕТУ НАНЕТУ ОД СТРАНЕ ДРЖАВНИХ ОРГАНА (2297)**	**150**	
2297	485100	Накнада штете за повреде или штету нанету од стране државних органа	150	
2300	**500000**	**ИЗДАЦИ ЗА НЕФИНАНСИЈСКУ ИМОВИНУ (2301 + 2323 + 2332 + 2335 + 2343)**	**223.530**	**143.612**
2301	**510000**	**ОСНОВНА СРЕДСТВА (2302 + 2307 + 2317 + 2319 + 2321)**	**207.021**	**142.268**
2302	**511000**	**ЗГРАДЕ И ГРАЂЕВИНСКИ ОБЈЕКТИ (од 2303 до 2306)**	**184.053**	**113.170**
2304	511200	Изградња зграда и објеката	83.187	48.525
2305	511300	Капитално одржавање зграда и објеката	85.272	61.668
2306	511400	Пројектно планирање	15.594	2.977
2307	**512000**	**МАШИНЕ И ОПРЕМА (од 2308 до 2316)**	**13.353**	**21.760**
2308	512100	Опрема за саобраћај	2.392	10.884
2309	512200	Административна опрема	4.628	9.474
2310	512300	Опрема за пољопривреду	738	
2313	512600	Опрема за образовање, науку, културу и спорт	1.055	247
2315	512800	Опрема за јавну безбедност	693	42
2316	512900	Опрема за производњу, моторна, непокретна и немоторна опрема	3.847	1.113
2317	**513000**	**ОСТАЛЕ НЕКРЕТНИНЕ И ОПРЕМА (2318)**	**8.070**	**3.984**
2318	513100	Остале некретнине и опрема	8.070	3.984
2321	**515000**	**НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (2322)**	**1.545**	**3.354**
2322	515100	Нематеријална имовина	1.545	3.354
2323	**520000**	**ЗАЛИХЕ (2324 + 2326 + 2330)**	**595**	**644**
2330	**523000**	**ЗАЛИХЕ РОБЕ ЗА ДАЉУ ПРОДАЈУ (2331)**	**595**	**644**
2331	523100	Залихе робе за даљу продају	595	644
2335	**540000**	**ПРИРОДНА ИМОВИНА (2336 + 2338 + 2340)**	**15.914**	**700**
2336	**541000**	**ЗЕМЉИШТЕ (2337)**	**15.914**	**700**
2337	541100	Земљиште	15.914	700
2346		**Вишак прихода и примања - буџетски суфицит (2001 - 2131)**	**8.137**	**34.949**
2348		**КОРИГОВАЊЕ ВИШКА, ОДНОСНО МАЊКА ПРИХОДА И ПРИМАЊА (од 2349 до 2353)**	**103.286**	**90.616**
2349		Део нераспоређеног вишка прихода и примања из ранијих година који је коришћен за покриће расхода и издатака текуће године	103.286	90.616
2354		**ПОКРИЋЕ ИЗВРШЕНИХ ИЗДАТАКА ИЗ ТЕКУЋИХ ПРИХОДА И ПРИМАЊА (2355 + 2356)**	**20.807**	**13.355**
2355		Утрошена средства текућих прихода и примања од продаје нефинансијске имовине за отплату обавеза по кредитима	20.807	13.355
2357	**321121**	**ВИШАК ПРИХОДА И ПРИМАЊА – СУФИЦИТ (2346 + 2348 - 2347 - 2354) > 0**	**90.616**	**112.210**
2359		**ВИШАК ПРИХОДА И ПРИМАЊА – СУФИЦИТ (ЗА ПРЕНОС У НАРЕДНУ ГОДИНУ) (2360 + 2361 = 2357)**	**90.616**	**112.210**
2360		Део вишка прихода и примања наменски опредељен за наредну годину	40.956	12.210
2361		Нераспоређени део вишка прихода и примања за пренос у наредну годину	49.660	100.000

Датум **22.04.2025.** године

Лице одговорно за попуњавање обрасца

Наредбодавац

Образац 3

	07836		42920			
Врста посла	Јединствени број КБС		Седиште УТ	Надлежни директни		

НАЗИВ КОРИСНИКА БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА
ОПШТИНА ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ-БУЏЕТ

ИЗВРШЕЊЕ БУЏЕТА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

СЕДИШТЕ: **ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ** МАТИЧНИ БРОЈ: **07163029**

ПИБ: **101364588**

НАЗИВ НАДЛЕЖНОГ ДИРЕКТНОГ КОРИСНИКА БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА

ИЗВЕШТАЈ О КАПИТАЛНИМ ИЗДАЦИМА И ПРИМАЊИМА
у периоду од **01.01.2024.** године до **31.12.2024.** године
Приказани само АОП који имају вредност

(У хиљадама динара)

Ознака ОП	Број конта	Опис	Износ	
			Претходна година	Текућа година
1	2	3	4	5
3001		**ПРИМАЊА (3002 + 3027)**	**19.274**	**38.252**
3002	**800000**	**ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ НЕФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ (3003 + 3010 + 3017 + 3020)**	**19.274**	**38.252**
3010	**820000**	**ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ ЗАЛИХА (3011 + 3013 + 3015)**	**966**	**910**
3015	**823000**	**ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ ЗА ДАЉУ ПРОДАЈУ (3016)**	**966**	**910**
3016	823100	Примања од продаје робе за даљу продају	966	910
3020	**840000**	**ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ ПРИРОДНЕ ИМОВИНЕ (3021 + 3023 + 3025)**	**18.308**	**37.342**
3021	**841000**	**ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ ЗЕМЉИШТА (3022)**	**18.308**	**37.342**
3022	841100	Примања од продаје земљишта	18.308	37.342
3067		**ИЗДАЦИ (3068 + 3114)**	**244.337**	**156.967**
3068	**500000**	**ИЗДАЦИ ЗА НЕФИНАНСИЈСКУ ИМОВИНУ (3069 + 3091 + 3100 + 3103 + 3111)**	**223.530**	**143.612**
3069	**510000**	**ОСНОВНА СРЕДСТВА (3070 + 3075 + 3085 + 3087 + 3089)**	**207.021**	**142.268**
3070	**511000**	**ЗГРАДЕ И ГРАЂЕВИНСКИ ОБЈЕКТИ (од 3071 до 3074)**	**184.053**	**113.170**
3072	511200	Изградња зграда и објеката	83.187	48.525
3073	511300	Капитално одржавање зграда и објеката	85.272	61.668
3074	511400	Пројектно планирање	15.594	2.977
3075	**512000**	**МАШИНЕ И ОПРЕМА (од 3076 до 3084)**	**13.353**	**21.760**
3076	512100	Опрема за саобраћај	2.392	10.884
3077	512200	Административна опрема	4.628	9.474
3078	512300	Опрема за пољопривреду	738	
3081	512600	Опрема за образовање, културу и спорт	1.055	247
3083	512800	Опрема за јавну безбедност	693	42
3084	512900	Опрема за производњу, моторна, непокретна и немоторна опрема	3.847	1.113
3085	**513000**	**ОСТАЛЕ НЕКРЕТНИНЕ И ОПРЕМА (3086)**	**8.070**	**3.984**
3086	513100	Остале некретнине и опрема	8.070	3.984
3089	**515000**	**НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (3090)**	**1.545**	**3.354**
3090	515100	Нематеријална имовина	1.545	3.354
3091	**520000**	**ЗАЛИХЕ (3092 + 3094 + 3098)**	**595**	**644**
3098	**523000**	**ЗАЛИХЕ РОБЕ ЗА ДАЉУ ПРОДАЈУ (3099)**	**595**	**644**
3099	523100	Залихе робе за даљу продају	595	644
3103	**540000**	**ПРИРОДНА ИМОВИНА (3104 + 3106 + 3108)**	**15.914**	**700**
3104	**541000**	**ЗЕМЉИШТЕ (3105)**	**15.914**	**700**
3105	541100	Земљиште	15.914	700
3114	**600000**	**ИЗДАЦИ ЗА ОТПЛАТУ ГЛАВНИЦЕ И НАБАВКУ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ (3115 + 3140)**	**20.807**	**13.355**

Ознака ОП	Број конта	Опис	Износ	
			Претходна година	Текућа година
1	2	3	4	5
3115	**610000**	**ОТПЛАТА ГЛАВНИЦЕ (3116 + 3126 + 3134 + 3136 + 3138)**	**20.807**	**13.355**
3116	**611000**	**ОТПЛАТА ГЛАВНИЦЕ ДОМАЋИМ КРЕДИТОРИМА (од 3117 до 3125)**	**20.807**	**13.355**
3120	611400	Отплата главнице домаћим пословним банкама	20.807	13.355
3163		**МАЊАК ПРИМАЊА (3067 – 3001) > 0**	**225.063**	**118.715**

Датум **22.04.2025.** године

Лице одговорно за попуњавање обрасца

Наручилац

Образац 4

	07836		42920			
Врста посла	Јединствени број КБС		Седиште УТ	Надлежни директни		

НАЗИВ КОРИСНИКА БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА
ОПШТИНА ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ-БУЏЕТ

ИЗВРШЕЊЕ БУЏЕТА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

СЕДИШТЕ: **ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ** МАТИЧНИ БРОЈ: **07163029**

ПИБ: **101364588**

НАЗИВ НАДЛЕЖНОГ ДИРЕКТНОГ КОРИСНИКА БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА

ИЗВЕШТАЈ О НОВЧАНИМ ТОКОВИМА

у периоду од **01.01.2024.** године до **31.12.2024.** године
Приказани само АОП који имају вредност

(У хиљадама динара)

Ознака ОП	Број конта	Опис	Износ	
			Претходна година	Текућа година
1	2	3	4	5
4001		**Н О В Ч А Н И П Р И Л И В И (4002 + 4106 + 4131)**	**960.192**	**941.495**
4002	**700000**	**ТЕКУЋИ ПРИХОДИ (4003 + 4047 + 4057 + 4069 + 4094 + 4099 + 4103)**	**940.918**	**903.243**
4003	**710000**	**ПОРЕЗИ (4004 + 4008 + 4010 + 4017 + 4023 + 4030 + 4033 + 4040)**	**411.896**	**475.792**
4004	**711000**	**ПОРЕЗ НА ДОХОДАК, ДОБИТ И КАПИТАЛНЕ ДОБИТКЕ (од 4005 до 4007)**	**233.958**	**267.168**
4005	711100	Порези на доходак и капиталне добитке које плаћају физичка лица	233.958	267.168
4010	**713000**	**ПОРЕЗ НА ИМОВИНУ (од 4011 до 4016)**	**136.467**	**164.123**
4011	713100	Периодични порези на непокретности	112.058	131.642
4013	713300	Порези на заоставштину, наслеђе и поклон	762	662
4014	713400	Порези на финансијске и капиталне трансакције	23.647	31.819
4017	**714000**	**ПОРЕЗ НА ДОБРА И УСЛУГЕ (од 4018 до 4022)**	**30.407**	**31.530**
4020	714400	Порези на појединачне услуге	40	5
4021	714500	Порези, таксе и накнаде на употребу добара, на дозволу да се добра употребљавају или делатности обављају	30.367	31.525
4030	**716000**	**ДРУГИ ПОРЕЗИ (4031 + 4032)**	**11.064**	**12.971**
4031	716100	Други порези које искључиво плаћају предузећа, односно предузетници	11.064	12.971
4057	**730000**	**ДОНАЦИЈЕ, ПОМОЋИ И ТРАНСФЕРИ (4058 + 4061 + 4066)**	**296.819**	**268.868**
4061	**732000**	**ДОНАЦИЈЕ И ПОМОЋИ ОД МЕЂУНАРОДНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА (од 4062 до 4065)**	**4.222**	**1.763**
4062	732100	Текуће донације од међународних организација	3.806	1.763
4063	732200	Капиталне донације од међународних организација	416	
4066	**733000**	**ТРАНСФЕРИ ОД ДРУГИХ НИВОА ВЛАСТИ (4067 + 4068)**	**292.597**	**267.105**
4067	733100	Текући трансфери од других нивоа власти	262.597	260.105
4068	733200	Капитални трансфери од других нивоа власти	30.000	7.000
4069	**740000**	**ДРУГИ ПРИХОДИ (4070 + 4077 + 4082 + 4089 + 4092)**	**232.203**	**158.583**
4070	**741000**	**ПРИХОДИ ОД ИМОВИНЕ (од 4071 до 4076)**	**14.507**	**11.778**
4071	741100	Камате	7.225	6.254
4074	741400	Приход од имовине који припада имаоцима полиса осигурања	14	
4075	741500	Закуп непроизведене имовине	7.268	5.524
4077	**742000**	**ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ДОБАРА И УСЛУГА (од 4078 до 4081)**	**194.455**	**131.142**
4078	742100	Приходи од продаје добара и услуга или закупа од стране тржишних организација	27.305	31.772
4079	742200	Таксе и накнаде	159.971	91.745

Ознака ОП	Број конта	Опис	Износ	
			Претходна година	Текућа година
1	2	3	4	5
4080	742300	Споредне продаје добара и услуга које врше државне нетржишне јединице	7.179	7.625
4082	**743000**	**НОВЧАНЕ КАЗНЕ И ОДУЗЕТА ИМОВИНСКА КОРИСТ (од 4083 до 4088)**	**8.602**	**1.369**
4085	743300	Приходи од новчаних казни за прекршаје	8.418	1.238
4088	743900	Остале новчане казне, пенали и приходи од одузете имовинске користи	184	131
4089	**744000**	**ДОБРОВОЉНИ ТРАНСФЕРИ ОД ФИЗИЧКИХ И ПРАВНИХ ЛИЦА (4090 + 4091)**	**4.431**	**2.608**
4090	744100	Текући добровољни трансфери од физичких и правних лица	2.258	1.782
4091	744200	Капитални добровољни трансфери од физичких и правних лица	2.173	826
4092	**745000**	**МЕШОВИТИ И НЕОДРЕЂЕНИ ПРИХОДИ (4093)**	**10.208**	**11.686**
4093	745100	Мешовити и неодређени приходи	10.208	11.686
4106	**800000**	**ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ НЕФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ (4107 + 4114 + 4121 + 4124)**	**19.274**	**38.252**
4114	**820000**	**ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ ЗАЛИХА (4115 + 4117 + 4119)**	**966**	**910**
4119	**823000**	**ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ ЗА ДАЉУ ПРОДАЈУ (4120)**	**966**	**910**
4120	823100	Примања од продаје робе за даљу продају	966	910
4124	**840000**	**ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ ПРИРОДНЕ ИМОВИНЕ (4125 + 4127 + 4129)**	**18.308**	**37.342**
4125	**841000**	**ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ ЗЕМЉИШТА (4126)**	**18.308**	**37.342**
4126	841100	Примања од продаје земљишта	18.308	37.342
4171		**НОВЧАНИ ОДЛИВИ (4172 + 4340 + 4386)**	**972.862**	**919.901**
4172	**400000**	**ТЕКУЋИ РАСХОДИ (4173 + 4195 + 4240 + 4255 + 4279 + 4292 + 4308 + 4323)**	**728.525**	**762.934**
4173	**410000**	**РАСХОДИ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ (4174 + 4176 + 4180 + 4182 + 4187 + 4189 + 4191 + 4193)**	**212.004**	**241.519**
4174	**411000**	**ПЛАТЕ, ДОДАЦИ И НАКНАДЕ ЗАПОСЛЕНИХ (ЗАРАДЕ) (4175)**	**161.609**	**184.788**
4175	411100	Плате, додаци и накнаде запослених	161.609	184.788
4176	**412000**	**СОЦИЈАЛНИ ДОПРИНОСИ НА ТЕРЕТ ПОСЛОДАВЦА (од 4177 до 4179)**	**24.474**	**28.007**
4177	412100	Допринос за пензијско и инвалидско осигурање	16.156	18.499
4178	412200	Допринос за здравствено осигурање	8.318	9.508
4180	**413000**	**НАКНАДЕ У НАТУРИ (4181)**	**1.030**	**1.020**
4181	413100	Накнаде у натури	1.030	1.020
4182	**414000**	**СОЦИЈАЛНА ДАВАЊА ЗАПОСЛЕНИМА (од 4183 до 4186)**	**12.141**	**14.286**
4185	414300	Отпремнине и помоћи	1.632	3.529
4186	414400	Помоћ у медицинском лечењу запосленог или чланова уже породице и друге помоћи запосленом	10.509	10.757
4187	**415000**	**НАКНАДЕ ТРОШКОВА ЗА ЗАПОСЛЕНЕ (4188)**	**9.784**	**11.376**
4188	415100	Накнаде трошкова за запослене	9.784	11.376
4189	**416000**	**НАГРАДЕ ЗАПОСЛЕНИМА И ОСТАЛИ ПОСЕБНИ РАСХОДИ (4190)**	**2.966**	**2.042**
4190	416100	Награде запосленима и остали посебни расходи	2.966	2.042
4195	**420000**	**КОРИШЋЕЊЕ УСЛУГА И РОБА (4196 + 4204 + 4210 + 4219 + 4227 + 4230)**	**325.851**	**306.264**
4196	**421000**	**СТАЛНИ ТРОШКОВИ (од 4197 до 4203)**	**48.671**	**61.287**
4197	421100	Трошкови платног промета и банкарских услуга	1.918	1.840
4198	421200	Енергетске услуге	32.651	43.249
4199	421300	Комуналне услуге	4.591	4.067
4200	421400	Услуге комуникација	6.234	6.532
4201	421500	Трошкови осигурања	1.390	1.924
4202	421600	Закуп имовине и опреме	1.785	3.525
4203	421900	Остали трошкови	102	150
4204	**422000**	**ТРОШКОВИ ПУТОВАЊА (од 4205 до 4209)**	**17.426**	**13.912**
4205	422100	Трошкови службених путовања у земљи	1.164	758
4206	422200	Трошкови службених путовања у иностранство		28
4207	422300	Трошкови путовања у оквиру редовног рада		644
4208	422400	Трошкови путовања ученика	16.262	12.482
4210	**423000**	**УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ (од 4211 до 4218)**	**96.290**	**99.375**
4211	423100	Административне услуге	1.472	1.118
4212	423200	Компјутерске услуге	2.795	3.818

Ознака ОП	Број конта	Опис	Износ	
			Претходна година	Текућа година
1	2	3	4	5
4213	423300	Услуге образовања и усавршавања запослених	848	922
4214	423400	Услуге информисања	10.064	7.913
4215	423500	Стручне услуге	43.011	48.412
4216	423600	Услуге за домаћинство и угоститељство	11.357	11.414
4217	423700	Репрезентација	6.383	6.135
4218	423900	Остале опште услуге	20.360	19.643
4219	**424000**	**СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ УСЛУГЕ (од 4220 до 4226)**	**40.444**	**30.484**
4220	424100	Пољопривредне услуге	26	26
4221	424200	Услуге образовања, културе и спорта	1.382	2.248
4222	424300	Медицинске услуге	1.014	1.253
4225	424600	Услуге очувања животне средине, науке и геодетске услуге	14.991	12.750
4226	424900	Остале специјализоване услуге	23.031	14.207
4227	**425000**	**ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ (УСЛУГЕ И МАТЕРИЈАЛИ) (4228 + 4229)**	**91.514**	**76.879**
4228	425100	Текуће поправке и одражавање зграда и објеката	86.966	72.649
4229	425200	Текуће поправке и одржавање опреме	4.548	4.230
4230	**426000**	**МАТЕРИЈАЛ (од 4231 до 4239)**	**31.506**	**24.327**
4231	426100	Административни материјал	5.400	5.539
4232	426200	Материјали за пољопривреду	206	199
4233	426300	Материјали за образовање и усавршавање запослених	572	489
4234	426400	Материјали за саобраћај	3.229	2.925
4236	426600	Материјали за образовање, културу и спорт	4.383	1.654
4238	426800	Материјали за одржавање хигијене и угоститељство	9.061	9.733
4239	426900	Материјали за посебне намене	8.655	3.788
4255	**440000**	**ОТПЛАТА КАМАТА И ПРАТЕЋИ ТРОШКОВИ ЗАДУЖИВАЊА (4256 + 4266 + 4273 + 4275)**	**1.975**	**1.155**
4256	**441000**	**ОТПЛАТА ДОМАЋИХ КАМАТА (од 4257 до 4265)**	**1.975**	**1.155**
4260	441400	Отплата камата домаћим пословним банкама	1.975	1.155
4279	**450000**	**СУБВЕНЦИЈЕ (4280 + 4283 + 4286 + 4289)**	**13.928**	**22.516**
4280	**451000**	**СУБВЕНЦИЈЕ ЈАВНИМ НЕФИНАНСИЈСКИМ ПРЕДУЗЕЋИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА (4281 + 4282)**	**13.928**	**22.516**
4281	451100	Текуће субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама	12.464	20.230
4282	451200	Капиталне субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама	1.464	2.286
4292	**460000**	**ДОНАЦИЈЕ, ДОТАЦИЈЕ И ТРАНСФЕРИ (4293 + 4296 + 4299 + 4302 + 4305)**	**92.380**	**95.849**
4299	**463000**	**ТРАНСФЕРИ ОСТАЛИМ НИВОИМА ВЛАСТИ (4300 + 4301)**	**86.902**	**83.216**
4300	463100	Текући трансфери осталим нивоима власти	76.807	79.214
4301	463200	Капитални трансфери осталим нивоима власти	10.095	4.002
4302	**464000**	**ДОТАЦИЈЕ ОРГАНИЗАЦИЈАМА ОБАВЕЗНОГ СОЦИЈАЛНОГ ОСИГУРАЊА (4303 + 4304)**	**5.478**	**12.633**
4303	464100	Текуће дотације организацијама обавезног социјалног осигурања	2.636	1.692
4304	464200	Капиталне дотације организацијама обавезног социјалног осигурања	2.842	10.941
4308	**470000**	**СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА (4309 + 4313)**	**15.254**	**21.902**
4313	**472000**	**НАКНАДЕ ЗА СОЦИЈАЛНУ ЗАШТИТУ ИЗ БУЏЕТА (од 4314 до 4322)**	**15.254**	**21.902**
4316	472300	Накнаде из буџета за децу и породицу	6.146	13.578
4320	472700	Накнаде из буџета за образовање, културу, науку и спорт	4.374	5.265
4322	472900	Остале накнаде из буџета	4.734	3.059
4323	**480000**	**ОСТАЛИ РАСХОДИ (4324 + 4327 + 4331 + 4333 + 4336 + 4338)**	**67.133**	**73.729**
4324	**481000**	**ДОТАЦИЈЕ НЕВЛАДИНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА (4325 + 4326)**	**59.210**	**64.524**
4325	481100	Дотације непрофитним организацијама које пружају помоћ домаћинствима	2.814	2.812
4326	481900	Дотације осталим непрофитним институцијама	56.396	61.712
4327	**482000**	**ПОРЕЗИ, ОБАВЕЗНЕ ТАКСЕ, КАЗНЕ, ПЕНАЛИ И КАМАТЕ (од 4328 до 4330)**	**3.329**	**4.159**
4328	482100	Остали порези	273	297

Ознака ОП	Број конта	Опис	Износ	
			Претходна година	Текућа година
1	2	3	4	5
4329	482200	Обавезне таксе	3.056	3.862
4331	**483000**	**НОВЧАНЕ КАЗНЕ И ПЕНАЛИ ПО РЕШЕЊУ СУДОВА (4332)**	**4.444**	**5.046**
4332	483100	Новчане казне и пенали по решењу судова	4.444	5.046
4336	**485000**	**НАКНАДА ШТЕТЕ ЗА ПОВРЕДЕ ИЛИ ШТЕТУ НАНЕТУ ОД СТРАНЕ ДРЖАВНИХ ОРГАНА (4337)**	**150**	
4337	485100	Накнада штете за повреде или штету нанету од стране државних органа	150	
4340	**500000**	**ИЗДАЦИ ЗА НЕФИНАНСИЈСКУ ИМОВИНУ (4341 + 4363 + 4372 + 4375 + 4383)**	**223.530**	**143.612**
4341	**510000**	**ОСНОВНА СРЕДСТВА (4342 + 4347 + 4357 + 4359 + 4361)**	**207.021**	**142.268**
4342	**511000**	**ЗГРАДЕ И ГРАЂЕВИНСКИ ОБЈЕКТИ (од 4343 до 4346)**	**184.053**	**113.170**
4344	511200	Изградња зграда и објеката	83.187	48.525
4345	511300	Капитално одржавање зграда и објеката	85.272	61.668
4346	511400	Пројектно планирање	15.594	2.977
4347	**512000**	**МАШИНЕ И ОПРЕМА (од 4348 до 4356)**	**13.353**	**21.760**
4348	512100	Опрема за саобраћај	2.392	10.884
4349	512200	Административна опрема	4.628	9.474
4350	512300	Опрема за пољопривреду	738	
4353	512600	Опрема за образовање, науку, културу и спорт	1.055	247
4355	512800	Опрема за јавну безбедност	693	42
4356	512900	Опрема за производњу, моторна, непокретна и немоторна опрема	3.847	1.113
4357	**513000**	**ОСТАЛЕ НЕКРЕТНИНЕ И ОПРЕМА (4358)**	**8.070**	**3.984**
4358	513100	Остале некретнине и опрема	8.070	3.984
4361	**515000**	**НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (4362)**	**1.545**	**3.354**
4362	515100	Нематеријална имовина	1.545	3.354
4363	**520000**	**ЗАЛИХЕ (4364 + 4366 + 4370)**	**595**	**644**
4370	**523000**	**ЗАЛИХЕ РОБЕ ЗА ДАЉУ ПРОДАЈУ (4371)**	**595**	**644**
4371	523100	Залихе робе за даљу продају	595	644
4375	**540000**	**ПРИРОДНА ИМОВИНА (4376 + 4378 + 4380)**	**15.914**	**700**
4376	**541000**	**ЗЕМЉИШТЕ (4377)**	**15.914**	**700**
4377	541100	Земљиште	15.914	700
4386	**600000**	**ИЗДАЦИ ЗА ОТПЛАТУ ГЛАВНИЦЕ И НАБАВКУ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ (4387 + 4412)**	**20.807**	**13.355**
4387	**610000**	**ОТПЛАТА ГЛАВНИЦЕ (4388 + 4398 + 4406 + 4408 + 4410)**	**20.807**	**13.355**
4388	**611000**	**ОТПЛАТА ГЛАВНИЦЕ ДОМАЋИМ КРЕДИТОРИМА (од 4389 до 4397)**	**20.807**	**13.355**
4392	611400	Отплата главнице домаћим пословним банкама	20.807	13.355
4434		**ВИШАК НОВЧАНИХ ПРИЛИВА (4001 – 4171) > 0**		**21.594**
4435		**МАЊАК НОВЧАНИХ ПРИЛИВА (4171 – 4001) > 0**	**12.670**	
4436		САЛДО ГОТОВИНЕ НА ПОЧЕТКУ ГОДИНЕ	113.981	95.866
4437		**КОРИГОВАНИ ПРИЛИВИ ЗА ПРИМЉЕНА СРЕДСТВА У ОБРАЧУНУ (4001 + 4438)**	**960.192**	**941.495**
4439		**КОРИГОВАНИ ОДЛИВИ ЗА ИСПЛАЋЕНА СРЕДСТВА У ОБРАЧУНУ (4171 – 4440 + 4441)**	**978.307**	**925.151**
4441		Корекција новчаних одлива за износ плаћених расхода који се не евидентирају преко класе 400000, 500000 и 600000	5.445	5.250
4442		**САЛДО ГОТОВИНЕ НА КРАЈУ ГОДИНЕ (4436 + 4437 – 4439)**	**95.866**	**112.210**

Датум **22.04.2025.** године

Лице одговорно за попуњавање обрасца

Наредбодавац

Образац 5

	07836		42920			
Врста посла	Јединствени број КБС		Седиште УТ	Надлежни директни		

НАЗИВ КОРИСНИКА БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА
ОПШТИНА ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ-БУЏЕТ

ИЗВРШЕЊЕ БУЏЕТА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

СЕДИШТЕ: **ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ** МАТИЧНИ БРОЈ: **07163029**

ПИБ: **101364588**

НАЗИВ НАДЛЕЖНОГ ДИРЕКТНОГ КОРИСНИКА БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА

ИЗВЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ БУЏЕТА
у периоду од **01.01.2024.** године до **31.12.2024.** године
Приказани само АОП који имају вредност

I. УКУПНИ ПРИХОДИ И ПРИМАЊА (У хиљадама динара)

Ознака ОП	Број конта	Опис	Износ планираних прихода и примања	Износ остварених прихода и примања						
				Укупно	Приходи и примања из буџета				Из донација и помоћи	Из осталих извора
					Републике	Аутономне покрајне	Општине / града	ОССО		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
5001		**ТЕКУЋИ ПРИХОДИ И ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ НЕФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ(5002 + 5106)**	**1.008.944**	**941.495**	**74.561**		**857.641**		**2.927**	**6.366**
5002	**700000**	**ТЕКУЋИ ПРИХОДИ (5003 + 5047 + 5057 + 5069 + 5094 + 5099 + 5103)**	**868.954**	**903.243**	**74.561**		**820.299**		**2.927**	**5.456**
5003	**710000**	**ПОРЕЗИ (5004 + 5008 + 5010 + 5017 + 5023 + 5030 + 5033 + 5040)**	**460.220**	**475.792**			**475.792**			
5004	**711000**	**ПОРЕЗ НА ДОХОДАК, ДОБИТ И КАПИТАЛНЕ ДОБИТКЕ (од 5005 до 5007)**	**259.050**	**267.168**			**267.168**			
5005	711100	Порези на доходак и капиталне добитке које плаћају физичка лица	259.050	267.168			267.168			
5010	**713000**	**ПОРЕЗ НА ИМОВИНУ (од 5011 до 5016)**	**156.150**	**164.123**			**164.123**			
5011	713100	Периодични порези на непокретности	129.000	131.642			131.642			
5013	713300	Порези на заоставштину, наслеђе и поклон	250	662			662			
5014	713400	Порези на финансијске и капиталне трансакције	26.900	31.819			31.819			
5017	**714000**	**ПОРЕЗ НА ДОБРА И УСЛУГЕ (од 5018 до 5022)**	**30.470**	**31.530**			**31.530**			
5020	714400	Порези на појединачне услуге	20	5			5			
5021	714500	Порези, таксе и накнаде на употребу добара, на дозволу да се добра употребљавају или делатности обављају	30.450	31.525			31.525			

Ознака ОП	Број конта	Опис	Износ планираних прихода и примања	Износ остварених прихода и примања						
				Укупно	Приходи и примања из буџета				Из донација и помоћи	Из осталих извора
					Републике	Аутономне покрајне	Општине / града	ОССО		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
5030	**716000**	**ДРУГИ ПОРЕЗИ (5031 + 5032)**	**14.550**	**12.971**			**12.971**			
5031	716100	Други порези које искључиво плаћају предузећа, односно предузетници	14.500	12.971			12.971			
5032	716200	Други порези које плаћају остала лица или који се не могу идентификовати	50							
5057	**730000**	**ДОНАЦИЈЕ, ПОМОЋИ И ТРАНСФЕРИ (5058 + 5061 + 5066)**	**248.081**	**268.868**	**74.561**		**192.545**		**1.762**	
5061	**732000**	**ДОНАЦИЈЕ И ПОМОЋИ ОД МЕЂУНАРОДНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА (од 5062 до 5065)**	**1.582**	**1.762**					**1.762**	
5062	732100	Текуће донације од међународних организација	1.582	1.762					1.762	
5066	**733000**	**ТРАНСФЕРИ ОД ДРУГИХ НИВОА ВЛАСТИ (5067 + 5068)**	**246.499**	**267.106**	**74.561**		**192.545**			
5067	733100	Текући трансфери од других нивоа власти	239.499	260.106	67.561		192.545			
5068	733200	Капитални трансфери од других нивоа власти	7.000	7.000	7.000					
5069	**740000**	**ДРУГИ ПРИХОДИ (5070 + 5077 + 5082 + 5089 + 5092)**	**160.653**	**158.583**			**151.962**		**1.165**	**5.456**
5070	**741000**	**ПРИХОДИ ОД ИМОВИНЕ (од 5071 до 5076)**	**11.900**	**11.778**			**11.778**			
5071	741100	Камате	6.000	6.254			6.254			
5074	741400	Приход од имовине који припада имаоцима полиса осигурања	100							
5075	741500	Закуп непроизведене имовине	5.800	5.524			5.524			
5077	**742000**	**ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ДОБАРА И УСЛУГА (од 5078 до 5081)**	**133.853**	**131.142**			**125.686**			**5.456**
5078	742100	Приходи од продаје добара и услуга или закупа од стране тржишних организација	35.790	31.772			31.772			
5079	742200	Таксе и накнаде	90.500	91.745			91.745			
5080	742300	Споредне продаје добара и услуга које врше државне нетржишне јединице	7.563	7.625			2.169			5.456
5082	**743000**	**НОВЧАНЕ КАЗНЕ И ОДУЗЕТА ИМОВИНСКА КОРИСТ (од 5083 до 5088)**	**1.700**	**1.369**			**1.369**			
5085	743300	Приходи од новчаних казни за прекршаје	1.500	1.238			1.238			
5088	743900	Остале новчане казне, пенали и приходи од одузете имовинске користи	200	131			131			
5089	**744000**	**ДОБРОВОЉНИ ТРАНСФЕРИ ОД ФИЗИЧКИХ И ПРАВНИХ ЛИЦА (5090 + 5091)**	**3.200**	**2.608**			**1.443**		**1.165**	
5090	744100	Текући добровољни трансфери од физичких и правних лица	1.200	1.782			617		1.165	
5091	744200	Капитални добровољни трансфери од физичких и правних лица	2.000	826			826			
5092	**745000**	**МЕШОВИТИ И НЕОДРЕЂЕНИ ПРИХОДИ (5093)**	**10.000**	**11.686**			**11.686**			
5093	745100	Мешовити и неодређени приходи	10.000	11.686			11.686			
5106	**800000**	**ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ НЕФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ (5107 + 5114 + 5121 + 5124)**	**139.990**	**38.252**			**37.342**			**910**
5114	**820000**	**ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ ЗАЛИХА (5115 + 5117 + 5119)**	**990**	**910**						**910**
5119	**823000**	**ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ ЗА ДАЉУ ПРОДАЈУ (5120)**	**990**	**910**						**910**
5120	823100	Примања од продаје робе за даљу продају	990	910						910
5124	**840000**	**ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ ПРИРОДНЕ ИМОВИНЕ (5125 + 5127 + 5129)**	**139.000**	**37.342**			**37.342**			
5125	**841000**	**ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ ЗЕМЉИШТА (5126)**	**139.000**	**37.342**			**37.342**			
5126	841100	Примања од продаје земљишта	139.000	37.342			37.342			
5171		**УКУПНИ ПРИХОДИ И ПРИМАЊА (5001 + 5131)**	**1.008.944**	**941.495**	**74.561**		**857.641**		**2.927**	**6.366**

II. УКУПНИ РАСХОДИ И ИЗДАЦИ

(У хиљадама динара)

Ознака ОП	Број конта	Опис	Износ планираних прихода и примања	Износ извршених расхода и издатака						
				Укупно	Расходи и издаци на терет буџета				Из донација и помоћи	Из осталих извора
				(од 6 до 11)	Републике	Аутономне покрајине	Општине / града	ОССО		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
5172		**ТЕКУЋИ РАСХОДИ И ИЗДАЦИ ЗА НЕФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ (5173 + 5341)**	**1.085.560**	**906.546**	**48.231**		**762.398**		**1.595**	**94.322**
5173	**400000**	**ТЕКУЋИ РАСХОДИ (5174 + 5196 + 5241 + 5256 + 5280 + 5293 + 5309 + 5324)**	**927.776**	**762.934**	**36.120**		**694.266**		**1.595**	**30.953**
5174	**410000**	**РАСХОДИ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ (5175 + 5177 + 5181 + 5183 + 5188 + 5190 + 5192 + 5194)**	**242.904**	**241.519**	**11.735**		**229.784**			
5175	**411000**	**ПЛАТЕ, ДОДАЦИ И НАКНАДЕ ЗАПОСЛЕНИХ (ЗАРАДЕ) (5176)**	**185.147**	**184.788**	**10.191**		**174.597**			
5176	411100	Плате, додаци и накнаде запослених	185.147	184.788	10.191		174.597			
5177	**412000**	**СОЦИЈАЛНИ ДОПРИНОСИ НА ТЕРЕТ ПОСЛОДАВЦА (од 5178 до 5180)**	**28.096**	**28.007**	**1.544**		**26.463**			
5178	412100	Допринос за пензијско и инвалидско осигурање	18.561	18.499	1.019		17.480			
5179	412200	Допринос за здравствено осигурање	9.535	9.508	525		8.983			
5181	**413000**	**НАКНАДЕ У НАТУРИ (5182)**	**1.080**	**1.020**			**1.020**			
5182	413100	Накнаде у натури	1.080	1.020			1.020			
5183	**414000**	**СОЦИЈАЛНА ДАВАЊА ЗАПОСЛЕНИМА (од 5184 до 5187)**	**14.911**	**14.286**			**14.286**			
5186	414300	Отпремнине и помоћи	4.051	3.529			3.529			
5187	414400	Помоћ у медицинском лечењу запосленог или чланова уже породице и друге помоћи запосленом	10.860	10.757			10.757			
5188	**415000**	**НАКНАДА ТРОШКОВА ЗА ЗАПОСЛЕНЕ (5189)**	**11.550**	**11.376**			**11.376**			
5189	415100	Накнаде трошкова за запослене	11.550	11.376			11.376			
5190	**416000**	**НАГРАДЕ ЗАПОСЛЕНИМА И ОСТАЛИ ПОСЕБНИ РАСХОДИ (5191)**	**2.120**	**2.042**			**2.042**			
5191	416100	Награде запосленима и остали посебни расходи	2.120	2.042			2.042			
5196	**420000**	**КОРИШЋЕЊЕ УСЛУГА И РОБА (5197 + 5205 + 5211 + 5220 + 5228 + 5231)**	**354.842**	**306.264**	**23.241**		**255.016**		**1.595**	**26.412**
5197	**421000**	**СТАЛНИ ТРОШКОВИ (од 5198 до 5204)**	**71.783**	**61.287**			**60.752**			**535**
5198	421100	Трошкови платног промета и банкарских услуга	2.003	1.840			1.840			
5199	421200	Енергетске услуге	49.611	43.249			43.066			183
5200	421300	Комуналне услуге	5.924	4.067			4.067			
5201	421400	Услуге комуникација	8.230	6.532			6.532			
5202	421500	Трошкови осигурања	2.265	1.924			1.572			352
5203	421600	Закуп имовине и опреме	3.580	3.525			3.525			
5204	421900	Остали трошкови	170	150			150			
5205	**422000**	**ТРОШКОВИ ПУТОВАЊА (од 5206 до 5210)**	**14.231**	**13.912**			**13.184**			**728**
5206	422100	Трошкови службених путовања у земљи	1.076	758			674			84
5207	422200	Трошкови службених путовања у иностранство	28	28			28			
5208	422300	Трошкови путовања у оквиру редовног рада	644	644						644
5209	422400	Трошкови путовања ученика	12.483	12.482			12.482			
5211	**423000**	**УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ (од 5212 до 5219)**	**116.042**	**99.375**	**20.732**		**75.530**			**3.113**
5212	423100	Административне услуге	1.330	1.118			1.118			

Ознака ОП	Број конта	Опис	Износ планираних прихода и примања	Износ извршених расхода и издатака						
				Укупно	Расходи и издаци на терет буџета				Из донација и помоћи	Из осталих извора
					Републике	Аутономне покрајне	Општине / града	ОССО		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
5213	423200	Компјутерске услуге	3.890	3.818			3.818			
5214	423300	Услуге образовања и усавршавања запослених	1.150	922			922			
5215	423400	Услуге информисања	10.129	7.913	277		7.499			137
5216	423500	Стручне услуге	52.594	48.412	13.389		34.681			342
5217	423600	Услуге за домаћинство и угоститељство	13.750	11.414	1.457		9.906			51
5218	423700	Репрезентација	7.163	6.135			5.810			325
5219	423900	Остале опште услуге	26.036	19.643	5.609		11.776			2.258
5220	**424000**	**СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ УСЛУГЕ (од 5221 до 5227)**	**40.296**	**30.484**	**981**		**28.640**			**863**
5221	424100	Пољопривредне услуге	40	26			26			
5222	424200	Услуге образовања, културе и спорта	2.621	2.248	500		1.748			
5223	424300	Медицинске услуге	1.605	1.253			1.253			
5226	424600	Услуге очувања животне средине, науке и геодетске услуге	14.751	12.750			12.750			
5227	424900	Остале специјализоване услуге	21.279	14.207	481		12.863			863
5228	**425000**	**ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ (5229 + 5230)**	**85.772**	**76.879**	**1.528**		**53.317**		**1.582**	**20.452**
5229	425100	Текуће поправке и одржавање зграда и објеката	80.172	72.649	1.528		49.087		1.582	20.452
5230	425200	Текуће поправке и одржавање опреме	5.600	4.230			4.230			
5231	**426000**	**МАТЕРИЈАЛ (од 5232 до 5240)**	**28.718**	**24.327**			**23.593**		**13**	**721**
5232	426100	Административни материјал	6.285	5.539			5.539			
5233	426200	Материјали за пољопривреду	200	199			199			
5234	426300	Материјали за образовање и усавршавање запослених	1.125	489			489			
5235	426400	Материјали за саобраћај	4.210	2.925			2.925			
5237	426600	Материјали за образовање, културу и спорт	1.785	1.654			1.257		13	384
5239	426800	Материјали за одржавање хигијене и угоститељство	10.340	9.733			9.582			151
5240	426900	Материјали за посебне намене	4.773	3.788			3.602			186
5256	**440000**	**ОТПЛАТА КАМАТА И ПРАТЕЋИ ТРОШКОВИ ЗАДУЖИВАЊА (5257 + 5267 + 5274 + 5276)**	**1.500**	**1.155**			**1.155**			
5257	**441000**	**ОТПЛАТЕ ДОМАЋИХ КАМАТА (од 5258 до 5266)**	**1.500**	**1.155**			**1.155**			
5261	441400	Отплата камата домаћим пословним банкама	1.500	1.155			1.155			
5280	**450000**	**СУБВЕНЦИЈЕ (5281 + 5284 + 5287 + 5290)**	**22.963**	**22.516**			**19.516**			**3.000**
5281	**451000**	**СУБВЕНЦИЈЕ ЈАВНИМ НЕФИНАНСИЈСКИМ ПРЕДУЗЕЋИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА (5282 + 5283)**	**22.963**	**22.516**			**19.516**			**3.000**
5282	451100	Текуће субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама	20.638	20.230			17.230			3.000
5283	451200	Капиталне субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама	2.325	2.286			2.286			
5293	**460000**	**ДОНАЦИЈЕ, ДОТАЦИЈЕ И ТРАНСФЕРИ (5294 + 5297 + 5300 + 5303 + 5306)**	**100.237**	**95.849**			**95.849**			
5300	**463000**	**ТРАНСФЕРИ ОСТАЛИМ НИВОИМА ВЛАСТИ (5301 + 5302)**	**87.298**	**83.216**			**83.216**			
5301	463100	Текући трансфери осталим нивоима власти	83.000	79.214			79.214			
5302	463200	Капитални трансфери осталим нивоима власти	4.298	4.002			4.002			
5303	**464000**	**ДОТАЦИЈЕ ОРГАНИЗАЦИЈАМА ОБАВЕЗНОГ СОЦИЈАЛНОГ ОСИГУРАЊА (5304 + 5305)**	**12.939**	**12.633**			**12.633**			

Ознака ОП	Број конта	Опис	Износ планираних прихода и примања	Износ извршених расхода и издатака						
				Укупно	Расходи и издаци на терет буџета				Из донација и помоћи	Из осталих извора
				(од 6 до 11)	Републике	Аутономне покрајне	Општине / града	ОССО		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
5304	464100	Текуће дотације организацијама обавезног социјалног осигурања	1.700	1.692			1.692			
5305	464200	Капиталне дотације организацијама обавезног социјалног осигурања	11.239	10.941			10.941			
5309	**470000**	**СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА (5310 + 5314)**	**24.817**	**21.902**	**1.144**		**19.217**			**1.541**
5314	**472000**	**НАКНАДЕ ЗА СОЦИЈАЛНУ ЗАШТИТУ ИЗ БУЏЕТА (од 5315 до 5323)**	**24.817**	**21.902**	**1.144**		**19.217**			**1.541**
5317	472300	Накнаде из буџета за децу и породицу	14.017	13.578			13.578			
5321	472700	Накнаде из буџета за образовање, културу, науку и спорт	5.300	5.265			5.265			
5323	472900	Остале накнаде из буџета	5.500	3.059	1.144		374			1.541
5324	**480000**	**ОСТАЛИ РАСХОДИ (5325 + 5328 + 5332 + 5334 + 5337 + 5339)**	**178.513**	**73.729**			**73.729**			
5325	**481000**	**ДОТАЦИЈЕ НЕВЛАДИНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА (5326 + 5327)**	**65.904**	**64.524**			**64.524**			
5326	481100	Дотације непрофитним организацијама које пружају помоћ домаћинствима	2.812	2.812			2.812			
5327	481900	Дотације осталим непрофитним институцијама	63.092	61.712			61.712			
5328	**482000**	**ПОРЕЗИ, ОБАВЕЗНЕ ТАКСЕ, КАЗНЕ, ПЕНАЛИ И КАМАТЕ (од 5329 до 5331)**	**106.759**	**4.159**			**4.159**			
5329	482100	Остали порези	565	297			297			
5330	482200	Обавезне таксе	106.194	3.862			3.862			
5332	**483000**	**НОВЧАНЕ КАЗНЕ И ПЕНАЛИ ПО РЕШЕЊУ СУДОВА (5333)**	**5.850**	**5.046**			**5.046**			
5333	483100	Новчане казне и пенали по решењу судова	5.850	5.046			5.046			
5341	**500000**	**ИЗДАЦИ ЗА НЕФИНАНСИЈСКУ ИМОВИНУ (5342 + 5364 + 5373 + 5376 + 5384)**	**157.784**	**143.612**	**12.111**		**68.132**			**63.369**
5342	**510000**	**ОСНОВНА СРЕДСТВА (5343 + 5348 + 5358 + 5360 + 5362)**	**156.094**	**142.268**	**12.111**		**67.732**			**62.425**
5343	**511000**	**ЗГРАДЕ И ГРАЂЕВИНСКИ ОБЈЕКТИ (од 5344 до 5347)**	**122.650**	**113.170**			**58.742**			**54.428**
5345	511200	Изградња зграда и објеката	52.300	48.525			16.525			32.000
5346	511300	Капитално одржавање зграда и објеката	63.600	61.668			39.240			22.428
5347	511400	Пројектно планирање	6.750	2.977			2.977			
5348	**512000**	**МАШИНЕ И ОПРЕМА (од 5349 до 5357)**	**26.068**	**21.760**	**6.835**		**6.928**			**7.997**
5349	512100	Опрема за саобраћај	11.350	10.884			3.884			7.000
5350	512200	Административна опрема	12.401	9.474	6.588		2.886			
5354	512600	Опрема за образовање, културу и спорт	247	247	247					
5356	512800	Опрема за јавну безбедност	250	42			42			
5357	512900	Опрема за производњу, моторна, непокретна и немоторна опрема	1.820	1.113			116			997
5358	**513000**	**ОСТАЛЕ НЕКРЕТНИНЕ И ОПРЕМА (5359)**	**4.020**	**3.984**	**2.720**		**1.264**			
5359	513100	Остале некретнине и опрема	4.020	3.984	2.720		1.264			
5362	**515000**	**НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (5363)**	**3.356**	**3.354**	**2.556**		**798**			
5363	515100	Нематеријална имовина	3.356	3.354	2.556		798			
5364	**520000**	**ЗАЛИХЕ (5365 + 5367 + 5371)**	**990**	**644**						**644**
5371	**523000**	**ЗАЛИХЕ РОБЕ ЗА ДАЉУ ПРОДАЈУ (5372)**	**990**	**644**						**644**
5372	523100	Залихе робе за даљу продају	990	644						644
5376	**540000**	**ПРИРОДНА ИМОВИНА (5377 + 5379 + 5381)**	**700**	**700**			**400**			**300**
5377	**541000**	**ЗЕМЉИШТЕ (5378)**	**700**	**700**			**400**			**300**

Ознака ОП	Број конта	Опис	Износ планираних прихода и примања	Износ извршених расхода и издатака						
				Укупно	Расходи и издаци на терет буџета				Из донација и помоћи	Из осталих извора
				(од 6 до 11)	Републике	Аутономне покрајне	Општине / града	ОССО		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
5378	541100	Земљиште	700	700			400			300
5387	**600000**	**ИЗДАЦИ ЗА ОТПЛАТУ ГЛАВНИЦЕ И НАБАВКУ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ (5388 + 5413)**	**14.000**	**13.355**			**13.355**			
5388	**610000**	**ОТПЛАТА ГЛАВНИЦЕ (5389 + 5399 + 5407 + 5409 + 5411)**	**14.000**	**13.355**			**13.355**			
5389	**611000**	**ОТПЛАТА ГЛАВНИЦЕ ДОМАЋИМ КРЕДИТОРИМА (од 5390 до 5398)**	**14.000**	**13.355**			**13.355**			
5393	611400	Отплата главнице домаћим пословним банкама	14.000	13.355			13.355			
5435		**УКУПНИ РАСХОДИ И ИЗДАЦИ (5172 + 5387)**	**1.099.560**	**919.901**	**48.231**		**775.753**		**1.595**	**94.322**

III. УТВРЂИВАЊЕ РЕЗУЛТАТА

(У хиљадама динара)

Ознака ОП	Број конта	Опис	Износ планираних прихода и примања	Остварени приходи и примања / расходи и издаци						
				Укупно	Из буџета				Из донација и помоћи	Из осталих извора
				(од 6 до 11)	Републике	Аутономне покрајне	Општине / града	ОССО		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
5436		**ТЕКУЋИ ПРИХОДИ И ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ НЕФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ (5001)**	**1.008.944**	**941.495**	**74.561**		**857.641**		**2.927**	**6.366**
5437		**ТЕКУЋИ РАСХОДИ И ИЗДАЦИ ЗА НЕФИНАНСИЈСКУ ИМОВИНУ (5172)**	**1.085.560**	**906.546**	**48.231**		**762.398**		**1.595**	**94.322**
5438		**Вишак прихода и примања – буџетски суфицит (5436 – 5437) > 0**		**34.949**	**26.330**		**95.243**		**1.332**	
5439		**Мањак прихода и примања – буџетски дефицит (5437 – 5436) > 0**	**76.616**							**87.956**
5441	**600000**	**ИЗДАЦИ ЗА ОТПЛАТУ ГЛАВНИЦЕ И НАБАВКУ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ (5387)**	**14.000**	**13.355**			**13.355**			
5443		**МАЊАК ПРИМАЊА (5441 – 5440) > 0**	**14.000**	**13.355**			**13.355**			
5444		**ВИШАК НОВЧАНИХ ПРИЛИВА (5171 - 5435) > 0**		**21.594**	**26.330**		**81.888**		**1.332**	
5445		**МАЊАК НОВЧАНИХ ПРИЛИВА (5435 - 5171) > 0**	**90.616**							**87.956**

Датум **22.04.2025.** године

Лице одговорно за попуњавање обрасца

Наредбодавац

РЕПУБЛИКА СРБИЈА Председник општине Општина Велико Градиште

6. ИЗВЕШТАЈ ВЕЛИКИХ ОДСТУПАЊА ИЗМЕЂУ ОДОБРЕНИХ ОДНОСНО ПЛАНИРАНИХ СРЕДСТАВА И ИЗВРШЕЊА ЗА ПЕРИОД 01.01.2024.ГОДИНЕ ДО 31.12.2024.ГОДИНЕ

Средства која су корисницима одобрена из буџета нису прекорачена у односу на планирана.

Када су у питању планирани и реализовани приходи из свих извора финансирања, чињенице су следеће:

Одлуком о буџету за 2024.годину планирани укупни текући приходи у износу 868.953.965 динара што са пренетим средствима из претходне године (90.615.677) те средствима од продаје нефинасијске имовине (139.990.000) чини збир од 1.099.559.642 динара.

Што се тиче текућих прихода и примања остварење од 93,31% приказује да је планирање урађено реално у складу са очекивањима.

Структура прихода који не одговарају планираним износима је следећа:

У групи **ПОРЕЗА НА ДОХОДАК И КАПИТАЛНЕ ДОБИТКЕ** (711),

- Ставка број 1 - порез на зараде (711111), остварена је у износу од 195.282.842 што је у односу на план (186.000.000) динара више за 4,99%,
- Ставка број 2 - порез на приходе од самосталних делатности који се плаћа према стварно оствареном приходу, по решењу Пореске управе (711121), остварена је у износу од 54.150 што је у односу на план (100.000) динара мање за 45.85%,
- Ставка број 3 - порез на приходе од самосталних делатности који се плаћа према паушално утврђеном приходу, по решењу Пореске управе (711122), остварена је у износу од 12.356.920 што је у односу на план (11.000.000) динара више за 12.34%,
- Ставка број 4 – порез на приходе од давања у закуп покретних ствари (711145) остварен је више за 7.11%.
- Ставка број 5 – порез на приходе спортиста и спортских радника (711193) остварен је мање за 19.42%.

У групи **ПОРЕЗА НА ИМОВИНУ** (713),

- Ставка -1, порез на имовину од физичких лица остварен у износу од 92.511.548 динар а планиран у износу од 89.000.000 динара, проценат извршења износи 103.95 %,
- Ставка -2, порез на наслеђе и поклон по решењу Пореске управе остварен је са 264.64%
- Ставка -3, порез на пренос апсолутних права на непокретност остварен је у износу од 31.592.197 динара а планиран у износу од 26.500.000 динара, дакле више за 19.22 %.
- Ставка -4, порез на пренос апсолутних права на моторним возилима, пловилима и ваздухопловима по решењу Пореске управе остварен је мање за 35.36%

ПОРЕЗ НА ДОБРА И УСЛУГЕ (714) укупно је остварено 31.529.611 динара а планирано је 30.470.000 динара односно 103.48%

ДРУГИ ПОРЕЗИ (716) Комунална такса за истицање фирме на пословном простору остварена је у износу од 12.971.324 динар док је план био 14.500.000 динара, односно 89.46%.

ДОНАЦИЈЕ И ТРАНСФЕРИ (730) остварени су у укупном износу од 108.38%, односно 268.867.743 динара је остварено у односу на план од 248.080.565 динара. Код ових прихода остварење зависи од тока реализације пројеката са вишим нивоом власти као и ЕУ.

ПРИХОДИ ОД ИМОВИНЕ (741)

- Ставка број 1 приходи буџета општине од камат на средства консолидованог рачуна трезора укључена у депозит банака остварена су за 4.24% више од планираних
- Ставка број 2 накнада за коришћење природних добара остварена је са 85.73%
- Ставка број 3 средства остварена од давања у закуп пољопривредног земљишта су остварена са 145.67%
- Ставка број 4 комунална такса за коришћење простора на јавним површинама или испред пословног простора у пословне сврхе мање је остварена за 36,81%
- Ставка број 5 накнада за коришћење грађевинског земљишта остварена је са 16,26%
- Ставка број 6 накнада за коришћење дрвета остварена је више за 7,64%.

НОВЧАНЕ КАЗНЕ И ОДУЗЕТА ИМОВИНСКА КОРИСТ (743), остварена је укупно 1.369.022 динара односно 80.53%.

ДОБРОВОЉНИ ТРАНСФЕРИ ОД ФИЗИЧКИХ И ПРАВНИХ ЛИЦА (744) укупно су остварени са само 81.51%

МЕШОВИТИ И НЕОДРЕЂЕНИ ПРИХОДИ (745), остварени су укупно 11.685.993 динара односно 116.86%.

ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ (800) остварено је у износу од 38.252.636 динара односно 27,33%.

Одговорно лице

7. ИЗВЕШТАЈ
О ПРИМЉЕНИМ ДОНАЦИЈАМА И КРЕДИТИМА ДОМАЋИМ И ИНОСТРАНИМ И ИЗВРШЕНИМ ОТПЛАТАМА ДУГОВА

У току 2024.године, буџет општине имао је примања по основу текућих донација од међународних организација у корист нивоа општина у износу од 1.762.391,86 динара и то:

HELVETAS Swiss Intercooperation SRB уплатила је износ од 1.581.700,00 динара на основу Уговора: Финансијска подршка за имплементацију Активности под називом: Одговорне локалне финансије и укључивање грађана – МЕД 3, број уговора: С-061/2023; 401-184/2023-01-2;

HELVETAS Swiss Intercooperation SRB уплатила је износ од 180.691,86 динара на основу основу Уговора: Финансијска подршка за имплементацију Активности под називом : Одговорне локалне финансије и укључивање грађана – МЕД 3, број уговора:С-103/2024;

Општина Велико Градиште има два активна уговора са Комерцијалном банком АД Београд о инвестиционом кредитирању. У току 2018.године закључила је уговор на износ од 75.000.000,00 динара и 2020.године на износ од 30.000.000,00 динара.

Кредити су одобрени са роком враћања од 72 месеца од датума пуштања прве транше кредита у течај укључујући и грејс период.

По оба кредита у току 2024.године, укупно је исплаћено 13.354.763,60 динара. Кредит из 2018.године исплаћен је у целости, последња рата исплаћена је 28.06.2024.године. Укупно дуговање по добијеном кредиту на дан 31.12.2024.године износи 9.418.985,36 динара.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА Председник општине Општина Велико Градиште

Одговорно лице

8. ИЗВЕШТАЈ КОРИШЋЕЊУ СРЕДСТАВА ТЕКУЋЕ БУЏЕТСКЕ РЕЗЕРВЕ ЗА 2024.ГОДИНУ

Одлуком Буџета општине Велико Градиште за 2024.годину планирана су средства на позицији текуће буџетске резерве у складу са Законом

У току године Општинско веће као и Привремени орган доносили су решења за коришћење средстава текуће резерве на основу којих се вршио пренос средстава по одобреним захтевима.

Датум	Позиција	Износ	Опис
27.06.2024	1/0	1.550.000,00	ЦО - Плата заменика председника СО - 001994040 2024 07837 003 000 401 120
27.06.2024	2/0	15.500,00	СО - Плата заменика председника СО - 001994040 2024 07837 003 000 401 120
27.06.2024	2/0	80.000,00	СО - Плата заменика председника СО - 001994040 2024 07837 003 000 401 120
28.11.2024	2/0	27.000,00	СО - плата - 003350729 2024 07837 001 000 401 120
19.07.2024	2/1	86.000,00	СО - исплата солидарне помоћи - 002206581 2024 07837 003 000 401 120
24.12.2024	2/1	60.000,00	Председник СО - солидарна помоћ запосленима - 003564497 2024 07837 003 000 401 120
27.06.2024	3/0	65.000,00	СО - Путни трошкови заменика председника СО - 001994040 2024 07837 003 000 401 120
19.07.2024	12/1	86.000,00	Председник - исплата солидарне помоћи - 002205067 2024 07837 003 000 401 120
24.12.2024	12/1	86.000,00	Председник - солидарна помоћ за запослене - 003526353 2024 07837 003 000 401 119
24.12.2024	15/0	500.000,00	Председник - недостајућа средства на позицијима,због увећања цена на тржишту као и набавку материјала потребних за редован рад - 003560033 2024 07837 003 000 401 119
24.12.2024	15/0	300.000,00	Председник - недостајућа средства на позицијима,због увећања цена на тржишту као и набавку материјала потребних за редован рад - 003560033 2024 07837 003 000 401 119
10.07.2024	15/0	100.000,00	Председник - реализација уговора за медије - 002139676 2024 07837 003 000 401 120
24.12.2024	15/0	400.000,00	Председник - недостајућа средства на позицијима,због увећања цена на тржишту као и набавку материјала потребних за редован рад - 003560033 2024 07837 003 000 401 119
24.12.2024	15/0	400.000,00	Председник - недостајућа средства на позицијима,због увећања цена на тржишту као и набавку материјала потребних за редован рад - 003560033 2024 07837 003 000 401 119
24.12.2024	16/0	50.000,00	Председник - недостајућа средства на позицијима,због увећања цена на тржишту као и набавку материјала потребних за редован рад - 003560033 2024 07837 003 000 401 119
24.12.2024	16/0	150.000,00	Председник - недостајућа средства на позицијима,због увећања цена на тржишту као и набавку материјала потребних за редован рад - 003560033 2024 07837 003 000 401 119
24.12.2024	19/1	56.000,00	Општинско правобранилаштво - солидарна помоћ запосленима - 003526170 2024 07837 003 000 401 119
19.07.2024	19/1	56.000,00	ОЈП - исплата солидарне помоћи - 002202682 2024 07837 003 000 401 120

27.12.2024	24/0	500.000,00	ОУ - помоћ за тешко болесну децу
23.12.2024	24/0	1.000.000,00	ОУ - исплата једнократне помоћи за децу оболелу од тешких болести - 003513037 2024 07837 004 000 401 120
31.10.2024	25/0	260.000,00	Центар за соц рада - новчане помоћи за новорођене бебе - 003013100 2024 07837 003 000 401 119
19.07.2024	26/0	28.000,00	ЦЗСР - исплата солидарне помоћи - 002188248 2024 07837 003 000 401 120
19.07.2024	26/0	160.000,00	ЦЗСР - пошта - 002188092 2024 07837 003 000 401 120
05.12.2024	27/0	120.000,00	Пајкић Драшко Тополовник - једнократна помоћ пожар - 003397239 2024 07837 002 000 000 001
31.05.2024	27/0	120.000,00	Јанковић Синиша Печаница - исплата једнократне помоћи (Пожар) - 001704714 2024 07837 002 000 401 119
10.07.2024	28/0	1.300.000,00	ОУ - трошкови услуге лични пратилац и помоћ у кући - 002110324 2024 07837 003 000 401 120
24.12.2024	29/0	56.000,00	Црвени крст - солидарна помоћ запосленим
19.07.2024	29/0	56.000,00	Црвени крст - исплата солидарне помоћи - 02204720 2024 07837 003 000 401 119
28.11.2024	30/0	550.000,00	ОУ - плата - 003349915 2024 07837 003 000 401 119
28.11.2024	31/0	125.000,00	ОУ - плата - 003349915 2024 07837 003 000 401 119
28.11.2024	31/0	5.000,00	ОУ - плата - 003349915 2024 07837 003 000 401 119
24.12.2024	33/0	2.100.000,00	ОУ - солидарна - 003513079 2024 07837 003 000 401 120
05.12.2024	33/0	150.000,00	ОУ - Помоћ при лечењу запосленог - 003403721 2024 07837 003 000 401 120
19.07.2024	33/0	2.130.000,00	ОУ - исплата солидарне помоћи - 002202729 2024 07837 003 000 401 120
11.12.2024	34/0	46.000,00	ОУ - Исплата накнада за запослене - 003472451 2024 07837 003 000 401 120
23.12.2024	36/0	3.000.000,00	ОУ - задуживањедецембарских рачуна за електричну енергију - 003557893 2024 07837 003 000 401 119
19.07.2024	42/0	500.000,00	ОУ - активности удружења грађана - 002209280 2024 07837 003 000 401 120
26.09.2024	42/0	100.000,00	Црквена општина Рам - санација крова на парохијском дому - 002677536 2024 07837 003 000 401 119
03.04.2024	42/0	100.000,00	Епархији Рашко-призренској за помоћ народним кухињама на Косову и Метохији - 001167950 2024 07837 004 001 401 119
03.04.2024	42/0	300.000,00	Општа болница Пожаревац - плаћање рачуна на име санације подова на одељењу ортопедије (фирма Кишапаркет) - 001071452 2024 07837 004 001 401 119
26.09.2024	42/0	200.000,00	Хуманитарно удружење Продужи живот - одлазак у Манастир Острог - 002745864 2024 07837 02 000 401 119
12.11.2024	42/0	578.000,00	Удружење Шаран Велико Градиште - порибљавање рибље младји у циљу побољшања еко система Сребрног језера - 003157798 2024 07837 003 000 401 119
16.05.2024	42/0	80.000,00	Креатива МС Велика Плана - организовање манифестације избор МИСС Дунава - 001653334 2024 07837 002 000 401 119
17.10.2024	42/0	50.000,00	Удружење пензионера Велико Градиште - помоћ за остваривање циљева - 002780561 2024 07837 003 000 401 119
11.12.2024	42/0	100.000,00	Црква Сираково - завршетак радова око реновиреања цркве и црквеног дворишта у Сиракову - 003460179 2024 07837 002 000 401 119
10.07.2024	42/0	150.000,00	Хиландарско лекарско друштво - унапређење здравствене заштите свештеног монашког братства - 002062099 2024 07837 002 000 401 119
06.08.2024	42/0	40.000,00	Национални савет Влаха - помоћ при штампању књиге - 002285010 2024 07837 003 000 401 119

03.04.2024	42/0	150.000,00	Манастир Нимник - уређење прилазног пута ка манастиру - 001167950 2024 07837002 000 401 119
10.07.2024	42/0	50.000,00	Стварност Арандјеловац - избор за Мис Сребрног језера 2024 - 002031352 2024 07837 002 000 401 119
24.12.2024	42/0	30.000,00	Друг са друма - реализација дела хуманитарне акције које организује Удружење Друг са друма на делу територије наше општине - 003527920 2024 07837 003 000 401 119
30.12.2024	44/0	350.000,00	ОУ - новчане казне и пенали по решењу судова - 003654019 2024 07837 003 000 401 120
27.06.2024	44/0	500.000,00	ОУ - новчане казне и пенали по решењу судова - 001986343 2024 07837 004 000 401 120
27.06.2024	46/1	370.000,00	ОУ - набавка преносних тоалета који ће се користити на површинама јавне намене - 001986343 2024 07837 004 000 401 120
23.01.2024	57/1	9.250.000,00	ОУ - Набавка Мини буса за бригу о селу - 000070518 2024 07837 004 000 401 120
30.12.2024	60/0	2.500.000,00	ОУ - ситуација за путну инфраструктуру - 003654019 2024 07837 003 000 401 120
19.07.2024	60/0	1.200.000,00	ОУ - ПДВ ПЗП - 002174117 2024 07837 003 000 401 120
12.11.2024	60/0	10.600.000,00	ЛЕР - одржавање путне инфраструктуре - 003159226 2024 07837 003 000 401 120
23.12.2024	60/0	1.300.000,00	ОУ ЛЕР - Измиривање рачуна текућег одржавања путне инфраструктуре - 003555477 2024 07837 003 000 401 119
23.12.2024	61/0	1.700.000,00	ОУ ЛЕР - Измиривање рачуна текућег одржавања путне инфраструктуре - 003555477 2024 07837 003 000 401 119
28.11.2024	68/0	600.000,00	ОУ ЛЕР - хватање и збрињавање паса луталица - 003345139 2024 07837 003 000 401 120
17.10.2024	71/0	600.000,00	ЈКП Дунав - припрема земљаних радова на трасирању постављења жичане ограде око одлагалишта комуналног отпада - депоније - 002815430 2024 07837 003 000 401 119
30.04.2024	71/0	1.440.000,00	ЈКП Дунав - цисцење и уклањање смеца и кабастог отпада са прилазног пута код депоније, прикључење Ватрогасног дома на канализацију и водовод - 00147770 2024 07837 003 000 401 120
31.10.2024	71/0	600.000,00	ЈКП Дунав - одржавање депоније - 003029608 2024 07837 003 000 401 119
23.01.2024	71/0	2.600.000,00	ЈКП Дунав ВГ - функционисање система водоснабдевања Острово - 000019398 2024 07837 001 000 401 120
24.12.2024	71/0	868.405,00	ЈКП Дунав - сношење финансијских трошкова електричне енергије на мерном месту водовод Тополовник - 003538779 2024 07837 003 000 401 119
27.06.2024	71/0	830.000,00	ЈКП Дунав - ширење водоводне мреже у насељу Рударево 2 као и реконструкција и проширење дела водоводне мреже у Курјачу - 001991786 2024 07837 002 000 401 120
30.12.2024	76/0	1.325.000,00	ОУ - Субвенције за енергетску ефикасност - 003654019 2024 07837 003 000 401 120
28.11.2024	81/0	500.000,00	ОУ ЛЕР - цвеће и зеленило на тргу - 003345139 2024 07837 003 000 401 120
17.10.2024	83/0	250.000,00	ОУ Лер - Завршетак радова на водоводној мрежи - 002902759 2024 07837 003 000 401 119
05.12.2024	88/0	30.060,00	Дом Здравља - куповина висиномера - 003413604 2024 07837 003 000 401 119
05.12.2024	88/0	303.360,00	Дом Здравља - униформе - 003413604 2024 07837 003 000 401 119
05.12.2024	88/0	61.460,00	Дом Здравља - мобилни телефони - 003413604 2024 07837 003 000 401 119
05.12.2024	88/0	910.828,00	Дом Здравља - масине за прање и сушење веша - 003413604 2024 07837 003 000 401 119
27.06.2024	91/0	357.000,00	АС Волеј - трошкови накнаде тренерима по уговору за период Јун-Децембар 2024 - 001964194 2024 07837 003 000 401 119
27.06.2024	91/0	120.000,00	ФК Млади Борац Мајиловац - организација турнира у малом фудбалу - 001992419 2024 07837 003 000 401 119
24.12.2024	91/0	28.000,00	СУ АС Волеј - солидарна помоћ запосленим - 003523073 2024 07837 003 000 401 119

19.07.2024	91/0	278.000,00	Спортски савез - исплата солидарне помоћи - 002204862 2024 07837 003 000 401 119
27.06.2024	91/0	103.000,00	ФК Баштован Царевац - разлика за трошкове такмичења у МФЛ Дунав - 001995381 2024 07837 003 000 401 119
13.06.2024	91/0	600.000,00	Спортско Удрузење 11Три - организација првенства Србије у триатлону - 001819019 2024 07837 003 000 401 119
19.07.2024	91/0	28.000,00	ФК ВГСК - исплата солидарне помоћи - 002206318 2024 07837 003 000 401 119
24.12.2024	91/0	60.000,00	ФК Баштован Царевац - измирење кирије према МЗ Царевац - 003475335 2024 07837 003 000 401 119
27.06.2024	91/0	245.000,00	Шах клуб ВГСК - трошкови изнајмљивања хале за организацију медјународног турнира - 002002823 2024 07837 003 000 401 119
19.07.2024	91/0	28.000,00	СУ АС Волеј - исплата солидарне помоћи - 002204955 2024 07837 003 000 401 119
19.07.2024	91/0	28.000,00	ОК ВГСК - исплата солидарне помоћи - 002204935 2024 07837 003 000 401 119
24.12.2024	91/0	330.000,00	Спортски савез општине ВГ - солидарна помоћ радницима - 003526150 2024 07837 004 000 401 119
19.07.2024	91/0	28.000,00	Опстински фудбалски савез - исплата солидарне помоћи - 02204457 2024 07837 003 000 401 119
10.07.2024	91/0	120.000,00	ФК Раднички Пожежено - организација турнира у малом фудбалу - 002131088 2024 07837 003 000 401 119
26.09.2024	91/0	62.400,00	СУ АС Волеј - набавка опреме за сениорску екипу - 002743309 2024 07837 003 000 401 119
06.08.2024	91/0	100.000,00	ФК Баштован Царевац - сређивање објекта свлачионице - 002238527 2024 07837 003 000 401 119
06.08.2024	91/0	120.000,00	ФК Сираково - организација турнира у малом фудбалу - 002261843 2024 07837 003 000401 119
24.12.2024	91/0	28.000,00	ОК ВГСК - солидарна помоћ запосленима - 003522594 2024 07837 003 000 401 119
24.12.2024	91/0	28.000,00	ФК ВГСК - солидарна помоћ запосленим - 003527540 2024 07837 003 000 401 119
10.07.2024	91/0	240.000,00	ФК Дунавац Кисиљево - трошкови такмичења у општинској лиги 2024/2025 - 002112798 2024 07837 003 000 401 119
24.12.2024	91/0	28.000,00	ОФС - солидарна помоћ запосленим - 003523161 2024 07837 004 000 401 119
24.12.2024	91/0	650.000,00	Спортски савез општине ВГ - организација редарске службе на клизалишту - 003557990 2024 07837 004 000 401 119
24.12.2024	91/0	28.000,00	СД ВГСК - солидарна помоћ запосленим - 003524119 2024 07837 004 000 401 119
19.07.2024	91/0	28.000,00	СД ВГСК - исплата солидарне помоћи - 002205016 2024 07837 003 000 401 119
27.06.2024	91/0	240.000,00	ФК Макце - трошкови такмичења у удруженој општинској лиги - 001965135 2024 07837 003 000 401 119
13.06.2024	92/0	120.000,00	ОС Мајиловац - новцане казне - 001819856 2024 07837 003 000 401 119
24.12.2024	92/0	64.000,00	ОШ ВГ - радови на одржавању објекта школске зграде у Раму - 003572009 2024 07837 003 000 401 119
03.04.2024	92/0	790.000,00	ОШ Миша Живановић - завршетак радова на школском објекту у Макцу - 001078560 2024 07837 004 001 401 119
17.10.2024	92/0	11.000,00	ОШ Средњево - завршетак изолационих и фасадних радова на школском стану у Макцу - 002771399 2024 07837 003 000 401 119
10.07.2024	92/0	120.000,00	ОШ Мајиловац - куповина хидрофорске боце - 002055044 2024 07837 003 000 401 119
05.12.2024	92/0	309.000,00	ОШ ВГ - набавка намештаја за школу у Вг - 03259884 2024 07837 003 000 401 119
13.06.2024	92/0	20.000,00	ОС Мајиловац - пројектно планирање - 001819856 2024 07837 003 000 401 119

31.10.2024	92/0	155.000,00	ОШ Мајиловац - пројектно планирање из области заштите од пожара - 003030570 2024 07837 003 000 401 119
03.04.2024	92/0	350.000,00	ОШ Миша Живановић - завршетак столаријских радова на школи у Средњеву - 001078560 2024 07837 004 001 401 119
03.04.2024	92/0	120.000,00	ОШ Миша Живановић - надзор за столаријске радове на школи у Средњеву - 001078560 2024 07837 004 001 401 119
10.07.2024	92/0	85.000,00	ОШ Мајиловац - помоћ у случају смрти члана породице - 002055044 2024 07837 003 000 401 119
11.12.2024	92/0	15.000,00	ОШ ВГ - сервис аутомобила - 003443081 2024 07837 003 000 401 119
11.12.2024	92/0	11.200,00	ОШ ВГ - набавка делова за видео надзор - 003443081 2024 07837 003 000 401 119
03.04.2024	92/0	20.000,00	ОШ Миша Живановић - набавка материјала за обраовање - 001078560 2024 07837 004 001 401 119
28.11.2024	92/0	280.000,00	ОШ Средњево - путни трошкови за запослене - 003271211 2024 07837 003 000 401 119
28.11.2024	92/0	380.000,00	ОШ Мајиловац - ламинат - 003355691 2024 07837 003 000 401 119
17.10.2024	92/0	700.000,00	ОШ Средњево - завршетак изолационих и фасадних радова на школском стану у Макцу - 002771399 2024 07837 003 000 401 119
31.10.2024	92/0	10.000,00	ОШ Мајиловац - платни промет - 003030570 2024 07837 003 000 401 119
05.12.2024	92/0	31.000,00	ОШ ВГ - сервис службеног аутомобила - 03259884 2024 07837 003 000 401 119
03.04.2024	92/0	20.000,00	ОШ Миша Живановић - набавка канцеларијског материјала - 001078560 2024 07837 004 001 401 119
11.12.2024	92/0	11.500,00	ОШ ВГ - анализа воде - 003443081 2024 07837 003 000 401 119
05.12.2024	95/0	150.000,00	Средња Школа - помоћ у медицинском лечењу запосленог - 003400659 2024 07837 003 000 401 119
03.04.2024	95/0	225.000,00	СШ - куповина 20 столица за салу - 001199415 2024 07837 004 001 401 120
03.04.2024	95/0	150.000,00	СШ Милоје Васић - помоћ у медицинском лечењу запосленог за солидарну помоћ за боловање дуже од три месеца - 001199415 2024 07837 004 001 401 120
30.04.2024	96/0	50.000,00	МЗ Курјаце - измирење троскова ел енергије - 001561883 2024 07837 003 000 401 120
12.11.2024	96/0	1.000,00	МЗ Кусиће - Комуналне услуге - 003071532 2024 07837 003 000 401 120
12.11.2024	96/0	15.000,00	МЗ Мајиловац - Енергетске услуге - 003071532 2024 07837 003 000 401 120
06.08.2024	96/0	175.000,00	МЗ Мајиловац - плаћање рачуна за електричну енергију - 002316601 2024 07837 003 000 401 119
12.11.2024	96/0	40.000,00	МЗ Рам - Енергетске услуге - 003071532 2024 07837 003 000 401 120
12.11.2024	96/0	10.000,00	МЗ Сираково - енергетске улуге - 003071532 2024 07837 003 000 401 120
12.11.2024	96/0	10.000,00	МЗ Царевац - енергетске услуге - 003071532 2024 07837 003 000 401 120
06.08.2024	97/0	10.000,00	МЗ Макце - организација турнира у малом фудбалу - 002337131 2024 07837 003 000 401 119
06.08.2024	97/0	12.000,00	МЗ Печаница - организација турнира у малом фудбалу - 002235271 2024 07837 002 000 401 119
17.10.2024	97/0	23.000,00	МЗ Острово - куповина поклона за манифестацију Островачка чорбијада - 002801355 2024 07837 003 000 401 119
31.10.2024	97/0	39.039,00	МЗ Макце - за набавка земљишта - 003071532 2024 07837 003 000 401 120
31.10.2024	97/1	118.500,00	МЗ Макце - за набавка земљишта - 003071532 2024 07837 003 000 401 120

12.11.2024	98/0	45.000,00	МЗ Тополовник - одржавање уличне расвете - 003071532 2024 07837 003 000 401 120
03.04.2024	98/0	120.000,00	МЗ Чешљева Бара - за завршетак радова на објекту Дома културе - 001110354 2024 07837 002 000 401 119
30.04.2024	98/0	300.000,00	МЗ Кусице - заврсетак радова на дому културе - 001561883 2024 07837 003 000 401 120
12.11.2024	98/0	35.000,00	МЗ Рам - одржавање уличне расвете - 003071532 2024 07837 003 000 401 120
16.05.2024	98/0	21.000,00	МЗ Тополовник - санација дивљих депонија у МЗ - 001664962 2024 07837 003 000 401 119
06.08.2024	98/0	44.000,00	МЗ Печаница - организација турнира у малом фудбалу - 002235271 2024 07837 002 000 401 119
26.09.2024	98/0	250.000,00	МЗ Чешљева Бара - сређивање локала продавнице у Ч.Бари - 002684686 2024 07837 002 000 401119
30.04.2024	98/0	160.000,00	МЗ Гарево - заврсетак радова на дому културе - 001561883 2024 07837 003 000 401 120
23.12.2024	98/0	400.000,00	МЗ Курјаче - сређивање терена око Дома културе у Курјачу - 003582793 2024 07837 003 000401 120
12.11.2024	98/0	55.000,00	МЗ Затоње - одржавање уличне расвете - 003071532 2024 07837 003 000 401 120
06.08.2024	99/0	48.000,00	МЗ Печаница - организација турнира у малом фудбалу - 002235271 2024 07837 002 000 401 119
06.08.2024	99/0	110.000,00	МЗ Макце - организација турнира у малом фудбалу - 002337131 2024 07837 003 000 401 119
06.08.2024	99/0	16.000,00	МЗ Печаница - организација турнира у малом фудбалу - 002235271 2024 07837 002 000 401 119
31.10.2024	100/1	400.000,00	МЗ Макце - набавка земљишта - 003071532 2024 07837 003 000 401 120
28.11.2024	101/0	57.000,00	ТО - плата - 003350347 2024 07837 003 000 401 119
28.11.2024	102/0	3.500,00	ТО - плата - 003350347 2024 07837 003 000 401 119
28.11.2024	102/0	3.000,00	ТО - плата - 003350347 2024 07837 003 000 401 119
24.12.2024	104/0	199.000,00	Туристичка организација - солидарна помоћ запосленим - 003523299 2024 07837 003 000 401 119
19.07.2024	104/0	367.100,00	ТО - исплата солидарне помоћи - 002196230 2024 07837 003 000 401 119
10.07.2024	110/0	1.000.000,00	ТО - поправке на спортској хали на сребрном језеру - 002114023 2024 07837 003 000 401 119
30.04.2024	110/0	1.000.000,00	ТО - поправка ограде код Рамске тврдјаве - 001361563 2024 07837 004 001 401 119
30.04.2024	113/0	120.000,00	ТО - куповина две кабине за пресвлачење купаца - 001361563 2024 07837 004 001 401 119
30.04.2024	114/0	60.000,00	ТО - закуп тоалета - 001361563 2024 07837 004 001 401 119
30.04.2024	115/0	200.000,00	ТО - сместај радника ТО на сајмовима туризма - 001361563 2024 07837 004 001 401 119
10.07.2024	116/0	200.000,00	ТО - награде за Аласке , Пасуљијаду и Островачку чорбијаду - 002114023 2024 07837 003 000 401 119
30.04.2024	116/0	150.000,00	ТО - најам туристицког брода - 001361563 2024 07837 004 001 401 119
30.04.2024	117/0	200.000,00	ТО - ангазовање глумаца - 001361563 2024 07837 004 001 401 119
30.04.2024	118/0	150.000,00	ТО - набавка намирница - 001361563 2024 07837 004 001 401 119
24.12.2024	125/0	84.000,00	ЈУСЦ - солидарна помоћ запосленима - 003522399 2024 07837 003 000 401 119

19.07.2024	125/0	13.500,00	ЈУСЦ - исплата солидарне помоћи - 002197331 2024 07837 003 000 401 119
11.12.2024	126/0	15.000,00	ЈУСЦ - Исплата накнада за запослене - 003472584 2024 07837 003 000 401 119
31.10.2024	127/0	400.000,00	ЈУСЦ - измирење рачуна комуналних услуга - 003003892 2024 07837 003 000 401 119
05.12.2024	131/0	450.000,00	ЈУСЦ - набавка и уградwа уређаја за аутоматско одржавање притска у инсталацији тип КДС-4 и замена дотрајалих радијатор ау хали - 003239053 2024 07837 003 000 401 119
13.06.2024	131/0	300.000,00	ЈУСЦ - замена 8 рефлектора у делу одбојкаског и баскет терена у градском парку - 001851348 2024 07837 003 000 401 119
13.06.2024	134/0	500.000,00	ЈУСЦ - израда пројектно техницке документације за легализацију Хале спортова - 001851348 2024 07837 003 000 401 119
28.11.2024	136/0	144.000,00	НБ - плата - 003350264 2024 07837 003 000 401 119
28.11.2024	137/0	17.000,00	НБ - плата - 003350264 2024 07837 003 000 401 119
28.11.2024	137/0	36.000,00	НБ - плата - 003350264 2024 07837 003 000 401 119
19.07.2024	139/0	145.000,00	Библиотека - исплата солидарне помоћи - 002192622 2024 07837 003 000 401 120
03.04.2024	139/0	31.000,00	Народна библиотека - исплата отпремнине за одлазак у пензију - 001237385 2024 07837 003 000 401 120
24.12.2024	139/0	195.000,00	НБ - солидарна помоћ запосленима - 003524155 2024 07837 003 000 401 119
27.06.2024	143/0	28.513,00	НБ - рефундација троскова превоза за слузбени пут у иностранство - 001973158 2024 07837 003 000 401 119
31.05.2024	144/0	100.000,00	НБ Вук Караџић - организација манифестације Рамски сутони - 001710940 2024 07837 003 000 401 120
03.04.2024	144/0	25.000,00	Народна библиотека - куповина златника за одлазак у пензију запосленој - 001237385 2024 07837 003 000 401 120
31.05.2024	145/0	150.000,00	НБ Вук Караџић - организација манифестације Рамски сутони - 001710940 2024 07837 003 000 401 120
03.04.2024	146/0	88.000,00	Народна библиотека - поправке на противпожарној мрежи - 001237385 2024 07837 003 000 401 120
31.05.2024	147/0	20.000,00	НБ Вук Караџић - организација манифестације Рамски сутони - 001710940 2024 07837 003 000 401 120
03.04.2024	147/0	40.000,00	Народна библиотека - постављање сигурносних камера - 001237385 2024 07837 003 000 401 120
23.12.2024	148/1	1.500.000,00	НБ - реконструкција инсталације осветлења и прикључница у згради библиотеке - 003557221 2024 07837 003 000 401 119
28.11.2024	150/0	65.500,00	КЦ - плата - 003349699 2024 07837 003 000 401 119
28.11.2024	151/0	12.000,00	КЦ - плата - 003349699 2024 07837 003 000 401 119
28.11.2024	151/0	14.000,00	КЦ - плата - 003349699 2024 07837 003 000 401 119
24.12.2024	153/0	84.000,00	ЈУ КЦ - солидарна помоћ запосленима - 003547223 2024 07837 003 000 401 119
19.07.2024	153/0	61.200,00	ЈУ КЦ - исплата солидарне помоћи - 002188076 2024 07837 003 000 401 119
31.05.2024	158/0	250.000,00	Културни Центар - Организација емисије Шаренице - 001758901 2024 07837 003 000 401 119
31.05.2024	158/0	330.000,00	Културни Центар - Организација емисије Шаренице - 001758901 2024 07837 003 000 401 119
11.12.2024	158/0	110.000,00	Културни центар - накнада за сарадника музичког фестивала Царевчеви дани који ће радити на изради лексикона народне музике - 003425350 2024 07837 003 000 401 119
21.11.2024	162/1	415.000,00	ЈУ Културни Центар - набавка озвучења тј миксете и две звучне кутије које су неопходне за рад установе - 003211813 2024 07837 003 000 401 119

26.09.2024	162/1	450.000,00	ЈУ КЦ - Набавка 80 столица и климе за потребе Културног центра - 002702186 2024 07837 003 000 401 119
24.12.2024	166/0	86.000,00	ЈУ Народни музеј - солидарна помоћ запосленима - 003547291 2024 07837 003 000 401 119
19.07.2024	166/0	35.500,00	ЈУ народни музеј - исплата солидарне помоћи - 002189597 2024 07837 003 000 401 119
06.08.2024	166/0	35.000,00	Народни Музеј - исплата отпремнине - 002274213 2024 07837 003 000 000 001
06.08.2024	172/1	13.000,00	Народни Музеј - плаћање такси за промену овлашћеног лица установе - 002274213 2024 07837 003 000 000 001
28.11.2024	175/0	437.100,00	Вртић - плата - 003352372 2024 07837 003 000 401 119
28.11.2024	176/0	103.000,00	Вртић - плата - 003352372 2024 07837 003 000 401 119
28.11.2024	176/0	275.100,00	Вртић - плата - 003352372 2024 07837 003 000 401 119
30.04.2024	178/0	20.000,00	ПУ Мајски цвет - помоц при лецењу - 001329342 2024 07837 004 001 401 120
24.12.2024	178/0	1.846.000,00	ПУ Мајски цвет - солидарна помоћ запосленим - 003553726 2024 07837 003 000 401 119
19.07.2024	178/0	1.865.000,00	Вртић - исплата солидарне помоћи - 002189368 2024 07837 003 000 401 119
16.05.2024	178/0	108.000,00	ПУ Мајски цвет - исплата помоћи у лечењу запослене од тешке болести - 001654382 2024 07837 003 000 401 120
11.12.2024	179/0	18.000,00	ПУ Мајски цвет - исплата накнада за превоз запослених - 003461926 2024 07837 003 000 401 119
31.10.2024	181/0	910.000,00	ПУ Мајски цвет - Мазут за грејање - 003028120 2024 07837 003 000 401 119
21.11.2024	185/0	700.000,00	ПУ Мајски Цвет - санација и преуређење простора за одлагање санитарног материјала и вешернице - 003252257 2024 07837 003 000 401 119
30.04.2024	185/0	120.000,00	ПУ Мајски цвет - поправка и сервисирање службеног возила - 001329222 2024 07837 004 001 401 120
16.05.2024	186/0	1.150.000,00	ПУ Мајски цвет - набавка намирница за припрему хране - 001601213 2024 07837 003 000 401 120
24.12.2024	190/0	-3.000.000,00	Повраћај у ТБР - ОУ - одводњавање - 003559883 2024 07837 003 000 400 043
24.12.2024	190/0	-8.000.000,00	Повраћај у ТБР - ОУ ЛЕР - трг - 003555473 2024 07837 003 000 401 119
19.07.2024	190/0	-500.000,00	Повраћај у резерву - ОУ - укључивање грађана - 002209256 2024 07837 003 000 401 120
28.11.2024	190/0	-433.000,00	Повраћај у резерву - ОШ Средњево - 003271125 2024 07837 003 000 400 043
19.07.2024	190/0	-1.950.000,00	Повраћај у резерву - ЛЕР - канализација - 002174057 2024 07837 003 000 401 120
19.07.2024	190/0	-1.000.000,00	Повраћај у резерву - ЛЕР - безбедност саобраћаја - 002198610 2024 07837 003 000 401 120
30.12.2024	190/0	-3.400.000,00	Повраћај у ТБР - ОУ - разно - 003654110 2024 07837 003 000 401 118
13.06.2024	190/0	-300.000,00	Повраћај у резерву - ОС Мајиловац - устеда дрва - 001841196 2024 07837 003 000 401 120
19.07.2024	190/0	-3.000.000,00	Повраћај у резерву - ЛЕР - канализација - 002198610 2024 07837 003 000 401 120
24.12.2024	190/0	-550.000,00	Повраћај у ТБР - ЈУ КЦ - разно - 003550592 2024 07837 003 000 400 043
24.12.2024	190/0	-1.000.000,00	Повраћај у ТБР - ОУ - накнаде из буџета за обр, културу, спорт - 003550265 2024 07837 003 000 401 120
27.06.2024	190/0	-5.500.000,00	Повраћај у ТБР - ОУ главница - 001986387

12.11.2024	190/0	-7.000.000,00	Повраћај у резерву - ЛЕР - 003159114 2024 07837 003 000 401 120
31.10.2024	190/0	-990.000,00	Повраћај у резерву - ОШ ВГ -Стални трошкови - 003049228 2024 07837 003 000 400 043
24.12.2024	190/0	-3.090.000,00	Повраћај у ТБР - ТО - разно - 003551747 2024 07837 003 000 401 120
12.11.2024	190/0	-3.600.000,00	Повраћај у резерву - ЛЕР - 003159114 2024 07837 003 000 401 120
19.07.2024	190/0	-800.000,00	Повраћај у резерву - ЛЕР - водовод - 002198610 2024 07837 003 000 401 120
24.12.2024	190/0	-757.000,00	Повраћај у ТБР - Средња школа - разно - 003523150 2024 07837 003 000 400 043
13.06.2024	190/0	-400.000,00	Повраћај у резерву - Средња скола - устеда за електро енергију и пл промет - 001853836 2024 07837 003 000 400 043
28.11.2024	190/0	-3.000.000,00	Повраћај у резерву - ЛЕР - 003345101 2024 07837 003 000 401 120
05.12.2024	190/0	-2.166.595,00	Повраћај у ТБР - Дом Здравља - 003413284 2024 07837 003 000 400 043
06.08.2024	190/0	-500.000,00	Повраћај у ТБР - ОУ - текуће поправке - 002305011 2024 07837 003 000 400 043
11.12.2024	190/0	-39.500,00	Повраћај у резерву - ОШ ВГ јубиларне - 003442987 2024 07837 003 000 400 043
19.07.2024	190/0	-160.000,00	Повраћај у резерву - ЦЗСР енергетске услуге - 002188191 2024 07837 003 000 401 118
27.06.2024	190/0	-450.000,00	Повраћај у ТБР - Председник интерни ревизор - 001988754 2024 07837 002 000 401 120
13.06.2024	190/0	-447.000,00	Повраћај у резерву - ОС Средњево - Јубиларне награде, одустајање од изградwe новог објекта школе - 001857647 2024 07837 003 000 400 043
28.11.2024	190/0	-300.000,00	Повраћај у резерву - ОШ Мајиловац - 00335586 2024 07837 003 000 400 043
24.12.2024	190/0	-910.000,00	Повраћај у ТБР - ПУ Мајски цвет - разно - 003553262 2024 07837 003 000 401 120
24.12.2024	190/0	-500.000,00	Повраћај у ТБР - ОУ - камата - 003549532 2024 07837 003 000 401 120
27.06.2024	190/0	-1.370.000,00	Повраћај у ТБР - СО Избори - 001994002 2024 07837 001 000 401 120

Одговорно лице

9. ИЗВЕШТАЈ О КОРИШЋЕЊУ СРЕДСТАВА СТАЛНЕ БУЏЕТСКЕ РЕЗЕРВЕ ЗА 2024.ГОДИНУ

Одлуком Буџета општине Велико Градиште за 2024.годину планирана је стална буџетска резерва у износу од **1.000.000,00** динара.

У току 2024.године нису коришћена средства из сталне буџетске резерве.

Одговорно лице

10. ИЗВЕШТАЈ О ГАРАНЦИЈАМА ДАТИМ У ТОКУ ФИСКАЛНЕ ГОДИНЕ ЗА ПЕРИОД 01.01.2024.ГОДИНЕ ДО 31.12.2024.ГОДИНЕ

На основу члана 34. став 3. Закона о јавном дугу („Службени гласник РС“ број 61/2005, 107/2009, 78/2011, 68/2015, 95/2018, 91/2019 и 149/2020) локалне власти не могу давати гаранције.

Одговорно лице

11. ИЗВЕШТАЈ О ИЗЛАЗНИМ РЕЗУЛТАТИМА ПРОГРАМСКОГ БУЏЕТА И УЧИНКУ ПРОГРАМА

2101-0001 – Политички систем локалне самоуправе, функционисање Скупштине
Скупштина је у потпуности обављала делатности из своје надлежности у складу са Законом о локалној самоуправи и Статутом општине Велико Градиште.

2101-4004 -Избори 2024.
Средства су употребљена за изборе на територији општине Велико Градипте.

2101-0002 - Политички систем локалне самоуправе, Председник општине
У складу са законом и статутом обавља своје надлежности.

0602-0006 – Инспекцијски послови
У складу са законом обавља своје надлежности.

0602-0004 – Општинско јавно правобранилаштво
У складу са законом Општинско правобранилаштво обавља своје послове

0602-4002-Подршка спровођењу мера популационе политике и подршке у области породице и деце
У оквиру реализација мера популационе политике у општини Велико Градиште за 2024. годину реализована је обука за унапређење популационе политике на локалном нивоу за запослене у јединици локалне самоуправе, установама и предузећима.
Током обуке, запослени су се упознали са законодавним оквиром, мерама популационе политике, синергијама са другим поступцима, овлашћењима локалног нивоа власти, али и са значајем унапређења пронаталне политике за Републику Србију као и практичним примерима.
Општина Велико Градиште је у оквиру овогодишњих активности реализовала набавку опреме за предшколску установу, пакетића за ђаке прваке и уџбеника, мобилијара за трг те организовала радионице за малишане.

0902-0019- Подршка деци и породици са децом
Ова програмска активност остварена је са 96,06% у односу на план што је у складу са истим те нема одступања. Кроз ову програмску активност планом су обухваћени трошкови ужине за децу предшколског и школског узраста, превоз за децу са посебним потребама, превоз студената, уџбеници за социјално угрожену децу, домски смештај и друго.

0902-0020- Подршка рађању и родитељству
План је остварен са 96,06% и код ове програмске активности има незнатног одступања у односу на план на који се није могло утицати јер код ове активности право се остварује према донетим решењима и то у висини 100%. Права који корисници користе за ову активност су на име рођења детета и трошкови венчања, ове године је донето мање решења него што је планирано Одлуком о буџету за 2024.годину.

0902-0001- Једнократне помоћи и други облици помоћи
Једнократне помоћи и други облици помоћи- извршење износи 89.79% у односу на план .За зараде и накнаде зарада остварен проценат у односу на план је 98.29% што је у складу са планом.Остали материјални трошкови су у складу са планом и преузетим обавезама у извештајном периоду. Једнократне помоћи у натури (лекови,намирнице,превоз) извршене су 70.15% у односу на план а трошкови сахрана 66.85% у односу на план. Исплата једнократних помоћи (за лична документа,обрада за дом,услуге здравствених установа,добр.радно ангажовање) извршена је 92.01% у односу на план.

0902-0016- Дневне услуге у заједници
Вршене су исплате стипендија, награде учиницима, организоване позоришне предтаве, набављени су уџбеници и поклон пакетићи за прваке.

0902-0018- Подршка реализацији програма Црвеног крста
Програм Црвеног крста се реализује у складу са планом.

0602-0001- Функционисање локалне самоуправе и градских општина
Када су у питању остварене услуге, број услуга се налази у оквирима који подразумавају нормалне вредности из претходних година.
Циљ, обезбеђено континуирано функционисање органа ЈЛС и органа градске општине. Трошкови који су предвиђени овим програмом, планирани су у параметрима индентичним у односу на раније године што је потпуно у складу са рестриктивном политиком запошљавања у државним органима, и у том смислу су формирани и сви остали трошкови на начин на који и како је могуће утицати а да при томе функционисање локалне самоуправе задржи постојећи квантитет и квалитет.

0602-0003 – Сервисирање јавног дуга
Планирана и реализована средства за отплату кредита

0602-4001-Укључивање грађана
Пројекат који се реализује уз арадњу са ``Hellvetas``, удруженим средствима расписан је конкурс за финансирање пројеката неформалних група грађана. Спроведена је комплетна процедура око доношења неопходних аката, те раписан конкурс. Потписани

су уговори са представницима неформалних група грађана. Општинска управа је спровела све законске процедуре око избора извођача радова, реализација пројекта се очекује почетком 2025.године. Сам пројекат траје до краја 2025.године.

0602-5002-Израда пројектно-техничке докуметације за капиталне пројекте

Средства су планирана за учешће општине у пројектима прекограничне сарадње као и израду пројектне документације за конкурисање у пројектима, средства су планирана у складу са реализацијом пројеката која зависи од вишег нивоа власти.

0602-5003-Јединствено управно место

Успостављено је Јединствено управно место (ЈУМ) у Општинској управи општине Велико Градиште у циљу груписања и повезивања одређених права и њиховог остваривања, односно сукцесивног или паралелног спровођења административних поступака, који су у надлежности Општинске управе и других органа (органа општине Велико Градиште, Јавних установа, Јавних предузећа).

Јединствена управна места успостављена су у следећим областима:

1. Области социјалне заштите - груписањем и повезивањем административних поступака Центра за социјални рад општина Велико Градиште и Голубац и административног поступка Општинске управе:

✓ Право на новчану социјалну помоћ – Стицање статуса енергетски угроженог купца.

✓ Право на новчану социјалну помоћ – Право на накнаду трошкова боравка у Предшколској установи ”Мајски цвет” Велико Градиште.

✓ Право на додатак/увећани додатак за помоћ и негу другог лица - Стицање статуса енергетски угроженог купца.

✓ Право на додатак/увећани додатак за помоћ и негу другог лица - Право на накнаду трошкова боравка у предшколској установи за децу са сметњама у развоју и децу са инвалидитетом у Предшколској установи ”Мајски цвет” Велико Градиште.

✓ Право на додатак и помоћ и негу другог лица остварено за дете- Право на дечији додатак .

2. У области социјалне заштите и друштвених делатности локалне самоуправе:

✓ Дечији додатак и Енергетски угрожени купац.

✓ Дечији додатак и накнада трошкова боравка у предшколској установи.

3. У области матичних послова и пореске евиденције и евиденције у ЈКП-у

✓ Порез на имовину и промена података у бази ЈКП.

✓ Упис чињенице смрти у матичну евиденцију и евиденцију ЛПА.

✓ Промена личног имена у МКР и измена података у евиденцији ЛПА.

✓ Промена личног имена у МКР и измена података у евиденцијама ЈКП.

На Јединственом управном месту странка се обраћа ради остваривања једног или више права када је потребно поступање једног или више органа.

1501-0002 – Мере активне политике запошљавања

Средства се обезбеђују и преносе Националној служни за запошљавање за реализацију пројеката.

1501-0003- Подршка економском развоју и промоцији предузетништва
Пружена је административна помоћ пољопривредницима - како физичким, тако и правним лицима за потребе остваривања права на субвенције, пољопривредне кредите, регистрацију и пререгистрацију пољопривредних газдинстава, као и за осигурање усева , као меру коју општина спроводи у сарадњи са Министарством државне управе и локалне самоуправе.

0101-0001- Подршка за спровођење пољопривредне политике у локалној заједници
У оквиру програма пољопривредног земљишта спроводе се активности у складу са планом и донетим програмом.

0101-0002- Мере подршке руралном развоју
Активност се спроводи у складу са програмом. У оквиру активности су реализоване мере пољопривреде и руралног развоја , као и набавка мини буса средствима Министартва за бригу о селу и општине Велико Градиште. Добијена су средства од стране Министарства за бригу о селу за куповину мини буса за превоз сеоског становништва.

0701-0002-Управљање и одржавање саобраћајне инфраструктуре
Уређени су путеви и улице у оквиру редовног одржавања - летњег и зимског и крпљење ударних рупа као и одржавање макадамских путева

0701-0005 - Унапређење и безбедност саобраћаја
Пројекат се реализује у складу са Програмом рада

0701-5002-Реконструкција Трга и главне улице
Пројекат се реализује у складу са средствима која су одобрена од стране Министарства

0401-0004-Управљање отпадним водама
У складу са пројектом за отпадне воде.

0401-4001 – Еколошко образовни кампови за младе из дијаспоре и Србе из региона
У организацији општине Грачаница и одељења за Омладину и спорт 30 деце из Грачанице и околних места доотпутовало је на Сребрно језеро. Деца су боравила на Сребрном језеру од 04.07. – 13.07. 2024.године.
Општина Велико Градиште је, уз финансијску подршку Кабинета министра без портфеља задуженог за сарадњу са дијаспором Ђорђа Милићевића организовала камп за младе из дијаспоре и Србе у региону.
Кампови имају за циљ да кроз заједнички рад, али и дружења пруже прилику младима да боље упознају своју земљу, да се друже, уживају у чарима летње сезоне, обиђу Рамску и Голубачку тврђаву, манастире Тумане и Нимник, као и национални парк Ђердап. Поред деце из наше општине на кампу ће бити присутна деца и из региона, Црне Горе, Републике Српске, Аустрије, Румуније, Македоније и Босне и Херцеговине.

1102-0004- Зоохигијена
Реализовано је у складу са планом, прскање комараца, дератизација, дезинсекција и дезинфекција као и прскање против амброзије.

0401-0006- Управљање осталим врстама отпада
У оквиру ове активности одржавана је депонија и уклањање дивљих депонија

1102-0003-Одржавање чистоће на површинама јавне намене
У оквиру ове активности одржавана је јавна хигијена и то на следеће начине: акцијама одношења кабастог смећа, пражњењем канти на свакодневном нивоу, одржавањем клупа и другог мобилијара.

0501-0001- Енергетски менаџмент
Програм обухвата реализацију једне активности-мее енергетске ефикасности за физичка лица-домаћинства и станове. Реализује се средтвима Министартва енергетике и општине Велико Градиште и средствима крајњих корисника у односу 50:50. Током 2024. године је завршена реализација програма из претходне године мера енергетске санације и започета реализација програма из 2024. године. Расписани су јавни позиви и за директне и за крајње кориснике и донета су решења за доделу субвенција.

1101-0001–Просторно и урбанистичко планирање
Током 2024.године урбанистички планови су се израђивали у складу са потребама имовинско правне и урбанистичке службе.

1101-0003–Управљање грађевинским земљиштем
Расписана је јавна набавака за геометре. Потписан је уговор са најповољнијим понуђачем и спроведена је активност у складу са потребама и понудом.

1102-0002 - Одржавање јавних зелених површина
У оквиру ове активности одржавана је зелена површина и то кошењем садњом, заливањем, орезивањем и одржавањем.

1102-0008 - Управљање и снабдевање водом за пиће
Током 2024.године је рађено на изградњи и одржавању водовода.

1102-0001-Управљање/одржавање јавним осветљењем
Током реализације ове активности у 26 насеља је редовно одржавано јавно осветљење.

1801-0001-Функционисање установа примарне здравствене заштите
Дом здравља Велико Градиште је акредитована здравствена установа чиме се сви постављени циљеви испуњавају.

Број становника обухваћених примарном здравственом заштитом је у складу са постављеним циљевима. Кроз пројекат са Европском унијом односно Румунијом набављен је мамограф који ће се ставити у функцију почетком 2025.године.

1301-0001-Подршка локалним спортским организацијама, удружењима и савезима
Средства су додељена након поступка конкурса у складу са Законом. Након тога средства су преношена на рачуне спортских организација на основу потписаних уговора. Комисија за доделу средства из буџета спортским клубовима и организацијама ради на целокупном поступку како расподеле тако и правдања средстава те о свему извештава Општинско веће.

1301-4004 - Спортско образовни кампови за младе из дијаспоре и Србе из региона
Спортско-образовни камп на којем учествује 150 малишана српског порекла из дијаспоре и региона отворио је министар без портфеља задужен за координацију активности и мера у области односа Републике Србије с дијаспором Ђорђе Милићевић.
Министар Ђорђе Милићевић је истакао да је Влада Републике Србије уложила 120 милиона динара у организацији тематских кампова за младе из региона и дијаспоре који се одржавају широм Србије, каже се у саопштењу кабинета министра Милићевића.
Ови кампови су више од тематских активности јер су они прилика да се повежу са својим коренима, усавршe знање матерњег језика и ћириличког писма, као и да упознају нашу богату историју и културу, наведено је у саопштењу.

1201-4001- Културно образовни кампови за младе из дијаспоре и Србе из региона
У Великом Градишту реализован је Културно-образовни камп за младе из дијаспоре из региона.
Општина Велико Градиште је постала центар окупљања младих из региона и дијаспоре на три тематска кампа.
Током одржавања ова три кампа у Великом Градишту боравили су млади из Италије, Аустрије, Холандије, Македоније, Румуније, Градишке из Републике Српске, Грачанице, али и из оближњих градова.
Осим тематских радионица, млади кроз кампове уче о српској историји, култури, традицији, језику и књижевности.
За учеснике је организован пријем код председника Републике Србије Александра Вучића, након чега су обишли Палату Србије, посетили Храм Светог Саве и уживали у обиласку српске престонице.
Кампови су суфинасирани од стране Владе Републике Србије – Кабинета министра без портфеља, задуженог за координацију активности и мера у области односа Републике Србије с дијаспором.

ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ
2003-0001-Функционисање основних школа
Основна школа „Иво Лола Рибар„ Велико Градиште; Основна школа „ Миша Живановић„ Средњево; Основна школа „Вук Караџић„ Мајиловац; Музичка школа „Стеван Мокрањац„ одељење у Великом Градишту
Програм 2003 основно образовање и васпитање остварен је у потпуности. Образовањем је обухваћено 688 ученика (м/ж, 340/348). У склопу наше школе налазе се и два одељења који броје укупно 8 ученика са сметњама у развоју који похађају наставу по ИОП2. На основу закона о Основном образовању кроз буџет је планирано и остварено стручно усавршавање наставног и вана наставног кадра, као и набавка нових наставних средстава и литературе која је потребна sa стално унапређивање наставног

процеса. Редовно се врши одржавање свих једанаест школских објеката у складу са потребним условима за несметано одвијање наставе и свих ваннаставних активности.
Програм 2003 Основно образовање и васпитање остварен је у складу са планираним буџетом за 2024.годину. Урађена је реконструкција ограде у подручном одељењу Сиракову, офарбана је школа са спољашне стране, такође замењене су дотрајале завесе у том подручном одељењу. Одрађен је један део нових олука у Централној школи, замењена је хидрофорска боца, одрађена реконструкција цеви за воду. Такође, купљена је нова косилица за траву и усисивач, косачице за одржавање зелених површина у школском дворишту. За потребе шефа рачуноводства купљен је нов лаптоп да би несметано могао да обавља предвиђене послове. Замењена су врата на тоалетима у централној школи. Школа је у у складу са буџетом реализовала добар део планираних активности за 2024.годину.
ОШ "Миша Живановић" из Средњева у периоду од 01.01.2024.- 31.12.2024.године реализовала је приходе а у истом обиму и расходе из средстава локалне самоуправе у складу са планираним буџетом за 2024.годину. Одржавањем школских објеката обухваћена је реконструкција две кабине у санитарном чвору у подручној школи у Љубињу, израда изолације и фасаде у подручној школи у Макцу на школском објекту и школском стану, израда спољашње и унутрашње столарије у централној школи у Средњеву, комплетна реконструкција инсталације прикључница и инсталације електомоторног погона котларнице у централној школи у Средњеву и текуће поправке и одржавање осталих школских објеката (кречење и поправке санитарија и опреме). Реконструисан је санитарни чвор у подручној школи у Печаници и реконатруисан под у подручној школи у Гареву.
Музичка школа из Пожаревца у 2024.години реализовала је приходе а у истом обиму и расходе из средстава локалне самоуправе у складу са планираним буџетом за 2024.годину.

2003-4001-Превоз деце
Пројекат предвиђа превоз деце на територији целе општине за основце и реализује се у складу са планом од 3 године

СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ
2004-0001-Функционисање средњих школа
У посматраном периоду школа је остварила планирано унапређење квалитета образовања у средњим школама, као и разне ваннаставне активности што се види из школске документације.
Школа је несметано функционисала и реализовала васпитно-образовну делатност. Средствима општине финансирано је: путни трошкови запослених, текуће одржавање, енергетске услуге, огрев, комуналне услуге, услуге телекомуникација, социјална давања, јубиларне награде и сви остали трошкови који обезбеђују несметано функционисање школе: хигијена, текуће одржавање, дезинсекцију и дератизацију објекта, као и годишњу лиценцу за ИХИС програм. Све обавезе за добављаче су измирене. Финансирано је стручно усавршавање наставника и стручних сарадника, директора и секретара (44) од којих 30 жена и 14 мушкараца. Општина је финансирала одласке на такмичења: Окружна такмичења: рецитовање, математика, хемија, биологија, историја, немачки, енглески, српски језик, књижевна олимпијада, одбојка, рукомет, фудал, стони тенис.На окружним такмичењима учествовало је око 120 ученика, од којих око 49% дечака и остатак девојчице. На републичком такмичењу учествовало је 25 ученика. Општина је финансирала и одлазак одбојкаша на светско првенство, набавку спортске опреме, као и одлазак једног ученика на међународно такмичење из енглеског у Италију. Финансиране су дневнице запослених, материјал за образовање.

Школа је набавила још 20 столица за Свечану салу, три компјутера за зборницу, за потребе наставника/ца. Набављена су још три компјутера за учионице у којима су били покварени.

0602-0002 – Функционисање месних заједница

Током 2024.године реализоване су активности функционисања месних заједница и извршавања активности из делокруга рада месних заједница. Средства су, сходно плану утрошена за репрезентацију, као и за трошкове електричне енергије, платног промета, као и за текуће поправке и одржавања у селима.

ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА

1502- 0001- Управљање развојем туризма

Програмска активност 0001 – Унапређење информисаности о туристичкој понуди општине Велико Градиште – остварила се по плану и програму. Ангажовано је промо лице Милош Теодосић. Инфо центри на Сребрном језеру и Раму су радили по плану и програму. Многобројни медији су пропратили почетак туристичке сезоне а и Туристичка организација је представљала своју понуду на телевизијама - ТВ ПРва, РТС, Б92, Хепи, Балкан трип... Уведен је нови туристички производ на Рамској тврђави „Рамски кошавски времеплов", са којим се кренуло од маја месеца и који је спровођен до новембра месеца. Овај пројекат је подржан и од стране Министарства туризма и омладине.

1502- 0002 - Промоција туристичке понуде

Циљ ове активности је адекватна промоција туристичке понуде општине. Током 2024. године ТО је наступила на четири сајма туризма у Београду ,Бечу, Крагујевцу и Новом Саду , такође представила је своју понуду и на Београдском манифесту као и у Темишвару, од манифестација одржане су све које су и биле планиране планом и прогрмом Туристичке организације: Фестивал цвећа и меда, Дан Дунава, Аласке вечери, Пасуљијада, Островачка чорбијада, и сва зимска дешавања на клизалишту, за Божић, Богојављење. Медијски смо константно били пропраћени током целе године.

1502 - 5003 -Спортска хала на Сребрном језеру

Услед не реализације пројекта са настрешицом, средства су враћена у буџет. У децембру месецу 2024. године, одлуком Скупштине општине Велико Градиште Туристичкој организацији је одузето право управљања спортском халом на Сребрном језеру и иста је дата на управљање Спортском центру.

1502 - 7002- Силафест

Средства су планирана буџетом ТО али су враћена у буџет општине из разлога што се ове године није организовао фестивал.

СПОРТСКИ ЦЕНТАР

1301-0004 Функционисање локалних спортских установа

У овој активности су планирана средства за плате, доприносе, сталне трошкове, текуће поправке , канцеларијски материјал, гориво за кошење терена и возила, рачунарска опрема ,опрема за спорт и све остало што потребно за рад Установе.

Такође, у овој активности су планирана средства за пружање услуга чишћења објеката, одржавање рачуноводствених програма и сајта ,трошкови за одлазак на семинаре и стручна саветовања ,штампање рекламног материјала, накнаде члановима управног одбора.

На овој програмској активности планирани су и трошкови репрезентације ,прославе дана ЈУ СЦВГ , израда документације ,пројеката као и финансирање специјализованих и других услуга за потребе ЈУ СЦВГ.
Поред овога планирана су и средства за вршења надзора над радовима , израде техничке документације .
У ЈУ СЦВГ имамо 3 запослена, један руководилац, 2 радника запослена на неодређено време и предвиђене су плате за 12 месеци.
Накнаде трошкова за запослене су трошкови за превоз на посао и са посла и предвиђена су средства за 3 радника за 12 месеци.
У сталне трошкове спадају трошкови струје, платног промета, комуналних услуга, телефона, осигурања потребних за функционисање Установе.
Код текућих поправки и одржавања предвиђена су средства за редовно и ванредно одржавање спортске инфраструктуре ,којом Установа управља , у грађевинском и функционалном смислу и то:

1. Главног фудбалског терена,
2. Помоћног фудбалског терена,
3. Тениског терена са шљаком,
4. Пословно спортски објекат - Фудбалске свлачионице,
5. Хале спортова са теретаном као додатним објектом,
6. Полигона малих спортова у градском парку,
7. Basketball camp -a,
8. Мултифункционалног Мини пич терена са вештачком травом у дворишту ОШ Иво Лола Рибар,
9. Терана за Бич волеј,
10. Старе фудбалске свлачионице са магацином.

На ставци за материјал предвиђена су средства за пословање Установе (канцеларијски материјал и хемијска средства за одржавање хигијене и гориво за кошење терена тракторима, косачицама и тримерима).
На позицији капитално одржавање зграда и објеката ,планирана је уградња неке врсте тартана-гумене површине на тениском терену.
На позицији Машине и опрема планрана су средства за куповину машине за прање подова за Халу спортова .

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА „ВУК КАРАЦИЋ„
1201-0001- Функционисање локалних установа културе

Народна библиотека „Вук Караџић“ је у 2024. години вршила континуирану набавку књига. Запослени су пролазили кроз различите обуке и семинаре у оквиру сталног стручног усавршавања запослених.

У Народној библиотеци "Вук Караџић" Велико Градиште одржано је неколико књижевних програма, као и промоција завичајних аутора, дечјих радионица.

Настављена је сарадња са СШ "Милоје Васић", ПУ "Мајски цвет", основним школама са територије општине Велико Градиште, као и са Аутријским културним форумом и Француским институтом.

Са великим бројем гостију обележена је слава библиотеке и том приликом је успостављена сарадња са библиотеком у Херцег Новом.

Сада већ традиционално, а у сарадњи са Друштвом учитеља, организована је Читалачка олимпијада. Обележен је Међународни дан матерњег језика, Национални дан књиге, Светски дан поезије, Међународни дан дечје књиге, Светски дан књиге и ауторских права. И ове године узели смо учешће у пројекту "Од детета до поете".

У месецу јулу одржани су 14. Рамски сутони, на којима је ове године, наступио наш истакнути песник Перо Зубац . У оквиру Великоградиштанске гитаријаде део програма одржан је у библиотеци. Настављена је и дугогодишња сарадња са карате клубом Nippon. У оквиру Дечје недеље организоване су групне посете, а прваке је дочекао истакнути писац Дејан Алексић. У сарадњи са Аустријским културним форумом, први пут је приказан "Циклус аустријског кратког филма", што је реализовано у сарадњи са Средњом школом.

Запослени су пролазили кроз различите обуке и семинаре у оквиру сталног стручног усавршавања запослених.

ЈАВНА УСТАНОВА КУЛТУРНИ ЦЕНТАР „ВЛАСТИМИР ПАВЛОВИЋ ЦАРЕВАЦ„
1201-0002-Подстицаји културном и уметничком стваралаштву

Осим сопствених садржаја и активности за прва три месеца Културни центар је успешно сарађивао са установама, удружењима и учествовао у организацији дешавања. Почетак године био је резервисан за логистичку и техничку подршку приликом отварања и затварања клизалишта за децу на полигону у градском парку. Током месеца фебруара љубитељи биоскопске уметности имали су прилику да уживају у пројекцији филма " Недеља". Ансамбл народних игара и песама " Властимир Павловић Царевац", на позив организатора КУД " Божидар Димитријевић Козица" из Дрмна , увеличао је њихов годишњи свечани концерт . Културни центар и Аматерско позориште " Жанка Стокић " пружили су Туристичкој организацији Велико Градиште неопходну помоћ приликом релаизације Међународног сајма туризма у Београду. Аматерско позориште " Жанка Стокић" представило се својом представом " Сумњиво лице" на фестивалима глумачких остварења у Деспотовцу и Кучеву, где су оставрили запажене резултате и освијили признања за глумачка остварења . Културни центар је такође пружио техничку подршку Спортском савезу Велико Градиште приликом прганизације полумаратона Сребрно језеро. Дечији ансамбл АНИП-а учествовао је на обележавању дана школе " Миша Живановић" у Чешљевој бари. Март месец био је у знаку позоришних представа . Љубитељи позоришне уметности имали су прилику да уживају у представи " 500 када" коју је извело аматерско позориште " Талија" из Темишвара . Касније у току марта месеца нашој публици се представила професионална представа из Београда , музичко - поетско вече " Као да сам те сањао " у коме су учествовали еминентни уметници (Владан Савић ,Кристина Савић и Филип Савић , млади пијаниста)Културни центар је крајем месеца , као и сваке године, био организатор општинске смотре рецитатора . Трочлани жири изабрао је представнике Општине Велико Градиште који ће нас представљати на окружној смотри рецитатора.

У априлу месецу Аматерско позориште " Жанка Стокић " извело је своју представу " Сумњиво лице " у Великом Градишту и Голупцу . Представе су биле хуманитарног карактера. Културни центар је пружуи подршку Друштву учитеља Великог Градишта и Голупца у организацији представљања школа Браничевског огруга . Заједно са Туристичком организацијом Велико Градиште Ансамбл народних игара и песама " Властимир Царевац"путовао је у Темишвар , где је извео пригодан културно-уметнички програм. затим је на позив организатора , Ансамбл учествовао на свечаном отварању Светског првентва у одбојци за средњошкоце , у Београду , на калемегдану . Аматерско позориште " Жанка Стокић" учествовало је на Фестивалу у Кучеву , одакле је донето више признања за најбоље глумце Фестивала . Културни центар је , такође , учествовао у снимању телевизијске емисије РТС-а " Од злата јабука" посвећену Властимиру Павловићу Царевцу и Жанки Стокић. Пружена је техничка и логистичка подршка Туристичкој

организацији приликом организовања манифестације " Дани цвећа" , на којима је Дечији ансамбла извео пригодан културно-уметнички програм . У Мају месецу , Аматерско позориште " Жанка Стокић" гостовало је са својом представом " Сумњиво лице" у Ресавици, а затим је 25. маја изведена премијера представе " Јавни час", Омладинске сцене Аматерског позоришта " Жанка Стокић". АНИП " В. П . Царевец" на Мајским сусретима фолклора у Браничеву . У јуну месецу дечији ансамбл је учествовао на Фестивалу дечијег фолклора у Пољани и на Другој Фијакеријади у Камијеву , где је такође пружена и техничка подршка у организацији . Подршка и у организација манифестације "Дани Свете Тројице " у Затоњу . Аматерско позориште "Жанка Стокић" имало је још једну премијеру своје представе " Сироти мали хрчки" а затим је крајем месеца и дечије позориште имало премијеру своје представе . Дечији ансамбл АНИП-а учествовао је на манифестацији коју је организовало Удружење жена из Мајиловца , где је изведен пригодан културно-уметнички програм.

У јулу месецу Културни центар и АНИП учествовали су на снимању емисије “Шареница“ на Сребрном језеру. Такође, традиционално су учествовали на Интернационалном фестивалу фолклора у бањи Херкулани у Румунији . Од 09. до 12. јула одржан је 30-ти по реду музички фестивал " ЦАРЕВЧЕВИ ДАНИ". Први дан био је предвиђен за подизање Фестивалске заставе као и за концерт АНИП-а на летњој сцени на Дунаву, а након тога је уприличен претпонођни концерт Београдског мушког хора у цркви св.Архангела Гаврила. Други дан започео је промоцијом фестивалског билтена " Царевчева лира" и „Библиографије“ у градском парку , код споменика Властимиру Павловићу Царевцу, а вече је било резервисано за родно село Властимира Павловића Царевца, где је на спомен плочу и бисту положено цвеће као и за концерт АНИП-а. Након тога, на сцени Културног центра изведена је представа „Ненаписана писма". Трећи дан започео је промоцијом компакт диска ”Златно гудало“, а у вечерњим часовима на летњој сцени одржано је такмичење певача уз пратњу Народног оркестра РТС под управом Владе Пановића. Завршно вече било је посвећено концерту лауреата претходних Фестивала . Културни центар учествовао је на Ликовној колонији где је на отварању уприличен концерт АНИП- Такође, Клтурни центар учествовао је у реализацији манифестација " Аласке вечери " и " Пасуљијада". Ансамбл народних игара и песама учествовао је на " Михољским сусретима " у Бољетину. 25ог августа у сарадњи са КУД-ом „Божидар Димитријевић Козица“ из Дрмна одржана је „Међународна смотра фолклора“ ,са гостима из Румуније, Босне и Херцеговине и Македоније. Традиционално , од 23. до 28. септембра одржан је 8-ми по реду фестивал ШТАП И КАНАП - ШИК , на коме су се представила позоришта из Сонте, Банатског Карађорђева, Смедеревске Паланке и Сокобање. 26.септембра АНИП је учествовао на манифестацији „Сачувајмо од заборава“ у Тополовнику.

У октобру месецу, Културни центар дао је техничку подршку у реализацији дечијег маскенбала у селу Затоњу, под називом „Дечије јесење дружење“. АНИП „Властимир Павловић Царевац“ био је гост на Чешљевобарским сусретима организованим од стране Месне заједнице Чешљева Бара.У току дечије недеље, Установа је дала техничку подршку маскенбалу који је био организован од стране ПУ „Мајски цвет“. Љубитељи позоришне уметности, имали су прилику да у октобру месецу уживају у урнебесној комедији гостујућег позоришта из Крњева. На позив организатора, Културни центар и АНИП „Властимир Павловић Царевац“, гостовали су у емисији „Пело у нашем сокаку“, на Хепи телевизији.

Почетак месеца новембра, био је у знаку хуманости. АНИП „Властимир Павловић Царевац“ са гостима из Београда одржао је концерт под слоганом „ У Великом Градишту – ЗАЈЕДНО“. Културни центар био је подршка Основној школи која је у нашој сали организовала представу за децу. Традиционално у новембру, фолклор је учествовао на Јепуријади која се организује у Тополовнику.

Крај године, обележила је премијера представе „Заједнички стан“ Аматерског позоришта „Жанка Стокић“, као и традиционални Новогодишњи концерт АНИП-а са гостима из Крушевца.

НАРОДНИ МУЗЕЈ

1201-0003 - Унапређење система очувања и представљања културно-историјског наслеђа

У првој половини 2024. године Народни музеј Велико Градиште је организовао 17-и Пролећни градиштански ликовни салон, као изложбу слика и скултпура градиштанских уметника у трајању од месец дана. За ову прилику штампан је каталог . Постављени су натписи на скулптурама у градском парку и на Сребрном језеру. По завршетку салона изложена је стална поставка слика из фонда музеја.ЈУ Народни музеј Велико Градиште је имала доста активности од јуна до септембра. У јуну је Музеј регистрован у Апр-у, затим је постављена изложба аутора Дејана Антића о Другом балканском рату. Деца са Косова и Метохије су били у посети Музеју. Након ове изложбе, постављена је нова са сликама Ликовних колонија које су се одржавале у Великом Градишту.У подрумском делу Музеја постављена је изложба етнологије коју су посетиоци имали прилике да погледају, која је сада део наше сталне поставке, а која представља богатство наше културне баштине кроз различите аспекте народне традиције, обичаје и свакодневног живота. Након тога је отворена изложба "Браничевска палета" где су представљени радови удружења ликовних стваралаца "Милене Павловић Барили" из Пожаревца. Отворена је изложба нашег великог уметника Мирослава Першендића где су присутни имали прилике да виде слике из разних периода живота уметника. Ученици Средње школе" Милоје Васић" посетили су музеј током "Дечије недеље". Свечано је отворена изложба калиграфских радова Срђана Омерковића. Чланови 55. Граничног батаљона-Призрен имали су прилику да посете наш музеј. Отворена је фото документациона изложба под називом "Венчање Краља Александра и пренцезе Марије" аутора књижевника Свете Мацаревића. Отворена је изложба слика и цртежа, 50 година уметничког рада, ликовног уметника Срећка Здравковића.

ПРЕДШКОЛСКО ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ

2002-0002-Функционисање и остваривање предшколског васпитања и образовања

За све време свог пословања се ширила, како у физичком простору и повећању капацитета и обухвата деце, тако и у броју запослених, стручном кадру, који је у обавези да реализује стручно усавршавање. Данас, после 44 године пословања наша установа има један центарални објекат, која има 15 група и такође обухвата и 10 подручних група у сеоским срединама. Број група и деце се годинама увећавао, те тако данас боравак похађа око 400 деце у свим групама. Око 300 деце распоређено је у 15 васпитних група у централном објекту у Великом Градишту, док је око 100 детета распоређено у 10 подручних група у селима на територији наше општине.

У 2024. години ПУ „МАЈСКИ ЦВЕТ“ Велико Градиште остварила је све циљеве и индикаторе планиране у Програму и Програмској активности за 2024. годину.

Успешном рализацијом средстава из Буџета, није било деце на листи чекања у 2024.години.

Запослени су остварили довољан број часова стручног усавршавања у складу са Законом о основама система образовања и васпитања.
Скоро 100% обавеза према добављачима су измирене, осим обавеза за запослене које ће се исплатити у наредној години (плате, путни трошкови и остале накнаде за децембар 2024.године).

0602-0009- Текућа буџетска резерва
У складу са законом о буџетском систему предвиђена су средства како би се омогућило функционисање свих директних и индиректних корисника у случају да се створе непланирани расходи за које нису биле предвиђене апропријације или расходи за које се у току године покаже да апропријације нису биле довољне**.**

0602-0010- Стална буџетска резерва
Средства сталне буџетске резерве користе се у складу са чланом 70. Закона о буџетском систему, односно за финансирање отклањања штетних последица насталих услед елементарних непогода.

2101-0003 – Подршка раду извршних органа власти и скупштине
Општинско веће је у потпуности обављало делатности из своје надлежности у складу са Законом о локалној самоуправи и Статутом општине Велико Градиште.

Н А П О М Е Н А:

ОДГОВОРНОСТ ЗА ОБЈЕКТИВНОСТ ПОДАТАКА О ИЗВРШЕЊУ КАКО ПРОГРАМСКИХ АКТИВНОСТИ ТАКО И ПРОЈЕКАТА КОЈИ СУ САСТАВНИ ДЕО ИЗВЕШТАЈА О ИЗВРШЕЊУ БУЏЕТА ЗА ПЕРИОД ЈАНУАР – ДЕЦЕМБАР 2024.ГОДИНЕ, КАКО ДИРЕКТНИХ ТАКО И ИНДИРЕКТНИХ КОРИСНИКА СНОСЕ ОДГОВОРНА ЛИЦА ДИРЕКТНИХ ОДНОСНО ИНДИРЕКТНИХ КОРИСНИКА. (НАЧЕЛНИК ОПШТИНСКЕ УПРАВЕ, РУКОВОДИОЦИ ОДЕЉЕЊА, ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ, ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ, ПРАВОБРАНИЛАЦ, ДИРЕКТОРИ ЈАВНИХ УСТАНОВА И ПРЕДУЗЕЋА, КАО И ДИРЕКТОРИ ПРЕДШКОЛСКОГ, ОСНОВНОГ И СРЕДЊЕГ ОБРАЗОВАЊА, ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД И ДОМА ЗДРАВЉА).
ИЗ НАПРЕД НАВЕДЕНОГ РАЗЛОГА ОБРАЗЛОЖЕЊА СУ ПРЕУЗЕТА ОД КОРИСНИКА КОЈИ СУ НАКОН УСАГЛАШАВАЊА СТАЊА СА СЛУЖБОМ ТРЕЗОРА ОДЕЉЕЊА ЗА ФИНАНСИЈЕ, ИЗРАДИЛА СВОЈЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ И ИЗВЕШТАЈЕ О ИЗЛАЗНИМ РЕЗУЛТАТИМА ПРОГРАМСКОГ БУЏЕТА ДОСТАВИЛИ У ПРЕДВИЂЕНОМ РОКУ ОДЕЉЕЊУ ЗА ФИНАНСИЈЕ.

На основу члана 76 Закона о буџетском систему (``Службени гласник РС`` број 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013- испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015-др.закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019, 149/2020, 118/2021, 138/2022, 118/2021-др.закон и 92/2023), Одлуке о буџету општине Велико Градиште за 2024.годину, (``Службени гласник Општине Велико Градиште`` број 31/2023, 7/2024 и 25/2024) и члана 40 и 70 Статута општине Велико Градиште (``Службени гласник општине Велико Градиште`` број 2/2019, 3/2023 и 31/2023),

ИЗВЕШТАЈ О ОСТВАРЕЊУ БУЏЕТА ЗА ПЕРИОД ЈАНУАР – ДЕЦЕМБАР 2024.ГОДИНЕ

Члан 1.

Укупно остварена јавна средства општине за период јануар – децембар 2024.године износе 941.495.126 динара што са пренетим средствима укупно износи 1.032.110.803 динара и по врстама, односно по економским класификацијама, дата су у табели ``ПЛАН И ОСТВАРЕЊЕ ПРИХОДА``:

Класа/Категорија/Група	Конто	ВРСТЕ ПРИХОДА И ПРИМАЊА	план 2024	остварено 12/2024 из буџета	остварено 12/2024 из осталих извора	укупно остварено	проценат остварења
		Пренета средства из претходне године	**90.615.677**	**-**	**90.615.677**	**90.615.677**	
700000		**ТЕКУЋИ ПРИХОДИ**	**868.953.965**	**820.298.798**	**82.943.691**	**903.242.490**	**103,95**
710000		**ПОРЕЗИ**	**460.220.000**	**475.790.769**	**-**	**475.790.769**	**103,38**
711000		**ПОРЕЗ НА ДОХОДАК, ДОБИТ И КАПИТАЛНЕ ДОБИТКЕ**	**259.050.000**	**267.168.371**	**-**	**267.168.371**	**103,13**
	711111	Порез на зараде	186.000.000	195.282.842		195.282.842	104,99
	711121	Порез на приходе од самосталних делатности који се плаћа према стварно оствареном приходу, по решењу Пореске управе	100.000	54.150		54.150	54,15
	711122	Порез на приходе од самосталних делатности који се плаћа према паушално утврђеном приходу, по решењу Пореске управе	11.000.000	12.356.920		12.356.920	112,34
	711123	Порез на приходе од самосталних делатности који се плаћа према стварно оствареном приходу самоопорезивањем	44.000.000	42.665.866		42.665.866	96,97
	711145	Порез на приходе од давања у закуп покретних ствари - по основу самоопорезивања и по решењу Пореске управе	550.000	589.081		589.081	107,11

	711191	Порез на остале приходе	15.500.000	14.688.549		14.688.549	94,76
	711193	Порез на приходе спортиста и спортских радника	1.900.000	1.530.964		1.530.964	80,58
713000		**ПОРЕЗ НА ИМОВИНУ**	**156.150.000**	**164.121.462**	**-**	**164.121.462**	**105,11**
	713121	Порез на имовину (осим на земљиште, акције и уделе) од физичких лица	89.000.000	92.511.548		92.511.548	103,95
	713122	Порез на имовину (осим на земљиште, акције и уделе) од правних лица	40.000.000	39.129.888		39.129.888	97,82
	713311	Порез на наслеђе и поклон по решењу Пореске управе	250.000	661.602		661.602	264,64
	713421	Порез на пренос апсолутних права на непокретности, по решењу Пореске управе	26.500.000	31.592.187		31.592.187	119,22
	713423	Порез на пренос апсолутних права на моторним возилима, пловилима и ваздухопловима, по решењу Пореске управе	350.000	226.238		226.238	64,64
	713426	Порез на пренос апсолутних права код продаје стечајне масе	50.000	-		-	
714000		**ПОРЕЗ НА ДОБРА И УСЛУГЕ**	**30.470.000**	**31.529.611**	**-**	**31.529.611**	**103,48**
	714421	Комунална такса за држање музичких уређаја	10.000	4.706		4.706	
	714431	Комунална такса за коришћење рекламних паноа, укључујући и истицање и исписивање фирме ван пословног простора на објектима и просторима који припадају јединици локалне самоуправе(коловози, тротоари, зелене површине, бандере и сл.)	10.000	-		-	0,00
	714513	Комунална такса за држање моторних друмских и прикључних возила, осим пољопривредних возила и машина	13.000.000	13.111.550		13.111.550	100,86
	714543	Накнада за промену намене обрадивог пољопривредног земљишта	500.000	431.905		431.905	86,38
	714552	Боравишна такса	6.000.000	5.588.333		5.588.333	93,14
	714562	Посебна накнада за заштиту и унапређење животне средине	5.300.000	5.792.890		5.792.890	109,30
	714565	Накнада за коришћење простора на јавној површини	5.000.000	6.156.273		6.156.273	123,13
	714566	Накнада за коришћење јавне површине за оглашавање	500.000	431.541		431.541	86,31
	714567	Накнада за коришћење јавне површине по основу заузећа	150.000	12.415		12.415	8,28

716000		**ДРУГИ ПОРЕЗИ**	**14.550.000**	**12.971.324**	**-**	**12.971.324**	**89,15**
	716111	Комунална такса за истицање фирме на пословном простору	14.500.000	12.971.324	-	12.971.324	89,46
	716211	Средства прикупљена за време дечије недеље	50.000	-		-	0,00
730000		**ДОНАЦИЈЕ И ТРАНСФЕРИ**	**248.080.565**	**192.545.052**	**76.322.691**	**268.867.743**	**108,38**
732000		**ДОНАЦИЈЕ И ПОМОЋИ ОД МЕЂУНАРОДНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА**	**1.581.700**	**-**	**1.762.392**	**1.762.392**	**111,42**
	732151	Текуће донације од међународних организација у корист нивоа општине	1.581.700		1.762.392	1.762.392	111,42
733000		**ТРАНСФЕРИ ОД ДРУГИХ НИВОА ВЛАСТИ**	**246.498.865**	**192.545.052**	**74.560.300**	**267.105.352**	**108,36**
	733151	Ненаменски трансфери од Републике у корист нивоа општина	192.550.000	192.545.052	20.000.000	212.545.052	110,38
	733154	Текући наменски трансфери у ужем смислу	46.948.865		47.560.300	47.560.300	101,30
	733251	Капитални наменски трансфер у ужем смислу од Републике у корист нивоа општине	7.000.000		7.000.000	7.000.000	100,00
740000		**ДРУГИ ПРИХОДИ**	**160.653.400**	**151.962.978**	**6.621.000**	**158.583.978**	**98,71**
741000		**ПРИХОДИ ОД ИМОВИНЕ**	**11.900.000**	**11.778.469**	**-**	**11.778.469**	**98,98**
	741151	Приходи буџета општинеод камата на средства консолидованог рачуна трезора укључена у депозит банака	6.000.000	6.254.106		6.254.106	104,24
	741411	Приход од имовине који припада имациома полисе осигурања	100.000	-		-	
	741511	Накнада за коришћење природних добара	3.500.000	3.000.530		3.000.530	85,73
	741522	Средства остварена од давања у закуп пољопривредног земљишта	1.500.000	2.185.041		2.185.041	145,67
	741531	Комунална такса за коришћење простора на јавним површинама или испред пословног простора у пословне сврхе, осим ради продаје штампе, књига и других публикација, производа старих и уметничких заната и домаће радиности	250.000	157.975		157.975	63,19
	741534	Накнада за коришћење грађевинског земљишта	450.000	73.179		73.179	16,26
	741596	Накнада за коришћење дрвета	100.000	107.637		107.637	107,64
742000		**ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ДОБАРА И УСЛУГА**	**133.853.400**	**125.686.236**	**5.456.000**	**131.142.236**	**97,97**

	742126	Накнада по основу конверзије права коришћења у право својине	10.000	-		-	0,00
	742142	Приходи од давања у закуп, односно на коришћење	100.000	-		-	0,00
	742151	Приход од продаје добара и услуга од стране тржишних организација у корист нивоа општине	800.000	502.900		502.900	62,86
	742152	Приходи од давања у закуп, односно на коришћење непокретности у државној својини које користе општине и индиректни корисници њиховог буџета	10.000.000	9.964.150		9.964.150	99,64
	742153	Приходи од закупнине за грађевинско земљиште у корист нивоа општине	380.000	-		-	0,00
	742155	Приходи од давања у закуп, односно на коришћење непокретности у општинској својини које користе општине и индиректни корисници њиховог буџета	8.500.000	4.889.565		4.889.565	57,52
	742156	Приходи остварени по основу пружања боравка у предшколским установама	16.000.000	16.415.558		16.415.558	102,60
	742251	општинске административне таксе	3.000.000	3.042.719		3.042.719	101,42
	742253	Накнада за уређивање грађевинског земљишта	85.000.000	85.638.658		85.638.658	100,75
	742255	Такса за озакоњење	2.500.000	3.063.500		3.063.500	122,54
	742351	Приходи које својом делатношћу остваре органи и организације	6.250.000	2.169.186	4.280.000,00	6.449.186	103,19
	742370	Приходи индиректних корисника буџетских средстава који се остварују додатним активностима	1.313.400		1.176.000,00	1.176.000	89,54
743000		**НОВЧАНЕ КАЗНЕ И ОДУЗЕТА ИМОВИНСКА КОРИСТ**	**1.700.000**	**1.369.022**	**-**	**1.369.022**	**80,53**
	743353	Приходи од мандатних казни и казни изречених у Управном поступку	1.500.000	1.237.648		1.237.648	82,51
	743924	Приходи од увећања целокупног пореског дуга	200.000	131.374		131.374	65,69
744000		**ДОБРОВОЉНИ ТРАНСФЕРИ ОД ФИЗИЧКИХ И ПРАВНИХ ЛИЦА**	**3.200.000**	**1.443.258**	**1.165.000**	**2.608.258**	**81,51**
	744151	Текући добровољни трансфери од физичких и правних лица у корист нивоа општина	1.200.000	617.122	1.165.000	1.782.122	148,51
	744251	Капитални добровољни трансфери од физичких и правних лица у корист нивоа општина	2.000.000	826.136		826.136	41,31
745000		**МЕШОВИТИ И НЕОДРЕЂЕНИ ПРИХОДИ**	**10.000.000**	**11.685.993**	**-**	**11.685.993**	**116,86**

	745151	Остали приходи у корист нивоа општина	10.000.000	11.685.993		11.685.993	116,86
800000		**ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ НЕФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ**	**139.990.000**	**37.342.211**	**910.425**	**38.252.636**	**27,33**
823000		**ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ ЗА ДАЉУ ПРОДАЈУ**	**990.000**	**-**	**910.425**	**910.425**	**0,00**
	823151	Примања од продаје робе за даљу продају у корист	990.000		910.425	910.425	0,00
840000		**ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ ПРИРОДНЕ ИМОВИНЕ**	**139.000.000**	**37.342.211**	**-**	**37.342.211**	26,86
	841151	Примања од продаје земљишта	139.000.000	37.342.211		37.342.211	26,86
	7+8+9	**ТЕКУЋИ ПРИХОДИ И ПРИМАЊА ОД ЗАДУЖИВАЊА И ПРОДАЈЕ ФИН. ИМОВИНЕ**	**1.008.943.965**	**857.641.009**	**83.854.116**	**941.495.126**	**93,31**
	3+7+8+9	**УКУПНО ПРЕНЕТА СРЕДСТВА, ТЕКУЋИ ПРИХОДИ И ПРИМАЊА**	**1.099.559.642**	**857.641.009**	**174.469.793**	**1.032.110.803**	**93,87**

Члан 2.

Укупни расходи и издаци за период јануар – децембар 2024.године из свих извора финансирања извршени су у износу од 919.901.434.92 динара по корисницима и врстама и дати су у табели ``ПЛАН И ИЗВРШЕЊЕ РАСХОДА``:

Шифра функц. класиф.	Број позиције	Економ. класиф.	Опис	План	Извршење из буџета	Извршење из осталих извора	Укупно извршење	Проценат извршења
Раздео	**1**	**Скупштина**						
Функц. клас.	**110**	**Извршни и законодавни органи, финансијски и фискални послови и спољни послови**						
Програм	**2101**	**ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ**						
Активност	**0001**	**Функционисање скупштине**						
110	1	411000	ПЛАТЕ, ДОДАЦИ И НАКНАДЕ ЗАПОСЛЕНИХ (ЗАРАДЕ)	3.280.000,00	3.256.572,31	0,00	3.256.572,31	99,29
110	2	412000	СОЦИЈАЛНИ ДОПРИНОСИ НА ТЕРЕТ ПОСЛОДАВЦА	496.000,00	493.373,07	0,00	493.373,07	99,47
110	2/1	414000	СОЦИЈАЛНА ДАВАЊА ЗАПОСЛЕНИМА	146.000,00	140.873,90	0,00	140.873,90	96,49

110	3	415000	НАКНАДЕ ТРОШКОВА ЗА ЗАПОСЛЕНЕ	95.000,00	94.264,81	0,00	94.264,81	99,23
110	4	421000	СТАЛНИ ТРОШКОВИ	450.000,00	12.093,22	0,00	12.093,22	2,69
110	5	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	9.400.000,00	7.653.919,22	0,00	7.653.919,22	81,42
110	6	426000	МАТЕРИЈАЛ	150.000,00	34.265,00	0,00	34.265,00	22,84
110	7	481000	ДОТАЦИЈЕ НЕВЛАДИНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА	458.700,00	411.542,18	0,00	411.542,18	89,72
Укупно за активност		**0001**	**Функционисање скупштине**	**14.475.700,00**	**12.096.903,71**	**0,00**	**12.096.903,71**	**83,57**
Пројекат	**2101 - 4005**	**ИЗБОРИ 2024.ГОДИНЕ**						
110	8	421000	СТАЛНИ ТРОШКОВИ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
110	9	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	650.000,00	389.827,16	0,00	389.827,16	59,97
110	10	426000	МАТЕРИЈАЛ	30.000,00	1.500,00	0,00	1.500,00	5,00
Укупно за пројекат		**2101 - 4005**	**ИЗБОРИ 2024.ГОДИНЕ**	**680.000,00**	**391.327,16**	**0,00**	**391.327,16**	**57,55**
Укупно за функц. клас.		**110**	**Извршни и законодавни органи, финансијски и фискални послови и спољни послови**	**15.155.700,00**	**12.488.230,87**	**0,00**	**12.488.230,87**	**82,40**
Укупно за раздео		**1**	**Скупштина**	**15.155.700,00**	**12.488.230,87**	**0,00**	**12.488.230,87**	**82,40**
Раздео	**2**	**Председник**						
Функц. клас.	**111**	**Извршни и законодавни органи**						
Програм	**2101**	**ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ**						
Активност	**0002**	**Функционисање извршних органа**						
111	11	411000	ПЛАТЕ, ДОДАЦИ И НАКНАДЕ ЗАПОСЛЕНИХ (ЗАРАДЕ)	4.200.000,00	4.154.262,32	0,00	4.154.262,32	98,91
111	12	412000	СОЦИЈАЛНИ ДОПРИНОСИ НА ТЕРЕТ ПОСЛОДАВЦА	671.000,00	631.171,34	0,00	631.171,34	94,06
111	12/1	414000	СОЦИЈАЛНА ДАВАЊА ЗАПОСЛЕНИМА	172.000,00	142.857,80	0,00	142.857,80	83,06
111	13	415000	НАКНАДЕ ТРОШКОВА ЗА ЗАПОСЛЕНЕ	165.000,00	150.266,79	0,00	150.266,79	91,07
111	14	421000	СТАЛНИ ТРОШКОВИ	150.000,00	38.656,81	0,00	38.656,81	25,77
111	15	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	14.084.974,00	11.848.618,94	654.974,00	12.503.592,94	88,77

111	16	426000	МАТЕРИЈАЛ	850.000,00	671.671,23	0,00	671.671,23	79,02
Укупно за активност		**0002**	**Функционисање извршних органа**	**20.292.974,00**	**17.637.505,23**	**654.974,00**	**18.292.479,23**	**90,14**
Укупно за функц. клас.		**111**	**Извршни и законодавни органи**	**20.292.974,00**	**17.637.505,23**	**654.974,00**	**18.292.479,23**	**90,14**
Функц. клас.	**130**	**Опште услуге**						
Програм	**0602**	**ОПШТЕ УСЛУГЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ**						
Активност	**0006**	**Инспекцијски послови**						
130	17	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	550.000,00	384.259,27	0,00	384.259,27	69,87
Укупно за активност		**0006**	**Инспекцијски послови**	**550.000,00**	**384.259,27**	**0,00**	**384.259,27**	69,87
Укупно за функц. клас.		**130**	**Опште услуге**	**550.000,00**	**384.259,27**	**0,00**	**384.259,27**	**69,87**
Укупно за раздео		**2**	**Председник**	**20.842.974,00**	**18.021.764,50**	**654.974,00**	**18.676.738,50**	**89,61**
Раздео	**3**	**Општинско јавно правобранилаштво**						
Функц. клас.	**330**	**Судови**						
Програм	**0602**	**ОПШТЕ УСЛУГЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ**						
Активност	**0004**	**Општинско/градско правобранилаштво**						
330	18	411000	ПЛАТЕ, ДОДАЦИ И НАКНАДЕ ЗАПОСЛЕНИХ (ЗАРАДЕ)	2.745.000,00	2.723.233,75	0,00	2.723.233,75	99,21
330	19	412000	СОЦИЈАЛНИ ДОПРИНОСИ НА ТЕРЕТ ПОСЛОДАВЦА	415.900,00	412.572,23	0,00	412.572,23	99,20
330	19/1	414000	СОЦИЈАЛНА ДАВАЊА ЗАПОСЛЕНИМА	112.000,00	111.112,00	0,00	111.112,00	99,21
330	20	415000	НАКНАДЕ ТРОШКОВА ЗА ЗАПОСЛЕНЕ	101.000,00	89.942,32	0,00	89.942,32	89,05
330	21	421000	СТАЛНИ ТРОШКОВИ	30.000,00	19.173,00	0,00	19.173,00	63,91
330	22	426000	МАТЕРИЈАЛ	115.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Укупно за активност		**0004**	**Општинско/градско правобранилаштво**	**3.518.900,00**	**3.356.033,30**	**0,00**	**3.356.033,30**	**95,37**
Укупно за функц. клас.		**330**	**Судови**	**3.518.900,00**	**3.356.033,30**	**0,00**	**3.356.033,30**	**95,37**
Укупно за раздео		**3**	**Општинско јавно правобранилаштво**	**3.518.900,00**	**3.356.033,30**	**0,00**	**3.356.033,30**	**95,37**
Раздео	**4**	**Општинска управа**						
Функц. клас.	**040**	**Породица и деца**						
Програм	**0602**	**ОПШТЕ УСЛУГЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ**						
Пројекат	**4002**	**Подршка спровођењу мера популационе политике и подршке у области породице и деце**						
040	22/1	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	1.650.000,00	0,00	1.500.840,00	1.500.840,00	90,96
040	22/2	424000	СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ УСЛУГЕ	600.000,00	0,00	270.000,00	270.000,00	45,00
040	22/3	512000	МАШИНЕ И ОПРЕМА	3.000.000,00	0,00	2.994.621,50	2.994.621,50	99,82
040	22/4	513000	ОСТАЛЕ НЕКРЕТНИНЕ И ОПРЕМА	2.750.000,00	0,00	2.720.000,00	2.720.000,00	98,91
Укупно за активност		**4002**	**Подршка спровођењу мера популационе политике и подршке у области породице и деце**	**8.000.000,00**	**0,00**	**7.485.461,50**	**7.485.461,50**	**93,57**
Програм	**0902**	**СОЦИЈАЛНА И ДЕЧЈА ЗАШТИТА**						
Активност	**0019**	**Подршка деци и породици са децом**						
040	23	463000	ТРАНСФЕРИ ОСТАЛИМ НИВОИМА ВЛАСТИ	7.680.000,00	6.801.985,62	0,00	6.801.985,62	88,57
040	24	472000	НАКНАДЕ ЗА СОЦИЈАЛНУ ЗАШТИТУ ИЗ БУЏЕТА	19.017.000,00	18.842.765,82	0,00	18.842.765,82	99,08
Укупно за активност		**0019**	**Подршка деци и породици са децом**	**26.697.000,00**	**25.644.751,44**	**0,00**	**25.644.751,44**	**96,06**
Активност	**0020**	**Подршка рађању и родитељству**						
040	25	463000	ТРАНСФЕРИ ОСТАЛИМ НИВОИМА ВЛАСТИ	2.940.000,00	2.840.000,00	0,00	2.840.000,00	96,60

Укупно за активност		**0020**	**Подршка рађању и родитељству**	**2.940.000,00**	**2.840.000,00**	**0,00**	**2.840.000,00**	**96,60**
Укупно за функц. клас.		**040**	**Породица и деца**	**37.637.000,00**	**28.484.751,44**	**7.485.461,50**	**35.970.212,94**	**95,57**
Функц. клас.	**070**	**Социјална помоћ угроженом становништву, некласификована на другом месту**						
Програм	**0902**	**СОЦИЈАЛНА И ДЕЧЈА ЗАШТИТА**						
Активност	**0001**	**Једнократне помоћи и други облици помоћи**						
070	26	463000	ТРАНСФЕРИ ОСТАЛИМ НИВОИМА ВЛАСТИ	11.635.000,00	10.446.797,89		10.446.797,89	89,79
070	27	472000	НАКНАДЕ ЗА СОЦИЈАЛНУ ЗАШТИТУ ИЗ БУЏЕТА	5.800.177,00	373.970,28	2.685.559,49	3.059.529,77	52,75
Укупно за активност		**0001**	**Једнократне помоћи и други облици помоћ**	**17.435.177,00**	**10.820.768,17**	**2.685.559,49**	**13.506.327,66**	**77,47**
Укупно за функц. клас.		**070**	**Социјална помоћ угроженом становништву, некласификована на другом месту**	**17.435.177,00**	**10.820.768,17**	**2.685.559,49**	**13.506.327,66**	**77,47**
Функц. клас.	**090**	**Социјална заштита некласификована на другом месту**						
Програм	**0902**	**СОЦИЈАЛНА И ДЕЧЈА ЗАШТИТА**						
Активност	**0016**	**Дневне услуге у заједници**						
090	28	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	11.126.826,00	9.003.614,00	1.826.826,00	10.830.440,00	97,34
Укупно за активност		**0016**	**Дневне услуге у заједници**	**11.126.826,00**	**9.003.614,00**	**1.826.826,00**	**10.830.440,00**	**97,34**
Активност	**0018**	**Подршка реализацији програма Црвеног крста**						
090	29	481000	ДОТАЦИЈЕ НЕВЛАДИНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА	2.812.000,00	2.812.000,00	0,00	2.812.000,00	100,00
Укупно за активност		**0018**	**Подршка реализацији програма Црвеног крста**	**2.812.000,00**	**2.812.000,00**	**0,00**	**2.812.000,00**	**100,00**

Укупно за функц. клас.		**090**	**Социјална заштита некласификована на другом месту**	**13.938.826,00**	**11.815.614,00**	**1.826.826,00**	**13.642.440,00**	**97,87**
Функц. клас.	**130**	**Опште услуге**						
Програм	**0602**	**ОПШТЕ УСЛУГЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ**						
Активност	**0001**	**Функционисање локалне самоуправе и градских општина**						
130	30	411000	ПЛАТЕ, ДОДАЦИ И НАКНАДЕ ЗАПОСЛЕНИХ (ЗАРАДЕ)	80.044.800,00	79.956.553,21		79.956.553,21	99,89
130	31	412000	СОЦИЈАЛНИ ДОПРИНОСИ НА ТЕРЕТ ПОСЛОДАВЦА	12.130.000,00	12.116.924,88		12.116.924,88	99,89
130	32	413000	НАКНАДЕ У НАТУРИ	400.000,00	370.000,00		370.000,00	92,50
130	33	414000	СОЦИЈАЛНА ДАВАЊА ЗАПОСЛЕНИМА	5.880.000,00	5.342.982,00		5.342.982,00	90,87
130	34	415000	НАКНАДЕ ТРОШКОВА ЗА ЗАПОСЛЕНЕ	5.146.000,00	5.145.565,36		5.145.565,36	99,99
130	35	416000	НАГРАДЕ ЗАПОСЛЕНИМА И ОСТАЛИ ПОСЕБНИ РАСХОДИ	1.100.000,00	1.096.896,00		1.096.896,00	99,72
130	36	421000	СТАЛНИ ТРОШКОВИ	39.900.000,00	35.272.758,02		35.272.758,02	88,40
130	37	422000	ТРОШКОВИ ПУТОВАЊА	65.000,00	64.542,50		64.542,50	99,30
130	38	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	22.032.000,00	16.484.244,56	482.000,00	16.966.244,56	77,01
130	39	424000	СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ УСЛУГЕ	4.900.000,00	4.226.859,73		4.226.859,73	86,26
130	40	425000	ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ	4.700.000,00	3.958.651,18		3.958.651,18	84,23
130	41	426000	МАТЕРИЈАЛ	8.130.000,00	5.623.752,45		5.623.752,45	69,17
130	42	481000	ДОТАЦИЈЕ НЕВЛАДИНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА	8.428.000,00	8.010.774,81		8.010.774,81	95,05
130	43	482000	ПОРЕЗИ, ОБАВЕЗНЕ ТАКСЕ, КАЗНЕ, ПЕНАЛИ И КАМАТЕ	106.500.000,00	4.092.491,89		4.092.491,89	3,84
130	44	483000	НОВЧАНЕ КАЗНЕ И ПЕНАЛИ ПО РЕШЕЊУ СУДОВА	3.350.000,00	2.559.358,60		2.559.358,60	76,40
130	45	511000	ЗГРАДЕ И ГРАЂЕВИНСКИ ОБЈЕКТИ	2.500.000,00	1.238.865,00		1.238.865,00	49,55
130	46	512000	МАШИНЕ И ОПРЕМА	4.900.000,00	2.548.760,16	997.200,00	3.545.960,16	72,37
130	46/1	513000	ОСТАЛЕ НЕКРЕТНИНЕ И ОПРЕМА	1.270.000,00	1.264.128,00		1.264.128,00	99,54
Укупно за активност		**0001**	**Функционисање локалне самоуправе и градских општина**	**311.375.800,00**	**189.374.108,35**	**1.479.200,00**	**190.853.308,35**	**61,29**
Активност	**0003**	**Сервисирање јавног дуга**						
130	47	441000	ОТПЛАТА ДОМАЋИХ КАМАТА	1.500.000,00	1.155.078,47	0,00	1.155.078,47	77,01

130	48	611000	ОТПЛАТА ГЛАВНИЦЕ ДОМАЋИМ КРЕДИТОРИМА	14.000.000,00	13.354.763,60	0,00	13.354.763,60	95,39
Укупно за активност		**0003**	**Сервисирање јавног дуга**	**15.500.000,00**	**14.509.842,07**	**0,00**	**14.509.842,07**	**93,61**
Пројекат	**0602 - 4001**	**Укључивање грађана**						
130	49	425000	ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ	3.581.700,00	586.860,00	1.581.700,00	2.168.560,00	60,55
Укупно за пројекат		**0602 - 4001**	**Укључивање грађана**	**3.581.700,00**	**586.860,00**	**1.581.700,00**	**2.168.560,00**	**60,55**
Пројекат	**0602 - 5002**	**Израда пројектно техничке документације за капиталне пројекте**						
130	50	424000	СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ УСЛУГЕ	1.300.000,00	1.297.500,00		1.297.500,00	99,81
130	51	511000	ЗГРАДЕ И ГРАЂЕВИНСКИ ОБЈЕКТИ	6.100.000,00	2.375.281,48		2.375.281,48	38,94
Укупно за пројекат		**0602 - 5002**	**Израда пројектно техничке документације за капиталне пројекте**	**7.400.000,00**	**3.672.781,48**	**0,00**	**3.672.781,48**	**49,63**
Пројекат	**0602 - 5003**	**Јединствено управно место**						
130	51/1	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	0,00	0,00		0,00	0,00
130	51/2	425000	ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ	1.527.940,00	0,00	1.527.940,00	1.527.940,00	100,00
130	51/3	512000	МАШИНЕ И ОПРЕМА	2.916.060,00	0,00	2.600.454,40	2.600.454,40	89,18
130	51/4	515000	НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА	2.556.000,00	0,00	2.556.000,00	2.556.000,00	100,00
Укупно за пројекат		**0602 - 5003**	**Јединствено управно место**	**7.000.000,00**	**0,00**	**6.684.394,40**	**6.684.394,40**	**95,49**
Укупно за функц. клас.		**130**	**Опште услуге**	**344.857.500,00**	**208.143.591,90**	**9.745.294,40**	**217.888.886,30**	**63,18**
Функц. клас.	**411**	**Општи економски и комерцијални послови**						
Програм	**1501**	**ЛОКАЛНИ ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ**						
Активност	**0002**	**Мере активне политике запошљавања**						
411	52	451000	СУБВЕНЦИЈЕ ЈАВНИМ НЕФИНАНСИЈСКИМ ПРЕДУЗЕЋИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА	400.000,00	400.000,00	0,00	400.000,00	100,00

411	53	463000	ТРАНСФЕРИ ОСТАЛИМ НИВОИМА ВЛАСТИ	800.000,00	800.000,00	0,00	800.000,00	100,00
Укупно за активност			**Мере активне политике запошљавања**	**1.200.000,00**	**1.200.000,00**	**0,00**	**1.200.000,00**	**100,00**
Активност	**0003**	**Подршка економском развоју и промоцији предузетништва**						
411	54	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	1.000.000,00	999.999,60	0,00	999.999,60	100,00
Укупно за активност	**0003**		**Подршка економском развоју и промоцији предузетништва**	**1.000.000,00**	**999.999,60**	**0,00**	**999.999,60**	**100,00**
Укупно за функц. клас.		**411**	**Општи економски и комерцијални послови**	**2.200.000,00**	**2.199.999,60**	**0,00**	**2.199.999,60**	**100,00**
Функц. клас.	**421**	**Пољопривреда**						
Програм	**0101**	**ПОЉОПРИВРЕДА И РУРАЛНИ РАЗВОЈ**						
Активност	**0001**	**Подршка за спровођење пољопривредне политике у локалној заједници**						
421	55	424000	СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ УСЛУГЕ	700.000,00	500.000,00	0,00	500.000,00	71,43
421	56	425000	ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ	3.000.000,00	1.884.960,00	0,00	1.884.960,00	62,83
Укупно за активност	**0001**		**Подршка за спровођење пољопривредне политике у локалној заједници**	**3.700.000,00**	**2.384.960,00**	**0,00**	**2.384.960,00**	**64,46**
Активност	**0002**	**Мере подршке руралном развоју**						
421	57	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	4.000.000,00	2.376.328,95	0,00	2.376.328,95	59,41
421	57/1	512000	МАШИНЕ И ОПРЕМА	9.250.000,00	2.249.600,00	7.000.000,00	9.249.600,00	100,00
Укупно за активност	**0002**		**Мере подршке руралном развоју**	**13.250.000,00**	**4.625.928,95**	**7.000.000,00**	**11.625.928,95**	**87,74**
Укупно за функц. клас.		**421**	**Пољопривреда**	**16.950.000,00**	**7.010.888,95**	**7.000.000,00**	**14.010.888,95**	**82,66**
Функц. клас.	**451**	**Друмски саобраћај**						

Програм	**0701**	**ОРГАНИЗАЦИЈА САОБРАЋАЈА И САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА**						
Активност	**0002**	**Управљање и одржавање саобраћајне инфраструктуре**						
451	58	421000	СТАЛНИ ТРОШКОВИ	700.000,00	0,00		0,00	0,00
451	59	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	200.000,00	0,00		0,00	0,00
451	60	425000	ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ	49.600.000,00	29.415.922,91	20.000.000,00	49.415.922,91	99,63
451	61	511000	ЗГРАДЕ И ГРАЂЕВИНСКИ ОБЈЕКТИ	48.600.000,00	35.512.366,22	13.000.000,00	48.512.366,22	99,82
Укупно за активност		**0002**	**Управљање и одржавање саобраћајне инфраструктуре**	**99.100.000,00**	**64.928.289,13**	**33.000.000,00**	**97.928.289,13**	**98,82**
Активност	**0005**	**Унапређење и безбедност саобраћаја**						
451	61/1	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	1.400.000,00	0,00	70.000,00	70.000,00	5,00
451	62	424000	СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ УСЛУГЕ	2.200.000,00	0,00	210.800,00	210.800,00	9,58
451	62/1	425000	ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ	900.000,00	0,00		0,00	0,00
130	62/2	426000	МАТЕРИЈАЛ	500.000,00	0,00		0,00	0,00
Укупно за активност		**0005**	**Унапређење и безбедност саобраћаја**	**5.000.000,00**	**0,00**	**280.800,00**	**280.800,00**	**5,62**
Пројекат	**0701 - 5002**	**Реконструкција трга и главне улице**						
451	63	511000	ЗГРАДЕ И ГРАЂЕВИНСКИ ОБЈЕКТИ	37.400.000,00	3.826.117,24	30.000.000,00	33.826.117,24	90,44
451	63/1	512000	МАШИНЕ И ОПРЕМА	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Укупно за пројекат		**0701-5002**	**Реконструкција трга и главне улице**	**37.400.000,00**	**3.826.117,24**	**30.000.000,00**	**33.826.117,24**	**90,44**
Укупно за функц. клас.		**451**	**Друмски саобраћај**	**141.500.000,00**	**68.754.406,37**	**63.280.800,00**	**132.035.206,37**	**93,31**
Функц. клас.	**520**	**Управљање отпадним водама**						
Програм	**0401**	**ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ**						

Активност	**0004**	**Управљање отпадним водама**						
520	64	425000	ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ	2.000.000,00	768.216,58		768.216,58	38,41
520	65	511000	ЗГРАДЕ И ГРАЂЕВИНСКИ ОБЈЕКТИ	12.400.000,00	10.013.884,32		10.013.884,32	80,76
Укупно за активност		**0004**	**Управљање отпадним водама**	**14.400.000,00**	**10.782.100,90**	**0,00**	**10.782.100,90**	**74,88**
Активност	**0006**	**Управљање осталим врстама отпада**						
520	66	511000	ЗГРАДЕ И ГРАЂЕВИНСКИ ОБЈЕКТИ	0,00	0,00		0,00	0,00
Укупно за активност		**0006**	**Управљање осталим врстама отпада**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Пројекат	**0401-4001**	**Еколошко образовни кампови за младе из дијаспоре и Србе из региона**						
520	66/1	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	5.298.100,00		5.167.299,80	5.167.299,80	97,53
Укупно за пројекат		**0401-4001**	**Еколошко образовни кампови за младе из дијаспоре и Србе из региона**	**5.298.100,00**	**0,00**	**5.167.299,80**	**5.167.299,80**	**97,53**
Укупно за функц. клас.		**520**	**Управљање отпадним водама**	**19.698.100,00**	**10.782.100,90**	**5.167.299,80**	**15.949.400,70**	**80,97**
Функц. клас.	**550**	**Заштита животне средине - истраживање и развој**						
Програм	**1102**	**КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ**						
Активност	**0004**	**Зоохигијена**						
550	67	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	100.000,00	89.506,18	0,00	89.506,18	89,51
550	68	424000	СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ УСЛУГЕ	7.600.000,00	7.591.240,00	0,00	7.591.240,00	99,88
550	69	483000	НОВЧАНЕ КАЗНЕ И ПЕНАЛИ ПО РЕШЕЊУ СУДОВА	2.500.000,00	2.486.958,67	0,00	2.486.958,67	99,48
Укупно за активност		**0004**	**Зоохигијена**	**10.200.000,00**	**10.167.704,85**	**0,00**	**10.167.704,85**	**99,68**
Укупно за функц. клас.		**550**	**Заштита животне средине - истраживање и развој**	**10.200.000,00**	**10.167.704,85**	**0,00**	**10.167.704,85**	**99,68**

Функц. клас.	**560**	**Заштита животне средине некласификована на другом месту**						
Програм	**0401**	**ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ**						
Активност	**0006**	**Управљање осталим врстама отпада**						
560	70	424000	СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ УСЛУГЕ	1.500.000,00	1.347.370,00	0,00	1.347.370,00	89,82
560	71	451000	СУБВЕНЦИЈЕ ЈАВНИМ НЕФИНАНСИЈСКИМ ПРЕДУЗЕЋИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА	17.238.405,00	16.829.828,96	0,00	16.829.828,96	97,63
Укупно за активност		**0006**	**Управљање осталим врстама отпада**	**18.738.405,00**	**18.177.198,96**	**0,00**	**18.177.198,96**	**97,01**
Програм	**1102**	**КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ**						
Активност	**0003**	**Одржавање чистоће на површинама јавне намене**						
560	72	424000	СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ УСЛУГЕ	5.000.000,00	4.240.820,00	0,00	4.240.820,00	0,00
560	73	425000	ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ	2.500.000,00	1.913.750,00	0,00	1.913.750,00	76,55
560	74	426000	МАТЕРИЈАЛ	500.000,00	476.295,00	0,00	476.295,00	95,26
560	75	512000	МАШИНЕ И ОПРЕМА	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Укупно за активност		**0003**	**Одржавање чистоће на површинама јавне намене**	**8.000.000,00**	**6.630.865,00**	**0,00**	**6.630.865,00**	**82,89**
Укупно за функц. клас.		**560**	**Заштита животне средине некласификована на другом месту**	**26.738.405,00**	**24.808.063,96**	**0,00**	**24.808.063,96**	**92,78**
Функц. клас.	**620**	**Развој заједнице**						
Програм	**0501**	**ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ И ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ**						
Активност	**0001**	**Енергетски менаџмент**						
620	76	451000	СУБВЕНЦИЈЕ ЈАВНИМ НЕФИНАНСИЈСКИМ ПРЕДУ	5.325.000,00	2.285.716,50	3.000.000,00	5.285.716,50	99,26
Укупно за активност		**0001**	**Енергетски менаџмент**	**5.325.000,00**	**2.285.716,50**	**3.000.000,00**	**5.285.716,50**	**99,26**

Програм	**1101**	**СТАНОВАЊЕ, УРБАНИЗАМ И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ**						
Активност	**0001**	**Просторно и урбанистичко планирање**						
620	77	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	3.000.000,00	2.999.551,04	0,00	2.999.551,04	99,99
Укупно за активност		**0001**	**Просторно и урбанистичко планирање**	**3.000.000,00**	**2.999.551,04**	**0,00**	**2.999.551,04**	**99,99**
Активност	**0003**	**Управљање грађевинским земљиштем**						
620	78	541000	ЗЕМЉИШТЕ	300.000,00	0,00	300.000,00	300.000,00	100,00
Укупно за активност		**0003**	**Управљање грађевинским земљиштем**	**300.000,00**	**0,00**	**300.000,00**	**300.000,00**	**100,00**
Програм	**1102**	**КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ**						
Активност	**0002**	**Одржавање јавних зелених површина**						
620	79	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	500.000,00	438.960,00	0,00	438.960,00	87,79
620	80	424000	СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ УСЛУГЕ	3.700.000,00	3.260.054,40	0,00	3.260.054,40	88,11
620	81	426000	МАТЕРИЈАЛ	1.900.000,00	1.893.348,46	0,00	1.893.348,46	99,65
Укупно за активност		**0002**	**Одржавање јавних зелених површина**	**6.100.000,00**	**5.592.362,86**	**0,00**	**5.592.362,86**	**91,68**
Укупно за функц. клас.		**620**	**Развој заједнице**	**14.725.000,00**	**10.877.630,40**	**3.300.000,00**	**14.177.630,40**	**96,28**
Функц. клас.	**630**	**Водоснабдевање**						
Програм	**1102**	**КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ**						
Активност	**0008**	**Управљање и снабдевање водом за пиће**						

630	82	425000	ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ	500.000,00	300.000,00	0,00	300.000,00	60,00
630	83	511000	ЗГРАДЕ И ГРАЂЕВИНСКИ ОБЈЕКТИ	4.900.000,00	2.684.690,98	2.000.000,00	4.684.690,98	95,61
Укупно за активност		**0008**	**Управљање и снабдевање водом за пиће**	**5.400.000,00**	**2.984.690,98**	**2.000.000,00**	**4.984.690,98**	**92,31**
Укупно за функц. клас.		**630**	**Водоснабдевање**	**5.400.000,00**	**2.984.690,98**	**2.000.000,00**	**4.984.690,98**	**92,31**
Функц. клас.	**640**	**Улична расвета**						
Програм	**1102**	**КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ**						
Активност	**0001**	**Управљање/одржавање јавним осветљењем**						
640	84	421000	СТАЛНИ ТРОШКОВИ	9.000.000,00	7.477.314,80	0,00	7.477.314,80	83,08
640	85	425000	ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ	1.600.000,00	1.116.816,00	0,00	1.116.816,00	69,80
640	86	426000	МАТЕРИЈАЛ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
640	87	511000	ЗГРАДЕ И ГРАЂЕВИНСКИ ОБЈЕКТИ	10.000.000,00	0,00	9.427.640,50	9.427.640,50	94,28
Укупно за активност		**0001**	**Управљање/одржавање јавним осветљењем**	**20.600.000,00**	**8.594.130,80**	**9.427.640,50**	**18.021.771,30**	**87,48**
Укупно за функц. клас.		**640**	**Улична расвета**	**20.600.000,00**	**8.594.130,80**	**9.427.640,50**	**18.021.771,30**	**87,48**
Функц. клас.	**740**	**Услуге јавног здравства**						
Програм	**1801**	**ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА**						
Активност	**0001**	**Функционисање установа примарне здравствене заштите**						
740	88	464000	ДОТАЦИЈЕ ОРГАНИЗАЦИЈАМА ЗА ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ	12.639.113,00	12.632.837,01	0,00	12.632.837,01	99,95
Укупно за активност		**0001**	**Функционисање установа примарне здравствене заштите**	**12.639.113,00**	**12.632.837,01**	**0,00**	**12.632.837,01**	**99,95**
Активност	**0003**	**Спровођење активности из области друштвене бриге за јавно здравље**						

740	89	464000	ДОТАЦИЈЕ ОРГАНИЗАЦИЈАМА ЗА ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ	300.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Укупно за активност		**0003**	**Спровођење активности из области друштвене бриге за јавно здравље**	**300.000,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Укупно за функц. клас.		**740**	**Услуге јавног здравства**	**12.939.113,00**	**12.632.837,01**	**0,00**	**12.632.837,01**	**97,63**
Функц. клас.	**810**	**Услуге рекреације и спорта**						
Програм	**1301**	**РАЗВОЈ СПОРТА И ОМЛАДИНЕ**						
Активност	**0001**	**Подршка локалним спортским организацијама, удружењима и савезима**						
810	90	424000	СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ УСЛУГЕ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
810	91	481000	ДОТАЦИЈЕ НЕВЛАДИНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА	54.205.400,00	53.289.489,98	0,00	53.289.489,98	98,31
Укупно за активност		**0001**	**Подршка локалним спортским организацијама, удружењима и савезима**	**54.205.400,00**	**53.289.489,98**	**0,00**	**53.289.489,98**	**98,31**
Пројекат	**1301-4001**	**Спортско образовни кампови за младе из дијаспоре и Србе из региона**						
810	91/1	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	4.900.000,00		4.900.000,00	4.900.000,00	100,00
Укупно за пројекат		**1301-4001**	**Спортско образовни кампови за младе из дијаспоре и Србе из региона**	**4.900.000,00**	**0,00**	**4.900.000,00**	**4.900.000,00**	**100,00**
Укупно за функц. клас.		**810**	**Услуге рекреације и спорта**	**59.105.400,00**	**53.289.489,98**	**4.900.000,00**	**58.189.489,98**	**98,45**
Функц. клас.	**820**	**Услуге културе**						
Програм	**1201**	**РАЗВОЈ КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА**						
Пројекат	**1201-4001**	**Културно образовни кампови за младе из дијаспоре и Србе из региона**						

820	91/2	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	5.530.090,00	0,00	5.530.090,00	5.530.090,00	100,00
Укупно за пројекат		**1201-4001**	**Културно образовни кампови за младе из дијаспоре и Србе из региона**	**5.530.090,00**	**0,00**	**5.530.090,00**	**5.530.090,00**	**100,00**
Укупно за функц. клас.		**820**	**Услуге културе**	**5.530.090,00**	**0,00**	**5.530.090,00**	**5.530.090,00**	**100,00**
Функц. клас.	**912**	**Основно образовање**						
Програм	**2003**	**Основно образовање и васпитање**						
Активност	**0001**	**Реализација делатности основног образовања**						
912	92	463000	ТРАНСФЕРИ ОСТАЛИМ НИВОИМА ВЛАСТИ	53.076.200,00	51.272.533,01	0,00	51.272.533,01	96,60
Укупно за активност		**0001**	**Функционисање основних школа**	**53.076.200,00**	**51.272.533,01**	**0,00**	**51.272.533,01**	**96,60**
Пројекат	**2003-4001**	**Превоз деце**						
912	93	422000	ТРОШКОВИ ПУТОВАЊА	12.483.000,00	12.481.946,46	0,00	12.481.946,46	99,99
Укупно за пројекат		**2003-4001**	**Превоз деце**	**12.483.000,00**	**12.481.946,46**	**0,00**	**12.481.946,46**	**99,99**
Пројекат	**2003 - 5002**	**Изградња новог објекта Основне школе**						
912	94	463000	ТРАНСФЕРИ ОСТАЛИМ НИВОИМА ВЛАСТИ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Укупно за пројекат		**2003 - 5002**	**Изградња новог објекта Основне школе**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Укупно за функц. клас.		**912**	**Основно образовање**	**65.559.200,00**	**63.754.479,47**	**0,00**	**63.754.479,47**	**97,25**
Функц. клас.	**920**	**Средње образовање**						
Програм	**2004**	**СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ**						
Активност	**0001**	**Реализација делатности средњег образовања**						

920	95	463000	ТРАНСФЕРИ ОСТАЛИМ НИВОИМА ВЛАСТИ	11.167.000,00	11.054.687,43	0,00	11.054.687,43	98,99
Укупно за активност		**0001**	**Реализација делатности средњег образовања**	**11.167.000,00**	**11.054.687,43**	**0,00**	**11.054.687,43**	**98,99**
Укупно за функц. клас.		**920**	**Средње образовање**	**11.167.000,00**	**11.054.687,43**	**0,00**	**11.054.687,43**	**98,99**
Глава	**4.01**	**Месне заједнице**						
Функц. клас.	**160**	**Опште јавне услуге некласификоване на другом месту**						
Програм	**0602**	**ОПШТЕ УСЛУГЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ**						
Активност	**0002**	**Функционисање месних заједница**						
160	96	421000	СТАЛНИ ТРОШКОВИ	4.256.800,00	2.764.625,53	182.910,18	2.947.535,71	69,24
160	97	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	2.840.599,00	2.033.200,46	0,00	2.033.200,46	71,58
160	97/1	424000	СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ УСЛУГЕ	118.500,00	118.500,00		118.500,00	100,00
160	98	425000	ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ	7.403.980,00	6.323.674,29	0,00	6.323.674,29	85,41
160	99	426000	МАТЕРИЈАЛ	434.000,00	340.829,80	0,00	340.829,80	78,53
160	100	482000	ПОРЕЗИ, ОБАВЕЗНЕ ТАКСЕ, КАЗНЕ, ПЕНАЛИ И КАМАТЕ	56.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
160	100/1	541000	ЗЕМЉИШТЕ	400.000,00	400.000,00	0,00	400.000,00	100,00
Укупно за активност		**0002**	**Функционисање месних заједница**	**15.509.879,00**	**11.980.830,08**	**182.910,18**	**12.163.740,26**	**78,43**
Укупно за функц. клас.		**160**	**Опште јавне услуге некласификоване на другом месту**	**15.509.879,00**	**11.980.830,08**	**182.910,18**	**12.163.740,26**	**78,43**
Укупно за главу		**4.01**	**Месне заједнице**	**15.509.879,00**	**11.980.830,08**	**182.910,18**	**12.163.740,26**	**78,43**
Глава	**4.02**	**ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ**						
Функц. клас.	**473**	**Туризам**						
Програм	**1502**	**РАЗВОЈ ТУРИЗМА**						

Активност	**0001**	**Управљање развојем туризма**						
473	101	411000	ПЛАТЕ, ДОДАЦИ И НАКНАДЕ ЗАПОСЛЕНИХ (ЗАРАДЕ)	4.917.000,00	4.916.875,13		4.916.875,13	100,00
473	102	412000	СОЦИЈАЛНИ ДОПРИНОСИ НА ТЕРЕТ ПОСЛОДАВЦА	745.500,00	744.906,61		744.906,61	99,92
473	103	413000	НАКНАДЕ У НАТУРИ	40.000,00	30.000,00		30.000,00	75,00
474	104	414000	СОЦИЈАЛНА ДАВАЊА ЗАПОСЛЕНИМА	576.100,00	575.399,05		575.399,05	99,88
473	105	415000	НАКНАДЕ ТРОШКОВА ЗА ЗАПОСЛЕНЕ	450.000,00	382.491,91		382.491,91	85,00
473	106	421000	СТАЛНИ ТРОШКОВИ	4.610.000,00	3.786.426,51	287.860,00	4.074.286,51	88,38
473	107	422000	ТРОШКОВИ ПУТОВАЊА	90.000,00	70.548,00		70.548,00	78,39
473	108	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	6.340.000,00	3.587.615,28	2.192.941,22	5.780.556,50	91,18
473	109	424000	СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ УСЛУГЕ	5.110.000,00	1.038.459,60	493.605,00	1.532.064,60	29,98
473	110	425000	ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ	3.250.000,00	2.104.469,61	451.694,00	2.556.163,61	78,65
473	111	426000	МАТЕРИЈАЛ	990.000,00	725.925,56		725.925,56	73,33
473	112	482000	ПОРЕЗИ, ОБАВЕЗНЕ ТАКСЕ, КАЗНЕ, ПЕНАЛИ И КАМАТЕ	10.000,00	5.617,47		5.617,47	56,17
473	113	512000	МАШИНЕ И ОПРЕМА	470.000,00	272.032,20		272.032,20	57,88
Укупно за активност		**0001**	**Управљање развојем туризма**	**27.598.600,00**	**18.240.766,93**	**3.426.100,22**	**21.666.867,15**	**78,51**
Активност	**0002**	**Промоција туристичке понуде**						
473	114	421000	СТАЛНИ ТРОШКОВИ	440.000,00	437.708,56		437.708,56	99,48
473	115	422000	ТРОШКОВИ ПУТОВАЊА	420.000,00	237.519,20		237.519,20	56,55
473	116	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	6.360.000,00	4.407.463,26	640.171,43	5.047.634,69	79,37
473	117	424000	СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ УСЛУГЕ	4.800.000,00	3.458.785,60	870.000,00	4.328.785,60	90,18
473	118	426000	МАТЕРИЈАЛ	1.900.000,00	1.366.515,15	337.753,58	1.704.268,73	89,70
473	119	523000	ЗАЛИХЕ РОБЕ ЗА ДАЉУ ПРОДАЈУ	990.000,00	0,00	642.844,00	642.844,00	64,93
Укупно за активност		**0002**	**Промоција туристичке понуде**	**14.910.000,00**	**9.907.991,77**	**2.490.769,01**	**12.398.760,78**	**83,16**
Пројекат	**1502 - 5003**	**Спортска хала на Сребрном језеру**						
473	120	511000	ЗГРАДЕ И ГРАЂЕВИНСКИ ОБЈЕКТИ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Укупно за пројекат		**1502 - 5003**	**Спортска хала на Сребрном језеру**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**

Пројекат	**1502 - 7002**	**СИЛАФЕСТ**						
473	121	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Укупно за пројекат		**1502 - 7002**	**СИЛАФЕСТ**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Укупно за функц. клас.		**473**	**Туризам**	**42.508.600,00**	**28.148.758,70**	**5.916.869,23**	**34.065.627,93**	**80,14**
Укупно за главу		**4.02**	**ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ**	**42.508.600,00**	**28.148.758,70**	**5.916.869,23**	**34.065.627,93**	**80,14**
Глава	**4.03**	**ЈУ СПОРТСКИ ЦЕНТАР**						
Функц. клас.	**810**	**Услуге рекреације и спорта**						
Програм	**1301**	**РАЗВОЈ СПОРТА И ОМЛАДИНЕ**						
Активност	**0004**	**Функционисање локалних спортских установа**						
810	122	411000	ПЛАТЕ, ДОДАЦИ И НАКНАДЕ ЗАПОСЛЕНИХ (ЗАРАДЕ)	3.764.000,00	3.745.171,12	0,00	3.745.171,12	99,50
810	123	412000	СОЦИЈАЛНИ ДОПРИНОСИ НА ТЕРЕТ ПОСЛОДАВЦА	570.300,00	567.393,42	0,00	567.393,42	99,49
810	124	413000	НАКНАДЕ У НАТУРИ	10.000,00	10.000,00	0,00	10.000,00	100,00
810	125	414000	СОЦИЈАЛНА ДАВАЊА ЗАПОСЛЕНИМА	167.500,00	166.668,00	0,00	166.668,00	99,50
810	126	415000	НАКНАДЕ ТРОШКОВА ЗА ЗАПОСЛЕНЕ	325.000,00	319.778,43	0,00	319.778,43	98,39
810	127	421000	СТАЛНИ ТРОШКОВИ	4.115.000,00	3.808.591,72	0,00	3.808.591,72	92,55
810	128	422000	ТРОШКОВИ ПУТОВАЊА	30.000,00	14.700,00	0,00	14.700,00	49,00
810	129	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	2.145.000,00	1.873.600,79	0,00	1.873.600,79	87,35
810	130	424000	СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ УСЛУГЕ	50.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
810	131	425000	ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ	2.750.000,00	2.749.896,32	0,00	2.749.896,32	100,00
810	132	426000	МАТЕРИЈАЛ	2.285.000,00	2.260.217,60	0,00	2.260.217,60	98,92
810	133	482000	ПОРЕЗИ, ОБАВЕЗНЕ ТАКСЕ, КАЗНЕ, ПЕНАЛИ И КАМАТЕ	90.000,00	6.232,48	0,00	6.232,48	6,92
810	134	511000	ЗГРАДЕ И ГРАЂЕВИНСКИ ОБЈЕКТИ	1.600.000,00	1.543.200,00	0,00	1.543.200,00	96,45
810	135	512000	МАШИНЕ И ОПРЕМА	600.000,00	577.560,00	0,00	577.560,00	96,26

Укупно за активност		**0004**	**Функционисање локалних спортских установа**	**18.501.800,00**	**17.643.009,88**	**0,00**	**17.643.009,88**	**95,36**
Укупно за функц. клас.		**810**	**Услуге рекреације и спорта**	**18.501.800,00**	**17.643.009,88**	**0,00**	**17.643.009,88**	**95,36**
Укупно за главу		**4.03**	**ЈУ СПОРТСКИ ЦЕНТАР**	**18.501.800,00**	**17.643.009,88**	**0,00**	**17.643.009,88**	**95,36**
Глава	**4.04**	**Култура**						
Функц. клас.	**820**	**Услуге културе**						
Програм	**1201**	**РАЗВОЈ КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА**						
Активност	**0001**	**Функционисање локалних установа културе**						
820	136	411000	ПЛАТЕ, ДОДАЦИ И НАКНАДЕ ЗАПОСЛЕНИХ (ЗАРАДЕ)	8.594.000,00	8.593.247,97		8.593.247,97	99,99
820	137	412000	СОЦИЈАЛНИ ДОПРИНОСИ НА ТЕРЕТ ПОСЛОДАВЦА	1.303.000,00	1.301.877,07		1.301.877,07	99,91
820	138	413000	НАКНАДЕ У НАТУРИ	40.000,00	40.000,00		40.000,00	100,00
820	139	414000	СОЦИЈАЛНА ДАВАЊА ЗАПОСЛЕНИМА	821.000,00	819.101,00		819.101,00	99,77
820	140	415000	НАКНАДЕ ТРОШКОВА ЗА ЗАПОСЛЕНЕ	590.000,00	552.173,69		552.173,69	93,59
820	141	416000	НАГРАДЕ ЗАПОСЛЕНИМА И ОСТАЛИ ПОСЕБНИ РАСХОДИ	580.000,00	516.522,00		516.522,00	89,06
820	142	421000	СТАЛНИ ТРОШКОВИ	1.275.000,00	895.087,35		895.087,35	70,20
820	143	422000	ТРОШКОВИ ПУТОВАЊА	78.513,00	70.817,58		70.817,58	90,20
820	144	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	1.040.000,00	990.986,40		990.986,40	95,29
820	145	424000	СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ УСЛУГЕ	380.000,00	372.150,00		372.150,00	97,93
820	146	425000	ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ	138.000,00	136.409,92		136.409,92	98,85
820	147	426000	МАТЕРИЈАЛ	305.000,00	299.861,49		299.861,49	98,32
820	148	482000	ПОРЕЗИ, ОБАВЕЗНЕ ТАКСЕ, КАЗНЕ, ПЕНАЛИ И КАМАТЕ	10.000,00	5.900,00		5.900,00	59,00
820	148/1	511000	ЗГРАДЕ И ГРАЂЕВИНСКИ ОБЈЕКТИ	1.500.000,00	1.500.000,00		1.500.000,00	100,00
820	149	515000	НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА	500.000,00	498.141,45		498.141,45	99,63
Укупно за активност		**0001**	**Функционисање локалних установа културе**	**17.154.513,00**	**16.592.275,92**	**0,00**	**16.592.275,92**	**96,72**

Активност	**0002**	**Јачање културне продукције и уметничког стваралаштва**						
820	150	411000	ПЛАТЕ, ДОДАЦИ И НАКНАДЕ ЗАПОСЛЕНИХ (ЗАРАДЕ)	3.365.500,00	3.357.874,51		3.357.874,51	99,77
820	151	412000	СОЦИЈАЛНИ ДОПРИНОСИ НА ТЕРЕТ ПОСЛОДАВЦА	511.000,00	508.718,02		508.718,02	99,55
820	152	413000	НАКНАДЕ У НАТУРИ	10.000,00	10.000,00		10.000,00	100,00
820	153	414000	СОЦИЈАЛНА ДАВАЊА ЗАПОСЛЕНИМА	195.200,00	194.446,00		194.446,00	99,61
820	154	415000	НАКНАДЕ ТРОШКОВА ЗА ЗАПОСЛЕНЕ	340.000,00	331.876,93		331.876,93	97,61
820	155	416000	НАГРАДЕ ЗАПОСЛЕНИМА И ОСТАЛИ ПОСЕБНИ РАСХОДИ	0,00	0,00		0,00	#DIV/0!
820	156	421000	СТАЛНИ ТРОШКОВИ	895.000,00	891.160,09		891.160,09	99,57
820	157	422000	ТРОШКОВИ ПУТОВАЊА	60.000,00	34.767,00		34.767,00	57,95
820	158	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	7.080.000,00	5.766.425,13	880.275,61	6.646.700,74	93,88
820	159	424000	СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ УСЛУГЕ	780.000,00	698.600,50		698.600,50	89,56
820	160	425000	ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ	205.000,00	86.148,21		86.148,21	42,02
820	161	426000	МАТЕРИЈАЛ	380.000,00	313.739,74		313.739,74	82,56
820	162	482000	ПОРЕЗИ, ОБАВЕЗНЕ ТАКСЕ, КАЗНЕ, ПЕНАЛИ И КАМАТЕ	40.000,00	28.436,00		28.436,00	71,09
820	162/1	512000	МАШИНЕ И ОПРЕМА	865.000,00	860.774,08		860.774,08	99,51
Укупно за активност		**0002**	**Јачање културне продукције и уметничког стваралаштва**	**14.726.700,00**	**13.082.966,21**	**880.275,61**	**13.963.241,82**	**94,82**
Активност	**0003**	**Унапређење система очувања и представљања културно-историјског наслеђа**						
820	163	411000	ПЛАТЕ, ДОДАЦИ И НАКНАДЕ ЗАПОСЛЕНИХ (ЗАРАДЕ)	2.415.000,00	2.395.183,03	0,00	2.395.183,03	99,18
820	164	412000	СОЦИЈАЛНИ ДОПРИНОСИ НА ТЕРЕТ ПОСЛОДАВЦА	366.000,00	362.870,23	0,00	362.870,23	99,14
820	165	413000	НАКНАДЕ У НАТУРИ	30.000,00	30.000,00	0,00	30.000,00	100,00
820	166	414000	СОЦИЈАЛНА ДАВАЊА ЗАПОСЛЕНИМА	606.500,00	604.097,80	0,00	604.097,80	99,60
820	167	415000	НАКНАДЕ ТРОШКОВА ЗА ЗАПОСЛЕНЕ	120.000,00	91.540,09	0,00	91.540,09	76,28
820	168	421000	СТАЛНИ ТРОШКОВИ	342.000,00	227.846,26	0,00	227.846,26	66,62
820	169	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	2.659.000,00	2.350.322,06	0,00	2.350.322,06	88,39
820	170	424000	СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ УСЛУГЕ	111.000,00	85.660,49	0,00	85.660,49	77,17

820	171	425000	ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ	280.000,00	241.061,00	0,00	241.061,00	86,09
820	172	426000	МАТЕРИЈАЛ	340.000,00	321.349,73	0,00	321.349,73	94,51
820	172/1	482000	ПОРЕЗИ, ОБАВЕЗНЕ ТАКСЕ, КАЗНЕ, ПЕНАЛИ И КАМАТЕ	13.000,00	12.850,00	0,00	12.850,00	98,85
820	173	512000	МАШИНЕ И ОПРЕМА	155.000,00	153.782,05	0,00	153.782,05	99,21
820	174	515000	НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА	300.000,00	300.000,00	0,00	300.000,00	100,00
Укупно за активност		**0003**	**Унапређење система очувања и представљања културно-историјског наслеђа**	**7.737.500,00**	**7.176.562,74**	**0,00**	**7.176.562,74**	**92,75**
Укупно за функц. клас.		**820**	**Услуге културе**	**39.618.713,00**	**36.851.804,87**	**880.275,61**	**37.732.080,48**	**95,24**
Укупно за главу		**4.04**	**Култура**	**39.618.713,00**	**36.851.804,87**	**880.275,61**	**37.732.080,48**	**95,24**
Глава	**4.07**	**ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА МАЈСКИ ЦВЕТ**						
Функц. клас.	**911**	**Предшколско образовање**						
Програм	**2002**	**ПРЕДШКОЛСКО ВАСПИТАЊЕ**						
Активност	**0002**	**Функционисање и остваривање предшколског васпитања и образовања**						
911	175	411000	ПЛАТЕ, ДОДАЦИ И НАКНАДЕ ЗАПОСЛЕНИХ (ЗАРАДЕ)	71.820.237,00	61.497.880,87	10.190.960,22	71.688.841,09	99,82
911	176	412000	СОЦИЈАЛНИ ДОПРИНОСИ НА ТЕРЕТ ПОСЛОДАВЦА	10.887.542,00	9.325.158,34	1.543.930,44	10.869.088,78	99,83
911	177	413000	НАКНАДЕ У НАТУРИ	550.000,00	530.000,00		530.000,00	96,36
911	178	414000	СОЦИЈАЛНА ДАВАЊА ЗАПОСЛЕНИМА	6.234.000,00	6.188.755,94		6.188.755,94	99,27
911	179	415000	НАКНАДЕ ТРОШКОВА ЗА ЗАПОСЛЕНЕ	4.218.000,00	4.217.947,24		4.217.947,24	100,00
911	180	416000	НАГРАДЕ ЗАПОСЛЕНИМА И ОСТАЛИ ПОСЕБНИ РАСХОДИ	440.000,00	428.412,88		428.412,88	97,37
911	181	421000	СТАЛНИ ТРОШКОВИ	5.620.000,00	5.122.348,68	64.000,00	5.186.348,68	92,28
911	182	422000	ТРОШКОВИ ПУТОВАЊА	1.005.300,00	208.910,00	728.000,00	936.910,00	93,20
911	183	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	1.454.600,00	1.413.142,49		1.413.142,49	97,15
911	184	424000	СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ УСЛУГЕ	405.000,00	404.990,00		404.990,00	100,00

911	185	425000	ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ	1.835.000,00	1.728.868,21		1.728.868,21	94,22
911	186	426000	МАТЕРИЈАЛ	9.909.400,00	9.263.196,71	397.000,00	9.660.196,71	97,49
911	187	482000	ПОРЕЗИ, ОБАВЕЗНЕ ТАКСЕ, КАЗНЕ, ПЕНАЛИ И КАМАТЕ	40.000,00	7.570,00		7.570,00	18,93
911	188	511000	ЗГРАДЕ И ГРАЂЕВИНСКИ ОБЈЕКТИ	50.000,00	49.040,00		49.040,00	98,08
911	189	512000	МАШИНЕ И ОПРЕМА	1.512.096,00	264.785,00	1.240.096,00	1.504.881,00	99,52
196/0		**0002**	**Функционисање и остваривање предшколског васпитања и образовања**	**115.981.175,00**	**100.651.006,36**	**14.163.986,66**	**114.814.993,02**	**98,99**
Укупно за функц. клас.		**911**	**Предшколско образовање**	**115.981.175,00**	**100.651.006,36**	**14.163.986,66**	**114.814.993,02**	**98,99**
Укупно за главу		**4.07**	**ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА МАЈСКИ ЦВЕТ**	**115.981.175,00**	**100.651.006,36**	**14.163.986,66**	**114.814.993,02**	**98,99**
Укупно за раздео		**4**	**ОПШТИНСКА УПРАВА**	**1.058.300.978,00**	**741.451.246,10**	**143.493.013,37**	**884.944.259,47**	**83,62**
Раздео	**5**	**Општинско веће**						
Функц. клас.	**110**	**Извршни и законодавни органи, финансијски и фискални послови и спољни послови**						
Програм	**0602**	**ОПШТЕ УСЛУГЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ**						
Активност	**0009**	**Текућа буџетска резерва**						
110	190	499000	СРЕДСТВА РЕЗЕРВЕ	41.090,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Укупно за активност		**0009**	**Текућа буџетска резерва**	**41.090,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Активност	**0010**	**Стална буџетска резерва**						
110	191	499000	СРЕДСТВА РЕЗЕРВЕ	1.000.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Укупно за активност		**0010**	**Стална буџетска резерва**	**1.000.000,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**

Програм	**2101**	**ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ**						
Активност	**0003**	**Подршка раду извршних органа власти и скупштине**						
110	192	423000	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	700.000,00	436.172,78	0,00	436.172,78	62,31
Укупно за активност	**0003**		**Подршка раду извршних органа власти и скупштине**	**700.000,00**	**436.172,78**	**0,00**	**436.172,78**	**62,31**
Укупно за функц. клас.		**110**	**Извршни и законодавни органи, финансијски и фискални послови и спољни послови**	**1.741.090,00**	**436.172,78**	**0,00**	**436.172,78**	**25,05**
Укупно за раздео		**5**	**Општинско веће**	**1.741.090,00**	**436.172,78**	**0,00**	**436.172,78**	**25,05**
Укупно за БК		**0**	**БУЏЕТ ОПШТИНЕ**	**1.099.559.642,00**	**775.753.447,55**	**144.147.987,37**	**919.901.434,92**	**83,66**

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

ПРИХОДИ

За период јануар - децембар 2024.године укупно су остварени приходи у висини од 941.495.126 динара, односно 93,31 %.
Порез на доходак, добит и капиталне добитке је остварен у износу од 267.168.371 динара тј. 103,13%.
Код **пореза на имовину** забележено је остварење од 105,11%, односно 164.121.462 динара.
31.529.611 динара је остварено на име **пореза на добра и услуге**, што износи 103,48 %.
Други порези су остварени у износу од 12.971.324 тј. 89,15 %.
268.867.743 динара су остварени на име **донација и трансфера** што износи 108,36 %
Приход од имовине је остварен у износу од 11.778.469 односно 98,98 %
Приход од продаје добара и услуга остварен је у износу од 131.142.236 односно 97,97 %.
Износ од 1.369.022 динара или 80,53 % је остварен на име **Новчаних казни и одузете имовинске користи**.
Добровољни трансфери од физичких и правних лица остварени су у износу од 2.608.258 динара тј. 81,51 %.
Мешовити и неодређени приходи остварени су 116,86 % односно 11.685.993 динара.
Примања од продаје нефинансијске имовине остварена су у износу од 38.252.636 динара односно 27,33 %.

Образложење расхода је дато кроз извештај о излазним резултатима и учинку програма програмског дела буџета и налази се под тачком 11.

Н А П О М Е Н А:

ОДГОВОРНОСТ ЗА ОБЈЕКТИВНОСТ ПОДАТАКА О ИЗВРШЕЊУ КАКО ПРОГРАМСКИХ АКТИВНОСТИ ТАКО И ПРОЈЕКАТА КОЈИ СУ САСТАВНИ ДЕО ИЗВЕШТАЈА О ИЗВРШЕЊУ БУЏЕТА ЗА ПЕРИОД ЈАНУАР – ДЕЦЕМБАР 2024.ГОДИНЕ, КАКО ДИРЕКТНИХ ТАКО И ИНДИРЕКТНИХ КОРИСНИКА СНОСЕ ОДГОВОРНА ЛИЦА ДИРЕКТНИХ ОДНОСНО ИНДИРЕКТНИХ КОРИСНИКА. (НАЧЕЛНИК ОПШТИНСКЕ УПРАВЕ, РУКОВОДИОЦИ ОДЕЉЕЊА, ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ, ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ, ПРАВОБРАНИЛАЦ, ДИРЕКТОРИ ЈАВНИХ УСТАНОВА И ПРЕДУЗЕЋА, КАО И ДИРЕКТОРИ ПРЕДШКОЛСКОГ, ОСНОВНОГ И СРЕДЊЕГ ОБРАЗОВАЊА, ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД И ДОМА ЗДРАВЉА).
ИЗ НАПРЕД НАВЕДЕНОГ РАЗЛОГА ОБРАЗЛОЖЕЊА СУ ПРЕУЗЕТА ОД КОРИСНИКА КОЈИ СУ НАКОН УСАГЛАШАВАЊА СТАЊА СА СЛУЖБОМ ТРЕЗОРА ОДЕЉЕЊА ЗА ФИНАНСИЈЕ, ИЗРАДИЛА СВОЈЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ И ИЗВЕШТАЈЕ О ИЗЛАЗНИМ РЕЗУЛТАТИМА ПРОГРАМСКОГ БУЏЕТА ДОСТАВИЛИ У ПРЕДВИЂЕНОМ РОКУ ОДЕЉЕЊУ ЗА ФИНАНСИЈЕ.

ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА ЗАВРШНОГ РАЧУНА БУЏЕТА ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ ЗА 2024. ГОДИНУ

С А Д Р Ж А Ј :

ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА ЗАВРШНОГ РАЧУНА БУЏЕТА ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ ЗА 2024. ГОДИНУ…….....3

ПРИЛОГ I – РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКА.....6

ПРИЛОГ II – НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА ЗАВРШНОГ РАЧУНА БУЏЕТА ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ ЗА 2024. ГОДИНУ ……..... 8

ПРИЛОГ III – ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ ЗАВРШНОГ РАЧУНА БУЏЕТА ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ ЗА 2024. ГОДИНУ …….....52

Vaš Revizor

Vaš Revizor doo, Rada Neimara 11/14
11010 Beograd - Voždovac
PIB 112314748, MB 21648469
E- mail: office@vasrevizor.com, www.vasrevizor.com

Извештај о ревизији консолидованих финансијских извештаја завршног рачуна буџета општине Велико Градиште за 2024. годину

Извештај о ревизији консолидованих финансијских извештаја

Мишљење са резервом о консолидованим финансијским извештајима

Обавили смо ревизију приложених Консолидованих финансијских извештаја завршног рачуна буџета општине Велико Градиште, у складу са Законом о ревизији и Законом о буџетском систему. Консолидовани финансијски извештаји се састоје од: Биланса стања на дан 31. децембар 2024. године - Образац 1, Биланса прихода и расхода - Образац 2, Извештаја о капиталним издацима и примањима - Образац 3, Извештаја о новчаним токовима - Образац 4, Извештаја о извршењу буџета - Образац 5 за период од 01.01. до 31.12.2024. године.

По нашем мишљењу, осим за ефекте питања описаних у делу извештаја *Основ за мишљење са резервом о консолидованим финансијским извештајима,* консолидовани финансијски извештаји су припремљени по свим материјално значајним питањима у складу са Законом о буџетском систему, Уредбом о буџетском рачуноводству, Правилником о начину припреме, састављања и подношења финансијских извештаја корисника буџетских средстава, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање и буџетских фондова и Правилником о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем.

Основ за мишљење са резервом о консолидованим финансијским извештајима

У консолидованим финансијским извештајима општине Велико Градиште, према налазу ревизије део расхода и издатака је више исказан за 59.310 хиљада динара и мање за 59.310 хиљада динара. Због међусобног потирања, ефекти наведене неправилности нису се одразили на коначан резултат пословања општине Велико Градиште за 2024. годину.

Нисмо могли да се уверимо да је сва нефинанијска имовина над којом је општина Велико Градиште уписана као ималац права власништва исказана у Билансу стања са стањем на дан 31. децембар 2024. године и да утврдимо ефекте на консолидоване финансијске извештаје општине Велико Градиште.

У консолидованим Билансу стања општине Велико Градиште мање су исказане остале обавезе на дан 31.12.2024. године у износу од 19.363 хиљада динара.

Скретање пажње

Општина Велико Градиште није у потпуности успоставила систем интерних контрола који обезбеђује разумно уверавање да ће постављени циљеви бити остварени кроз пословање у складу са важећим прописима и којим ће бити обезбеђена реалност и интегритет финансијских извештаја, добро финансијско управљање и заштита средстава, што није у складу са чл. 81. Закона о буџетском систему и Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору ("Сл. Гласник РС" бр. 89/2019), којим је утврђена обавеза корисника јавних средстава да успоставе систем финансијског управљања и контроле.

Наше мишљење не садржи резерву по наведеном питању.

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство субјекта ревизије је одговорно за припрему, састављање и подношење финансијских извештаја у складу са Законом о буџетском систему, Уредбом о буџетском рачуноводству, Правилником о начину припреме, састављања и подношења финансијских извештаја корисника буџетских средстава, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање и буџетских фондова и Правилником о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем.

Ова одговорност обухвата и интерне контроле за које одреди да су потребне за припрему, састављање и подношење финансијских извештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке.

Руководство је одговорно за надгледање процеса финансијског извештавања субјекта ревизије.

Одговорност ревизора за ревизију консолидованих финансијских извештаја

Наш циљ је стицање уверавања у разумној мери о томе да консолидовани финансијски извештаји, узети у целини, не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке, и издавање извештаја о ревизији који садржи мишљење ревизора.

Уверавања у разумној мери означава висок ниво уверавања, али не представља гаранцију да ће ревизија спроведена у складу са Међународним стандардима ревизије увек открити материјално погрешне исказе ако такви искази постоје.

Погрешни искази могу настати услед криминалне радње или грешке и сматрају се материјално значајним ако је разумно очекивати да ће појединачно или збирно, утицати на економске одлуке корисника донете на основу ових консолидованих финансијских извештаја.

Као део ревизије у складу са стандардима ревизије примењеним у Републици Србији и Законом о ревизији Републике Србије, ми примењујемо професионално просуђивање и одражавамо професионални скептицизам током ревизије. Исто тако, ми,идентификујемо и процењујемо ризике од материјално значајних погрешних исказа у консолидованим финансијским извештајима, насталих усред криминалне радње или грешке, осмишљавамо и обављамо ревизијске поступке као одговор на те ризике и прибављамо довољно адекватних ревизијских доказа да обезбеде основу за мишљење ревизора.

Ризик да неће бити идентификовани материјално значајни погрешни искази који су резултат криминалне радње је већи него за погрешне исказе настале услед грешке, зато што криминална радња може да укључи удруживање, фалсификовање, намерне пропусте, лажно представљање или заобилажење интерне контроле.

- Стичемо разумевање о интерним контролама које су релевантне за ревизију ради осмишљавања ревизијских поступака који су прикладни у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерне контроле субјекта ревизије.
- Процењујемо примењене рачуноводствене политике и у којој су мери разумне рачуноводствене процене које је извршило руководство.

Одговорност ревизора за ревизију консолидованих финансијских извештаја (наставак)

- Саопштавамо лицима овлашћеним за управљање, између осталог, планирани обим и време ревизије и значајне налазе, укључујући све значајне недостатке интерне контроле које смо идентификовали током ревизије.

У Београду, 03.06.2025. године

Марија Недељковић Јовановић
Лиценцирани овлашћени ревизор
Marija Nedeljković Jovanović 521224
Digitally signed by Marija Nedeljković Jovanović 521224
Date: 2025.06.03 13:38:11 +02'00'
Vaš revizor doo, Београд
Рада Неимара бр. 11/14
Вождовац - Београд

РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКА

1. Резиме откривених неправилности

Као што је објашњено у Напоменама уз Извештај о ревизији консолидованих финансијских извештаја завршног рачуна буџета општине Велико Градиште за 2024. годину у консолидованим финансијским извештајима завршног рачуна буџета општине Велико Градиште утврђене су следеће неправилности:

1. *Економска класификација.* Део расхода није правилно планиран, извршен и евидентиран према одговарајућој економској класификацији, односно ревизијом је утврђено да су расходи у финансијским извештајима исказани применом погрешне економске класификације у укупном износу од 59.310 хиљада динара;
2. Увидом у евиденцију катастра непокретности који води Републички геодетски завод и помоћних књига које води Општинска управа и алтернативним поступцима ревизије нисмо могли да се уверимо да је сва имовина – земљиште и шуме и воде, над којом је општина Велико Градиште као ималац права власништва исказана у Билансу стања са стањем на дан 31. децембар 2024. године и да утврдимо ефекте на консолидоване финансијске извештаје општине Велико Градиште;
3. У поступку ревизије нисмо били у могућности да се уверимо у истинитост и објективност исказаних датих аванса, депозита и кауција у износу од 1.658 хиљада динара применом процедуре усаглашавања стања на основу екстерних потврда стања (упућених конфирмација) и другим алтернативним поступцима;
4. У поступку ревизије нисмо били у могућности да се уверимо у истинитост и објективност исказаних обавеза из пословања у износу од 772 хиљада динара применом процедуре усаглашавања стања на основу екстерних потврда стања (упућених конфирмација) и другим алтернативним поступцима. Такође, у поступку ревизије на основу документације утврђено је да су обавезе према добављачима на дан 31.12.2024. године у пословним књигама Општинске управе нису усаглашене: (1) мање исказане у износу од 3.724 хиљада динара код Предузеће за путеве Пожаревац доо, Пожаревац у износу од 1.851 хиљада динара, Електропривреде Србије ад, Београд у износу од 11 хиљада динара, Литас доо Пожаревац у износу од 1.862 хиљада динара; (2) више исказане у износу од 100 хиљада динара код Иван Станковић ПР Сервис електронике и рачунара OFFICE Велико Градиште у износу од 100 хиљада динара што није у складу са чланом 18. Уредбе о буџетском рачуноводству;
5. У поступку ревизије на основу документације и алтернативних поступака утврђено је да су обавезе према ЈВП ″Србијаводе″ Београд на дан 31.12.2024. године у пословним књигама Општинске управе мање исказане у износу од 19.363 хиљада динара, што није у складу са чланом 18. Уредбе о буџетском рачуноводству;

2. Резиме датих препорука

Одговорним лицима општине Велико Градиште препоручујемо да отклоне неправилности у складу са датим препорукама:

1. Препоручујемо одговорним лицима општине Велико Градиште да расходе планирају, извршавају и евидентирају на одговарајућим економским класификацијама;
2. Препоручује се одговорним лицима Општинске управе да наставе започете активности усмерене на успостављање евиденције о структури и вредности нефинансијске имовине општине Велико Градиште, посебно у делу који се односи на доставу потребних података о имовини општине Велико Градиште ради евидентирања и састављања Завршног рачуна буџета општине Велико Градиште;
3. Одговорним лицима Општинске управе општине Велико Градиште препоручујемо да уредно воде помоћну евиденцију и врше усаглашавање датих аванса, депозита и кауција најмање једном годишње као припрему радњу која претходи попису имовине и обавеза;
4. Одговорним лицима Општинске управе препоручујемо да уредно воде помоћну евиденцију и врше усаглашавање обавеза са повериоцима најмање једном годишње као припрему радњу која претходи попису имовине и обавеза;
5. Одговорним лицима Општинске управе препоручујемо да уредно воде помоћну евиденцију и врше усаглашавање обавеза са повериоцима најмање једном годишње као припрему радњу која претходи попису имовине и обавеза.

НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА ЗАВРШНОГ РАЧУНА БУЏЕТА ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ ЗА 2024. ГОДИНУ

Садржај

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О КЛИЈЕНТУ ... 10

2. ИНТЕРНА ФИНАНСИЈСКА КОНТРОЛА ... 10

3. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ ... 16

3.1. Извештај о извршењу буџета – Образац 5 ... 16
3.1.1. Приходи и примања ... 18
3.1.2. Текући расходи ... 19
3.2. Биланс прихода и расхода – Образац 2 ... 33
3.2.1. Приходи и примања ... 35
3.2.2. Расходи и издаци ... 35
3.2.3. Резултат пословања ... 35
3.3. Биланс стања ... 35
3.3.1. Попис имовине и обавеза ... 36
3.3.2. Актива ... 36
3.3.3. Пасива ... 45
3.4. Извештај о капиталним издацима и примањима – Образац 3 ... 50
3.5. Извештај о новчаним токовима – Образац 4 ... 50
3.6. Остали делови Завршног рачуна ... 51

4. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ ... 51

НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. Основни подаци о клијенту

Општина Велико Градиште налази се у североисточном делу Србије и припада Браничевском округу. На западу, Велико Градиште се граничи са општином Мало Црниће, на југоистоку са општином Кучево, а на истоку са општином Голубац. На северу, општина је омеђена Дунавом који је у дужини од 20 км раздваја од суседне Румуније. Јужним делом општине пролазе магистрални пут Београд – Кладово као и железничка пруга. Општина се простире на површини од 344 км2. Од Београда је удаљена око 110 км. Велико Градиште лежи на 1.059 километру десне обале Дунава са једне, и ушћа реке Пек у Дунав са друге стране. У његовој непосредној близини, налази се познато туристичко одредиште Сребрно језеро. Велико Градиште је пристаниште за стране бродове који Дунавом долазе из Беча на путу за црноморске луке и обратно.

На територији општине живи око 17.500 становника смештених у 26 насеља. Седиште општине је Велико Градиште које броји око 6.000 становника и представља административни, привредни и културни центар општине.

Велико Градиште се налази на надморској висини од 81 метра. У погледу рељефа подручје општине је претежно равничарско, јер преко 60% површине чине равнице, док 25% представља више брежуљкасто земљиште, а брдско подручје само 15% укупне површине. Највећи део површина је обрадиво земљиште са баштама, ораницама и виноградима. Некада је овај крај био богат шумама, међутим оне данас захватају око 200 хектара укупне површине.

Окосницу привредног развоја општине чине пољопривреда и туризам. У структури привреде најзначајније место има пољопривреда, па се на ораничним површинама највише гаје кукуруз, пшеница, индустријске културе, воће и поврће. Окосницу развоја туризма чине Сребрно језеро и реке Дунав и Пек. Сребрно језеро, настало преграђивањем рукавца Дунава, дугачко је 14 км, широко око 300 метара и просечно дубоко 8-9 метара. Поред њега изграђено је викенд насеље и туристичко – рекреативни комплекс Бели Багрем.

Општина Велико Градиште је конституисана и функционише као јединица локалне самоуправе сагласно Уставу Републике Србије, Закону о територијалној организацији и Закону о локалној самоуправи. У општини Велико Градиште грађани остварују право на локалну самоуправу непосредно или преко својих изабраних представника.

Седиште општине Велико Градиште на Житном тргу број 1, 12220 Велико Градиште. Матични број Општине је 07163029, ПИБ 101364588, шифра делатности 8411 – делатност државних органа.

2. Интерна финансијска контрола

На основу одредби члана 80. Закона о буџетском систему систем интерних контрола обухвата: финансијско управљање и контролу код корисника јавних средстава, интерну ревизију, хармонизацију и координацију финансијског управљања и контроле и интерне ревизије коју обавља Министарство финансија - Централна јединица за хармонизацију.

2.1. Финансијско управљање и контрола

Финансијско управљање и контрола спроводи се одређеним политикама, процедурама и активностима са основним задатком да се обезбеди разумно уверавање да ће корисници јавних средстава своје циљеве остварити кроз: пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима; реалност и интегритет финансијских и пословних извештаја; економично, ефикасно и ефективно коришћење средстава и заштиту средстава и података (информација).

Руководство је одговорно за успостављање одговарајуће организационе структуре која јасно додељује одговорности и овлашћења, одређује одговарајуће контроле и надзире њихову адекватност и ефективност. Укључивање највишег руководства у питања интерне контроле је од кључне важности за постизање њене ефективности, чиме се даје тон који одређује да ли контролно окружење доприноси ефикасном функционисању интерне контроле. Осим руководства, у осигуравању постојања и функционисања интерне контроле своју значајну улогу имају и сви запослени.

За успостављање Финансијског управљања и контроле примењују се опште прихваћени ИНТОСАИ стандарди интерне контроле за јавни сектор (INTOSAI *Guidelines for Internal Control Standards for the Public Sector*), који обухватају и интегрисани оквир интерне контроле који је дефинисала Комисија спонзорских организација Treadway Commision - COSO (The *Committee of Sponsoring* for *Organizations* of the Treadway Commision), не укључујући функцију интерне ревизије, са пет међусобно повезаних елемената: (1) контролно окружење, (2) управљање ризицима, (3) контролне активности, (4) информисање и комуникације и (5) праћење и процену система.

1) Контролно окружење

Контролно окружење представља резултат односа филозофије и стила руковођења, подршке руководства, као и компетентности, етичких и моралних вредности и интегритета руководства и запослених и обухвата став, савесност и мере Скупштине општине, Председника општине и Општинског већа, у вези система интерне контроле и његове важности за ефикасност у раду Општинске управе. Контролно окружење има кључни утицај на функционисање и ефикасност система интерне контроле. Фактори који се одражавају унутар контролног окружења обухватају: функције и надлежности, стил рада, методе доделе и делегирања овлашћења и одговорности, организациону структуру, одговарајуће субординације и слично.

Утврђено је да су органи Општине, радећи на креирању интерног контролног окружења донели низ интерних аката, па су поред Статута општине Велико Градиште и Пословника Скупштине општине Велико Градиште, донели следећа акта:

Стратегије, планови и програми: Просторни план општине Велико Градиште, План генералне регулације за насеље Велико Градиште, План детаљне регулације туристичког насеља Бели Багрем на Сребрном језеру, План детаљне регулације подручја и околине средњовековне тврђаве Рам у Општини Велико Градиште, План детаљне регулације комплекса Шпиц, План детаљне регулације инфраструктурног коридора деонице Рам-Затоње, План детаљне регулације енергетског постројења на биогас, План детаљне регулацијецентралне зоне насеља Велико Градиште, План детаљне регулације аеродром Сребрно језеро, План детаљне регулације еко-солар Бели Багрем, План детаљне регулације дела насеља Калиновац, План детаљне регулације „ПОДРУЧЈА ЛЕДЕРАТА“, План детаљне регулације фудбалског терена са пратећим објектима у К.О. Трибороде на територији општине Велико Градиште, План детаљне регулације „Ветропарка Дунав 1 и Дунав 2“, План детаљне регулације „Ветропарк РАМ“.

Одлуке: Одлука о усвајању годишњег програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта за подручје општине Велико Градиште за 2024. годину, Одлука о изменама и допунама Одлуке о јавној својини општине Велико Градиште, Одлука о предлогу за доношење Одлуке о преносу права јавне својине Републике Србије у јавну својину општине Велико Градиште на непокретностима, објекту бр. 1 – зграда пословних услуга, постојећем на к.п.бр. 552, све уписано у ЛН 5962 КО Велико Градиште, Одлука о давању на коришћење Месној заједници Велико Градиште, непокретности у јавној својини општине Велико Градиште, Одлука о приступању изради, координисању спровођења, праћењу и извештавању о спровођењу средњорочног плана општине Велико Градиште, Одлука о давању назив спортској хали у Великом Градишту, Одлука о измени Одлуке о пречишћавању и одвођењу атмосферских и отпадних вода, Одлука о измени и допуни Одлуке о финансијској подршци породици и деци на територији општине Велико Градиште.

Правилници и упуства: Правилник о измени и допуни Правилника о организацији и систематизацији радних места у Општинској управи и Општинском правобранилаштву општине Велико Градиште, Правилник о поступку унутрашњег узбуњивања у Општинској управи општине Велико Градиште, Правилник о управљању сукобом интереса запослених у Општинској управи општине Велико Градиште – 04.09.2024. године, Кодекс понашања службеника и намештеника општине Велико Градиште – 18.12.2017. године,

Према Списку корисника јавних средства, који се води код Министарства финансија, Управе за трезор, општина Велико Градиште има 5 директних корисника и 31 индиректна корисника (од тога 25 месних заједница).

На основу извршене ревизије презентоване документације утврђени су следећи недостаци код контролног окружења:

- Општина није донела Стратегију управљања ризицима у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему за финансијско управљање и контролу у јавном сектору и Смерницама Централне јединице за хармонизацију – Министарство финансија за успостављање организационог дела система финансијског управљања и контроле и састављања и доношења Стратегије управљања ризицима;
- Општина Велико Градиште нема успостављен организациони део система финансијског управљања и контроле (препознате и идентификоване кључне пословне процесе унутар организациони јединица Општинске управе, мапе кључних пословних процеса, регистре стратешких и оперативних ризиа).

Препорука

Препоручујемо одговорним лицима општине Велико Градиште да успоставе организациони део система финансијског управљања и контроле и да донесу и усвоје Стратегију управљања ризицима у складу са чл. 81. Закон о буџетском систему и Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

2) Управљање ризицима

Управљање ризицима подразумева идентификовање потенцијалних пословних догађаја и ситуација које могу угрозити постављене циљеве корисника јавних средстава. Правилник о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, прописује обавезу корисника јавних средстава да усвоје стратегију управљања ризиком, која се ажурира сваке три године, као и у случају да се контролно окружење значајније измени (члан 6.). Контроле које служе за свођење ризика на прихватљив ниво морају бити анализиране и ажуриране најмање једном годишње.

За успешно управљање ризиком од непосредног значаја је документовање пословних процеса (идентификовање кључних пословних процеса кроз листе пословних процеса и мапе пословних процеса) као низа активности усмерених у правцу остваривања пословних циљева корисника јавних средства, опредељених делокругом (мисијом) корисника јавних средства.

Без документовања (мапи пословних процеса са дијаграмом тока пословног процеса) код корисника јавних средства не постоји могућност документовања утврђивања ризика који прете пословним процесима, као и онемогућују процес управљања ризицима. Руководилац корисника јавних средства, између осталог је одговоран и за документовање свих трансакција и пословних процеса унутар корисника јавних средства.

На основу извршене ревизије презентоване документације утврђени су следећи недостаци код управљања ризика:

- Општина Велико Градиште није организационо успоставила систем финансијског управљања и контроле;
- Општина Велико Градиште није у складу са чл. 7. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору спровела следеће процедуре и активности у циљу управљања ризицима:
    - на основу донешених стратешких циљева није идентификовала и проценила стратешке и оперативне ризике који утичу на донешене циљеве;
    - није вршила анализу ризика као основ за одлучивање о начину управљања ризицима;
    - није вршила процену ризика од могућих превара;
    - није идентификовала и вршила анализу промена у оквиру кориснка јавних средства које би могле значајно утицати на систем интерне контроле.

Препорука

Препоручујемо одговорним лицима општине Велико Градиште да успоставе организациони део система финансијског управљања и контроле и да донесу и усвоје Стратегију управљања ризицима у складу са чл. 81. Закон о буџетском систему и Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору и Смерницама за управљање ризицима – Централн ејединице за хармонизацију – Министартсво финансија.

3) Контролне активности

Контролне активности представљају политике и процедуре које успоставља руководство у писаном облику, а које му помажу у спровођењу мера и предузимању одговарајућих радњи ради смањења могућих ризика који могу настати и угрозити предвиђене циљеве у вези са извршењем донетог буџета и планираних активности, задатака и програма. Политиком се дефинише шта треба радити, док поступци служе за спровођење дефинисане политике. Контролним поступцима имплементирају се контролне политике путем специфичних и рутинских задатака којим се обухватају основне функције контролних активности које треба да буду одвојене и адекватно надгледане, а то су: сегрегација дужности; ауторизација, овлашћење и одобравање; систем дуплог потписа; адекватно документовање; правила за приступ средствима и информацијама; интерна верификација и поуздано извештавање.

Општинска управа општине Велико Градиште је уредила рачуноводствени систем доношењем Правилника о буџетском рачуноводству и рачуноводственим политикама, Упутство о раду трезора и Правилником о начину коришћења средстава подрачуна, односно других рачуна консолидованог рачуна трезора општине Велико Градиште.

На основу извршене ревизије презентоване документације утврђени су следећи недостаци код контролних активности:

- Општинска управа није предузела контролне механизме ради спречавања ризика погрешног евидентирања и свеобухватног евидентирања имовине чији је ималац права својине општина Велико Градиште и обавеза у пословне књиге Општинске управе општине Велико Градиште.
- Општина Велико Градиште није спровела контролне механизме за управљање јавном имовином, како би спречила ризик који доводи до неовлашћеног управљања и отуђена јавне свијине чији је ноцилац права својине општина Велико Градиште.
- Општинска управа општине Велико Грдаиште није спровела припреме радње које претходе попису, односно није вршила:

  - усаглашавања помоћне књиге основних средства са евиденцијом имовинско правне службе у делу базе података јавне својине чије је ноцилац општина Велико Градиште;

  - преиспитивање степена завршености инвестиција у току које датирају из ранијих година са стањем на дан 31.12.2024. године;

  - свеобухватно усаглашавање потраживања са каупцима и обавеза са повериоцима најмање једном годишње;

  - Општина Велико Грдаиште није у потпуности успоставила систем интерних контрола који обезбеђује разумно уверавање да ће постављени циљеви бити остварени кроз пословање у складу са важећим прописима и којим ће бити обезбеђена реалност и интегритет финансијских извештаја, добро финансијско управљање и заштита средстава, што није у складу са чл. 81. Закона о буџетском систему и Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору ("Сл. Гласник РС" бр. 89/2019), којим је утврђена обавеза корисника јавних средстава да успоставе систем финансијског управљања и контроле.

Препорука

Препоручујемо одговорним лицима директних корисника буџетских средстава општине Велико Градиште да доследно примењују адекватне поступке којим би се обухватила кључна контролна места и основне функције контролних активности које се односе на разграничење и раздвајање дужности, овлашћење и ауторизацију, адекватно документовање, упоређивање и усаглашавање, имовинску безбедност и интерну верификацију и поуздано извештавање.

4) Информисање и комуникације

Рачуноводствени систем представља основну претпоставку за ефикасно функционисање система рачуноводственог информисања. Њега чине запослени, сви предвиђени поступци, технички уређаји и успостављене евиденције за стварање рачуноводствене информације, као и пренос информација до доносиоца одлука, корисника услуга и шире јавности. Све релевантне информације о битним интерним и екстерним догађајима и активностима, у финансијском и нефинансијском облику треба идентификовати, прикупити, обрадити и на одговарајући начин саопштити. Да би се то остварило успостављен је развијен информациони систем којим се обухватају опште контроле и контроле појединих рачунарских апликација, што подразумева успостављање одговарајућег рачуноводственог система путем кога се врши евидентирање трансакција, контролисање пословања, заштита имовине и припрема извештаја.

Према члану 5. Уредбе о буџетском рачуноводству, готовинска основа представља основу за вођење буџетског рачуноводства, а према члану 9. исте Уредбе пословне књиге треба водити по систему двојног књиговодства, хронолошки, уредно и ажурно у складу са структуром конта која је прописана Правилником о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем. Према истом члану Уредбе, пословне књиге се воде у слободним листовима или електронском облику. Директни корисници буџетских средстава који своје финансијско пословање не обављају преко сопственог рачуна, воде само помоћне књиге и евиденције. Индиректни корисници буџетских средстава који своје финансијско пословање обављају преко сопствених рачуна успоставили су сопствени рачуноводствени систем, што подразумева посебно вођење пословних књига (дневника, главне књиге, помоћних књига и евиденција).

Информације и комуникације су елемент система финансијског управљања и контроле. Кроз овај елемент система финансијског управљања и контроле, корисници јавних средства треба да у оквиру своје организације омогуће прикупљање и размену информација потребних за управљање, спровођење и надзор над послом. Процедуре за пренос информација и комуникацију између запослених и запослених са највишим руколводтсвом (радни и хитни састанци, извештаји радних група, информације запослених о неправилностима и сл.) морају бити утвршене и безбедне.

Утврђени налази о недостацима код информисања и комуникације током спровођења ревизије су следећи:

- Део расхода није правилно евидентиран у складу са структуром конта која је прописана Правилником о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем на нивоу субаналитичког конта код директних и индиректних корисника.

Ризик

Уколико се настави са евидентирањем пословних промена на напред описан начин, јавља се ризик израде непоузданих финансијских извештаја.

Препорука

Препоручујемо одговорним лицима Општинске управе општине Велико Градиште да на адекватан начин и у прописаним роковима изврше идентификовање, прикупљање и дистрибуцију поузданих и истинитих информација; остваре ефективно комуницирање, користе документацију и систем тока документације, у циљу правилног, благовременог и свеобухватног евидентирања и третирања извршених трансакција и успостављање одговарајућег система истинитог, објективног и поузданог извештавања.

5) Праћење и процена система

Праћење и процена система подразумева континуирани процес надгледања финансијског управљања и контроле, његове адекватности, функционалности, као и одговарајуће дизајнирање, са циљем побољшања његове ефикасности. Праћење и процена система се изводи на неколико начина: текућим увидом, самопроцењивањем и интерном ревизијом.

Сврха пражења је утврђивање да ли су интерне контроле адекватно успостављене, извршене и да ли су ефективне. Интерне контроле су адекватно успостављене и правилно извршене уколико свих 5 елемената интерне контроле (контролно окружење, управљање ризицима, контролне активности, информације и комуникација и праћење и процена система) постоје и функционишу како је и осмишљено од руководства корисника јавних средства. Мониторинг процењује дизајн и функционисање система интерне контроле користећи разне изворе информација као што су: извештаји интерних ревизора, извештаји екстерних ревизора, извештаји контролних и регулативних тела, повратне информације запослених који обављају оперативне послове и друго.

2.2. Интерна ревизија

Општина Велико Градиште има систематизовано и попуњено радно место интерног ревизора у складу са чланом 82. Закона о буџетском систему и Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упуствима за поступање и извептавање интерне ревизије у јавном сектору. Интерни ревизор је фукнционално и организационо независан од делатности коју ревидира, није део ни једног пословног процеса, односно организационог дела организације, а у свом раду непосредно одговара Председнику. Интерни ревизор врши проверу примене закона и поштовања правила интерне контроле; врши оцену система интерних контрола у погледу њихове адекватности, успешности и потпуности; даје савете кад се уводе нови системи, процедуре или задаци; врши ревизију начина рада који представља оцену пословања и процеса, укључујући и нефинансијске операције, у циљу оцене економичности, ефикасности и успешности; успоставља сарадњу са екстерном ревизијом; врши и остале задатке неопходне да би се остварила сигурност у погледу функционисања система интерне ревизије.

Повеља интерне ревизије општине Велико Грдаиште одобрена је од стране Председника општине, као и Стратешки план интерне ревизије за период 2024-2026. Такође, одобрен је Годишњи план рада интерне ревизије општине Велико Градиште за 2024. годину.

У току 2024. године интерни ревизор је у општини Велико Градиште спровео једну ревизију система: Ревизија пословања ЈКП „Дунав“ Велико Градиште за 2023. годину са подсистемом: Израда финансијских извештаја за 2023. годину.

3. Финансијски извештаји

Законом о буџетском систему прописан је: поступак припреме, састављања и подношења годишњих финансијских извештаја корисника буџетских средстава (члан 78); садржај Завршног рачуна (члан 79). Одредбама члана 79. став 1. тачка 1) Закона о буџетском систему прописано је да завршни рачун буџета садржи годишњи извештај о извршењу буџета који садржи годишњи извештај о учинку програма, укључујући и учинак на унапређењу родне равноправности, са додатним напоменама, објашњењима и образложењима.

Општина Велико Градиште сачинила Годишњи извештај о учинку програма за 2023. годину у којем су по програмима, програмским активностима (пројектима) дати циљеви, показатељи учинака и образложења.

Одлука о завршном рачуну буџета општине Велико Градиште за 2024. годину садржи извештаје прописане Законом о буџетском систему, Уредбом о буџетском рачуноводству и Правилником о начину припреме, састављања и подношења финансијских извештаја корисника буџетских средстава, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање и буџетских фондова.

3.1. Извештај о извршењу буџета – Образац 5

У Извештају о извршењу буџета Општине Велико Градиште у периоду од 01.01-31.12.2024. године (Образац 5) утврђен је вишак новчаних прилива у износу од 21.594 хиљаде динара, као разлика између укупних прихода и примања у износу од 941.495 хиљада динара и укупних расхода и издатака у износу од 919.901 хиљаду динара. Ова разлика је приказана по нивоима финансирања у следећим табелама.

Табела бр. 1 Извештај о извршењу буџета – Образац 5 **у 000 динара**

Екон. клас.	Приходи и примања	План из буџета	Укупно (5 до 8)	Република	Општина	Донације	Остало
1	2	3	4	5	7	8	9
700000	Текући приходи	868.954	903.243	74.561	820.299	2.927	5.456
710000	Порези	460.220	475.792	-	475.792	-	-
730000	Донације и трансфери	248.081	268.868	74.561	192.545	1.762	-
740000	Други приходи	160.653	158.583	-	151.962	1.165	5.456
800000	Примања од продаје нефинансијске имовине	139.990	38.252	-	37.342	-	910
820000	Примања од продаје залиха	990	910	-	-	-	910
840000	Примања од продаје природне имовине	139.000	37.342	-	37.342	-	-
Укупни приходи и примања		1.008.944	941.495	74.561	857.641	2.927	6.366
Екон. клас.	**Расходи и издаци**	**План из буџета**	**Укупно (5 до 8)**	**Република**	**Општина**	**Донације**	**Остало**
1	2	3	4	5	7	8	9
400000	Текући расходи	927.776	762.934	36.120	694.266	1.595	30.953
410000	Расходи за запослене	242.904	241.519	11.735	229.784	-	-
420000	Коришћење услуга и роба	354.842	306.264	23.241	255.016	1.595	26.412
440000	Отплата камата и пратећи трошкови задуживања	1.500	1.155	-	1.155	-	-
450000	Субвенције	24.963	22.516	-	19.513	-	3.000
460000	Донације, дотације и трансфери	100.237	95.849	-	95.849	-	-
470000	Социј.осигурање и социјална заштита	24.817	21.908	1.144	19.217	-	1.541
480000	Остали расходи	178.513	73.729	-	73.729	-	-
500000	Издаци за нефинан, имовину	157.784	143.612	12.111	68.132	-	63.369
510000	Основна средства	156.094	142.268	12.111	67.732	-	62.425
520000	Залихе	990	644	-	-	-	644
540000	Природна имовина	700	700	-	400	-	300
600000	Издаци за отплату главнице и набавку финансијске имовине	14.000	13.355	-	13.355	-	-
610000	Отплата главнице	14.000	13.355		13.355		
Укупни расходи и издаци		1.099.560	919.901	48.231	775.753	1.595	94.322
	ТЕКУЋИ ПРИХОДИ И ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ НЕФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ	1.008.944	941.495	74.561	857.641	2.927	6.366
	ТЕКУЋИ РАСХОДИ И ИЗДАЦИ ЗА НЕФИНАНСИЈСКУ ИМОВИНУ	1.085.560	906.546	48.231	762.398	1.595	94.322
	Буџетски суфицит	-	34.949	26.330	95.243	1.332	-
	Буџетски дефицит	76.616	-	-	-	-	87.956
600000	ИЗДАЦИ ЗА ОТПЛАТУ ГЛАВНИЦЕ И НАБАВКУ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ	14.000	13.355	-	13.355	-	-
	МАЊАК ПРИМАЊА	14.000	13.355	-	13.355	-	-
	Вишак новчаних прилива	-	21.594	26.330	81.888	1.332	-
	Мањак новчаних прилива	90.616	-	-	-	-	87.956

3.1.1. Приходи и примања

3.1.1.1. Приходи

Одлуком о другом ребалансу буџета општине Велико Градиште за 2024. годину планирани су укупни приходи са пренетим средствима из претходне године у износу од 1.008.944 хиљаде динара, а у Одлуци о завршном рачуну општине Велико Градиште за 2024. године (Образац 5) исказано је остварење укупних прихода са пренетим средствима из претходне године у износу од 941.495 хиљада динара. Структура планираних и остварених прихода и пренетих средстава из претходне године дата је у наредној табели:

Табела бр. 2 Планирани и остварени приходи и примања Општине Велико Градиште за 2024. годину у 000 динара

ОПИС	Економска класификација	План из Одлуке	Остварење	Укупно остварење из Обрасца 5	4/3 x100
1	2	3	4	5	6
I ПРЕНЕТА СРЕДСТВА ИЗ ПРЕТХОДНЕ ГОДИНЕ	**3**	**90.616**	**90.616**	**-**	**-**
II ТЕКУЋИ ПРИХОДИ	**7**	**868.954**	**903.243**	**903.243**	**104%**
ПОРЕЗ НА ДОХОДАК, ДОБИТ И КАПИТАЛНЕ ДОБИТКЕ	711000	259.050	267.168	267.168	**103%**
ПОРЕЗ НА ИМОВИНУ	713000	156.150	164.123	164.123	**105%**
ПОРЕЗ НА ДОБРА И УСЛУГЕ	714000	30.470	31.530	31.530	**103%**
ДРУГИ ПОРЕЗИ	716000	14.550	12.971	12.971	**89%**
ДОНАЦИЈЕ И ПОМОЋИ ОД МЕЂУНАРОДНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА	732000	1.582	1.762	1.762	**111%**
ТРАНСФЕРИ ОД ДРУГИХ НИВОА ВЛАСТИ	733000	246.499	267.106	267.106	**108%**
ПРИХОДИ ОД ИМОВИНЕ	741000	11.900	11.778	11.778	**99%**
ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ДОБАРА И УСЛУГА	742000	133.853	131.142	131.142	**98%**
НОВЧАНЕ КАЗНЕ И ОДУЗЕТА ИМОВИНСКА КОРИСТ	743000	1.700	1.369	1.369	**81%**
ДОБРОВОЉНИ ТРАНСФЕРИ ОД ФИЗИЧКИХ И ПРАВНИХ ЛИЦА	744000	3.200	2.608	2.608	**82%**
МЕШОВИТИ И НЕОДРЕЂЕНИ ПРИХОДИ	745000	10.000	11.686	11.686	**117%**
III ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ НЕФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ	**8**	**139.990**	**38.252**	**38.252**	**27%**
ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ ЗА ДАЉУ ПРОДАЈУ	823000	990	910	910	**92%**
ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ ЗЕМЉИШТА	841000	139.000	37.342	37.342	**27%**
УКУПНО ПРЕНЕТА СРЕДСТВА И ТЕКУЋИ ПРИХОДИ	**3+7+8**	**1.008.944**	**941.495**	**941.495**	**93%**

Приходи од пореза на доходак грађана (711000) планирани су у износу од 259.050 хиљада динара, а оставрени у износу од 267.168 хиљада динара и односе се на порез на доходак и капиталне добитке које плаћају физичка лица.

Приходи од пореза на имовину (713000) планирани су у износу од 156.150 хиљада динара, а остварени су у износу од 164.123 хиљаде динара и односе се на приходе од периодичних пореза на непокретности, пореза на заоставштину, наслеђе и поклон и порезе на финансијске и капиталне трансакције.

Приходи од пореза на добра и услуге (714000) планирани су у износу од 30.470 хиљада динара, а остварени у износу од 31.530 хиљада динара и односе се на приходе од пореза на појединачне услуге и порезе, таксе и накнаде на употребу добара, на дозволу да се добра употребљавају или делатности обављају.

Приходи од других пореза (716000) планирани су у износу од 14.550 хиљада динара, а остварени су у износу од 12.971 хиљаду динара и односе се на приходе од других пореза које плаћају искључиво предузећа, односно предузетници.

Приходи од донација и помоћи од међународних организација (732000) планирани су у износу од 1.582 хиљаде динара и остварени у износу од 1.762 хиљаде динара и односе се на текуће донације од међународнинх организација.

Приходи од трансфера од других нивоа власти (733000) планирани су у износу од 246.499 хиљада динара, а остварени у износу од 267.106 хиљда динара и односе се на текуће и капиталне трансфере од других нивоа власти.

Приходи од имовине (741000) планирани су у износу од 11.900 хиљда динара, а остварени у износу од 11.778 хиљда динара и односе се на приходе од камата и приходе од закупа непроизводне имовине.

Приходи од продаје добара и услуга (742000) планирани су у износу од 133.853 хиљаде динара, а остварени су у износу од 131.142 хиљаде динара и односе се на приходе од продаје добара и услуга или закупа од стране тржишних организација.

Приходи од новчаних казни и одузете имовинске користи (743000) планирани су у износу од 1.700 хиљда динара, а остварени у изнсоу од 1.369 хиљада динара и односе се на приходе од новчаних казни за прекршаје и остале новчане казне, пенале и приходе од одузете имовинске користи.

Приходи од добровољних трансфера од физичких и правних лица (744000) планирани су у износу од 3.200 хиљда динара, а остварени у износу од 2.608 хиљда динара и односе се на приходе од текућих и капиталних добровољних трансфера од физичких и правних лица.

Мешовити и неодређеи приходи (745000) планирани су у износу од 10.000 хиљада динара, а остварени у износу од 11.686 хиљада динара.

Приамња од продаје робе за даљу продају (823000) планирана су у износу од 990 хиљда динара, а остварена у износу од 910 хиљада динара.

Примања од продаје земљишта (841000) планирана су у износу од 139.000 хиљада динара, а остварена у износу од 37.342 хиљде динара.

3.1.2. Текући расходи

3.1.2.1. Плате, додаци и накнаде запослених (зараде), група 411000

У 2024. години за плате, додатке и накнаде запосленима планирано је 185.147 хиљада динара, док је извршење исказано у износу од 184.788 хиљаде динара.

Табела бр. 3. Стални трошкови **у 000 рсд**

Р. бр.	Организациона јединица	Ребаланс са реалокацијама	Исказано извршење	Налаз ревизије	5/3	5/4
1	2	3	4	5	6	7
1	Председник општине	4.200	4.154	4.154	99%	100%
2	Општинска управа	80.045	79.957	79.957	99%	100%
3	Скупштина општине	3.280	3.257	3.257	99%	100%
	Укупно организационе јединице	**87.525**	**87.368**	**87.368**	99%	**100%**
	Укупно општина - група 411000	**185.147**	**184.788**	**184.788**	**99%**	**100%**

1) Општинска управа. У оквиру апропријација овог буџетског корисника планирана су средства у износу од 87.525 хиљада динара, и по том основу извршени су расходи у износу од 87.368 хиљаде динара. Увидом у достављену документацију и обрачунске листе утврђено је да су приликом обрачуна и исплате плата запосленим у општинској управи општине Велико Градиште примењивани коефицијенти прописани Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима као и да су коришћене прописане основице за запослене у органима и службама локалне власти.

2) Председник општине. У оквиру апропријација овог буџетског корисника планирана су средства на име зарада у износу од 4.200 хиљаде динара, и по том основу извршени су расходи у износу од 4.154 хиљаде динара.

Ревизијом узорковане документације утврђено је да су расходи за плате, додатке и накнаде запослених код директних корисника буџетских средстава Општине Велико Градиште правилно евидентирани и исказани.

3.1.2.2. Стални трошкови, група – 421000

Група 421000 – Стални трошкови садржи синтетичка конта на којима се књиже трошкови платног промета и банкарских услуга, енергетске услуге, комуналне услуге, услуге комуникације, трошкови осигурања, закуп имовине и опреме и остали трошкови.

Табела бр. 4 Стални трошкови **у 000 динара**

Р.бр.	Организациона јединица	Ребаланс са реалокацијама	Исказано извршење	Налаз ревизије	5/3	5/4
1	2	3	4	5	6	7
1	Општинска управа	49.600	42.750	39.552	80%	93%
2	Установе културе	2.512	2.013	2.013	80%	100%
	Укупно организационе јединице	**52.112**	**44.763**	**41.565**	**80%**	**93%**
	Укупно Општина - група 421000	**71.783**	**61.287**	**58.089**	**81%**	**95%**

У 2024. години за сталне трошкове планирани су расходи у износу од 71.783 хиљаде динара, а извршени су у износу од 61.287 хиљада динара.

1) Општинска управа. У оквиру апропријација директног корисника буџетских средстава планирани су расходи у износу од 49.600 хиљада динара, и приказано је извршење у износ од 42.750 хиљада динара.

ПА 0602-0001 Функционисање локалне самоуправе и градских општина. У оквиру ове програмске активности планирани су расходи у износу од 39.900 хиљада динара, а извршени су у износу од 35.273 хиљаде динара.

Услуге за електричну енергију, конто 421211. На овој економској класификацији евидентирано је извршење у износу од 21.765 хиљада динара према снабдевачу електричном енергијом „Електродистрибуција Србије“ а.д. Београд на име комерцијлног снабдевања електричном енергијом за потребе рада Општинске управе, по испостављеним рачунима и на основу закљученог Уговора број 000615545 2024 07837 004 405 001 18 006 од 25.3.2024. године.

Пошта, конто 421421. На овој економској класификацији евидентирано је извршење у износу од 3.199 хиљада динара и односи се на извршене расходе према ЈП „Пошта Србије“ а.д. Београд на име пријема, преноса и слања поштанских пошиљки.

Закуп осталог простора, конто 421619. На овој економској класификацији евидентирано је извршење у износу од 3.245 хиљада динара, од чега се износ од 3.198 хиљада динара односе на извршене расходе на име изнајмљивања и монтирања клизалишта у Великом Градишту. Расходи су извршени по испостављеном рачуну број 19/24 од 23.7.2024. године пружаоца услуге „GEMTEHNIK EXPORT-IMPORT“ д.о.о. Београд и на основу закљученог Уговора број 000376421 2023 07837 004 001 405 001 од 8.12.2024. године.

Налаз број 1:

Општинска управа је средства у износу од 3.198 хиљада динара на име изнајмљивања и монтирања клизалишта у Великом Градишту погрешно планирана, извршила и евидентирала са групе конта 421000 – Стални трошкови, уместо са групе конта 423000 – Услуге по уговору, што је у супротно члану 29. Закона о буџетском систему и члану 14. Правилника о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем.

Препорука број 1:

Препоручујемо одговорним лицима Општине Велико Градиште да расходе планирају, извршавају и евидентирају на одговарајућим економским класификацијама.

ПА 1102-0001 Управљање/ одржавање јавним осветљењем. У оквиру ове програмске активности планирани су расходи у износу од 9.000 хиљада динара, а извршени су у износу од 7.477 хиљаде динара, и то у оквиру економске класификације 421211 – Услуге за електричну енергију на име електричне енергије за јавну расвету на територији општине Велико Градиште. Расходи су извшрени по испостављеним рачунима „Електродистрибуције Србије“ а.д. Београд и на основу закљученог Уговора број 000615545 2024 07837 004 405 001 18 006 од 25.3.2024. године.

2) Установе културе. У оквиру апропријација директног корисника буџетских средстава планирани су расходи у износу од 2.512 хиљаде динара, а извршени су у износу од 2.013 хиљаде динара.

ПА 1201-0001 Функционисање локалних установа културе. У оквиру ове програмске активности планирани су расходи у износу од 1.275 хиљада динара, а извршени су у износу од 895 хиљада динара.

Дрво, конто 421223. На овој економској класификацији евидентирано је извршење у износу од 268 хиљада динара и односи се на извршене издатке према добављачу „ATLANTIK DVA“ д.о.о. Баре по рачуну број 602/2024 од 27.11.2024. године за набављени пелет за огрев од 10.500 килограма и на основу закљученог Уговора број 131/24 од 27.11.2024. године.

3.1.2.3. Трошкови путовања, група - 422000

Група 422000 – трошкови путовања садржи синтетичка конта за трошкове службених путовања у земљи, трошкове службених путовања у иностранству, трошкове путовања у оквиру редовног рада, трошкове путовања ученика и остале трошкове транспорта.

Табела бр. 5 Трошкови путовања **у 000 динара**

Р.бр.	Организациона јединица	Ребаланс са реалокацијама	Исказано извршење	Налаз ревизије	5/3	5/4
1	2	3	4	5	6	7
1	Општинска управа	12.548	12.547	65	1%	1%
2	**Укупно организационе јединице**	**12.548**	**12.547**	**65**	**1%**	**1%**
3	**Укупно Општина - група 422000**	**14.231**	**13.912**	**1.430**	**10%**	**10%**

У 2024. години за трошкове путовања планирани су расходи у износу од 14.231 хиљаду динара, а извршени су у износу од 13.912 хиљаде динара.

1) Општинска управа. У оквиру апропријација директног корисника буџетских средстава планирани су расходи у износу од 12.548 хиљада динара, и приказано је извршење у износ од 12.547 хиљада динара.

Пројекат 2003-4001 Превоз деце. У оквиру овог пројекта планирани су расходи у износу од 12.483 хиљаде динара, а извршени су у износу од 12.482 хиљаде динара на име преноса средстава „MobiLitas“ д.о.о. Пожаревац за превоз ученика на територији општине Велико Градиште од места становања до подручне школе, укључујући и повратак у место становања, по уговору број 404-97/15/2021-01-3 од 17.11.2021.године. Укупна уговорена вредност уговора износи 42.979 хиљада динара са ПДВ-ом, а рок важења уговора је до 30.6.2024.године.

Налаз број 2:

Општинска управа је средства у износу од 12.482 хиљаде динара на име преноса средстава „MobiLitas“ д.о.о. Пожаревац за превоз ученика на територији општине Велико Градиште од места становања до подручне школе, укључујући и повратак у место становања, погрешно планирана, извршила и евидентирала са групе конта 422000 – Трошкови превоза, уместо са групе конта 472000 – Накнаде за социјалну заштиту из буџета, што је у супротно члану 29. Закона о буџетском систему и члану 14. Правилника о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем.

Препорука број 2:

Препоручујемо одговорним лицима Општине Велико Градиште да расходе планирају, извршавају и евидентирају на одговарајућим економским класификацијама.

3.1.2.4. Услуге по уговору, група – 423000

Група 423000 – Услуге по уговору садржи синтетичка конта на којима се књиже расходи административних услуга, компјутерских услуга, услуга образовања и усавршавања запослених, услуга информисања, стручних услуга, услуга за домаћинство и угоститељство, репрезентације и остале опште услуге.

Табела бр. 6 Услуге по уговору **у 000 динара**

Р.бр.	Организациона јединица	Ребаланс са реалокацијама	Исказано извршење	Налаз ревизије	5/3	5/4
1	2	3	4	5	6	7
1	Скупштина општине	10.050	8.044	8.044	80%	100%
2	Председник општине	14.635	12.888	11.582	79%	90%
3	Општинска управа	60.737	51.868	45.065	74%	87%
	Укупно организационе јединице	**85.422**	**72.800**	**64.691**	**76%**	**89%**
	Укупно Општина - група 423000	**116.042**	**99.375**	**91.266**	**79%**	**92%**

У 2024. години за услуге по уговору планирани су расходи у износу од 116.042 хиљаде динара, а извршени су у износу од 99.375 хиљада динара.

1) Скупштина општине. У оквиру апропријација директног корисника буџетских средстава планирани су расходи у износу од 10.050 хиљада динара, и приказано је извршење у износ од 8.044 хиљаде динара.

ПА 2101-0001 Функционисање скупштине. У оквиру ове програмске активности планирани су расходи у износу од 9.400 хиљаде динара, а извршени су у износу од 7.654 хиљаде динара.

Остале услуге штампања, конто 423419. На овој екномској класификацији евидентирано је извршење у износу од 640 хиљада динара, од чега се износ од 462 хиљаде динара односи на извршене расходе на име услуге штампања рекламног материјала по рачуну број if-403/24 од 24.12.2024. године пружаоца услуге „TIBAR TRADE“ д.о.о. Београд.

Поклони, конто 423712. На овој економској класификацији евидентирано је извршење у износу од 825 хиљада динара, од чега су расходи у износу од 270 хиљада динара извршени на име доделе доделе диплома физичким лицима у виду јавног признања за постигуте резултате и достигнућа у свим областима стваралаштва од заначаја за унапређење, развој и афирмацију општине Велико Градиште. Дипломе су додељене поводом Дана општине Велико Градиште, и то у износу од по 30.000 динара, на основу Одлуке о додели награда која је донета дана 22.7.2024. године од стране Скупштине општине Велико Градиште. На додељене награде обрачунати су припадајући порези и доприноси.

2) Председник општине. У оквиру апропријација директног корисника буџетских средстава планирани су расходи у износу од 14.635 хиљада динара, и приказано је извршење у износ од 12.888 хиљада динара.

ПА 2101-0002 Функционисање извршних органа. У оквиру ове програмске активности планирани су расходи у износу од 14.085 хиљада динара, а извршени су у износу од 12.504 хиљаде динара.

Услуге информисања јавности, конто 423421. На овој економској класификацији евидентирано је извршење у износу од 1.299 хиљада динара, од чега се раходи у износу од најмање 400 хиљада динара односе на пренос средстава РТВ „MLAVA MEDIJA“, Петровац на Млави ради суфинансирања пројекта „Наставак ТВ серијала Приче из села ошштине Велико Градиште“, по уговору број 000642024 2024 07837 004 007 681 001 00 079 од 11.6.2024. године. Средства су додељена по спроведеном јавном конкурсу.

Налаз број 3:

Председник општине је средства у износу од најмање 400 хиљада динара на име преноса средстава РТВ „MLAVA MEDIJA“, Петровац на Млави ради суфинансирања пројекта погрешно планирана, извршила и евидентирала са групе конта 423000 – Услуге по уговору, уместо са групе конта 454000 – Субвенције привагтним предузећима, што је у супротно члану 29. Закона о буџетском систему и члану 14. Правилника о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем.

Препорука број 3:

Препоручујемо одговорним лицима Општине Велико Градиште да расходе планирају, извршавају и евидентирају на одговарајућим економским класификацијама.

Налаз број 4:

Извршени су расходи у износу од најмање 400 хиљада динара на име преноса средстава РТВ „MLAVA MEDIJA“, Петровац на Млави ради суфинансирања пројекта са раздела Председника општине уместо са раздела Општинске управе, односно расходи су извршени на погрешној организационој класификацији, што није у складу са чланом 29. Закона о буџетском систему и чланом 6. Правилника о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем.

Препорука број 4:

Препоручујемо одговорним лицима Општине Велико Градиште да расходе планирају, извршавају и евидентирају на одговарајућим организационим класификацијама.

Поклони, конто 423712. На овој економској класификацији евидентирано је извршење у износу од 892 хиљаде динара. Узоркован је износ од 107 хиљада динара који се односи на извршене расходе на име награда за просветне раднике и ватрогасце, поводом Дана просветних радника и Дана ватрогасно – спасилачких јединица 8.11.2024. године. Средства су исплаћена на основу Одлуке број 003096462 2024 07837 002 000 000 001 од 1.11.2024. године, донете од стране Председника општине, којом је превиђена исплата награде радницима који су остварили изузетан успех у раду и то 10.000 динара, са припадајућим порезима и доприносима.

Налаз број 5:

Председник општине је средства у износу од 107 хиљада динара који се односи на извршене расходе на име награда за просветне раднике и ватрогасце погрешно планирао, извршио и евидентирао са групе конта 423000 – Услуге по уговору, уместо са групе конта 472000 – Накнаде за социјалну заштиту из буџета, што је у супротно члану 29. Закона о буџетском систему и члану 14. Правилника о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем.

Препорука број 5:

Препоручујемо одговорним лицима Општине Велико Градиште да расходе планирају, извршавају и евидентирају на одговарајућим економским класификацијама.

Остале опште услуге, конто 423911. На овој економској класификацији евидентирано је извршење у износу од 2.059 хиљада динара. Увидом у узорковану документацију утврдили смо следеће: (1) извршени су расходи у износу од најмање 176 хиљада динара на име годишње чланарине према Националној алијанси за локални економски развој (2) извршени су расходи у износу од најмање 623 хиљаде динара према Регионалној развојној агенцији Браничево – Подунавље д.о.о. Пожаревац на име чланарине, на основу Анекса уговора број 401-48/2024 од 10.10.2024. године.

Налаз број 6:

Председник општине је средства у износу од 799 хиљада динара који се односи на извршене расходе на на име чланарина према Националној алијанси за локални економски развој и Регионалној развојној агенцији Браничево погрешно планирао, извршио и евидентирао са групе конта 423000 – Услуге по уговору, уместо са групе конта 481000 – Дотације невладиним организацијама, што је у супротно члану 29. Закона о буџетском систему и члану 14. Правилника о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем.

Препорука број 6:

Препоручујемо одговорним лицима Општине Велико Градиште да расходе планирају, извршавају и евидентирају на одговарајућим економским класификацијама.

Налаз број 7:

Извршени су расходи у износу од 799 хиљада динара који се односи на извршене расходе на на име чланарина према Националној алијанси за локални економски развој и Регионалној развојној агенцији Браничево са раздела Председника општине уместо са раздела Општинске управе, односно расходи су извршени на погрешној организационој класификацији, што није у складу са чланом 29. Закона о буџетском систему и чланом 6. Правилника о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем.

Препорука број 7:

Препоручујемо одговорним лицима Општине Велико Градиште да расходе планирају, извршавају и евидентирају на одговарајућим организационим класификацијама.

2) Општинска управа. У оквиру апропријација директног корисника буџетских средстава планирани су расходи у износу од 60.737 хиљада динара, а извршени су у износу од 51.868 хиљада динара.

ПА 0902-0016 Дневне услуге у заједници. У оквиру ове програмске активности планирани су расходу у износу од 11.127 хиљада динара, а извршени су у износу од 10.830 хиљада динара, и то у са економске класификације 423599 – Остале стручне услуге. Расходи у износу од најмање 5.438 хиљада динара извршени су на име услуге помоћ у кући, док су расходи у износу од најмање 4.563 хиљаде динара извршени на име услуге лични пратилац детета према „Инклузија данас“ по испостављеним рачунима и на основу закључених уговора.

Налаз број 8:

Општинска управа је средства у износу од најмање 10.001 хиљаду динара који се односи на извршене расходе на име име услуге помоћи у кући и личног пратиоца ддетета погрешно планирао, извршио и евидентирао са групе конта 423000 – Услуге по уговору, уместо са групе конта 472000 – Накнаде за социјалну заштиту из буџета, што је у супротно члану 29. Закона о буџетском систему и члану 14. Правилника о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем.

Препорука број 8:

Препоручујемо одговорним лицима Општине Велико Градиште да расходе планирају, извршавају и евидентирају на одговарајућим економским класификацијама.

Пројекат 1301-4001 Спортско образовни кампови за младе из дијаспоре и Србе из региона. У оквиру овог пројекта планирани су расходи у износу од 4.900 хиљада динара, а извршени су у износу од 4.588 хиљада динара, и то са економске класификације 423599 – Остале стручне услуге. Узокован је износ од 4.511 хиљада динара на име извршених расхода по рачуну број 032_16-07-24-01 од 10.7.2024. године за организацију спортско – образовног кампа за општину Велико Градиште. Расходи су извршени према „REVOLUTION CREATIVE PRODUCTION MULTIMEDIJA“, Петровац на Млави.

Пројекат 1201-4001 Културно образовни кампови за младе из дијаспоре и Србе из региона. У оквиру овог пројекта планирани су расходи у износу од 5.530 хиљада динара и извршени су у истом износу, и то са економске класификације 423599 – Остале стручне услуге према „АТТЕВ І.Т.“ д. о. о. Крагујевац на име организације културно – образовног кампа у трајању од четири дана на Сребрном језеру за 200 учесника који укључују младе из региона, дијаспоре и матице.

3.1.2.5. Специјализоване услуге, група – 424000

Група 424000 – Специјализоване услуге садржи синтетичка конта на којима се књиже расходи за специјализоване услуге у одређеним областима.

Табела бр. 7 Специјализоване услуге **у 000 динара**

Р.бр.	Организациона јединица	Ребаланс са реалокацијама	Исказано извршење	Налаз ревизије	5/3	5/4
1	2	3	4	5	6	7
1	Општинска управа	27.500	22.944	22.944	83%	100%
2	Туристичка организација	9.910	5.860	5.860	59%	100%
	Укупно организационе јединице	**37.410**	**28.804**	**28.804**	**77%**	**100%**
	Укупно Општина - група 424000	**40.296**	**30.484**	**30.484**	**76%**	**100%**

У 2024. години за специјлизоване услуге планирани су расходи у износу од 40.296 хиљада динара, а извршени су у износу од 30.484 хиљаде динара.

1) Општинска управа. У оквиру апропријација директног корисника буџетских средстава планирани су расходи у износу од 27.500 хиљада динара, а извршени су у износу од 22.944 хиљаде динара.

ПА 1102-0002 Одржавање јавних зелених површина. У оквиру ове програмске активности планирани су расходи у износу од 3.700 хиљада динара, а извршени у износу од 3.260 хиљада динара, и то са економске класификације 424611 – Услуге очувања животне средине, од чега се износ од 910 хиљада динара односи на услуге орезивања дрвећа на територији општине Велико Градиште. Расходи су извршени према „EKO GLOBAL PLUS“, Београд по рачуну број 374/24 од 26.12.2024. године и на основу Уговора број 002720852 024 07837 004 001 405 029 18 012 од 13.11.2024. године.

2) Туристичка организација. У оквиру апропријација корисника буџетских средстава планирани су расходи у износу од 9.910 хиљада динара, а извршени су у износу од 5.860 хиљада динара.

ПА 1502-0001 Управљање развојем туризма. У оквиру ове програмске активности планирани су расходи у износу од 5.110 хиљада динара, а извршени су у износу од 1.532 хиљаде динара, и то са економске класификације 424911 – Остале специјализоване услуге. Узоркован је износ од 975 хиљада динара и односи се на расходе за пружене услугу изградње штанда за сајам туризма у Београду за период 22.2 – 25.2.2024. године, по рачуну број R-0007/24 од 26.2.2024. године Занатској задрузи „INTEGRALTEHNIC“, Александровац и на основу закљученог Уговора број 98/2024 од 14.2.2024. године.

ПА 1502-0002 Промоција туристичке понуде. У оквиру ове програмске активности планирани су расходи у износу од 4.800 хиљада динара, а извршени су у износу од 4.329 хиљада динара.

Остале специјализоване услуге, конто 424911. На овој економској класификацији евидентирано је извршење у износу од 2.809 хиљада динара, од чега се износ од 1.728 хиљада динара према „RED ART NI“, Јагодина на име организовања наступа естрадних уметника на манифестацији „Аласке вечери 2024“ по рачуну број 05-240704 од 4.7.2024. године и на основу Уговору број 373/2024 од 26.6.2024. године и према „MELLIS“ д.о.о. Београд по рачуну број 1000-000011 од 8.72024. године и на основу Уговора број 374/2024 од 27.6.2024. године.

3.1.2.6. Текуће поправке и одржавање, група – 425000

На субаналитичким контима ове групе расхода књиже се трошкови текућих поправки и одржавања зграда, других објеката и опреме.

Табела бр. 8 Текуће поправке и одржавање **у 000 динара**

Р.бр.	Организациона јединица	Ребаланс са реалокацијама	Исказано извршење	Налаз ревизије	5/3	5/4
1	2	3	4	5	6	7
1	Општинска управа	69.910	63.056	50.989	73%	81%
	Укупно организационе јединице	**69.910**	**63.056**	**50.989**	**73%**	**81%**
	Укупно Општина - група 425000	**85.772**	**76.879**	**64.812**	**76%**	**84%**

У 2024. години за текуће поправке и одржавање планирани су расходи у износу од 85.772 хиљаде динара, а извршени су у износу од 76.879 хиљада динара.

1) Општинска управа. У оквиру апропријација директног корисника буџетских средстава планирани су расходи у износу од 69.910 хиљада динара, а извршени су у износу од 63.056 хиљада динара.

ПА 0701-0002 Управљање и одржавање саобраћајне инфраструктуре. У оквиру ове програмске активности планирани су расходи у износу од 49.600 хиљада динара, а извршени у износу од 49.416 хиљада динара.

Текуће поправке и одржавање осталих објеката, конто 425191. На овој економској класификацији евидентирано је извршење у износу од 49.230 хиљада динара. Увидом у узорковану документацију утврдили смо да су расходи у износу од најмање 21.955 хиљада динара извршени према Предузећу за путеве „Пожаревац“ д.о.о. Пожаревац на име изградње и одржавања путне инфраструктуре на територији општине Велико Градиште. Расходи су извршени по испостављеним привременим ситуаицјама извођача радова за изведене радове геодетског обележавања, сечења шибља и растиња, рушење бетона, стругање асфалта, исецање ивица, машински ископи и утовари земље, уређење постељице, монтажа фвозденог поклопа на шахтама, уградња бетона и арматуре, уграђивање тампона и слично.

Налаз број 9:

Општинска управа у износу од најмање 21.955 хиљада динара на име изградње и одржавања путне инфраструктуре на територији општине Велико Градиште (геодетско обележавање, сечење шибља и растиња, рушење бетона, стругање асфалта, исецање ивица, машински ископи и утовари земље, уређење посетељице, монтажа гвозденог поклпца на шахтама, градња бетона и арматуре, уграђивање тампона и слично) погрешно планирала, извршила и евидентирала на групи конта 425000 – Текуће поправке и одржавање уместо на групи конта 511000 – Зграде и грађевински објекти, за колико је мање исказана вредност зграда и грађевинских објеката на синтетичком конту 011100 – Зграде и грађевински објекти, што је супротно члану 29. Закона о буџетском систему и члановима 10, 14. и 15. Правилника о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем.

Препорука број 9:

Препоручујемо одговорним лицима Општине Велико Градиште да расходе планирају, извршавају и евидентирају на одговарајућим економским класификацијама.

3.1.2.7. Материјал, група – 426000

Група 426000 – Материјал садржи синтетичка конта на којима се књиже трошкови административног материјала, материјала за пољопривреду, материјала за образовање и усавршавање запослених, материјала за саобраћај, материјал за очување животне средине и науку, материјала за образовање, културу и спорт, медицинског и лабораторијског материјала, материјала за одржавање хигијене и угоститељство и материјала за посебне намене.

Табела бр. 9 Материјал **у 000 динара**

Р.бр.	Организациона јединица	Ребаланс са реалокацијама	Исказано извршење	Налаз ревизије	5/3	5/4
1	2	3	4	5	6	7
1	Општинска управа	11.030	7.993	7.493	68%	94%
	Укупно организационе јединице	**11.030**	**7.993**	**7.493**	**68%**	**94%**
	Укупно Општина - група 426000	**28.718**	**24.327**	**23.827**	**83%**	**98%**

У 2024. години за материјал планирани су расходи у износу од 28.718 хиљада динара, а извршени су у износу од 24.327 хиљада динара.

1) Општинска управа. У оквиру апропријација директног корисника буџетских средстава планирани су расходи у износу од 11.030 хиљада динара, а извршени су у износу од 7.993 хиљаде динара.

ПА 1102-0002 Одржавање јавних зелених површина. У оквиру ове програмске активности планирана су средства у износу од 1.900 хиљада динара, а извршена у износу од 1.893 хиљаде динара, и то са економске класификације 426131 – Цвеће и зеленило. Узоркован је износ од 500 хиљада динара који се односи на извршене расходе за постављање новог травњака (сејање и ђубрење земљишта) по рачуну број 24-RN001000004 од 30.10.2024. године „AP HOME“, Дубока и на основу Уговора број 002999677 2024 07837 004 001 405 023 18 004 од 23.10.2024. године.

Налаз број 10:

Општинска управа је средства у износу од 500 хиљада динара који се односи на извршене расходе за постављање новог травњака (сејање и ђубрење земљишта) погрешно планирао, извршио и евидентирао са групе конта 426000 – Материјал, уместо са групе конта 425000 – Текуће поправке и одржавање, што је у супротно члану 29. Закона о буџетском систему и члану 14. Правилника о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем.

Препорука број 10:

Препоручујемо одговорним лицима Општине Велико Градиште да расходе планирају, извршавају и евидентирају на одговарајућим економским класификацијама.

3.1.2.8. Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама, група – 451000

Група 451000 – Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама садржи синтетичка конта на којима се књиже текуће субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама и капиталне субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама.

Табела бр. 10 Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама у 000 динара

Р. бр.	Организациона јединица	Ребаланс са реалокацијама	Исказано извршење	Налаз ревизије	5/3	5/4
1	2	3	4	5	6	7
1	Општинска управа	22.963	22.516	22.116	96%	98%
	Укупно организационе јединице	**22.963**	**22.516**	**22.116**	**96%**	**98%**
	Укупно Општина - група 451000	**22.963**	**22.516**	**22.116**	**96%**	**98%**

У 2024. години за субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама планирани су расходи у износу од 22.963 хиљаде динара, а извршени су у износу од 22.516 хиљада динара, и то са раздела Општинске управе.

ПА 1501-0002 Мере активне политике запошљавања. У оквиру ове програмске активности планирани су расходи у износу од 400 хиљада динара и извршени су у истом износу на име преноса средства Националној служби за запошљавање, филијали Пожаревац на име спровођења мера активне политике запошљавања у 2024. години, на основу закљученог Споразума број 1730-101-4/2024 од 8.7.2024. године.

Налаз број 11:

Општинска управа је средства у износу од 400 хиљада динара на име преноса средства Националној служби за запошљавање, филијали Пожаревац на име спровођења мера активне политике запошљавања у 2024. години, погрешно планирала, извршила и евидентирала на групи конта 451000 – Текуће субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама, уместо на групи конта 464000 – Дотације организацијама обавезног социјалног осигурања, што је у супротно члану 29. Закона о буџетском систему и 14. Правилника о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем.

Препорука број 11:

Препоручујемо одговорним лицима Општине Велико Градиште да расходе планирају, извршавају и евидентирају на одговарајућим економским класификацијама.

3.1.2.9. Дотације организацијама за обавезно социјално осигурање, група – 464000

Група конта 464000 – Дотације организацијама за обавезно социјално осигурање садржи синтетичка конта на којима се књиже текуће и капиталне дотације организацијама за обавезно социјално осигурање.

Табела бр. 11 Дотације организацијама за обавезно социјално осигурање **у 000 динара**

Р.бр.	Организациона јединица	Ребаланс са реалокацијама	Исказано извршење	Налаз ревизије	5/3	5/4
1	2	3	4	5	6	7
1	Општинска управа	12.939	12.633	13.033	101%	103%
	Укупно организационе јединице	**12.939**	**12.633**	**13.033**	**101%**	**103%**
	Укупно Општина - група 464000	**12.939**	**12.633**	**13.033**	**101%**	**103%**

3.1.2.10. Накнаде за социјалну заштиту из буџета, група – 472000

Група 472000 – Накнаде за социјалну заштиту из буџета садржи синтетичка конта на којима се књиже накнаде из буџета за случај болести и инвалидности, накнаде из буџета за породиљско одсуство, накнаде из буџета за децу и породицу, накнаде из буџета за случај незапослености, старосне и породичне пензије из буџета, накнаде из буџета у случају смрти, накнаде из буџета за образовање, културу, науку и спорт, накнаде из буџета за становање и живот и остале накнаде из буџета.

Табела бр. 12 Накнаде за социјалну заштиту из буџета **у 000 динара**

Р.бр.	Организациона јединица	Ребаланс са реалокацијама	Исказано извршење	Налаз ревизије	5/3	5/4
1	2	3	4	5	6	7
1	Председник општине	-	-	107	-	-
2	Општинска управа	24.817	21.902	44.385	179%	203%
	Укупно организационе јединице	**24.817**	**21.902**	**44.492**	**179%**	**203%**
	Укупно Општина - група 472000	**24.817**	**21.902**	**44.492**	**179%**	**203%**

У 2024. години за накнаде за социјалну заштиту из буџета планирани су расходи у износу од 24.817 хиљада динара, а извршени су у износу од 21.902 хиљаде динара, и то са раздела Општинске управе.

ПА 0902-0019 Подршка деци и породици са децом. У оквиру ове програмске активности планирани су расхдои у износу од 19.017 хиљада динара, а извршени су у износу од 18.843 хиљада динара.

Накнаде из буџета за децу и породицу, конто 472311. На овој економској класификацији евидентирано је извршење у износу од 13.578 хиљада динара, од чега су на име маркица за превоз ученика извршени расходи у износу од најмање 6.959 хиљада динара према „MobiLitas“ д.о.о. Пожаревац по испостављеним рачунима и на основу закљученог Уговора број 001362542 2024 07837 004 001 405 001 18 023 од 27.8.2024. године.

3.1.2.11.Дотације невладиним организацијама, група – 481000

Група 481000 – Дотације невладиним организацијама садржи синтетичка конта на којима се књиже дотације непрофитним организацијама које пружају помоћ домаћинствима и дотације осталим непрофитним институцијама.

Табела бр. 13 Дотације невладиним организацијама **у 000 динара**

Р.бр.	Организациона јединица	Ребаланс са реалокацијама	Исказано извршење	Налаз ревизије	5/3	5/4
1	2	3	4	5	6	7
1	Општинска управа	65.445	64.112	64.911	99%	101%
	Укупно организационе јединице	**65.445**	**64.112**	**64.911**	**99%**	**101%**
	Укупно Општина - група 481000	**65.904**	**64.524**	**65.323**	**99%**	**101%**

У 2024. години за дотације невладиним организацијама планирани су расходи у износу од 65.904 хиљаде динара, а извршени су у износу од 64.524 хиљада динара.

(1) Општинска управа. У оквиру апропријација директног корисника буџетских средстава планирани су расходи у износу од 65.445 хиљада динара, а извршени у износу од 64.112 хиљаде динара.

ПА 0602-0001 Функционисање локалне самоуправе и градских општина. У оквиру ове програмске активности планирани су расходи у износу од 8.428 хиљада динара, а извршени су у износу од 8.011 хиљада динара,

Дотације осталим непрофитним институцијама, конто 481991. На овој економској класификацији евидентирано је извршење у износу од 5.700 хиљада динара. Узоркован је износ од 300 хиљада динара који се односи на извршене расходе према „KIŠPARKET“, Крагујевац по рачуну број 5/24 од 29.3.2024. године на име санације оштећеног пода и израде нивелационе масе у Општој болници Пожаревац – клиника за ортопедију. За ове намене, средства су одобреном Одлуком Општинског већа о коришћењу средства текуће буџетске резерве.

ПА 1301-0001 Подршка локалним спортским организацијама, удружењима и савезима. У оквиру ове програмске активности планирани су расходи у износу од 54.205 хиљада динара, а извршени су у износу од 53.289 хиљада динара

Дотације спортским омладинским организацијама, конто 481911. На овој економској класификацији евидентирано је извршење у износу од 53.199 хиљада динара. Узорковане су трансакције у износу од 8.023 хиљаде динара које се односе на пренета средства спортским организацијама и спортским клубовима ради суфинасирања програма и активности у области спорта.

3.1.3. Издаци за нефинансијску имовину

3.1.3.1. Зграде и грађевински објекти, група – 511000

Група 511000 - Зграде и грађевински објекти обухвата синтетичка конта која се односе на: куповину зграда и објеката; изградњу зграда и објеката; капитално одржавање зграда и објеката; и пројектно планирање.

Табела бр. 14 Зграде и грађевински објекти **у 000 динара**

Р.бр.	Организациона јединица	Ребаланс са реалокацијама	Исказано извршење	Налаз ревизије	5/3	5/4
1	2	3	4	5	6	7
1	Општинска управа	119.500	110.079	122.646	102%	111%
	Укупно организационе јединице	119.500	**110.079**	**122.646**	102%	111%
	Укупно Општина - група 511000	**122.650**	**113.170**	**125.737**	102%	111%

У 2024. години за зграде и грађевинске објекте планирани су издаци у износу од 122.650 хиљада динара, а извршени су у износу од 113.170 хиљада динара.

1) Општинска управа. У оквиру апропријација директног буџетског корисника планирани су издаци у износу од 119.500 хиљада динара, а извршени су у износу од 110.079 хиљада динара.

Пројекат 0701-0002 Управљање и одржавање саобраћајне инфраструктуре. У оквиру овог пројекта планирани су издаци у износу од 48.600 хиљада динара, а извршени у износу од 48.512 хиљаде динара.

Капитално одржавање аутопутева, путева, мостова, надвожњака и тунела, конто 511331. На овој економској класификацији евидентирано је извршење у износу од 47.307 хиљада динара. Увидом у узоковану документацију утврдили смо следеће: (1) извршнени су издаци у износу од најмање 1.931 хиљаду динара на име реконструкције тротоара у ул. Воје Богдановића према Предузећу за путеве „Пожаревац“ д.о.о. Пожаревац по испостављеном рачуну и ситуацији број PR2300369 од 15.11.2023. године, (2) извршени су издаци у износу од најмање 22.504 хиљаде динара према Предузећу за путеве „Пожаревац“ д.о.о. Пожаревац на име реконструкције Карађорђеве улице у Великом Градишту, по испостављеном рачуну и ситуацијама. Са извођачем радова је закључен основни уговор и припадајући анекс уговора, (3) извршени су издаци у износу од најмање 6.423 хиљде динара према Предузећу за путеве „Пожаревац“ д.о.о. Пожаревац на име плаћеног ПДВ-а по основу реконструкције улице Рударево и (4) извршени су издаци у износу од 10.487 хиљаде динара према ПД „Неимар пут“ д.о.о. Салаковац по испостављеним ситуацијама за изведене радове на реконструкцији и санације пешачке стазе до туристичког комплекса Бели Багрем. Између Министарства привреде, Општине Велико Градиште и извођача радова закључен је Уговор борј 127 од 10.10.2023. године којим су регулисана међусобна права и обавезе.

Пројекат 0701-5002 Реконструкција трга и главне улице. У оквиру овог пројекта планирани су издаци у износу од 37.400 хиљада динара, а извршени у износу од 33.826 хиљада динара, и то са економксе класификације 511231 – Аутопутеви, путеви, мостови, надвожњаци и тунели и односе се на издатке за изведене радове на реконструкцији трга и главне улице у Великом Градишту и издатке за плаћени ПДВ. Издаци су извршени по испостављеној привременој и окончаној ситуацији према ПД „Неимар пут“ д.о.о. Салаковац и на основу закљученог Уговора број 000207210 2023 07837 004 000 405 001 од 3.11.2023. године.

ПА 1102-0001 Управљање/ одржавање јавним осветљењем. У оквиру ове програмске активности планирани су издаци у износу од 10.000 хиљада динара, а извршени су у износу од 9.428 хиљада динара, и то са економске класификације 511392 – Капитално одржавање комуникационих и електричних водова. Увидом у узорковану документацију утврдили смо да су издаци извршени по рачунима Друштва посебне намене јавно осветљење VG д. о. о. Београд и то најмање 9.269 хиљда динара на име месечног одржавања јавне расвете (накнада за примену мера уштеде енергије) и најмање 158 хиљада динара на име интервентног одржавања система јавне расвете.

Налаз број 12:

Општинска управа у износу од 9.428 хиљада динара на име месечног одржавања јавне расвете и на име интервентног одржавања система јавне расвете погрешно планирала, извршила и евидентирала на групи конта 511000 – Зграде и грађевински објекти, за колико је више исказана вредност зграда и грађевинских објеката на синтетичком конта 011100 – Зграде и грађевински објекти уместо на групи конта 425000 – Текуће поправке и одржавање, што је супротно члану 29. Закона о буџетском систему и члановима 10, 14. и 15. Правилника о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем.

Препорука број 12:

Препоручујемо одговорним лицима Општине Велико Градиште да расходе планирају, извршавају и евидентирају на одговарајућим економским класификацијама.

3.1.3.2. Машине и опрема, група – 512000

Група конта 512000 – Машине и опрема садржи синтетичка конта на коме се књиже издаци за опрему за саобраћај, административну опрему, опрему за пољопривреду, опрему за заштиту животне средине, медицинску и лабораторијску опрему, опрему за образовање, науку, културу и спорт, опрему за војску, опрему за јавну безбедност и опрему за производњу, моторну, непокретну и немоторну опрему.

Табела бр. 15 Машине и опрема **у 000 динара**

Р.бр.	Организациона јединица	Ребаланс са реалокацијама	Исказано извршење	Налаз ревизије	5/3	5/4
1	2	3	4	5	6	7
1	Општинска управа	22.466	18.390	18.390	82%	100%
	Укупно организационе јединице	22.466	18.390	18.390	82%	100%
	Укупно Општина - група 512000	**26.068**	**21.760**	**21.760**	84%	100%

У 2024. години за машине и опрему планирани су издаци у износу од 36.068 хиљада динара, а извршени су у износу од 21.760 хиљада динара.

1) Општинска управа. У оквиру апропријација директног буџетског корисника планирани су издаци у износу од 22.466 хиљада динара, а извршени су у износу од 18.390 хиљада динара. Пројекат 4002 Подршка спровођењу мера популационе политике и подршка у области проодице и деце. У оквиру овог пројекта планирани су издаци у износу од 3.000 хиљде динара, а извршени су у износу од 2.995 хиљада динара, и то са економске класификације 512251 – Опрема за домаћинство. Издаци су извршени за набавку машине за сушење веша по рачуну број 24-3900-000321 од 21.10.2024. године добављача „COVELS“ д.о.о. Петроварадин.

ПА 0101-0002 Мере подршке руралном развоју. У оквиру ове програмске активности планирани су издаци у износу од 9.250 хиљада динара и извршени су у истом износу, са економксе класификације 512113 – Комбији. Издаци су извршенин према „AUTO ČAČAK TRUCKS“ д.о.о. Чачак по испостављеном рачуну број IF24-00964 од 10.5.2024. године за набавку новог минибуса. Са добављачем је закључен и Уговор број 000488833 2023 07837 004 001 405 001 од 22.1.2024. године.

3.1.3.3. Остале некретнине и опрема, група – 513000

Група 513000 садржи синтетички конто на коме се књиже издаци за набавку осталих некретнина и опреме.

Табела бр. 16 Остале некретнине и опрема **у 000 динара**

Р.бр.	Организациона јединица	Ребаланс са реалокацијама	Исказано извршење	Налаз ревизије	5/3	5/4
1	2	3	4	5	6	7
1	Општинска управа	4.020	3.984	3.984	99%	100%
	Укупно организационе јединице	**4.020**	**3.984**	**3.984**	**99%**	**100%**
	Укупно Општина - група 513000	**4.020**	**3.984**	**3.984**	**99%**	**100%**

У 2024. години за остале некретнине и опрему планирани су расходи у износу од 4.020 хиљада динара, а извршени су у износу од 3.984 хиљаде динара, и то са раздела Општинске управе.

ПА 0602-0001 Функционисање локалне самоуправе и градских општина. У оквиру ове програмске активности планирани су издаци у износу од 1.270 хиљада динара, а извршени су у износу од 1.264 хиљаде динара, и то са економске класификације 513111 – Остале некретнине и опрема. Издаци су извршени према „M&S GORDIĆ“ д.о.о. Врeоци за набавку тоалета (контјенера) по рачуну број 50-2024 од 8.8.2024. године и на основу Уговора број 001806463 2024 07837 004 001 405 001 18 011 од 12.7.2024. године.

3.2. Биланс прихода и расхода – Образац 2

У Билансу прихода и расхода општине Општине Велико Градиште у периоду од 01.01-31.12.2024. године (Образац 2), исказани су текући приходи и примања од продаје нефинансијске имовине у износу од 941.495 хиљада динара и текући расходи и издаци за нефинансијску имовину у износу од 906.546 хиљада динара, тј. исказан је вишак прихода и примања – буџетски суфицит у износу од 34.949 хиљада динара, као и суфицит у износу од 112.210 хиљда динара.

Табела бр.17 Биланс приходаи расхода **у 000 рсд**

Број конта	О П И С	Претходна година	Текућа година	Налаз ревизије	Разлика
1	2	3	4	5	6
700000 800000	ТЕКУЋИ ПРИХОДИ И ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ НЕФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ	960.192	941.495	941.495	-
700000	Текући приходи	940.918	903.243	903.243	-
710000	Порези	411.896	475.792	475.792	-
711000	Порез на доходак. добитак и капиталне добитке	233.958	267.168	267.168	-
713000	Порез на имовину	136.467	164.123	164.123	-
714000	Порез на добра и услуге	30.407	31.530	31.530	-
716000	Други порези	11.064	12.971	12.971	-
730000	Донације. помоћи и трансфери	296.819	268.868	268.868	-
732000	Донације и помоћи од међународних организација	4.222	1.763	1.763	-
733000	Трансфери од других нивоа власти	292.597	267.105	267.105	-
740000	Други приходи	232.203	158.583	158.583	-
741000	Приходи од имовине	14.507	11.778	11.778	-
742000	Приходи од продаје добара и услуга	194.455	131.142	131.142	-

743000	Новчане казне и одузета имовинска корист	8.602	1.369	1.369	-
744000	Добровољни трансфери од физичких и правних лица	4.431	2.608	2.608	-
745000	Мешовити и неодређени приходи	10.208	11.686	11.686	-
800000	Примања од продаје нефинансијске имовине	19.274	38.252	38.252	-
820000	Примања од продаје залиха	966	910	910	-
823000	Примања од продаје робе за даљу продају	966	910	910	-
840000	Примања од продаје природне имовине	18.308	37.342	37.342	-
841000	Примања од продаје земљишта	18.308	37.342	37.342	-
400000 500000	**ТЕКУЋИ РАСХОДИ И ИЗДАЦИ ЗА НЕФИНАНСИЈСКУ ИМОВИНУ**	**952.055**	**906.546**	**906.546**	**-**
400000	Текући расходи	728.525	762.934	750.367	(12.567)
410000	Расходи за запослене	212.004	241.519	241.519	-
411000	Плате. додаци и накнаде запослених	161.609	184.788	184.788	-
412000	Социјални доприноси на терет послодавца	24.474	28.007	28.007	-
413000	Накнаде у натури	1.030	1.020	1.020	-
414000	Социјална давања запосленима	12.141	14.286	14.286	-
415000	Накнаде трошкова за запослене	9.784	11.376	11.376	-
416000	Награде запосленима и остали посебни расходи	2.966	2.042	2.042	-
420000	Коришћење услуга и роба	325.851	306.264	269.908	(36.356)
421000	Стални трошкови	48.671	61.287	58.089	(3.198)
422000	Трошкови путовања	17.426	13.912	1.430	(12.482)
423000	Услуге по уговору	96.290	99.375	91.266	(8.109)
424000	Специјализоване услуге	40.444	30.484	30.484	-
425000	Текуће поправке и одржавање	91.514	76.879	64.812	(12.067)
426000	Материјал	31.506	24.327	23.827	(500)
440000	Отплата камата и пратећи трошкови задуживања	1.975	1.155	1.155	-
441000	Отплата домаћих камата	1.975	1.155	1.155	-
450000	Субвенције	13.928	22.516	22.516	-
451000	Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама	13.928	22.516	22.116	(400)
454000	Субвенције приватним предузећима	-	-	400	400
460000	Донације, дотације и трансфери	92.380	95.849	96.249	400
463000	Трансфери осталим нивоима власти	86.902	83.216	83.216	-
464000	Дотације организацијама обавезног социјалног осигурања	5.478	12.633	13.033	400
470000	Социјално осигурање и социјална заштита	15.254	21.902	44.492	22.590
472000	Накнаде за социјалну заштиту из буџета	15.254	21.902	44.492	22.590
480000	Остали расходи	67.133	73.729	74.528	799
481000	Дотације невладиним организацијама	59.210	64.524	65.323	799
482000	Порези. обавезне таксе и казне	3.329	4.159	4.159	-
483000	Накнада штете за повреде или штету нанету од стране државних органа	4.444	5.046	5.046	-
485000	Накнада штете за повреде или штету нанету од стране државних органа	150	-	-	-
500000	Издаци за нефинансијску имовину	223.530	143.612	156.179	12.567
510000	Основна средства	207.021	142.268	154.835	12.567
511000	Зграде и грађевински објекти	184.053	113.170	125.737	12.567
512000	Машине и опрема	13.353	21.760	21.760	-
513000	Остале некретнине и опрема	8.070	3.984	3.984	-
515000	Нематеријална имовина	1.545	3.354	3.354	-
520000	Залихе	595	644	644	-
523000	Залихе робе за даљу продају	595	644	644	-
540000	Природна имовина	15.914	700	700	-
541000	Земљиште	15.914	700	700	-
	УТВРЂИВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ПОСЛОВАЊА				
	Вишак прихода и примања - буџетски суфицит	8.137	34.949	-	-
	КОРИГОВАЊЕ ВИШКА. ОДНОСНО МАЊКА ПРИХОДА И ПРИМАЊА	103.286	90.616	-	-
	Део пренетих неутрошених средстава из ранијих година коришћен за покриће расхода и издатака текуће године	103.286	90.616	-	-
	ПОКРИЋЕ ИЗВРШЕНИХ ИЗДАТАКА ИЗ ТЕКУЋИХ ПРИХОДА И ПРИМАЊА	20.807	13.355	-	-
	Утрошена средства текућих прихода и примања од продаје нефинансијске имовине за отплату обавеза по кредитима	20.807	13.355	-	-
321121	ВИШАК ПРИХОДА И ПРИМАЊА – СУФИЦИТ	90.616	112.210	-	-
	ВИШАК ПРИХОДА И ПРИМАЊА – СУФИЦИТ (ЗА ПРЕНОС У НАРЕДНУ ГОДИНУ)	90.616	112.210	-	-
	Део вишка прихода и примања наменски опредељен за наредну годину	40.956	12.210	-	-
	Нераспоређени део вишка прихода и примања за пренос у наредну годину	49.660	100.000	-	-

3.2.1. Приходи и примања

Према исказаним подацима за 2024. годину, остварени су текући приходи и примања од продаје нефинансијске имовине у износу од 941.495 хиљада динара, а што у поређењу са претходном годином у којој су текући приходи и примања од продаје нефинансијске имовине остварени у износу од 960.192 хиљаду динара, чини смањење од 1,95 %.

Налазом ревизије утврђено је да су појединачни приходи остварени у износима који су исказани у обрасцу Биланс прихода и расхода.

3.2.2. Расходи и издаци

Према исказаним подацима за 2024. годину, извршени су текући расходи и издаци за нефинансијску имовину у износу од 906.546 хиљада динара, а што у поређењу са претходном годином у којој су текући расходи и издаци за нефинансијску имовину извршени у укупном износу од 952.055 хиљада динара, чини смањење од 4,78%.

Налазом ревизије утврђено је да су укупни расходи и издаци за нефинансијску имовину више исказани у износу од 59.310 хиљада динара и мање исказани у истом износу.

3.2.3. Резултат пословања

Општина Велико Градиште је у 2024. години исказала буџетски суфицит у износу од 34.949 хиљада динара. Буџетски суфицит коригован је за део нераспоређеног вишка прихода из ранијих година који је коришћен за покриће расхода и издатака текуће године у износу од 90.616 хиљада динара.

Вишак прихода и примања - суфицит на економској класификацији 321121 исказан је у износу од 112.210 хиљада динара и преноси се у наредну годину као део вишка прихода и примања наменски опредељен за наредну годину у износу од 12.210 хиљада динара и као нераспоређен део вишка прихода и примања за пренос у наредну годину у износу од 100.000 хиљада динара.

3.3. Биланс стања

Биланс стања - Образац 1 представља један од прописаних образаца из садржаја Завршног рачуна који су дефинисани чланом 79. Закона о буџетском систему, чланом 7. Уредбе о буџетском рачуноводству и чланом 3. Правилника о начину припреме, састављања и подношења финансијских извештаја корисника буџетских средстава и корисника средстава организација обавезног социјалног осигурања и буџетских фондова. У Билансу стања су исказане билансне позиције које одражавају стање имовине, обавеза и капитала на дан 31.12.2024. године за коју се саставља.

У поступку ревизије података исказаних у обрасцу Биланс стања на дан 31.12.2043. године извршена је провера примене начела билансног идентитета која захтева да почетни биланс текуће пословне године мора бити потпуно једнак крајњем билансу претходне пословне године. У том смислу, извршена је провера поређењем података исказаних у Билансу стања на дан 31.12.2023. године из колоне 4 (претходна година) са подацима исказаним у обрасцу Биланс стања на дан 31.12.2024. године из колоне 5 (текућа година).

3.3.1. Попис имовине и обавеза

Начелница општинске управе општине Велико Градиште је донела Одлуку о годишњем попису имовине и обавеза и образовању комисије за попис број 002834752 2024 07837 004 000 416 189 од 04.10.2024. године да се изврши редован попис имовине и обавеза Општинске управе Велико Градиште, са стањем на дан 31.12.2024. године и то: нефинансијске имовине у сталним средствима; нефинансијске имовине у залихама; финансијске имовине и обавеза.

Централна пописна комисија за попис имовине и обавеза је саставила Извештај о извршеном годипњем попису са стањем на дан 31.12.2024. године бр. 002974437 2024 07837 004 000 416 189 02 008 од 12.03.2025. године. Пописне комисије су извршиле редован попис и то: нефинансијске имовине и непокретности, попис опреме, дугорочне финансијске имовине, новчаних средства, племенитих метала, хартија од вредности, потраживања и краткорочних пласмана, активних временских разграничења, дугорочних обавеза, краткорочних обавеза, обавеза по основу расхода за запослене, обавезе по основу осталих расхода, обавезе из пословања и пасивних временских разграничења, као ванбиласне евиденције. Начелница општинске управе општине Велико Грдаиште је дана 12.03.2025. године донела Одлуку о усвајању Извештаја о попису имовине и обавеза Општинске управе општине Велико Градиште са стањем на дан 31.12.2024. године, број 002974437 2024 07837 004 000 416 189 02 009.

Ревизорски тим није присуствовао редовном годишњем попису имовине и обавеза, већ је ревизија извршена на основу пописних листа, извештаја пописних комисија и одлука у вези са пописом.

3.3.2. Актива

Укупна актива исказана у консолидованом Билансу стања на дан 31.12.2024. године износи 6.187.169 хиљада динара, а састоји се од нефинансијске имовине у износу од 5.677.943 хиљада динара и финансијске имовине у износу од 509.226 хиљада динара.

3.3.2.1. Нефинансијска имовина

Нефинансијска имовина исказана је у бруто износу од 6.305.196 хиљада динара и нето износу од 5.677.943 хиљаду динара и чине је: некретнине и опрема у износу од 3.216.997 хиљада динара; природна имовина у износу од 2.391.704 хиљада динара; нефинансијска имовина у припреми и аванси у износ од 2.490 хиљада динара, нематеријална имовину у изно су од 65.734 хиљаде динара; нефинансијска имовина у залихама у износу од 1.018 хиљаде динара.

Зграде и грађевински објекти, конто - 011100

У консолидованом Билансу стања на дан 31.12.2024. године исказана је садашња вредност зграда и грађевинских објеката у износу од 3.140.577 хиљада динара, што је укључено из финансијских извештаја директног корисника буџетских средстава Општинске управе општине Велико Градиште у износу од 2.921.203 хиљада динара и осталих корисника буџетских средства у износу од 219.374 хиљаде динара.

Смањење имовине на аналитичком конту 011115 – Остале стамбене зграде у износу од 22.754 хиљаду динара односи се на станови за избеглице искњижавање на основу Извештаја о извршеном годишњем попису на дан 31.12.2024.године број 002974437 2024 07837 2024 07837 004 000 416 189 89 02 008 од 12.03.2025. године.

Табела бр.18 Промене на конту 011100 Зграде и грађевински објекти у току 2024. године код ОУ општине Велико Градиште

у 000 рсд

Конто	Назив	Почетно стање	Повећање	Смањење	Стање 31.12.2024.
011111	Стамбене зграде за јавне службенике	7.918	-	-	7.918
011115	Остале стамбене зграде	108.211	-	(22.754)	85.457
011119	Амортизација	(7.148)	(257)	-	(7.405)
011110	**Стамбене зграде и станови**	**108.981**	**(257)**	**(22.754)**	**85.970**
011121	Болнице,домови здравља и старачки домови	213.202	-	-	213.202
011125	Остале пословне зграде	688.437	-	(33.001)	655.436
011129	Амортизација	(101.840)	(10.027)	-	(111.867)
011120	**Пословне зграде**	**799.799**	**(10.027)**	**(33.001)**	**756.771**
011131	Објекти за потребе образовања	77.906	-	-	77.906
011133	Складишта, силоси, гараже и слично	449	1.076	-	1.525
011135	Фабричке хале	31.140	-	-	31.140
011139	Амортизација	(5.629)	(1.667)	-	(7.296)
011130	**Послови простори и други објекти**	**103.866**	**(591)**	**-**	**103.275**
011141	Аутопутеви, мостови, надвожњаци и тунели	783.617	123.014	-	906.631
011145	Остали саобраћајни објекти	22.518	23.963	-	46.481
011149	Амортизација	(140.386)	(36.987)	-	(177.373)
011140	**саобраћајни објекти**	**665.749**	**109.990**		**775.739**
011151	Водовод	307.988	2.557	-	310.545
011152	Канализација	176.004	80.254	-	256.258
011153	Луке	19.659	-	(19.659)	-
011159	Амортизација	(84.952)	(12.322)	-	(97.274)
011150	**Водоводна инфраструктура**	**418.699**	**70.489**	**(19.659)**	**469.529**
011192	Комуникациони и електрични водови	147.707	299.154	-	446.861
011193	Спортски и рекреациони објекти	282.918	-	(636)	282.282
011194	Установе културе	39.377	23.088	-	62.465
011199	Амортизација	(52.056)	(9.633)	-	(61.689)
011190	**Остали објекти**	**417.946**	**312.609**	**(636)**	**729.919**
011100	**Укупно:**	**2.515.040**	**482.213**	**(76.050)**	**2.921.203**

Смањење имовине на аналитичком конту 011125 – Остале послове зграде у износу од 33.001 хиљада динара односи се на станови за избеглице искњижавање на основу Извештаја о извршеном годишњем попису на дан 31.12.2024.године број 002974437 2024 07837 2024 07837 004 000 416 189 89 02 008 од 12.03.2025 године.

Смањење имовине на аналитучком конту 011153 – Лука у износу од 19.659 хиљада динара односи се на Одлуку Скупштине општине Велико Градиште број 501-62/2023-01-1 25.05.2023. године којом се отуђује објекат пристанка са припадајућом опремом, на локацији лучког подручја које чине катастарска парцела број 1950/2 КО Рам, без накнаде, из јавне својине општине Велико Градиште у корист јавне својине Републике Србије.

Повећање имовине на аналитичком конту 011133- Складишта, силоси, гараже и слично у износу од 1.076 хиљаде динара односи се евиденцију непокретне имовине КПБР 497 КО Мајиловац 577м2 , на основу Одлуке МЗ Мајиловац бр.000119605 2025 07837 004 006 000 001 од 30.01.2025.године.

Повећање имовине на аналитичком конту 011141- Аутопутеви, мостови, надвожњаци и тунели у износу од 123.014 хиљада динара односи се на:

- изградњу, асфалтирање и реконструкцију путне инфраструктуре на територији општине Велико Градиште у износу од 75.016 хиљада динара по основу Јавног уговора јавноприватног партнерста без елемената концесије за финасирање, изградњу и одржавање локалне путне инфраструктуре на територији општине Велико Градиште са јавним плаћањем бр. 401-162/2022-01-2 од 21.04.2022. године, закљученог између општине Велико Градиште (Наручилац), Предузеће за путеве Пожаревац доо, Пожаревац (Извршилац) и OTP Banka Srbija ad, Нови Сад (Извршилац) и Анекса бр. 1 од 14.10.2022. године , уговорене вредности 1.804.503,14 ЕУР без ПДВ, односно 2.165.403,76 ЕУР са ПДВ у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања. Уговор је закључен на 10 година, са месечном фиксном ратом од 15.828,98 ЕУР без ПДВ, односно 18.994,77 ЕУР са ПДВ у динарској противвредности по средњем кусру НБС на дан плаћања.

- капиталне улагање у унапређење и изградњу путне инфраструктуре у износу од 27.974 хиљаде динара односи се на радове реконструкције и санације пешачке стазе до туристичког комплекса Бели Багрем по основу Уговора између Министарства привреде, Општине Велико Градиште и Неимар пут доо, Салаковац (Носилац посла) и чланове групе ЕКО ГРАДЊА д.о.о. Зрењанин и ДОО елмонт-градња Пожаревац број 404-02-92/2023-11 од 10.10.2023. године.

Повећање на аналитичком конту 011145- остали саобраћајни знаци у износу од 23.963 хиљаде динара односи се на радове на реконструкцији трга и главне улице у Великом Градишту по основу Уговора закљученог са бр. 000207210 2023 07837 004 000 405 001 од 03.11.2023. године са Неимар пут доо, Салаковац (Носилац посла) и чланове групе ЕКО ГРАДЊА д.о.о. Зрењанин и Д.О.О. елмонт-градња Пожаревац.

Повећање имовине на аналитичком конту 011151- Водовод у износу од 2.557 хиљаде динара односи се на изградњу канализационог колектора Интерцептор у насељу Бели Багрем у Великом Градишту по основу закљученог Уговора број 404-39/8/2023-01-3 од 04.05.2023.године са извођачем радова Миланић д.о.о. са седиштем у Сопоту.

Повећање имовине на аналитичком конту 011152 - Канализација у износу од 80.254 хиљада динара односи се на активирање канализационог колектора из припреме у употребу у износу од 67.898 хиљада динара , изведене радове на изградњи канализационе мреже у улици Младих Горана у насељу Бели Багрем у Великом Градишту у износу од 6.970 хиљаде динара по основу Уговора закљученог са извођачем радова ДУ Интеграл плус доо из Смедерева и изведене радове на изградњи канализационог колектора *Интерцептор* по основу Уговора закљученог са извођачем радова Миланић д.о.о. из Сопота, у износу од 5.387 хиљада динара са ПДВ-ом.

Смањење имовине на аналитичком конту 011153 - Остали облици водоводне инфраструктуре у износу од 19.658 хиљада динара односи се на искњижавање објеката Пристана за пристајање путничких бродова на локацији лучког подручја које чини катастарска парцела број 1950/2 К.О. Рам, са припадајућом опремом по основу Одлуке број 501-62/2023-01-1 Скупштине општине Велико Градиште од 23.05.2023.године којом се отуђује из јавне својине Велико Градиште у корист јавне својине Републике Србије без накнаде.

Повећање имовине на аналитичком конту 011192 - Комуникациони и електрични водови у износу од 299.154 хиљаде динара се односи на реконструкцију и унапређење јавне расвете у сеоским насељима општине Велико Градиште у износу од 291.295 хиљаде динара по основу Закључка Владе Републике Србије број 48-2865/2024-3 од 25.04.2024. године и Споразума о регулисању права и обавеза у циљу реализације и финансирања пројекта ″Партнерство за локални развој″са Министартством државне управе и локалне самоуправе бр. 48-00-1334/2020-36 од 16.06.2020. године и осталих улагања на комуникациони и електричним водовима у износу од 7.859 хиљада динара.

Повећање имаовине на аналитичком конту 011194 - Установе културе у износу од 23.088 хиљада динара. Уговором између Републике Србије , коју заступа Републичка дирекција за имовину Републике Србије и Општине Велико Градиште преносе се права својине на непокретности без накнаде на катастарској парцели број 498 КО Велико Градиште уписан у ЛН број 5888 КО Велико Градиште са објектом зграде културе број 1. На основу Записника о процени непокретности број 1946611-2024 од 20.06.2024. године Општинска управа евидентира у својим пословним књигама зграду културног центра у износу од 22.920 хиљада динара.

Налаз број 13:

Увидом у евиденцију катастра непокретности који води Републички геодетски завод и помоћних књига које води Општинска управа и алтернативним поступцима ревизије нисмо могли да се уверимо да је сва имовина – зграде и грађевински објекти над којом је општина Велико Градиште уписана као ималац права власништва исказана у Билансу стања са стањем на дан 31. децембар 2024. године и да утврдимо ефекте на консолидоване финансијске извештаје општине Велико Грдиште.

Ризик:

Непотпуни подаци о нефинансијској имовини општине Велико Градиште имају за последицу нереално исказану имовину.

Препорука број 13:

Препоручује се одговорним лицима и Општинске управе општине Велико Грдаиште да наставе започете активности усмерене на успостављање евиденције о структури и вредности нефинансијске имовине општине Велико Градиште, посебно у делу који се односи на доставу потребних података о имовини општине Велико Градиште ради евидентирања и састављања Завршног рачуна буџета општине Велико Градиште.

Опрема, конто – 011200

У консолидованом Билансу стања на дан 31.12.2024. године исказана је садашња вредност опреме у износу од 61.452 хиљаде динара, што је укључено из финансијских извештаја директног корисника буџетских средстава у износу од 38.106 хиљаде динара и индиректних корисника буџетских средства у износу од 23.346 хиљаде динара.

Табела бр. 19 Промене на конту 011200 Опрема у току 2024. године код ОУ општине Велико Градиште **у 000 рсд**

Конто	Назив	Почетно стање	Повећање	Смањење	Стање 31.12.2024.
011211	Опрема за копнени саобраћај	7.702	12.567	-	20.269
011215	Остала опрема за саобраћај	15	-	-	15
011216	Лизинг опреме за саобраћај	10.128	-	(3.318)	6.810
011219	Исправка вредности саобраћајне опреме	(11.280)	(3.110)	-	(14.390)
011210	**Опрема за саобраћај**	**6.565**	**9.457**	**(3.318)**	**12.704**
011221	Канцеларијска опрема	12.262	435	-	12.697
011222	Рачунарска опрема	21.700	137	-	21.837
011223	Комуникациона опрема	56	-	-	56
011224	Електронска и фотографска опрема	3.762	985	-	4.747
011225	Опрема за домаћинство и угоститељство	5.057	255	-	5.312
011229	Исправка вредности административне опреме	(24.355)	(2.913)	-	(27.268)
011220	**Административна опрема**	**18.482**	**(1.101)**	**-**	**17.381**
011261	Опрема за образовање	932	-	-	932
011263	Опрема за културу	674	-	-	674
011264	Опрема за спорт	3.125	1.445	-	4.570
011269	Исправка вредности опреме за образовање, науку, културу и спорт	(2.306)	(282)	-	(2.588)

011260	**Опрема за образовање, науку, културу и спорт**	**2.425**	**1.163**	**-**	**3.588**
011281	Опрема за јавну безбедност	6.506	18	-	6.524
011289	Исправка вредности опреме за јавну безбедност	(3.585)	(789)	-	(4.374)
011280	**Опрема за јавну безбедност**	**2.921**	**(771)**	**-**	**2.150**
011292	Моторна опрема	2.531	-	-	2.531
011293	Непокретна опрема	6.520	997	-	7.517
011299	Исправка вредности опреме за производњу, моторна, непокретна и немоторна опрема	(7.498)	(267)	-	(7.765)
011290	**Остали објекти**	**1.553**	**730**	**-**	**2.283**
011200	**Укупно:**	**31.946**	**9.478**	**(3.318)**	**38.106**

Повећање на аналитичком конту 011211 Опрема за копнени саобраћај у износу од 9.250 хиљаде динара се односи на куповину Аутобуса по основу Уговора број 00048833 2023 07837 004 001 405 001 од 22.01.2024. године закљученог са испоручиоцем Ауто Чачак Труцкс д.о.о., Чачак.

Остале некретнине и опрема, конто – 011300

У консолидованом Билансу стања на дан 31.12.2024. године исказана је вредност осталих некретнина и опреме у укупном износу 14.968 хиљада динара, што је укључено из финансијских извештаја директних корисника буџетских средстава у износу од 14.136 хиљада динара и индиректних буџетских корисника у износу од 832 хиљаде динара.

Земљиште, конто – 014100

У консолидованом Билансу стања на дан 31.12.2024. године исказана је вредност земљишта у укупном износу 1.781.159 хиљада динара, што је укључено у целости из финансијских извештаја директног корисника буџетских средстава Општинске управе.

Табела бр. 20 Земљиште **у 000 рсд**

Конто	Назив	Почетно стање	Повећање	Смањење	Стање 31.12.2024.
014111	Пољопривредно земљиште	575.614	-	(452)	575.162
014112	Грађевинско земљиште	1.104.371	14.496	-	1.118.867
014114	Спортски терени и придружена водена површина	1.303	-	-	1.303
014115	Остало земљиште придружена водена површина	85.827	-	-	85.827
014100	**Земљиште**	**1.767.115**	**14.496**	**(452)**	**1.781.159**

Повећање грађевинског земљишта на конту 014112 у износу од 14.496 хиљаде динара односи се на евидентирање земљишта по основу Извештаја о извршеном годишњем попису на дан 31.12.2024.године број 002974437 2024 07837 2024 07837 004 000 416 189 89 02 008 од 12.03.2025 године и Записника о процени непокретности бр. 002623164-2024 од 10.09.2024. године одељења Локалне пореске администрације.

Налаз број 14:

Увидом у евиденцију катастра непокретности који води Републички геодетски завод и помоћних књига које води Општинска управа и алтернативним поступцима ревизије нисмо могли да се уверимо да је сва имовина – земљиште над којом је општина Велико Градиште уписана као ималац права власништва исказана у Билансу стања са стањем на дан 31. децембар 2024. године и да утврдимо ефекте на консолидоване финансијске извештаје општине Велико Градиште.

Ризик

Непотпуни подаци о нефинансијској имовини општине Велико Градиште имају за последицу нереално исказану имовину.

Препорука број 14:

Препоручује се одговорним лицима Општинске управе да наставе започете активности усмерене на успостављање евиденције о структури и вредности нефинансијске имовине општине Велико Градиште, посебно у делу који се односи на доставу потребних података о имовини општине Велико Градиште ради евидентирања и састављања Завршног рачуна буџета општине Велико Градиште.

Шуме и воде, конто – 014300

У консолидованом Билансу стања на дан 31.12.2024. године исказана је вредност шума и вода у укупном износу 610.545 хиљада динара, што је укључено у целости из финансијских извештаја директног корисника буџетских средстава Општинске управе.

Налаз број 15:

Увидом у евиденцију катастра непокретности који води Републички геодетски завод и помоћних књига које води Општинска управа и алтернативним поступцима ревизије нисмо могли да се уверимо да је сва имовина – шума и вода над којом је општина Велико Градиште уписана као ималац права власништва исказана у Билансу стања са стањем на дан 31. децембар 2024. године и да утврдимо ефекте на консолидоване финансијске извештаје општине Велико Градиште.

Ризик:

Непотпуни подаци о нефинансијској имовини општине Велико Градиште имају за последицу нереално исказану имовину.

Препорука број 15:

Препоручује се одговорним лицима Општинске управе да наставе започете активности усмерене на успостављање евиденције о структури и вредности нефинансијске имовине општине Велико Градиште, посебно у делу који се односи на доставу потребних података о имовини општине Велико Градиште ради евидентирања и састављања Завршног рачуна буџета општине Велико Градиште.

Нефинансијска имовина у припреми, конто – 015100

У консолидованом Билансу стања на дан 31.12.2024. године исказана је нефинансијска имовина у износу од 2.490 хиљада динара, а чини је нефинансијска имовина која је исказана у финансијским извештајима индиректних корисника у целости.

Нематеријална имовина, конто – 016100

У консолидованом Билансу стања на дан 31.12.2024. године исказана је нематеријална имовина у износу од 65.734 хиљада динара, а чини је нематеријална имовина која је исказана у финансијским извештајима директног корисника буџетских средстава Општинске управе у износу од 48.339 хиљада динара и индиректних корисника у износу од 17.395 хиљада динара.

Табела бр.21 Нематеријална имовина **у 000 рсд**

Конто	Назив	Почетно стање	Повећање	Смањење	Стање 31.12.2024.
016111	Компијутерски софтвер	9.199	2.556	-	11.755
016119	Исправка вредности компијутерског софтвера	(5.467)	(1.134)	-	(6.601)
016110	**Компијутерски софтвер**	**3.732**	**1.422**	**-**	**5.154**
016161	Остала нематеријална основна средства	39.469	1.141	-	40.610
016169	Исправка вредности осталих нематеријалних основних средства	(972)	(330)	-	(1.302)
016160	**Остала нематеријална основна средста**	**38.497**	**811**	**-**	**39.308**
016171	Остала нематеријална имовина	3.059	1.442		4.501
016179	Испрaва врености остале нематеријалне имовине	(297)	(327)	-	(624)
016170	**Остала нематеријална имовина**	**2.762**	**1.115**	**-**	**3.877**
016100	**Укупно**	**44.991**	**3.348**	**-**	**48.339**

Залихе, конто – 021000

У консолидованом Билансу стања на дан 31.12.2024. године исказана је вредност залиха у нето износу од 257 хиљаде динара и односе се на робу за даљу продају евидентирану у пословним књигама индиректног корисника буџетских средства Туристичка организација у целости.

Залихе ситног инвентара и потрошног материјала, конто - 022000

У консолидованом Билансу стања на дан 31.12.2024. године исказана је вредност залиха ситног инвентара и потрошног материјала у нето износу од 761 хиљаду динара и односи се на залихе потрошног материјала евидентиране у пословним књигама индиректног буџетског корисника ПУ „Мајски цвет“.

3.3.2.2. Финансијска имовина

У консолидованом Билансу стања на дан 31.12.2024. године исказана је финансијска имовина у нето износу од 509.226 хиљаду динара и чини је: дугорочна домаћа финансијска имовина 73 хиљада динара; новчана средства, племенити метали, хартије од вредности 185.056 хиљада динара; краткорочна потраживања 52.472 хиљаде динара, краткорочни пласмани 7.340 хиљада динара, активна временска разграничења 324.097 хиљаде динара.

Дугорочна финансијска имовина, конто – 110000

У консолидованом Билансу стања на дан 31.12.2024. године исказана је вредност дугорочне финансијске имовине у износу од 73 хиљада динара, што је укључено из финансијских извештаја директног буџетског корисника Општинске управе.

Домаће акције и остали капитал, конто – 111900

Домаће акције и остали капитал су у Билансу стања на дан 31.12.2024. године исказани у износу од 55 хиљада динара.

Табела бр.22 Домаће акције и капитал **у 000 динара**

	111900- Домаће акције и остали капитал	Учешће у капиталу евидентирано у пословним књигама Градске општине	Удео општине Велико Градиште у капиталу субјеката из колоне (1) у %	Учешће у капиталу евидентирано у Агенцији за привредне регистре или других надлежних институција	Разлика
	1	2	3	4	5 (4-2)
1	ЈКП Дунав	55	100%	55	-
2	Регионална развојна агенција „Браничево . Подунавље“ доо, Пожаревац	17	4%	17	-
	УКУПНО	**73**		**73**	**-**

Жиро и текући рачун, конто – 121100

У консолидованом Билансу стања на дан 31.12.2024. године на позицији жиро и текући рачун исказан је износ од 112.548 хиљаду динара и односи се на средства на рачуну извршења буџета општине Велико Градиште.

Девизни рачун, конто – 121400

У консолидованом Билансу стања на дан 31.12.2024. године на позицији девизни рачун исказан је износ од 12.696 хиљада динара и односи се на девизна новчана средства евидентирана код директног корисника Општинске управе у целости.

Потраживања по основу продаје и друга потраживања, конто – 122100

У консолидованом Билансу стања на дан 31.12.2024. године исказана су потраживања по основу продаје и друга потраживања у износу од 52.472 хиљаде динара која су преузета из Биланса стања директног корисника буџетског кориника средстава Општинске управе у износу од 52.110 хиљада динара и индиректних корисника у износу од 362 хиљаде динара.

Општинска управа. Потраживања по основу продаје и друга потраживања исказана су у Билансу стања Општинске управе у нето вредности 52.110 хиљаде динара и односе се на:

Табела бр. 23 Потраживања по основу продаје и друга потраживања на дан 31.12.2024. године код Општинске управе у 000 рсд

Конто	Назив	Почетно стање	Дуговни промет	Потражни промет	Стање 31.12.2024.
122111	Потраживања од купаца	30.745	(5.064)	-	25.681
122113	Спорна потраживања од купаца	25.239	(8.802)	-	16.437
122198	Остала краткорочна потраживања	4.401	5.591	-	9.992
122100	**Потраживања по основу продаје и друга потраживања**	**60.385**	**(8.275)**	**-**	**52.110**

Потраживања од купаца исказана на аналитичком конту 122111 у нето износу од 25.681 хиљада динара односе се на укалкулисана доспела, ненаплаћена потраживања по основу пореза, накнада и такса од физичких и правних лица са стањем на дан 31. децембар 2024. године која се води у пословним књигама Локалне пореске администрације у износу од 24.317 хиљаде динара и потраживања по основу закупа пословног простора у износу од 1.364 хиљада динара.

Спорна потраживања од купаца исказана на аналитичком конту 122113 у нето износу од 16.437 хиљада динара односе на потраживања по основу камата за порез на имовину од правних и физичких лица у износу од 9.569 хиљада динара, потраживања Општине Велико Градиште као повериоца по основу предмета где нису покренути поступци извршења у износу од 5.096 хиљада динара и потраживања општине Велико Градиште по неправоснажним пресудама које су у поступку жалби у износу од 1.037 хиљада динара, а све у складу са извештајем Општинског правобранилаштва на дан 31.12.2924. године.

Дати аванси, депозити и кауције, конто – 123200

У консолидованом Билансу стања на дан 31.12.2024. године исказани су дати аванси, депозити и кауције у зносу од 7.340 хиљаде динара и преузети су из финансијских извештаја директних буџетских корисника у износу од 2.961 хиљаде динара и индиректних буџетских корисника у износу од 4.379 хиљаде динара.

Исказани Дати аванси, депозити и кауције Општинске управе општине Велико градиште у износу од 2.961 хиљада динара се односе на: авансе за набавку робе у износу од 119 хиљада динара и авансе за обављање услуга у износу од 2.832 хиљада динара.

У поступку ревизије датих аванса, на захтев ревизије Општинска управа општине Велико Градиште је упутила независне конфирмације на адресе добављача за потврду стања датих аванса на дан 31.12.2024. године.

Од укупно 5 захтева за потврду стања потраживања (конфирмација) чија је књиговодствена вредност 2.828 хиљаде динара, добијен је 1 одговор, што је дато у следећој табели:

Табела бр. 24 Конфирмације послате за дате авансе, депозите и кауције: **у 000 динара**

Буџетски корисник	Упућено	Одговорено	Књиговодствено стање	Стање по конфирмацијама	Више исказано - разлика	Мање исказано – разлика
1	2	3	4	5	6	7
Општинска управа општине	5	1	2.828	1.170	-	-

Налаз број 16:

У поступку ревизије нисмо били у могућности да се уверимо у истинитост и објективност исказаних датих аванса, депозита и кауција у износу од 1.658 хиљада динара применом процедуре усаглашавања стања на основу екстерних потврда стања (упућених конфирмација) и другим алтернативним поступцима.

Препорука број 16:

Одговорним лицима Општинске управе општине Велико Градиште препоручујемо да уредно воде помоћну евиденцију и врше усаглашавање датих аванса, депозита и кауција најмање једном годишње као припрему радњу која претходи попису имовине и обавеза.

Обрачунати неплаћени расходи и издаци, конто – 131200

У консолидованом Билансу стања на дан 31.12.2024. године исказани су обрачунати неплаћени расходи и издаци у износу од 324.097 хиљаде динара који су преузети из финансијских извештаја директних буџетских корисника у износу од 316.855 хиљаду динара и индиректних буџетских корисника у износу од 7.242 хиљаде динара.

Ванбилансна актива, конто – 351000

У консолидованом Билансу стања на дан 31.12.2024. године општина Велико Градиште је исказао ванбилансну активу у износу од 27.579 хиљада динара која су преузета из финансијског извештаја директног буџетског корисника Општинске управе Велико Градиште у целости.

Општинска управа. Ванбилансна актива у износу од 27.579 хиљада динара односи се потенцијална потраживања по основу хартија од вредности – меница које су добављачи, извођачи радова и пружаоци услуга општине Велико Градиште, доставили по закљученим уговорима, као средства обезбеђења у износу од 9.176 хиљада динара и авали и гаранције које су добављачи, извођачи радова и пружаоци услуга општини Велико Градиште, доставили по закљученим уговорима, за добро извршење посла и средства обезбеђења на име отклањања грешака у гарантном року у износу од 18.403 хиљада динара.

3.3.3. Пасива

Укупна пасива у консолидованом Билансу стања на дан 31.12.2024. године исказана је у износу од 6.187.169 хиљада динара.

3.3.3.1. Обавезе

У консолидованом Билансу стања на дан 31.12.2024. године исказане су обавезе у износу од 393.328 хиљада динара и односе се на: дугорочне обавезе у износу од 12.409 хиљаде динара, обавезе по основу расхода за запослене у износу од 20.204 хиљада динара, обавезе по основу осталих расхода, изузев расхода за запослене у износу од 457 хиљада динара, обавезе из пословања у износу од 302.172 хиљаду динара и пасивна временска разграничења у износу од 58.086 хиљада динара.

Обавезе по основу дугорочних кредита од домаћих јавних финансијских институција, конто – 211400

У консолидованом Билансу стања на дан 31.12.2024. године исказане су обавезе по основу дугорочних кредита од домаћих јавних финансијских институција у износу од 9.419 хиљада динара које се односе на обавезе директног буџетског корисника Општинске управе Велико Градиште према домаћим банкама по основу дугорочних кредита.

Табела бр.25 Обавезе по основу дугорочних кредита на дан 31.12.2024. године

			31.12.2023.			31.12.2024.	
Кредитор	**Уговор**	**Валута**	**Износ у валути**	**Износ у РСД**	**Отплате у валути**	**Износ у валути**	**Износ у РСД**
Комерцијална банка	00-410-0207225.2 од 18.01.2018. године	*EUR*	63.416,73	7.502	63.416,73	-	-
Комерцијална банка	00-410-0208235.5 од 11.05.2020. године	*EVP*	130.770,47	15.467	50.276,58	80.493,89	9.419
Укупно:			**194.187,20**	**22.969**	**113.693,31**	**80.493,89**	**9.419**

У поступку ревизије дугорочних обавеза, на захтев ревизије Општинска Управа општине Велико Градиште је упутила независну конфирмацију на адресу банке за потврду стања на дан 31.12.2024. године, за коју није добијен одговор, путем алтернативних поступака смо утврдили износ обавезе са стањем на дан 31.12.2024. године.

Дугорочне обавезе за финансијске лизинге, конто – 211900

У консолидованом Билансу стања на дан 31.12.2024. године исказане су обавезе по основу финансијског лизинга у износу од 2.990 хиљада динара које се односе на обавезе директног буџетског корисника Општинске управе Велико Градиште према лизинг кућама.

Табела бр.26 Обавезе за финансијски лизинг на дан 31.12.2024. године

			31.12.2023.			31.12.2024.	
Кредитор	**Уговор**	**Валута**	**Износ у валути**	**Износ у РСД**	**Отплате у валути**	**Износ у валути**	**Износ у РСД**
Zastava ISTARBENZ lizing doo, Beograd	04945/19 od 20.11.2019.	*EUR*	3.435,33	400	3.435.33	-	-
Zastava ISTARBENZ lizing doo, Beograd	05017/22 od 23.08.2022.	*EUR*	9.080,73	1.060	3.825.24	5.255.49	612
Porsche leasing SCG doo, Beograd	20003 od 18.05.2023.	*EUR*	28.628,02	3.314	8.218,32	20.409.7	2.378
Укупно:			**41.144,08**	**4.774**	**15.478,89**	**25.665,19**	**2.990**

У поступку ревизије дугорочних обавеза по основу финансијског лизинга, на захтев ревизије Општинска Управа општине Велико Градиште је упутила независну конфирмацију на адресу банке за потврду стања на дан 31.12.2024. године, за коју није добијен одговор, путем алтернативних поступака смо утврдили исказани износ обавезе у пословним књигама са стањем на дан 31.12.2024. године.

Обавезе по основу расхода за запослене, конто – 230000

У консолидованом Билансу стања на дан 31.12.2024. године исказане су обавезе по основу расхода за запослене у износу од 20.204 хиљада динара које се односе на обавезе на плате и додатке у износу од 15.395 хиљада динара, обавезе по основу накнада запсоленима у износу од 1.113 хиљаде динара, обавезе по основу социјалних доприноса на терет послодавца у износу од 2.468 хиљаде динара, обавезе по основу социјалне помоћи запосленима у износу од 191 хиљаду динара, службена путовања и услуге по уговору у износу од 1.037 хиљада динара.

Обавезе по основу осталих расхода, изузев расхода за запослене, конто – 240000

У консолидованом Билансу стања на дан 31.12.2024. године исказане у износу од 457 хиљада динара и односе на обавезе по основу отплата домаћих у целости.

Обавезе из пословања, конто – 250000

У консолидованом Билансу стања на дан 31.12.2024. године исказане су обавезе из пословања у износу од 302.172 хиљада динара и односе се на обавезе према добављачима у износу од 159.571 хиљада динара и остале обавезе у изнсоу од 142.601 хиљада динара.

Обавезе према добављачима, конто – 252000

У консолидованом Билансу стања на дан 31.12.2024. године исказане су обавезе према добављачима у износу од 159.571 хиљада динара које су преузете из Биланса стања директних корисника буџетских средстава у износу од 157.858 хиљада динара и индиректних буџетских корисника у износу од 1.713 хиљада динара.

У поступку ревизије обавеза према добављачима, на захтев ревизије Општинска управа је упутила независне конфирмације на адресе добављача за потврду стања обавеза на дан 31.12.2024. године.

Од укупно 12 захтева за потврду стања обавеза (конфирмације) чија је књиговодствена вредност 159.840 хиљада динара, добијено је 7 одговора или 58%, што је дато у следећој табели:

Табела бр.27 Конфирмације послате добаљачима у земљи: **у 000 динара**

Буџетски корисник	Упућено	Одговорено	Књиговодствено стање	Стање по конфирмацијама	Више исказано - разлика	Мање исказано - разлика
1	2	3	4	5	6	7
Општинска управа	12	7	159.840	162.963	100	3.724

Налаз број 17:

У поступку ревизије нисмо били у могућности да се уверимо у истинитост и објективност исказаних обавеза из пословања у износу од 772 хиљада динара применом процедуре усаглашавања стања на основу екстерних потврда стања (упућених конфирмација) и другим алтернативним поступцима**.**

У поступку ревизије на основу документације утврђено је да обавезе према добављачима на дан 31.12.2024. године у пословним књигама Општинске управе нису усаглашене: (1) мање исказане у износу од 3.724 хиљада динара код Предузеће за путеве Пожаревац доо, Пожаревац у износу од 1.851 хиљада динара, Електропривреде Србије ад, Београд у износу од 11 хиљада динара, Литас доо Пожаревац у износу од 1.862 хиљада динара; (2) више исказане у износу од 100 хиљада динара код Иван Станковић ПР Сервис електронике и рачунара OFFICE Велико Градиште у износу од 100 хиљада динара што није у складу са чланом 18. Уредбе о буџетском рачуноводству.

Препорука број 17:

Одговорним лицима Општинске управе препоручујемо да уредно воде помоћну евиденцију и врше усаглашавање обавеза са повериоцима најмање једном годишње као припрему радњу која претходи попису имовине и обавеза.

Остале обавезе, конто – 254000

У консолидованом Билансу стања на дан 31.12.2024. године исказане су остале обавезе у износу од 142.601 хиљада динара који су преузете из Биланса стања директног корисника буџетских средстава у износу од 142.164 хиљада динара и индиректних буџетских корисника у износу од 437 хиљада динара.

Општинска управа. На осталим обавезама из буџета у износу 142.601 од хиљада динара Општинска управа је евидентирала укалкулисане обавезе за накнаду за одводњавање у надлежности ЈВП ″Србијаводе″ Београд у износу од 108.079 хиљада динара и на основу извештаја Правобранислаштва са стањем на дан 31.12.2024. године у износу од 33.187 хиљада динара који се односе на судске спорове у току којима је општина Велико Градиште била тужена страна.

Налаз број 18:

У поступку ревизије на основу документације и алтернативних поступака утврђено је да су обавезе према ЈВП ″Србијаводе″ Београд на дан 31.12.2024. године у пословним књигама Општинске управе мање исказане у износу од 19.363 хиљада динара, што није у складу са чланом 18. Уредбе о буџетском рачуноводству.

Препорука број 18:

Одговорним лицима Општинске управе препоручујемо да уредно воде помоћну евиденцију и врше усаглашавање обавеза са повериоцима најмање једном годишње као припрему радњу која претходи попису имовине и обавеза.

Пасивна временска разграничења, конто – 291000

У консолидованом Билансу стања на дан 31.12.2024. године исказана су пасивна временска разграничења у износу од 58.086 хиљада динара преузета из Биланса стања директних буџетских корисника у износу од 55.071 хиљада динара и индиректних буџетских корисника у износу од 3.015 хиљаду динара.

Разграничени плаћени расходи и издаци, конто – 291200

У консолидованом Билансу стања на дан 31.12.2024. године исказани су плаћени расходи и издаци у износу од 5.614 хиљаде динара који су преузети из Биланса стања директног корисника буџетских средстава Општинске управе у износу од 2.961 хиљада динара и индиректне буџетске кориснике у износу од 2.653 хиљада динара.

Обрачунати ненаплаћени приходи и примања, конто – 291300

У консолидованом Билансу стања на дан 31.12.2024. године исказани су обрачунати ненаплаћени приходи и примања у износу од 35.888 хиљада динара који су преузети из Биланса стања директног корисника буџетских средстава Општинске управе у износу од 35.526 хиљада динара и индиректне буџетске кориснике у износу од 362 хиљаде динара.

Остала пасивна временска разграничења, конто – 291900

У консолидованом Билансу стања на дан 31.12.2024. године исказана су остала пасивна временска разграничења у износу од 16.584 хиљада динара која су преузета из Биланса стања директног корисника буџетских средстава Општинске управе у целости.

3.3.3.2. Капитал

Нефинансијска имовина у сталним средствима, конто – 311100

У консолидованом Билансу стања на дан 31.12.2024. године исказана је нефинансијска имовина у сталним средствима у износу од 5.676.925 хиљада динара, која је преузета из Биланса стања директног корисника буџетских средстава Општинске управе у износу од 5..413.492 хиљада динара и индиректних корисника буџетских средстава у износу од 263.433 хиљаде динара.

Нефинансијска имовна у залихама, конто – 311200

У консолидованом Билансу стања на дан 31.12.2024. године исказана је нефинансијска имовина у залихама у износу од 1.017 хиљаде динара која је преузета из Биланса стања индиректних корисника буџетских средстава ПУ „Мајкси цвет“ у износу од 761 хиљаду динара и Туристичке организације Велико Градиште у износу од 257 хиљаде динара.

Исправка вредности сопствених извора нефинансијске имовине, у сталним средствима, за набавке из кредита конто – 311300

У консолидованом Билансу стања на дан 31.12.2024. године исправка врнсоти сопствених извора нефинансијске имовине, у сталним средствима, за набавке из кредита је исказана у износ од 9.419 хиљада динара и преузета је из Биланса стања директног корисника буџетских средстава Општинске управе.

Финансијска имовина, конто – 311400

У консолидованом Билансу стања на дан 31.12.2024. године финансијска имовина је исказана у износ од 79 хиљада динара и преузета је из Биланса стања директног корисника буџетских средстава Општинске управе.

Извори новчаних средства, конто – 311500

У косолидованом Билансу стања на дан 31.12.2024. године извори новчаних средства су исказани у износ од 13.035 хиљада динара и преузета је из Биланса стања директног корисника буџетских средстава Општинске управе.

Вишак прихода и примања – суфицит, конто – 321121

У консолидованом Билансу стања на дан 31.12.2024. године вишак прихода и примања - суфицит је исказан у износ од 112.210 хиљада динара и преузет је из Биланса стања директног корисника буџетских средстава Општинске управе у целости.

Ванбилансна пасива, конто – 352000

У консолидованом Билансу стања на дан 31.12.2024. године ванбилансна пасива је исказана у износу од 27.579 хиљада динара, и преузета је из Биланса стања директног корисника буџетских средстава Општинске управе у целости.

3.4. Извештај о капиталним издацима и примањима – Образац 3

У Извештају о капиталним издацима и примањима општине Велико Градиште у периоду од 01.01-31.12.2024. године (Образац 3), исказан је мањак примања у износу од 118.715 хиљаде динара.

Табела бр. 28 Извештај о капиталним издацима и примањима **у 000 динара**

Број конта	О П И С	Претходна година	Текућа година
1	2	3	4
	ПРИМАЊА	19.274	38.252
800000	Примања од продаје нефинансијске имовине	19.274	38.252
841000	Примања од продаје земљишта	18.308	37.342
	ИЗДАЦИ	244.337	156.967
500000	Издаци за нефинансијску имовину	223.530	143.612
510000	Основна средства	207.021	142.268
520000	Залихе	595	644
	Мањак примања	225.063	118.715

3.5. Извештај о новчаним токовима – Образац 4

У Извештају о новчаним токовима општине Велико Градиште у периоду од 01.01-31.12.2024. године (Образац 4), исказани су новчани приливи у износу од 960.192 хиљаде динара, новчани одливи у износу од 972.862 хиљада динара, тј. мањак новчаних прилива у износу од 12.670 хиљада динара и салдо готовине на крају године у износу од 95.866 хиљада динара.

Табела бр. 29 Извештај о новчаним токовима **у 000 динара**

Број конта	О П И С	Претходна година	Текућа Година
1	2	3	4
	НОВЧАНИ ПРИЛИВИ	960.192	941.495
700000	Текући приходи	940.918	903.243
710000	Порези	411.896	475.792
730000	Донације, помоћи и трансфери	296.819	268.868
740000	Други приходи	232.203	158.583
800000	Примања од продаје нефинансијске имовине	19.274	38.252
820000	Примања од продаје залиха	966	910
840000	Примања од продаје природне имовине	18.308	37.342
	НОВЧАНИ ОДЛИВИ	972.862	919.901
400000	Текући расходи	728.525	762.934
410000	Расходи за запослене	212.004	241.519
420000	Коришћење услуга и роба	325.851	306.264
440000	Отплата камата и пратећи трошкови задуживања	1.975	1.155
450000	Субвенције	13.928	22.516
460000	Донације, дотације и трансфери	92.380	95.849

470000	Социјално осигурање и социјална заштита	15.254	21.902
480000	Остали расходи	67.133	73.729
500000	Издаци за нефинансијску имовину	223.530	143.612
510000	Основна средства	207.021	142.268
520000	Залихе	595	644
540000	Природна имовина	15.914	700
600000	Издаци за отплату главнице и набавку финансијске имовине	20.807	13.355
610000	Отплата главнице	20.807	13.355
	Вишак новчаног прилива	-	21.594
	Мањак новчаних прилива	12.670	-
	Салдо готовине на почетку године	113.981	95.866
	Кориговани приливи за примљена средства у обрачуну	960.192	941.495
	Кориговани одливи за исплаћена средства у обрачуну	978.307	925.151
	Корекција новчаних одлива за износ плаћених расхода који се не евидентирају преко класе 400000, 500000 и 600000	5.445	5.250
	Салдо готовине на крају године	95.866	112.210

3.6. Остали делови Завршног рачуна

Општина Велико Градиште је као саставни део Одлуке о завршном рачуну буџета општине Велико Градиште за 2024. годину сачинила и:

1. Извештај великих одступања између одобрених односно планираних средстава и извршења за период 01.01.2024. године до 31.12.2024. године;
2. Извештај о примљеним донацијама и кредитима домаћим и страним и извршеним отплатама дугова;
3. Извештај о коришћењу средстава текуће буџетске резерве за 2024. години;
4. Извештај о коришћењу средстава сталне буџетске резерве за 2024. години;
5. Извештај о гаранцијама датим у току фискалне године за период 01.01.2024. године до 31.12.2024. године;
6. Извештај о излазним резултатима програмског буџета;
7. Извештај о остварењу буџета за период јануар-децембар 2023. године.

4. Потенцијалне обавезе

Потенцијалне обавезе представљају непредвиђене околности или неизвесности у оквиру којих постоји одређена неизвесност да се оствари будући приход или расход. Могуће обавезе и потенцијални расходи најчешће настају због утужења по основу дуга, захтева за накнаду штете, поништаја уговора, неоснованог обогаћења, исељења и слично, они се могу обрачунати или обелоданити, у зависности од вероватноће да ће будући редослед догађаја настанка расхода учинити извеснијим. Руководство је одговорно за идентификацију и доношење одлуке о адекватности рачуноводственог третмана потенцијалних прихода или расхода.

У поступку ревизије добили смо преглед судских спорова од Општинског правобраниоца који се воде против општине Велико Градиште, увидом у исти утврдили смо да је општина Велико Градиште имала на дан 31. децембар 2024. године потенцијалне обавезе у износ од 36. 877 хиљада динара. У пословним књигама Општинске управе општине Велико Градиште са стањем на дан 31.12.2024. године евидентиране су обавезе по основу судских спорова у којима се Општина Велико Градиште појављује као тужена страна у износу од 33.187 хиљада динара у складу са Извештајем општинског правобраниоца.

На основу члана 11. став 4 Закона о финансијској подршци породици са децом („Сл.гласник РС“ број 113/2017, 50/2018, 46/2021 (УС), 51/2021 (УС), 53/2021 (УС), 66/2021, 130/2021, 43/2023, 62/2023, 11/2024 и 79/2024) и члана 40. Статута општине Велико Градиште („Службени гласник општине Велико Градиште“ бр.2/2019, 3/2023 и 31/23), Скупштина општине Велико Градиште на 11. седници одржаној 26.06.2025. године, доноси

ОДЛУКУ О ДОДЕЛИ ЈЕДНОКРАТНЕ НОВЧАНЕ НАКНАДЕ ЗА КУПОВИНУ УЏБЕНИКА РОДИТЕЉИМА ОДНОСНО СТАРАТЕЉИМА/ ХРАНИТЕЉИМА УЧЕНИКА ОСНОВИХ ШКОЛА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ У ШКОЛСКОЈ 2025/2026 ГОДИНИ

Члан 1.

Овом одлуком утврђује се право на доделу једнократне новчане накнаде за куповину уџбеника родитељима односно старатељима/хранитељима ученика основних школа на територији општине Велико Градиште који не остварују право на бесплатне уџбенике у школској 2025/2026 години.

Члан 2.

Право на новчану накнаду из члана 1. ове одлуке остварују родитељи односно старатељи /хранитељи ученика основних школа који се попуњавањем упитника изјасне да желе ову врсту помоћи и доставе податке потребне за исплату.

Члан 3.

Новчана накнада исплаћује се родитељима односно старатељима/ хранитељима ученика на лични број текућег рачуна и износи 2.500,00 динара по ученику за ученике од другог до четвртог разреда и 5.500,00 динара по ученику за ученике од петог до осмог разреда.

Члан 4.

Средства из члана 3 ове Одлуке општина Велико Градиште ће пренети на рачун отворен код пословне банке једног од родитеља односно старатеља/хранитеља који основне школе доставе Одељењу за финансије општинске управе општине Велико Градиште.

Обавезују се основне школе на територији општине Велико Градиште да свим родитељима односно старатељима/ хранитељима ученика који не остварују право на бесплатне уџбенике омогуће попуњавање упитника и да доставе податке потребне за исплату средстава Одељењу за финансије Општинске управе општине Велико Градиште, најкасније до 20.07.2025. године.

Члан 5.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику општине Велико Градиште“.

Образложење

Правни основ за доношење ове одлуке садржан је у члану 11. став 4. Закона о финансијској подршци породици са децом којим је прописано да аутономна покрајина, општина, односно град могу, ако су обезбедили средства, да утврде и друга права, већи обим права од права утврђених овим законом и повољније услове за њихово остваривање. Наведеним законом уређује се финансијска подршка породици и деци ради побољшања услова за задовољавање основних потреба деце; усклађивања рада и родитељства; посебног подстицаја и подршке родитељима да остваре жељени број деце; побољшања материјалног положаја породица са децом, породица са децом са сметњама у развоју и инвалидитетом и породица са децом без родитељског старања и сл.

Циљ одлуке је да се родитељима ученика који не остварују право на бесплатне

уџбенике финансијски олакша почетак школске године исплатном новчаног износа.

Скупштина општине Велико Градиште донела је Одлуку о финансијској подршци породици и деци на територији општине Велико Градиште којом је прописано право на бесплатне уџбенике за ђаке прваке, а изменом и допуном наведне одлуке прописано је право на бесплатне уџбенике за ученике основних школа којима Министарство просвете додељује део комплета уџбеника и који остварују право на преостали део уџбеника од стране Општине за седеће категорије: ученици из породица у којима је троје и више деце у систему образовања и васпитања; ученици из социјално/материјално угрожених породица (примаоци новчане социјалне помоћи); ученици са сметњама у развоју и инвалидитетом који основношколско образовање и васпитање стичу по индивидуалном образовном плану (ИОП 1 и ИОП 2); ученици са изузетним способностима који основношколско образовање и васпитање стичу по индивидуалном образовном плану са проширеним и обогаћеним садржајима, односно по ИОП 3; ученици са сметњама у развоју и инвалидитетом, који се образују по индивидуалном образовном плану, а потребни су им прилагођени уџбеници, као и ученици који образовно-васпитни рад не остварују по индивидуалном образовном плану, а којима је потребно прилагођавање (увећан фонт, Брајево писмо, електронски формат); ученици првог и другог разреда основне школе који су глуви, а којима су потребни прилагођени уџбеници у електронском формату, са видео садржајима на српском знаковном језику; ученици из породица у којима је носилац родитељске бриге само један родитељ, односно уколико је други родитељ преминуо или је непознат; ученици који болују од ретке болести; ученици који остварују право на туђу негу и помоћ.

Имајући у виду да се бесплатни уџбеници обезбеђују за ђаке прваке и за остале наведене категорије ученика, како би се и родитељима оних ученика који не добијају бесплатне уџбенике финансијски олакшао почетак школске године, предложена је додела једнократне новчане накнаде за куповину уџбеника.

Како је у процедури измена Закона о уџбеницима и како се на овом пољу планирају измене које ће наступити у току 2026. године, то је предложено да ова одлука буде донета за школску 2025/2026 годину.

Када је реч начину остваривања помоћи, предложен је метод пријаве путем упитника који школе упућују родитељима, на који начин се прикупљају и подаци потребни за реализацију односно исплату, а што се у пракси показало ефикасним. Ради утврђивања заинтересованости родитеља и прикупљања неопходних података за спровођење одлуке, спроведена је анкета где се укупно 310 родитеља изјаснило да су заинтерсовани да остваре овај вид помоћи.

Предложен је новчани износ од 2.500,00 динара за ученике од другог до четвртог разреда и 5.500,00 динара за ученике од петог до осмог разреда који одговара висини износа повољнијих уџбеника на тржишту, а у складу са расположивим средствима у буџету Општине за 2025 годину.

Средства за реализацију одлуке планирана су Одлуком о буџету општине Велико Градиште за 2025.годину и оквиру програмске активности 0902-0019, Подршка деци и породици са децом – позиција 24.

Број: 002428855 2025 07837 004 007 000 001

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ
ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

ПРЕДСЕДНИК СО
Владимир Штрбац с.р.

На основу члана 32. став 1. тачка 6) Закона о локалној самоуправи („Сл. гласник РС“, бр.129/2007, 83/2014-др. закон, 101/2016-др. закон, 47/2018 и 111/2021-др. закон), члана 40. став 1. тачка 6. Статута општине Велико Градиште („Сл. гласник општине Велико Градиште“, бр. 2/2019, 3/2023 и 31/2023) и чланова 2.,3. и 10. Одлуке о установљењу и додели општинске награде и других јавних признања општине Велико Градиште („Сл. гласник општине Велико Градиште“, бр. 4/2015),

Скупштина општине Велико Градиште на својој 11. седници одржаној дана 26.06.2025. године, доноси

О Д Л У К У
О ДОДЕЛИ ОПШТИНСКИХ НАГРАДА ЗА 2025. ГОДИНУ

Члан 1.

Као посебан вид јавног признања за постигнуте резултате и достигнућа у свим областима стваралаштва од значаја за унапређење, развој и афирмацију општине Велико Градиште, а поводом 2. августа Дана општине Велико Градиште, додељује се:

ОПШТИНСКА НАГРАДА
У ВИДУ ДИПЛОМЕ

1. Удружењу жена „ СРЕБРНЕ НИТИ-ЗАТОЊЕ“ из Затоња, област афирмација општине и насељеног места
2. Привредном друштву „ЛИТАС“ д.о.о. Пожаревац, област привреда
3. ЈОКСИМОВИЋ ВЕЛИШИ из Пожаревца, област образовање
4. Одбојкашком клубу „ВГСК“ из Великог Градишта, област спорт
5. Основној школи „ИВО ЛОЛА РИБАР“ Велико Градиште, област образовање
6. МИЛИЋ ГОРАНУ из Великог Градишта, област хуманитарна делатност
7. МЕСНОЈ ЗАЈЕДНИЦИ ГАРЕВО, област афирмација насељеног места
8. НАСТАСИЈЕВИЋ ДРАГАНУ из Затоња, област пољопривреда-ратарство
9. СТОКИЋ САЊИ из Печанице, област пољопривреда-сточарство
10. ИМАМОВИЋ ЂУРЂИНИ из Браничева, ученику генерације средње школе „Милоје Васић“ Велико Градиште

Члан 2.

Физичким лицима добитницима новчане награде исплатиће се износ од 30.000,00 динара, са припадајућим порезима.

Члан 3.

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у „Сл.гласнику општине Велико Градиште“.

Образложење

Општинска награда додељује се као друштвено признање установама, предузећима, месним заједницама, органима, организацијама, удружењима грађана и појединцима, из земље и иностранства, који су постигли и постижу изузетне резултате и достигнућа у свим областима стваралаштва, од значаја за унапређење, развој и афирмацију општине Велико Градиште (привреда, пољопривреда, образовање, здравство и социјална заштита, наука, култура, спорт, хуманитарна делатност, посебан допринос афирмацији општине и насељеног места и друге области јавног живота), као и најбољим ученицима и студентима са територије општине Велико Градиште.

Одбор за награде и признања у складу са својим овлашћењима утврђеним Статутом општине Велико Градиште, Пословником Скупштине општине Велико Градиште и Одлуком о установљењу и додели општинске награде и других јавних признања општине Велико Градиште покренуо је поступак прикупљања предлога

дана 8. 5. 2025. године, објављивањем Јавног позива за доставу предлога кандидата за доделу општинских награда и признања општине Велико Градиште у 2025. години.

По основу Јавног позива за доставу предлога кандидата за доделу награда и признања, предложено је 19 кандидата за општинску награду од стране 15. предлогача и 1 предлог за доделу Повеље.

Одбор је на својој седници дана 2. 6. 2025. године, размотрио сваки појединачни предлог по областима предлагања и након гласања о сваком појединачном предлогу већином гласова, утврдио и доставио Скупштини општине Велико Градиште предлог кандидата за доделу Општинске награде.

Средства за спровођење ове одлуке планирана су Одлуком о буџету општине Велико Градиште за 2025. годину.

Број: 002077438 2025 07837 000 000 171 002 04 022

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ
ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

ПРЕДСЕДНИК СО
Владимир Штрбац с.р.

На основу члана 32. став 1. тачка 6. Закона о локалној самоуправи („Сл. гласник РС“, бр.129/2007, 83/2014-др.закон, 101/2016-др.закон, 47/2018 и 111/2021-др. закон), члана 40. став 1. тачка 6. Статута општине Велико Градиште („Сл. гласник општине Велико Градиште“, бр. 2/2019, 3/2023 и 31/2023) и чланова 12. и 18. Одлуке о установљењу и додели општинске награде и других јавних признања општине Велико Градиште („Сл. гласник општине Велико Градиште“, бр. 4/2015),

Скупштина општине Велико Градиште на својој 11. седници одржаној дана 26.06.2025. године, доноси

О Д Л У К У
О ДОДЕЛИ ПОВЕЉЕ

Члан 1.

Као посебан вид јавног признања за дугогодишњу сарадњу, додељује се:

П О В Е Љ А

ИНСТИТУТУ ЗА ТРАНСФУЗИЈУ
КРВИ СРБИЈЕ

Члан 2.

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у „Сл. гласнику општине Велико Градиште“.

Образложење

Члановима 12. и 18. Одлуке о установљењу и додели општинске награде и других јавних признања општине Велико Градиште („Сл.гласник општине Велико Градиште“, бр. 4/2015), прописано је следеће:

„Повеља се додељује за постигнуте изузетне резултате и достигнућа у свим областима стваралаштва, унапређења, развоја и афирмације општине Велико Градиште.

Одбор за награде и признања у складу са својим овлашћењима утврђеним

Статутом општине Велико Градиште, Пословником Скупштине општине Велико Градиште и Одлуком о установљењу и додели општинске награде и других јавних признања општине Велико Градиште покренуо је поступак прикупљања предлога дана 8. 5. 2025. године, објављивањем Јавног позива за доставу предлога кандидата за доделу општинских награда и признања општине Велико Градиште у 2025. години.

По основу Јавног позива за доставу предлога кандидата за доделу награда и признања, примљен је 1 предлог за доделу Повеље.

Одбор је на својој седници дана 2. 6. 2025. године, размотрио приспели предлог, усвојио исти већином гласова, и доставио Скупштини општине Велико Градиште предлог кандидата за доделу Повеље.

Број: 002077438 2025 07837 000 000 171 002 04 023

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ
ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

ПРЕДСЕДНИК СО
Владимир Штрбац с.р.

На основу члана 104.став 3. Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС“, бр. 80/2017, 27/2018 (др. закон), 27/2018 (др. закон), 10/2019, 6/2020, 129/2021, 92/2023 и 19/2025), члана 2. и 4. Уредбе о критеријумима за доношење акта о мрежи јавних предшколских установа и акта о мрежи јавних основних школа („Сл.гласникРС“,број 21/2018), члана 40 Статута општине Велико Градиште („Сл.гласник општине Велико Градиште“, бр. 2/19, 3/23 и 31/23), Скупштина општине Велико Градиште на 11. седници одржаној дана 26.06.2025.године доноси

О Д Л У К У
О МРЕЖИ ЈАВНИХ ПРЕДШКОЛСКИХ УСТАНОВА НА ПОДРУЧЈУ ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

Члан 1.

Одлуком о мрежи јавних предшколских установа на подручју општине Велико Градиште (у даљем тексту: Мрежа предшколских установа) утврђују се број и просторни распоред предшколских установа, седиште и издвојена одељења-објекти предшколске установе или други простор, према врсти и структури уважавајући циљеве и принципе предшколског васпитања и образовања и потребу оптималног коришћења расположивих ресурса у установи и локалној заједници, за обављање делатности васпитања и образовања деце предшколског узраста од шест месеци до поласка у основну школу.

Члан 2.

Делатност васпитања и образовања деце предшколског узраста од шест месеци до поласка у основну школу на територији општине Велико Градиште обављаће Предшколска установа „Мајски цвет“ Велико Градиште са седиштем у Великом Градишту, улица Бошка Вребалова број 1 и 10 издвојених одељења у Сиракову, Мајиловцу, Курјачу, Тополовнику, Кисиљеву, Затоњу, Пожежену, Царевцу, Десини и Макцу.

Мрежу Предшколске установе „Мајски цвет“ Велико Градиште чине:

- Објекат Предшколске установе у седишту,
- Објекти у основним школама (издвојена одељења) у Сиракову, Мајиловцу, Курјачу, Тополовнику, Кисиљеву, Затоњу, Царевцу, Десини, Макцу и Пожежену.

Редни број	Назив објекта	Број група	Капацитет	Површина објекта	Површина дворишта
1.	Вел. Градиште	15	270	2.400m ²	2.800 m²
2.	Мајиловац	2	35	108m²	4.000 m²
3.	Сираково	1	20	54 m²	1.500 m²
4.	Царевац	1	20	30 m²	1.000 m²
5.	Курјаче	1	20	28 m²	2.100 m²
6.	Пожежено	1	20	50 m²	2.200 m²
7.	Затоње	1	20	28 m²	2.200 m²
8.	Кисиљево	1	20	35 m²	4.000 m²
9.	Тополовник	1	20	54 m²	2.500 m²
10.	Макце	1	20	50 m²	3.000 m²

11.	Десине	1	20	30	2.000 m²
УКУПНО:		26	485	2867 m²	27.300 m²

Члан 3

Саставни део ове одлуке чини Елаборат о плану мреже јавних предшколских установа са седиштем на територији општине Велико Градиште за период од 2025. до 2030. године, односно пет година.

Члан 4.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном гласнику општине Велико Градиште.

Члан 5.

Ступањем на снагу ове Одлуке престаје да важи Одлука о мрежи предшколских установа на територији општине Велико Градиште број 60-2/2019-01-1 („Службени гласник општине Велико Градиште“ број 2/2019).

Образложење

Правни основ за доношење Одлуке о мрежи јавних предшколских установа на територији општине Велико Градиште садржан је у члану 104. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС, број 80/2017, 27/2018 (др. закон), 27/2018 (др. закон), 10/2019, 6/2020, 129/2021, 92/2023 и 19/2025) и члану 2. Уредбе о критеријумима за доношење акта о мрежи јавних предшколских установа и акта о мрежи јавних основнх школа („Службени гласник РС, број 21/18).

Чланом 104. став 3 Закона о основама система образовања и васпитања, прописано је да акт о мрежи јавних предшколских установа доноси скупштина јединице локалне самоуправе, на основу критеријума које утврди Влада.

Чланом 2. Уредбе о критеријумима за доношење акта о мрежи јавних предшколских установа и акта о мрежи јавних основнх школа прописано је да акт о мрежи јавних предшколских установа доноси скупштина јединице локалне самоуправе на основу следећих критеријума:

1) једнако право и доступност свих облика предшколског васпитања и образовања, без дискриминације и сегрегације по било ком основу;

2) потпуни обухват деце одговарајућег узраста за похађање обавезног програма припреме детета пред полазак у школу (припремни предшколски програм) који траје најмање девет месеци;

3) 70% деце обухваћено предшколским васпитањем и образовањем, до 2025. године, у складу са Националним миленијумским циљевима развоја у Републици Србији и другим националним документима и потврђеним међународним конвенцијама;

4) најмање једна јавна предшколска установа у свакој јединици локалне самоуправе;

5) целисходно формирање васпитних група, у складу са законом;

6) исказане потребе породица за програмима предшколског васпитања и образовања, у различитом трајању (у целодневном, полудневном и вишедневном трајању) и другим облицима рада и услуга;

7) уважавање специфичности локалне традиције, национално мешовитих подручја и подручја насељених националним мањинама, као и њиховог Уставом загарантованог права на предшколско васпитање и образовање на језику националне мањине.

Чланом 4 Уредбе о критеријумима за доношење акта о мрежи јавних предшколских установа и акта о мрежи јавних основнх школа прописано је да је јединица локалне самоуправе дужна да сачини елаборат, који садржи развојни план мреже израђен на основу тренда природног прираштаја деце и ученика, као и миграционих кретања у јединици локалне самоуправе и то за јавне предшколске установе за период од пет година. Председник општине Велико Градиште је формирао Комисију која је израдила Елаборат са развојним планом мреже предшколских установа за период 2025-2030. година и који чини саставни део ове одлуке.

Број и просторни распоред јавних предшколских установа планиран је предлогом Одлуке о мрежи јавних предшколских установа на територији општине Велико Градиште у складу са одредбама члана 2 Уредбе.

Анализом прикупљених података и постојеће мреже предшколских установа утврђено је да су предложеним планом мреже испуњени критеријуми из поменуте уредбе.

Како за подручно одељење у Мајиловцу постоји повећан број пријављене деце почев од радне 2025-2026 године планирано је да се оформи још једна група тако да укупно буду две, што чини разлику у односу на претходну мрежу предшколске установе где је у Мајиловцу била активна једна група.

Применом критеријума из Уредбе и сагледавањем тренутног стања у погледу броја деце и просторног распореда предшколских установа на територији општине Велико Градиште, може се закључити да се постојећом мрежом у потпуности задовољавају потребе грађана уз испуњеност услова из критеријума поменуте уредбе. Посебно се имало у виду да је због безбедности деце у сеоским срединама неопходно да се васпитно образовни рад одвија у постојећим објектима, у већ организованим подручним одељењима.

Средства за реализацију предшколског васпитања и образовања обезбеђена су Одлуком о буџету општине Велико Градиште за 2025 годину у оквиру раздела 4 Општинска управа, у програму 8 – Предшколско васпитање и образовање у програмској активности 2002-0002 – Функционисање и остваривање предшколскког васпитања и образовања код индиректног корисника „ПУ Мјски цвет“ Велико Градиште и планирају се сваке године финансијским планом установе и обезбеђују Одлуком о буџету.

Број: 003086866 2024 07837 004 007 000 001

ПРЕДСЕДНИК СО

Владимир Штрбац с.р.

На основу члана члана 32. став 1. тачка 20, члана 52 Закона о локалној самоуправи ("Сл.гласник РС", бр. 129/2007, 83/2014 - др. закон и 101/2016 - др. закон , 47/2018 и 111/2021-3 и др. Закон), члана 19. и 26. Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама ("Сл. гласник Републике Србије", бр. 88/2011, 15/2016 и 104/2016) и члана 40. Статута општине Велико Градиште („Службени гласник општине Велико Градиште“, број 2/2019, 3/2023 и 31/2023),

Скупштина општине Велико Градиште на 11. седници одржаној 26.06.2025. године донела је

О Д Л У КУ
О ПРИХВАТАЊУ САМОИНИЦИЈАТИВНОГ ПРЕДЛОГА ПРОЈЕКТА ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА О ЕНЕРГЕТСКОМ УЧИНКУ КРОЗ ПРИМЕНУ МЕРА ПОБОЉШАЊА ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ, УШТЕДАМА У ОПЕРАТИВНИМ ТРОШКОВИМА И СМАЊЕЊУ ЕМИСИЈЕ ШТЕТНИХ ГАСОВА УЗ ПРИМЕНУ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ НА ДЕЛУ ОБЈЕКАТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ У ОПШТИНИ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

Члан 1.

Општина Велико Градиште у својству јавног тела, сматра да је предлог заинтересованог лица, Smart Energy Investment Kft Budapest, са седиштем на адреси Fonó u. 2 , Budapest, Fonó u. 2, 1221 Hungary за покретање пројекта јавно-приватног партнерства „ПРОЈЕКАТ ЈАВНО- ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА О ЕНЕРГЕТСКОМ УЧИНКУ КРОЗ ПРИМЕНУ МЕРА ПОБОЉШАЊА ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ, УШТЕДАМА У ОПЕРАТИВНИМ ТРОШКОВИМА И СМАЊЕЊУ ЕМИСИЈЕ ШТЕТНИХ ГАСОВА УЗ ПРИМЕНУ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ НА ДЕЛУ ОБЈЕКАТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ У ОПШТИНИ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ“, у јавном интересу, те се доношењем ове одлуке прихвата самоиницијативни предлог и покреће поступак спровођења пројекта јавно-приватног партнерства.

Члан 2.

Овлашћује се Општинско веће општине Велико Градиште, да решењем именује стручни тим јавног тела –општине Велико Градиште , који ће сагласно Закону о јавно-приватном партнерству и концесијама, предузети радње на спровођењу и реализацији пројекта јавно-приватног партнерства.

Члан 3.

Поступак за спровођење пројекта јавно-приватног партнерства покреће се због већ утврђених енергетских и финасијских уштеда кроз реализацију мера енергетске ефикасности и допринос заштити животне средине

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику општине Велико Градиште “.

Образложење

Правни основ за доношење ове одлуке садржан је у одредбама члана 32. став 1. тачка 20, члана 52 Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије", бр. 129/07, 83/14-др.закон, 101/2016 , 47/18 и 111/2021-3), и члана 40. Статута општине Велико Градиште („Службени гласник општине Велико Градиште“, број 2/2019, 3/2023 и 31/2023) којим је прописано да Скупштина општине , обавља и друге послове утврђене законом , а члан 19. став 1. Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама („Сл.гласник Републике Србије“ бр. 88/11, 15/16 и 104/16) прописује да јавно тело има право да размотри и прихвати предлог заинтересованих лица за реализацију пројекта ЈПП са или без елемената концесије, на основу поступка предвиђеног овим чланом, под условом да

се ти предлози не односе на пројекат за који је покренут поступак доделе јавног уговора или објављен јавни позив .

Разлог за доношење ове одлуке садржан је у потреби сагледавања предлога заинтересованог лица, Smart Energy Investment Kft Budapest,са седиштем на адреси Fonó u. 2 , Budapest, Fonó u. 2, 1221 Hungary за покретање пројекта јавно-приватног партнерства „ПРОЈЕКАТ ЈАВНО- ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА О ЕНЕРГЕТСКОМ УЧИНКУ КРОЗ ПРИМЕНУ МЕРА ПОБОЉШАЊА ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ, УШТЕДАМА У ОПЕРАТИВНИМ ТРОШКОВИМА И СМАЊЕЊУ ЕМИСИЈЕ ШТЕТНИХ ГАСОВА УЗ ПРИМЕНУ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ НА ДЕЛУ ОБЈЕКАТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ У ОПШТИНИ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ“ , те се доношењем ове одлуке покреће поступак спровођења пројекта јавно-приватног партнерства .

Чланом 1. ове одлуке утврђено је да Општина Велико Градиште у својству јавног тела, сматра да је предлог заинтересованог лица, Smart Energy Investment Kft Budapest, са седиштрм на адреси Fonó u. 2 , Budapest, Fonó u. 2, 1221 Hungary за покретање пројекта јавно-приватног партнерства „ПРОЈЕКАТ ЈАВНО- ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА О ЕНЕРГЕТСКОМ УЧИНКУ КРОЗ ПРИМЕНУ МЕРА ПОБОЉШАЊА ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ, УШТЕДАМА У ОПЕРАТИВНИМ ТРОШКОВИМА И СМАЊЕЊУ ЕМИСИЈЕ ШТЕТНИХ ГАСОВА УЗ ПРИМЕНУ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ НА ДЕЛУ ОБЈЕКАТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ У ОПШТИНИ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ“, у јавном интересу, те се доношењем ове одлуке покреће поступак спровођења пројекта јавно-приватног партнерства.

Чланом 2. ове одлуке, овлашћује се Општинско веће општине Велико Градиште, да решењем именује стручни тим јавног тела – општине Велико Градиште, који ће сагласно члану 27. Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама, предузети радње на спровођењу и реализацији пројекта јавно-приватног партнерства.

Чланом 3. ове одлуке утврђено је да се поступак за спровођење пројекта јавно-приватног партнерства покреће због обавезе једнинице локалне самоуправе да створи услове за обезбеђење одговарајућег квалитета, обима доступности и конкурентности у поступку реализације предвиђених мера енергетске ефикасности.

Чланом 4. ове одлуке, утврђује се да одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику општине Велико Градиште“ .

За спровођење ове Одлуке нису потребна посебна средства из буџета Општине.

Број: 001878471 2025 07837 002 000 020 014 06 002

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

ПРЕДСЕДНИК СО
Владимир Штрбац с.р.

Самоиницијативни предлог пројекта јавно-приватног партнерства о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности, уштедама у оперативним трошковима и смањењу емисије штетних гасова уз примену обновљивих извора енергије на делу објеката јавне намене у општини Велико Градиште

Република Србија

Општина Велико Градиште

САМОИНИЦИЈАТИВНИ ПРЕДЛОГ ПРОЈЕКТА ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА О ЕНЕРГЕТСКОМ УЧИНКУ КРОЗ ПРИМЕНУ МЕРА ПОБОЉШАЊА ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ, УШТЕДАМА У ОПЕРАТИВНИМ ТРОШКОВИМА И СМАЊЕЊУ ЕМИСИЈЕ ШТЕТНИХ ГАСОВА УЗ ПРИМЕНУ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ НА ДЕЛУ ОБЈЕКАТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ У ОПШТИНИ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

ПОДНОСИЛАЦ *SMART ENERGY INVESTMENT KFT BUDAPEST*

SEI
SMART ENERGY INVESTMENT

LET'S /SEIv/ TOGETHER

Београд, април 2025. године

Самоиницијативни предлог пројекта јавно-приватног партнерства о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности, уштедама у оперативним трошковима и смањењу емисије штетних гасова уз примену обновљивих извора енергије на делу објеката јавне намене у општини Велико Градиште

Садржај

ПОЈМОВИ....5
1. РЕЗИМЕ....8
2. ОПИС ПРОЈЕКТА ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА....12
3. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ЈАВНОМ ПАРТНЕРУ - ОПШТИНА ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ....14
4. О ПРЕДЛАГАЧУ - Smart Energy Investment Kft Budapest....15
5. ПРЕДМЕТ ПРОЈЕКТА ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА....17
6. ЗАКОНОДАВНИ ОКВИР ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ....20
6.1. Кратак историјски концепт јавно-приватног партнерства у Србији 20
6.2. Закон о јавно-приватном партнерству и концесијама ("Сл. гласник РС", бр. 88/2011, 15/2016 и 104/2016).... 21
6.3. Закон о јавним набавкама ("Сл. гласник РС", бр. 91/2019 и 92/2023) 23
6.4. Закон о коришћењу обновљивих извора енергије („Сл. гласник РС", бр. 40/2021, 35/2023 и 94/2024 – др. закон).... 24
6.5. Закон о енергетици („Сл. гласник РС“, бр. 145/2014, 95/2018 - др. закон, 40/2021, 35/2023 - др. закон, 62/2023 и 94/2024).... 24
6.6. Закон о енергетској ефикасности и рационалној употреби енергије („Сл. гласник РС“, бр. 40/2021).... 25
6.7. Правилник о посебној врсти објеката и посебној врсти радова за које није потребно прибављати акт надлежног органа, као и врсти објеката који се граде, односно врсти радова који се изводе, на основу решења о одобрењу за извођење радова, као и обиму, садржају и контроли техничке документације која се прилаже уз захтев и поступку који надлежни орган спроводи ("Сл. гласник РС", бр. 87/2023 и 16/2024) 26
6.8. Уредба о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом („Сл. гласник РС“, бр. 84/2023) 26
6.9. Уредба о критеријумима, условима и начину обрачуна потраживања и обавеза између купца-произвођача и снабдевача („Сл. гласник РС“, бр. 83/2021 и 74/2022) 27
6.10. Уредба о мрежним правилима која се односе на прикључење на мрежу производних јединица („Сл. гласник РС“, бр. 95/2022).... 27
6.11. Закон о заштити животне средине ("Сл. гласник РС", бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - др. закон, 72/2009 - др. закон, 43/2011 - одлука УС, 14/2016, 76/2018, 95/2018 - др. закон и 95/2018 - др. закон и 94/2024 – др. закон).... 28
7. КОРАЦИ У СПРОВОЂЕЊУ ПОСТУПКА ЈПП-А....30
8. МЕЂУНАРОДНИ СТРАТЕШКИ ОКВИР ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА....31
8.1. Агенда 2030 за одрживи развој (Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development) 31

8.2. UNECE ЈПП Евалуациона методологија за оцењивање инфраструктурних пројеката (UNECE PPP and Infrastructure Evaluation and Rating System – PIERS) ... 32

9. ФОТОНАПОНСКИ ИЗВОРИ – ОДРЖИВА ЕНЕРГИЈА ЗА БУДУЋНОСТ ... 33

10. ЗНАЧАЈ УПОТРЕБЕ СУНЧЕВЕ ЕНЕРГИЈЕ ... 35

11. Е-МОБИЛНОСТ У ЈАВНОМ СЕКТОРУ – КОРАК КА ОДРЖИВОЈ БУДУЋНОСТИ ... 38

12. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОЈЕКТА У СКЛАДУ СА ЦИЉЕВИМА ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА (SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS) ... 40

13. ОДРЖИВИ СИСТЕМ ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ У СКЛАДУ СА UNECE ЈПП ЕВАЛУАЦИОНОМ МЕТОДОЛОГИЈОМ ... 44

13.1. Приступ и правичност ... 44

13.2. Економска ефикасност и фискална одрживост ... 44

13.3. Одрживост животне средине и отпорност ... 46

13.4. Репликабилност ... 47

13.5. Укључивање заинтересованих страна ... 48

14. РАЗЛОЗИ ЗА УГОВАРАЊЕ ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА ... 49

15. МЕТОДОЛОГИЈА ОДАБИРА ОБЈЕКАТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ ПОГОДНИХ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ МЕРА ЗА ПРОДУКЦИЈУ ЕНЕРГИЈЕ ПУТЕМ ФОТОНАПОНСКИХ ИЗВОРА ... 51

15.1. Анализа исплативости за објекте јавне намене у општини Велико Градиште ... 57

15.2. Начин одабира објеката јавне намене за примену мера продукције енергије из обновљивих извора енергије у општини Велико Градиште ... 58

15.3. Фактори који утичу на гарантовање продукције енергије ... 61

16. ПРОЦЕДУРА КОЈОМ СЕ СТИЧЕ СТАТУС „КУПАЦ-ПРОИЗВОЂАЧ“ ... 62

16.1. Исходовање услова од електродистрибуције као имаоца јавних овлашћења мимо обједињене процедуре ... 64

16.2. Одобрење за извођење радова за купце-произвођаче ... 64

16.3. Добијање сагласности на техничку документацију од подручне јединице Министарства унутрашњих послова ... 65

17. ФАЗЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОЈЕКТА ... 67

18. ОБАВЕЗЕ И ПРАВА ЈАВНОГ И ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРА ... 67

19. РОК ТРАЈАЊА ЈАВНОГ УГОВОРА ... 72

20. ПОСЛОВНИ ПЛАН И ФИНАНСИЈСКА АНАЛИЗА ... 73

20.1. Методологија добијене вредности у односу на уложени новац ... 73

20.2. Методологија „вредност за људе и за планету“ ... 74

20.3. Капитални трошкови и пројекција финансијских одлива ... 75

20.4. Оперативни трошкови и пројекција финансијских одлива ... 75

20.5. Финансијски ефекти предложеног пројекта на буџет Јавног партнера током животног века трајања пројекта 76
20.6. Дисконтовани токови новца 81
20.7. Анализа ризика и матрица расподеле ризика 87
20.8. Анализа економске ефикасности предложеног пројекта 101
21. АНАЛИЗА ОСЕТЉИВОСТИ ПРОЈЕКТА 102
21.1. Осетљивост на промену у проценту сопствене потрошње 102
21.2. Преглед резултата анализе осетљивости 112
22. ВРСТА И ИЗНОСИ СРЕДСТАВА ОБЕЗБЕЂЕЊА КОЈА ТРЕБА ДА ОБЕЗБЕДЕ ПАРТНЕРИ У ПРОЈЕКТУ 113
23. МИНИМАЛНЕ ТЕХНИЧКЕ, ФИНАНСИЈСКЕ И ИСКУСТВЕНЕ КВАЛИФИКАЦИЈЕ КОЈЕ УЧЕСНИК МОРА ДА ИСПУЊАВА ДА БИ МУ СЕ ОМОГУЋИЛО УЧЕСТВОВАЊЕ У ПОСТУПКУ ИЗБОРА ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРА 114
24. РЕЗУЛТАТИ ПРОЈЕКТА У СКЛАДУ СА ИСХОДИМА ДЕФИНИСАНИМ ДОКУМЕНТОМ PPP AND INFRASTRUCTURE EVALUATION AND RATING SYSTEM – PIERS 122
25. ПОДАЦИ О УТИЦАЈУ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ, НА ИНФРАСТРУКТУРУ И ДРУГЕ ПРИВРЕДНЕ ОБЛАСТИ 124
25.1. Утицај на животну средину 125
25.2. Безбедност и заштита здравља и сигурност запослених које ангажује Приватни партнер 128
26. ЕВЕНТУАЛНО ОДУЗИМАЊЕ ПОВЕРЕНИХ ПОСЛОВА И ОДУЗИМАЊЕ ПРАВА КОРИШЋЕЊА ИМОВИНЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОВЕРЕНИХ ПОСЛОВА 129
27. ОСТАЛИ ПОДАЦИ И ДОКУМЕНТИ ОД ЗНАЧАЈА 131
27.1. Информације о поступку доделе и објављивању јавног позива 131
27.2. Критеријуми избора и доделе и одабрани поступак доделе уговора 132
27.3. Садржина јавног уговора 132
27.4. Давање сагласности на јавни уговор 134
27.5. Закључивање јавног уговора 135
28. ПЛАНИРАНА ДИНАМИКА РАЗВОЈА ПРОЈЕКТА 136
29. ЗАКЉУЧАК 137
30. ВРЕДНОСТ И ТРОШКОВИ ПРИПРЕМЕ СИП-А 138

ПОЈМОВИ

Појмови употребљени у овом Самоиницијативном предлогу пројекта имају следеће значење:

1. **Активности имплементације (АИ)** обухватају све активности које Приватни партнер треба да спроведе за време Периода имплементације, а које се евидентирају у Дневнику активности у Периоду имплементације, што, између осталог, укључује имплементацију уговорних енергетских инсталација (УЕИ), њихових делова, или опреме и/или софтвера у Уговорном објекту које се односе на реализацију МУЕ.
2. **Ванредна усклађивања (ВУ)** представљају усклађивања у односу на факторе чије се промене обично не очекују. Она се тичу промена у било каквим карактеристикама уговорног објекта у мерним границама, осим поменутих независних променљивих које се користе за редовна усклађивања.
3. **Финансијска уштеда (ФУ)** означава укупно остварену уштеду у оперативним трошковима за енергију применом мера за продукцију енергије из обновљивих извора енергије у току Периода доступности.
4. **Фотонапонски извори (ФНИ)** омогућавају децентрализовану продукцију енергије, смањујући зависност од централизованих извора енергије и повећавајући енергетску независност корисника.
5. **Дневник активности у Припремном периоду (ДАПП)** је дневник свих Припремних активности које током Припремног периода спроводи Приватни партнер, а потврђују га Јавни партнер и Приватни партнер на крају Припремног периода.
6. **Дневник активности у Периоду имплементације (ДАПИ)** је дневник свих Активности имплементације које током Периода имплементације спроводи Приватни партнер, а потврђују га Јавни и Приватни партнер на крају Периода имплементације.
7. **Дневник активности у Периоду доступности (ДАПД)** је дневник свих активности у Периоду доступности које спроводи Приватни партнер, а потврђују га Јавни и Приватни партнер у уговореним роковима све до краја Уговорног периода.
8. **Доступност функционалних система** представља стање комплетно имплементираних УЕИ у складу са одобрењем за прикључење, које су технички исправне, тестиране и функционалне, независно од статуса измене мерног места и/или закључења уговора о потпуном снабдевању са нето обрачуном са Снабдевачем.
9. **Интерни технички преглед (ИТП)** подразумева поступак у Периоду доступности након пружања доступности функционалних система и потврђивања Записника о примопредаји и ДАПИ, којим се проверава усклађеност доступних ФНИ са

пројектно техничком документацијом, техничким прописима и стандардима, пре прикључења ФНИ на енергетску мрежу.

10. **Купац-произвођач (КП)** је Корисник, који је на своје инсталације прикључио објекат за продукцију енергије из обновљивих извора енергије, при чему се та енергија користи за снабдевање сопствене потрошње, а вишак енергије предаје у преносни систем, дистрибутивни систем или затворени дистрибутивни систем.
11. **Мере за уштеду енергије (МУЕ)** су мере побољшања енергетске ефикасности којима се постижу уштеде оперативних трошкова у Уговорном објекту, које укључују имплементацију УЕИ, ФНИ, опреме, инсталација и/или делова инсталација.
12. **Мерење и верификација (МиВ)** су поступци и процедуре мерења и верификације у оквиру континуираног мониторинга који се врши ради поузданог утврђивања остварених мера за уштеду енергије и финансијске уштеде као резултат Активности имплементације.
13. **Обновљиви извори енергије (ОИЕ)** обухватају изворе који обезбеђују продукцију енергије на еколошки прихватљив начин, доприносећи одрживом развоју и заштити животне средине.
14. **Обрачунски период** је временски период од 12 месеци.
15. **Овлашћени представници** су представници Уговорних страна, овлашћени да у складу са овим уговором предузимају правне и фактичке радње у име и/или за рачун Уговорних страна. Ова лица морају бити законски заступници или имати пуномоћје за предузимање радњи и заступање Уговорних страна дато од стране овлашћеног лица, у коме је утврђен тачан обим њихових овлашћења.
16. **ОДС** је енергетски субјекат који врши дистрибуцију електричне енергије на подручју на коме се налази Уговорни објекат.
17. **Основна годишња накнада** једнака је годишњој накнади за примену мера уштеде енергије на Уговорном објекту, а у складу са Понудом Приватног партнера и која припада Приватном партнеру.
18. **Прилив од предаје енергије** представља износ који Јавни партнер остварује од предаје вишка енергије која је испоручена из обновљивих извора енергије у дистрибутивну мрежу у току Периода доступности.
19. **Припремне активности** су све активности које Приватни партнер треба да спроведе у складу са овим уговором за време Припремног периода и које се евидентирају у ДАПП, а које нарочито укључују временско планирање, израду техничке документације и техничку контролу техничке документације за МУЕ у Уговорном објекту, као и набавку материјала и опреме, као и предузимање активности потребних за прибављање правноснажне потврде или дозволе или одобрења од стране Јавног партнера, на основу којих је могуће започети имплементацију, у складу са важећим прописима.
20. **Припремни период (ПП)** је период обављања Припремних активности, и траје од почетка Уговорног периода до дана потврђивања ДАПП од стране Јавног и Приватног партнера.
21. **Период имплементације (ПИ)** је период спровођења Активности имплементације, који почиње од датума када Јавни и Приватни партнер потврде

потписом Дневник активности у Припремном периоду и завршава се када Јавни и Приватни партнер потврде потписом Дневник активности у Периоду имплементације.

22. **Период доступности (ПД)** је период гарантовања за доступност и коришћење УЕИ и он почиње од датума када Јавни и Приватни партнер потврде потписом Дневник активности у Периоду имплементације и траје све до краја Уговорног периода.
23. **Подизвођач** је лице које је Приватни партнер ангажовао ради извршења дела радова и/или услуга које он треба да спроведе у погледу имплементације УЕИ у складу са овим уговором, за чије радове/услуге одговара Приватни партнер као да их је сам извршио.
24. **Понуда** је понуда Приватног партнера бр. [*унети број понуде*] од дана [*унети датум*], прихваћена од стране Јавног партнера и која чини саставни део овог уговора.
25. **Пројекат** је пројекат јавно-приватног партнерства из овог уговора и састоји се од потпуног извршења уговорних обавеза Уговорних страна за време Уговорног периода, који за циљ има остварење уштеда кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности, уштеда у оперативним трошковима и смањење емисије штетних гасова уз примену обновљивих извора енергије.
26. **Пуњач за електричне аутомобиле (ПЕА)** је интегрисани систем за пуњење електричних возила, који укључује технолошка решења за ефикасно и безбедно снабдевање енергијом. У оквиру овог пројекта, ПЕА користе енергију продуковану путем фотонапонских извора (ФНИ), чиме се подстиче употреба обновљивих извора енергије.
27. **Снабдевач** је енергетски субјект који обавља енергетску делатност снабдевања електричном енергијом на подручју на коме се налази Уговорни објекат.
28. **Уговорне енергетске инсталације (УЕИ)** су инсталације, опрема и материјали које Приватни партнер имплементира у Периоду имплементације ради примене мера за уштеду енергије.
29. **Уговорне стране** (или **Стране**) су Јавни и Приватни партнер.
30. **Уговорни објекат** је састоји од 5 објеката јавне намене у општини Велико Градиште којима се омогућава доступност енергије из обновљивих извора и који су приказани у овом СИП-у.
31. **Уговорни период** означава период од ступања на снагу овог уговора до дана престанка или раскида Уговора.

1. РЕЗИМЕ

Сходно члану 19. Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама ("Сл. гласник РС", бр. 88/2011, 15/2016 и 104/2016), предлагач пројекта Smart Energy Investment Kft Budapest подноси јавном телу, Општини Велико Градиште, Самоиницијативни предлог пројекта јавно-приватног партнерства о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности, уштедама у оперативним трошковима и смањењу емисије штетних гасова уз примену обновљивих извора енергије на делу објеката јавне намене у општини Велико Градиште (у даљем тексту: СИП) са циљем да јавно тело размотри и утврди да ли сматра да је пројекат у јавном интересу и да у том смислу обавести предлагача у року од 90 дана. Ако јавно тело сматра да је СИП у јавном интересу и ако Општина Велико Градиште одлучи да покрене тај пројекат, поступа у складу са поступком ЗЈППК и законом којим се уређују јавне набавке. Уколико се поступак доделе јавног уговора без елемената концесије покрене на основу Самоиницијативног предлога приватног предлагача, Општина Велико Градиште расписује јавни позив у коме се наводи да је пројекат покренуо приватни предлагач, у овом случају Smart Energy Investment Kft Budapest.

Самоиницијативни предлог пројекта јавно-приватног партнерства о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности, уштедама у оперативним трошковима и смањењу емисије штетних гасова уз примену обновљивих извора енергије на делу објеката јавне намене у општини Велико Градиште има за циљ смањење трошкова за енергију, повећање енергетске независности објеката јавне намене, подстицање енергетске ефикасности и допринос смањењу емисије штетних гасова. Поред тога, пројекат значајно утиче на смањење зависности од необновљивих извора енергије, чиме се јача енергетска стабилност и подстиче одрживи развој. Имплементацијом фотонапонских извора, омогућава се прелазак на децентрализовану продукцију енергије, чиме се умањује потреба за коришћењем фосилних горива и негативни ефекти које она имају на животну средину.

Пројекат подразумева да Приватни партнер имплементира мере продукције енергије из фотонапонских извора (у даљем тексту: ФНИ) на одређеним објектима јавне намене, обезбеђујући на овај начин доступне функционалне системе у складу са техничком документацијом и важећим прописима. Након прилагођења мерних места и закључења уговора о потпуном снабдевању са нето обрачуном од стране Јавног партнера са Снабдевачем, Приватни партнер гарантује продукцију енергије у складу са перформансама ФНИ, уз толеранцију од +/- 5%. Додатно, пројекат подстиче развој е-мобилности у јавној управи кроз имплементацију једног система за пуњење електричних аутомобила (у даљем тексту: ПЕА), чиме се промовише коришћење е-возила која ће користити енергију која је продукт овог пројекта. Пројекат на овај начин промовише одрживи развој, смањење угљеничног отиска и јачање енергетске свести у заједници, што га чини кључним кораком ка дугорочној енергетској одрживости општине Велико Градиште.

Основна идеја овог пројекта је да Приватни партнер, кроз имплементацију мера продукције енергије из ФНИ, омогући Јавном партнеру да постане прозјумер – тј. купац-

произвођач енергије на објектима јавне намене у општини Велико Градиште. Приватни партнер ће имплементирати фотонапонске изворе на укупно 5 објеката јавне намене, чиме ће се омогућити Јавном партнеру да оствари значајне уштеде у трошковима енергије. На овај начин се смањује количина енергије коју Јавни партнер мора да набавља на тржишту, што не само да утиче на смањење директних оперативних трошкова, већ и на повећање енергетске независности објеката јавне намене. Поред тога, пројекат обухвата и имплементацију једног система за пуњење електричних аутомобила (ПЕА). Један ПЕА ће бити постављен испред спортске хале у Великом Градишту. Ова директно подржава развој е-мобилности у јавној управи и локалној заједници, промовише коришћење еВозила и омогућава да ова возила користе енергију која је продукт овог пројекта.

Приватни партнер гарантује продукцију енергије из ФНИ, након прилагођења мерних места и закључења уговора о потпуном снабдевању са нето обрачуном од стране Јавног партнера са Снабдевачем, током целокупног трајања уговора, у складу са перформансама фотонапонских панела, са толеранцијом од +/- 5% и преузима обавезу редовног одржавања свих имплементираних система. За ове услуге управљања и одржавања, Приватни партнер добија редовну годишњу накнаду за доступност имплементираних мера.

Предмет СИП-а обухвата пројектовање, финансирање, имплементацију мера продукције енергије путем ФНИ уз коришћење обновљивих извора енергије на делу објеката јавне намене у Општини Велико Градиште, имплементацију једног система за пуњење електричних аутомобила (ПЕА), одржавање имплементираних мера и гарантовање одређене продукције енергије у складу са перформансама фотонапонских панела, на период од 25 година закључењем уговора о јавно-приватном партнерству између Општине Велико Градиште и Приватног партнера.

Због све веће потребе за изградњом нове јавне инфраструктуре и улагањима у добра од општег интереса и ефикасним пружањем услуга од јавног значаја, као неопходном се указала потреба за стварањем одговарајућег правног и институционалног оквира за привлачење приватних инвестиција у Републику Србију.

Јавно-приватно партнерство (ЈПП) представља модел дугорочне сарадње између јавног и приватног партнера ради обезбеђивања финансирања, изградње, управљања или одржавања инфраструктурних објеката од јавног значаја и пружања услуга од јавног значаја. У овом случају, партнерство подразумева такву сарадњу у којој ће Јавни партнер омогућити Приватном партнеру имплементацију, управљање и одржавање имплементираних система. Јавни партнер врши контролу над реализацијом услуга Приватног партнера и користи енергију добијену путем ФНИ уз коришћење обновљивих извора за сопствене потребе. Уговор о јавно-приватном партнерству омогућава Приватном партнеру да обезбеди погодније опције дугорочног финансирања и осигурање таквог финансирања на много бржи и флексибилнији начин.

За успешан развој јавно-приватног партнерства неопходно је да све заинтересоване стране буду на адекватан начин укључене у поступак ЈПП и да јасно препознају могућност боље и квалитетније реализације сопствених интереса него што би

то било могуће кроз традиционални модел набавке. Предности које Приватни партнер поседује јесу иновативност, предузетнички дух, менаџерска ефикасност, познавање технологије, приступ финансијским ресурсима које се путем ЈПП комбинују са социјалном одговорношћу, еколошком свешћу и познавањем конкретних проблема. На тим принципима партнерства, у многим земљама су приватне компаније изразиле своју спремност и способност да учествују у унапређењу снабдевања електричном енергијом из обновљивих извора енергије.

Продукција енергије из обновљивих извора енергије за објекте јавне намене, као пројекат од општег интереса, има за циљ осигурање одрживе и чисте енергије за потребе објеката јавне намене. Имплементација ФНИ представља иницијативу која ће омогућити не само продукцију енергије за сопствену потрошњу, већ и допринос смањењу емисија гасова са ефектом стаклене баште. Имплементација система ПЕА даје предуслов за развој е-мобилности у јавној употреби, а пре свега за смањење употребе фосилних горива. У овом случају, употребом електричних возила која ће делимично или у целости користити електричну енергију која је продукт овог пројекта, Јавни партнер ће бити мотивисан да оствари што бољу ефикасност целог система.

Овај пројекат настоји да покаже да ће улагање у имплементацију ФНИ на делу објеката јавне намене у Општини Велико Градиште имати важну улогу у транзицији ка конкурентнијем, сигурнијем и одрживијем инфраструктурном систему у будућности. Ово је нарочито значајно имајући у виду претпоставку да се друштвена, економска и развојна улога државе огледа у развијености и уредном и квалитетном одржавању инфраструктуре.

У овом пројекту говориће се о значају развијености и квалитета снабдевања енергијом за објекте јавне намене и у том циљу примени модела ЈПП ради обезбеђивања финансирања, имплементације, управљања и одржавања фотонапонских извора. Циљ је квалитетно обезбеђивање дугогодишњег одржавања система снабдевања енергијом за део објеката јавне намене, као и опредељеност Јавног тела за привлачење приватних инвестиција. У том смислу биће представљена правна, финансијска и економска анализа оправданости улагања у овај пројекат и примене модела ЈПП кроз представљање општих, инфраструктурних, друштвених, економских, безбедносних и еколошких циљева. Дисперзија ризика која се остварује на овај начин је више него повољна за Јавног партнера. Приватни партнер преузима све ризике које би у супротном сносио Јавни партнер, а тичу се ризика пројектовања, решења, дозвола, непредвиђених радова, додатних трошкова, кашњења, квалитета, одржавања, финансирања и др.

Самоиницијативни предлог пројекта јавно-приватног партнерства о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности, уштедама у оперативним трошковима и смањењу емисије штетних гасова уз примену обновљивих извора енергије на делу објеката јавне намене у општини Велико Градиште

Табела 1 *: Основни подаци о СИП-у*

Предмет СИП-а	**Самоиницијативни предлог пројекта јавно-приватног партнерства о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности, уштедама у оперативним трошковима и смањењу емисије штетних гасова уз примену обновљивих извора енергије на делу објеката јавне намене у општини Велико Градиште**		
Јавни партнер	Општина Велико Градиште	**Приватни партнер**	Smart Energy Investment Kft Budapest
Представник Јавног партнера	Драган Милић, председник општине	**Представник Приватног партнера**	Обрад Тадић, директор
Седиште	Житни трг 1, 12 220 Велико Градиште	**Седиште**	Fonó u. 2 Budapest, Fonó u. 2, 1221 Hungary
Контакт телефон	+381 12 662 120	**Контакт телефон**	+381 (0)11 3341-938
Интернет страница	https://velikogradiste.rs/	**Интернет страница**	https://sei.rs/
Електронска адреса	office@velikogradiste.rs	**Електронска адреса**	office@sei.rs
Процењена вредност пројекта	425.000,00 € без ПДВ-а		
Вредност трошкова израде СИП-а	20.000,00 € без ПДВ-а		
Облик јавно-приватног партнерства и рок трајања јавног уговора	Уговорно јавно-приватно партнерство без елемената концесије. Рок трајања јавног уговора је 25 година.		

2. ОПИС ПРОЈЕКТА ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА

Објекти јавне намене у општини Велико Градиште захтевају одређену количину енергије за своје свакодневно функционисање. Систем јавних услуга који ови објекти подржавају од значаја је за локалну заједницу, али високи трошкови електричне енергије представљају значајан финансијски терет. Да би се смањили ови трошкови и обезбедила дугорочна одрживост, предложена је имплементација фотонапонских извора на одабраним објектима јавне намене, које ће продуковати енергију коју ће објекти користити и на тај начин смањити трошкове за електричну енергију.

Имплементација фотонапонских извора (ФНИ) представља инвестицију која захтева велика почетна финансијска средства. Због тога је идеја да се овај пројекат реализује кроз јавно-приватно партнерство (ЈПП). У оквиру овог модела, Приватни партнер ће преузети обавезу имплементације фотонапонских извора и обезбедити доступне функционалне системе. Такође, Приватни партнер ће извршити имплементацију једног система за пуњење електричних аутомобила (ПЕА), што подржава развој е-мобилности у јавној управи. Током трајања уговора, Приватни партнер ће бити одговоран за одржавање ФНИ и гарантовати продукцију одређене количине енергије коришћењем обновљивих извора енергије, након прилагођења мерних места и закључења уговора о потпуном снабдевању са нето обрачуном од стране Јавног партнера са Снабдевачем.

Јавни партнер, у овом случају Општина Велико Градиште, остварује уштеду у трошковима за енергију кроз коришћење фотонапонских извора. Јавни партнер ће плаћати Приватном партнеру накнаду за доступност имплементираних мера продукције енергије путем ФНИ из обновљивих извора. Ова накнада ће бити заснована на гаранцији Приватног партнера да ће обезбедити доступан функционалан систем за сваки од објеката јавне намене. Имплементација ФНИ осигурава да ће објекти јавне намене имати стабилан и поуздан извор енергије, чиме се смањује утицај волатилности цене електричне енергије током трајања уговора. Додатно, пројекат подстиче развој е-мобилности у јавној управи кроз имплементацију једног система за ПЕА, што промовише коришћење е-возила која ће користити енергију која је продукт овог пројекта.

На овај начин, пројекат ЈПП обезбеђује дугорочну економску и енергетску одрживост објеката јавне намене. Приватни партнер добија прилику да инвестира у одрживе технологије и оствари профит кроз накнаду за доступност имплементираних мера продукције енергије путем ФНИ, док Јавни партнер добија поуздан извор обновљиве енергије и значајне уштеде у трошковима за енергију. Поред тога, пројекат доприноси смањењу емисије штетних гасова и унапређењу животне средине, што је у складу са глобалним циљевима одрживог развоја. Реализацијом овог пројекта, део објеката јавне намене у Општини Велико Градиште постаје пример добре праксе у области коришћења обновљивих извора енергије и јавно-приватног партнерства.

Реализација пројекта о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности, уштедама у оперативним трошковима и смањењу емисије штетних гасова уз примену обновљивих извора енергије на делу објеката јавне намене у општини Велико Градиште представља значајну иницијативу у оквиру сарадње јавног и приватног сектора. Пројекат је планиран на период од 25 година, током којих ће Приватни партнер обезбедити пројектовање, финансирање, имплементацију мера продукције

енергије путем ФНИ уз коришћење обновљивих извора енергије на делу објеката јавне намене у Општини Велико Градиште, имплементацију једног система за пуњење електричних аутомобила (ПЕА), одржавање имплементираних мера и гарантовање одређене продукције енергије у складу са перформансама фотонапонских панела након прилагођења мерних места и закључења уговора о потпуном снабдевању са нето обрачуном од стране Јавног партнера са Снабдевачем.

Пројекат укључује имплементацију ФНИ на одговарајућим објектима јавне намене у општини Велико Градиште. ФНИ ће бити повезани са постојећом инфраструктуром, омогућавајући директну конверзију сунчеве енергије у електричну енергију, која ће се користити за редовно функционисање објеката. Приватни партнер ће бити одговоран за све фазе пројекта, од иницијалног пројектовања и финансирања до имплементације, одржавања и управљања фотонапонским изворима.

Јавно-приватно партнерство (ЈПП) у овом пројекту доноси низ предности. Приватни сектор доноси неопходна финансијска средства, техничко знање и искуство у управљању пројектима, док јавни сектор пружа подршку у облику регулаторних оквира, приступа локацијама и гаранција за дугорочну употребу и одржавање пројекта. Ова сарадња омогућава оптимално коришћење ресурса и поделу ризика између партнера, што доприноси успешнијој и ефикаснијој реализацији пројекта.

ЈПП модел омогућава бржу и ефикаснију реализацију пројекта у односу на традиционалне моделе јавног финансирања. Приватни партнер има мотивацију да пројекат заврши у предвиђеним роковима и у оквиру буџета, јер зависи од успешног функционисања ФНИ. Са друге стране, Јавни партнер обезбеђује да пројекат испуњава све јавне и регулаторне стандарде, чиме се осигурава дугорочна одрживост и корист за заједницу. Пројекат ће допринети и економском развоју региона кроз стварање нових радних места током фазе имплементације и доступности, као и кроз побољшање енергетске инфраструктуре.

Овакав модел пословне сарадње јавног и приватног сектора и увођење приватног капитала у развој инфраструктуре је снажно подржан од стране Владе Републике Србије[1], док сваки појединачни пројекат захтева претходну проверу од стране Комисије за јавно-приватно партнерство Владе Републике Србије[2], ради давања мишљења и оцене да ли се конкретни пројекат може реализовати у форми ЈПП.

Укратко, пројекат о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности, уштедама у оперативним трошковима и смањењу емисије штетних гасова уз примену обновљивих извора енергије на делу објеката јавне намене у општини Велико Градиште представља иновативан и одржив приступ у управљању енергетским ресурсима. Јавно-приватно партнерство у овом контексту омогућава максимално искоришћење предности оба сектора, обезбеђујући дугорочне бенефите за јавни сектор, приватне инвеститоре и широку заједницу.

[1] www.jpp.gov.rs: У новембру 2011. године донет је Закон о јавно-приватним партнерству и концесијама ("Службени гласник РС", број 88/11, 15/16 и 104/16), којим је у правни систем Републике Србије уведен појам јавно-приватно партнерство и омогућено Влади, аутономној покрајини и јединици локалне самоуправе да донесе одлуку о покретању поступка за реализацију пројекта јавно-приватног партнерства.

[2] Ради пружања стручне помоћи при реализацији пројеката јавно-приватних партнерстава са или без елемената концесије, као међуресорно јавно тело оперативно независно у свом раду, Влада Републике Србије образовала је 2012. године Комисију за јавно-приватно партнерство..

3. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ЈАВНОМ ПАРТНЕРУ - ОПШТИНА ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

Општина Велико Градиште налази се у источном делу Републике Србије, у Браничевском округу. Географски је позиционирана на координатама 44.75° северне географске ширине и 21.52° источне географске дужине. Велико Градиште се налази на обали реке Дунав, у близини границе са Румунијом, што му даје значајан геостратешки положај. Удаљено је око 120 километара од Београда, док су оближњи градови Пожаревац и Голубац.

Историја Великог Градишта датира још из римског периода, када је ово подручје било део провинције Мезија. Захваљујући свом положају уз Дунав, кроз историју је било важно трговачко и стратешко место. Током османске владавине, Велико Градиште је било утврђење, док је у време Хабзбуршке монархије добило економски значај као трговачка тачка између Османског и Хабзбуршког царства.

Општина Велико Градиште обухвата 26 насељених места, а административни центар је сам град Велико Градиште. Једна од најпознатијих туристичких локација у општини је Сребрно језеро, које привлачи велики број туриста, како из Србије, тако и из иностранства.

Захваљујући реци Дунав и плодним равницама, општина Велико Градиште има развијену пољопривреду и рибарство. Област је позната по производњи житарица, воћа и поврћа, као и по виноградима. У последњих неколико година, све више се развијају туризам и угоститељство, нарочито у околини Сребрног језера, где се граде хотели, ресторани и викенд насеља.

Клима у општини Велико Градиште је умерено континентална, са топлим летима и хладним зимама. Просечна годишња температура износи око 11°C, док летњи месеци (јул и август) имају просечну температуру око 23°C. Најхладнији месец је јануар, са просечним температурама око 0°C.

Према попису становништва из 2022. године, општина Велико Градиште има око 16.000 становника. Већинско становништво чине Срби, али постоје и мање заједнице Влаха и Румуна, који вековима живе у овом крају.

Велико Градиште је значајна туристичка и пољопривредна општина са богатом историјом. Њен развој је све више усмерен ка туризму, посебно захваљујући Сребрном језеру и Дунаву, који пружају могућности за спортове на води, риболов и рекреацију.

4. О ПРЕДЛАГАЧУ - Smart Energy Investment Kft Budapest

Smart Energy Investment Kft Budapest је фирма која је основана 2016. године са седиштем у Будимпешти, у улици Фоно утца 2-6. *Smart Energy Investment Kft ogranak SEI Beograd* је фирма која је основана као огранак ове мађарске компаније са седиштем у Београду, у улици Макензијева 79/5.

Основна делатност фирме *Smart Energy Investment Kft* јесте реализација пројеката јавно-приватног партнерства према *ESCo (Energy Service Company)* моделу који су уговорени и имплементирани по *EPC (Energy Performance Contract)* моделу у складу са Законом о јавно-приватном партнерству и концесијама.

Фирма је основана са намером да се знања и искуства из области јавног осветљења применом LED технологије и *Smart City*-ја удруже и креирају компанију која ће у региону на најефикаснији могући начин креирати, инвестирати и применити најсавременије трендове у овој области и пружити локалним самоуправама квалитетну услугу јавног осветљења и на тај начин им помоћи у пружању комуналних услуга у својој области.

У свим пројектима *Smart Energy Investment Kft* је заједнички наступио са српским и регионалним референтним компанијама у овој области и својим пословањем, односно успешном реализацијом ових пројеката, добро се позиционирао на српском тржишту.

Smart Energy Investment Kft у свом портфолију има 30 успешно реализованих пројеката са преко 140.000 замењених старих неефикасних светиљки новим LED светиљкама. Један од пројеката, ”Реконструкција јавног осветљења у Граду Зајечару” је од УН Економске комисије за Европу (UNECE) добио посебне похвале за смањење емисије угљен-диоксида и заштиту животне средине, као и за усклађеност са циљевима одрживог развоја и циркуларном економијом. Укупна годишња уштеда у потрошњи електричне енергије на свим пројектима износи преко 790 GWh (што је више од годишње испоручене електричне енергије ХЕ „Зворник“ и ХЕ „Бистрица“ заједно), док укупна уштеда у емисији угљен-диоксида (CO_2) износи приближно 870.000,00 тона.

Компанија је посвећена развоју иновативних решења која унапређују ефикасност и квалитет процеса у свим пројектима. У складу са тим, *Smart Energy Investment Kft* развио је софтверску платформу са мобилном апликацијом која подржава управљање и оптимизацију сложених инфраструктурних пројеката. Иако је тренутно примарно усмерена на области попут јавног осветљења, ова апликација представља доказ посвећености иновацијама и жеље за стварањем алата који унапређују транспарентност, контролу и ефикасност у свим фазама пројекта. Визија компаније укључује сталну еволуцију овог приступа, као и развој нових технолошких решења која одговарају специфичним потребама партнера и пројеката.

Smart Energy Investment Kft је, као што јој име каже, фирма која се бави развојем нових модела пословања у енергетском сектору. Посебно се фокусира на одрживост у енергетском смислу, што се огледа у њеним пројектима који примењују најновије технологије за уштеду енергије и смањење емисије штетних гасова.

Реализација пројеката имплементације ФНИ је у складу са мисијом и визијом фирме, која тежи ка унапређењу енергетске ефикасности и смањењу негативног утицаја на животну средину.

Визија *Smart Energy Investment Kft* је стварање одрживог енергетског система који користи обновљиве изворе енергије, чиме доприноси глобалним напорима у борби против климатских промена. Кроз своје пројекте, фирма настоји да постави стандарде за будуће генерације у области енергетске ефикасности и одрживог развоја, промовишући интеграцију напредних технологија и иновативних решења у свакодневни живот.

Smart Energy Investment Kft је са Огранком SEI у Београду у последње три године остварио приход од приближно 27 милиона евра.

5. ПРЕДМЕТ ПРОЈЕКТА ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА

Развој ФНИ представља кључни корак ка унапређењу енергетске одрживости и економског развоја. Као чист и обновљив извор енергије, сунчева енергија не само да је важна за заштиту животне средине, већ има и шире друштвено-економске бенефите. ФНИ функционишу као покретач развоја омогућавајући стабилно снабдевање објеката јавне намене електричном енергијом.

Предмет Самоиницијативног предлога пројекта јавно-приватног партнерства о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности, уштедама у оперативним трошковима и смањењу емисије штетних гасова уз примену обновљивих извора енергије на делу објеката јавне намене у општини Велико Градиште подразумева да Приватни партнер имплементира мере продукције енергије из фотонапонских извора, на одређеним објектима јавне намене, обезбеђујући гарантовану продукцију енергије у складу са перформансама ФНИ након прилагођења мерних места и закључења уговора о потпуном снабдевању са нето обрачуном од стране Јавног партнера са Снабдевачем, уз толеранцију продуковане енергије од +/- 5%, као и одржавање имплементираних енергетских инсталација – фотонапонских извора, током трајања уговора. Пројекат такође подразумева развој е-мобилности у јавној управи кроз имплементацију једног система за пуњење електричних аутомобила, чиме се промовише коришћење е-возила која ће користити енергију која је продукт овог пројекта.

Основна идеја овог пројекта је да Приватни партнер, кроз имплементацију мера продукције енергије из обновљивих извора, омогући Јавном партнеру да постане прозјумер – тј. Купац-произвођач енергије на објектима јавне намене у општини Велико Градиште. Приватни партнер ће имплементирати ФНИ на укупно 5 објеката јавне намене, чиме ће се омогућити Јавном партнеру да оствари значајне уштеде у трошковима енергије. На овај начин се смањује количина енергије коју Јавни партнер мора да набавља на тржишту, што не само да утиче на смањење директних трошкова, већ и на повећање енергетске независности објеката јавне намене.

По завршетку имплементације ФНИ, Приватни партнер преноси власништво над доступним функционалним системима ФНИ на Јавног партнера, који потом постаје и власник ФНИ. Ипак, током целокупног периода трајања уговора, Приватни партнер ће бити задужен за одржавање ових система и гарантоваће продукцију енергије након прилагођења мерних места и закључења уговора о потпуном снабдевању са нето обрачуном од стране Јавног партнера са Снабдевачем, у складу са перформансама фотонапонских панела, чиме се осигурава стабилна и предвидива продукција енергије током свих 25 година трајања уговора.

Финансијски модел пројекта заснован је на уштедама које Јавни партнер остварује коришћењем продуковане енергије путем фотонапонских извора (ФНИ). Ове уштеде омогућавају Јавном партнеру да значајно смањи оперативне трошкове за енергију, а истовремено остварује финансијску флексибилност у буџету. Као део финансијског модела, Јавни партнер ће Приватном партнеру исплаћивати годишњу накнаду за доступност имплементираних мера продукције енергије путем ФНИ, која износи

17.000,00 евра годишње. Накнада ће бити коригована за инфлацију, чиме се обезбеђује њена реална вредност током читавог периода трајања пројекта.

Као додатни бенефит пројекта, предвиђена је имплементација једног пуњача за пуњење електричних возила (ПЕА). Систем ПЕА ће бити постављен испред спортске хале у Великом Градишту. Овај корак не само да подстиче коришћење обновљивих извора енергије већ и промовише енергетску ефикасност и прелазак на одрживији транспортни систем. Постављање пуњача за електрична возила симболизује посвећеност општине еколошким иницијативама и повећању свести о значају енергетске транзиције. Ова мера директно подстиче развој е-мобилности у јавној управи, омогућавајући коришћење е-возила од стране општинских служби и запослених, чиме се доприноси модернизацији и еколошкој одрживости јавног сектора. Електрична возила која буду користила ове пуњаче снабдеваће се енергијом која је иницијално продукована путем фотонапонских извора, чиме се унапређује вредност овог пројекта кроз интеграцију обновљивих извора енергије у свакодневне операције јавне управе. Ово је кључно за јачање одрживог развоја на локалном нивоу, истовремено унапређујући инфраструктуру која подржава енергетску транзицију и зелене иницијативе.

На овај начин, пројекат обухвата не само смањење оперативних трошкова и енергетске зависности већ и промоцију одрживог развоја и енергетске ефикасности, у складу са савременим захтевима за заштиту животне средине и одговорно управљање енергетским ресурсима. Објекти јавне намене захтевају одређену количину енергије за своје функционисање, а постављање ФНИ ће обезбедити стабилан и поуздан извор обновљиве енергије који ће значајно смањити трошкове за енергију и повећати енергетску независност.

У ширем смислу, предмет предложеног самоиницијативног предлога пројекта подразумева финансирање имплементације ФНИ, набавку опреме, укључујући фотонапонске панеле, инверторе и друге потребне компоненте, обезбеђење услова за закључење уговора о потпуном снабдевању са нето обрачуном од стране Јавног партнера са Снабдевачем, одржавање ФНИ и других компоненти система ради осигурања ефикасног рада и имплементацију једног система ПЕА.

Сунчева енергија представља одржив и еколошки прихватљив извор енергије који има широк спектар и имплементација мера продукције енергије путем ФНИ из обновљивих извора енергије доприноси задовољењу основних енергетских потреба објеката јавне намене, омогућавајући приступ чистој и поузданој енергији и заштиту животне средине. О значају фотонапонске технологије биће више речи у поглављу 9.

Функција ФНИ је вишеструка. Поред пружања енергетске независности и подршке основним потребама објеката јавне намене, сунчева енергија доприноси смањењу емисија гасова са ефектом стаклене баште, смањењу буке и других облика загађења у околини. Осим тога, овакви пројекти подстичу економску активност кроз инвестиције, стварање нових радних места и развој локалних тржишта. Сунчева енергија се такође сматра економичним избором снабдевања енергијом.

У већини европских земаља, коришћење сунчеве енергије се све више препознаје као друштвени интерес, чије се предности не мере само у смислу продукције електричне енергије и трошкова, већ се исто тако вреднује и по следећим факторима:

- Смањење емисија гасова са ефектом стаклене баште и загађења ваздуха, што доприноси очувању животне средине;
- Побољшање енергетске сигурности и смањење зависности од фосилних горива;
- Повећање безбедности енергетског система кроз диверсификацију извора енергије;
- Подстицање економског развоја кроз инвестиције у обновљиве изворе енергије и стварање радних места у сектору обновљивих извора енергије;
- Побољшање квалитета ваздуха и здравља људи смањењем загађења;
- Промоција одрживог развоја кроз коришћење чистих и обновљивих извора енергије.

Ови фактори показују да сунчева енергија није само начин продукције енергије, већ је интегрални део ширег друштвено-економског контекста, доприносећи одрживом развоју, заштити животне средине, смањењу трошкова енергије и побољшању квалитета живота грађана.

Имплементација ФНИ често није профитабилна када је обављају јавна предузећа или објекти јавне намене који су у власништву локалних или регионалних власти, због недостатка адекватних финансијских средстава за инвестиције, набавку опреме, одржавање постројења, оперативне трошкове и примену иновација и нових технологија што представља главни изазов. Поред тога, јавна предузећа често немају довољно стручног знања (know-how) и искуства у развоју, имплементацији и управљању пројектима обновљивих извора енергије. Овај недостатак специјализованих вештина додатно утиче на ефикасност, квалитет и економску оправданост имплементације ФНИ, што јавним субјектима често отежава усвајање нових технологија и решења. Сарадња са приватним партнерима који поседују потребно знање, искуство и иновативне капацитете нуди могућност превазилажења ових изазова, кроз пренос стручног знања, оптимизацију процеса и унапређење економске исплативости пројекта.

Основна идеја овог Пројекта који подразумева управљање и одржавање ФНИ и гарантовање продукције енергије на објектима јавне намене понаособ, у складу са перформансама фотонапонских панела, а након прилагођења мерних места и закључења уговора о потпуном снабдевању са нето обрачуном од стране Јавног партнера са Снабдевачем, и имплементацију система ПЕА јесте унапређење продукције чисте енергије, обезбеђивање уштеда у трошковима и осигурање стабилног и одрживог енергетског система. Кроз овај модел, очекује се остварење синергије између јавног и приватног сектора како би се постигао одржив и просперитетан енергетски систем који ће служити потребама Општине Велико Градиште дугорочно.

Предметни пројекат реализоваће се у складу са чланом 8. Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама, односно као уговорно ЈПП без елемената концесије, што подразумева да ће се јавним уговором регулисати међусобна права и обавезе уговорних страна. Садржина јавног уговора дефинисана је чланом 46. истог закона.

6. ЗАКОНОДАВНИ ОКВИР ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

6.1. Кратак историјски концепт јавно-приватног партнерства у Србији

У нашем модерном законодавству модел јавно-приватног партнерства нема дугу традицију. У последњој деценији 20. века појавио се овај концепт доношењем **Закона о концесијама**. На основу тог закона, Влада Србије је са нерезидентом из САД (Чикаго), посредством „*Drina River Bridge Cooperation a.d.“,* са седиштем на Новом Београду, закључила Уговор о концесији за изградњу моста на Дрини, између Бадовинаца у Мачви и Попова у Семберији, на рок од 30 година. Тај уговор истиче 2025. године, до када власник моста има право да наплаћује мостарину у висини коју одреди Влада Србије. Након истека тог рока, мост прелази у власништво Републике Србије. Овај уговор јесте један од првих модерних примера реализованог јавно-приватног партнерства у нашој земљи.

До усвајања Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама, у Србији је доминантан концесиони модел јавно-приватног партнерства уређен Законом о концесијама из 2003. године који карактерише веома компликована и дуготрајна процедура закључења уговора о концесији. Искуства са концесијама нису била позитивна, од пет закључених уговора у области рударства и изградње аутопутева, само један је остао на снази, што говори да у том периоду скоро не постоје примери добре праксе у овој области.

На локалном нивоу, сложеност концесионе процедуре онемогућила је да се овај модел примени, па су се локалне власти оријентисале на примену Закона о комуналним делатностима из 1998. године и могућности да се обављање комуналне делатности повери другом предузећу (а не само јавном комуналном предузећу) у складу са законом и прописом скупштине општине.

Неодговарајуће законодавно уређење концепта концесије било је један од основних узрока неуспеха овог модела, уз значајне правне несигурности на локалном нивоу. Показало се да је поступак поверавања обављања комуналних услуга по претходно важећем Закону о комуналним делатностима био недовољно квалитетан, јасан и транспарентан. Непостојање закона који уређује област јавних набавки и правних лекова у поступцима набавки није било у складу са упоредном праксом, пре свега са праксом Европске уније.

Ограничена својинска овлашћења нижих нивоа власти довела су до повећаног ризика за финансирање ЈПП пројеката на локалном нивоу (с обзиром на немогућност успостављања класичних инструмената обезбеђења као што су хипотека, заложно право итд...). У оваквим околностима био је угрожен и јавни интерес, с обзиром да јавна тела нису имала преговарачки капацитет у пројектима ЈПП, па је приватни партнер доминирао у уговорном односу овог типа. На крају, цео овај амбијент био је далеко од повољног за привлачење приватног капитала или обезбеђивање финансирања одређених ЈПП пројеката.

Усвајање Закона о јавним набавкама, Закона о локалној самоуправи, Закона о комуналним делатностима и Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама, суштински се изменио регулаторни оквир за реализацију јавно-приватних партнерстава у Републици Србији.

6.2. Закон о јавно-приватном партнерству и концесијама ("Сл. гласник РС", бр. 88/2011, 15/2016 и 104/2016)

За Јавна тела које немају довољно средстава и немају на располагању техничку експертизу за реализацију пројеката, ангажовање Приватног партнера може да буде адекватно решење.

Најшире речено, јавно-приватно партнерство (у даљем тексту: ЈПП) представља сарадњу јавног и приватног сектора у пружању јавних добара и услуга. У најразвијенијим земљама Европе, модел ЈПП се у већој или мањој мери користи за пружање услуга које су од јавног интереса и/или за изградњу јавне инфраструктуре. Примена модела ЈПП може да се искористи и у унапређењу менаџмента јавних институција кроз проактиван приступ управљања у јавном сектору и имплементацију метода управљања у јавном сектору које су иначе типичне за приватни сектор (Велика Британија је прва увела концепт „јавни менаџмент“).

Бројне државе у Европи и свету имају вишедеценијско па и вишевековно искуство када је реч о примени модела јавно-приватног партнерства и то у различитим областима. Због све веће потребе за изградњом нове јавне инфраструктуре, улагањима у добра од општег интереса и ефикасним пружањем услуга од јавног значаја, као неопходном се указала потреба за стварањем одговарајућег правног и институционалног оквира за привлачење приватних инвестиција у Републику Србију.

Закон о јавно-приватном партнерству и концесијама („Службени гласник РС“ бр. 88/11, 15/16 и 104/16; у даљем тексту: ЗЈППК) усвојен је 2011. године и њиме је у правни систем Републике Србије уведен појам јавно-приватно партнерство, а Влади Републике Србије, аутономној покрајини и јединици локалне самоуправе омогућено да донесе одлуку о покретању поступка за реализацију пројекта ЈПП са или без елемената концесије.

Према одредбама ЗЈППК, ЈПП представља дугорочну сарадњу између јавног и приватног партнера ради обезбеђивања финансирања, изградње, реконструкције, управљања или одржавања инфраструктурних и других објеката од јавног значаја и пружања услуга од јавног значаја. Чланом 4. ЗЈППК дефинисана су два облика ЈПП-а:

- **уговорно јавно-приватно партнерство** је јавно-приватно партнерство у којем се међусобни однос Јавног и Приватног партнера уређује уговором о јавно-приватном партнерству;
- **институционално јавно-приватно партнерство** је јавно-приватно партнерство засновано на односу између Јавног и Приватног партнера као оснивача, односно

чланова заједничког привредног друштва, које је носилац реализације пројекта јавно-приватног партнерства.

Предметни пројекат спроводиће се у облику **уговорног јавно-приватног партнерства без елемената концесије** у којем се међусобни однос Јавног и Приватног партнера уређује уговором о јавно-приватном партнерству између Општине Велико Градиште као Јавног партнера и изабраног понуђача као Приватног партнера, на период од 25 година.

Уговорно ЈПП одређено је чланом 8. ЗЈПП тако да међусобна права и обавезе у реализацији пројекта ЈПП, са или без елемената концесије, уговорне стране уређују јавним уговором, чија је садржина прописана чланом 46. ЗЈППК.

На питања која се односе на јавне уговоре, а која нису посебно уређена овим законом, примењују се одредбе закона којим се уређују облигациони односи.

Поступак избора Приватног партнера спроводи се у складу са Законом о јавним набавкама, односно Законом о јавно-приватном партнерству и концесијама.

Пројекат ЈПП без елемената концесије подразумева финансирање пројекта од стране Приватног партнера. На тај начин се Јавно тело кредитно не задужује, већ Јавни партнер преузима обавезу да омогући и повери Приватном партнеру несметану реализацију пројекта, док би се за то Приватном партнеру исплаћивала накнада на месечном ниову.

Овакав модел пословне сарадње јавног и приватног сектора и увођење приватног капитала у развој инфраструктуре је снажно подржан од стране Владе Републике Србије[3], док сваки појединачни пројекат захтева претходну проверу од стране Комисије за јавно-приватно партнерство Владе Републике Србије[4], ради давања мишљења и оцене да ли се конкретни пројекат може реализовати у форми ЈПП.

Закон о ЈПП обухвата материјално-правне одредбе којима се уређују питања предмета, актера и облика јавно-приватног партнерства. Иако Закон изричито наглашава елемент јавног интереса, као конститутивног за постојање ЈПП, његове одредбе имају за циљ да обезбеде равнотежу јавног и приватног интереса који се усклађују у ЈПП пројекту. Једна од битних ставки Закона јесте и заштита интереса обе уговорне стране, што се препознаје применом начела равноправности уговорних страна.

Чланом 19. ставом 1. ЗЈППК прописано је да Јавно тело има право да размотри и прихвати предлог заинтересованих лица за реализацију пројекта ЈПП са или без елемената концесије, на основу поступка који је предвиђен овим чланом, под условом да се ти предлози не односе на пројекат за који је покренут поступак доделе јавног уговора или објављен јавни позив.

[3] www.jpp.gov.rs: У новембру 2011. године донет је Закон о јавно-приватним партнерству и концесијама ("Службени гласник РС", број 88/11, 15/16 и 104/16), којим је у правни систем Републике Србије уведен појам јавно-приватно партнерство и омогућено Влади, аутономној покрајини и јединици локалне самоуправе да донесе одлуку о покретању поступка за реализацију пројекта јавно-приватног партнерства.

[4] Ради пружања стручне помоћи при реализацији пројеката јавно-приватних партнерстава са или без елемената концесије, као међуресорно јавно тело оперативно независно у свом раду, Влада Републике Србије образовала је 2012. године Комисију за јавно-приватно партнерство..

Ставом 2. овог члана је прописано да Предлагач при подношењу самоиницијативног предлога, обавештава јавно тело о вредности израђене документације, коју ће јавно тело бити дужно да надокнади, у случају доделе уговора лицу које није подносилац самоиницијативног предлога.

Ставом 3. овог члана је прописано да у року од 90 дана од пријема конкретног самоиницијативног предлога, јавно тело утврђује да ли сматра да је пројекат у јавном интересу и у том смислу обавештава предлагача. Јавно тело има право да расправља о сваком аспекту пројекта који је предложио предлагач, укључујући оправданост трошкова израде документације из става 2. овог члана.

Ставом 4. овог члана је прописано да ако се сматра да је самоиницијативни предлог у јавном интересу и ако јавно тело одлучи да покрене тај пројекат, то тело поступа у складу са поступком предвиђеним чланом 26. овог закона, односно одредбама овог закона којима се уређује поступак давања концесије. Ако се покрене поступак доделе јавног уговора за предложено ЈПП, са или без елемената концесије, јавно тело у јавном позиву наводи да су пројекат покренули приватни предлагачи.

Ставом 5. овог члана је прописано да Предлагач има право да учествује у поступку доделе уговора ако његово учешће у припреми предлога пројекта не нарушава конкуренцију.

6.3. Закон о јавним набавкама ("Сл. гласник РС", бр. 91/2019 и 92/2023)

Чланом 1. ставом 1. Закона о јавним набавкама (ЗЈН) дефинисано је уређење поступака јавних набавки које спроводе наручиоци или други субјекти у случајевима одређеним овим законом, ради закључења уговора о јавној набавци услуга.

У поступку избора Приватног партнера се не примењују одредбе закона којим се уређују јавне набавке које се односе на: начин обрачуна процењене вредности јавног уговора, заједничку понуду, подизвођаче, рокове за подношење понуда и пријава, рокове у вези са доношењем одлуке о избору најповољније понуде, рокове за закључење уговора и измене јавног уговора, на поступак избора приватног партнера се примењују ЗЈН и ЗЈППК у границама одређеним овим законима.

Закон о јавним набавкама игра кључну улогу у јавно-приватним партнерствима из различитих аспеката. Прво, он осигурава поштовање принципа конкуренције у процесу јавних набавки, обезбеђујући свим компанијама једнаке услове учешћа. Ово доприноси транспарентности и ефикасности у ЈПП-у. Друго, Закон о јавним набавкама прилаже економично и ефикасно управљање јавним ресурсима. Он гарантује да се при избору партнера за ЈПП узимају у обзир најповољнији услови, што помаже у смањивању трошкова и бољем коришћењу јавних средстава. Треће, примена Закона о јавним набавкама обезбеђује правну сигурност у процесу ЈПП-а. Он утврђује чиста правила и процедуре за избор најбољег партнера, што спречава спорове и спорне ситуације. Четврто, закон стимулише квалитет и иновације у ЈПП-у. Отворени конкурентни процес обично привлачи различите компаније, што може довести до пружања квалитетних услуга и иновативних решења. На крају, примена транспарентних правила и процедура у

јавним набавкама смањује ризик од корупције у ЈПП-у. Ово је од кључног значаја за заштиту јавних ресурса и обезбеђивање поштеног и ефикасног партнерства између јавног и приватног сектора.

6.4. Закон о коришћењу обновљивих извора енергије („Сл. гласник РС", бр. 40/2021, 35/2023 и 94/2024 – др. закон)

Према члану 2. Закона о коришћењу обновљивих извора енергије, коришћење енергије из обновљивих извора је у јавном интересу Републике Србије и од посебног је значаја за Републику Србију. У циљу остваривања јавног интереса, Јавна тела могу да донесу стратешке и друге документе, програме и планове за остваривање циљева утврђених ових законом и обезбеђују средства у својим буџетима за испуњење обавеза утврђених овим законом и стратешким документима.

Према члану 58, купац-произвођач има право да продукује електричну енергију за сопствену потрошњу. Ова одредба омогућава да се фотонапонски извори користе искључиво за напајање објеката јавне намене, без обавезе продаје вишка енергије у преносни или дистрибутивни систем. Купац-произвођач може такође складиштити енергију за сопствене потребе, што може бити корисно за оптимизацију употребе продуковане енергије. Инсталисана снага ФНИ купца-произвођача не може бити већа од одобрене снаге прикључка. Ово ограничење је важно при планирању капацитета фотонапонских извора које ће се користити за напајање објеката јавне намене, како би се осигурало да не премашују одобрену снагу.

Реализацијом предметног пројекта дугорочно је могуће остварити следеће циљеве:

1. повећање коришћења обновљивих извора енергије у циљу заштите животне средине;
2. отварање нових радних места и развој предузетништва у области обновљивих извора енергије;
3. дигитализација, економичност и ефикасност поступака у области обновљивих извора енергије;
4. одрживи развој кроз максимално коришћење националних научно-истраживачких, технолошко-развојних и људских капацитета у процесу планирања повећања коришћења обновљивих извора енергије.

6.5. Закон о енергетици („Сл. гласник РС“, бр. 145/2014, 95/2018 - др. закон, 40/2021, 35/2023 - др. закон, 62/2023 и 94/2024)

Енергетски објекти се граде у складу са законом којим се уређују услови и начин уређења простора, уређивање и коришћење грађевинског земљишта и изградња објеката, техничким и другим прописима, а по претходно прибављеној енергетској дозволи која се издаје у складу са овим законом. Енергетска дозвола није потребна за изградњу енергетских објеката који се граде у складу са законом којим се уређује јавно-приватно партнерство и концесије. (Члан 30)

Купац-произвођач је крајњи купац који је на унутрашње инсталације прикључио сопствени објекат за продукцију енергије из обновљивих извора енергије, при чему се та енергија користи за снабдевање сопствене потрошње, а вишак енергије предаје у преносни систем, дистрибутивни систем, односно затворени дистрибутивни систем. (Члан 2, став 67)

Прикључење на дистрибутивни систем енергије врши се у поступку обједињене процедуре прописане законом којим се уређује изградња објеката. Захтев за издавање услова за објекте који се прикључују у поступку обједињене процедуре подноси надлежни орган који спроводи обједињену процедуру, а услови садрже све податке потребне за израду техничке документације, извођење радова, капацитете и услове за прикључење, као и износ накнаде за прикључење на дистрибутивни систем. (Члан 140)

Крајњи купац, односно купац-произвођач је дужан да енергију користи под условима, на начин и за намене утврђене одобрењем за прикључење и уговором о снабдевању, законом и другим прописима донетим на основу овог закона. (Члан 210)

6.6. Закон о енергетској ефикасности и рационалној употреби енергије („Сл. гласник РС“, бр. 40/2021)

Овим законом уређују се услови и начин ефикасног коришћења енергије и енергената, политика ефикасног коришћења енергије, систем енергетског менаџмента, мере политике енергетске ефикасности, финансирање подстицајних и других мера у овој области, као и друга питања од значаја за права и обавезе физичких и правних лица у вези са ефикасним коришћењем енергије.

Циљ овог закона је стварање услова за ефикасно коришћење енергије и унапређење енергетске ефикасности, чиме се доприноси остваривању уштеда енергије, сигурности снабдевања енергијом, смањењу утицаја енергетског сектора на животну средину и климатске промене, одрживом коришћењу природних и других ресурса, повећању конкурентности привреде, побољшању услова за економски развој, и смањењу енергетског сиромаштва

У складу са чланом 3. Закона о енергетској ефикасности и рационалној употреби енергије, купац-произвођач је правно или физичко лице или предузетник, крајњи купац електричне енергије који део својих потреба за електричном енергијом задовољава из сопствене производње електричне енергије и користи дистрибутивну мрежу за предају вишка произведене и преузимање електричне енергије када му његова производња није довољна да задовољи сопствене потребе.

Енергетска ефикасност и рационална употреба енергије је у јавном интересу Републике Србије и од посебног значаја за Републику Србију осим када су у питању заштићена подручја и подручја еколошке мреже.

6.7. Правилник о посебној врсти објеката и посебној врсти радова за које није потребно прибављати акт надлежног органа, као и врсти објеката који се граде, односно врсти радова који се изводе, на основу решења о одобрењу за извођење радова, као и обиму, садржају и контроли техничке документације која се прилаже уз захтев и поступку који надлежни орган спроводи ("Сл. гласник РС", бр. 87/2023 и 16/2024)

Члан 2. Правилника о посебној врсти објеката и посебној врсти радова за које није потребно прибављати акт надлежног органа, као и врсти објеката који се граде, односно врсти радова који се изводе, на основу решења о одобрењу за извођење радова, као и обиму, садржају и контроли техничке документације која се прилаже уз захтев и поступку који надлежни орган спроводи прецизира да су извори које користе обновљиве изворе енергије инсталисане снаге до 50 kW и постројења инсталисане снаге преко 50 kW за продукцију енергије из енергије сунца за потребе крајњег купца који стиче статус купца - произвођача у складу са прописима којима се уређује коришћење обновљивих извора енергије.

Према члану 3. Правилника, објекти и радови из члана 2. Правилника сматрају се једноставним грађевинским објектима, односно радовима за које није потребно прибављати акт надлежног органа. Ипак, инвеститор мора испунити услове прописане за ту врсту објекта или радова другим прописима.

Према члану 4. Правилника, омогућава се издавање решења о одобрењу извођења радова на основу захтева инвеститора за одређене врсте објеката и радова. То се односи и на помоћне објекте и економске објекте који се граде на пољопривредном газдинству, као и на инвестиционо одржавање и адаптацију постојећих објеката.

6.8. Уредба о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом („Сл. гласник РС“, бр. 84/2023)

Уредбом о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом ближе се прописују услови испоруке и снабдевања крајњих купаца електричном енергијом. То укључује услове издавања одобрења за прикључење на преносни, дистрибутивни систем, и затворени дистрибутивни систем, услове за промену техничких услова на месту прикључења, и одобрену снагу. Такође се дефинишу права и обавезе крајњег купца, што је релевантно пројекат јер је Јавни партнер уједно и купац и произвођач енергије за сопствене потребе.

Захтев за прикључење објеката за продукцију електричне енергије на систем треба да садржи податке о укупној инсталисаној снази објекта, броју, врсти и назначеној активној снази производних модула, као и врсти погонског енергента; очекиваној годишњој и месечној производњи електричне енергије; сопственој потрошњи; и планираном начину рада (изоловани, острвски, паралелни или комбиновани рад).

Технички услови за прикључење садрже место разграничења одговорности за предату, односно испоручену електричну енергију. Ово је важно јер јасно дефинише одговорности између оператера система и корисника, што ће помоћи у спречавању потенцијалних спорова око снабдевања и потрошње енергије произведене у оквиру пројекта.

6.9. Уредба о критеријумима, условима и начину обрачуна потраживања и обавеза између купца-произвођача и снабдевача („Сл. гласник РС“, бр. 83/2021 и 74/2022)

Према члану 2. ставу 5. Уредбе о критеријумима, условима и начину обрачуна потраживања и обавеза између купца-произвођача и снабдевача, купац – произвођач је крајњи купац који је на унутрашње инсталације прикључио сопствени објекат за продукцију електричне енергије из обновљивих извора енергије при чему се електрична енергија користи за снабдевање сопствене потрошње, а вишак електричне енергије испоручује у преносни систем, дистрибутивни систем односно затворени дистрибутивни систем.

Члан 6а. наведене Уредбе прецизира услове које мора испунити купац – произвођач који продукује електричну енергију искључиво за сопствену потрошњу односно који продуковану електричну енергију складишти искључиво за сопствене потребе без испоруке електричне енергије у преносни дистрибутивни односно затворени дистрибутивни систем дужан је да снабдевачу поднесе захтев за закључење уговора о потпуном снабдевању или захтев за закључење уговора о снабдевању са унапред одређеним количинама електричне енергије за сваки обрачунски период током периода снабдевања.

Члан 4. став 3. Уредбе прописује да производни објекат и мерно место испуњавају све техничке и безбедносне захтеве у складу са правилима о раду надлежног оператора система као и правилима за прикључење објеката на преносни систем у случају прикључења на преносни систем и на део дистрибутивног система којим управља оператор преносног система.

6.10. Уредба о мрежним правилима која се односе на прикључење на мрежу производних јединица („Сл. гласник РС“, бр. 95/2022)

Уредбом о мрежним правилима која се односе на прикључење на мрежу производних јединица се уређују мрежна правила која се односе на прикључење на мрежу производних јединица. Мрежним правилима утврђују се захтеви за прикључење електрана, синхроних производних модула, производних модула енергетског парка и производних модула енергетског парка постављених на води на систем у интерконекцији.

По члану 2. Уредбе производна јединица или производни модул означава синхрони модул за продукцију електричне енергије или модул енергетског парка. Електрана означава објекат којим се примарна енергија претвара у електричну, а који се

састоји од најмање једног производног модула прикљученог на мрежу преко једног места прикључења.

Захтеви за прикључење утврђени у овој уредби примењују се на нове производне модуле које се сматрају важним у складу са чланом 5 ове уредбе. Надлежни оператор система не може одобрити прикључење производног модула који не испуњава захтеве утврђене овом уредбом и који није обухваћен изузећем одобреним од стране Агенције за енергетику Републике Србије.

6.11. Закон о заштити животне средине ("Сл. гласник РС", бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - др. закон, 72/2009 - др. закон, 43/2011 - одлука УС, 14/2016, 76/2018, 95/2018 - др. закон и 95/2018 - др. закон и 94/2024 – др. закон)

У остваривању система заштите животне средине Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, правна и физичка лица одговорна су за сваку активност којом мењају или могу променити стање и услове у животној средини, односно за непредузимање мера заштите животне средине. Одрживо коришћење и заштита природних вредности обезбеђују се у оквиру Стратегије просторног развоја Републике Србије и Националне стратегије одрживог коришћења природних ресурса и добара коју доноси Влада за период од најмање 10 година.

Правна и физичка лица дужна су да у обављању својих делатности обезбеде: рационално коришћење природних богатстава; урачунавање трошкова заштите животне средине у оквиру инвестиционих и производних трошкова, примену прописа, односно предузимање мера заштите животне средине.

Према члану 19. овог Закона о заштити животне средине, развојним и просторним планом утврђују се зоне изградње на одређеним локацијама зависно од капацитета животне средине и степена оптерећења, као и циљева изградње унутар одређених делова на тим локацијама. У појединим зонама у којима је утврђена заштитна удаљеност или подручје, дозвољено је обављање активности на начин утврђен посебним прописима у складу са природом оптерећивања животне средине.

Чланом 22 овог Закона, одређено је да заштита земљишта и његово одрживо коришћење остварује се мерама системског праћења квалитета земљишта које прописује Влада, праћењем индикатора за оцену ризика од деградације земљишта, као и спровођењем ремедијационих програма за отклањање последица контаминације и деградације земљишног простора, било да се они дешавају природно или да су узроковани људским активностима. Приликом промене носиоца права коришћења земљишта, корисник земљишта чије право коришћења престаје, а чија делатност је утицала, односно могла да утиче или омета природне функције земљишта, дужан је да изради извештај о стању земљишта.

Оно што је једнако битно јесте управљање отпадом које се спроводи прописаним условима и мерама поступања са отпадом у оквиру система сакупљања, транспорта, складиштења, припреме за поновну употребу, односно поновно искоришћење третмана и одлагања отпада, укључујући и надзор над тим активностима. Власник и/или други

држалац отпада дужан је да предузме мере управљања отпадом у циљу спречавања или смањења настајања, поновну употребу и рециклажу отпада, издвајање секундарних сировина и коришћење отпада као енергента, односно одлагање отпада.

Чланом 102 овог Закона, дефинисано је да су правна и физичка лица, у обављању својих активности, дужна обезбедити заштиту животне средине, и то:

1) применом и спровођењем прописа о заштити животне средине;
2) одрживим коришћењем природних ресурса, добара и енергије;
3) увођењем енергетски ефикаснијих технологија и коришћењем обновљивих природних ресурса;
4) употребом производа, процеса, технологија и праксе који мање угрожавају животну средину;
5) предузимањем мера превенције или отклањања последица угрожавања и штете по животну средину;
6) вођењем евиденције на прописани начин о потрошњи сировина и енергије, испуштању загађујућих материја и енергије, класификацији, карактеристикама и количинама отпада, као и о другим подацима и њихово достављање надлежним органима;
7) контролом активности и рада постројења који могу представљати ризик или проузроковати опасност по животну средину и здравље људи;
8) другим мерама у складу са законом.

7. КОРАЦИ У СПРОВОЂЕЊУ ПОСТУПКА ЈПП-А

Након пријема СИП-а, Јавно тело ће утврдити да ли сматра да је пројекат у јавном интересу и о томе ће обавестити заинтересовану страну. Јавно тело има право да расправља о свим аспектима пројекта које је заинтересована страна предложила, укључујући оправдање трошкова израде документације.

Ако се сматра да је СИП у јавном интересу и ако јавно тело одлучи да покрене пројекат, то тело израђује предлог пројекта у складу са чланом 27. Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама или усваја предложени СИП у целости. Ако се покрене поступак доделе јавног уговора за предложени ЈПП Јавно тело у јавном позиву наводи да је пројекат покренут на основу предлога приватног предлагача.

У складу са чланом 26. ЗЈППК, Јавно тело припрема и доставља предлог пројекта ЈПП на одобрење надлежном органу и том приликом доноси одлуку којом се покреће поступак ЈПП и поступак избора приватног партнера и доноси решење о формирању пројектног тима.

У поступку одобравања предлог пројекта се након усвајања од стране надлежног органа подноси Комисији за јавно-приватно партнерство ради давања мишљења и процене да ли се одређени пројекат може спровести у облику ЈПП-а.

Након издавања позитивног мишљења Комисије за јавно-приватно партнерство, коначан предлог пројекта се подноси Скупштини општине Велико Градиште која доноси одлуку о усвајању предлога пројекта ЈПП.

Јавно тело затим покреће поступак јавне набавке за избор приватног партнера, у складу са Законом о јавним набавкама и Законом о јавно-приватном партнерству и концесијама. Уколико се поступак доделе јавног уговора покрене на основу Самоиницијативног предлога приватног предлагача, Општина Велико Градиште (Јавно тело) расписује јавни позив у коме се наводи да је пројекат покренут на основу предлога приватног предлагача, у овом случају Smart Energy Investment Ktf Budapest.

Након успешног окончања поступка јавне набавке и одлуке о додели јавног уговора, коначни нацрт јавног уговора са подацима о изабраном приватном партнеру доставља се Скупштини општине Велико Градиште на одобрење.

По закључењу, јавни уговор са пратећом документацијом доставља се у складу са чланом 74. ЗЈППК за упис у Регистар јавних уговора Министарства финансија, а Приватни партнер стиче право и преузима обавезе утврђене јавним уговором.

8. МЕЂУНАРОДНИ СТРАТЕШКИ ОКВИР ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА

8.1. Агенда 2030 за одрживи развој (Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development)

Уједињене нације су на самиту одржаном у септембру 2015. године усвојиле резолуцију A/RES/70/1 – *Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development.* Агенда 2030 је универзална стратегија и од држава потписница исте се очекује да уједине све ресурсе како би циљеви одрживог развоја били остварени до 2030. године. Агенда 2030, са свих 17 циљева, подразумева три димензије одрживог развоја: економски раст, социјалну инклузију и заштиту животне средине.

Циљеви одрживог развоја представљају хитан позив на акцију свих земаља - развијених и у развоју - у глобално партнерство. Превазилажење сиромаштва и других изазова треба постићи стратегијама које унапређују здравље и образовање, смањују неједнакост и подстичу економски раст, а све то док се боре против климатских промена и док доприносе очувању наших океана и шума.

Европска комисија се бави питањима одрживог развоја и имплементира циљеве УН Агенде 2030 кроз операционализацију политика и одговарајућих фондова и примену управљачких инструмената, уз појачано праћење на терену. Од 2010. одрживи развој је уграђен у Европа 2020 стратегију и заснива се на три стуба: „паметан раст“ са фокусом на образовању и иновацијама; „одржив раст“ са ниским емисијама угљен-диоксида, отпорношћу на климатске промене, утицају на животну средину и „инклузиван раст“ кроз стварање нових радних места и смањење сиромаштва. Европска унија даје приказ циљева и принципа одрживог развоја (Агенда УН 2030) и начина на који су циљеви одрживог развоја УН уграђени у развојну агенду и приоритете ЕУ.

Влада Републике Србије је директно учествовала у развоју и писању Агенде одрживог развоја кроз укључивање грађана у процес путем консултација о развојној агенди после 2015. године и директним учешћем представника државе на глобалним форумима на којима су дефинисани циљеви одрживог развоја.

Предметни Самоиницијативни предлог пројекта предвиђа да реализација пројекта, допринесе остварењу следећих циљева одрживог развоја: здравље и благостање; приступачна енергија из чистих извора; достојанствен рад и економски раст; индустрија, иновације и инфраструктура; одрживи градови и заједнице; одговорна потрошња и производња; очување климе; очување живота на земљи и партнерством до циљева.

8.2. UNECE ЈПП Евалуациона методологија за оцењивање инфраструктурних пројеката (UNECE PPP and Infrastructure Evaluation and Rating System – PIERS)

"Евалуациона методологија" јесте документ који је успоставила радна група УН-а за област јавно-приватног партнерства 2021. године који има за циљ да обједини намере влада, приватног сектора и цивилног друштва за постизање Агенде за одрживи развој до 2030. кроз модел јавно-приватног партнерства за циљеве одрживог развоја.

Различите заинтересоване стране, од влада и креатора политике до инвеститора ће уз помоћ Евалуационе методологије моћи да доносе инфраструктурне одлуке на основу дубоког разумевања доприноса пројеката ЈПП решавању светских изазова. Документ укључује квалитативне и квантитативне методе за мерење **ЈПП исхода где су људи на првом месту („*Value for people*"). Циљ овог алата јесте да се у ЈПП пројектима истакне не само вредност за новац, већ и вредност за људе и за планету.**

Пет исхода који се наводе у Евалуационој методологији као основни за достизање циљева одрживог развоја кроз имплементацију ЈПП пројеката, а који ће бити разматрани у предметном пројекту, јесу:

1. **Приступ и правичност** – једнак приступ резултатима пројекта свима;
2. **Економска ефикасност и фискална одрживост** – рационално управљање ресурсима које доводи до повећања животног стандарда;
3. **Одрживост животне средине и отпорност** – очување биодиверзитета и спречавање климатских промена;
4. **Репликабилност** – могућност понављања успешно реализованог пројекта у другим локалним самоуправама;
5. **Укључивање заинтересованих страна** – интегрисање свих неопходних институција, организација, стручњака у свим фазама поступка ЈПП, ради сагледавања потреба за што квалитетнијом реализацијом пројекта.

Документ Евалуациона методологија има за циљ да се у пројектима јавно-приватног партнерства анализирају ови исходи, како би се достигли поменути циљеви одрживог развоја и посматрао њихов утицај на инфраструктуру, али и како би се превазишли изазови растућих глобалних климатских промена. Применом методологије на пројекте јавно-приватног партнерства ставља се акценат не само на вредности за новац („*Value for money*"), већ и вредности за људе и за планету („*Value for people and for the planet*").

9. ФОТОНАПОНСКИ ИЗВОРИ – ОДРЖИВА ЕНЕРГИЈА ЗА БУДУЋНОСТ

Сунчева енергија се у последњим деценијама наметнула као једна од најважнијих и најперспективнијих технологија у области обновљивих извора енергије. Као неисцрпан и еколошки прихватљив извор енергије, сунчева светлост се користи за продукцију енергије путем фотонапонских система, познатих као фотонапонски панели. Ове технологије не само да доприносе смањењу емисије угљен-диоксида и других штетних гасова, већ и побољшавају енергетску безбедност земаља, смањујући зависност од фосилних горива и увоза енергије. У овом поглављу ће бити детаљно обрађени различити аспекти сунчеве енергије, укључујући одрживост, еколошке користи, као и енергетске безбедности, са посебним освртом на концепт сопствене потрошње и модел купац/произвођач.

Сунчева енергија представља један од најодрживијих облика продукције енергије путем ФНИ. За разлику од фосилних горива, сунчева енергија не исцрпљује природне ресурсе и не доприноси климатским променама. Фотонапонски системи, као кључна технологија у овој области, конвертују сунчеву светлост директно у енергију без сагоревања горива, што значи да не емитују штетне гасове током продукције.

Одрживи карактер сунчеве енергије такође се огледа у дуготрајности и поузданости фотонапонских панела. Са животним веком који често прелази 25 година, фотонапонски панели представљају дугорочну инвестицију која се исплати кроз смањење трошкова за енергију. Поред тога, како технологија напредује, ефикасност фотонапонских панела се константно повећава, чиме се омогућава већа продукција енергије са мањим бројем панела и мањом потребном површином.

Еколошки бенефити сунчеве енергије су бројни. Један од најзначајнијих је смањење емисије угљен-диоксида (CO_2), једног од главних криваца за глобално загревање и климатске промене. Преласком на ФНИ, државе и појединци могу значајно смањити свој угљенични отисак, доприносећи глобалним напорима за очување животне средине.

Сунчева енергија помаже у очувању природних станишта. Пошто не захтева експлоатацију земљишта или бушење за ресурсе, сунчева енергија има минималан утицај на биодиверзитет. Инсталације ФНИ могу се поставити на кровове зграда, индустријских објеката, неплодном земљишту, па чак и у урбаним срединама, без заузимања природних станишта и без ометања локалне фауне.

Један од кључних аспеката сунчеве енергије је њена способност да побољша енергетску безбедност. ФНИ омогућавају децентрализовану продукцију енергије, што значи да појединци, предузећа и локалне заједнице могу сами продуковати енергију и тиме смањити своју зависност од централизованих извора и увоза енергије.

Енергетска безбедност се додатно унапређује кроз смањење ризика повезаних са волатилношћу цена фосилних горива. Цене нафте, гаса и угља често су подложне променама услед геополитичких тензија, тржишних флуктуација и других фактора. ФНИ,

с друге стране, нуде стабилан и предвидив извор енергије, чиме се смањује изложеност корисника ризицима повезаних са променама на енергетском тржишту.

Један од најважнијих модела коришћења сунчеве енергије је концепт **сопствене потрошње**. Овај модел омогућава корисницима да продукују енергију за своје потребе, смањујући на тај начин рачуне за енергију и повећавајући енергетску независност. Сопствена потрошња подразумева коришћење продуковане енергије путем ФНИ директно на месту продукције.

Кроз имплементацију овог модела, корисници могу оптимизовати своје енергетске трошкове тако што користе енергију када је највише потребна, на пример током дана када је потрошња енергије највиша. Вишак енергије који се продукује, а не може одмах бити искоришћен, може се предати у дистрибутивну мрежу, чиме се додатно смањују трошкови.

Модел купац/произвођач, познат и као прозјумер (eng. prosumer – producer and consumer), представља напредан начин управљања енергијом у којем корисник није само потрошач већ и продукује енергију. У оквиру овог модела, корисници ФНИ могу продавати вишак продуковане енергије дистрибутивној мрежи по унапред дефинисаним условима и ценама.

У пракси, ово значи да када ФНИ продукују више енергије него што је кориснику потребно, тај вишак се предаје дистрибутивној мрежи. У замену за предату енергију, корисник добија новчану накнаду или кредит који може искористити за смањење својих будућих рачуна за енергију. Ова пракса не само да доприноси финансијској корисности корисника, већ и повећава стабилност и флексибилност електроенергетског система, омогућавајући балансирање тражње и понуде енергије.

Цена по којој се вишак енергије предаје дистрибутивној мрежи може варирати, али је у већини случајева нижа од цене по којој се енергија купује из мреже. Ипак, чак и са нижом ценом, модел купац/произвођач пружа додатни извор прихода за кориснике ФНИ, смањујући време поврата.

ФНИ представљају кључни елемент у преласку на одрживе енергетске системе. Коришћењем сунчеве енергије, не само да се смањује негативан утицај на животну средину, већ се и повећава енергетска безбедност и економска стабилност корисника. Концепти попут сопствене потрошње и модела купац/произвођач омогућавају оптимално искоришћавање сунчеве енергије, смањујући трошкове и повећавајући финансијске користи, инвестиције и повећавајући укупну исплативост система.

10. ЗНАЧАЈ УПОТРЕБЕ СУНЧЕВЕ ЕНЕРГИЈЕ

Светска потражња за енергијом брзо расте због чега је важно тражити поуздан, исплатив и трајни извор енергије сада и у будућности. Сунчева енергија је, између осталих обновљивих извора енергије, обећавајући и слободно доступан извор енергије погодан за решавање дугорочних проблема енергетске кризе у којој се налазимо. Индустрија ФНИ се стабилно развија широм света због велике тражње за чистом енергијом, док је главни извор енергије, фосилно гориво, ограничен, а други извори скупи. Најбоља опција за будућу тражњу за енергијом би могла бити сунчева енергија јер је супериорнија у погледу доступности, исплативости, приступачности, капацитета и ефикасности у поређењу са другим обновљивим изворима енергије.

Када говоримо о обновљивим изворима енергије као што су сунчева енергија, енергија ветра, хидроенергија и геотермална енергија, њихова кључна важност се огледа у томе што су еколошки прихватљиви из неколико разлога. Прво, сунчева енергија је најзаступљенији извор енергије из обновљивих извора и сунце је емитује по стопи од 3,8 x 10^{23} kW, од чега земља пресреће приближно 1,8 x 10^{14} kW. Студије су показале да се глобална тражња за енергијом може задовољити задовољавајућим коришћењем сунчеве енергије јер је у природи има у изобиљу и представља бесплатан извор енергије у погледу самог енергента. Иако имплементација фотонапонских извора захтева улагања у изградњу, одржавање и управљање, предност сунчеве енергије лежи у њеној дугорочној одрживости, јер елиминише зависност од плаћања фосилних горива или других традиционалних извора енергије. Друго, она је обећавајући извор енергије у свету јер није исцрпан, дајући солидну и све већу излазну ефикасност у поређењу са другим изворима енергије. Расподела сунчевог зрачења и његов интензитет су два кључна фактора који одређују ефикасност фотонапонских система. Треће, коришћење и праћење сунчеве енергије нема штетан утицај на екосистем у коме се одржава природна равнотежа и доприноси добробити свих живих организама. Експлоатација фосилних горива доводи до оштећења екосистема што заузврат нарушава природну равнотежу. Четврто, фотонапонски извори се могу ефикасно користити у домаћинствима у урбаном и руралном подручју, индустријским постројењима и на јавним површинама, јер су лако приступачни и применљиви. Такође, сунчева енергија у комбинацији са енергетском ефикасношћу штити становништво од волатилности цена фосилних горива.

Енергија Сунца је енергетски потенцијал Републике Србије, који се може користити за продукцију енергије. На већем делу територије Републике Србије број часова сунчевог зрачења знатно је већи него у многим европским земљама (између 1.500 и 2.200 часова годишње). Просечан интензитет сунчевог зрачења на територији Републике Србије се креће од 1,1 kWh/m2/дан на северу до 1,7 kWh/m2/дан на југу - током јануара, а од 5,9 до 6,6 kWh/m2/дан - током јула. На годишњем нивоу, просечна вредност енергије зрачења износи од 1.200 kWh/m2/годишње у северозападној Србији, до 1.550 kWh/m2/годишње у југоисточној Србији, док у централном делу износи око 1.400 kWh/m2/годишње. Србија је до данас направила значајан помак у коришћењу обновљивих извора енергије те према подацима за 2023. годину, удео обновљивих извора у бруто финалној потрошњи енергије износио је 27,5%. У 2023. години, енергетска нето увозна зависност Србије је била 36,2%, што је ниже од велике већине европских земаља (Европска унија 55,5%).

Енергетски интензитет, односно потрошња укупне примарне енергије по јединици друштвеног производа (по паритету куповне моћи) је 1,69 пута већи од европског просека. Већи енергетски интензитет је делом последица неминовних техничких губитака у трансформацији лигнита у електричну енергију (две трећине производње електричне енергије је из лигнита), али, пре свега, нерационалности, односно ниске ефикасности у потрошњи у домаћинствима, у индустрији, због ниског степена коришћења капацитета и застареле технологије, као и у другим секторима.

Структура потрошње финалне енергије у Србији значајно се разликује од просечне структуре у Европској унији. У Србији је удео потрошње енергије у домаћинствима релативно висок, што указује на значајну количину енергије која се користи за грејање, расхлађивање и друге свакодневне активности у домаћинствима. Насупрот томе, у Европској унији удео енергије који се троши у домаћинствима је знатно мањи, док је удео потрошње енергије у пољопривреди у ЕУ готово двоструко већи него у Србији. Ова разлика одражава различите приоритете, развојне фазе и начине коришћења енергије у ове две области. У ЕУ је пољопривреда енергетски интензивнија због модернизованих производних процеса и веће примене технологија, док у Србији домаћинства имају доминантну улогу у финалној потрошњи енергије.

Директивом Европске уније 2018/2001/ЕЦ постављен је циљ да, од укупне потрошње енергије 2030. године, 32% буде из обновљивих извора. Према пројекцијама Стратегије развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године, укупан потенцијал обновљивих извора енергије у нашој земљи износи 5,65 милиона тона еквивалената нафте годишње. Циљ Републике Србије је да до 2030. године, удео потрошње из обновљивих извора у укупној потрошњи износи 45%.

Сигурно и безбедно снабдевање енергијом, њена доступност и расположивост под транспарентним и недискриминаторним условима, продукција и коришћење у складу са принципима одрживог развоја су предуслови за успешно функционисање сваког друштва, за подизање конкурентности националне привреде и коначно за благостање грађана. Примена мера енергетске ефикасности, коришћење обновљивих извора енергије, заштита животне средине и смањење утицаја на климатске промене су кључни елементи транзиције ка одрживом развоју енергетике Републике Србије.

Још један значај употребе сунчеве енергије истиче се посебно у вршним периодима потрошње. Пораст летње потрошње енергије на ниво који је доскоро био карактеристичан само за зимски период указује на промене у потрошачким обрасцима и на повећане енергетске потребе током читаве године. То има важне последице за стабилност енергетског система, трошкове и одрживост снабдевања енергијом.

Летњи пораст потрошње енергије често је повезан са све већом употребом клима уређаја због све топлијих лета. Овакав тренд оптерећује електроенергетски систем, који је традиционално био пројектован тако да максималну потрошњу подржи углавном у зимском периоду. Резултат су већи захтеви за производним капацитетима током целе године, а у неким регионима може доћи до потребе за додатним капацитетима како би се избегли проблеми са стабилношћу мреже и избегла могућност рестрикција.

Самоиницијативни предлог пројекта јавно-приватног партнерства о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности, уштедама у оперативним трошковима и смањењу емисије штетних гасова уз примену обновљивих извора енергије на делу објеката јавне намене у општини Велико Градиште

У Србији је у јулу 2024. године забележена највећа дневна потрошња електричне енергије, што указује на смањење разлике између летње и зимске потрошње. У оваквим условима, коришћење сунчеве енергије постаје посебно значајно, јер се продукција енергије путем ФНИ поклапа са периодима највеће потрошње током дана, што доприноси растерећењу електроенергетског система и смањењу потребе за додатним капацитетима. У овом контексту, ФНИ постају кључна компонента одрживог енергетског система. Током лета, када је највећа потрошња енергије, ФНИ достижу свој производни максимум, што директно помаже у балансирању потрошње и смањењу оптерећења мреже. Продукција енергије из ФНИ такође смањује потребу за фосилним горивима, што доприноси нижим емисијама угљен-диоксида и смањењу еколошког отиска енергетског сектора.

Поред тога, већа улога сунчеве енергије у електроенергетском миксу омогућава значајне уштеде у трошковима енергије на нивоу система, јер смањује потребу за набавком скупље енергије током вршних оптерећења. Повећана енергетска независност коју доносе ФНИ може смањити зависност од увоза енергије и ублажити ризике од флуктуација цена на тржиштима фосилних горива.

Прелазак на коришћење сунчеве енергије постаје не само одржива опција, већ и стратешки важна потреба за балансирање система и одговарање на промене у потрошачким обрасцима, чиме се осигурава стабилна и еколошки прихватљива енергетска будућност.

11. Е-МОБИЛНОСТ У ЈАВНОМ СЕКТОРУ – КОРАК КА ОДРЖИВОЈ БУДУЋНОСТИ

Улога е-мобилности у модернизацији јавног сектора постаје све значајнија, посебно у контексту одрживог развоја, енергетске ефикасности и смањења утицаја на животну средину. Овај пројекат, кроз имплементацију фотонапонских извора (ФНИ) и система за пуњење електричних аутомобила (ПЕА), представља важан корак ка унапређењу е-мобилности у јавној управи општине Велико Градиште. Поред тога што омогућава коришћење обновљивих извора енергије за продукцију енергије, пројекат директно доприноси развоју употребе електричних возила (е-возила) као важног елемента одрживог транспортног система.

Овај пројекат обухвата имплементацију једног система ПЕА који ће бити постављен испред спортске хале у Великом Градишту. Овај пуњач ће служити као основа за развој е-мобилности у јавном сектору, омогућавајући запосленима у јавној управи да користе е-возила као одрживо решење за транспорт.

Кључна вредност ових пуњача лежи у чињеници да ће користити енергију продуковану путем ФНИ, чиме се обезбеђује да целокупан систем остане енергетски ефикасан и у складу са циљевима смањења емисије штетних гасова. На овај начин, општина Велико Градиште демонстрира своју посвећеност одрживом развоју и модернизацији инфраструктуре јавног сектора, истовремено пружајући пример другим локалним заједницама.

Увођење е-возила у јавни сектор подржава енергетску транзицију и доприноси смањењу оперативних трошкова. Возила која тренутно користе конвенционалне енергенте, као што су бензин или дизел, генеришу значајне трошкове за гориво и одржавање. Увођењем е-возила, која користе енергију продуковану овим пројектом, јавни сектор остварује директне и индиректне уштеде. Коришћење е-возила доприноси повећању потрошње продуковане енергије из фотонапонских извора (ФНИ), што представља додатну корист, јер већа сопствена потрошња енергије директно значи и већу уштеду у трошковима енергије

На пример, ако једно возило у јавној управи у просеку пређе 15.000 километара годишње и троши 7 литара дизела на 100 километара, годишња потрошња горива износи 1.050 литара. Уз просечну цену дизела од 1,7 € по литру, трошкови горива износе 1.785 € годишње по возилу. Насупрот томе, е-возило користи енергију из ФНИ, што значи да нема директне трошкове за гориво. Коришћењем е-возила уместо возила на дизел, јавна управа остварује годишњу уштеду у трошковима горива од око **1.785 € по возилу**, јер е-возила користе енергију која је продукт овог пројекта, без потребе за набавком фосилних горива. Када се ова уштеда примени на већи број возила у јавној управи, укупне финансијске користи постају значајне, а индиректни ефекти укључују и смањење емисије штетних гасова и повећање енергетске независности јавног сектора.

Коришћењем енергије која је продукт овог пројекта за пуњење е-возила, додатно се смањује зависност јавне управе од фосилних горива, што позитивно утиче на животну средину кроз смањење емисије штетних гасова. Такође, уштеде у потрошњи горива могу се преусмерити на друге јавне пројекте или услуге, чиме се унапређује ефикасност

јавног сектора. Увођење е-возила и ПЕА, уз коришћење продуковане енергије, ствара синергијски ефекат који повезује енергетску ефикасност, модернизацију транспортних система и еколошке користи.

Прелазак са возила на фосилна горива на е-возила има значајан утицај на смањење емисије штетних гасова. На пример, просечно дизел возило емитује око 2,64 кг CO_2 по литру потрошеног горива. У примеру са 1.050 литара дизела годишње по возилу, то је 2.772 кг CO_2 по возилу. Е-возила елиминишу ове емисије, посебно када користе енергију из обновљивих извора као што су ФНИ. Када се уштеда емисије примени на више возила, пројекат постаје значајан допринос циљевима смањења угљеничног отиска локалне заједнице.

Е-возила, поред уштеде на енергији, имају значајно ниже трошкове одржавања у поређењу са возилима на фосилна горива. Немају компоненте као што су мотори са унутрашњим сагоревањем, уљне филтере или издувне системе, што смањује учесталост и цену поправки.

Овај пројекат представља интегрисани приступ развоју е-мобилности у јавном сектору, уз истовремено подстицање одрживог развоја и енергетске ефикасности. Имплементација ПЕА и коришћење е-возила омогућавају значајно смањење оперативних трошкова, смањење емисије штетних гасова и повећање енергетске независности. Овакав приступ поставља темеље за модернизацију јавне управе и служи као пример за друге заједнице у настојању да постигну циљеве одрживог развоја.

12. РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОЈЕКТА У СКЛАДУ СА ЦИЉЕВИМА ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА (SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS)

Имплементација мера продукције енергије путем ФНИ из обновљивих извора омогућава лакши приступ чистој и обновљивој енергији. Ове мере смањују потребу за фосилним горивима и смањују емисију штетних гасова, доприносећи тако очувању животне средине и стварању здравијег и одрживијег окружења за све становнике. Кроз успостављање одрживог система продукције енергије из обновљивих извора, јавни партнер, Општина Велико Градиште, ствара предуслове за дугорочно одрживо коришћење енергије у објектима јавне намене, смањење негативних утицаја на животну средину и унапређење енергетске ефикасности. Кроз промоцију и подршку одрживом систему мера продукције енергије из обновљивих извора, Јавни партнер ствара услове за дугорочни економски и социјални просперитет заједнице, као и заштиту животне средине. Циљеви одрживог развоја јесу следећи:

1. **Свет без сиромаштва** – окончати сиромаштво свуда и у свим облицима;
2. **Свет без глади** – окончати глад, осигурати залихе хране, унапредити квалитет исхране и промовисати одрживу пољопривреду;
3. **Здравље и благостање** – промовисати здрав живот и добробит свих људи, свих животних доби;
4. **Квалитетно образовање** – осигурати инклузивно и равноправно квалитетно образовање и промовисати могућност учења током целог живота;
5. **Родна равноправност** – постићи родну равноправност и оснажити све жене и девојчице;
6. **Чиста вода и санитарни услови** – осигурати приступ питкој води за све, одрживо управљати водама и тако осигурати хигијенске услове за све;
7. **Приступачна енергија из чистих извора** – осигурати приступ поузданој, одрживој и савременој енергији, по приступачним ценама за све;
8. **Достојанствен рад и економски раст** – промовисати константан, инклузиван и одржив економски раст, пуну и продуктивну запосленост и достојанствен рад за све;
9. **Индустрија, иновације и инфраструктура** – изградити отпорну инфраструктуру, промовисати одрживу индустријализацију и подстицати иновативност;
10. **Смањење неједнакости** – смањити неједнакост унутар и између држава;
11. **Одрживи градови и заједнице** – учинити градове и људска насеља инклузивним, сигурним, отпорним и одрживим;
12. **Одговорна потрошња и производња** – осигурати моделе потрошње и производње;
13. **Очување климе** – предузети хитне акције у борби против климатских промена и њихових последица;
14. **Очување воденог света** – очувати и одрживо користити океане, мора и морске ресурсе за одрживи развој;
15. **Очување живота на земљи** – заштити, успоставити и промовисати одрживо коришћење копнених екосистема, одрживо управљати шумама,

сузбити дезертификацију, зауставити и преокренути деградацију тла и спречити уништавање биолошке разноликости;

16. **Мир, правда и снажне институције** – промовисати мирољубива и инклузивна друштва за одрживи развој, осигурати приступ правди за све и изградити делотворне, одговорне и инклузивне институције на свим нивиома;
17. **Партнерством до циљева** – ојачати средства имплементације и учврстити глобално партнерство за одрживи развој.

***Илустрација** : Циљеви одрживог развоја (Sustainable Development Goals)*

Пројекат ЈПП о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности, уштедама у оперативним трошковима и смањењу емисије штетних гасова уз примену обновљивих извора енергије на делу објеката јавне намене у општини Велико Градиште:

3 – **Здравље и благостање** - Коришћење сунчеве енергије уместо фосилних горива за продукцију енергије смањује емисију штетних гасова као што су сумпор-диоксид, азот-диоксид и честице које могу допринети загађењу ваздуха. Ово може побољшати квалитет ваздуха, што има позитиван утицај на здравље људи, смањујући ризик од респираторних обољења и побољшавајући опште здравствено стање становништва.

7 – **Приступачна енергија из чистих извора -** Коришћење сунчеве енергије омогућава приступ чистој енергији без емисије штетних гасова, што смањује трошкове енергије на дужи рок и пружа економски одрживу опцију за снабдевање енергијом. Тиме се повећава приступачност чисте енергије, осигурава енергетска сигурност и подржава економски развој, доприносећи одрживијој и инклузивнијој енергетској будућности.

8 – Достојанствен рад и економски раст – реализација предметног пројекта ствара могућности за запошљавање у сектору обновљивих извора енергије, пружајући радна места у различитим фазама пројекта, укључујући планирање, имплементацију и одржавање. Ово укључује поштовање права радника, осигурање безбедности и заштите

на раду, осигурање адекватне зараде, поштовање радног времена и услова рада. Такви услови омогућавају достојанствен рад и подстичу равноправност радника. Такође, подстиче се економски раст кроз развој локалне привреде, ангажовањем локалних добављача и пружање пословних прилика у сектору обновљивих извора енергије.

9 – Индустрија, иновације и инфраструктура - кроз инвестиције у инфраструктуру, односно ФНИ, доприноси се јачању енергетске независности и отпорности инфраструктуре на климатске промене.

11 – Одрживи градови и заједнице - доприноси се смањењу емисије штетних гасова, побољшавајући квалитет ваздуха и чувајући природне ресурсе, што чини градове и заједнице здравијим и одрживијим за живот. Кроз коришћење сунчеве енергије, подржава се енергетска ефикасност и смањује зависност од фосилних горива, што је кључно за постизање одрживости у урбаним подручјима. Имплементација ФНИ подстиче локални економски развој, стварајући нова радна места и отварајући пословне прилике у сектору обновљивих извора енергије. Одрживи градови и заједнице постају још отпорнији на климатске промене, промовишући еколошку свест и унапређујући квалитет живота свих грађана.

12 – Одговорна потрошња и производња - коришћење сунчеве енергије као чистог и обновљивог извора енергије смањује негативне утицаје на животну средину и ресурсе у поређењу са традиционалним методама продукције енергије из фосилних горива. Ово доприноси смањењу емисије гасова са ефектом стаклене баште и других загађивача, што подржава одрживу производњу и потрошњу. ФНИ захтевају минимално одржавање и имају дуг век трајања, што доприноси дугорочној одрживости система продукције енергије. Интеграција ФНИ у енергетски микс подржава транзицију ка одрживијем моделу продукције и потрошње енергије, стварајући равнотежу између људских потреба и заштите животне средине.

13 – Очување климе - Коришћење сунчеве енергије као чистог извора енергије у објектима јавне намене доприноси смањењу емисије штетних гасова и других загађивача у атмосферу, што директно утиче на смањење глобалног загревања и климатских промена. ФНИ не производе гасове са ефектом стаклене баште током свог рада, што значајно доприноси смањењу угљеничног отиска и очувању климе. Имплементација система за пуњење електричних аутомобила (ПЕА) додатно смањује емисије, замењујући употребу фосилних горива у транспортном сектору. Коришћење е-возила, која се напајају енергијом продукованом из ФНИ, смањује зависност од бензина и дизела, што директно доприноси смањењу емисије угљен-диоксида и других штетних материја.

15 – Очување живота на земљи - коришћење сунчеве енергије као чистог и обновљивог извора енергије смањује потребу за експлоатацијом фосилних горива, чиме се умањује загађење ваздуха, воде и земљишта које је често последица њихове употребе. Имплементација ФНИ обично не захтева веће захвате на земљишту и не доводи до знатног нарушавања природне средине, чиме се чува животна средина и станиште многих биљних и животињских врста. Одржавање равнотеже у екосистемима доприноси очувању разноврсности живота на земљи и ствара основу за дугорочно одрживи развој.

17 – Партнерством до циљева - подразумева удруживање снага из различитих сектора, укључујући јавни и приватни сектор због остваривања заједничких циљева

одрживог развоја у контексту продукције енергије. Приватни партнер може играти важну улогу у инвестирању у нову инфраструктуру. Приватно партнерство омогућава обједињавање финансијских средстава и експертизе из различитих извора.

Постизање циљева одрживог развоја захтева одважне и иновативне кораке ка одрживој продукцији енергије, уз амбициозне акције Јавних тела и привредних субјеката. Енергија је кључни ресурс који покреће друштво и економију, а одржива продукција енергије попут сунчеве енергије има значајан допринос у постизању одрживог развоја.

Реализација пројекта о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности, уштедама у оперативним трошковима и смањењу емисије штетних гасова уз примену обновљивих извора енергије на делу објеката јавне намене доприноси постизању циљева одрживог развоја на више начина. Као чист и обновљив извор енергије, ФНИ смањују емисију штетних гасова и доприносе заштити животне средине. Кроз смањење загађења ваздуха, воде и земљишта, ФНИ подржавају очување биодиверзитета и унапређују квалитет живота у заједници.

Одрживи пројекти попут овог имају дугорочне користи, јер инфраструктурне одлуке и инвестиције у обновљиве изворе енергије имају дуг животни век. Кроз стварање поузданог и економски ефикасног система енергије за објекте јавне намене, ФНИ пружају одрживу енергију која подржава економски раст, стварање радних места и унапређује квалитет живота заједнице.

Глобални напредак ка смањењу емисије гасова са ефектом стаклене баште не може бити остварен без одлучујућих мера у области одрживе енергије, попут сунчеве енергије. Инвестирањем у ФНИ омогућава се приступачна и чиста енергија за објекте јавне намене, доприносећи доступности енергије из чистих извора, што је кључно за постизање одрживог развоја и унапређење квалитета живота свих грађана.

13. ОДРЖИВИ СИСТЕМ ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ У СКЛАДУ СА UNECE ЈПП ЕВАЛУАЦИОНОМ МЕТОДОЛОГИЈОМ

Пет исхода који се наводе у Евалуационој методологији као основни за достизање циљева одрживог развоја кроз имплементацију ЈПП пројеката, а који ће бити размотрени у предметном пројекту, јесу:

1. Приступ и правичност;
2. Економска ефикасност и фискална одрживост,
3. Одрживост животне средине и отпорност,
4. Репликабилност и
5. Укључивање заинтересованих страна.

Ради достизања циљева одрживог развоја, документ PIERS доприноси да се у пројектима јавно-приватног партнерства анализирају ови исходи, како би се посматрао њихов утицај, али и превазишли изазови растућих глобалних климатских промена.

13.1. Приступ и правичност

Приступ и правичност су кључни принципи који осигуравају да сви заинтересовани актери имају једнак приступ инфраструктури, услугама и користима од пројекта. У контексту овог самоиницијативног предлога пројекта јавно-приватног партнерства о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности, уштедама у оперативним трошковима и смањењу емисије штетних гасова уз примену обновљивих извора енергије на делу објеката јавне намене, ови принципи значе да се ресурси и резултати пројекта расподељују на начин који максимизује корист за цео систем и локалну заједницу.

Основни исходи наведеног пројекта у смислу приступа и једнакости морају бити обезбеђивање продукције и коришћења енергије путем ФНИ из обновљивих извора за потребе дела објеката јавне намене. Пројекат је усмерен на унапређивање приступачности услугама енергетског сектора за део објеката јавне намене, подизање нивоа ефикасности и обезбеђивање дугорочне правичности у снабдевању енергијом. Путем ефикасног и одговорног управљања енергетским ресурсима у објектима јавне намене, пројекат има потенцијал да допринесе стварању одрживог система.

13.2. Економска ефикасност и фискална одрживост

Реализација овог Самоиницијативног предлога пројекта јавно-приватног партнерства о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности, уштедама у оперативним трошковима и смањењу емисије штетних гасова уз примену обновљивих извора енергије на делу објеката јавне намене у општини Велико Градиште значајно ће допринети економској ефикасности и фискалној одрживости. Коришћење сунчеве енергије као обновљивог извора обезбедиће дугорочне уштеде у трошковима за енергију, смањујући зависност од фосилних горива и колебања њихових цена. Ове уштеде ће омогућити боље планирање и управљање финансијским ресурсима.

Економска ефикасност ће се постићи кроз оптимално коришћење расположивих ресурса и имплементацију савремених технологија. ФНИ ће обезбедити стабилан и

поуздан извор енергије, смањујући оперативне трошкове и повећавајући енергетску независност објеката јавне намене на којима су инсталиране.

Фискална одрживост пројекта ће се осигурати кроз дугорочне уштеде и стабилно финансијско планирање. Средства која би иначе била утрошена на куповину енергије могу бити преусмерена на друге виталне пројекте и потребе, доприносећи укупној финансијској стабилности дела објеката јавне намене.

Да би се обезбедила фискална одрживост, кључно је постићи равнотежу између извора финансирања (попут јавно-приватних партнерстава) и оперативних трошкова. Ефикасно планирање, ефективно управљање и континуирана улагања у опрему за обављање предметних услуга кључно је за дугорочну одрживост пружања ових услуга.

Неки од основних критеријума за процену учинка пројекта у односу на исход економске ефикасности и фискалне одрживости су:

1) **Избегавање корупције и подстицање транспарентне набавке** - Корупција може значајно угрозити економску ефикасност и фискалну одрживост пројекта. Процес набавке треба бити транспарентан, конкурентан и поштен, како би се избегла корупција и како би се средства ефикасно утрошила. Усвајања пројекта и уговора јавно-приватног партнерства извршавају се у складу са законом и потпуно транспарентно. Поступак јавно-приватног партнерства је транспарентан јер се ослања на законски оквир који поставља услове за спровођење ЈПП пројеката, укључујући захтеве за транспарентност и јавну одговорност. Закон о јавно-приватном партнерству и концесијама дефинише поступке, услове и начела ЈПП-а. У процесу ЈПП-а, Јавни партнер је обавезан да транспарентно објави све релевантне информације у вези са пројектом. То може укључити објављивање јавних позива, конкурсне документације, процену изводљивости, извештаја о пројекту и уговора са Приватним партнером. Ови документи пружају информације о свим аспектима пројекта, укључујући финансијске детаље, услове и обавезе свих страна укључених у ЈПП. Поступак ЈПП почиње тако што Јавни партнер донесе одлуку о покретању поступка, затим започиње са припремом нацрта предлога пројекта ЈПП који усваја Јавно тело. Након усвајања, пројекат се доставља Комисији за јавно-приватно партнерство, која доноси оцену и мишљење да ли се конкретни пројекат може реализовати у форми ЈПП и да ли је у складу са ЗЈППК. Након што је Комисија за ЈПП издала мишљење, Јавно тело даје сагласност и усваја пројекат. Након усвојеног пројекта, Јавно тело објављује јавни позив на Порталу јавних набавки. Поступак се спроводи у складу са Законом о јавним набавкама уз поштовање основних начела ЗЈН, а пре свега начела обезбеђивања конкуренције и забране дискриминације, транспарентности поступка јавне набавке, уз поштовање мера у циљу спречавања корупције и сукоба интереса у складу са ЗЈН. Понуђачи могу предати понуде најкасније до истека рока предвиђеног за подношење понуда. Након стручне оцене понуда, Јавно тело доноси одлуку о избору најповољнијег понуђача (Приватног партнера), са којим ће Јавни партнер закључити јавни уговор. То је уговор о јавно-приватном партнерству без елемената концесије, закључен у писаном облику између Јавног и Приватног

партнера, којим се у циљу реализације пројекта јавно-приватног партнерства, којим се уређују међусобна права и обавезе уговорних страна. Јавни уговор се уписује у Регистар јавних уговора, јединствену електронску базу података која служи за евидентирање и праћење реализације јавних уговора који се, у складу са ЗЈППК, спроводе на територији Републике Србије.

2) **Максимизирање економске одрживости и фискалне одрживости** - Пројекат треба да буде економски оправдан и да буде у складу са фискалним могућностима. Када Јавна тела имају мањак средстава у буџету и не могу себи приуштити да се задужују, укључивање приватног капитала може представљати најбоље решење. Приватни капитал може осигурати неопходна финансијска средства за реализацију пројекта, чиме се Јавна тела ослобађају од великог финансијског оптерећења.
3) **Максимизирање дугорочне финансијске одрживости** - Пројекат треба да буде пројектован и управљан тако да има дугорочну финансијску одрживост. Овај аспект укључује процену трошкова и прихода пројекта, као и његову способност да генерише приходе који могу подржати његову одрживост на дужи рок. Према члану 18. Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама рок на који се закључује јавни уговор одређује се на начин који не ограничава тржишну утакмицу више него што је то потребно да се обезбеди амортизација улагања Приватног партнера и разуман повраћај уложеног капитала, истовремено узимајући у обзир ризик који је повезан са комерцијалним коришћењем предмета уговора. Рок из овог члана не може бити краћи од пет година ни дужи од 50 година, уз могућност да се након истека уговореног периода закључи нови уговор уз избор Приватног партнера на начин и у поступку прописаном овим законом.
4) **Повећање запошљавања и економских могућности** - Пројекат треба да има потенцијал да повећа запошљавање и економске могућности у локалној заједници. Ово може укључивати отварање нових радних места, стимулисање локалне економије и подизање животног стандарда заједнице.

13.3. Одрживост животне средине и отпорност

Одрживост животне средине односи се на заштиту и очување планете и представља основни захтев одрживости. Деловање у циљу очувања биодиверзитета и борбе против климатских промена и њених утицаја саставни су део успешне имплементације циљева одрживог развоја.

Еколошка одрживост и отпорност значајни су аспекти у контексту одрживе примене мера продукције енергије путем ФНИ из обновљивих извора. Док се свет суочава са изазовима климатских промена и потребом да се смање емисије гасова, унапређење продукције енергије које укључује благовремено препознавање, реаговање и сузбијање нежељених последица из индустрије фосилних горива игра значајну улогу у стварању одрживе будућности.

Смањење емисија гасова стаклене баште и побољшање енергетске ефикасности односи се на коришћење обновљивих извора енергије, као што је сунчева енергија, смањују се емисије угљен-диоксида (CO_2) и други штетни гасови.

Имплементација овог пројекта ће такође подржати глобалне напоре у борби против климатских промена кроз смањење угљеничног отиска. Увођење обновљивих извора енергије као што је сунчева енергија игра кључну улогу у одрживом развоју и очувању животне средине. Пројекат ће служити као пример добрих пракси у области обновљиве енергије и допринеће подизању свести о важности коришћења чистих извора енергије у одржавању еколошке равнотеже и отпорности на климатске промене.

13.4. Репликабилност

Реплицирање у примени мера побољшања енергетске ефикасности, уштедама у оперативним трошковима и смањењу емисије штетних гасова уз примену обновљивих извора енергије на делу објеката јавне намене, односи се на могућност репродукције или понављања успешних система или иницијатива на различитим локацијама или у различитим контекстима. То подразумева имплементацију доказаних стратегија, технологија или политика са једног места на друго како би се постигли слични позитивни резултати.

У случају пројекта о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности, уштедама у оперативним трошковима и смањењу емисије штетних гасова уз примену обновљивих извора енергије на делу објеката јавне намене у општини Велико Градиште, реплицирање омогућава пренос знања, најбољих пракси и научених лекција са успешних пројеката на друге делове система или локалне самоуправе које могу имати користи од сличних решења. Реплицирањем успешних модела, различите локалне самоуправе могу избећи поновно смишљање система и убрзати имплементацију ефикасних система.

Ево неколико кључних аспеката који се односе на реплицирање у домену пројеката овог типа:

1. Преносивост стратегија: Успешне стратегије и приступи имплементирани на једној локацији често се могу пренети на друге локације. На пример, уколико Јавно тело успешно имплементира ФНИ, други градови и општине могу реплицирати исти модел прилагођавајући га локалном контексту, као што су прилагођавање броја панела и обухвата услуге или узимање у обзир специфичних захтева.

2. Реплицирање технологије: Напредак технологије омогућава реплицирање технологије у другачијим условима.

3. Реплицирање политика: Јавна тела могу реплицирати успешне политике и прописе који су се показали ефикасним у унапређењу предметних услуга.

4. Дељење знања и сарадња: Сарадња и дељење знања између различитих заинтересованих страна, укључујући Јавна тела, стручњаке и истраживаче, има кључну улогу у реплицирању успешних иницијатива. Платформе за дељење најбољих пракси, конференције и мреже могу олакшати ширење знања и промовисати реплицирање.

5. Прилагођавање локалном контексту: Иако је реплицирање усмерено на усвајање успешних модела, такође је важно узети у обзир јединствене карактеристике и изазове сваке локације. Иницијативе за пружање предметних услуга требају бити прилагођене специфичним потребама.

13.5. Укључивање заинтересованих страна

Укључивање заинтересованих страна у одрживи систем путем модела ЈПП кључни је елемент успешног планирања, имплементације и управљања мерама продукције енергије из обновљивих извора. Заинтересоване стране укључују широки спектар људи и организација које директно или индиректно имају утицај на пружање ових услуга.

Неки од кључних укључених актера могу бити:

- **Јавни сектор (власти и регулаторна тела)** - локалне, регионалне или националне власти су јако битни партнери у моделу ЈПП. Оне су одговорне за дефинисање потреба, успостављање стандарда и регулација, као и осигурање да услуге буду у складу са јавним интересом и законима;
- **Приватни сектор (пружаоци услуга)**- приватне компаније које пружају услуге у области енергетског сектора су кључни извођачи. Оне обезбеђују стручност, опрему и ресурсе за спровођење услуга, кроз уговоре са јавним сектором;
- **Локална заједница**- становници и организације у локалној заједници такође су заинтересоване стране јер ће бити директно погођени - очекују сигурно и здраво окружење. Консултације са локалном заједницом могу помоћи у идентификацији кључних проблема, потреба и приоритета. Ово може укључивати јавне расправе, састанке са локалним саветима или радионицама са заинтересованим групама;
- **Невладине организације (НВО)**- НВО-и могу бити заинтересоване стране у пружању повратних информација о еколошким и социјалним аспектима пружених услуга, као и учествовати у процесима праћења и оцене утицаја на животну средину;
- **Стручњаци и консултанти**- стручњаци из области јавног здравља, екологије и сродних дисциплина могу бити укључени како би пружили савете и смернице у вези са најбољим праксама и одрживим решењима. Њихово укључивање може помоћи у анализи података, процени перформанси система, пружању техничке експертизе и предлагању иновативних решења;
- **Финансијске институције**- банке и друге финансијске институције које пружају финансијску подршку пројектима ЈПП могу бити заинтересоване како би осигурале одрживост и исплативост модела;
- **Организација цивилног друштва** - организације цивилног друштва (ОЦД) јесу добровољни облици организовања грађана, чији је циљ заштита интереса одређене групе грађана или друштва у целини и које нису део структурне власти.

Укључивање ових актера у процесе одлучивања може помоћи у стварању инклузивног, ефикасног и одрживог система. Кроз активну комуникацију, сарадњу и партиципацију свих релевантних страна, могу се постићи бољи резултати у пружању услуга које задовољавају потребе шире заједнице.

14. РАЗЛОЗИ ЗА УГОВАРАЊЕ ЈАВНО-ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРСТВА

Сврха примене ЈПП-а у делу друштвених и економских активности у подручју јавних инвестиција, била би потреба да се усклади однос трошкова јавних инвестиција са користима и квалитетом јавних услуга које се посредством тих инвестиција пружају члановима друштва, тј. потребно је постићи највећу могућу вредност јавних услуга за новац који у буџет уплаћују порески обвезници.

Разлози за уговарање јавно-приватног партнерства се огледају у следећем:

- смањењу јавних расхода;
- смањењу асиметрије информација између пореских обвезника и јавне администрације;
- повећању транспарентности преусмеравања јавног новца у области јавних инвестиција;
- одржање једнаког односа квалитета и цене у укупном животном веку пројекта;
- смањење јавног дуга, итд.

Предност ЈПП у односу на традиционални модел набавке је то што код традиционалног модела почетно смањење вредности трошкова имплементације или опремања може проузроковати веће трошкове у фази употребе, а о тим вредностима порески обвезници немају информацију.

Модел ЈПП са или без елемената концесије изискује сложен и свеобухватан приступ, односно израду различитих анализа попут економске и финансијске, анализе ризика, анализе заштите животне средине, итд., што у коначном исходу показује да ли је одређени пројекат исплатив и на колико година би га требало реализовати, што ће бити случај и са предметним пројектом у наставку.

Најважнији резултати овог пројекта су:

- Смањење трошкова енергије - Јавни партнер остварује значајне уштеде у трошковима енергије коришћењем ФНИ уместо традиционалних извора.
- Еколошки допринос - Смањење емисије CO_2 и других штетних гасова доприноси заштити животне средине и борби против климатских промена.
- Финансијска одрживост - Пројекат је финансијски одржив јер приватни партнер сноси иницијалне трошкове имплементације, док јавни партнер остварује уштеде.
- Енергетска ефикасност - ФНИ повећавају енергетску ефикасност објеката јавне намене, што доприноси бољој употреби ресурса.

- Одржавање и сервисирање - Приватни партнер преузима одговорност за одржавање ФНИ, што гарантује континуитет у раду и смањује ризик од техничких проблема.
- Дугорочне уштеде - Поред тренутних уштеда, дугорочне уштеде се остварују кроз смањење зависности од флуктуација цена енергије на тржишту.
- Повећање енергетске независности - Коришћење сопствене енергије смањује зависност од спољашњих добављача енергије.
- Подстицај за даљи развој - Пројекат може послужити као модел за друге сличне пројекте, подстичући даљи развој обновљивих извора енергије у јавном сектору.
- Позитиван имиџ - Учествовање у еколошки одрживом пројекту може побољшати имиџ јавног партнера у очима јавности и других заинтересованих страна.
- Повећање вредности имовине - Имплементација ФНИ може повећати вредност имовине објеката јавне намене, чинећи их атрактивнијим за будуће инвестиције.

15. МЕТОДОЛОГИЈА ОДАБИРА ОБЈЕКАТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ ПОГОДНИХ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ МЕРА ЗА ПРОДУКЦИЈУ ЕНЕРГИЈЕ ПУТЕМ ФОТОНАПОНСКИХ ИЗВОРА

Израда Самоиницијативног предлога пројекта јавно-приватног партнерства о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности, уштедама у оперативним трошковима и смањењу емисије штетних гасова уз примену обновљивих извора енергије на делу објеката јавне намене у општини Велико Градиште захтевала је пажљиву селекцију одговарајућих локација. Процес селекције објеката јавне намене био је заснован на детаљној анализи више фактора, укључујући одобрену снагу, потрошњу енергије, тип објекта, величину и власништво, као и техничку изводљивост имплементације ФНИ на крововима зграда. Укупно 5 објекта је одабрано као најповољније за имплементацију.

Критеријуми селекције:

1. **Одобрена снага у kW –** Сваки објекат јавне намене има одређену одобрену снагу, која се односи на максималну количину енергије коју може користити или генерисати.
2. **Потрошња енергије** – Анализирана је историјска потрошња енергије за сваки објекат јавне намене. Објекти са већом потрошњом енергије идентификоване су као боље кандидати јер би имплементација ФНИ имала значајнији утицај на смањење оперативних трошкова.
3. **Врста објекта –** Тип објекта (нпр. зграда, отворени простор) био је кључан фактор. Објекти са великим кровним површинама или отвореним просторима погодним за постављање фотонапонских панела биле су приоритет.
4. **Величина и власништво** – Величина објекта је битна за одређивање простора доступног за постављање фотонапонских панела. Поред тога, правно стање власништва објекта мора бити јасно како би се избегли потенцијални правни проблеми у будућности. Обавеза и одговорност јавног партнера је да регулише власништво или прибави сагласност за коришћење објеката у ову сврху, чиме се обезбеђују правни предуслови за реализацију пројекта без непредвиђених препрека.
5. **Техничка изводљивост имплементације –** Техничка изводљивост укључивала је процену стања постојећих објеката, њихове структуралне способности да издрже додатно оптерећење[5] фотонапонских панела, као и доступност инфраструктуре потребне за повезивање ФНИ са мрежом. Сваки објекат је анализиран у контексту специфичних услова које је потребно испунити за имплементацију ФНИ. Ово је укључивало процену регулаторних захтева, дозвола, инфраструктуре и других техничких услова. Објекти који су већ испуњавали или су могли лако испунити ове

[5] Уколико се накнадним анализама утврди да структура крова објекта јавне намене није у стању да издржи додатно оптерећење фотонапонских панела, или ако постоје правне препреке које онемогућавају реализацију, на том објекту неће се вршити имплементација ФНИ.

услове били су приоритет, док су објекти са компликованијим захтевима били мање атрактивни.

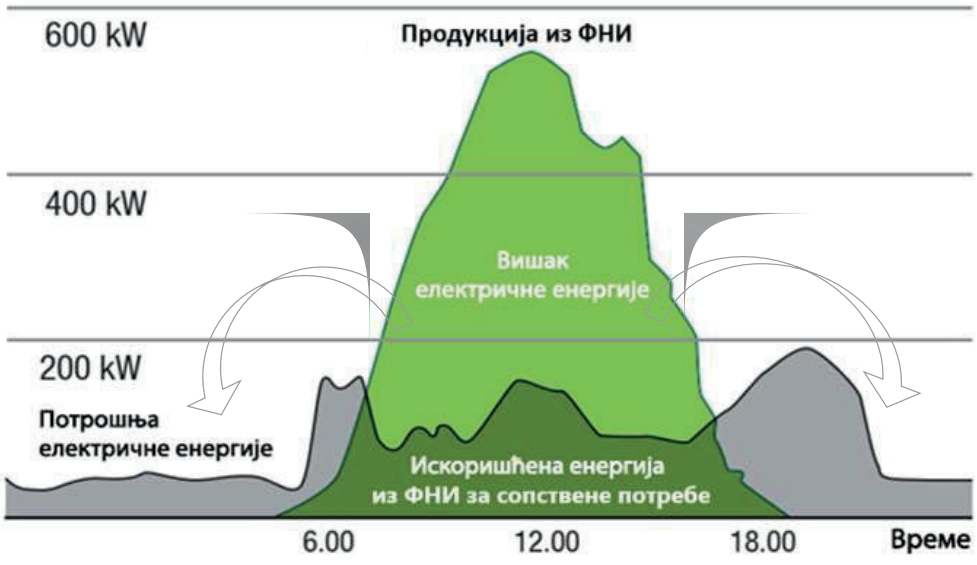
Величина капацитета ФНИ је условљена одобреном снагом и расположивом површином на крову при чему је искоришћеност крова условљена конструкцијом и носивошћу. Ово су уједно и критеријуми за испитивање погодности објеката за постављање фотонапонских панела. Обавеза и одговорност јавног партнера је да регулише власништво или прибави сагласност за коришћење објеката у ову сврху, чиме се обезбеђују правни предуслови за реализацију пројекта без непредвиђених препрека.

ФНИ се димензионише тако да „покрије“ годишњу потрошњу енергије објекта и прикључује се на постојећи развод објекта. Енергија која се продукује из ФНИ делом се одмах троши (у зависности од тренутне потрошње), а делом се испоручује Електроенергетско мрежном систему (вишак продукције) и користи када је потрошња на предметном објекту већа од продукције.

Прорачун исплативости се базира на оствареним уштедама које настају као ефекат смањења рачуна за енергију у деловима накнаде за утрошену енергију и енергетску ефикасност. Претпоставља се да профил продукције енергије из система ФНИ не може у потпуности да прати профил потрошње у реалном времену. Енергија неискоришћена за сопствену потрошњу се предаје у дистрибутивни систем по процедури купац-произвођач, на основу које ће Јавни партнер остваривати приход.

Процес селекције објеката јавне намене за имплементацију ФНИ био је свеобухватан и детаљан, осигуравајући да су одабрани објекти оптимални за постизање циљева пројекта. Имплементацијом ФНИ на овим објектима очекује се значајно смањење трошкова енергије и повећање енергетске ефикасности објеката.

Примарна намена ФНИ је да се задовољавају потребе за енергијом у реалном времену што ефективно смањује рачун за енергију, односно трошкове енергије, док се у тренуцима када ФНИ генерише већу снагу од снаге активних потрошача вишак енергије из ФНИ предаје у електродистрибутивну мрежу.

Крајњи потрошачи који спроведу процедуру имплементације и прикључења ФНИ као обновљивог извора енергије стичу право да остваре статус „**Купац-произвођач**“ (Закон о коришћењу ОИЕ – члан 58.). Купац-произовђач предате вишкове енергије електродистрибутивној мрежи наплаћује кроз „нето обрачун“ у виду новчаног „пребијања“ са снабдевачем за разлику преузете и предате количине енергије на месечном нивоу, обрачунато посебно по тарифним периодима (више и ниже тарифе).

Са друге стране, оператери преносног система (ЕМС) и дистрибутивног система (ЕДС) своју услугу приступа система наплаћују кроз обрачун мрежарине за укупну преузету количину енергију из мреже.

Једино ограничење које се јавља у овом моделу, према важећој регулативи, јесте да купци-произвођачи енергије, као што су објекти укључени у овај пројекат, могу вратити у систем количину енергије која је једнака или мања од оне коју су преузели из система током обрачунског периода. Овај период траје од 1. априла текуће године до 31. марта наредне године. Уколико у том периоду објекат продукује и врати више енергије него што је преузео, та прекомерна енергија се не урачунава у наредни обрачунски период, већ се започиње нови интервал обрачуна са стањем на нули.

Стратешки приступ у оквиру овог пројекта подразумева продукцију довољне количине енергије како би се у потпуности задовољиле потребе у периоду више тарифе на годишњем нивоу, уколико нема већих техничких ограничења. Овај приступ подразумева да, у складу са доступним техничким условима, као што су одобрена снага система и расположива ефективна површина за постављање фотонапонских панела, систем буде пројектован тако да испуни захтеве потрошње у временима највише цене енергије. На овај начин се обезбеђује ефикасна и економски исплатива примена обновљивих извора енергије, са циљем максималног смањења трошкова енергије.

Самоиницијативни предлог пројекта јавно-приватног партнерства о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности, уштедама у оперативним трошковима и смањењу емисије штетних гасова уз примену обновљивих извора енергије на делу објеката јавне намене у општини Велико Градиште

1. ОЧИТАНЕ ВРЕДНОСТИ

	Датум очитавања	Обрач. Величина	Стање бројила				Обрач. Константа	Коеф. Својења	Енергија за обрачун		Стање макс.	Константа максигр.	Коеф. својења снаге	Снага (kW)
			Претходно стање		Ново стање									
			ВТ	НТ	ВТ	НТ			ВТ	НТ				
Преузета ЕЕ	01.08.2024.	kWh	124,20	63,07	168,39	79,84	40		1768	671	0,698	40		27,920
		kVArh	132,93	12,92	160,70	13,32	40		1111	16				
Испоручена ЕЕ	01.08.2024.	kWh	119,37	5,94	186,84	6,33	40		2699	16				

Вишак испоручене ЕЕ из претходног периода: ВТ 3104kWh / МТ 0kWh | Вишак испоручене ЕЕ за наредни период: ВТ 4035kWh / МТ 0kWh

2. НЕТО ОБРАЧУН ЗА ЕЛЕКТРИЧНУ ЕНЕРГИЈУ

Р.бр.	Назив	Јед. мере	Преузето/испоручено	Јед. цена (eur/kWh)	Ср. курс НБС	Јед. цена (дин)	Укупно (дин)
1	2	3	4	5	6	7=5*6	8=4*7
1	Активна ел. ен. ВТ преузета	kWh	1.768	0,10266	117,0400	12,0153	21.243,05
2	Активна ел. ен. НТ преузета	kWh	671	0,06508	117,0400	7,6170	5.111,01
3	Активна ел. ен. ВТ испоручена	kWh	1.768	0,09753	117,0400	11,4149	20.181,54
4	Активна ел. ен. НТ испоручена	kWh	16	0,06183	117,0400	7,2366	115,79
						Укупно за електричну енергију:	6.056,73

3. ОБРАЧУН ЗА ПРИСТУП СИСТЕМУ ЗА ПРЕНОС/ДИСТРИБУЦИЈУ ПРЕУЗЕТЕ ЕЕ — Реактивна енергија за cos ф(0.95) = 802 kVArh

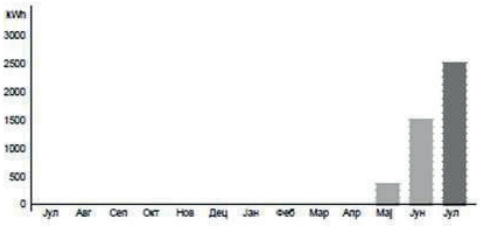
Р.бр.	Назив тарифе	Обр. вел.	Кол. за обрачун	Јед. цена (дин)	Укупно (дин)
1	2	3	4	5	6=4*5
1	Одобрена снага	kW	80,000	173,6260	13.890,08
2	Виша дневна тарифа за активну енергију	kWh	1.768	2,4730	4.372,26
3	Нижа дневна тарифа за активну енергију	kWh	671	0,8240	552,90
4	Реактивна енергија	kVArh	802	1,1300	906,26
5	Прекомерна реактивна енергија	kVArh	325	2,2610	734,83
6	Прекомерна снага	kW	0,000	694,5040	0,00
				Укупно за приступ систему за пренос/дистрибуцију преузете ЕЕ:	20.456,33

4. ОБРАЧУН НАКНАДА ЗА ПОДСТИЦАЈ ПОВЛАШЋЕНИХ ПРОИЗВОЂАЧА ЕЛ. ЕНЕРГИЈЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ

Р.бр.	Назив тарифе	Обр. вел.	Кол. преуз. ЕЕ за обр.	Јед. цена (дин)	Укупно (дин)
1	2	3	4	5	6=4*5
1	Накнада за подстицај повлашћених произвођача ел. енергије	kWh	655	0,801	524,66
2	Накнада за унапређење енергетске ефикасности	kWh	655	0,015	9,83
				Укупно накнада за подстицај повлашћених произвођача ел. енергије и унапређење енергетске ефикасности:	534,49

5. РЕКАПИТУЛАЦИЈА ОБРАЧУНА

1	Преузета електрична енергија	26.354,06
2	Испоручена електрична енергија	20.297,33
3	Приступ систему за пренос/дистрибуцију електричне енергије	20.456,33
4	Накнада за подстицај повлашћених произвођача ел.енергије	524,66
5	Накнада за унапређење енергетске ефикасности	9,83
6	Основица за обрачун акцизе (6=1-2+3+4+5)	27.047,55
7	Износ обрачунате акцизе (стопа 7,5%) (7=6*0.075)	2.028,57
8	Основица за ПДВ (8=6+7)	29.076,12
9	Порез на додату вредност (стопа 20%) (9=8*0.20)	5.815,22
10	Такса за јавни медијски сервис	299,00
11	Укупно за обрачун (11=1-2+3+4+5+7+9+10)	35.190,34

ОБРАЧУН ИСПОРУЧЕНЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

Р.бр.	Назив тарифе	Јед. мере	Испоручена количина за обрачун	Јед. цена (EUR)	Ср. курс НБС на дан промета (дин)	Јединична цена (дин)	Укупно (дин)
1	2	3	4	5	6	7=5*6	8=4*7
1	Активна ел. ен. ВТ испоручена	kWh	2.699	0,09753	117,0400	11,4149	30.808,82
2	Активна ел. ен. НТ испоручена	kWh	16	0,06183	117,0400	7,2366	115,79
						Укупно основица	30.924,61

Пример рачуна за енергију за Купца-произвођача

Анализа исплативости пројекта базирана је на две основне компоненте:

1) Ефекат уштеде у трошковима за енергију, тј. кроз директну потрошњу иза бројила („потрошња иза бројила“), и
2) Обрачун вишкова енергије, тзв. „нетовање“.

Прва компонента, која подразумева енергију коју купац-произвођач директно користи из ФНИ, омогућава највећи ефекат уштеде, јер бројило не евидентира ту потрошњу.

Овај модел исплативости базиран је и на принципу обрачуна мрежарине тј. трошкова приступа систему, који се односе на укупну количину енергије преузету из система. С обзиром на то, најефикаснији начин постизања уштеде је коришћење енергије директно са ФНИ, чиме се избегава обрачун додатних трошкова за мрежарину. За случајеве када дође до вишка продуковане енергије, он се обрачунава са снабдевачем по принципу нето обрачуна, што омогућава „пребијање“ тих вишкова са потрошњом из система унутар дозвољеног обрачунског периода. Овај двосмерни приступ обезбеђује оптимално искоришћење продуковане енергије и смањење трошкова коришћења система.

Уштеда „иза бројила“ за Купца-произвођача	Ефекат уштеде од вишкова за Купца-произвођача
1. Испоручена енергија (виша тарифа за 99% енергије) 2. Приступ систему (мрежарина за активну енергију у вишој тарифи) 3. Накнаде за ОИЕ и ЕЕ 4. Умањена основица за акцизу (7,5%) = 1+2+3 5. Умањена основица за ПДВ (20%) = 1+2+3+4	1. Цена за испоручену енергију - 5% (без обрачуна трошкова балансирања) 2. Нема уштеде у мрежарини 3. Накнаде за ОИЕ и ЕЕ на апсолутну вредност разлике предате од преузете енергије 4. Умањена основица за акцизу (7,5%) на ценовну разлику предате од преузете енергије + 3 5. Умањена основица за ПДВ (20%)

Код уштеде „иза бројила,” ефекти уштеде се постижу кроз неколико кључних фактора:

1. **Испоручена енергија у вишој тарифи -** Готово 99% потребне енергије се користи у периодима више тарифе, што омогућава максималну уштеду јер се избегава коришћење енергије из система у периодима више тарифе.
2. **Приступ систему (мрежарина) -** Овај трошак односи се на активну енергију која се преузима из система, што значи да енергија директно коришћена из ФНИ не ствара додатне трошкове мрежарине.
3. **Накнаде за обновљиве изворе енергије (ОИЕ) и енергетску ефикасност (ЕЕ) -** Ове накнаде су обавезан део трошкова који се обрачунавају при преузимању енергије из система. Енергија која се директно користи из ФНИ заобилази овај додатни трошак.
4. **Умањена основица за акцизу** (7,5%) **-** Трошкови из ставки 1, 2 и 3 директно утичу на основицу за акцизу.
5. **Умањена основица за ПДВ -** На исти начин, основица за ПДВ умањује се за све претходне ставке, укључујући акцизу, што резултира ефективнијом уштедом за купца-произвођача.

Ако купац-произвођач има вишак продуковане енергије, користи га по следећим принципима:

1. **Цена вишка енергије -** Вишак енергије се обрачунава по основној цени, са умањењем од 5% и без додатних трошкова балансирања.
2. **Без уштеде у мрежарини -** Мрежарина се не смањује када вишак енергије иде у систем, јер мрежарина зависи од енергије преузете из мреже, а не враћене.
3. **Накнада за ОИЕ и ЕЕ -** Ова накнада се примењује на апсолутну вредност разлике између предате и преузете енергије из система.
4. **Умањена основица за акцизу -** На ценовну разлику између предате и преузете енергије примењује се акциза од 7,5%.
5. **Умањена основица за ПДВ -** Као и код уштеде „иза бројила," основица за ПДВ смањује се и у случају вишкова, узимајући у обзир све претходне ставке.

Исплативост пројекта директно зависи од односа енергије која се користи за сопствене потребе у односу на енергију која се враћа у систем као вишак. Што је већи проценат енергије која се директно искористи из ФНИ за потребе објеката, то је већа уштеда на трошковима мрежарине, накнадама за обновљиве изворе енергије (ОИЕ) и енергетску ефикасност (ЕЕ), као и на акцизи и ПДВ-у.

Енергија која се искористи „иза бројила" не подлеже обрачуну додатних трошкова повезаних са коришћењем мреже, што чини овај модел посебно атрактивним. Насупрот томе, енергија која се враћа у систем као вишак подлеже другачијем обрачунском режиму, где се ефекат уштеде остварује по нижој стопи у односу на самопотрошњу. Зато, дизајн и капацитет ФНИ треба оптимизовати тако да максимално задовољавају потребе објеката.

15.1. Анализа исплативости за објекте јавне намене у општини Велико Градиште

ФНИ су пројектовани тако да продукована енергија покрива сопствену потрошњу енергије објеката јавне намене. Енергија која се продукује се делом одмах троши на лицу места, у зависности од тренутне потрошње објекта. Када је продукција ФНИ већа од тренутне потрошње, вишак енергије се испоручује електроенергетском мрежном систему.

Овај случај је карактеристичан по следећим тачкама:

- **Директна потрошња -** Продукована енергија се приоритетно користи за тренутне потребе објекта. Ова директна потрошња смањује потребу за куповином енергије из мреже, чиме се остварују директне уштеде.
- **Вишак продукције -** У периодима када је продукција енергије већа од потрошње, вишак енергије се предаје у електроенергетску мрежу. Овај вишак може бити коришћен за покривање потреба у периодима када продукција није довољна (нпр. током ноћи или облачних дана).
- **Балансирање -** Систем омогућава балансирање између тренутне продукције и потрошње, чиме се осигурава оптимално искоришћење енергије.

У анализи исплативости примене мера побољшања енергетске ефикасности, уштедама у оперативним трошковима и смањењу емисије штетних гасова уз примену обновљивих извора енергије на делу објеката јавне намене у општини Велико Градиште, један од највећих изазова представља утврђивање односа сопствене потрошње енергије. То подразумева процену колико ће се енергија из ФНИ искористити за непосредно задовољавање потреба објеката у реалном времену, а колико ће бити враћено у систем као вишак.

Вредност ефекта уштеде заснива се на приходима оствареним од предатих вишкова енергије и да директна потрошња продуковане енергије из ФНИ смањује трошкове мрежарине. Ове уштеде се узимају као полазна основа за израчунавање исплативости примене мера продукције енергије, односно имплементације ФНИ.

На основу примењене методологије и оптимизације за објекте јавне намене, очекује се да ће проценат сопствене потрошње из ФНИ износити око 75%, што значајно повећава укупни ефекат уштеде и чини примену ових мера пожељнијом.

Анализа исплативости заснована је на процени потрошње енергије у вишој тарифи (ВТ), јер је то период у којем су ФНИ активни и продукују највећи део енергије. Виша тарифа је такође период када је енергија знатно скупља, што значи да се ефекти уштеде максимално осећају у овом временском интервалу. На тај начин, корист од директне сопствене потрошње продуковане енергије из ФНИ додатно добија на значају.

Потрошња у ниској тарифи (НТ) није узета у обзир у анализи, будући да је током тог периода продукција из ФНИ минимална или је у потпуности нема. Овај приступ омогућава да се фокусира на периоде када је уштеда највећа и када ФНИ има највећи допринос у смањењу трошкова енергије за објекте јавне намене. Оваква методологија обезбеђује реалну и практичну основу за процену ефеката мера продукције енергије и оптимизацију њихове примене.

15.2. Начин одабира објеката јавне намене за примену мера продукције енергије из обновљивих извора енергије у општини Велико Градиште

Имплементација ФНИ на одабраним објектима јавне намене у општини Велико Градиште има за циљ да значајно смањи трошкове за енергију које сноси Општина Велико Градиште. Да бисмо тачно одредили потенцијалне уштеде, спровели смо детаљну анализу постојећих трошкова, односно тренутне потрошње енергије и предвиђене продукције енергије.

Процес одабира објеката јавне намене на којима ће бити постављени ФНИ био је темељан и детаљан, како би се осигурало да пројекат буде ефикасан, одржив и економски исплатив. Први корак у овом процесу подразумевао је анализу података о потрошњи енергије за све објекте јавне намене у општини Велико Градиште за протеклу годину. На основу доступних рачуна за енергију, идентификовани су објекти са највећом потрошњом енергије и највећим потенцијалом за коришћење продуковане енергије из ФНИ.

Поред самог нивоа потрошње, разматрани су и подаци о одобреној снази за сваки објекат, као и његова техничка и конструктивна подобност за постављање фотонапонских система. Објекти са стабилном и константном потрошњом енергије током године добили су предност, с обзиром на то да омогућавају оптимално искоришћење продуковане енергије из ФНИ. Такође, посебна пажња посвећена је односу потрошње у вишој и нижој тарифи. Објекти са већим уделом потрошње у вишој тарифи идентификовани су као приоритетни, јер је у тим случајевима потенцијал за уштеду највећи, с обзиром на више цене енергије у тим периодима.

Уз податке о потрошњи и снази, анализирани су и физички аспекти самих објеката. Ово је укључивало проверу карактеристика кровних површина, као што су површина, носивост и оријентација. Објекти чији кровови задовољавају сигурносне и техничке стандарде за постављање ФНИ добили су предност[6]. На тај начин осигурано је да је постављање ФНИ не само изводљиво већ и да задовољава све стандарде безбедности и дуготрајности.

Посебна пажња посвећена је и локацији објеката, како би се осигурало да ФНИ буду постављени на локацијама које имају добру изложеност сунчевој светлости током дана и минималне препреке, као што су сенке од околних објеката или вегетације. Овим приступом максимизује се продукција енергије из ФНИ.

На основу свих ових критеријума — потрошње енергије, односа у ВТ и НТ, одобрене снаге, техничке подобности крова и локације — извршен је коначан одабир објеката јавне намене за постављање ФНИ. За сваки објекат који је изабран дефинисана је и одговарајућа величина ФНИ, у складу са пројектованом потрошњом и физичким карактеристикама објекта. Овај процес омогућио је да сваки ФНИ буде оптимално

[6] Уколико се накнадним анализама утврди да структура крова објекта јавне намене није у стању да издржи додатно оптерећење фотонапонских панела, или ако постоје правне препреке које онемогућавају реализацију, на том објекту неће се вршити имплементација ФНИ.

димензионисан како би задовољила потребе објекта и максимално искористио потенцијал обновљивих извора енергије.

Редни број	Врста објекта	Објекти	Предложени капацитет ФНИ (kWp)
1	Школа	ОШ Миша Живановић	6,23
2	Школа	ОШ Вук Караџић	12,5
3	Школа	Средња школа Милоје Васић - хала	12,5
4	Водоизвориште	Водоизвориште - Острво	50,7
5	Спортска хала	Спортска хала Велико Градиште	40,9
		Укупно	**122,83**

Табела представља преглед одабраних објеката јавне намене у општини Велико Градиште за постављање ФНИ, укључујући школе и спортске хале. За сваки објекат приказан је предложени капацитет ФНИ. Укупни капацитет свих предложених ФНИ износи 122,83 kWp. Овај избор објеката, заснован на анализи потрошње енергије, структуре трошкова и техничке подобности, омогућиће значајну сопствену потрошњу и уштеде у трошковима енергије за објекте јавне намене у општини Велико Градиште.

На основу предложеног капацитета, израчунава се годишња продукција енергије за све објекте. У првој години рада, продукција ће бити у складу са номиналним капацитетом ФНИ, уз смањење за **2,5%** услед деградације перформанси фотонапонских панела. У наредним годинама, годишње смањење продукције износиће **0,55%**, у складу са техничким карактеристикама ФНИ.

Р.Бр.	Врста објекта	Објекат	Годишња продукција у 1. години (kWh)	Годишња продукција у 2. години (kWh)	Годишња продукција у 3. години (kWh)	Годишња продукција у 4. години (kWh)	Годишња продукција у 5. години (kWh)	Годишња продукција у 6. години (kWh)	Годишња продукција у 7. години (kWh)	Годишња продукција у 8. години (kWh)	Годишња продукција у 9. години (kWh)	Годишња продукција у 10. години (kWh)
1	Школа	ОШ Миша Живановић	5.827,00	5.681,33	5.650,08	5.619,00	5.588,10	5.557,36	5.526,80	5.496,40	5.466,17	5.436,11
2	Школа	ОШ Вук Караџић	14.289,80	13.932,56	13.855,93	13.779,72	13.703,93	13.628,56	13.553,60	13.479,06	13.404,92	13.331,19
3	Школа	Средња школа Милоје Васић - хала	15.182,20	14.802,65	14.721,23	14.640,26	14.559,74	14.479,66	14.400,03	14.320,83	14.242,06	14.163,73
4	Водоизвориште	Водоизвориште - Острво	62.570,00	61.005,75	60.670,22	60.336,53	60.004,68	59.674,66	59.346,44	59.020,04	58.695,43	58.372,60
5	Спортска хала	Спортска хала Велико Градиште	43.434,10	42.348,25	42.115,33	41.883,70	41.653,34	41.424,24	41.196,41	40.969,83	40.744,50	40.520,40
		УКУПНО	**141.303,10**	**137.770,52**	**137.012,78**	**136.259,21**	**135.509,79**	**134.764,48**	**134.023,28**	**133.286,15**	**132.553,08**	**131.824,04**

Годишња продукција у 11. години (kWh)	Годишња продукција у 12. години (kWh)	Годишња продукција у 13. години (kWh)	Годишња продукција у 14. години (kWh)	Годишња продукција у 15. години (kWh)	Годишња продукција у 16. години (kWh)	Годишња продукција у 17. години (kWh)	Годишња продукција у 18. години (kWh)	Годишња продукција у 19. години (kWh)	Годишња продукција у 20. години (kWh)	Годишња продукција у 21. години (kWh)	Годишња продукција у 22. години (kWh)	Годишња продукција у 23. години (kWh)	Годишња продукција у 24. години (kWh)	Годишња продукција у 25. години (kWh)
5.406,21	5.376,47	5.346,90	5.317,49	5.288,25	5.259,16	5.230,24	5.201,47	5.172,86	5.144,41	5.116,12	5.087,98	5.060,00	5.032,17	5.004,49
13.257,87	13.184,95	13.112,44	13.040,32	12.968,60	12.897,27	12.826,33	12.755,79	12.685,63	12.615,86	12.546,48	12.477,47	12.408,84	12.340,59	12.272,72
14.085,83	14.008,36	13.931,31	13.854,69	13.778,49	13.702,71	13.627,34	13.552,39	13.477,85	13.403,72	13.330,00	13.256,69	13.183,78	13.111,27	13.039,15
58.051,56	57.732,27	57.414,74	57.098,96	56.784,92	56.472,60	56.162,00	55.853,11	55.545,92	55.240,42	54.936,59	54.634,44	54.333,95	54.035,12	53.737,92
40.297,54	40.075,90	39.855,49	39.636,28	39.418,28	39.201,48	38.985,87	38.771,45	38.558,21	38.346,14	38.135,23	37.925,49	37.716,90	37.509,46	37.303,15
131.099,00	**130.377,96**	**129.660,88**	**128.947,75**	**128.238,53**	**127.533,22**	**126.831,79**	**126.134,21**	**125.440,48**	**124.750,55**	**124.064,43**	**123.382,07**	**122.703,47**	**122.028,60**	**121.357,44**

15.3. Фактори који утичу на гарантовање продукције енергије

Приватни партнер гарантује продукцију енергије из ФНИ током трајања уговора уз ограничавајуће факторе. Приватни партнер не може сносити одговорност за прекид или смањење продукције енергије у случају следећих фактора:

- Корисник није закључио уговор о потпуном снабдевању са нето обрачуном са Снабдевачем или уговор о потпуном снабдевању са нето обрачуном са Снабдевачем не производи правно дејство;
- Недоступност напона са електродистрибутивног система, што онемогућава функционисање ФНИ и доводи до прекида у продукцији.
- Искључење електричне инсталације од стране Корисника објекта, што онемогућава функционисање ФНИ и доводи до прекида у продукцији.
- Квар на корисничкој инсталацији, који може спречити проток продуковане енергије у објекат и онемогућити испуњавање продукционих захтева.
- Екстремни временски услови као што су јаке олује, град или снежни наноси, који могу привремено утицати на продукцију и смањити ефикасност ФНИ.
- Планиране активности одржавања на мрежи од стране електродистрибутивног система, због којих долази до прекида у снабдевању и тиме до прекида рада ФНИ.
- Планиране активности на одржавању, поправци или реконструкцији Уговорном објекту због којих долази до прекида у снабдевању и тиме до прекида рада ФНИ.
- Вандализам или оштећење инсталације, што може утицати на рад ФНИ.
- Други непредвиђени технички или инфраструктурни проблеми на страни корисника који могу утицати на стабилност и доступност продукције.
- Виша сила.

Приватни партнер није одговоран за смањење продукције енергије у овим случајевима, јер су они узроковани спољашњим факторима који су ван његовог домашаја. Ова ограничења су узета у обзир приликом дефинисања уговора како би се осигурала правична и транспарентна сарадња између Јавног и Приватног партнера.

16. ПРОЦЕДУРА КОЈОМ СЕ СТИЧЕ СТАТУС „КУПАЦ-ПРОИЗВОЂАЧ“

Купац-произвођач - КП је статус који остварује крајњи потрошач електричне енергије када званично прикључи ФНИ (или неки други извор обновљивих извора енергије - ОИЕ) на своју унутрашњу инсталацију, тј. на постојећи прикључак (осим у посебним случајевима стамбених заједница).

Концепт КП је дефинисан новим Законом о коришћењу ОИЕ (ЗОИЕ) и Уредбом о критеријумима, условима и начину обрачуна потраживања и обавеза између купаца-произвођача и снабдевача.

Спроводећи паралелно процедуре ка локалној самоуправи (за ФНИ преко 50kW) и оператеру дистрибутивног система (за ФНИ до 10MW), КП мора да оствари три права да би званично прикључио ФНИ:

- **„Право на имплементацију“** ФНИ за сопствене потребе које се остварује од локалне самоуправе **исходовањем Одобрења за извођења радова** (осим у посебном случају),
- **„Право на прикључење“** ФНИ са опцијом предаје вишка енергије у мрежу које се остварује **исходовањем Одобрења за прикључење** од оператора дистрибутивног система,
- **„Право на производњу“** кроз **уговор са Снабдевачем електричне енергије** о потпуном снабдевању са применом обрачуна за КП (нето мерење за домаћинства и стамбене заједнице и нето обрачун за правна лица).

Ако је ФНИ за купца-произвођача испод 50 kW, по новим одредбама, није потребно прибављати акт надлежног органа[7], што омогућава купцу-произвођачу да имплементира ФНИ без аплицирања за одобрење за извођење радова. За веће инсталације од 50kW, градња се врши на основу Одобрења за извођење радова, за које се аплицира само на основу Идејног пројекта (ИДП), а по Закону у року од пет радних дана локална самоуправа мора дати одобрење, уколико су формално испуњени сви услови.

Кроз процедуру, купац-произвођач успоставља однос са следећим надлежним органима:

- **Јединицом локалне самоуправе** за добијање решења о одобрењу за извођење радова и за добијање употребне дозволе на крају **(за ФНИ преко 50kW)**;
- **Оператором дистрибутивног система (Електродистрибуција Србије)** за исходовање Услова за пројектовање и прикључење или, Одобрење за прикључење на дистрибутивни систем и пуштање у рад ФНИ;

[7]У сагласности са Чланом 145 Закона о планирању и изградњи, а дефинисано помоћу Правилника о посебној врсти објеката и посебној врсти радова за које није потребно прибављати акт надлежног органа – Члан 5.

- **Снабдевачем електричне енергије** за продају и снабдевање електричном енергијом и регулисање балансне одговорности кроз откуп електричне енергије или применом нето обрачуна;
- **Министарством унутрашњих послова, Управом за ванредне ситуације, Сектором за заштиту и спасавање** за потребе добијање сагласности на техничку документацију **(за ФНИ преко 50kW)**.

Детаљнија процедура за КП се може сагледати кроз следеће активности:

1. **Добијање Услова за пројектовање и прикључење - УПП (преко 50kW) или Сепарата о прикључењу (до 50kW):**
   - Израда Идејног решења (ИДР) са ситуационим планом будућег ФН система као прилог,
   - Подношење ОДС-у захтев за УПП или Сепарат,
   - Додатна документација и уплаћене накнаде које је ОДС навео у обрасцу захтева за УПП.

2. **Прибављање Решења о одобрењу за извођење радова (преко 50kW):**
   - Израда Идејног пројекта (ИДП) и Елабората заштите од пожара,
   - Подношење захтева преко ЦЕОП-а са плаћањем одговарајућих такси.

3. **Паралелни кораци**

3.1. Добијање Решења о одобрењу за прикључење на мрежу и испуњавање услова које прописује

- Подношење захтева за одобрење прикључења на мрежу ОДС,
- Прилагање Решења о одобрењу за извођење радова,
- Додатни документи и плаћање такси.

3.2. Имплементација ФНИ из ОИЕ и њеног прикључка

- Пријава радова,
- Изградња постројења,
- Изградња/реконструкција прикључка (по потреби),
- Технички пријем објекта.

4. **Прикључење ФНИ система на мрежу и добијање решења о пробном раду:**
   - Исходовање употребне дозволе **(преко 50 kW)**;
   - Уговор са ОДС за приступ систему;
   - Уговор са Снабдевачем електричне енергије за услугу потпуног снабдевања електричне енергије са применом нето обрачуна (за правна лица);
   - Интерни технички преглед (ИТП) ФНИ од стране електродистрибуције;
   - Спровођење испитивања у складу са процедуром електродистрибуције;
   - Исходовање употребне дозволе;

- Прибављање сагласности на техничку документацију која обухвата Пројекат за извођење (ПЗИ) и Главни пројекат ЗОП;
- Технички пријем објекта;
- Израда Геодетског елабората изведеног објекта и подземних инсталација.

16.1. Исходовање услова од електродистрибуције као имаоца јавних овлашћења мимо обједињене процедуре

Неопходни услови за пројектовање и прикључење (УПП) исходују се у посебном поступку од имаоца јавних овлашћења у складу са чланом 18. Уредбе о локацијским условима, где је наведено у последњем пасусу:

"За објекте који су у функцији продукције, преноса и дистрибуције електричне енергије, као и за објекте за које грађевинску дозволу издаје министарство надлежно за послове грађевинарства, односно надлежни орган аутономне покрајине, **услове за пројектовање и прикључење у погледу прикључења на дистрибутивни, односно преносни систем електричне енергије, не прибавља надлежни орган у оквиру обједињене процедуре, већ инвеститор у складу са законом којим се уређује енергетика**.

Сходно томе, пре започињања обједињене процедуре, потребно је исходовати неопходне услове од имаоца јавних овлашћења (Електродистрибуције Србије).

16.2. Одобрење за извођење радова за купце-произвођаче

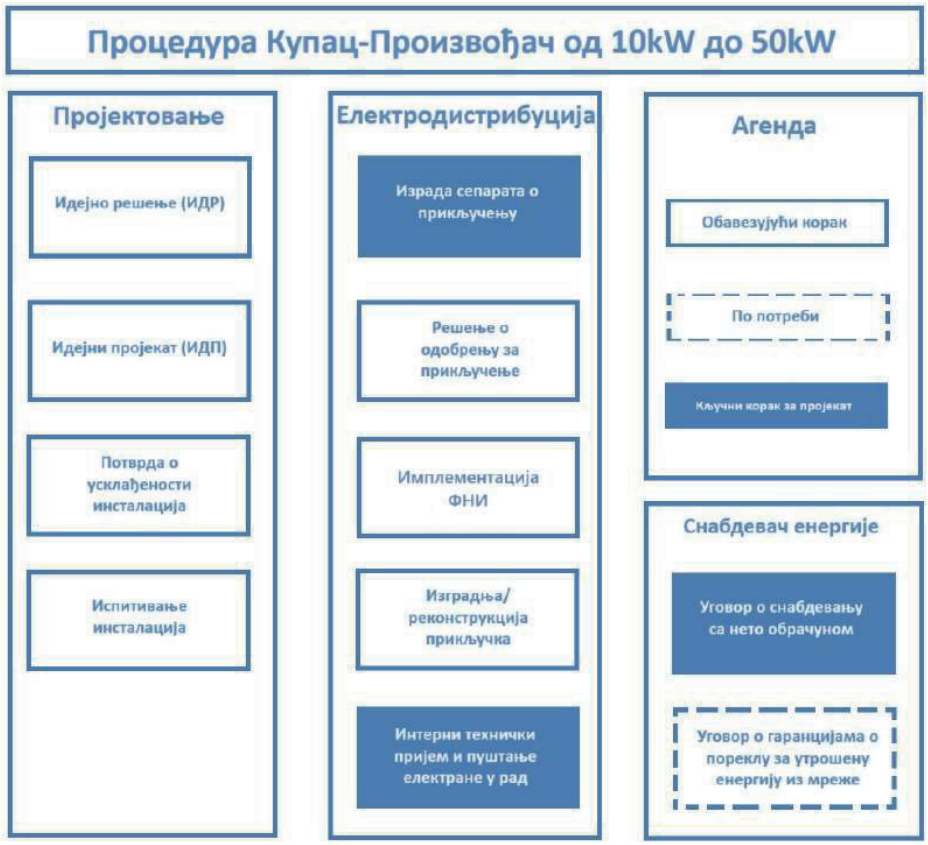
За инсталације преко 50kW, одобрење за градњу се остварује преко Захтева за одобрење за извођење радова, у складу са Правилником о посебној врсти објекта и посебној врсти радова за које није потребно прибављати акт надлежног органа… (члан 3, тачка 30), која се односи на: **"ФНИ које користе обновљиве изворе енергије инсталисане снаге до 50 kW и постројења инсталисане снаге преко 50 kW за продукцију енергије из енергије сунца за потребе крајњег купца који стиче статус купца - произвођача у складу са прописима којима се уређује коришћење обновљивих извора енергије"**.

Процедура би требало да буде упрошћена за КП у односу на класичне електране због тога што се гради на крововима или поред објеката крајњих потрошача на грађевинском земљишту и повезује се на постојећу инфраструктуру оператора дистрибутивног система и сама електрана нема додирних тачака са инфраструктурама осталих имаоца јавних овлашћења, што оставља могућност да се прескочи корак исходовања локацијских услова за случај КП пројеката за који се исходује Одобрење за извођење радова.

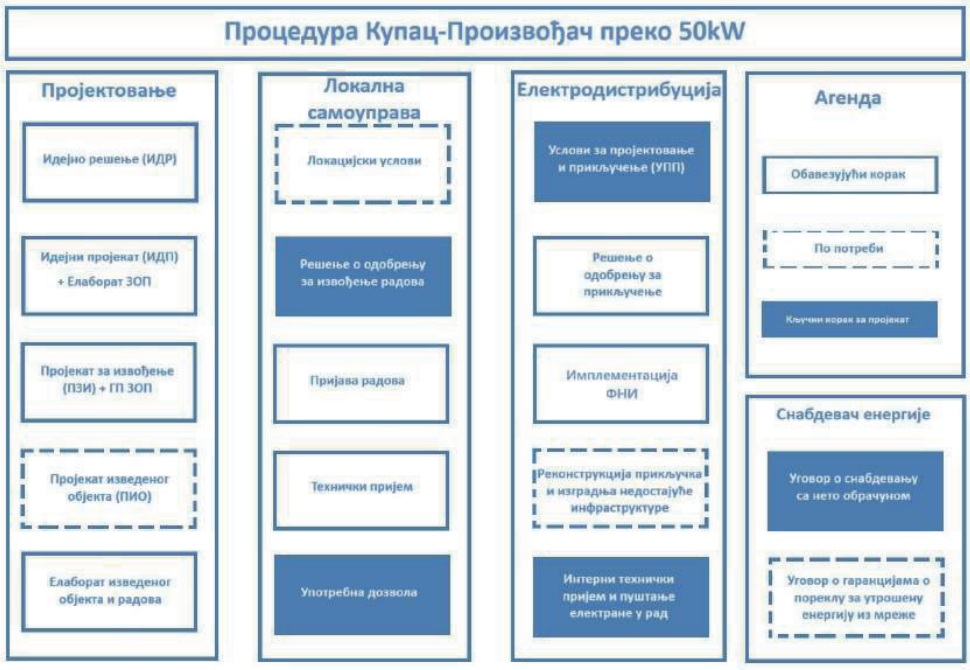
16.3. Добијање сагласности на техничку документацију од подручне јединице Министарства унутрашњих послова

У складу са одредбама Закона о заштити од пожара, тј. **члан 33, који се односи на исходовање сагласност за посебне објекте који даје подручна јединица Министарства унутрашњих послова (МУП), а у оквиру кога се под тачком 21) наводи да се сагласност на техничку документацију даје за: "**објекте за производњу енергије из обновљивих извора енергије (ветар, биогас, сунчева енергија, геотермална енергија, биомаса, депонијски гас, гас из комуналних отпадних вода и др.) и електрана са комбинованом производњом, појединачне снаге до 10 MW**".**

За случај ФНИ не постоје посебни услови за ЗОП, стога у оквиру пројектне документације на нивоу Идејног пројекта потребно је приложити **Елаборат Заштите од пожара (ЗОП)**, а у наредном кораку потребно је тражити сагласност на техничку документацију од подручне јединице МУПа, пре улажења у процес исходовања употребне дозволе, техничка документација се првенствено односи на **Пројекат за Извођење (ПЗИ)** и **Главни пројекат ЗОП**, чиме се формално задовољава процедура у складу са Законом о планирању и изградњи и пратећим подзаконским актима.

Самоиницијативни предлог пројекта јавно-приватног партнерства о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности, уштедама у оперативним трошковима и смањењу емисије штетних гасова уз примену обновљивих извора енергије на делу објеката јавне намене у општини Велико Градиште

17. ФАЗЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОЈЕКТА

Самоиницијативни предлог пројекта јавно-приватног партнерства о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности, уштедама у оперативним трошковима и смањењу емисије штетних гасова уз примену обновљивих извора енергије на делу објеката јавне намене у општини Велико Градиште реализоваће се као уговорно ЈПП без елемената концесије.

Процес реализације пројекта подељен је у три периода, односно фазе:

Прва фаза – период припреме обухвата пројектовање, израду и прибављање неопходне документације, исходовање неопходних дозвола, набавку опреме и материјала, припрему за имплементацију ФНИ. Период трајања фазе припреме траје најдуже 12 месеци. У периоду припреме се још увек не врши наплата за реализацију пројекта.

Друга фаза – период имплементације мера продукције енергије из обновљивих извора енергије обухвата, имплементацију ФНИ, примопредају доступног функционалног система (ДФС), укључујући опрему, инсталације и/или делове инсталација, имплементацију једног система ПЕА и друге активности. За сваки објекат који успешно прође имплементацију и буде обезбеђена доступност функционалног система, почиње трећа фаза, тј. период доступности. Трајање периода имплементације мера продукције енергије из обновљивих извора је најдуже 12 месеци. У овој фази се још увек не врши наплата за реализацију пројекта.

Трећа фаза – период доступности имплементираних мера продукције енергије путем ФНИ из обновљивих извора енергије обухвата период примопредаје доступног функционалног система (ДФС), као и наплата накнаде за доступност имплементираних мера продукције енергије из обновљивих извора енергије, уз гарантовану количину продуковане енергије у складу са перформансама фотонапонских панела након прилагођења мерних места и закључења уговора о потпуном снабдевању са нето обрачуном од стране Јавног партнера са Снабдевачем. У овој фази Приватни партнер почиње са вршењем услуга управљања и одржавања ФНИ и наплаћује накнаду за доступност имплементираних мера продукције енергије из обновљивих извора. Период доступности имплементираних мера продукције енергије из обновљивих извора енергије ће трајати 25 година.

Период доступности мера продукције енергије из обновљивих извора енергије почиње одмах након примопредаје сваког појединачног доступног фунционалног система. Период доступности траје 25 година од тренутка примопредаје сваког појединачног доступног фунционалног система, што омогућава постепено увођење свих објеката у овај период у зависности од темпа њихове имплементације.

18. ОБАВЕЗЕ И ПРАВА ЈАВНОГ И ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРА

Самоиницијативни предлог пројекта јавно-приватног партнерства о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности, уштедама у оперативним трошковима и смањењу емисије штетних гасова уз примену обновљивих извора енергије на делу објеката јавне намене у општини Велико Градиште

Пројекти јавно-приватног партнерства реализују се са циљем успостављања равнотеже јавног и приватног интереса. Формирањем транспарентног, ефикасног и стабилног правног оквира ЈПП-а обезбеђује се сигурност и предвидивост Јавном и Приватном партнеру у ЈПП пројекту. Без таквог правног оквира, отвара се велика могућност за настанак неизвесности и спорова између партнера. С тога је од велике важности одредити обавезе Јавног и Приватног партнера како би се осигурала законитост, ефикасност и одрживост у реализацији пројекта.

Обавезе Јавног партнера биле би:

1) објављивање јавне набавке и спровођење поступка одабира Приватног партнера;
2) активно учествовање у исходовању свих дозвола, сагласности, лиценци и друге неопходне документације у циљу квалитетне реализације пројекта по добијању овлашћења од стране носиоца својинских права. Обавеза и одговорност Јавног партнера је да регулише власништво или прибави сагласност за коришћење објеката у ову сврху, чиме се обезбеђују правни предуслови за реализацију пројекта без непредвиђених препрека;
3) осигурање спровођења свих активности у складу са важећим законима и прописима, укључујући Закон о јавно-приватном партнерству и концесијама, Закон о коришћењу обновљивих извора енергије, Закон о енергетској ефикасности и рационалној употреби енергије, Закон о планирању и изградњи, Закон о заштити животне средине и друге релевантне регулативе;
4) омогућавање испоруке опреме и материјала у Уговорном објекту;
5) надзор над извођењем радова на имплементацији ФНИ како би се осигурало да Приватни партнер поштује све техничке, безбедносне и еколошке стандарде;
6) осигурање несметаног приступа Приватном партнеру објектима током трајања јавног уговора, омогућавајући имплементацију, одржавање и управљање ФНИ;
7) активно учествовање у активностима примопредаје доступног функционалног система у договору са Приватним партнером;
8) сноси административне трошкове и трошкове такси за одобрење за прикључење на дистрибутивну мрежу, прилагођење мерног места и закључење уговора о потпуном снабдевању са нето обрачуном са Снабдевачем;
9) управљање продукованом енергијом на најефикаснији и најоптималнији начин, у складу са овим пројектом;
10) извештавање Приватног партнера без одлагања о чињеницама које могу битно утицати на уговорне обавезе Пружаоца или Корисника, или могу утицати на безбедност или ефикасност спровођења Пројекта, или Уговорног објекта;
11) сарадња у мониторингу и евалуацији пројекта - Јавни партнер ће сарађивати са Приватним партнером у процесу мониторинга и евалуације учинка пројекта, осигуравајући да се постигну сви постављени циљеви и стандарди;
12) плаћање уговорене накнаде Приватном партнеру;

13) закључење уговора о потпуном снабдевању са нето обрачуном са Снабдевачем у циљу испуњења ефеката пројекта и обезбеђивања доступности;

Права Јавног партнера била би:

1) коришћење продуковане енергије из ФНИ за потребе објеката;
2) добијање извештаја од стране Приватног партнера о напретку радова на имплементацији ФНИ;
3) иницирање измена и допуна уговора ако се околности, које није било могуће предвидети у моменту закључења уговора, значајно промене или је потребно прилагодити уговор новим законодавним или технолошким захтевима;
4) захтев за предузимањем корективних мера или надокнаде штете у случају нарушавања еколошких стандарда од стране Приватног партнера;
5) након истека уговореног периода, Јавни партнер има право да одлучи хоће ли расписати нову јавну набавку за избор Приватног партнера ради реинвестирања у имплементиране ФНИ;
6) право на приступ информацијама - Јавни партнер има право на приступ свим релевантним информацијама у вези са пројектом, укључујући техничке, финансијске и оперативне податке;
7) осигурање опреме и енергетских инсталација од момента предаје у власништво.

Приватни партнер је обавезан да реализацију пројекта врши у складу са важећим законским прописима Републике Србије, а који се односе на планирање пројекта, имплементацију, заштиту животне средине, безбедности и здравље на раду, итд.

Обавезе Приватног партнера биле би да обезбеди финансијска и техничка средства за спровођење пројекта у периоду припреме, имплементације и периоду доступности.

Обавезе Приватног партнера биле би:

1) да одмах по закључењу јавног уговора врши припрему, запошљавање нових кадрова уколико буде потребе за тим и друге припремне активности;
2) обезбеђење финансијских, техничких средства и кадрова за имплементацију ФНИ и ПЕА и сношење свих трошкова при управљању и одржавању ФНИ;
3) набавку, испоруку и пријем опреме и материјала;
4) израда детаљних пројектних планова и техничке документације за имплементацију ФНИ;
5) израда техничке документације за изградњу прикључка на дистрибутивну мрежу уколико је неопходно;
6) припрему и израду и/или прибављање техничке документације неопходне за добијање сепарата о прикључењу, у складу са важећим прописима Републике Србије;
7) пружање техничке подршке Јавном партнеру у циљу подношења захтева за издавање одобрења за прикључење на дистрибутивну мрежу и прилагођење

мерног места, искључујући одговорност Приватног партнера за добијање одобрења на прикључење на дистрибутивну мрежу и прилагођење мерног места, као и стицања статуса купац-произвођач;

8) имплементацију МУЕ, УИЕ и њихових делова, опреме или уређаја;
9) Приватни партнер мора осигурати да сви радови и активности буду изведени у складу са највишим техничким, безбедносним и еколошким стандардима;
10) пренос власништва над имплементираним ФНИ након имплементације мера за продукцију енергије из обновљивих извора;
11) примопредаја доступног функционалног система (ДФС), укључујући опрему, инсталације и/или делове инсталација у складу са важећим прописима у Републици Србији;
12) обезбеђење да ФНИ у току рада не прелазе вредност одобрене снаге на објектима;
13) осигурање од опште одговорности до момента предаје ДФС у власништво Јавном партнеру;
14) пружање техничке подршке Јавном партнеру у циљу подношења захтева за прилагођење мерног места и у циљу закључења уговора о потпуном снабдевању са нето обрачуном са Снабдевачем, искључујући одговорност Приватног партнера за добијање одобрења за прилагођење мерног места и закључење уговора о потпуном снабдевању са нето обрачуном са Снабдевачем;
15) пружање техничке подршке Јавном партнеру на локацији прикључења ФНИ приликом Интерног техничког прегледа (ИТП) од стране надлежне Електродистрибуције чији је позитиван извештај услов за прикључење ФНИ на мрежу и добијања решења о пробном раду;
16) поштовање свих прописа у области заштите на раду и заштите животне средине као и предузимање превентивних мера за безбедан, здрав рад и заштиту животне средине у складу са законом;
17) редовно извештавање Јавног партнера о напретку имплементације, пословању и свим релевантним питањима везаним за ФНИ;
18) омогућавање приступа Јавном партнеру за спровођење надзора и контроле;
19) одржавање опреме и система уграђених у оквиру МУЕ.

Приватни партнер ће остварити следећа права:

1) право на коришћење инфраструктуре објеката за потребе имплементације и одржавања ФНИ;
2) право на подршку Јавног партнера у процесу добијања свих неопходних дозвола, сагласности и лиценци за пројекат;

3) остваривање прихода наплатом уговорене накнаде за доступност на месечном нивоу од стране Јавног партнера.

19. РОК ТРАЈАЊА ЈАВНОГ УГОВОРА

Сходно члану 18. Закона о јавно-приватном партнерству, рок на који се закључује јавни уговор одређује се на начин који не ограничава тржишну утакмицу више него што је то потребно да се обезбеди амортизација улагања Приватног партнера и разуман повраћај уложеног капитала, истовремено узимајући у обзир ризик који је повезан са комерцијалним коришћењем предмета уговора. Рок не може бити краћи од 5 година ни дужи од 50 година, уз могућност да се након истека уговореног периода закључи нови уговор уз избор Приватног партнера на начин и у поступку прописаном овим законом.

Анализом података о потребним новчаним и другим средствима и динамици њиховог улагања, начина плаћања, планираних прихода, оперативних трошкова који су обрађени у одељку 20., сачињен је одељак 20.8. Збирни преглед финансијских показатеља исплативости пројекта на основу кога је закључено да је најоптималније решење да **рок на који се закључује јавни уговор буде 25 година**.

20. ПОСЛОВНИ ПЛАН И ФИНАНСИЈСКА АНАЛИЗА

Предмет овог Самоиницијативног предлога пројекта јавно-приватног партнерства је примена мера побољшања енергетске ефикасности, уштедом у оперативним трошковима и смањењем емисије штетних гасова уз примену обновљивих извора енергије на делу објеката јавне намене у општини Велико Градиште, са циљем ефикаснијег коришћења расположивих ресурса и успостављања ефикасног система продукције енергије из обновљивог извора енергије.

Ефикасно функционисање ФНИ подразумева коришћење савремених технологија и опреме којима је могуће на ефикаснији начин пружити квалитетну продукцију енергије. То укључује набавку одговарајућег броја фотонапонских панела и других потребних компоненти за продукцију енергије. Компоненте које су неопходне могуће је набавити на неколико начина. Неопходно је адекватно планирати како иницијална улагања, тако и трошкове који настају у периоду реализације пројекта, а који се у ширем смислу односе на трошкове одржавања, управљања и функционисања ФНИ.

У сврху реализације пројекта направљена је анализа потребних финансијских улагања.

20.1. Методологија добијене вредности у односу на уложени новац

Анализа вредности која се добија у односу на уложени новац обавезно се спроводи код пројеката јавно-приватног партнерства. Утврђивање добијене вредности у односу на уложени новац (енг. *value for money, VfM*) примена је аналитичког поступка у оквиру кога се настоји квантитативним путем утврдити да ли је за пореске обвезнике од веће користи да се примени традиционални модел инвестирања у којем се јавно тело појављује у улози инвеститора, преузимајући све или претежан део ризика јавне инвестиције, или им се више исплати да набаве услугу од понуђача из приватног сектора, преносећи (алоцирајући) већину ризика на њега, као што је то код јавно-приватног партнерства. Дакле, у основи идеје максимизације добијене вредности за јавни новац је пренос одређених ризика реализације јавне инвестиције на приватног партнера. У том смислу, Европска комисија дефинише јавно-приватно партнерство као партнерство између јавног и приватног сектора које има за циљ пружање услуге коју традиционално обезбеђује јавни сектор. Јавни сектор се јавља у улози наручиоца који има за циљ да обезбеди пружање јавне услуге кориснику, док се приватни сектор јавља у улози извршиоца и има за циљ да пружи јавним уговором дефинисане услуге.

За јавног партнера је пројекат ЈПП успешан ако пружа "вредност за новац", што обухвата трошковну ефикасност, поуздану и правовремену услугу по уговореним ценама и по уговореном квалитету, онако како је то дефинисано у јавном уговору. Поређење (компарација) начина реализације јавне инвестиције подразумева упоредну анализу традиционалног модела и модела ЈПП. У том смислу, "вредност за новац" се рачуна на основу поређења ефеката ових модела реализације јавне инвестиције.

За анализу добијене вредности у односу на уложена средства у јавно-приватном партнерству и концесијама од великог значаја су законске границе задуживања јединица локалне самоуправе, који се прописују буџетским и фискалним законима.

Приликом упоређивања ЈПП модела у односу на традиционални модел уочава се више предности, а један од њих се огледа и кроз компаратор трошкова јавног партнера. Наиме, приликом израчунавања укупне вредности набавке, узимају се у обзир укупни животни трошкови пројекта, док се код традиционалног модела инвестирања узимају у обзир само капитални трошкови. Сва средства потребна за измирење укупних животних трошкова (капиталних, оперативних и осталих) осигурава у целости Приватни партнер.

Компаратор трошкова јавног сектора (енг. *Public Sector Comparator, PSC*, у даљем тексту: Компаратор) представља инструмент помоћу кога јавни партнер пореди укупне животне трошкове пројекта који планира да реализује путем јавно-приватног партнерства у односу на досадашњи начин који користи јавни сектор. Компаратор даје мерила за процену „вредности за новац" поређењем алтернативних модела. Код компаратора велику улогу има правилна анализа укупних животних трошкова и расподела ризика између јавног и приватног сектора.

Процена укупних животних трошкова служи за економску и инжењерску процену при избору алтернативних решења, упоређујући све значајне опције пројектовања, грађења, набавке, одржавања и употребе опреме током одређеног периода.

Припрема Компаратора укључује следеће категорије које је потребно детаљно анализирати:

- Капитални трошкови;
- Оперативни трошкови;
- Пројекције прихода и прилива;
- Вредност имовине и улагања;
- Матрица алокације ризика;
- Дисконтовани токови новца;
- Поређење алтернативних варијанти.

20.2. Методологија „вредност за људе и за планету"

Важно је напоменути да овај пројекат ЈПП задовољава јавни интерес, који је дефинисан Законом о ЈПП-у, а који је идентификован кроз методологију „вредност за новац". За остваривање друштвене вредности изнад своје економске вредности, пројекат треба да буде „прикладан сврси". Потребно је проширити приступ „вредност за новац", те за задовољење јавног интереса, поставити циљеве одрживог развоја као императив, а до којих се долази применом методологије *"value for people"* (вредност за људе) и *"value for the planet"* (вредност за планету).

Вредност за људе" и "вредност за планету" су два кључна аспекта одрживог развоја и пословања који постају све значајнији. Ове методологије се фокусирају на равнотежу између економске користи и добробити за друштво и околину.

Поменуте две методологије нису међусобно искључиве, већ су оне у корелацији јер очување природних ресурса и одржива економија директно утичу на добробит људи. Успешним интегрисањем ових методологија у ЈПП пројекат остварује се дугорочни успех и доприноси се одрживом развоју на глобалном нивоу.

20.3. Капитални трошкови и пројекција финансијских одлива

За потребе финансијске анализе реализације пројекта направљена је спецификација капиталних улагања у имплементацију и прикључење на мрежу ФНИ путем којих ће се продуковати енергија за потребе објеката јавне намене.

У наредним табелама биће представљени укупни капитални расходи који се односе на набавку свих компоненти ФНИ и других релевантних услуга.

Вредност иницијалне набавке процењује се на 162.830,00 ЕУР и састоји се од следећег:

1. Иницијална набавка и уградња фотонапонских панела, инвертора и остале потребне опреме, са радовима процењена је на 122.830,00 ЕУР;
2. Трошак прикључка на дистрибутивну мрежу, који обухватају накнаду за прикључење на мрежу, трошкове прикључака, трошкове техничке документације, трошкове дозвола и сагласности, процењује се на 2.500,00 ЕУР;
3. Имплементација система за пуњење електричних аутомобила (ПЕА): Трошкови обухватају постављање једног ПЕА система за пуњење електричних аутомобила, укључујући опрему, инсталацију и све пратеће радове. Процењени износ је 5.000,00 ЕУР;
4. Замена инвертора током трајања пројекта - Планирани трошкови за замену инвертора, који обухватају набавку нових уређаја и радове на замени, износе 12.500,00 ЕУР;
5. Трошкови припреме документације, који обухватају трошкове израде СИП-а и административне трошкове, износе 20.000,00 ЕУР.

***Табела 2** : Преглед капиталних улагања за имплементацију и прикључење ФНИ, ПЕА и припреме документације*

Категорија трошка	ЕУР (нето)
Набавка и уградња панела, инвертора и остале потребне опреме	122.830,00
Прикључак на дистрибутивну мрежу	2.500,00
Имплементација система ПЕА	5.000,00
Замена инвертора	12.500,00
Трошак израде Самоиницијативног предлога пројекта - СИП	20.000,00
Укупно	**162.830,00**

20.4. Оперативни трошкови и пројекција финансијских одлива

Оперативни трошкови односе се на редовне годишње трошкове који се појављују како би све функционисало на оптималном нивоу.

Одржавање ФНИ обухвата низ активности које осигуравају њихову ефикасност и дуговечност. Те активности укључују:

Редовно чишћење фотонапонских панела - Прашина, прљавштина, лишће и други загађивачи могу смањити ефикасност панела, због тога редовно чишћење осигурава оптималну продукцију енергије.

Инспекција и мониторинг система - Редовне провере и праћење перформанси система помажу у откривању потенцијалних проблема пре него што постану озбиљни. Ово може укључивати визуелне инспекције као и коришћење специјализоване опреме за детекцију проблема.

Провера електричних компоненти - Ово укључује преглед каблова, конектора, инвертора и других електричних компоненти како би се осигурало да нема оштећења или корозије.

Превентивно одржавање: Укључује проактивне активности као што су затезање лабавих конектора, замена старих компоненти пре него што се покваре, и проверавање темеља и структуре панела.

Реаговање на кварове и поправке: Када се појаве кварови или проблеми, брзо реаговање и поправка су кључни за минимизирање губитака у продукцији енергије.

Сигурносне инспекције: Осигурање да је систем безбедан за раднике и околину, укључујући проверу уземљења и других сигурносних мера.

Све ове активности су кључне за осигурање дуготрајне и ефикасне употребе ФНИ, као и за максимизирање користи које оне пружају. Редовно и квалитетно одржавање не само да продужава век трајања ФНИ, већ и побољшава њихову укупну исплативост и одрживост.

Трошкови одржавања (функционисања) ФНИ процењују се на износ од 2.702,30 ЕУР нето на годишњем нивоу. Под овим трошковима подразумевају се сви трошкови које изазивају горе наведене активности. Поред трошкова одржавања, јављају се и трошкови осигурања до момента предаје енергетских инсталација у власништво Јавном партнеру, који се процењују на 750,00 ЕУР нето на годишњем нивоу.

20.5. Финансијски ефекти предложеног пројекта на буџет Јавног партнера током животног века трајања пројекта

Реализација овог пројекта доноси значајне финансијске ефекте на буџет Јавног партнера кроз уштеде које се остварују коришћењем ФНИ за задовољавање потреба објеката јавне намене. Пројекат је осмишљен тако да Јавном партнеру обезбеди стабилан извор уштеда у оперативним трошковима током читавог животног века трајања ФНИ, који је планиран на 25 година. Ове уштеде проистичу из смањења потрошње енергије из мреже, што директно утиче на умањење трошкова за снабдевање енергијом, као и на умањење додатних трошкова повезаних са приступом и употребом мреже.

Уштеде које ће Јавни партнер остваривати рачунају се на основу годишње продукције енергије из ФНИ имплементираних на објектима јавне намене. Предложени системи ФНИ имају капацитет да годишње продукују значајну количину енергије, која ће бити коришћена за директно задовољавање потреба ових објеката. На основу анализа и процена, очекује се да ће објекти користити око 75% укупно продуковане енергије за сопствене потребе, што се назива „сопствена потрошња“. Овај висок проценат сопствене потрошње омогућава максимално искоришћење продуковане енергије на лицу места,

чиме се избегавају додатни трошкови повезани са враћањем вишкова у мрежу и обрачуном таквих вишкова.

Начин израчунавања уштеда заснива се на више фактора, укључујући годишњу продукцију енергије ФНИ, цену снабдевања енергијом из мреже и смањење трошкова повезаних са коришћењем мреже. Начин израчунавања уштеда је детаљно објашњен у поглављу 15, где су разматрани сви ефекти који доприносе уштедама за Јавног партнера. Ова анализа обухвата:

- *Трошкове за енергију* - уштеде на основу избегнуте потребе за набавком енергије из мреже.
- *Трошкове за мрежарину* – смањени трошкови приступа систему, јер део потреба за енергијом покривају директно ФНИ, што значи да је потреба за преносом и дистрибуцијом енергије из мреже смањена.
- *Накнаде за обновљиве изворе енергије (ОИЕ) и енергетску ефикасност (ЕЕ)* – ове накнаде се плаћају на енергију преузету из мреже, а с обзиром на то да ће Јавни партнер сада делимично користити сопствену продуковану енергију, ове накнаде ће бити значајно мање.

Смањењем ових ставки, Јавни партнер остварује значајне уштеде у оквиру рачуна за енергију, што директно утиче на смањење оперативних трошкова.

У наредној табели приказана је цена снабдевања енергијом по годинама, која је кључан параметар за пројекцију укупних уштеда и финансијских ефеката пројекта. Приликом израде пројекта, процењено је да ће цена снабдевања енергијом расти за 3% годишње, у складу са трендовима раста цена енергије на тржишту и инфлаторним кретањима. Ова процена заснива се на историјским подацима о кретању цена енергије и прогнозама. Пораст цене енергије укључен је у пројекцију као реалан сценарио који осликава економску одрживост пројекта и омогућава прецизније израчунавање дугорочних уштеда. Ово повећање има директан утицај на повећање вредности уштеда које ће Јавни партнер остварити коришћењем енергије продуковане путем фотонапонских извора, чиме се додатно истиче значај и исплативост овог пројекта у наредним деценијама.

Самоиницијативни предлог пројекта јавно-приватног партнерства о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности, уштедама у оперативним трошковима и смањењу емисије штетних гасова уз примену обновљивих извора енергије на делу објеката јавне намене у општини Велико Градиште

Р.Бр.	Врста објекта	Објекат	Цена снабдевања у 1. години (EUR/MWh)	Цена снабдевања у 2. години (EUR/MWh)	Цена снабдевања у 3. години (EUR/MWh)	Цена снабдевања у 4. години (EUR/MWh)	Цена снабдевања у 5. години (EUR/MWh)	Цена снабдевања у 6. години (EUR/MWh)	Цена снабдевања у 7. години (EUR/MWh)	Цена снабдевања у 8. години (EUR/MWh)	Цена снабдевања у 9. години (EUR/MWh)	Цена снабдевања у 10. години (EUR/MWh)
1	Школа	ОШ Миша Живановић	119,83	123,42	127,13	130,94	134,87	138,91	143,08	147,37	151,80	156,35
2	Школа	ОШ Вук Караџић	83,60	86,11	88,69	91,35	94,09	96,91	99,82	102,82	105,90	109,08
3	Школа	Средња школа Милоје Васић - хала	109,29	112,57	115,95	119,43	123,01	126,70	130,50	134,42	138,45	142,60
4	Водоизвориште	Водоизвориште - Острво	107,39	110,61	113,93	117,35	120,87	124,50	128,23	132,08	136,04	140,12
5	Спортска хала	Спортска хала Велико Градиште	125,56	129,33	133,21	137,20	141,32	145,56	149,93	154,42	159,06	163,83

Цена снабдевања у 11. години (EUR/MWh)	Цена снабдевања у 12. години (EUR/MWh)	Цена снабдевања у 13. години (EUR/MWh)	Цена снабдевања у 14. години (EUR/MWh)	Цена снабдевања у 15. години (EUR/MWh)	Цена снабдевања у 16. години (EUR/MWh)	Цена снабдевања у 17. години (EUR/MWh)	Цена снабдевања у 18. години (EUR/MWh)	Цена снабдевања у 19. години (EUR/MWh)	Цена снабдевања у 20. години (EUR/MWh)	Цена снабдевања у 21. години (EUR/MWh)	Цена снабдевања у 22. години (EUR/MWh)	Цена снабдевања у 23. години (EUR/MWh)	Цена снабдевања у 24. години (EUR/MWh)	Цена снабдевања у 25. години (EUR/MWh)
161,04	165,87	170,85	175,97	181,25	186,69	192,29	198,06	204,00	210,12	216,42	222,92	229,60	236,49	243,59
112,35	115,72	119,19	122,77	126,45	130,24	134,15	138,18	142,32	146,59	150,99	155,52	160,18	164,99	169,94
146,88	151,29	155,83	160,50	165,32	170,28	175,38	180,65	186,07	191,65	197,40	203,32	209,42	215,70	222,17
144,33	148,66	153,12	157,71	162,44	167,32	172,33	177,50	182,83	188,31	193,96	199,78	205,78	211,95	218,31
168,74	173,80	179,02	184,39	189,92	195,62	201,49	207,53	213,76	220,17	226,78	233,58	240,59	247,80	255,24

Београд, април 2025. године

У наставку представљена је табела која приказује предвиђене уштеде по објектима јавне намене у општини Велико Градиште. Ова табела илуструје процењену годишњу уштеду за сваки објекат на основу продукције енергије и предвиђеног процента сопствене потрошње (75%). Ефекат утицаја сопствене потрошње детаљно је објашњен у поглављу 15. На овај начин, Јавни партнер добија преглед утицаја ФНИ појединачно на сваки објекат, што омогућава ефикасно праћење остварених финансијских ефеката и даљу оптимизацију коришћења продуковане енергије.

Р.Бр.	Врста објекта	Објекат	Годишња уштеда у 1. години (EUR)	Годишња уштеда у 2. години (EUR)	Годишња уштеда у 3. години (EUR)	Годишња уштеда у 4. години (EUR)	Годишња уштеда у 5. години (EUR)	Годишња уштеда у 6. години (EUR)	Годишња уштеда у 7. години (EUR)	Годишња уштеда у 8. години (EUR)	Годишња уштеда у 9. години (EUR)	Годишња уштеда у 10. години (EUR)
1	Школа	ОШ Миша Живановић	940,67	948,26	965,54	983,26	1.001,45	1.020,12	1.039,26	1.058,91	1.079,07	1.099,74
2	Школа	ОШ Вук Караџић	1.375,28	1.394,11	1.424,92	1.456,50	1.488,86	1.522,03	1.556,02	1.590,85	1.626,55	1.663,13
3	Школа	Средња школа Милоје Васић - хала	2.134,03	2.154,59	2.196,19	2.238,85	2.282,62	2.327,51	2.373,55	2.420,76	2.469,19	2.518,85
4	Водоизвориште	Водоизвориште - Острво	8.065,89	8.163,57	8.335,10	8.510,95	8.691,24	8.876,05	9.065,51	9.259,73	9.458,82	9.662,90
5	Спортска хала	Спортска хала Велико Градиште	6.855,16	6.926,71	7.064,27	7.205,35	7.350,03	7.498,39	7.650,54	7.806,55	7.966,53	8.130,57
		УКУПНО	**19.371,04**	**19.587,25**	**19.986,02**	**20.394,92**	**20.814,19**	**21.244,10**	**21.684,88**	**22.136,81**	**22.600,16**	**23.075,20**

Годишња уштеда у 11. години (EUR)	Годишња уштеда у 12. години (EUR)	Годишња уштеда у 13. години (EUR)	Годишња уштеда у 14. години (EUR)	Годишња уштеда у 15. години (EUR)	Годишња уштеда у 16. години (EUR)	Годишња уштеда у 17. години (EUR)	Годишња уштеда у 18. години (EUR)	Годишња уштеда у 19. години (EUR)	Годишња уштеда у 20. години (EUR)	Годишња уштеда у 21. години (EUR)	Годишња уштеда у 22. години (EUR)	Годишња уштеда у 23. години (EUR)	Годишња уштеда у 24. години (EUR)	Годишња уштеда у 25. години (EUR)
1.120,96	1.142,71	1.165,03	1.187,92	1.211,40	1.235,48	1.260,17	1.285,50	1.311,47	1.338,10	1.365,41	1.393,41	1.422,13	1.451,57	1.481,75
1.700,62	1.739,04	1.778,41	1.818,76	1.860,10	1.902,46	1.945,88	1.990,36	2.035,94	2.082,65	2.130,51	2.179,55	2.229,80	2.281,28	2.334,04
2.569,78	2.622,00	2.675,55	2.730,46	2.786,76	2.844,49	2.903,68	2.964,36	3.026,58	3.090,36	3.155,75	3.222,79	3.291,51	3.361,96	3.434,17
9.872,09	10.086,51	10.306,29	10.531,56	10.762,46	10.999,11	11.241,66	11.490,25	11.745,03	12.006,14	12.273,75	12.548,00	12.829,06	13.117,09	13.412,27
8.298,76	8.471,21	8.648,01	8.829,28	9.015,13	9.205,65	9.400,97	9.601,20	9.806,46	10.016,87	10.232,56	10.453,65	10.680,27	10.912,56	11.150,66
23.562,20	**24.061,47**	**24.573,30**	**25.097,99**	**25.635,85**	**26.187,19**	**26.752,36**	**27.331,67**	**27.925,48**	**28.534,13**	**29.157,98**	**29.797,40**	**30.452,76**	**31.124,46**	**31.812,88**

Уштеда која се остварује реализацијом овог пројекта показује значајан раст током година – са процењених 19.371,04 € у првој години до 31.812,88 € у последњој, 25. години. Продукција енергије из фотонапонских извора природно се смањује услед техничке деградације панела (која износи 2,5% у првој години и 0,55% у свакој наредној), док се очекује да ће цена енергије на тржишту расти, што значи да вредност уштеда расти у складу са повећањем трошкова снабдевања енергијом. Овај очекивани тренд повећања цена снабдевања директно утиче на раст вредности енергије продуковане путем фотонапонских извора, чиме се обезбеђује дугорочна одрживост и економска оправданост пројекта. Раст уштеда током година илуструје синергију између обновљивих извора енергије и економске динамике тржишта, истичући да чак и са техничким ограничењима, као што је деградација панела, пројекат остаје финансијски исплатив и доприноси смањењу трошкова за Јавног партнера. Овај модел јасно показује како дугорочно планирање и укључивање тржишних трендова омогућавају повећање укупних ефеката пројекта.

Предвиђено је да Јавни партнер исплаћује Приватном партнеру годишњу накнаду за доступност у износу од 17.000,00€. Ова накнада представља компензацију за имплементацију ФНИ и ПЕА и управљања и одржавања ФНИ које Приватни партнер пружа током читавог периода доступности. На тај начин, Јавни партнер обезбеђује дугорочну подршку за функционалност и одрживост ФНИ, док се истовремено остварују значајне уштеде. Накнада коју ће примати Приватни партнер биће подељена на 5 накнада, у складу са бројем објеката јавне намене на којима ће бити имплементирани ФНИ. Међутим, у случају да се накнадним анализама[8] утврди да структура крова неког објекта јавне намене није у стању да издржи додатно оптерећење фотонапонских извора, или ако постоје правне препреке које онемогућавају реализацију, имплементација ФНИ на том објекту неће бити извршена. У таквом случају, годишња накнада за доступност биће пропорционално умањена, у складу са укупном снагом (kWp) која је првобитно била предвиђена за тај објекат. Сваки објекат представља засебну јединицу у оквиру овог пројекта, и за сваки од њих ће се накнада активирати појединачно, тек након завршетка имплементације и примопредаје доступног функционалног система. Редовно годишње усклађивање годишње накнаде због инфлације извршава се у фебруару сваке године, почевши од дана почетка периода гарантовања, у складу са:

1. годишњом инфлацијом динара израженом у процентима и објављеном од стране Народне банке Србије (НБС) уколико је понуда дата у динарима;
2. годишњом инфлацијом у евро зони израженом у процентима и објављеном од стране Европске канцеларије за статистику (EUROSTAT) уколико је понуда дата у еврима.

Коригована годишња накнада одређена у складу са овим Пројектом примењује се од 1. марта сваке године почевши од дана почетка периода доступности.

Овај модел исплате омогућава да се накнада постепено активира како појединачни ФНИ прелазе у фазу доступности, што значи да Приватни партнер почиње

[8] Уколико се накнадним анализама утврди да структура крова објекта јавне намене није у стању да издржи додатно оптерећење фотонапонских панела, или ако постоје правне препреке које онемогућавају реализацију, на том објекту неће се вршити имплементација ФНИ.

да остварује приходе одмах након завршетка имплементације ФНИ и успостављања функционалности на сваком објекту посебно. Оваква динамика исплате подстиче ефикасну и правовремену реализацију пројекта, јер се финансијски прилив за Приватног партнера директно везује за успешно завршену имплементацију на сваком објекту. На тај начин, Јавни партнер обезбеђује да накнада одражава степен извршења пројекта, док Приватни партнер добија подстицај да сваку појединачну инсталацију заврши у најкраћем року.

Уколико Јавни партнер оствари већи проценат сопствене потрошње од планираних 75%, укупне уштеде ће се додатно повећати, јер ће већи део продуковане енергије бити искоришћен на лицу места, чиме се избегавају трошкови повезани са коришћењем мреже и обрачуном вишкова. Ово директно утиче на смањење рачуна за енергију, док истовремено накнада коју Јавни партнер исплаћује Приватном партнеру остаје иста, како је изнад објашњено, и не зависи од степена сопствене потрошње. На тај начин, Јавни партнер је додатно мотивисан да максимално искористи продуковану енергију за сопствене потребе, чиме се укупна финансијска корист од пројекта повећава.

На овај начин, пројекат не само да доприноси економским уштедама, већ и јача енергетску независност објеката јавне намене у општини Велико Градиште, смањујући њихову зависност од традиционалних извора снабдевања. Укупни финансијски ефекти који произилазе из пројекта представљају стабилан извор уштеда који ће значајно утицати на буџет Јавног партнера током наредних 25 година.

20.6. Дисконтовани токови новца

Дисконтовањем новчаног тока пројектованих прилива и одлива новца, можемо оценити финансијску исплативост пројекта, на основу показатеља финансијске рентабилности. Оцена финансијске рентабилности пројекта врши се за расходе пројекта, без узимања у обзир извора финансирања пројекта.

Сходно томе, показатељи финансијске рентабилности пројекта, без обзира на начин њиховог финансирања су:

- Нето садашња вредност пројекта
- Стопа рентабилности пројекта
- Период повраћаја инвестиције

У складу са до сада презентованим подацима о очекиваним приливима и одливима новца у току периода реализације пројекта, као и о ризицима који би се могли појавити у току реализације, направљена је *cost benefit* анализа реализације пројекта. За финансијску анализу овог пројекта коришћена је стопа инфлације од 2% годишње.

Први сценарио који је разматран односи се на самосталну реализацију пројекта од стране Јавног партнера уз претпоставку да Јавни партнер поседује новчана средства за реализацију овог пројекта. На бази анализе представљени су најзначајнији финансијски показатељи којима се доказује исплативост пројекта.

У наредној приказан је новчани ток пројектованих укупних прилива и одлива Јавног партнера са финансирањем инвестиције из сопствених средстава и без ризика, на основу кога се може оценити финансијска одрживост пројекта.

Табела 9: *Новчани ток прилива и одлива пројекта за Јавног партнера у опцији самосталне реализације пројекта из сопствених средстава*

Новчани ток Јавног партнера у опцији самосталне реализације са сопственим извором финансирања																		
ОПИС	ЕУР		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
			2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
Дисконтна стопа	5,75%																	
Дисконтни фактор			1,000000	0,945626	0,894209	0,845588	0,799611	0,756133	0,715019	0,676141	0,639377	0,604612	0,571737	0,540650	0,511253	0,483454	0,457167	0,432309
	СВ	Укупно																
Приливи	**307.277**	**622.902**	**0**	**19.371**	**19.587**	**19.986**	**20.395**	**20.814**	**21.244**	**21.685**	**22.137**	**22.600**	**23.075**	**23.562**	**24.061**	**24.573**	**25.098**	**25.636**
Годишња уштеда у трошковима	307.277	622.902	0	19.371	19.587	19.986	20.395	20.814	21.244	21.685	22.137	22.600	23.075	23.562	24.061	24.573	25.098	25.636
Одливи	211.853	274.157	151.080	3.452	3.521	3.592	3.664	3.737	3.812	3.888	3.966	4.045	4.126	4.208	4.292	16.878	4.466	4.555
Капитални трошкови	128.873	135.330	122.830	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12.500	0	0
Трошкови прикључка	2.500	2.500	2.500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Трошкови имплементације система ПЕА	5.000	5.000	5.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Трошкови припреме документације	20.000	20.000	20.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Трошкови одржавања	42.840	86.554	0	2.702	2.756	2.811	2.868	2.925	2.984	3.043	3.104	3.166	3.229	3.294	3.360	3.427	3.496	3.566
Трошкови осигурања	12.640	24.773	750	750	765	780	796	812	828	845	862	879	896	914	933	951	970	990
Нето новчани ток (ННТ)	95.424	348.745	-151.080	15.919	16.066	16.394	16.731	17.077	17.433	17.797	18.171	18.555	18.949	19.354	19.769	7.695	20.632	21.081
Дисконтовани нето новчани ток		95.424	-151.080	15.053	14.366	13.863	13.379	12.913	12.465	12.033	11.618	11.219	10.834	10.464	10.107	3.720	9.432	9.113
Укупни дисконтовани нето новчани ток			-151.080	-136.027	-121.660	-107.798	-94.419	-81.506	-69.042	-57.008	-45.390	-34.171	-23.337	-12.874	-2.767	954	10.386	19.499

16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047	2048	2049	2050
0,408803	0,386575	0,365555	0,345679	0,326883	0,309109	0,292302	0,276408	0,261379	0,247167
26.187	**26.752**	**27.332**	**27.925**	**28.534**	**29.158**	**29.797**	**30.453**	**31.124**	**31.813**
26.187	26.752	27.332	27.925	28.534	29.158	29.797	30.453	31.124	31.813
4.646	4.739	4.834	4.931	5.029	5.130	5.232	5.337	5.444	5.553
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.637	3.710	3.784	3.859	3.937	4.015	4.096	4.178	4.261	4.346
1.009	1.030	1.050	1.071	1.093	1.114	1.137	1.159	1.183	1.206
21.541	22.013	22.498	22.995	23.505	24.028	24.565	25.116	25.681	26.260
8.806	8.510	8.224	7.949	7.683	7.427	7.180	6.942	6.712	6.491
28.305	36.815	45.039	52.988	60.671	68.099	75.279	82.221	88.933	95.424

Период повраћаја (година)	**12,74**
Интерна стопа приноса (ИСП)	**11,07%**
Нето садашња вредност (НСВ)	**95.424**

Пројектовани трошкови почетног улагања за имплементацију ФНИ за примену мера продукције енергије из обновљивих извора енергије, које би Општина Велико Градиште сносила у случају самосталне реализације, износе 122.330,00 евра. Поред тога, Општина Велико Градиште би имала трошкове прикључка на дистрибутивну мрежу, у износу од 2.500,00€, трошак имплементације система ПЕА у износу од 5.000,00€ и трошак припреме документације, у износу од 20.000,00€. Такође, потребно је извршити замену инвертора у 13. години трајања пројекта, то износи 12.500,00€. Наравно, Јавни партнер би у свим годинама пројекта морао сносити и све оперативне трошкове функционисања ФНИ који су обухваћени у приказаним одливима, и трошак осигурања енергетских инсталација.

Оцена исплативости пројекта тј. одабир између исплативих и неисплативих пројеката се своди на избор нето садашње вредности чија је вредност већа од 0 јер је тада целокупна инвестиција враћена, а вредност која је преостала позитивна. Нето садашња вредност у износу 95.424,00 евра представља вредност за Јавног партнера која би преостала након реализације пројекта.

Позитивна нето садашња вредност указује на то да се инвестирањем у пројекат уложена средства враћају до краја планиране реализације пројекта и самим тим да је улагање у пројекат исплативо.

Интерна стопа приноса је она дисконтна стопа где је нето садашња вредност једнака нули. С друге стране, дисконтна стопа се мења у зависности од ризика земље као и околности у окружењу.

Период повраћаја инвестиције представља период за који ће инвестиција тј. уложена средства бити враћена, па период повраћаја краћи од периода трајања пројекта такође указује на исплативост пројекта.

Иако показатељи финансијске исплативости улагања показују да је пројекат могуће реализовати самостално од стране Јавног партнера, ипак, обзиром на висину и динамику улагања средстава која се издвајају, овај случај не одражава сасвим реалну слику могућности реализације пројекта због чега ће се у наставку урадити анализа реализације пројекта делом из позајмљених средстава.

Извори финансирања пројекта

Капитални инвестициони расходи пројекта могу бити финансирани из сопствених средстава, задуживањем и/или из капитала приватног партнера, путем јавно-приватног партнерства.

У овом кораку ћемо анализирати могућност финансирања пројекта задуживањем Јавног партнера, тако да рацио однос дуга и сопствених средстава износи 70% према 30% (финансирање оваквих пројеката под комерцијалним условима подразумева да је потребно обезбедити и део улагања самостално, док се највећи део финансира од стране кредита односно банке).

Услови под којима поменута средства за финансирање могу бити обезбеђена су тренутно важећи услови задуживања на финансијском тржишту Републике Србије.

Каматна стопа која је узета у обзир приликом обрачунавања трошкова финансирања износи 6%, а период задуживања 10 година.

Динамика обезбеђивања финансијских средстава у току реализације пројекта приказана је у табели у наставку, на основу плана реализације пројекта.

Табела 10 : *План финансирања у току реализације пројекта*

План повлачења и отплате кредита (EUR)												
Година	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Укупно
Повлачење кредита	99.981,00											
Накнада	999,81											999,81
Камата	5.998,86	5.794,14	5.329,96	4.837,16	4.313,96	3.758,49	3.168,76	2.542,66	1.877,94	1.172,23	422,98	39.217,15
Трошкови накнаде и камате (2+3)	6.998,67	5.794,14	5.329,96	4.837,16	4.313,96	3.758,49	3.168,76	2.542,66	1.877,94	1.172,23	422,98	40.216,96
Отплата главнице	0,00	7.525,79	7.989,97	8.482,77	9.005,97	9.561,44	10.151,17	10.777,27	11.441,99	12.147,70	12.896,95	99.981,00
Укупно главница, камата и накнада (2+3+5)	6.998,67	13.319,93	13.319,93	13.319,93	13.319,93	13.319,93	13.319,93	13.319,93	13.319,93	13.319,93	13.319,93	140.197,96

Укупни трошкови повраћаја главнице, камата и накнаде приликом повлачења кредита износе 140.197,96 EUP. Трошкови повраћаја главнице кредита износе 99.981,00 EUP, док трошкови камате и накнаде износе 40.216,96 EUP, што је износ трошкова који би додатно повећао финансијско оптерећење Јавног партнера.

У табели бр. 11 приказан је новчани ток Јавног партнера уколико би се финансирање инвестиције вршило у складу са презентованим условима задуживања.

Оцена исплативости пројекта тј. одабир између исплативих и неисплативих пројеката се своди на избор нето садашње вредности чија је вредност већа од 0 јер је тада целокупна инвестиција враћена, а вредност која је преостала позитивна. Нето садашња вредност у износу 61.662,00 евра представља вредност за Јавног партнера која би преостала након реализације пројекта.

Табела 11: *Новчани ток прилива и одлива пројекта за Јавног партнера у опцији самосталне реализације пројекта са позајмљеним изворима финансирања*

Новчани ток Јавног партнера у опцији самосталне реализације са позајмљеним извором финансирања																		
ОПИС	ЕУР		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
			2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
Дисконтна стопа	5,75%																	
Дисконтни фактор			1,000000	0,945626	0,894209	0,845588	0,799611	0,756133	0,715019	0,676141	0,639377	0,604612	0,571737	0,540650	0,511253	0,483454	0,457167	0,432309
	СВ	Укупно																
Приливи	**307.277**	**622.902**	**0**	**19.371**	**19.587**	**19.986**	**20.395**	**20.814**	**21.244**	**21.685**	**22.137**	**22.600**	**23.075**	**23.562**	**24.061**	**24.573**	**25.098**	**25.636**
Годишња уштеда у трошковима	307.277	622.902	0	19.371	19.587	19.986	20.395	20.814	21.244	21.685	22.137	22.600	23.075	23.562	24.061	24.573	25.098	25.636
Одливи	245.614	314.374	158.079	9.246	8.851	8.429	7.978	7.495	6.980	6.430	5.844	5.217	4.549	4.208	4.292	16.878	4.466	4.555
Капитални трошкови	128.873	135.330	122.830	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12.500	0	0
Трошкови прикључка	2.500	2.500	2.500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Трошкови имплементације система ПЕА	5.000	5.000	5.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Трошкови припреме документације	20.000	20.000	20.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Трошкови одржавања	42.840	86.554	0	2.702	2.756	2.811	2.868	2.925	2.984	3.043	3.104	3.166	3.229	3.294	3.360	3.427	3.496	3.566
Трошкови осигурања	12.640	24.773	750	750	765	780	796	812	828	845	862	879	896	914	933	951	970	990
Трошкови финансирања	33.762	40.217	6.999	5.794	5.330	4.837	4.314	3.758	3.169	2.543	1.878	1.172	423	0	0	0	0	0
Нето новчани ток (ННТ)	61.662	308.528	-158.079	10.125	10.736	11.557	12.417	13.319	14.264	15.254	16.293	17.383	18.526	19.354	19.769	7.695	20.632	21.081
Дисконтовани нето новчани ток		61.662	-158.079	9.574	9.600	9.773	9.929	10.071	10.199	10.314	10.418	10.510	10.592	10.464	10.107	3.720	9.432	9.113
Укупни дисконтовани нето новчани ток			-158.079	-148.505	-138.904	-129.132	-119.203	-109.132	-98.933	-88.619	-78.201	-67.691	-57.099	-46.635	-36.528	-32.808	-23.376	-14.263

16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047	2048	2049	2050
0,408803	0,386575	0,365555	0,345679	0,326883	0,309109	0,292302	0,276408	0,261379	0,247167
26.187	**26.752**	**27.332**	**27.925**	**28.534**	**29.158**	**29.797**	**30.453**	**31.124**	**31.813**
26.187	26.752	27.332	27.925	28.534	29.158	29.797	30.453	31.124	31.813
4.646	4.739	4.834	4.931	5.029	5.130	5.232	5.337	5.444	5.553
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.637	3.710	3.784	3.859	3.937	4.015	4.096	4.178	4.261	4.346
1.009	1.030	1.050	1.071	1.093	1.114	1.137	1.159	1.183	1.206
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21.541	22.013	22.498	22.995	23.505	24.028	24.565	25.116	25.681	26.260
8.806	8.510	8.224	7.949	7.683	7.427	7.180	6.942	6.712	6.491
-5.457	3.053	11.277	19.226	26.909	34.337	41.517	48.459	55.172	61.662

Период повраћаја (година)	**16,64**
Интерна стопа приноса (ИСП)	**8,86%**
Интерна стопа приноса (ИСП)	**61.662**

Презентовани модели реализације пројекта не укључују процењене ризике тј. новчани износ трошкова који могу настати уколико све ризике реализације пројекта задржава Јавни партнер, што је приказано у табели број 12.

У јавно-приватном партнерству (ЈПП), концепт преноса ризика са јавног на приватног партнера представља кључни елемент који доприноси успешности и ефикасности оваквих пројеката. Пренос ризика се односи на процес у коме јавни партнер преноси одговорност за управљање одређеним ризицима на приватног партнера, који је често боље опремљен и има више искуства у управљању тим ризицима.

Јавни партнер, као што су владе и локалне самоуправе, обично имају ограничено искуство и ресурсе за управљање сложеним пројектима који носе различите врсте ризика. Ови ризици могу укључивати техничке ризике, финансијске ризике, ризике везане за изградњу и рад, као и комерцијалне и оперативне ризике. Уколико би јавни партнер покушао да самостално реализује пројекат, он би преузео све ове ризике, што може довести до значајних потешкоћа у управљању и реализацији пројекта.

С друге стране, приватни партнери су често специјализовани у одређеним областима и имају развијене методологије и стратегије за управљање ризицима. Они су боље опремљени да предвиде, ублаже и реагују на различите ризике током животног циклуса пројекта. Приватни партнери обично имају и боље приступе финансирању, напредне технолошке и управљачке вештине, као и способност бржег прилагођавања тржишним променама.

Када се јавни партнер одлучи за модел јавно-приватног партнерства, један од примарних мотива је управо могућност преноса ризика на приватног партнера. Примера ради, технички ризици који се односе на пројектовање, имплементацију и технолошке аспекте пројекта могу бити пренети на приватног партнера који има специфично знање и искуство у тој области. Финансијски ризици, као што су прекорачење буџета или недовољно финансијских средстава, такође се преносе на приватног партнера који има боље приступе финансирању и управљању буџетом.

Оперативни ризици, као што су ризици одржавања и управљања објектима, преносе се на приватног партнера који има стручност у свакодневном управљању и операцијама.

Пренос ризика није само формалан процес, већ подразумева и успостављање механизама и инструмената који осигуравају да приватни партнер заиста преузима одговорност за те ризике. То може укључивати уговорне одредбе које прецизирају одговорности и обавезе, осигурање које покрива одређене ризике, као и различите гаранције и подстицаје за приватног партнера да управља ризицима на најбољи могући начин.

Укратко, модел јавно-приватног партнерства омогућава јавним партнерима да реализују пројекте које иначе не би могли самостално због сложености и обима ризика. Приватни партнери, захваљујући својим искуствима, знањима и ресурсима, могу ефикасно управљати тим ризицима, што резултира успешнијом и ефикаснијом реализацијом пројеката.

20.7. Анализа ризика и матрица расподеле ризика

Ризик у пројекту представља будући догађај који може и не мора да се догоди и има одређену вероватноћу наступања. Уколико се оствари имаће утицај на најмање један од циљева пројекта – рокове, трошкове, приходе, добит, квалитет или предмет пројекта. Када се говори о пословном ризику, он укључује могућност остварења позитивног или негативног резултата.

Квалитативна анализа ризика у обзир узима најзначајније финансијске, еколошке, оперативне, институционалне и друштвено-економске ризике везане за пројекат и његово спровођење. Процењује се вероватноћа остварења тих ризика и тежина негативних последица, а предлажу се мере за ублажавање ризика.

Обим преузетих ризика које једна страна може да предвиди, контролише и којима може да се бави утичу на величину премије ризика. Неадекватна или једнострана расподела ризика може угрозити одрживост пројеката ЈПП. Због тога је анализа ризика важан корак у структурирању ЈПП. Анализа би требало да укључује идентификацију ризика, процену ризика, алокацију ризика и ублажавање ризика. Циљеви ове анализе јесу побољшање расподеле ризика, тј. постизање оптимума између исплативог преузимања ризика и вероватноће појављивања ризичних догађаја.

Управљање ризицима је саставни део укупног процеса управљања пројектима. Управљање ризиком обухвата скуп метода које омогућавају минимизирање губитака и доводе у склад смањење вероватноће остварења губитака, са трошковима које захтева ово смањење. Ради постизања жељених циљева и смањења неповољних догађаја потребно је управљати ризиком пројеката и контролисати ризик. Приликом управљања ризиком тешко се може вршити контрола ризичних догађаја, припрема за наступање ризичних догађаја и могућност смањења њиховог утицаја на пројекат.

Приликом реализације пројеката, ствара се већа могућност за појаву непредвиђених околности, с обзиром на врсту објекта, дужину трајања јавно-приватног партнерства, број субјеката који су укључени у реализацију пројекта, неизвесност око генерисања пројектованих прихода и др. Због тога треба на време извршити идентификацију ризика, лоцирати узроке и појаве, као и управљати ризиком, што представља основне елементе за успешну реализацију објеката.

Ризици који се појављују током реализације пројеката трансферишу се са јавног сектора на приватни. Период наступања ризика је продужен, с обзиром на то да пројектима ове врсте постоји додатни период у ком Приватни партнер треба да поврати уложени капитал и оствари добит. У пројектима јавно-приватног партнерства могу се идентификовати две групе ризика и то: ризици на које инвеститори пројекта немају никакав утицај и специфични ризици које је могуће контролисати од стране инвеститора.

Ризици на које инвеститори пројекта немају никакав утицај:

Политички ризик – везан је за политичку ситуацију земље, промене у пореском систему, ризик експропријације и национализације пројекта, одузимање концесије и слични фактори.

Кредитни ризик – одражава трајну или привремену немогућност дужника да у уговореном року испуни обавезу или је у том року само делимично испуни. Кредитни ризик условљен је околностима везаним за пословање зајмопримца, било да је реч о конкретном предузећу или пројекту као дужнику.

С обзиром да је финансирање неког пројекта сложено, мора се у обзир узети много више фактора. Због тога су процене ризика много детаљније и мора се водити рачуна о процени услова пословања пројекта у дугом временском периоду и свих фактора који могу утицати на производне и профитне перформансе пројекта. Од процене кредитног ризика, зависе и услови за добијање кредита (висина кредита, рок отплате, каматна стопа).

Ризик девизних курсева – девизни ризик наступа када је финансирање пројекта (отплата дуга) у једној валути, а приходи у другој валути, и због промене курса долази до последице да је потребно сразмерно већи део текућих прихода пројекта издвојити за сервисирање дугова.

Ризик каматне стопе – одражава неизвесност у погледу прихода и трошкова услед промене каматне стопе. Као решење овог ризика, најповољније би било добијање дугорочног кредита од агенција које финансирају развој, мада су и оне сада прешле на систем периодичног усклађивања каматних стопа.

Специфични ризици:

Специфичне ризике Приватни партнер углавном може да контролише и могу се поделити у следеће категорије:

Ризик добијања лиценци – може доћи до одређених проблема приликом исходовања лиценци, као и планирања тачног времена почетка реализације пројекта по добијању исте. Једина заштита од овог ризика је претходно добијање документације, што није увек могуће.

Ризик менаџмента – тим који учествује при реализацији пројекта мора бити искусан, поуздан и да има добар однос са финансијерима. Због тога је битна и добра интерна контрола.

Ризици у вези са развојем пројекта – односе се на фазу спровођења тендерске процедуре, односно могућност понуђача да буде надигран од стране других учесника тендера или да не закључи јавни уговор.

Ризик пројектовања – подразумева грешку у пројектовању садржану у конкурсној документацији, као и грешку коју начини пројектант у току пројектовања.

Ризик завршетка пројекта – све док пројекат не почне да доноси профит, постоји могућност за ризик завршетка пројекта.

Операциони ризик – огледа се у неизвесности пројекта да ће након завршетка периода пружања услуга остваривати одређене резултате. Утицај ове врсте ризика може се смањити избором проверених технологија и опреме, ангажовањем реномираних и искусних оператора, као и гаранцијама произвођача у погледу техничких параметара опреме. Операциони ризик може бити подељен у пет главних категорија:

- ризик у вези са инфраструктурним пројектима ,
- технички ризик укључује кварове на опреми и ризик учинка,
- ризик тражње,
- ризик снабдевања,
- ризик управљања.

Ризик више силе – означава могуће губитке проузроковане догађајима који су изван контроле учесника у реализацији пројеката.

Ризици везани за заштиту животне средине – још у фази припреме пројекта потребно је сагледати утицај пројекта на животну средину, потенцијалне трошкове, прописе о животној средини и предвидети осигурање од ових ризика.

Матрица ризика – вероватноћа и утицаја представља листу вероватноћа појаве ризика на једној и листу утицаја појаве ризика на другој страни.

Табела : *Матрица ризика*

		УТИЦАЈ			
		минимални	средњи	велики	катастрофални
Вероватноћа	Вероватно (В)	С	С	В	В
	Могуће (М)	Н	С	С	В
	Мало вероватно (МВ)	Н	Н	С	В

За квалитетну анализу ризика врши се подела по категоријама:

- технички ризици
- ризици управљања
- организациони ризици
- екстерни ризици
- финансијски ризици

Табела : *Категоризација ризика у пројекту*

р. бр.	ОПИС РИЗИКА	КАТЕГОРИЈА
1.	Ризик планирања пројекта (циљеви и обим пројекта)	Организациони ризици
2.	Ризик припреме документације	Управљачки ризици
3.	Ризик временског прекорачења и кашњења	Организациони ризици
4.	Ризик финансирања припреме пројекта - недовољно финансијских средстава за почетне активности	Финансијски ризици
5.	Ризик добијања неопходних дозвола - проблеми са добијањем потребних дозвола и сагласности	Екстерни ризици
6.	Технички ризик - Неадекватна техничка студија (проблеми са земљиштем и/или инфраструктуром)	Технички ризици
7.	Политички ризик - промене у локалним или државним прописима	Екстерни ризици
8.	Социјални ризик - отпор локалне заједнице	Екстерни ризици
9.	Ризик поступка јавне набавке и избора Приватног партнера	Управљачки ризици
10.	Ризик планирања буџета пројекта и додатни трошкови	Финансијски ризици
11.	Ризик прибављања и располагања потребном опремом, квалитета набављене опреме и/или одабира подизвођача радова	Технички ризици
12.	Финансијски ризик - прекорачење буџета	Финансијски ризици
13.	Ризик пројектовања и постављања ФНИ	Технички ризици

Самоиницијативни предлог пројекта јавно-приватног партнерства о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности, уштедама у оперативним трошковима и смањењу емисије штетних гасова уз примену обновљивих извора енергије на делу објеката јавне намене у општини Велико Градиште

р. бр.	ОПИС РИЗИКА	КАТЕГОРИЈА
14.	Политички ризик - промене политичког окружења које утичу на пројекат	Екстерни ризици
15.	Ризик кашњења у имплементацији ФНИ	Организациони ризици
16.	Оперативни ризик - проблеми са ангажовањем квалификоване радне снаге	Оперативни ризици
17.	Ризик безбедности и здравља на раду	Управљачки ризици
18.	Ризик прекида радова услед временских услова	Екстерни ризици
19.	Ризик више силе	Екстерни ризици
20.	Ризик менаџмента - Слаба комуникација унутар организације и лош распоред активности	Управљачки ризици
21.	Ризици у вези са заштитом животне средине - еколошки инциденти током имплементације	Екстерни ризици
22.	Ризик финансирања у току имплементације	Финансијски ризици
23.	Оперативни ризик - прекиди у раду ФНИ	Оперативни ризици
24.	Ризик варијације у продукцији енергије због временских услова	Екстерни ризици
25.	Технички ризик - Неодговарајуће одржавање система	Технички ризици
26.	Ризик наплате накнаде за доступност	Финансијски ризици
27.	Ризик алтернативних извора енергије	Екстерни ризици
28.	Сигурносни ризик - ризик настанка штете (временске непогоде, вандализам, крађа и сл.)	Екстерни ризици
29.	Ризик промене потреба за енергијом	Екстерни ризици
30.	Политички ризик	Екстерни ризици
31.	Ризик промене законске регулативе	Екстерни ризици
32.	Инфлаторни ризик	Финансијски ризици
33.	Валутни ризик	Финансијски ризици
34.	Ризик промене каматних стопа	Финансијски ризици
35.	Порески ризици	Финансијски ризици

Главна предност пројекта ЈПП је алокација ризика. Сваки учесник преузима онај ризик којим најбоље управља. Алокација ризика представљена је у табели која следи.

Табела : *Расподела ризика у пројекту јавно-приватног партнерства*

врсте ризика	процена утицаја ризика	вероватноћа појаве ризика	финансијски утицаји ризика	расподела ризика			техника управљања ризиком – умањење ризика
				ЈП	ПП	ЈП и ПП	
ПЕРИОД ПРИПРЕМЕ ПРОЈЕКТА							
Ризик планирања пројекта (циљеви и обим пројекта)	Висок	Средња	Високи трошкови промене		X		Јасно дефинисање циљева и обима, редовно ревидирање и ажурирање планова
Ризик припреме документације	Средњи	Ниска	Умерени трошкови ревизије		X		Стандардизација процеса припреме, коришћење шаблона, редовне провере квалитета
Временско прекорачење и кашњења	Висок	Средња	Високи трошкови кашњења		X		Прецизно планирање временског оквира, контрола рокова, управљање ресурсима
Ризик финансирања припреме пројекта - недовољно финансијских средстава за почетне активности	Висок	Средња	Високи трошкови обезбеђивања додатних средстава		X		Обезбеђивање разноликих извора финансирања, правовремено обезбеђивање средстава
Ризик добијања неопходних дозвола - проблеми са добијањем потребних дозвола и сагласности	Висок	Средња	Високи трошкови одлагања			X	Рано започињање процеса добијања дозвола, блиска сарадња са регулаторним телима

Самоиницијативни предлог пројекта јавно-приватног партнерства о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности, уштедама у оперативним трошковима и смањењу емисије штетних гасова уз примену обновљивих извора енергије на делу објеката јавне намене у општини Велико Градиште

Технички ризик - Неадекватна техничка студија (проблеми са земљиштем и/или инфраструктуром)	Висок	Ниска	Високи трошкови прераде		X		Детаљне техничке студије, ангажовање стручњака, контрола квалитета
Политички ризик - промене у локалним или државним прописима	Средњи	Ниска	Умерени трошкови прилагођавања			X	Активно праћење регулативе, правно саветовање, прилагођавање стратегија
Социјални ризик - отпор локалне заједнице	Средњи	Ниска	Умерени трошкови помирења			X	Укључивање заједнице у процес, транспарентна комуникација, изградња поверења
Ризици поступка јавне набавке и избора приватног партнера	Висок	Ниска	Високи трошкови поновног процеса	X			Јасно дефинисање критеријума, транспарентан процес избора, редовне провере
Ризик планирања буџета пројекта и додатни трошкови	Висок	Ниска	Високи трошкови прекорачења		X		Прецизно планирање буџета, редовне ревизије, резервни фондови
ПЕРИОД ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ФНИ							
Ризик прибављања и располагања потребном опремом, квалитета набављене опреме и/или одабира подизвођача радова	Висок	Средња	Високи трошкови набавке		X		Детаљна спецификација захтева, избор поузданих добављача, редовна контрола квалитета
Финансијски ризик - прекорачење буџета	Висок	Висока	Високи трошкови финансирања		X		Строга контрола трошкова, редовне финансијске ревизије, резервни фондови
Ризик пројектовања и постављања ФНИ	Висок	Средња	Високи трошкови постављања		X		Ангажовање искусних пројектаната и извођача, детаљно планирање и тестирање
Политички ризик - промене политичког окружења које утичу на пројекат	Средњи	Средња	Умерени трошкови прилагођавања			X	Активно праћење политичке ситуације, прилагођавање стратегија, лобирање
Ризик кашњења у имплементацији ФНИ	Висок	Висока	Високи трошкови кашњења		X		Прецизно планирање пројекта, контрола временског плана, управљање ресурсима
Оперативни ризик - проблеми са ангажовањем квалификоване радне снаге	Средњи	Средња	Умерени трошкови обуке		X		Обука и развој запослених, конкурентне плате, добро радно окружење
Ризик безбедности и здравља на раду	Висок	Средња	Високи трошкови компензације		X		Строге безбедносне процедуре, редовне обуке, обезбеђење заштитне опреме
Ризик прекида радова услед временских услова	Висок	Средња	Високи трошкови одлагања		X		Планирање рада у складу са временским прогнозама, коришћење отпорних материјала
Ризик више силе	Висок	Ниска	Високи трошкови осигурања			X	Осигурање пројекта, развијање планова за непредвиђене ситуације
Ризик менаџмента - Слаба комуникација унутар организације и лош распоред активности	Средњи	Средња	Умерени трошкови организације		X		Успостављање јасних комуникационих канала, редовни састанци, алати за управљање пројектима
Ризици у вези са заштитом животне средине - еколошки инциденти током имплементације	Висок	Средња	Високи трошкови санације			X	Поштовање еколошких стандарда, контрола утицаја на животну средину, еколошке процене
Ризик финансирања у току имплементације	Висок	Висока	Високи трошкови обезбеђивања додатних средстава		X		Разноликост извора финансирања, редовни финансијски извештаји, мониторинг
ПЕРИОД ДОСТУПНОСТИ							
Оперативни ризик - прекиди у раду ФНИ	Висок	Средња	Високи трошкови поправке		X		Редовно одржавање, резервни делови, обука техничког особља
Ризик варијације у продукцији енергије због временских услова	Висок	Средња	Високи трошкови компензације		X		Мониторинг временских услова, коришћење резервних система, прилагођавање продукције

Самоиницијативни предлог пројекта јавно-приватног партнерства о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности, уштедама у оперативним трошковима и смањењу емисије штетних гасова уз примену обновљивих извора енергије на делу објеката јавне намене у општини Велико Градиште

Технички ризик - Неодговарајуће одржавање система	Висок	Ниска	Високи трошкови поправке		X		Строги планови одржавања, редовне инспекције, обука за одржавање
Ризик наплате накнаде за доступност	Висок	Ниска	Високи трошкови потраживања		X		Јасни уговори, мониторинг плаћања, правни савет
Ризик алтернативних извора енергије	Средњи	Средња	Умерени трошкови прилагођавања		X		Анализа тржишта, прилагођавање стратегије, диверсификација
Сигурносни ризик - ризик настанка штете (временске непогоде, вандализам, крађа и сл.)	Висок	Средња	Високи трошкови осигурања		X		Осигурање, сигурносне мере, надзорни системи
Ризик промене потреба за енергијом	Средњи	Ниска	Умерени трошкови прилагођавања		X		Анализа тржишта, флексибилност у продукцији, дугорочни уговори
Политички ризик	Средњи	Ниска	Умерени трошкови прилагођавања			X	Активно праћење политичке ситуације, прилагођавање стратегија, лобирање
Ризик промене законске регулативе	Средњи	Ниска	Умерени трошкови прилагођавања			X	Правно саветовање, усаглашавање са регулативама, учешће у јавним расправама
Инфлаторни ризик	Висок	Ниска	Високи трошкови компензације			X	Уговори са фиксним ценама, хеџинг стратегије
Валутни ризик	Висок	Ниска	Високи трошкови хеџинга		X		Валутни хеџинг, разноликост у валутама
Ризик промене каматних стопа	Висок	Ниска	Високи трошкови камата		X		Фиксне каматне стопе, хеџинг стратегије
Порески ризици	Средњи	Ниска	Умерени трошкови пореза			X	Пореско планирање, консултације са пореским стручњацима

Јавни партнер ће пренети на Приватног партнера све ризике којима Приватни партнер може ефикасно да управља.

Правно-институционални оквир у коме се спроводи пројекат, због своје променљивости и непредвидивости, носи ризик измене услова за реализацију уговора у дугорочном периоду. Одговорност за правно-институционалне ризике регулисана је уговором на начин да јавни партнер задржава обавезу управљања са ризиком измене закона, ризиком политичких одлука и ризиком спровођења уговора. У случајевима измене правног и измене институционалног оквира јавни партнер је обавезан да омогући неометано спровођење уговора о ЈПП или да обештети приватног партнера због неиспуњења уговорних обавеза. Уговор нарочито регулише сарадњу и заједничку одговорност оба партнера у случају прибављања потребних дозвола и одобрења, настанка ризика више силе и решавања спорова.

Контрола пројекта ЈПП подразумева да је неопходно пратити напредовање пројекта како би он био реализован у складу са планом. Кључ контроле пројекта јесте мерење актуелног напредовања и поређење са планираним временским распоредом, уколико се примете одступања неопходно је у што краћем року приступити корективним акцијама, уколико су оне у оквиру који прописује јавни уговор, не сме се прекорачити рок.

За успешност контроле од велике важности су извештаји на основу којих се упоређују подаци о текућој реализацији пројекта. Ефикасност и ефективност контроле реализације пројекта у великој мери зависи од организованости и стручности тима који ради на пројекту. Основни циљ праћења и контроле пројекта јесте реализација у што краћем времену, са одговарајућим ресурсима и што мањим трошковима.

Праћење спровођења усвојених одговора на ризике вршило би се на основу усвојеног плана управљања ризицима и усвојених стратегија за реакције на исте. Сврха праћења и контроле времена реализације пројекта јесте да прикаже начин одвијања пројекта да би се могло проверити да ли постоје одступања и уколико она постоје да укаже на потребу брзог реаговања у циљу превазилажења проблема. Она се одвија у тачно одређеним временским интервалима по карактеристичним параметрима. Једна од главних карактеристика пројеката ЈПП је висока организованост, што је свакако неопходно због великог броја учесника. Из истих разлога и контрола је високо организована.

Анализа ризика и квантитативно вредновање је веома тешко и комплексно, због неизвесности везаних за дефинисање проблема, потешкоће које се јављају приликом вредновања чињеница, сложености откривања релевантних вредности, непредвидивости понашања учесника у процесу, и неједнозначности вредновања процеса. Постоје ризици чије квантитативно вредновање није могуће, може се само одредити његов значај и предвидети начин решавања уколико наступи.

На основу оваквог оквира, извршено је вредновање ризика у оквиру компаратора јавно-приватног партнерства, па се овом методом, тј. вредновањем ризика у оба случаја, највећи део ризика са великом вредношћу преноси са јавног на приватног партнера, у свим елементима реализације пројекта, од припреме преко израде документације, набавке опреме, финансирања, имплементације, управљања ФНИ, наплате прихода и друго.

Табела :*Ризици у оквиру Компаратора јавно-приватног партнерства*

Самоиницијативни предлог пројекта јавно-приватног партнерства о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности, уштедама у оперативним трошковима и смањењу емисије штетних гасова уз примену обновљивих извора енергије на делу објеката јавне намене у општини Велико Градиште

Категорија ризика	Ризици јавног партнера без примене ЈПП-а	Подела ризика у оквиру ЈПП-а	Вероватноћа ризика	Основни трошак пројекта	Утицај ризика низак (% тренутне вредности основног трошка)	Утицај ризика средњи (% тренутне вредности основног трошка)	Утицај ризика висок (% тренутне вредности основног трошка)	Тренутна вредност основног трошка	Вредност ризика без ЈПП-а	Вредност пренетог ризика на ПП	Вредност ризика који остаје на ЈП у ЈПП
Период припреме									**3.400,00**	**2.585,00**	**815,00**
Ризици припреме пројекта											
Ризик планирања пројекта (циљеви и обим пројекта)	ЈП	ПП	5%	Трошкови припреме документације	25%	50%	100%	20.000,00	1.000,00	1.000,00	0,00
Ризик припреме документације	ЈП	ПП	5%	Трошкови припреме документације	25%	30%	50%	20.000,00	500,00	500,00	0,00
Ризик временског прекорачења и кашњења	ЈП	ПП	5%	Трошкови припреме документације	10%	20%	30%	20.000,00	300,00	300,00	0,00
Ризик финансирања припреме пројекта - недовољно финансијских средстава за почетне активности	ЈП	ПП	10%	Трошкови припреме документације	2%	4%	6%	20.000,00	120,00	120,00	0,00
Ризик добијања неопходних дозвола - проблеми са добијањем потребних дозвола и сагласности	ЈП	подељен	7%	Трошкови припреме документације	10%	20%	30%	20.000,00	420,00	210,00	210,00
Технички ризик - Неадекватна техничка студија (проблеми са инфраструктуром)	ЈП	ПП	5%	Трошкови припреме документације	5%	10%	15%	20.000,00	150,00	150,00	0,00
Политички ризик - промене у локалним или државним прописима	ЈП	подељен	5%	Трошкови припреме документације	5%	10%	15%	20.000,00	150,00	75,00	75,00
Социјални ризик - отпор локалне заједнице	ЈП	подељен	1%	Трошкови припреме документације	10%	20%	30%	20.000,00	60,00	30,00	30,00
Ризик поступка јавне набавке и избора Приватног партнера	ЈП	ЈП	5%	Трошкови припреме документације	25%	50%	100%	10.000,00	500,00	0,00	500,00
Ризик планирања буџета пројекта и додатни трошкови	ЈП	ПП	1%	Трошкови припреме документације	100%	100%	100%	20.000,00	200,00	200,00	0,00
Период имплементације									**18.826,58**	**18.439,34**	**387,24**
Ризици током периода имплементације ФНИ											
Ризик прибављања и располагања потребном опремом, квалитета набављене опреме и/или одабира подизвођача радова	ЈП	ПП	5%	Вредност капиталног улагања	10%	20%	30%	125.330,00	1.879,95	1.879,95	0,00
Финансијски ризик - прекорачење буџета	ЈП	ПП	10%	Вредност капиталног улагања	10%	20%	30%	125.330,00	3.759,90	3.759,90	0,00
Ризик пројектовања и постављања ФНИ	ЈП	ПП	5%	Вредност капиталног улагања	10%	25%	50%	125.330,00	3.133,25	3.133,25	0,00
Политички ризик - промене политичког окружења које утичу на пројекат	ЈП	подељен	2%	Вредност капиталног улагања	5%	10%	15%	125.330,00	375,99	188,00	188,00
Ризик кашњења у имплементацији ФНИ	ЈП	ПП	10%	Годишња накнада	10%	50%	100%	17.000,00	1.700,00	1.700,00	0,00
Оперативни ризик - проблеми са ангажовањем квалификоване радне снаге	ЈП	ПП	7%	Вредност капиталног улагања	10%	25%	50%	125.330,00	4.386,55	4.386,55	0,00
Ризик безбедности и здравља на раду	ЈП	ПП	10%	Вредност осигурања	10%	25%	50%	750,00	37,50	37,50	0,00
Ризик прекида радова у след временских услова	ЈП	ПП	15%	Годишња накнада	10%	25%	50%	17.000,00	1.275,00	1.275,00	0,00
Ризик више силе	ЈП	подељен	2%	Вредност капиталног улагања	5%	10%	15%	125.330,00	375,99	188,00	188,00
Ризик менаџмента - Слаба комуникација унутар организације и лош распоред активности	ЈП	ПП	5%	Вредност капиталног улагања	10%	20%	30%	125.330,00	1.879,95	1.879,95	0,00
Ризици у вези са заштитом животне средине - еколошки инциденти током имплементације	ЈП	подељен	10%	Вредност осигурања	10%	20%	30%	750,00	22,50	11,25	11,25
Ризик финансирања у току имплементације	ЈП	ПП	15%	Трошкови финансирања	5%	10%	15%	99.981,00	2.249,57	2.249,57	0,00
Период доступности									**2.136,27**	**1.868,52**	**267,75**
Ризици током периода доступности											
Оперативни ризик - прекиди у раду ФНИ	ЈП	ПП	5%	Годишња накнада	10%	50%	100%	17.000,00	850,00	850,00	0,00
Ризик варијације у продукцији енергије због временских услова	ЈП	ПП	3%	Годишња накнада	10%	20%	30%	17.000,00	153,00	153,00	0,00
Технички ризик - Неодговарајуће одржавање система	ЈП	ПП	5%	Трошак одржавања	10%	20%	30%	2.702,26	40,53	40,53	0,00
Ризик наплате накнаде за доступност	ЈП	ПП	1%	Годишња накнада	50%	75%	100%	17.000,00	170,00	170,00	0,00
Ризик алтернативних извора енергије	ЈП	ПП	5%	Годишња накнада	10%	15%	20%	17.000,00	170,00	170,00	0,00
Сигурносни ризик - ризик настанка штете (временске непогоде, вандализам, крађа и сл.)	ЈП	ПП	5%	Вредност осигурања	10%	50%	100%	750,00	37,50	37,50	0,00
Ризик промене потреба за енергијом	ЈП	ПП	5%	Годишња накнада	5%	10%	15%	17.000,00	127,50	127,50	0,00
Политички ризик	ЈП	подељен	3%	Годишња накнада	10%	20%	30%	17.000,00	153,00	76,50	76,50
Ризик промене законске регулативе	ЈП	подељен	3%	Годишња накнада	10%	20%	30%	17.000,00	153,00	76,50	76,50
Инфлаторни ризик	ЈП	подељен	3%	Годишња накнада	10%	20%	30%	17.000,00	153,00	76,50	76,50
Валутни ризик	ЈП	ПП	5%	Годишња накнада	1%	2%	3%	17.000,00	25,50	25,50	0,00
Ризик промене каматних стопа	ЈП	ПП	5%	Трошкови финансирања	5%	10%	15%	3.565,20	26,74	26,74	0,00
Порески ризици	ЈП	подељен	3%	Годишња накнада	5%	10%	15%	17.000,00	76,50	38,25	38,25
Укупно									**24.362,85**	**22.892,86**	**1.469,99**

Квантификацијом ризика долази се до прорачуна да је укупан ризик реализације пројекта процењен на 24.362,85 ЕУР, док се расподелом ризика у моделу ЈПП чак 22.892,86 ЕУР преноси на Приватног партнера, што износи око 93,97% свих урачунатих ризика. Оваква расподела ризика у оквиру Јавно-приватног партнерства (ЈПП) је посебно повољна јер Приватни партнер, захваљујући свом искуству и експертизи у управљању ризицима, има способност да ефикасно предвиди и ублажи неповољне ситуације. Пракса у реализацији сличних пројеката омогућава им да имплементирају проверене стратегије управљања ризицима, чиме се значајно смањује вероватноћа настанка нежељених догађаја и обезбеђује успешна реализација пројекта. Управо зато модел ЈПП представља оптимално решење, јер Приватни партнер не само да преузима већину ризика, већ и активно управља њима на начин који је најисплативији и најсигурнији за све учеснике у пројекту.

Табела 12: *Новчани ток прилива и одлива пројекта за Јавног партнера у опцији самосталне реализације пројекта са позајмљеним изворима финансирања и укљученим ризицима реализације*

Новчани ток Јавног партнера у опцији самосталне реализације са позајмљеним извором финансирања и ризицима																		
ОПИС	ЕУР		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
			2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
Дисконтна стопа	5,75%																	
Дисконтни фактор			1,000000	0,945626	0,894209	0,845588	0,799611	0,756133	0,715019	0,676141	0,639377	0,604612	0,571737	0,540650	0,511253	0,483454	0,457167	0,432309
	СВ	Укупно																
Приливи	**307.277**	**622.902**	**0**	**19.371**	**19.587**	**19.986**	**20.395**	**20.814**	**21.244**	**21.685**	**22.137**	**22.600**	**23.075**	**23.562**	**24.061**	**24.573**	**25.098**	**25.636**
Годишња уштеда у трошковима	307.277	622.902	0	19.371	19.587	19.986	20.395	20.814	21.244	21.685	22.137	22.600	23.075	23.562	24.061	24.573	25.098	25.636
Одливи	301.708	405.026	180.305	11.383	11.030	10.651	10.245	9.808	9.339	8.836	8.297	7.720	7.102	6.812	6.949	19.588	7.229	7.374
Капитални трошкови	128.873	135.330	122.830	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12.500	0	0
Трошкови прикључка	2.500	2.500	2.500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Трошкови имплементације система ПЕА	5.000	5.000	5.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Трошкови припреме документације	20.000	20.000	20.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Трошкови одржавања	42.840	86.554	0	2.702	2.756	2.811	2.868	2.925	2.984	3.043	3.104	3.166	3.229	3.294	3.360	3.427	3.496	3.566
Трошкови осигурања	12.640	24.773	750	750	765	780	796	812	828	845	862	879	896	914	933	951	970	990
Трошкови финансирања	33.762	40.217	6.999	5.794	5.330	4.837	4.314	3.758	3.169	2.543	1.878	1.172	423	0	0	0	0	0
Трошкови ризика - период припреме	3.400	3.400	3.400	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Трошкови ризика - период имплементације	18.827	18.827	18.827	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Трошкови ризика - период доступности	33.867	68.425	0	2.136	2.179	2.223	2.267	2.312	2.359	2.406	2.454	2.503	2.553	2.604	2.656	2.709	2.763	2.819
Нето новчани ток (ННТ)	5.569	217.876	-180.305	7.988	8.557	9.335	10.150	11.006	11.905	12.849	13.839	14.880	15.973	16.750	17.113	4.986	17.869	18.262
Дисконтовани нето новчани ток		5.569	-180.305	7.554	7.652	7.893	8.116	8.322	8.512	8.687	8.849	8.997	9.133	9.056	8.749	2.410	8.169	7.895
Укупни дисконтовани нето новчани ток			-180.305	-172.751	-165.100	-157.206	-149.090	-140.768	-132.255	-123.568	-114.719	-105.722	-96.590	-87.534	-78.785	-76.375	-68.206	-60.311

16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047	2048	2049	2050
0,408803	0,386575	0,365555	0,345679	0,326883	0,309109	0,292302	0,276408	0,261379	0,247167
26.187	**26.752**	**27.332**	**27.925**	**28.534**	**29.158**	**29.797**	**30.453**	**31.124**	**31.813**
26.187	26.752	27.332	27.925	28.534	29.158	29.797	30.453	31.124	31.813
7.521	7.672	7.825	7.982	8.141	8.304	8.470	8.640	8.813	8.989
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.637	3.710	3.784	3.859	3.937	4.015	4.096	4.178	4.261	4.346
1.009	1.030	1.050	1.071	1.093	1.114	1.137	1.159	1.183	1.206
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.875	2.933	2.991	3.051	3.112	3.174	3.238	3.303	3.369	3.436
18.666	19.081	19.506	19.944	20.393	20.854	21.327	21.813	22.312	22.824
7.631	7.376	7.131	6.894	6.666	6.446	6.234	6.029	5.832	5.641
-52.680	-45.304	-38.174	-31.280	-24.614	-18.168	-11.934	-5.904	-72	5.569

Период повраћаја (година)	**24,01**
Интерна стопа приноса (ИСП)	**6,01%**
Нето садашња вредност (НСВ)	**5.569**

Нето садашња вредност је и у овом случају позитивна, али има нижу вредност и износи 5.569,00 евра и због вредности ризика у периоду припреме пројекта, периоду имплементације ФНИ и периода доступности. Позитивна нето садашња вредност указује да је пројекат у случају самосталне реализације са позајмљеним изворима финансирања и укљученим ризицима реализације пројекта исплатив.

Ризици значајно утичу на исплативост реализације пројекта од стране јавног партнера, јер непредвиђени трошкови, кашњења и технички проблеми могу драматично повећати укупне трошкове и довести до неуспеха пројекта. Управо због тога модел јавно-приватног партнерства (ЈПП) постаје релевантан за разматрање, јер пренос ризика на приватног партнера, који има искуства и капацитете за њихово управљање, побољшава ефикасност и укупну исплативост пројекта, чиме се јавном партнеру омогућава да оствари своје циљеве уз мање финансијске и оперативне ризике.

У наставку ћемо размотрити опцију реализације пројекта по моделу јавно-приватног партнерства без елемената концесије у којем се финансирање инвестиције врши од стране Приватног партнера и где се највећи проценат ризика реализације пројекта преноси на Приватног партнера.

Самоиницијативни предлог пројекта јавно-приватног партнерства о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности, уштедама у оперативним трошковима и смањењу емисије штетних гасова уз примену обновљивих извора енергије на делу објеката јавне намене у општини Велико Градиште

Табела 13: *Новчани ток прилива и одлива пројекта за Јавног партнера у јавно-приватном партнерству*

Новчани ток јавног партнера у опцији јавно-приватног партнерства (ЈПП)																		
ОПИС	ЕУР		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
			2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
Дисконтна стопа	5,75%																	
Дисконтни фактор			1,000000	0,945626	0,894209	0,845588	0,799611	0,756133	0,715019	0,676141	0,639377	0,604612	0,571737	0,540650	0,511253	0,483454	0,457167	0,432309
	СВ	Укупно																
Приливи	**461.150**	**783.232**	**147.830**	**19.371**	**19.587**	**19.986**	**20.395**	**20.814**	**21.244**	**21.685**	**22.137**	**22.600**	**23.075**	**23.562**	**24.061**	**37.073**	**25.098**	**25.636**
Годишња уштеда у трошковима	307.277	622.902	0	19.371	19.587	19.986	20.395	20.814	21.244	21.685	22.137	22.600	23.075	23.562	24.061	24.573	25.098	25.636
Вредност инвестиције	153.873	160.330	147.830	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12.500	0	0
Одливи	**288.955**	**580.429**	**3.315**	**18.018**	**18.378**	**18.746**	**19.121**	**19.503**	**19.893**	**20.291**	**20.697**	**21.111**	**21.533**	**21.964**	**22.403**	**22.851**	**23.308**	**23.774**
Накнада Приватном партнеру за доступност	269.505	544.515	0	17.000	17.340	17.687	18.041	18.401	18.769	19.145	19.528	19.918	20.317	20.723	21.137	21.560	21.991	22.431
Трошкови прикључка	2.500	2.500	2.500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Трошкови осигурања	11.890	24.023	0	750	765	780	796	812	828	845	862	879	896	914	933	951	970	990
Трошкови ризика	5.060	9.391	815	268	273	279	284	290	296	302	308	314	320	326	333	340	346	353
Нето новчани ток (ННТ)	**172.195**	**202.803**	**144.515**	**1.353**	**1.209**	**1.240**	**1.274**	**1.311**	**1.351**	**1.394**	**1.440**	**1.489**	**1.542**	**1.599**	**1.659**	**14.222**	**1.790**	**1.862**
Дисконтовани нето новчани ток		172.195	144.515	1.280	1.081	1.049	1.019	991	966	943	921	901	882	864	848	6.876	818	805
Укупни дисконтовани нето новчани ток			144.515	145.795	146.876	147.925	148.944	149.935	150.901	151.844	152.764	153.665	154.547	155.411	156.259	163.135	163.953	164.758

16	**17**	**18**	**19**	**20**	**21**	**22**	**23**	**24**	**25**
2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047	2048	2049	2050
0,408803	0,386575	0,365555	0,345679	0,326883	0,309109	0,292302	0,276408	0,261379	0,247167
26.187	**26.752**	**27.332**	**27.925**	**28.534**	**29.158**	**29.797**	**30.453**	**31.124**	**31.813**
26.187	26.752	27.332	27.925	28.534	29.158	29.797	30.453	31.124	31.813
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24.250	**24.735**	**25.229**	**25.734**	**26.248**	**26.773**	**27.309**	**27.855**	**28.412**	**28.980**
22.880	23.337	23.804	24.280	24.766	25.261	25.766	26.282	26.807	27.343
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.009	1.030	1.050	1.071	1.093	1.114	1.137	1.159	1.183	1.206
360	368	375	382	390	398	406	414	422	431
1.938	**2.018**	**2.102**	**2.192**	**2.286**	**2.385**	**2.488**	**2.598**	**2.712**	**2.832**
792	780	769	758	747	737	727	718	709	700
165.550	166.330	167.099	167.857	168.604	169.341	170.068	170.786	171.495	172.195

Нето садашња вредност (НСВ)	**172.195**

Самоиницијативни предлог пројекта јавно-приватног партнерства о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности, уштедама у оперативним трошковима и смањењу емисије штетних гасова уз примену обновљивих извора енергије на делу објеката јавне намене у општини Велико Градиште

Презентовани модел јавно-приватног партнерства је исплатив за Јавног партнера и резултира нето садашњом вредности у износу од 172.195,00 евра која је знатно виша од представљене нето садашње вредности у случају самосталне реализације од стране Јавног партнера са позајмљеним изворима средстава и трошкова ризика. Ова вредност представља уштеду трошкова односно вредност која остаје Јавном партнеру након реализације пројекта. Јавни партнер у случају јавно-приватног партнерства има одмах доступне мере продукције енергије из обновљивих извора без икаквог инвестиционог улагања, а тиме и без задужења, док са друге стране остварује значајне уштеде у оперативним трошковима функционисања. Такође, услуга управљања и одржавања ФНИ ће бити пружена одмах након завршетка периода имплементације. Уколико би се реализација пројекта извршила у овој опцији Јавни партнер би задржао одређене минималне ризике на годишњем нивоу током периода трајања уговора, док би највећи део трошкова ризика био пренет на Приватног партнера (93,97%).

На основу табеле бр. 14, финансијски показатељи исплативости пројекта у случају реализације пројекта од стране Приватног партнера су позитивни и показују да је пројекат исплатив и за потенцијалног приватног партнера. Нето садашња вредност износи 39.462,00 евра, а период повраћаја инвестиције 18,71 година. Интерна стопа приноса је позитивна и износи 7,83%.

Табела 14: *Новчани ток прилива и одлива пројекта за Приватног партнера*

Новчани ток Приватног партнера у опцији јавно-приватног партнерства (ЈПП)																		
ОПИС	ЕУР		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
			2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
Дисконтна стопа	5,75%																	
Дисконтни фактор			1,000000	0,945626	0,894209	0,845588	0,799611	0,756133	0,715019	0,676141	0,639377	0,604612	0,571737	0,540650	0,511253	0,483454	0,457167	0,432309
	СВ	Укупно																
Приливи	**269.505**	**544.515**	0	17.000	17.340	17.687	18.041	18.401	18.769	19.145	19.528	19.918	20.317	20.723	21.137	21.560	21.991	22.431
Накнада за доступност	269.505	544.515	0	17.000	17.340	17.687	18.041	18.401	18.769	19.145	19.528	19.918	20.317	20.723	21.137	21.560	21.991	22.431
Одливи	230.043	286.443	155.334	8.294	7.900	7.479	7.031	6.552	6.041	5.497	4.916	4.297	3.638	3.294	3.360	15.927	3.496	3.566
Капитални трошкови	128.873	135.330	122.830	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12.500	0	0
Трошкови имплементације система ПЕА	5.000	5.000	5.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Трошкови припреме документације	20.000	20.000	20.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Трошкови осигурања	750	750	750	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Трошкови одржавања	42.840	86.554	0	2.702	2.756	2.811	2.868	2.925	2.984	3.043	3.104	3.166	3.229	3.294	3.360	3.427	3.496	3.566
Трошкови финансирања	32.580	38.809	6.754	5.591	5.143	4.668	4.163	3.627	3.058	2.454	1.812	1.131	408	0	0	0	0	0
Нето новчани ток (ННТ)	39.462	258.072	-155.334	8.706	9.440	10.208	11.010	11.849	12.728	13.648	14.611	15.621	16.679	17.429	17.777	5.633	18.496	18.866
Дисконтовани нето новчани ток		39.462	-155.334	8.233	8.442	8.631	8.804	8.960	9.101	9.228	9.342	9.445	9.536	9.423	9.089	2.723	8.456	8.156
Укупни дисконтовани нето новчани ток			-155.334	-147.101	-138.659	-130.028	-121.224	-112.264	-103.163	-93.936	-84.593	-75.149	-65.613	-56.190	-47.101	-44.378	-35.922	-27.766

16	**17**	**18**	**19**	**20**	**21**	**22**	**23**	**24**	**25**
2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047	2048	2049	2050
0,408803	0,386575	0,365555	0,345679	0,326883	0,309109	0,292302	0,276408	0,261379	0,247167
22.880	23.337	23.804	24.280	24.766	25.261	25.766	26.282	26.807	27.343
22.880	23.337	23.804	24.280	24.766	25.261	25.766	26.282	26.807	27.343
3.637	3.710	3.784	3.859	3.937	4.015	4.096	4.178	4.261	4.346
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.637	3.710	3.784	3.859	3.937	4.015	4.096	4.178	4.261	4.346
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19.243	19.628	20.020	20.421	20.829	21.246	21.671	22.104	22.546	22.997
7.867	7.588	7.319	7.059	6.809	6.567	6.334	6.110	5.893	5.684
-19.900	-12.312	-4.994	2.065	8.874	15.441	21.775	27.885	33.778	39.462

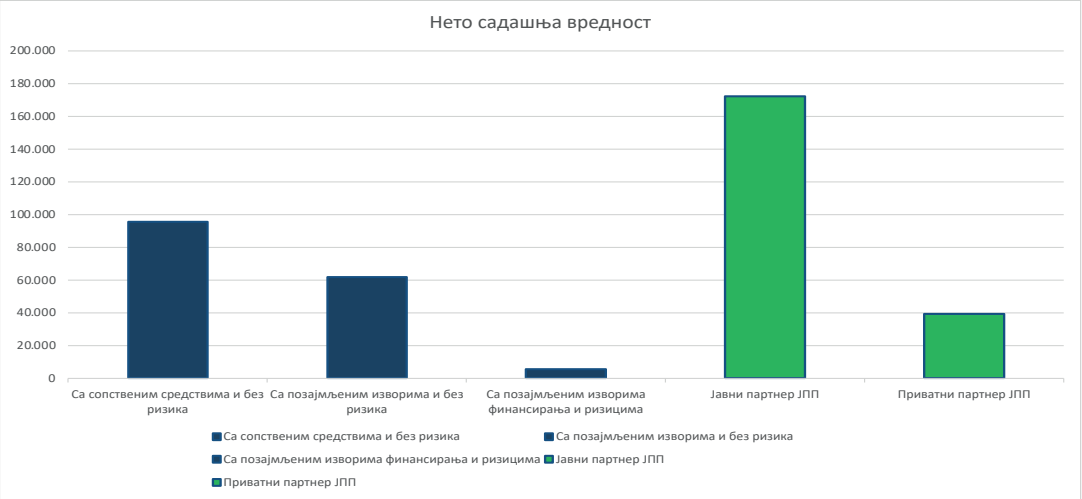
Период повраћаја (година)	**18,71**
Интерна стопа приноса (ИСП)	**7,83%**
Нето садашња вредност (НСВ)	**39.462**

20.8. Анализа економске ефикасности предложеног пројекта

Табела 15: *Збирни табеларни преглед финансијских показатеља исплативости пројекта*

Самостална реализација пројекта од стране Јавног партнера				Јавно-приватно партнерство	
Финансијски индикатори	Са сопственим средствима и без ризика	Са позајмљеним изворима и без ризика	Са позајмљеним изворима финансирања и ризицима	Јавни партнер ЈПП	Приватни партнер ЈПП
Нето садашња вредност	95.424	61.662	5.569	172.195	39.462
Период повраћаја	12,74	16,64	24,01	одмах доступно	18,71
Интерна стопа приноса	11,07%	8,86%	6,01%	одмах доступно	7,83%

Анализом збирног прегледа финансијских показатеља исплативости пројекта закључује се да би у случају самосталне реализације пројекта од стране Јавног партнера, узимајући у обзир све неопходне, реалне услове за реализацију пројекта, нето садашња вредност (НСВ) била позитивна и износила 5.569,00€, док би период повраћаја био 24,01 година. У случају реализације предметног пројекта по моделу јавно-приватног партнерства нето садашња вредност (НСВ) Јавног партнера би била 172.195,00 евра.

Са друге стране, уколико сагледамо пројекат из угла Приватног партнера, он би остварио нето садашњу вредност у износу од 39.462,00 евра, интерна стопа приноса (ИСП) би била 7,83%, а период повраћаја уложеног капитала би износио 18,71 година на основу чега се закључује да би реализација пројекта по наведеним условима била исплатива за Јавног и Приватног партнера. Приватни партнер има обавезу да пренесе власништво над имплементираним ФНИ на Јавног партнера након периода имплементације, а пре почетка периода доступности, односно примопредајом доступног функционалног система.

Дакле, несумњиво је да је најисплативије решење за Јавног партнера уколико би се предложени пројекат реализовао моделом јавно-приватног партнерства без елемената концесије.

21. АНАЛИЗА ОСЕТЉИВОСТИ ПРОЈЕКТА

Анализа осетљивости пројекта је кључни део процене финансијске одрживости и исплативости, јер омогућава да се процене промене у новчаним токовима и укупним уштедама уколико дође до одступања у неким од основних претпоставки пројекта. У овом случају, анализа осетљивости фокусира се промене у проценту сопствене потрошње продуковане енергије. У наставку је представљен начин на који ће ова анализа бити структуирана и фактори који ће се посебно размотрити.

21.1. Осетљивост на промену у проценту сопствене потрошње

У основном сценарију пројекта, предвиђено је да Јавни партнер користи 75% продуковане енергије за сопствене потребе, док преосталих 25% представља вишак који се враћа у мрежу. Међутим, како би се анализирале све могуће варијације у проценту сопствене потрошње, потребно је размотрити додатне сценарије:

- **Сценарио 0% сопствене потрошње:** У овом сценарију се претпоставља да Јавни партнер не користи ниједан део продуковане енергије за сопствене потребе, већ да се сва продукована енергија враћа у мрежу као вишак. Овај сценарио омогућава процену минималних могућих уштеда и указује на утицај потпуног одсуства сопствене потрошње на укупне финансијске ефекте пројекта.
- **Сценарио 50% сопствене потрошње:** У овом сценарију Јавни партнер користи половину продуковане енергије за сопствене потребе, док се других 50% враћа у мрежу. Овај сценарио представља средњи сценарио који показује како делимична сопствена потрошња утиче на уштеде и новчани ток у оквиру ЈПП.
- **Сценарио 100% сопствене потрошње:** У овом сценарију претпоставља се да Јавни партнер користи 100% продуковане енергије за сопствене потребе, што представља максимални ниво уштеде. Овај сценарио омогућава процену максималних уштеда које би пројекат могао остварити и указује на финансијске ефекте када је сопствена потрошња оптимална.

За сваки од ових сценарија, у табели ће бити приказане пројектоване годишње уштеде у трошковима енергије. Уштеде ће варирати у зависности од процента сопствене потрошње, с обзиром на то да је енергија искоришћена „иза бројила“ много исплативија због избегавања мрежарине, накнада за обновљиве изворе енергије и енергетску ефикасност. Сваки сценарио ће такође бити анализиран у смислу његовог утицаја на новчани ток у ЈПП пројекту и на Нето садашњу вредност (НСВ) пројекта. У сценаријима са већим процентом сопствене потрошње, уштеде и НСВ ће бити већи, док ће у сценаријима са мањим процентом сопствене потрошње ти ефекти бити смањени.

21.1.1. Сценарио 0% сопствене потрошње

У овом сценарију претпоставља се да Јавни партнер не користи ниједан део продуковане енергије за сопствене потребе. Сва продукована енергија враћа се у мрежу, што резултира минималним уштедама јер се губе користи од избегнуте мрежарине и накнада за обновљиве изворе енергије.

Р.Бр.	Врста објекта	Објекат	Годишња уштеда у 1. години (EUR)	Годишња уштеда у 2. години (EUR)	Годишња уштеда у 3. години (EUR)	Годишња уштеда у 4. години (EUR)	Годишња уштеда у 5. години (EUR)	Годишња уштеда у 6. години (EUR)	Годишња уштеда у 7. години (EUR)	Годишња уштеда у 8. години (EUR)	Годишња уштеда у 9. години (EUR)	Годишња уштеда у 10. години (EUR)
1	Школа	ОШ Миша Живановић	756,77	796,40	814,51	833,06	852,08	871,57	891,53	911,99	932,95	954,44
2	Школа	ОШ Вук Караџић	1.327,13	1.394,11	1.424,92	1.456,50	1.488,86	1.522,03	1.556,02	1.590,85	1.626,55	1.663,13
3	Школа	Средња школа Милоје Васић - хала	1.808,41	1.902,33	1.945,32	1.989,36	2.034,50	2.080,75	2.128,15	2.176,72	2.226,48	2.277,48
4	Водоизвориште	Водоизвориште - Острво	7.331,50	7.711,65	7.885,66	8.063,99	8.246,73	8.433,99	8.625,89	8.822,52	9.024,02	9.230,49
5	Спортска хала	Спортска хала Велико Градиште	5.895,13	6.205,04	6.346,56	6.491,59	6.640,19	6.792,46	6.948,49	7.108,37	7.272,18	7.440,04
		УКУПНО	**17.118,93**	**18.009,53**	**18.416,97**	**18.834,50**	**19.262,36**	**19.700,80**	**20.150,07**	**20.610,45**	**21.082,19**	**21.565,57**

Годишња уштеда у 11. години (EUR)	Годишња уштеда у 12. години (EUR)	Годишња уштеда у 13. години (EUR)	Годишња уштеда у 14. години (EUR)	Годишња уштеда у 15. години (EUR)	Годишња уштеда у 16. години (EUR)	Годишња уштеда у 17. години (EUR)	Годишња уштеда у 18. години (EUR)	Годишња уштеда у 19. години (EUR)	Годишња уштеда у 20. години (EUR)	Годишња уштеда у 21. години (EUR)	Годишња уштеда у 22. години (EUR)	Годишња уштеда у 23. години (EUR)	Годишња уштеда у 24. години (EUR)	Годишња уштеда у 25. години (EUR)
976,45	999,00	1.022,11	1.045,78	1.070,04	1.094,90	1.120,37	1.146,46	1.173,20	1.200,59	1.228,66	1.257,41	1.286,87	1.317,06	1.347,98
1.700,62	1.739,04	1.778,41	1.818,76	1.860,10	1.902,46	1.945,88	1.990,36	2.035,94	2.082,65	2.130,51	2.179,55	2.229,80	2.281,28	2.334,04
2.329,73	2.383,28	2.438,14	2.494,35	2.551,96	2.610,98	2.671,45	2.733,41	2.796,90	2.861,94	2.928,59	2.996,88	3.066,84	3.138,52	3.211,97
9.442,05	9.658,84	9.880,97	10.108,58	10.341,80	10.580,77	10.825,62	11.076,50	11.333,55	11.596,93	11.866,78	12.143,27	12.426,56	12.716,81	13.014,18
7.612,03	7.788,25	7.968,82	8.153,82	8.343,38	8.537,60	8.736,59	8.940,48	9.149,37	9.363,39	9.582,68	9.807,34	10.037,52	10.273,34	10.514,96
22.060,88	**22.568,41**	**23.088,45**	**23.621,30**	**24.167,28**	**24.726,71**	**25.299,90**	**25.887,21**	**26.488,96**	**27.105,51**	**27.737,21**	**28.384,45**	**29.047,58**	**29.727,01**	**30.423,12**

У случају сценарија са процентом сопствене потрошње од 0%, где се сва продукована енергија враћа у мрежу као вишак, годишње уштеде за Јавног партнера су знатно мање у поређењу са сценаријима са већим процентом сопствене потрошње, јер Јавни партнер не користи директно продуковану енергију, што искључује избегавање трошкова мрежарине и накнада за обновљиве изворе енергије. Уштеда која се остварује реализацијом овог пројекта износи са процењених 17.118,93 € у првој години до 30.423,12 € у последњој, 25. години. У наставку је приказан новчани ток Јавног партнера у оквиру ЈПП у овој опцији, који детаљно илуструје финансијске ефекте оваквог сценарија.

Нето садашња вредност (НСВ) за Јавног партнера у оквиру ЈПП пројекта у сценарију са 0% сопствене потрошње износи 151.807,00 €. Овај износ је значајно мањи у односу на НСВ у основном сценарију пројекта, који подразумева 75% сопствене потрошње и износи 172.195,00 €. Ово поређење показује колико је критичан утицај сопствене потрошње на укупну финансијску исплативост пројекта. У сценарију са већим процентом сопствене потрошње (75%), Јавни партнер остварује знатно веће уштеде, што позитивно утиче на НСВ и новчане токове, док у сценарију са 0% сопствене потрошње значајан део тих уштеда се губи. Ови подаци указују да је оптимизација коришћења продуковане енергије за сопствене потребе кључна за максимизацију финансијских користи Јавног партнера у оквиру овог пројекта. Сценарио у којем се енергија уопште не користи за сопствену потрошњу је мало вероватан, јер је пројектована просечна сопствена потрошња енергије око 75%. Ово указује да ће Јавни партнер са великом вероватноћом искористити продуковану енергију за своје потребе, чиме ће постићи оптималну финансијску исплативост и значајне уштеде, као што је предвиђено у основном сценарију.

Табела 17: *Новчани ток прилива и одлива пројекта за Јавног партнера у јавно-приватном партнерству у случају сценарија 0% сопствене потрошње*

Новчани ток Јавног партнера у опцији јавно-приватног партнерства (ЈПП)																		
ОПИС	ЕУР		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
			2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
Дисконтна стопа	5,75%																	
Дисконтни фактор			1,000000	0,945626	0,894209	0,845588	0,799611	0,756133	0,715019	0,676141	0,639377	0,604612	0,571737	0,540650	0,511253	0,483454	0,457167	0,432309
	СВ	Укупно																
Приливи	**440.761**	**745.415**	**147.830**	**17.119**	**18.010**	**18.417**	**18.835**	**19.262**	**19.701**	**20.150**	**20.610**	**21.082**	**21.566**	**22.061**	**22.568**	**35.588**	**23.621**	**24.167**
Годишња уштеда у трошковима	286.888	585.085	0	17.119	18.010	18.417	18.835	19.262	19.701	20.150	20.610	21.082	21.566	22.061	22.568	23.088	23.621	24.167
Вредност инвестиције	153.873	160.330	147.830	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12.500	0	0
Одливи	**288.955**	**580.429**	**3.315**	**18.018**	**18.378**	**18.746**	**19.121**	**19.503**	**19.893**	**20.291**	**20.697**	**21.111**	**21.533**	**21.964**	**22.403**	**22.851**	**23.308**	**23.774**
Накнада Приватном партнеру за доступност	269.505	544.515	0	17.000	17.340	17.687	18.041	18.401	18.769	19.145	19.528	19.918	20.317	20.723	21.137	21.560	21.991	22.431
Трошкови прикључка	2.500	2.500	2.500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Трошкови осигурања	11.890	24.023	0	750	765	780	796	812	828	845	862	879	896	914	933	951	970	990
Трошкови ризика	5.060	9.391	815	268	273	279	284	290	296	302	308	314	320	326	333	340	346	353
Нето новчани ток (ННТ)	**151.807**	**164.986**	**144.515**	**-899**	**-369**	**-329**	**-286**	**-241**	**-192**	**-141**	**-86**	**-28**	**33**	**97**	**166**	**12.738**	**313**	**393**
Дисконтовани нето новчани ток		151.807	144.515	-850	-330	-278	-229	-182	-137	-95	-55	-17	19	53	85	6.158	143	170
Укупни дисконтовани нето новчани ток			144.515	143.665	143.335	143.058	142.829	142.647	142.509	142.414	142.359	142.342	142.360	142.413	142.498	148.656	148.799	148.969

16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047	2048	2049	2050
0,408803	0,386575	0,365555	0,345679	0,326883	0,309109	0,292302	0,276408	0,261379	0,247167
24.727	**25.300**	**25.887**	**26.489**	**27.106**	**27.737**	**28.384**	**29.048**	**29.727**	**30.423**
24.727	25.300	25.887	26.489	27.106	27.737	28.384	29.048	29.727	30.423
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24.250	**24.735**	**25.229**	**25.734**	**26.248**	**26.773**	**27.309**	**27.855**	**28.412**	**28.980**
22.880	23.337	23.804	24.280	24.766	25.261	25.766	26.282	26.807	27.343
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.009	1.030	1.050	1.071	1.093	1.114	1.137	1.159	1.183	1.206
360	368	375	382	390	398	406	414	422	431
477	**565**	**658**	**755**	**857**	**964**	**1.076**	**1.193**	**1.315**	**1.443**
195	219	241	261	280	298	314	330	344	357
149.164	149.383	149.623	149.884	150.164	150.462	150.777	151.106	151.450	151.807

Нето садашња вредност (НСВ)	**151.807**

21.1.2. Сценарио 50% сопствене потрошње

Делимична сопствена потрошња омогућава Јавном партнеру да искористи половину продуковане енергије за сопствене потребе, док се друга половина враћа у мрежу. Уштеде у овом сценарију су значајно веће у односу на сценарио 0%, али и даље ниже од референтне вредности (75%).

Р.Бр.	Врста објекта	Објекат	Годишња уштеда у 1. години (EUR)	Годишња уштеда у 2. години (EUR)	Годишња уштеда у 3. години (EUR)	Годишња уштеда у 4. години (EUR)	Годишња уштеда у 5. години (EUR)	Годишња уштеда у 6. години (EUR)	Годишња уштеда у 7. години (EUR)	Годишња уштеда у 8. години (EUR)	Годишња уштеда у 9. години (EUR)	Годишња уштеда у 10. години (EUR)
1	Школа	ОШ Миша Живановић	879,37	897,64	915,19	933,20	951,66	970,60	990,02	1.009,94	1.030,36	1.051,31
2	Школа	ОШ Вук Караџић	1.359,23	1.394,11	1.424,92	1.456,50	1.488,86	1.522,03	1.556,02	1.590,85	1.626,55	1.663,13
3	Школа	Средња школа Милоје Васић - хала	2.025,49	2.070,51	2.112,56	2.155,69	2.199,91	2.245,26	2.291,75	2.339,41	2.388,29	2.438,39
4	Водоизвориште	Водоизвориште - Острво	7.821,09	8.012,93	8.185,29	8.361,97	8.543,07	8.728,70	8.918,97	9.114,00	9.313,89	9.518,76
5	Спортска хала	Спортска хала Велико Градиште	6.535,15	6.686,15	6.825,04	6.967,43	7.113,41	7.263,08	7.416,52	7.573,82	7.735,08	7.900,39
		УКУПНО	**18.620,33**	**19.061,34**	**19.463,00**	**19.874,78**	**20.296,92**	**20.729,66**	**21.173,28**	**21.628,02**	**22.094,17**	**22.571,99**

Годишња уштеда у 11. години (EUR)	Годишња уштеда у 12. години (EUR)	Годишња уштеда у 13. години (EUR)	Годишња уштеда у 14. години (EUR)	Годишња уштеда у 15. години (EUR)	Годишња уштеда у 16. години (EUR)	Годишња уштеда у 17. години (EUR)	Годишња уштеда у 18. години (EUR)	Годишња уштеда у 19. години (EUR)	Годишња уштеда у 20. години (EUR)	Годишња уштеда у 21. години (EUR)	Годишња уштеда у 22. години (EUR)	Годишња уштеда у 23. години (EUR)	Годишња уштеда у 24. години (EUR)	Годишња уштеда у 25. години (EUR)
1.072,79	1.094,81	1.117,39	1.140,54	1.164,28	1.188,62	1.213,57	1.239,15	1.265,38	1.292,26	1.319,83	1.348,08	1.377,04	1.406,73	1.437,16
1.700,62	1.739,04	1.778,41	1.818,76	1.860,10	1.902,46	1.945,88	1.990,36	2.035,94	2.082,65	2.130,51	2.179,55	2.229,80	2.281,28	2.334,04
2.489,76	2.542,42	2.596,41	2.651,76	2.708,49	2.766,65	2.826,27	2.887,38	2.950,02	3.014,22	3.080,03	3.147,49	3.216,62	3.287,48	3.360,10
9.728,74	9.943,95	10.164,52	10.390,57	10.622,24	10.859,66	11.102,98	11.352,33	11.607,87	11.869,74	12.138,09	12.413,09	12.694,89	12.983,66	13.279,57
8.069,85	8.243,56	8.421,61	8.604,13	8.791,21	8.982,97	9.179,51	9.380,96	9.587,43	9.799,05	10.015,93	10.238,21	10.466,02	10.699,49	10.938,76
23.061,76	**23.563,78**	**24.078,35**	**24.605,76**	**25.146,32**	**25.700,36**	**26.268,21**	**26.850,18**	**27.446,64**	**28.057,92**	**28.684,39**	**29.326,41**	**29.984,37**	**30.658,64**	**31.349,63**

У случају сценарија са процентом сопствене потрошње од 50%, где Јавни партнер користи половину продуковане енергије за сопствене потребе, годишња уштеда износи 18.620,33 € у првој години, а 31.349,63€ у последњој. Овај ниво уштеде је већи у односу на сценарио са 0% сопствене потрошње, али и даље мањи од референтне вредности пројекта, која износи 75% сопствене потрошње. Повећање уштеде у односу на 0% СП сценарио указује на значајан утицај делимичне сопствене потрошње продуковане енергије на финансијске користи пројекта. У наставку је приказан новчани ток Јавног партнера у оквиру ЈПП за ову опцију, који илуструје финансијске ефекте делимичне сопствене потрошње.

Нето садашња вредност (НСВ) за Јавног партнера у оквиру ЈПП пројекта у сценарију са 50% сопствене потрошње износи 165.399,00 €. Овај износ је нижи од НСВ у основном сценарију, који подразумева 75% сопствене потрошње и износи 172.195,00€. Разлика у НСВ између ова два сценарија показује колики је утицај вишег процента сопствене потрошње на укупну исплативост пројекта. Сценарио са 50% СП пружа солидне уштеде и прихватљив ниво НСВ, али је уштеда знатно мања него у основном сценарију, што указује на то да оптимизација сопствене потрошње (приближавање процента ка 75% или више) значајно побољшава финансијске резултате и доноси већу економску корист за Јавног партнера.

Табела 18: *Новчани ток прилива и одлива пројекта за Јавног партнера у јавно-приватном партнерству у случају сценарија 50% сопствене потрошње*

Новчани ток Јавног партнера у опцији јавно-приватног партнерства (ЈПП)																		
ОПИС	ЕУР		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
			2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
Дисконтна стопа	5,75%																	
Дисконтни фактор			1,000000	0,945626	0,894209	0,845588	0,799611	0,756133	0,715019	0,676141	0,639377	0,604612	0,571737	0,540650	0,511253	0,483454	0,457167	0,432309
	СВ	Укупно																
Приливи	**454.354**	**770.626**	**147.830**	**18.620**	**19.061**	**19.463**	**19.875**	**20.297**	**20.730**	**21.173**	**21.628**	**22.094**	**22.572**	**23.062**	**23.564**	**36.578**	**24.606**	**25.146**
Годишња уштеда у трошковима	300.481	610.296	0	18.620	19.061	19.463	19.875	20.297	20.730	21.173	21.628	22.094	22.572	23.062	23.564	24.078	24.606	25.146
Вредност инвестиције	153.873	160.330	147.830	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12.500	0	0
Одливи	**288.955**	**580.429**	**3.315**	**18.018**	**18.378**	**18.746**	**19.121**	**19.503**	**19.893**	**20.291**	**20.697**	**21.111**	**21.533**	**21.964**	**22.403**	**22.851**	**23.308**	**23.774**
Накнада Приватном партнеру за доступност	269.505	544.515	0	17.000	17.340	17.687	18.041	18.401	18.769	19.145	19.528	19.918	20.317	20.723	21.137	21.560	21.991	22.431
Трошкови прикључка	2.500	2.500	2.500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Трошкови осигурања	11.890	24.023	0	750	765	780	796	812	828	845	862	879	896	914	933	951	970	990
Трошкови ризика	5.060	9.391	815	268	273	279	284	290	296	302	308	314	320	326	333	340	346	353
Нето новчани ток (ННТ)	**165.399**	**190.197**	**144.515**	**603**	**683**	**717**	**754**	**794**	**837**	**882**	**931**	**984**	**1.039**	**1.098**	**1.161**	**13.727**	**1.298**	**1.372**
Дисконтовани нето новчани ток		165.399	144.515	570	611	607	603	600	598	597	595	595	594	594	594	6.637	593	593
Укупни дисконтовани нето новчани ток			144.515	145.085	145.696	146.302	146.905	147.506	148.104	148.701	149.296	149.891	150.485	151.078	151.672	158.309	158.902	159.495

16	**17**	**18**	**19**	**20**	**21**	**22**	**23**	**24**	**25**
2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047	2048	2049	2050
0,408803	0,386575	0,365555	0,345679	0,326883	0,309109	0,292302	0,276408	0,261379	0,247167
25.700	**26.268**	**26.850**	**27.447**	**28.058**	**28.684**	**29.326**	**29.984**	**30.659**	**31.350**
25.700	26.268	26.850	27.447	28.058	28.684	29.326	29.984	30.659	31.350
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24.250	**24.735**	**25.229**	**25.734**	**26.248**	**26.773**	**27.309**	**27.855**	**28.412**	**28.980**
22.880	23.337	23.804	24.280	24.766	25.261	25.766	26.282	26.807	27.343
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.009	1.030	1.050	1.071	1.093	1.114	1.137	1.159	1.183	1.206
360	368	375	382	390	398	406	414	422	431
1.451	**1.534**	**1.621**	**1.713**	**1.809**	**1.911**	**2.018**	**2.129**	**2.246**	**2.369**
593	593	593	592	591	591	590	589	587	586
160.088	160.681	161.274	161.866	162.457	163.048	163.638	164.226	164.814	165.399

Нето садашња вредност (НСВ)	**165.399**

21.1.3. Сценарио 100% сопствене потрошње

У овом сценарију Јавни партнер користи целокупну продуковану енергију за сопствене потребе. Ово је најповољнији сценарио, јер омогућава максималне уштеде и највиши ниво новчаних токова.

Р.Бр.	Врста објекта	Објекат	Годишња уштеда у 1. години (EUR)	Годишња уштеда у 2. години (EUR)	Годишња уштеда у 3. години (EUR)	Годишња уштеда у 4. години (EUR)	Годишња уштеда у 5. години (EUR)	Годишња уштеда у 6. години (EUR)	Годишња уштеда у 7. години (EUR)	Годишња уштеда у 8. години (EUR)	Годишња уштеда у 9. години (EUR)	Годишња уштеда у 10. години (EUR)
1	Школа	ОШ Миша Живановић	1.001,98	998,88	1.015,88	1.033,33	1.051,24	1.069,63	1.088,51	1.107,88	1.127,77	1.148,18
2	Школа	ОШ Вук Караџић	1.391,33	1.394,11	1.424,92	1.456,50	1.488,86	1.522,03	1.556,02	1.590,85	1.626,55	1.663,13
3	Школа	Средња школа Милоје Васић - хала	2.242,57	2.238,68	2.279,81	2.322,02	2.365,33	2.409,76	2.455,35	2.502,11	2.550,09	2.599,31
4	Водоизвориште	Водоизвориште - Острво	8.310,69	8.314,21	8.484,91	8.659,94	8.839,40	9.023,41	9.212,06	9.405,47	9.603,76	9.807,04
5	Спортска хала	Спортска хала Велико Градиште	7.175,17	7.167,27	7.303,51	7.443,27	7.586,64	7.733,70	7.884,56	8.039,28	8.197,98	8.360,74
		УКУПНО	**20.121,74**	**20.113,16**	**20.509,03**	**20.915,06**	**21.331,47**	**21.758,53**	**22.196,49**	**22.645,60**	**23.106,15**	**23.578,40**

Годишња уштеда у 11. години (EUR)	Годишња уштеда у 12. години (EUR)	Годишња уштеда у 13. години (EUR)	Годишња уштеда у 14. години (EUR)	Годишња уштеда у 15. години (EUR)	Годишња уштеда у 16. години (EUR)	Годишња уштеда у 17. години (EUR)	Годишња уштеда у 18. години (EUR)	Годишња уштеда у 19. години (EUR)	Годишња уштеда у 20. години (EUR)	Годишња уштеда у 21. години (EUR)	Годишња уштеда у 22. години (EUR)	Годишња уштеда у 23. години (EUR)	Годишња уштеда у 24. години (EUR)	Годишња уштеда у 25. години (EUR)
1.169,13	1.190,62	1.212,67	1.235,30	1.258,52	1.282,34	1.306,78	1.331,84	1.357,56	1.383,94	1.411,00	1.438,75	1.467,21	1.496,40	1.526,34
1.700,62	1.739,04	1.778,41	1.818,76	1.860,10	1.902,46	1.945,88	1.990,36	2.035,94	2.082,65	2.130,51	2.179,55	2.229,80	2.281,28	2.334,04
2.649,79	2.701,57	2.754,69	2.809,16	2.865,03	2.922,33	2.981,09	3.041,35	3.103,14	3.166,50	3.231,48	3.298,10	3.366,40	3.436,44	3.508,24
10.015,44	10.229,07	10.448,07	10.672,56	10.902,68	11.138,56	11.380,34	11.628,17	11.882,19	12.142,55	12.409,40	12.682,91	12.963,22	13.250,52	13.544,96
8.527,67	8.698,86	8.874,41	9.054,44	9.239,04	9.428,33	9.622,43	9.821,44	10.025,49	10.234,70	10.449,18	10.669,08	10.894,52	11.125,63	11.362,56
24.062,64	**24.559,16**	**25.068,25**	**25.590,21**	**26.125,37**	**26.674,02**	**27.236,51**	**27.813,16**	**28.404,32**	**29.010,33**	**29.631,56**	**30.268,38**	**30.921,15**	**31.590,28**	**32.276,14**

У случају сценарија са процентом сопствене потрошње од 100%, где Јавни партнер користи целокупну продуковану енергију за сопствене потребе, годишња уштеда износи 20.121,74 € у првој години, а 32.276,14 € у последњој. Овај сценарио представља оптималну употребу продуковане енергије, јер омогућава Јавном партнеру да избегне све додатне трошкове повезане са враћањем вишкова у мрежу, чиме максимизује уштеде. Поред тога, пун проценат сопствене потрошње обезбеђује највећу могућу уштеду на трошковима мрежарине и накнада за обновљиве изворе енергије. У наставку је приказан новчани ток Јавног партнера у оквиру ЈПП за ову опцију, који илуструје финансијске ефекте максималне сопствене потрошње.

Нето садашња вредност (НСВ) за Јавног партнера у оквиру ЈПП пројекта у сценарију са 100% сопствене потрошње износи 178.992,00 €, што је више у односу на НСВ у основном сценарију, где НСВ износи 172.195,00 € уз 75% сопствене потрошње. Ова разлика показује да повећање процента сопствене потрошње директно доприноси већој финансијској користи за Јавног партнера. У сценарију са 100% СП, Јавни партнер користи целокупну продуковану енергију, чиме се максимизују уштеде јер се избегавају сви трошкови повезани са преносом енергије и мрежарином. Овај резултат указује на значај оптимизације сопствене потрошње као начина за повећање НСВ и остваривање максималних финансијских бенефита у оквиру пројекта.

Табела 19: *Новчани ток прилива и одлива пројекта за Јавног партнера у јавно-приватном партнерству у случају сценарија 100% сопствене потрошње*

Новчани ток Јавног партнера у опцији јавно-приватног партнерства (ЈПП)																		
ОПИС	ЕУР		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
			2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
Дисконтна стопа	5,75%																	
Дисконтни фактор			1,000000	0,945626	0,894209	0,845588	0,799611	0,756133	0,715019	0,676141	0,639377	0,604612	0,571737	0,540650	0,511253	0,483454	0,457167	0,432309
	СВ	Укупно																
Приливи	**467.946**	**795.837**	**147.830**	**20.122**	**20.113**	**20.509**	**20.915**	**21.331**	**21.759**	**22.196**	**22.646**	**23.106**	**23.578**	**24.063**	**24.559**	**37.568**	**25.590**	**26.125**
Годишња уштеда у трошковима	314.073	635.507	0	20.122	20.113	20.509	20.915	21.331	21.759	22.196	22.646	23.106	23.578	24.063	24.559	25.068	25.590	26.125
Вредност инвестиције	153.873	160.330	147.830	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12.500	0	0
Одливи	**288.955**	**580.429**	**3.315**	**18.018**	**18.378**	**18.746**	**19.121**	**19.503**	**19.893**	**20.291**	**20.697**	**21.111**	**21.533**	**21.964**	**22.403**	**22.851**	**23.308**	**23.774**
Накнада Приватном партнеру за доступност	269.505	544.515	0	17.000	17.340	17.687	18.041	18.401	18.769	19.145	19.528	19.918	20.317	20.723	21.137	21.560	21.991	22.431
Трошкови прикључка	2.500	2.500	2.500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Трошкови осигурања	11.890	24.023	0	750	765	780	796	812	828	845	862	879	896	914	933	951	970	990
Трошкови ризика	5.060	9.391	815	268	273	279	284	290	296	302	308	314	320	326	333	340	346	353
Нето новчани ток (ННТ)	**178.992**	**215.408**	**144.515**	**2.104**	**1.735**	**1.763**	**1.794**	**1.828**	**1.865**	**1.906**	**1.949**	**1.995**	**2.046**	**2.099**	**2.156**	**14.717**	**2.282**	**2.351**
Дисконтовани нето новчани ток		178.992	144.515	1.990	1.552	1.491	1.435	1.383	1.334	1.288	1.246	1.206	1.170	1.135	1.102	7.115	1.043	1.017
Укупни дисконтовани нето новчани ток			144.515	146.505	148.056	149.547	150.982	152.365	153.698	154.987	156.233	157.439	158.609	159.744	160.846	167.961	169.005	170.021

16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047	2048	2049	2050
0,408803	0,386575	0,365555	0,345679	0,326883	0,309109	0,292302	0,276408	0,261379	0,247167
26.674	**27.237**	**27.813**	**28.404**	**29.010**	**29.632**	**30.268**	**30.921**	**31.590**	**32.276**
26.674	27.237	27.813	28.404	29.010	29.632	30.268	30.921	31.590	32.276
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24.250	**24.735**	**25.229**	**25.734**	**26.248**	**26.773**	**27.309**	**27.855**	**28.412**	**28.980**
22.880	23.337	23.804	24.280	24.766	25.261	25.766	26.282	26.807	27.343
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.009	1.030	1.050	1.071	1.093	1.114	1.137	1.159	1.183	1.206
360	368	375	382	390	398	406	414	422	431
2.425	**2.502**	**2.584**	**2.671**	**2.762**	**2.858**	**2.959**	**3.066**	**3.178**	**3.296**
991	967	945	923	903	883	865	847	831	815
171.013	171.980	172.924	173.847	174.750	175.634	176.499	177.346	178.177	178.992

Нето садашња вредност (НСВ)	**178.992**

21.2. Преглед резултата анализе осетљивости

У наставку је представљена збирна табела која приказује финансијске ефекте предложеног пројекта у различитим сценаријима процента сопствене потрошње продуковане енергије. Табела нето садашњу вредност (НСВ) за Јавног партнера у оквиру ЈПП за сваки од разматраних сценарија.

Сценарио	Уштеда у 1. години (€)	НСВ ЈП у ЈПП(€)
Основни сценарио (75% сопствене потрошње)	19.371,0	172.195,3
0% сопствене потрошње	17.118,9	151.807,0
50% сопствене потрошње	18.620,3	165.399,1
100% сопствене потрошње	20.121,7	178.991,6

- **Основни сценарио (75% сопствене потрошње):**

  Овај сценарио представља референтну вредност пројекта. Уз 75% сопствене потрошње, НСВ износи 172.195,00 €. Ово показује стабилну и предвидиву финансијску корист за Јавног партнера, што чини овај сценарио оптималним за дугорочну исплативост.

- **Сценарио 0% сопствене потрошње:**

  У случају када Јавни партнер не користи директно продуковану енергију (0% сопствене потрошње) и сав вишак се враћа у мрежу, НСВ је 151.807,00 €. Овај сценарио показује најмању финансијску исплативост, што указује на важност оптималног коришћења продуковане енергије за сопствене потребе.

- **Сценарио 50% сопствене потрошње:**

  Делимична сопствена потрошња од 50% резултира НСВ од 165.399,00 €. Овај сценарио представља средњу вредност уштеде и НСВ, показујући да делимична сопствена потрошња значајно побољшава финансијске ефекте у односу на сценарио са 0% СП, али и даље заостаје за основним сценаријем.

- **Сценарио 100% сопствене потрошње:**

  Максимална сопствена потрошња од 100% доноси највећу НСВ међу процентима сопствене потрошње, износећи 178.992,00 €. Овај сценарио указује на то да максимално коришћење продуковане енергије за сопствене потребе има највећи утицај на финансијску корист за Јавног партнера.

Основни сценарио (75% СП) пружа стабилну и предвидиву основу за пројекат, док сценарио са вишим процентом сопствене потрошње (100%) може додатно побољшати исплативост и НСВ. Сценарији са нижим процентом сопствене потрошње (0% и 50%) показују смањену финансијску корист, што подвлачи важност оптималног коришћења продуковане енергије за сопствене потребе. Најисплативији сценарио је онај користи сва продукована енергија путем ФНИ, што значајно доприноси укупним уштедама и побољшава НСВ, чиме се додатно истиче дугорочна вредност овог пројекта за Јавног партнера.

22. ВРСТА И ИЗНОСИ СРЕДСТАВА ОБЕЗБЕЂЕЊА КОЈА ТРЕБА ДА ОБЕЗБЕДЕ ПАРТНЕРИ У ПРОЈЕКТУ

Јавни партнер ће, сходно Закону о јавним набавкама („Службени гласник РС“, бр. 91/2019 и 92/2023; у даљем тексту: ЗЈН), јавним позивом и конкурсном документацијом навести да је привредни субјект дужан да достави средства финансијског обезбеђења за озбиљност понуде (једну) и то оригинал банкарску гаранцију у вредности од највише 3% од укупне вредности понуде без ПДВ-а. Банкарска гаранција за озбиљност понуде мора бити са клаузулама: безусловна, неопозива, без права на приговор и платива на први позив. Поднета банкарска гаранција не може да садржи додатне услове за исплату, краће рокове од оних које одреди Јавни партнер по овлашћењу, мањи износ од оног који одреди Јавни партнер по овлашћењу или промењену месну надлежност за решавање спорова. Рок важења банкарске гаранције за озбиљност понуде је 60 дана од дана отварања понуде. Јавни партнер ће имати права да активира ово средство обезбеђења у случају да: понуђач одустане од своје понуде у року важења понуде, не достави доказе о испуњености критеријума за квалитативни избор привредног субјекта у складу са чланом 119. ЗЈН, неосновано одбије да закључи уговор о јавној набавци или оквирни споразум или не достави обезбеђење за извршење уговора о јавној набавци и др.

Гаранција за озбиљност понуде треба се без одлагања вратити ако се понуда не разматра при избору. На сва питања везана за гаранцију за озбиљност понуде примењују се одредбе закона којим се уређују јавне набавке.

Средства обезбеђења депонују се на за то прикладном месту код јавног партнера који је дужан да их чува током времена на које је закључен јавни уговор у складу са овим Законом.

Јавни партнер ће приликом закључења уговора са изабраним привредним субјектом тражити у року од 15 дана од закључења уговора и достављање средстава финансијског обезбеђења за испуњење уговорних обавеза у току трајања периода припреме и периода имплементације(за обезбеђење извршења активности) и то оригинал банкарску гаранцију која би износила највише 3% од висине годишње накнаде без ПДВ-а коју Јавни партнер исплаћује Приватном партнеру, са роком важења 30 дана дужим од предвиђеног трајања периода припреме и периода имплементације.

Приватни партнер је дужан да најкасније у року од 15 дана од дана почетка периода доступности достави средство финансијског обезбеђења за отклањање недостатака у току трајања овог периода и то оригинал банкарску гаранцију. Извршилац је обавезан да обезбеди банкарску гаранцију за отклањање недостатака у току трајања овог периода која би износила највише 3% од висине годишње накнаде без ПДВ-а коју Јавни партнер исплаћује Приватном партнеру, за сваку годину трајања уговорног периода, са роком трајања дужим за 30 дана од дужине трајања предвиђене године.

Јавни партнер прихвата да изда одређена, разумно захтевана, средства обезбеђења и прихвати преузимање одређених одговорности које су неопходне приватном партнеру у вези са било којом обавезом из јавног уговора као средство финансијског обезбеђења за поштовање уговорних обавеза у периоду пружања услуга и то менице са меничним овлашћењем и пропратном документацијом.

23. МИНИМАЛНЕ ТЕХНИЧКЕ, ФИНАНСИЈСКЕ И ИСКУСТВЕНЕ КВАЛИФИКАЦИЈЕ КОЈЕ УЧЕСНИК МОРА ДА ИСПУЊАВА ДА БИ МУ СЕ ОМОГУЋИЛО УЧЕСТВОВАЊЕ У ПОСТУПКУ ИЗБОРА ПРИВАТНОГ ПАРТНЕРА

Имајући у виду чињеницу да је уговор дугогодишњи, у којем Приватни партнер гарантује за испуњење својих обавеза у складу са важећим стандардима и правилницима, неопходно је због прерасподеле ризика, одабрати квалитетну и одговарајућу опрему. Ово је посебно важно због квалитетног спровођења поступка јавне набавке у којем ће се вршити одабир Приватног партнера како не би дошло до постављања дискриминационих и неконкурентних услова супротних основним начелима Закона о јавним набавкама.

Врста поступка набавке и коначни критеријуми за квалитативни избор привредног субјекта биће утврђени приликом сачињавања конкурсне документације за избор приватног партнера, коју ће израдити пројектни тим јавног тела, односно комисија за спровођење поступка јавне набавке, а након исходовања позитивног мишљења Комисије за јавно-приватно партнерство.

Поред критеријума за квалитативни избор привредног субјекта које сви учесници у поступку избора привредног субјекта морају доказати да испуњавају, а који су дефинисани члановима 111. и 112. ЗЈН, критеријуми за избор привредног субјекта могу да се односе на испуњеност услова за обављање професионалне делатности, финансијски и економски капацитет, технички и стручни капацитет који су дефинисани члановима 115., 116. и 117. ЗЈН, а које учесници у поступку избора привредног субјекта треба да испуњавају.

Предлог пројекта садржи минималне техничке, финансијске и искуствене квалификације које учесник у поступку мора да испуњава да би му се омогућило учествовање у поступку избора приватног партнера и преговарања који ће прецизно бити дефинисан у оквиру јавног позива и конкурсне документације.

Привредни субјект треба да задовољи критеријуме за избор привредног субјекта за учешће у поступку јавне набавке, а који ће оквирно бити дефинисани на следећи начин:

Испуњеност услова за обављање професионалне делатности

У складу са чланом 115. ЗЈН, Наручилац може да захтева да привредни субјект докаже да је уписан у регистар привредних субјеката, судски регистар, професионални регистар или други одговарајући регистар, ако се такав регистар води у земљи у којој привредни субјект има седиште.

Финансијски и економски капацитет

У складу са чланом 116. ЗЈН, Наручилац може у документацији о набавци да одреди финансијски и економски капацитет којим се обезбеђује да привредни субјект има финансијску и економску способност потребну за извршење уговора о јавној набавци, а нарочито да:

1) је остварио минимални приход од 400.000.000,00 динара за период од највише три последње финансијске године, у зависности од датума оснивања привредног субјекта, односно почетка обављања делатности привредног субјеката;
2) није имао пословни губитак у последње три године рачунајући до дана објављивања јавног позива на Порталу јавних набавки;
3) није имао евидентиране дане блокаде у последње три године рачунајући до дана објављивања јавног позива на Порталу јавних набавки.

Технички и стручни капацитет

У складу са чланом 117. ЗЈН, Наручилац може да одреди услове у погледу техничког и стручног капацитета којима се обезбеђује да привредни субјект има потребне кадровске и техничке ресурсе и искуство потребно за извршење уговора о јавној набавци са одговарајућим нивоом квалитета, а нарочито може да захтева да привредни субјект има довољно искуства у погледу раније извршених уговора.

Привредни субјект може да доказује критеријуме за квалитативни избор из претходног става користећи капацитете чланова групе привредних субјеката, користећи капацитете других субјеката или подизвођача.

Стручни капацитет – списак пружених услуга

У погледу стручног капацитета, односно списка пружених услуга неопходно је да привредни субјект има искуство потребно за извршење уговора о јавној набавци са одговарајућим нивоом квалитета, а нарочито да привредни субјект има довољно искуства у погледу раније извршених уговора, односно:

- Да је у претходне три године од датума објављивања јавног позива закључио:
    - најмање три уговора о енергетским услугама кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности и уштедама у оперативним трошковима, у складу са Правилником о уговору о енергетској услузи ("Сл. гласник РС", бр. 80/2022) који се сматрају јавним уговорима у складу са Законом о јавно-приватном партнерству и концесијама, који су предвиђени да трају најмање 120 месеци, а у којима су обавезе пружаоца да изврши припрему, имплементацију мера уштеде енергије, финансирање, одржавање и гарантовање квалитета и постигнутих уштеда, укупне вредности која је двоструко већа од процењене вредности јавне набавке, као и да је од ових уговора:
        - најмање један уговор покренут у складу са чланом 19. Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама ("Сл. гласник РС", бр. 88/2011,

15/2016 и 104/2016)

- најмање два уговора на којима су извршена одговарајућа мерења имплементираних МУЕ чији је утицај виших хармоника у напојној мрежи у границама прихватљивим за ОДС и на којима су остварени задовољавајући резултати фактора снаге;
- најмање два уговора на којима је демонтирану опрему одложио у складу са законом који дефинише управљање отпадом;

- Да има одговарајући стручни капацитет – репутацију којом доказује да понуђач, сваки члан групе понуђача, подизвођач и сва њихова повезана лица имају апсолутно транспарентну власничку структуру у смислу спречавања прања новца, а која се односи на прикривање или нетачно приказивање праве природе, порекла, места налажења, кретања, располагања, власништва или права, и да су понуђач, сваки члан групе понуђача, подизвођач и сва њихова повезана лица све уговоре и пословне односе са Републиком Србијом и директним и индиректним корисницима Буџета Републике Србије извршавали и извршавају на квалитетан начин, односно да су све обавезе извршавали благовремено;
- Да има усклађено пословање са следећим интегрисаним системима:
  - SRPS ISO 9001 – систем менаџмента квалитета или одговарајући;
  - SRPS ISO 14001 – систем менаџмента заштите животне средине или одговарајући;
  - SRPS ISO 45001 – систем управљања заштитом здравља и безбедношћу на раду или одговарајући;
  - SRPS ISO 27001 – систем менаџмента безбедношћу информација или одговарајући;
  - SRPS ISO 50001 – системи менаџмента енергијом или одговарајући.

Због специфичног предмета уговора о јавно-приватном партнерству за вршење услуга који ће се закључити на основу овог пројекта ЈПП, наручилац може да захтева да одређене кључне задатке, односно послове управљања и руковођења пројектом обавља директно сам понуђач или члан групе понуђача.

Ако привредни субјект намерава да део уговора повери подизвођачу или да користи капацитете других субјеката, дужан је да за подизвођача, односно субјекта чије капацитете користи достави засебну изјаву која садржи податке из члана 118. става 1. тачка 1) ЗЈН и податке из члана 118. става 1. тачка 2) ЗЈН за релевантне капацитете подизвођача, односно другог субјекта које намерава да користи.

Коначни критеријуми за квалитативни избор привредног субјекта биће ближе утврђени приликом сачињавања конкурсне документације за избор Приватног партнера, коју ће израдити пројектни тим јавног тела, односно комисија за спровођење поступка јавне набавке.

Техничка спецификација ФНИ и ПЕА

Минимална техничка спецификација за фотонапонске панеле

Учесник у поступку избора приватног партнера мора да испуни минималне техничке захтеве у вези са фотонапонским панелима како би се осигурала поузданост, ефикасност и дуготрајност система. Ови захтеви укључују следеће спецификације и услове:

1. **Тип и карактеристике панела:**
   - Панели морају бити монокристални силицијумски фотонапонски панели.
   - Степен ефикасности панела при стандардним условима тестирања (STC) мора бити најмање η ≥ 21%.
   - DC снага PV модула мора бити минимално 410 Wp.
2. **Количина:**
   - Планирана количина у зависности од снаге фотонапонских панела износи максимално 1230, са укљученим свим неопходним материјалом за:
     - Повезивање панела у групе,
     - Повезивање на фотонапонске инверторе,
     - Повезивање свих панела на систем уземљења.
3. **Стандарди и сертификати:**
   - Панели морају испуњавати следеће међународне стандарде:
     - **IEC 61215:** Дизајн и квалификација фотонапонских модула.
     - **IEC 61730:** Безбедносна квалификација фотонапонских модула.
4. **Гаранција:**
   - Минимална гаранција на фотонапонске панеле износи 15 година.
   - Линеарна гаранција за деградацију снаге панела износи минимум 25 година, са максималном деградацијом до 84% иницијалне ефикасности.
5. **Монтажа и транспорт:**
   - Обухваћена је набавка, транспорт, подизање панела на кров, монтажа на носећу конструкцију, као и повезивање фотонапонских модула.
   - Број и позиција панела зависе од расположивих зона за постављање ФН модула и понуђеног типа ФНИ.
6. **Напомена:**

- Учесник мора обезбедити да фотонапонски панели буду постављени у складу са расположивом површином кровова објеката јавне намене, узимајући у обзир статичке и техничке капацитете објеката.

Ови захтеви обезбеђују да понуђена опрема задовољава високе стандарде поузданости и перформанси, те омогућава дугорочну функционалност и ефикасност фотонапонског система.

Минималне техничке спецификације за фотонапонске инверторе

Учесник у поступку избора приватног партнера мора обезбедити фотонапонске инверторе који испуњавају следеће минималне техничке захтеве, како би се осигурала поузданост, ефикасност и безбедност система:

1. **Капацитет и ефикасност:**
   - Понуда мора укључивати инверторе одговарајућих капацитета према инсталисаној снази ФНИ, у зависности од предметне локације
   - Минимална ефикасност инвертора износи **98% (европска ефикасност)**.
2. **Техничке карактеристике:**
   - Тип прикључка: **Трофазни**.
   - Могућност спољне монтаже, са укљученим свим неопходним материјалом за монтажу.
   - Ниво заштите инвертора: **IP66**, што гарантује високу отпорност на прашину и воду.
   - Инвертори морају бити без трансформатора, уз уграђену пренапонску заштиту.
3. **Повезивање и функционалности:**
   - Инвертори морају бити у потпуности компатибилни са фотонапонским панелима и дистрибутивном мрежом.
   - Обезбеђено повезивање са јединственим системом за надзор, укључујући:
     - **RS485**, **LED индикаторе**, **интегрисан WLAN** и **Application**.
     - **Smart Dongle WLAN** (подршка за 2G/3G/4G).
     - Monitoring BUS за централизовани надзор и управљање.
4. **Додатна опрема:**
   - Материјал за умрежавање уређаја и сет за повезивање на фотонапонске панеле и дистрибутивну мрежу мора бити укључен у понуду.
   - Број ФН панела по **MPPT** улазу мора бити усклађен са капацитетом инвертора.

- Неопходно уградити ватрогасне сигурносне прекидаче на ДЦ страни са аутоматским отклопом ДЦ стране ФНИ у случају преласка температуре преко 70°C и извести команду за екстерно искључење у случају пожара. Ватрогасни сигурносни прекидач мора бити у складу са CE сертификацијом и EN 60947-3.

5. **Гаранција:**
   - Минимална гаранција за фотонапонске инверторе износи **10 година**.

Ови захтеви обезбеђују да инвертори буду високо ефикасни, поуздани у раду и усклађени са модерним техничким стандардима, чиме се осигурава дугорочна функционалност система и безбедност у употреби.

Минималне техничке спецификације за носећу конструкцију фотонапонских панела

Учесник у поступку избора приватног партнера мора обезбедити носеће конструкције за фотонапонске панеле које испуњавају следеће минималне техничке захтеве како би се осигурала стабилност, издржљивост и безбедност система. Конструкције морају бити пројектоване за монтажу фотонапонских панела на крововима објеката јавне намене са неопходним материјалом за:

- Механичко учвршћење конструкције на кровну површину,
- Међусобно повезивање свих елемената конструкције,
- Повезивање конструкције са системом уземљења ради обезбеђења електричне сигурности.

Минималне техничке спецификације за разводни ормар

Учесник у поступку избора приватног партнера мора обезбедити разводне ормаре који испуњавају следеће минималне техничке захтеве како би се осигурао исправан, поуздан и безбедан рад фотонапонског система у складу са важећим стандардима и прописима:

1. **Техничке карактеристике:**
   - Номинална снага ормара: **према инсталисаној снази инвертора**.
   - Номинални напон: **400 V**, **50 Hz**.
   - Комплет мора укључивати сву неопходну заштитну и манипулативну опрему.
2. **Опрема и додатни материјали:**
   - **Џеп за документацију:** Самолепљиви, формат А4, један комад.
   - **Остала опрема:** Потребна за формирање ормара, укључујући проводнике за унутрашње ожичење, каналице, хилзне, DIN шине и друге неопходне елементе.

Опрема мора бити испитана и усклађена са стандардом **SRPS ISO/IEC 17020**, укључујући функционална испитивања и издавање извештаја о исправности инсталација.

Разводни ормари морају бити дизајнирани и израђени тако да обезбеде поуздан рад фотонапонског система, уз пуну усаглашеност са важећим техничким и безбедносним стандардима. Учесник је обавезан да достави доказе о испуњености наведених услова и техничке документације како би се обезбедила ефикасна и безбедна интеграција ормара у фотонапонски систем.

Минималне техничке спецификације за наизменични развод ФНИ

Наизменични развод фотонапонског система (ФНИ) мора испуњавати следеће захтеве како би се осигурала сигурност, поузданост и усклађеност са прописима:

1. **Техничке карактеристике:**
    - Напон: **400V**, фреквенција: **50 Hz**.
    - Пресек проводника мора бити такав да обезбеђује максимални пад напона од **1%**.
    - Развод мора бити усклађен са излазном струјом инвертора.
2. **Опрема и прибор:**
    - Укључује сав неопходан прибор и опрему за:
        - Вођење каблова.
        - Повезивање каблова са инверторима и разводним ормарима (РО).
    - Кабловски водови и кабловски прибор, укључујући кабловске регале, морају бити у складу са **противпожарним прописима**.
3. **Посебни услови за безбедност:**
    - Развод мора бити пројектован и изведен тако да задовољава све прописе и стандарде за објекте у којима борави велики број корисника, посебно деце.
    - Каблови и кабловски регали морају бити заштићени и прилагођени специфичним безбедносним захтевима.

Напомена:

С обзиром на специфичну намену објеката јавне намене (вртићи, школе и слично), потребно је обезбедити додатну пажњу приликом пројектовања и израде наизменичног развода како би се осигурала максимална безбедност корисника и усклађеност са свим важећим прописима.

Минималне техничке спецификације за елементе једносмерног развода ФНИ

Једносмерни развод ФНИ мора испуњавати следеће захтеве како би се обезбедила сигурност, поузданост и усклађеност са важећим стандардима и прописима:

Номинални напон:

- Развод мора бити пројектован за једносмерни напон до **1000 VDC**.

Прибор и опрема:

- Укључује све неопходне компоненте за:
  - Вођење каблова у кабловским регалима.
  - Повезивање каблова са фотонапонским панелима и инверторима.
  - Обезбеђивање **пренапонске заштите** на улазној страни инвертора.

Сви елементи и кабловски водови морају бити усклађени са стандардом SRPS IEC 60364-5-52 који покрива избор и постављање електричних водова. Унутар објеката, каблови, кабловски прибор и кабловски регали морају бити у складу са противпожарним прописима, како би се обезбедила максимална заштита од пожара и ризика по безбедност корисника.

Елементи за уземљење ФНИ укључују сав неопходан прибор и опрему за успостављање везе између уземљивача објекта и елемената ФНИ, обезбеђујући електричну сигурност система. Комуникациони систем између инвертора, smart metering уређаја и система даљинског надзора подразумева успостављање адекватне комуникационе везе, укључујући смарт метар, прибор и опрему за интеграцију са инверторима и успостављање даљинског мониторинга, са протоколима RJ45 network port connection - CAT 5E RS485/Modbus/Ethernet. Опрема за адаптацију места прикључења обухвата прилагођење мерног места у складу са сепаратом о прикључењу, чиме се обезбеђује усклађеност са захтевима прикључења на мрежу.

Приликом пуштања у рад ДЦ стране ФНИ потребно је извести све потребне провере и испитивања у складу са IEC 62446-1 односно SRPS EN 62446-1.

Завршна испитивања система врше се у складу са стандардом SRPS ISO/IEC 17020:2012, укључујући проверу исправности уређаја и инсталација, карактеристика и функционалности заштитних уређаја, као и издавање извештаја о испитивању исправности заштитног проводника, проводника за изједначавање потенцијала и отпорности изолације електричних инсталација, чиме се гарантује усклађеност са прописима и стандардима.

Минимална техничка спецификација за ПЕА - Техничке карактеристике:

- Номинална снага: 22 kW.
- Напон: AC 3-фазни, 320–480 V, фреквенција: 50–60 Hz.
- Материјал: Пластика, заштита према стандарду IP54 или одговарајући.
- Отпорност на ударце: IK08 или одговарајући.
- Метод аутентификације: RFID картице, мобилна апликација.
- Температурни опсег рада: -30°C до +50°C.

- Сигурносни стандарди: EN 61851-1, EN 61851-23, EN 61000-6-2, EN 61000-6-3 или одговарајући.

24. РЕЗУЛТАТИ ПРОЈЕКТА У СКЛАДУ СА ИСХОДИМА ДЕФИНИСАНИМ ДОКУМЕНТОМ PPP AND INFRASTRUCTURE EVALUATION AND RATING SYSTEM – PIERS

Реализацијом овог Самоиницијативног предлога пројекта остварiће се значајан напредак ка остварењу циља **"Приступ и приступачност"**. Имплементацијом различитих кључних елемената, пројекат ће постићи следеће резултате:

Повећана енергетска независност – објекти јавне намене ће постати мање зависни од спољних извора енергије, што ће допринети стабилности и континуитету у снабдевању енергијом.

Смањење трошкова за енергију - коришћењем сунчеве енергије за сопствену потрошњу, значајно ће се смањити оперативни трошкови за енергију у објектима јавне намене.

Еколошке предности - пројекат ће допринети смањењу емисије штетних гасова и других загађивача, чиме ће се побољшати квалитет ваздуха и смањити негативан утицај на животну средину.

Пројекат може створити радна места у локалној заједници током фазе имплементације и одржавања ФНИ, пружајући могућности за запошљавање и економски раст у региону. Ово повећава приступ запослењу и пружа правичне економске шансе за локално становништво.

На крају, кроз јавно-приватно партнерство може се обезбедити транспарентност у управљању пројектом и праведна расподела користи и трошкова између приватног сектора и јавног сектора. Ово осигурава да се интересима свих страна придаје одговарајућа пажња и доприноси приступу правди у реализацији пројекта.

Један од исхода који ће се такође постигнути реализацијом овог СИП-а јесте и **економска ефикасност и фискална одрживост**. Кроз примену савремених технологија и оптимално коришћење обновљивих извора енергије, пројекат ће омогућити значајне уштеде у трошковима за енергију. Ове уштеде ће позитивно утицати на финансијски биланс објеката јавне намене, смањујући зависност од традиционалних извора енергије и њихових нестабилних цена.

Фискална одрживост ће бити постигнута кроз дугорочне уштеде и рационално коришћење финансијских средстава. Средства која би иначе била утрошена на куповину енергије из фосилних извора могу бити преусмерена на друге виталне пројекте и инфраструктурне потребе. Осим тога, стабилност у снабдевању енергијом ће омогућити боље планирање и управљање буџетом, смањујући финансијске ризике повезане са колебањима цена енергије на тржишту.

Овим пројектом ЈПП постигнуће се значајна **одрживост животне средине и повећана отпорност на негативне утицаје**. Кроз имплементацију и коришћење ФНИ за сопствену потрошњу објеката јавне намене, допринеће се смањењу ослањања на фосилне изворе енергије и смањењу емисије штетних гасова са ефектом стаклене баште.

Коришћење сунчеве енергије, која је чиста и обновљива, директно доприноси очувању природних ресурса и побољшању квалитета ваздуха. Смањење емисије штетних гасова помаже у борби против климатских промена и глобалног загревања, што је од виталног значаја за дугорочну одрживост животне средине.

Пројекат ће такође повећати отпорност на негативне утицаје као што су нестабилност у снабдевању енергијом и колебања цена енергије. Коришћењем ФНИ, објекти јавне намене ће постати мање осетљив на спољне факторе који могу утицати на

доступност и цену енергије. Ова отпорност ће омогућити стабилно и поуздано функционисање објеката, што је значајно заштиту животне средине.

Репликабилност модела и поступака јесте још један од исхода до којег ће доћи реализацијом предметног СИП-а. То подразумева могућност да се успешно примењени модели и поступци понове на другим локацијама или у различитим контекстима. Репликабилност омогућава ширење најбољих пракси и доказаних решења, чиме се убрзава имплементација ФНИ.

Свеобухватно документовање искустава током реализације пројекта омогућиће стварање детаљних извештаја и студија случаја. Ови документи ће служити као вредан извор информација за друга Јавна тела која желе имплементирати сличне пројекте. Пројекат ће ојачати сарадњу између јавног и приватног сектора, што ће створити повољне услове за будућа партнерства на другим локацијама. Поверење и разумевање између партнера кључно је за успешно репликовање модела.

Реализацијом СИП-а кроз модел ЈПП биће постигнуто успешно **укључивање свих заинтересованих страна**. Успешна реализација овог самоиницијативног предлога пројекта јавно-приватног партнерства подразумева укључивање свих заинтересованих страна. Активно учешће и сарадња свих релевантних актера осигуравају да се пројекат спроводи на транспарентан, инклузиван и одржив начин.

Јавни партнер, као што је Општина Велико Градиште, игра кључну улогу у координацији пројекта, обезбеђивању неопходних дозвола и регулаторних одобрења, као и у надзору над извођењем имплементације. Њихова улога је критична у осигуравању да пројекат буде усклађен са јавним интересима и законским оквирима.

Приватни партнер доноси неопходна финансијска средства, техничку експертизу и искуство у управљању пројектима. Њихова одговорност укључује пројектовање, имплементацију и одржавање ФНИ, уз осигурање да све активности буду спроведене у складу са највишим стандардима.

Експерти из области енергетике, екологије и инжењеринга могу бити ангажовани како би пружили специјализоване савете и осигурали да пројекат буде технички и еколошки одржив. Њихово учешће доприноси квалитету и ефикасности пројекта.

Банке и други инвеститори могу обезбедити потребна финансијска средства за реализацију пројекта. Њихово укључивање помаже у осигуравању финансијске одрживости и стабилности пројекта.

Укључивање свих заинтересованих страна обезбеђује да пројекат буде спроведен на начин који максимално користи свим актерима, узимајући у обзир њихове потребе и интересе. Овакав приступ доприноси транспарентности, повећању поверења и подршке за пројекат, као и дугорочној одрживости и успеху пројекта.

25. ПОДАЦИ О УТИЦАЈУ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ, НА ИНФРАСТРУКТУРУ И ДРУГЕ ПРИВРЕДНЕ ОБЛАСТИ

Животна средина је скуп природних и створених вредности чији комплексни међусобни односи чине окружење, односно простор и услове за живот. Заштита животне

средине представља скуп активности и мера за спречавање загађења, смањивања и отклањања штете нанете животној средини и враћања живе и неживе природе у стање пре настанка штете. У систематском мониторингу праћења узајамног деловања ових процеса настаје велика количина нумеричких података и индикатора као репрезентативних вредности које су добијене из скупова тих података. Пример систематизовања индикатора приказом узајамног дејства људи и животне средине, којим се описује однос између узрока и последице проблема, развијен је од стране Европске агенције за животну средину (EEA). Овај систем је познат као *DPSIR framework (D - Driving Forces, P – Pressures, S – State, I – Impact, R – Response).*

Циљеви заштите животне средине су:

- Очување и заштита здравља људи, целовитости, разноврсности и квалитета екосистема;
- Генофонда животињских и биљних врста;
- Плодности земљишта;
- Природних лепота и просторних вредности;
- Културне баштине и добара које је створио човек;
- Обезбеђење услова за ограничено, разумно и одрживо газдовање живом и неживом природом;
- Очување еколошке стабилности природе, количине и квалитета природних богатстава;
- Спречавање опасности и ризика по животну средину.

У неким земљама постоји пракса где се дан у години означи као дан чистог ваздуха и тада се цела нација активира да учини нешто у циљу смањења штетних компонената. Светски дан чистог ваздуха обележава се 3. новембра, а овој акцији придружила се и Република Србија различитим пригодним манифестацијама. Заштита животне средине обухвата мере за: смањење буке, контроле воде, смањење штетних испусних гасова из индустријских постројења и промета, контролу квалитета прехрамбених производа, забране производње једињења која разграђују озонски омотач или негативно контаминирају постојеће екосистеме.

25.1. Утицај на животну средину

ФНИ представљају обновљив извор енергије који има значајан утицај на животну средину, пружајући бројне еколошке предности у поређењу са традиционалним методама продукције енергије из фосилних горива. Коришћење фотонапонских панела за продукцију енергије не производи гасове стаклене баште, нити емитује штетне супстанце у атмосферу, што значајно смањује загађење ваздуха и доприноси борби против климатских промена. ФНИ захтевају минималну употребу воде у поређењу са термоелектранама на фосилна горива, чиме се смањује притисак на водне ресурсе.

У поређењу са продукцијом енергије из фосилних горива, ФНИ не емитују штетне гасове попут сумпор-диоксида, азот-диоксида и честица које могу проузроковати загађење ваздуха и допринети респираторним обољењима и климатским променама.

Такође, смањењем употребе фосилних горива као извора енергије, смањује се и експлоатација фосилних ресурса, чиме се доприноси очувању природних екосистема и смањује негативан утицај на биодиверзитет.

ФНИ имају мање потребе за великим површинама земљишта у поређењу са рудницима и постројењима за сагоревање фосилних горива, што може смањити деградацију земљишта и очувати природна станишта и еколошку равнотежу. Коришћењем сунчеве енергије смањује се потреба за транспортом и складиштењем горива, чиме се смањује ризик од инцидената и загађења у транспорту.

У Републици Србији, око 70% електричне енергије долази из термоелектрана које користе угаљ као примарни енергент. Процес сагоревања угља у термоелектранама производи значајне количине угљен-диоксида (CO_2), што доприноси загађењу ваздуха и глобалном загревању. Термоелектране су одговорне за највећи део емисија CO_2 из сектора производње електричне енергије, чинећи их кључним циљем за смањење емисија у складу са глобалним циљевима одрживог развоја.

Увођењем ФНИ за сопствену потрошњу, могуће је значајно смањити зависност од енергије произведене из угља, чиме се директно смањује емисија CO_2. ФНИ, користећи енергију сунца, не емитују штетне гасове у атмосферу током продукције енергије. На овај начин, прелазак на ФНИ представља еколошки одрживо решење које доприноси смањењу угљеничког отиска и побољшању квалитета ваздуха.

На основу годишње продукције енергије из ФНИ рачунамо уштеду у емисији CO_2. Фактор емисије CO_2 обично изражава по kWh. Фактор емисије CO2 зависи од врсте угља који се користи и ефикасности термоелектрана. Просечно, сагоревањем угља може се емитовати око 0,9 kg CO2 по kWh продуковане енергије. Множењем годишње продукције ФНИ (у kWh) са фактором емисије CO2 (kg CO_2/kWh), добија се укупно смањење у емисији CO_2.

Тако долазимо до укупног смањења у емисији CO_2 од приближно 127,17 тона CO_2 у првој години, док у последњој то износи 109,22 тона. Укупно смањење емисије CO_2 за време трајања пројекта процењује се на 2.922,17 тона. Смањење емисије CO_2 које ће се остварити реализацијом пројекта налази се у наредној табели.

Самоиницијативни предлог пројекта јавно-приватног партнерства о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности, уштедама у оперативним трошковима и смањењу емисије штетних гасова уз примену обновљивих извора енергије на делу објеката јавне намене у општини Велико Градиште

Р.Бр.	Врста објекта	Објекат	Смањење емисије CO2 у 1. години (t)	Смањење емисије CO2 у 2. години (t)	Смањење емисије CO2 у 3. години (t)	Смањење емисије CO2 у 4. години (t)	Смањење емисије CO2 у 5. години (t)	Смањење емисије CO2 у 6. години (t)	Смањење емисије CO2 у 7. години (t)	Смањење емисије CO2 у 8. години (t)	Смањење емисије CO2 у 9. години (t)	Смањење емисије CO2 у 10. години (t)
1	Школа	ОШ Миша Живановић	5,24	5,11	5,09	5,06	5,03	5,00	4,97	4,95	4,92	4,89
2	Школа	ОШ Вук Караџић	12,86	12,54	12,47	12,40	12,33	12,27	12,20	12,13	12,06	12,00
3	Школа	Средња школа Милоје Васић - хала	13,66	13,32	13,25	13,18	13,10	13,03	12,96	12,89	12,82	12,75
4	Водоизвориште	Водоизвориште - Острво	56,31	54,91	54,60	54,30	54,00	53,71	53,41	53,12	52,83	52,54
5	Спортска хала	Спортска хала Велико Градиште	39,09	38,11	37,90	37,70	37,49	37,28	37,08	36,87	36,67	36,47
		УКУПНО	**127,17**	**123,99**	**123,31**	**122,63**	**121,96**	**121,29**	**120,62**	**119,96**	**119,30**	**118,64**

Смањење емисије CO2 у 11. години (t)	Смањење емисије CO2 у 12. години (t)	Смањење емисије CO2 у 13. години (t)	Смањење емисије CO2 у 14. години (t)	Смањење емисије CO2 у 15. години (t)	Смањење емисије CO2 у 16. години (t)	Смањење емисије CO2 у 17. години (t)	Смањење емисије CO2 у 18. години (t)	Смањење емисије CO2 у 19. години (t)	Смањење емисије CO2 у 20. години (t)	Смањење емисије CO2 у 21. години (t)	Смањење емисије CO2 у 22. години (t)	Смањење емисије CO2 у 23. години (t)	Смањење емисије CO2 у 24. години (t)	Смањење емисије CO2 у 25. години (t)
4,87	4,84	4,81	4,79	4,76	4,73	4,71	4,68	4,66	4,63	4,60	4,58	4,55	4,53	4,50
11,93	11,87	11,80	11,74	11,67	11,61	11,54	11,48	11,42	11,35	11,29	11,23	11,17	11,11	11,05
12,68	12,61	12,54	12,47	12,40	12,33	12,26	12,20	12,13	12,06	12,00	11,93	11,87	11,80	11,74
52,25	51,96	51,67	51,39	51,11	50,83	50,55	50,27	49,99	49,72	49,44	49,17	48,90	48,63	48,36
36,27	36,07	35,87	35,67	35,48	35,28	35,09	34,89	34,70	34,51	34,32	34,13	33,95	33,76	33,57
117,99	**117,34**	**116,69**	**116,05**	**115,41**	**114,78**	**114,15**	**113,52**	**112,90**	**112,28**	**111,66**	**111,04**	**110,43**	**109,83**	**109,22**

25.2. Безбедност и заштита здравља и сигурност запослених које ангажује Приватни партнер

Безбедност и здравље на раду подразумева остваривање услова рада у којима се предузимају одређене мере и активности у циљу заштите живота и здравља запослених и других лица који на то имају право. Интерес друштва, свих субјеката и сваког појединца је да се оствари највиши ниво безбедности и здравља на раду, да се нежељене последице као што су повреде на раду, професионалне болести и болести у вези са радом сведу на најмању могућу меру, односно да се остваре услови рада у којима би запослени имао осећај задовољства при обављању својих професионалних задатака.

У савременим условима заштита као друштвена делатност може се посматрати у ширем и ужем смислу. У ширем смислу она се обезбеђује законодавством о раду и социјалном осигурању које уређује права: на ограничено радно време, скраћено радно време, одморе и одсуства са рада, на зараду и друга примања, на безбедне услове рада и посебну заштиту жена, омладине и инвалида, на здравствену заштиту, на помоћи и накнаде, права за случај инвалидности и друга права којима се гарантује социјална и материјална сигурност за случај немогућности рада. У ужем смислу, под заштитом се подразумева предузимање свих мера и активности у циљу стварања безбедних услова рада и заштите здравља радника од ризика који се јављају у радној средини и на радном месту.

Безбедност и заштита здравља запослених при имплементацији ФНИ постиже се кроз пажљиво планирање и имплементацију бројних стратегија које осигуравају сигурно радно окружење. Процес почиње детаљном проценом ризика како би се идентификовале потенцијалне опасности и утврдиле мере за њихово смањење.

Кључни елемент безбедности је едукација запослених. Радници се обучавају о безбедносним процедурама, правилној употреби опреме и препознавању опасности, а често поседују и одговарајуће сертификате за специфичне задатке. Лична заштитна опрема, попут кацига, рукавица и сигурносних појасева, обавезна је и редовно се проверава како би се осигурала њена исправност.

Место имплементације је потребно организовати тако да минимизира ризике, са јасно означеним опасним зонама и безбедним приступним стазама. Коришћење квалитетне и исправне опреме додатно доприноси сигурности, као и уградња сигурносних уређаја попут заштитних ограда и сигналних лампи. Редовне инспекције и континуирани надзор осигуравају поштовање безбедносних процедура и стандарда.

Припрема за ванредне ситуације је такође кључна, са плановима евакуације, пружања прве помоћи и комуникације са хитним службама. Радници треба да буду обучени како да реагују у случају несрећа. Поштовање законских прописа и примена међународних стандарда гарантују усклађеност са најбољим праксама у индустрији. Све ове мере заједно доприносе стварању сигурног и здравог радног окружења за све запослене на имплементацији ФНИ.

26. ЕВЕНТУАЛНО ОДУЗИМАЊЕ ПОВЕРЕНИХ ПОСЛОВА И ОДУЗИМАЊЕ ПРАВА КОРИШЋЕЊА ИМОВИНЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОВЕРЕНИХ ПОСЛОВА

Законом о јавно-приватном партнерству дефинисан је престанак јавно приватног партнерства и последице престанка на јавног и приватног партнера као и на делатност која је поверена Предлогом пројекта.

Осим престанка ЈПП-а испуњењем законских услова, јавни уговор може престати пре истека рока на који је закључен због пропуста Приватног или Јавног партнера, као и у другим случајевима прописаним законом или јавним уговором.

Превремени раскид јавног уговора без елементима концесије због пропуста Приватног партнера дефинисан је у члану 54. ЗЈППК, у коме се наводи да Јавни партнер може једнострано раскинути јавни уговор у следећим случајевима:

1) Ако приватни партнер у случају концесије није платио концесиону накнаду више од два пута узастопно или континуирано неуредно плаћа концесиону накнаду;
2) Ако приватни партнер не пружа јавне услуге према стандардима квалитета за такве услуге на начин како је договорено јавним уговором;
3) Ако приватни партнер не спроводи мере и радње неопходне ради заштите добра у општој употреби, односно јавног добра, ради заштите природе и културних добара;
4) Ако је приватни партнер дао неистините и нетачне податке који су били одлучујући за оцену његове квалификованости приликом избора најповољније понуде;
5) Ако приватни партнер својом кривицом не започне са извршавањем јавног уговора у уговореном року;
6) Ако приватни партнер обавља и друге радње или пропушта да обави неопходне радње које су у супротности са јавним уговором;
7) Ако је приватни партнер пренео на треће лице своја права из јавног уговора без претходног одобрења Јавног партнера;
8) У другим случајевима у складу са одредбама јавног уговора и општим правилима облигационог права и прихваћеним правним правилима за конкретну врсту уговора.

Критеријуми на основу којих Јавни партнер утврђује постојање разлога за раскид јавног уговора се утврђују јавним уговором.

У случају престанка јавног уговора, објекти који су под управљањем Приватног партнера, а у власништву су Јавног партнера, из оквира предмета ЈПП враћају се Јавном партнеру на управљање у складу са одредбама јавног уговора, као и других уговора закључених од стране Јавног партнера у вези са конкретним пројектом ЈПП.

Чланом 56. ЗЈППК јавни уговор може престати откупом предмета јавног уговора под условима предвиђеним јавним уговором, а изузетно, ако то налаже јавни интерес, откуп предмета јавног уговора може се вршити под условима и на начин утврђен

прописима о експропријацији у ком случају Приватни партнер има право на исплату пуне накнаде према тржишној вредности.

Јавни партнер може Приватном партнеру одузети права установљена јавним уговором ако Приватни партнер не извршава уговором преузете обавезе, из разлога јавне безбедности, као и у случају да се реализацијом предметног пројекта угрожава животна средина и здравље људи, а мере предвиђене посебним прописима нису довољне да се то спречи, на начин и под условима утврђеним јавним уговором.

27. ОСТАЛИ ПОДАЦИ И ДОКУМЕНТИ ОД ЗНАЧАЈА

27.1. Информације о поступку доделе и објављивању јавног позива

Сходно члану 7. Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама, јавно-приватно партнерство се дефинише као дугорочна сарадња између јавног и приватног партнера ради обезбеђивања финансирања, изградње, реконструкције, управљања или одржавања инфраструктурних и других објеката од јавног значаја и пружања услуга од јавног значаја, које може бити уговорно или институционално.

Чланом 20. наведеног Закона дефинисано је да је поступак избора приватног партнера или поступак јавне набавке одређен законом којим се уређују јавне набавке или поступак давања концесије одређен овим законом. Јавни уговор закључиће се као уговор о јавно-приватном партнерству без елемената концесије.

У поступку избора приватног партнера не примењују се одредбе закона којим се уређују јавне набавке које се односе на:

1) начин обрачуна процењене вредности јавног уговора;
2) заједничку понуду;
3) подизвођаче;
4) рокове за подношење понуда и пријава;
5) рокове у вези са доношењем одлуке о избору најповољније понуде;
6) рокове за закључење уговора и
7) измене јавног уговора.

Поступак доделе јавног уговора за ЈПП, са или без елемената концесије, покреће се објављивањем јавног позива на српском језику и на страном језику који се уобичајено користи у међународној трговини.

Јавни позив се у истоветном тексту објављује у Службеном гласнику Републике Србије, као и у средству јавног информисања које се дистрибуира на целој територији Републике Србије, на интернет-страници јавног тела и на Порталу јавних набавки, са навођењем дана када је јавни позив објављен у Службеном гласнику Републике Србије.

Јавни позив се по потреби објављује електронски на интернет страници *"Tenders Electronic Daily" и* интернет издању додатка Службеном листу Европске уније, а обавезно за пројекте вредности преко пет милиона евра. Трошкове објављивања јавног позива сноси надлежно јавно тело које спроводи поступак.

Сходно члану 14. Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама, учесник у поступку доделе јавног уговора може бити свако домаће или страно физичко, односно правно лице.

Групе привредних субјеката могу подносити понуде или наступати као учесници у поступку. Јавна тела не морају тражити од ових група лица да имају одређену правну

форму како би учествовала у поступку. Од свих учесника у поступку чија је понуда оцењена као најповољнија мора се захтевати одређена правна форма по додели јавног уговора.

27.2. Критеријуми избора и доделе и одабрани поступак доделе уговора

Одабрани поступак доделе је отворени поступак у складу са законом којим се уређују јавне набавке. Наручилац је дужан да у конкурсној документацији одреди критеријуме за избор приватног партнера и елементе критеријума.

Наручилац – јавни партнер је дужан да у конкурсној документацији и позиву за подношење понуда одреди критеријуме за избор и елементе критеријума на основу члана 21. Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама јесте економски најповољнија понуда.

У овом случају сам критеријум треба креирати тако да поред тога што задовољава претходни услов исти буде разумљив и лако упоредив на тај начин да се задржи конкурентност.

У поступку јавне набавке Јавни партнер додељује уговор економски најповољнијој понуди коју одређује на основу једног од следећих критеријума:

1) цене или

2) трошкова применом приступа трошковне ефикасности, као што је трошак животног циклуса;

3) односа цене и квалитета, односно трошка и квалитета који се оцењује на основу критеријума, укључујући квалитативне, еколошке и/или социјалне аспекте, повезане са предметом уговора о јавној набавци.

Критеријум за оцењивање понуда односно доделу уговора ће се ближе одредити у конкурсној документацији за избор приватног партнера.

27.3. Садржина јавног уговора

Сходно члану 46. Закона о јавно-приватном партнерству јавни уговор садржи права и обавезе уговорних стране, одредбе, услове и друге клаузуле које јавни партнер сматра неопходним како би се пројекат реализовао у поступности и у складу са законом. Такође, уговор садржи и друге елементе који се односе на трећа лица на која утиче закључење овог уговора и који имају значајну улогу у реализацији пројекта.

Приликом одређивања одредаба и услова јавног уговора, јавно тело би требало да уреди нека од следећих питања:

1. карактер и обим радова које треба да изврши и/или услуга које треба да обезбеди приватни партнер и услове за њихово обезбеђење, под условом да су наведени у јавном позиву;
2. расподела ризика између јавног и приватног партнера;
3. одредбе о минималном захтеваном квалитету и стандарду услуга и радова у интересу јавности или корисника услуга или јавних објеката, као и последице

неиспуњења ових захтева у погледу квалитета, под условом да не представљају повећање или смањење накнаде приватном партнеру из тачке 9) овог става;

4. обим искључивих права приватног партнера, ако постоје;
5. евентуалну помоћ коју јавни партнер може пружити приватном партнеру за добијање дозвола и одобрења потребних за реализацију ЈПП или концесије;
6. власништво над средствима која се односе на пројекат и по потреби, обавезе уговорних страна у погледу стицања пројектних средстава и евентуално потребних службености;
7. висина и начин израчунавања концесионе накнаде;
8. накнада приватном партнеру, без обзира да ли се састоји од тарифа или накнада за обезбеђене објекте или услуге, начин и формула за утврђивање, периодично усклађивање и прилагођавање тих тарифа или накнада, евентуалне исплате које јавни партнер треба да изврши приватном партнеру;
9. механизми за смањење накнаде (без обзира на правни облик) приватном партнеру у случају лошијег квалитета његових услуга/објеката;
10. поступак који јавни партнер користи за разматрање и одобравање пројеката, планова изградње и спецификација, као и поступци за тестирање и коначну инспекцију, одобрење и пријем инфраструктурног објекта као и извршених услуга, ако је потребно;
11. поступци за измене пројеката, планова изградње и спецификација ако их једнострано утврђује јавни партнер и поступци за сагласност о евентуалном продужењу рокова и/или повећању накнаде (укључујући трошкове финансирања);
12. обим обавезе приватног партнера да зависно од случаја обезбеди измену објеката или услуга у току трајања уговора да би се удовољило измењеној стварној тражњи за услугом, њеном континуитету и њеном пружању под суштински истим условима свим корисницима, као и последице тога на накнаду (и трошкове финансирања) за приватног партнера;
13. могући обим измена јавног уговора након његовог закључења, лица која имају право да то захтевају и механизам за усаглашавање тих измена;
14. евентуална права јавног партнера да приватном партнеру одобри закључење најважнијих подизвођачких уговора или уговора са зависним друштвима приватног партнера или са другим повезаним лицима или других уговора којима се поверава обављање одређених послова од стране приватног партнера трећим лицима, ако је такво поверавање предвиђено предлогом пројекта ЈПП, односно концесионим актом;
15. јемства која треба да обезбеди Приватни или Јавни партнер (укључујући јемства јавног партнера финансијерима) или други начин обезбеђења плаћања;
16. покриће осигурањем које треба да обезбеђује Приватни партнер;
17. расположиви правни лекови у случају да било која уговорна страна не изврши своје уговорне обавезе;
18. мера у којој било која уговорна страна може бити изузета од одговорности за неизвршење или кашњење у испуњењу уговорних обавеза услед околности реално ван њене контроле (виша сила, промена закона и сл.);

19. рок трајања јавног уговора и права и обавезе уговорних страна након његовог истека (укључујући и стање у којем се имовина мора предати јавном партнеру), поступак продужења уговореног рока укључујући његове последице на финансирање пројекта;
20. компензација и пребијање потраживања;
21. последице штетне промене прописа;
22. разлози и последице превременог раскида (укључујући минималан износ који се мора исплатити јавном или приватном партнеру, начин исплате накнаде и средства из којих ће бити исплаћена накнада), уговорне казне и одговарајуће одредбе предвиђене у тачки 19) овог става;
23. евентуална ограничења одговорности уговорних страна;
24. сви споредни или повезани уговори које треба закључити, укључујући и оне намењене лакшем финансирању трошкова везаних за пројекат, као и ефекте тих уговора на јавни уговор. То нарочито обухвата посебне одредбе којима се јавном партнеру дозвољава да закључи уговор са финансијерима приватног партнера и да обезбеди права на пренос јавног уговора на лице које наведу финансијери у одређеним околностима;
25. меродавно право и механизам за решавање спорова;
26. околности под којима јавни партнер или одређено треће лице може (привремено или на други начин) преузети вођење објекта или другу функцију приватног партнера како би се обезбедило делотворно и непрекидно вршење услуге и/или објеката који су предмет уговора у случају озбиљних пропуста приватног партнера у извршавању његових обавеза;
27. евентуално право јавног партнера или надлежног државног органа да у циљу заштите јавног интереса као и у случају постојања опасности за јавну безбедност или угрожавање животне средине и здравља људи или повреде обавеза приватног партнера/концесионара из јавног уговора, у потпуности или делимично прекине извршење уговора или преузме извршење одговарајућих обавеза приватног партнера/концесионара (*step-in right*), уз дефинисање последица коришћења тог права;
28. опорезивање и фискална питања - ако постоје.

На сва питања која се односе на јавни уговор, а која нису посебно уређена овим Законом, примењују се прописи Републике Србије.

27.4. Давање сагласности на јавни уговор

Сходно члану 47. Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама, пре доношења одлуке о избору приватног партнера и закључења јавног уговора, обавеза Јавног тела је давање сагласности на коначни нацрт јавног уговора укључујући и прилоге који чине његов саставни део.

Јавно тело дужно је да на основу оцене о усаглашености нацрта уговора са Законом о јавно-приватном партнерству и са конкурсном документацијом, да сагласност на коначни нацрт уговора у року од 30 (тридесет) дана од дана његовог достављања. Јавни уговор може бити закључен по добијању сагласности Јавног тела. На све измене и

допуне закљученог јавног уговора којима се мењају права и обавезе уговорних страна, примењује се поступак у складу са одредбама Закона о јавно-приватном партнерству. Ако није другачије уговорено у писаном облику, јавни партнер, као уговорна страна, увек је одговоран за реализацију пројекта ЈПП и за његове евентуалне последице.

27.5. Закључивање јавног уговора

Сходно члану 48. Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама, јавно тело мора одабраном најповољнијем понуђачу понудити потписивање јавног уговора у року који је одредио одлуком о избору најповољније понуде, а по добијеној сагласности Јавног тела.

Јавни уговор у писаном облику потписују овлашћена лица јавног тела и одабраног најповољнијег понуђача, а ако се уговором предвиђа располагање непокретностима, односно располагање уделима у заједничком привредном друштву, уговор се обавезно оверава. Закључењем јавног уговора Приватни партнер стиче право и преузима обавезу обављања делатности за коју је јавни уговор додељен.

Јавни уговор мора бити сачињен у складу са конкурсном документацијом, свим подацима из јавног позива, изабраном понудом и одлуком о избору најповољније понуде.

Самоиницијативни предлог пројекта јавно-приватног партнерства о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности, уштедама у оперативним трошковима и смањењу емисије штетних гасова уз примену обновљивих извора енергије на делу објеката јавне намене у општини Велико Градиште

28. ПЛАНИРАНА ДИНАМИКА РАЗВОЈА ПРОЈЕКТА

Планирање времена реализације пројекта дефинише се као одвијање процеса реализације пројекта по појединим фазама и односи се на планирање и разраду времена реализације пројекта. Овим планирањем се анализира време потребно за реализацију пројекта, и утврђује термин завршетка, како појединих делова пројекта, тако и пројекат у целини. Временски оквири за активности у првој фази су дати у складу са временом у коме су се дешавале активности потребне за припрему и подношење овог СИП-а. Периоди у којима ће се дешавати одређене активности су дати као предлози временских оквира који су предложени у складу са законом и представљају максималне рокове у којима би одређени надлежни органи требало да донесу потребне одлуке.

Табела 16 : *Планирана динамика развоја пројекта*

Активност	**Период**				
Прва фаза	**јан. '25**	**феб. '25**	**март '25**		
Иницијатива Приватног педлагача за покретање поступка ЈПП					
Припрема СИП-а					
Упућивање СИП-а Јавном телу					
Друга фаза	**апр.'25**	**мај '25**	**јун. '25**		
Усвајање предложеног СИП-а од стране Јавног тела					
Одлука Јавног тела о започињању реализације поступка ЈПП					
Решење о образовању стручног тима за спровођење поступка ЈПП					
Припрема предлога пројекта					
Упућивање предлога пројекта Комисији за ЈПП					
Процес издавања мишљења Комисије за ЈПП					
Трећа фаза	**јул. '25**	**авг. '25**	**сеп. '25**	**окт. '25**	**нов. '25**
Припрема конкурсне документације					
Процес избора Приватног партнера укључујући време за подношење ЗЗЗП					
Сагласност Јавног тела на јавни уговор					
Закључивање и објављивање јавног уговора					
Четврта фаза	**дец. '25**	**дец. '26**	**дец. '27**	**дец. '52**	
Припремни период	12 месеци				
Период имплементације		12 месеци			
Период доступности				25 година	

29. ЗАКЉУЧАК

Реализацијом Самоиницијативног предлога пројекта остариће се значајне уштеде у трошковима енергије за јавног партнера захваљујући коришћењу сунчеве енергије, чиме се смањује зависност од традиционалних извора енергије и флуктуација цена на тржишту. Пројекат такође доприноси еколошкој одрживости смањењем емисије CO_2, повећава енергетску ефикасност објеката јавне намене и омогућава дугорочне уштеде.

Предлог пројекта је економски и финансијски оправдан, омогућиће остваривање директних и индиректних економских користи, пре свега за Јавног партнера, а затим и за Приватног.

UNECE ЈПП Евалуациона Методологија за оцењивање инфраструктурних пројеката (*UNECE PPP and Infrastructure Evaluation and Rating System – PIERS*) представља компас за јавно-приватна партнерства која за циљ имају одрживи развој. Важно је да јавни партнер користе PIERS за унапређивање пројекта и оцену успешности реализације пројеката. PIERS се може користити од ране фазе идентификације пројекта па све до развоја и имплементације пројекта. Идентификација пројекта односи се на фазу концепта пројекта (оригиналну идеју) када се спроводе студије изводљивости. Током ове фазе пројекта, Јавни партнер може да износи своје идеје, стратегију и циљеве пројекта. Развој пројекта односи се на фазу пројекта у којој долази до детаљног обликовања пројекта кроз пуну изводљивост, технички дизајн, правно и финансијско структурирање, поступак јавне набавке све до потписивања уговора са приватним партнером. Имплементација пројекта се односи на фазе инвестирања, рада и управљања уговором пројекта током животног века пројекта. У овој фази пројекта, дизајн пројекта и обавезе су дефинисане, а Јавни партнер је у позицији да прати учинак и усклађеност. Што се PIERS раније примењује у животном циклусу пројекта, то већу вредност може да пружи. На пример, способност да се изврши промена пројекта и њихови повезани трошкови, обично су много нижи током фазе имплементације пројекта него у фази идентификације пројекта где је способност да се промене изврше у пројекту много већа. Због тога, критеријуми, индикатори и методологија процењивања пројеката представљају значајан алат за Јавног партнера, све у циљу унапређења крајњих исхода пројекта.

Најважнији циљ овог пројекта је примена мера побољшања енергетске ефикасности уз остваривање ефеката заштите животне средине смањењем емисије CO_2 и азотних оксида, PM честица и загађења услед употребе лигнита. Поменуте мере постижу се применом исхода из UNECE ЈПП Евалуационе методологије - PIERS, ради усклађености пројекта са циљевима одрживог развоја (SDG) и циркуларном економијом.

30. ВРЕДНОСТ И ТРОШКОВИ ПРИПРЕМЕ СИП-А

У складу са чланом 19. Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама, јавно тело има право да размотри и прихвати предлог заинтересованих лица за реализацију пројекта ЈПП, на основу поступка предвиђеног овим чланом, под условом да се ти предлози не односе на пројекат за који је већ покренут поступак доделе јавног уговора или објављен јавни позив.

У ставу 2. наведеног члана дефинисано је да Предлагач при подношењу самоиницијативног предлога, обавештава јавно тело о вредности израђене документације, коју ће јавно тело бити дужно да надокнади, у случају доделе уговора лицу које није подносилац самоиницијативног предлога. Ако јавно тело сматра да је СИП у јавном интересу и ако Општина Велико Градиште одлучи да покрене тај пројекат, поступа у складу са поступком ЗЈППК и законом којим се уређују јавне набавке. Уколико се поступак доделе јавног уговора без елемената концесије покрене на основу самоиницијативног предлога приватног предлагача, Општина Велико Градиште расписује јавни позив у коме се наводи да је пројекат покренуо приватни предлагач.

Имајући у виду да није покренут поступак доделе јавног уговора или објављен јавни позив за пројекат који има предмет сличан предмету овог СИП-а, предлагач овог пројекта обавештава јавно тело да вредност израђене документације коју ће јавно тело бити дужно да надокнади, у случају доделе уговора лицу које није подносилац овог самоиницијативног предлога пројекта, износи **20.000,00 евра** у нето износу и односи се на техничку, економску, правну анализу, припрему техноекономског решења и анализу могућности реализације пројекта.

Прилози:

Прилог бр. 1 – Модел уговора о јавно-приватном партнерству о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности, уштедама у оперативним трошковима и смањењу емисије штетних гасова уз примену обновљивих извора енергије на делу објеката јавне намене у општини Велико Градиште

ПРИЛОГ 1

Модел уговора о јавно-приватном партнерству о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности, уштедама у оперативним трошковима и смањењу емисије штетних гасова уз примену обновљивих извора енергије на делу објеката јавне намене у општини Велико Градиште

МОДЕЛ УГОВОРА О ЈАВНО-ПРИВАТНОМ ПАРТНЕРСТВУ О ЕНЕРГЕТСКОМ УЧИНКУ КРОЗ ПРИМЕНУ МЕРА ПОБОЉШАЊА ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ, УШТЕДАМА У ОПЕРАТИВНИМ ТРОШКОВИМА И СМАЊЕЊУ ЕМИСИЈЕ ШТЕТНИХ ГАСОВА УЗ ПРИМЕНУ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ НА ДЕЛУ ОБЈЕКАТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ У ОПШТИНИ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

Закључен између

Корисник:	Општина Велико Градиште
Адреса:	Житни трг 1, 12 220 Велико Градиште
Овлашћени представник:	Председник општине Драган Милић
Матични број:	
Порески идентификациони број:	
Текући рачун:	

у даљем тексту: Корисник

и

Пружалац:	
Адреса:	
Овлашћени представник:	
Матични број:	
Порески идентификациони број:	
Текући рачун:	

у даљем тексту: Пружалац

САДРЖАЈ

ПРЕАМБУЛА 5
ЛИСТА СКРАЋЕНИЦА 6
1. ДЕФИНИЦИЈЕ 6
2. ПРЕДМЕТ УГОВОРА 8
3. КОМУНИКАЦИЈА ИЗМЕЂУ УГОВОРНИХ СТРАНА 9
4. ФАЗЕ (ПЕРИОДИ) УГОВОРА 9
4.1. Почетак и трајање Уговорног периода 9
4.2. Главни периоди Уговора 9
5. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ПРУЖАОЦА 9
5.1. Имплементација Уговорних енергетских инсталација 9
5.1.1. Право на избор Уговорних енергетских инсталација 9
5.1.2. Обавеза обезбеђивања финансијских средстава за припрему и имплементацију МУЕ 10
5.1.3. Обезбеђење квалитета 10
5.1.4. Обухват прибављања потребних дозвола и одобрења 10
5.1.5. Поступање у складу са прописима 11
5.2. Обавеза спровођења активности 11
5.2.1. Обавезе Пружаоца у Припремном периоду 11
5.2.2. Обавезе Пружаоца у Периоду имплементације 11
5.2.3. Обавезе Пружаоца у Периоду доступности 12
5.2.4. Техничке границе пројекта 13
5.2.5. Очитавање (количине продуковане енергије) 13
5.3. Обавеза обавештавања Корисника 13
5.4. Право уступања потраживања 13
5.5. Ангажовање Подизвођача 13
5.6. Право коришћења информација о Пројекту у комерцијалне сврхе 14
6. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ КОРИСНИКА 14
6.1. Право да утиче на пројекат 14
6.2. Обавеза пружања подршке за пројектовање и имплементацију МУЕ 14
6.2.1. Опште обавезе Корисника 14
6.2.2. Обавезе Корисника у Припремном периоду 14
6.2.3. Обавезе Корисника у Периоду имплементације 15
6.2.4. Обавезе Корисника у Периоду доступности 16
6.3. Отклањање непредвиђених оштећења у току Уговорног периода 16
6.4. Додатне обавезе Корисника 16
6.4.1. Пружање помоћи и покриће трошкова 17
6.4.2. Обезбеђивање приступа објектима и Право службености 17
6.4.3. Могућност проширења капацитета уговорног објекта 17
7. ПРОЦЕДУРЕ И АКТИВНОСТИ 17
7.1. Дневници активности 17
7.1.1. Опште одредбе 17
7.1.2. Дневник активности у припремном периоду 18
7.1.3. Дневник активности у Периоду имплементације 18
7.1.4. Дневник активности у Периоду доступности 18
7.2. Подстицаји, финансијска средства и олакшице 19

7.3. Важни критеријуми за извођење Припремних активности и Активности имплементације 19

7.4. Препреке спровођењу МУЕ 19

7.5. Правилно одлагање неисправних и/или замењених инсталација 19

7.6. Обезбеђивање доступности имплементираних МУЕ 20

7.7. Записник о примопредаји 20

7.8. Обезбеђивање асистенције за прикључење ФНИ на мрежу и стицање статуса „Купац-Произвођач“ 20

7.9. Пренос права својине 21

7.10. Одржавање УЕИ 21

7.11. Коначан преглед Уговорних енергетских инсталација пре истека уговорног периода . 21

7.12. Документ о коначној верификацији 21

8. ГАРАНТОВАЊЕ ЗА ДОБРО ИЗВРШЕЊЕ ПОСЛА И ИСПРАВНО ФУНКЦИОНИСАЊЕ МУЕ 21

9. УТВРЂИВАЊЕ ОСТВАРЕНЕ ПРОДУКЦИЈЕ ЕНЕРГИЈЕ 22

9.1. Мерење и верификација остварене продукције енергије 22

9.2. Редовност утврђивања остварене уговорене продукције 22

9.3. Редовна и ванредна усклађивања у продукцији енергије 22

9.4. Фактори који утичу на гарантовање продукције енергије 22

10. НАКНАДА И НАЧИН ПЛАЋАЊА 23

10.1. Опште одредбе 23

10.2. Референтна валута 23

10.3. Основна годишња накнада 23

10.4. Накнада за превентивно и оперативно одржавање 24

10.5. Накнада за интервентно одржавање 24

10.6. Надокнада трошкова због неизвршења и прекида у продукцији енергије 24

10.7. Плаћање накнаде Пружаоцу 25

11. ОБЕЗБЕЂЕЊЕ ИЗВРШЕЊА ОБАВЕЗА ИЗ УГОВОРА 25

11.1. Обезбеђење извршења обавеза Пружаоца 25

11.1.1. Намена, врста и износ средстава обезбеђења 25

11.1.2. Основни подаци о банкарским гаранцијама 25

11.2. Обезбеђење извршења обавеза Корисника 26

12. ОДГОВОРНОСТ 26

12.1. Право Корисника на накнаду штете проузроковане од стране Пружаоца 26

12.2. Право Корисника на накнаду штете због неиспуњења обавеза Пружаоца из Понуде и Уговора 26

12.3. Право Пружаоца на накнаду штете услед неизвршења обавезе Корисника да пружи подршку приликом спровођења МУЕ 26

13. ОДГОВОРНОСТ И ОСИГУРАЊЕ 27

14. ПРАВО НА ПРОМЕНУ ВЛАСНИЧКЕ СТРУКТУРЕ У ДРУШТВУ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ 27

15. ПРЕСТАНАК УГОВОРА 27

15.1. Престанак Уговора ... 27
15.2. Измене Уговора (стабилизациона клаузула) ... 27
16. РАСКИД УГОВОРА ... 27
16.1. Раскид Уговора из оправданих разлога ... 27
16.2. Обавештење о раскиду ... 28
16.3. Накнада штете по основу једностраног раскида ... 28
16.4. Раскид уговора уколико не постоји даља могућност за продукцију енергије ... 28
17. ВИША СИЛА ... 29
17.1. Раскидна компензација у случају једностраног раскида Уговора од стране Корисника и у случају више силе ... 29
18. РЕШАВАЊЕ СПОРОВА И МЕРОДАВНО ПРАВО ... 29
18.1. Решавање техничких неспоразума ... 29
18.2. Место решавања општих спорова, меродавно право и суд ... 30
19. ПОВЕРЉИВОСТ ... 30
20. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ ... 30

ПРЕАМБУЛА

Корисник је припремио конкурсну документацију број _____ од _____20__. године, на основу које је спровео поступак јавне набавке за избор приватног партнера и закључење уговора о јавно-приватном партнерству о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности, уштедама у оперативним трошковима и смањењу емисије штетних гасова уз примену обновљивих извора енергије на делу објеката јавне намене у општини Велико Градиште, а све са циљем остваривања уштеде у оперативним трошковима јавних објеката Корисника, на основу јавно-приватног партнерства. У поступку избора приватног партнера је изабран Пружалац, који је доставио Понуду број _____ од ____ године.

ИМАЈУЋИ У ВИДУ ДА је Корисник носилац права јавне својине на јавним објектима на којима је потребно спровести одговарајуће мере енергетске ефикасности којима се постижу уштеде у оперативним трошковима електричне енергије;

ИМАЈУЋИ У ВИДУ ДА је Пружалац привредно друштво које пружа енергетске услуге, спроводи мере за побољшање енергетске ефикасности и преузима обавезу извршења услуге уштеде енергије,

ИМАЈУЋИ У ВИДУ ДА је Корисник јавни партнер, а да је Пружалац приватни партнер у складу са прописима којим се уређују јавно-приватно партнерство и концесије у Републици Србији;

ИМАЈУЋИ У ВИДУ ДА је овај уговор о јавно-приватном партнерству додељен Пружаоцу у поступку јавне набавке у складу са прописима којим се уређују јавне набавке у Републици Србији, и то за потребе реализовања јавно-приватног партнерства у складу са прописима који уређују јавно-приватно партнерство и концесије;

ИМАЈУЋИ У ВИДУ ДА се овај уговор сматра и јавним уговором у складу са прописима којим се уређују енергетска ефикасност и рационална употреба енергије и прописима којим се уређују јавно-приватно партнерство и концесије;

ИМАЈУЋИ У ВИДУ ДА потписивањем овог уговора о јавно-приватном партнерству између Пружаоца као приватног партнера и Корисника као јавног партнера (у даљем тексту: Уговор), Корисник има за циљ постизање уштеде у оперативним трошковима електричне енергије, као и са тим повезаних уштеда у оперативним трошковима уговорног објекта дефинисаног у Прилогу 1 овог уговора.

Уговорне стране су сагласне да закључе овај уговор.

ЛИСТА СКРАЋЕНИЦА

МиВ	Мерење и верификација
МУЕ	Мере за уштеду енергије
ЕУР	Евро, званична валута у Европској унији
ОДС	Оператер дистрибутивног система електричне енергије
ОИЕ	Обновљиви извори енергије
ПДВ	Порез на додату вредност
РСД	Динар, званична валута у Републици Србији
РС	Република Србија
ФНИ	Фотонапонски извор
УЕИ	Уговорне енергетске инсталације

1. ДЕФИНИЦИЈЕ

Изрази употребљени у овом уговору имају следеће значење:

1. **Активности имплементације (АИ)** обухватају све активности које Пружалац треба да спроведе у складу са овим уговором за време Периода имплементације, а које се евидентирају у Дневнику активности у Периоду имплементације, што, између осталог, укључује имплементацију уговорних енергетских инсталација (УЕИ), њихових делова, или опреме и/или софтвера у Уговорном објекту које се односе на реализацију МУЕ.
2. **Ванредна усклађивања (ВУ)** представљају усклађивања у односу на факторе чије се промене обично не очекују. Она се тичу промена у било каквим карактеристикама уговорног објекта у мерним границама, осим поменутих независних променљивих које се користе за редовна усклађивања.
3. **Финансијска уштеда (ФУ)** означава укупно остварену уштеду у оперативним трошковима за енергију применом мера за продукцију енергије из обновљивих извора енергије у току Периода доступности.
4. **Фотонапонски извори (ФНИ)** омогућавају децентрализовану продукцију енергије, смањујући зависност од централизованих извора енергије и повећавајући енергетску независност корисника.
5. **Дневник активности у Припремном периоду (ДАПП)** је дневник свих Припремних активности које током Припремног периода спроводи Пружалац, а потврђују га Корисник и Пружалац на крају Припремног периода.
6. **Дневник активности у Периоду имплементације (ДАПИ)** је дневник свих Активности имплементације које током Периода имплементације спроводи Пружалац, а потврђују га Корисник и Пружалац на крају Периода имплементације.
7. **Дневник активности у Периоду доступности (ДАПД)** је дневник свих активности у Периоду доступности које спроводи Пружалац, а потврђују га Корисник и Пружалац у уговореним роковима све до краја Уговорног периода.
8. **Доступност функционалних система** представља стање комплетно имплементираних УЕИ у складу са одобрењем за прикључење, које су технички исправне, тестиране и

функционалне, независно од статуса измене мерног места и/или закључења уговора о потпуном снабдевању са нето обрачуном са Снабдевачем.

9. **Интерни технички преглед (ИТП)** подразумева поступак у Периоду доступности након пружања доступности функционалних система и потврђивања Записника о примопредаји и ДАПИ, којим се проверава усклађеност доступних ФНИ са пројектно техничком документацијом, техничким прописима и стандардима, пре прикључења ФНИ на енергетску мрежу.
10. **Купац-произвођач (КП)** је Корисник, који је на своје инсталације прикључио објекат за продукцију енергије из обновљивих извора енергије, при чему се та енергија користи за снабдевање сопствене потрошње, а вишак енергије предаје у преносни систем, дистрибутивни систем или затворени дистрибутивни систем.
11. **Мере за уштеду енергије (МУЕ)** су мере побољшања енергетске ефикасности којима се постижу уштеде оперативних трошкова у Уговорном објекту, које укључују имплементацију УЕИ, ФНИ, опреме, инсталација и/или делова инсталација.
12. **Мерење и верификација (МиВ)** су поступци и процедуре мерења и верификације у оквиру континуираног мониторинга који се врши ради поузданог утврђивања остварених мера за уштеду енергије и финансијске уштеде као резултат Активности имплементације.
13. **Обновљиви извори енергије (ОИЕ)** обухватају изворе који обезбеђују продукцију енергије на еколошки прихватљив начин, доприносећи одрживом развоју и заштити животне средине.
14. **Обрачунски период** је временски период од 12 месеци.
15. **Овлашћени представници** су представници Уговорних страна, овлашћени да у складу са овим уговором предузимају правне и фактичке радње у име и/или за рачун Уговорних страна. Ова лица морају бити законски заступници или имати пуномоћје за предузимање радњи и заступање Уговорних страна дато од стране овлашћеног лица, у коме је утврђен тачан обим њихових овлашћења.
16. **ОДС** је енергетски субјекат који врши дистрибуцију електричне енергије на подручју на коме се налази Уговорни објекат.
17. **Основна годишња накнада** једнака је годишњој накнади за примену мера уштеде енергије на Уговорном објекту, а у складу са Понудом Пружаоца и која припада Пружаоцу.
18. **Прилив од предаје енергије** представља износ који Корисник остварује од предаје вишка енергије која је испоручена из обновљивих извора енергије у дистрибутивну мрежу у току Периода доступности.
19. **Припремне активности** су све активности које Пружалац треба да спроведе у складу са овим уговором за време Припремног периода и које се евидентирају у ДАПП, а које нарочито укључују временско планирање, израду техничке документације и техничку контролу техничке документације за МУЕ у Уговорном објекту, као и набавку материјала и опреме, као и предузимање активности потребних за прибављање правноснажне потврде или дозволе или одобрења од стране Корисника, на основу којих је могуће започети имплементацију, у складу са важећим прописима.
20. **Припремни период (ПП)** је период обављања Припремних активности, и траје од почетка Уговорног периода до дана потврђивања ДАПП од стране Корисника и Пружаоца.

21. **Период имплементације (ПИ)** је период спровођења Активности имплементације, који почиње од датума када Корисник и Пружалац потврде потписом Дневник активности у Припремном периоду и завршава се када Корисник и Пружалац потврде потписом Дневник активности у Периоду имплементације.
22. **Период доступности (ПД)** је период гарантовања за доступност и коришћење УЕИ и он почиње од датума када Корисник и Пружалац потврде потписом Дневник активности у Периоду имплементације и траје све до краја Уговорног периода.
23. **Подизвођач** је лице које је Пружалац ангажовао ради извршења дела радова и/или услуга које он треба да спроведе у погледу имплементације УЕИ у складу са овим уговором, за чије радове/услуге одговара Пружалац као да их је сам извршио.
24. **Понуда** је понуда Пружаоца бр. [*унети број понуде*] од дана [*унети датум*], прихваћена од стране Корисника и која чини саставни део овог уговора.
25. **Пројекат** је пројекат јавно-приватног партнерства из овог уговора и састоји се од потпуног извршења уговорних обавеза Уговорних страна за време Уговорног периода, који за циљ има остварење уштеда кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности, уштеда у оперативним трошковима и смањење емисије штетних гасова уз примену обновљивих извора енергије.
26. **Пуњач за електричне аутомобиле (ПЕА)** је интегрисани систем за пуњење електричних возила, који укључује технолошка решења за ефикасно и безбедно снабдевање енергијом. У оквиру овог пројекта, ПЕА користе енергију продуковану путем фотонапонских извора (ФНИ), чиме се подстиче употреба обновљивих извора енергије.
27. **Снабдевач** је енергетски субјект који обавља енергетску делатност снабдевања електричном енергијом на подручју на коме се налази Уговорни објекат.
28. **Уговорне енергетске инсталације (УЕИ)** су инсталације, опрема и материјали које Пружалац имплементира у Периоду имплементације ради примене мера за уштеду енергије.
29. **Уговорне стране** (или **Стране**) су Корисник и Пружалац.
30. **Уговорни објекат** се састоји од 5 објеката јавне намене у општини Велико Градиште којима се омогућава доступност енергије из обновљивих извора и који су приказани у Прилогу 1 Уговора.
31. **Уговорни период** означава период од ступања на снагу овог уговора до дана престанка или раскида Уговора.

2. ПРЕДМЕТ УГОВОРА

Предмет овог уговора јесте пружање енергетске услуге која обухвата пројектовање, финансирање, имплементацију МУЕ путем ФНИ уз коришћење обновљивих извора енергије укупне снаге 122,83 kWp на 5 објеката јавне намене у општини Велико Градиште, одржавање имплементираних МУЕ и гарантовање одређене продукције енергије у складу са перформансама ФНИ, смањење емисије штетних гасова и примену МУЕ на период од 25 година закључењем овог уговора између Пружаоца и Корисника.

Укупна вредност уговора износи _____ (словима: _____) евра/динара + ПДВ.

3. КОМУНИКАЦИЈА ИЗМЕЂУ УГОВОРНИХ СТРАНА

Овлашћени представници Уговорних страна су:

- Контакт подаци Корисника су: _____, контакт телефон: _____, електронска адреса: _____
- Контакт подаци Пружаоца су: _____, контакт телефон: _____, електронска адреса: _____

Уколико се, након потписивања овог уговора Овлашћени представници и/или њихови контакт подаци промене, Страна ће послати писано обавештење другој Страни у року од три радна дана од настанка такве промене.

4. ФАЗЕ (ПЕРИОДИ) УГОВОРА

4.1. Почетак и трајање Уговорног периода

Уговор ступа на снагу када Уговорне стране потпишу Уговор, а уколико Уговорне стране не потпишу Уговор истог дана, онда Уговор ступа на снагу на дан када је Уговор потписан од стране свих Уговорних страна, а престаје на дан престанка или раскида Уговора у складу са чланом 15. овог уговора.

4.2. Главни периоди Уговора

Уговор има три главна периода: Припремни период, Период имплементације и Период доступности.

Припремни период је период обављања Припремних активности који почиње кад и Уговорни период и завршава се када почне Период имплементације и не може трајати дуже од 12 месеци за сваки објекат појединачно. Корисник и Пружалац ће констатовати завршетак Припремног периода и почетак Периода имплементације потписивањем Дневника активности у Припремном периоду.

Период имплементације је период обављања Активности имплементације који започиње на дан када Корисник и Пружалац својим потписом потврде Дневник активности у Припремном периоду за сваки од 5 објеката јавне намене у општини Велико Градиште које спадају у Уговорни објекат, а завршава се када Корисник и Пружалац својим потписом потврде Дневник активности у Периоду имплементације за сваки од 5 објеката јавне намене у општини Велико Градиште појединачно које спадају у Уговорни објекат. У сваком случају, Период имплементације за сваки од 5 објеката јавне намене у општини Велико Градиште појединачно, које спадају у Уговорни објекат не може трајати дуже од 12 месеци.

Период доступности је период коришћења МУЕ. Период доступности почиње на дан када Корисник и Пружалац потврде Дневник активности у Периоду имплементације за сваки од 5 објеката јавне намене у општини Велико Градиште посебно (појединачно), које спадају у Уговорни објекат и траје до истека 25 година од констатовања почетка Периода доступности у записнику о примопредаји за сваки објекат јавне намене појединачно.

5. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ПРУЖАОЦА

5.1. Имплементација Уговорних енергетских инсталација

5.1.1. Право на избор Уговорних енергетских инсталација

Пружалац у складу са овим уговором уграђује у Уговорном објекту Уговорне енергетске инсталације које су наведене у Понуди. Сходно томе, докле год Пружалац поступа у складу са

Понудом и овим уговором, Корисник не може да оспорава имплементацију Уговорних енергетских инсталација, осим у случају када оне нису у складу са важећим техничким прописима у Републици Србији и СРПС или другим уговореним стандардима.

Ако Пружалац пре краја Периода имплементације установи да су измене Уговорних енергетских инсталација:

1. објективно потребне да би њихова имплементација била изводљива и/или да би били испуњени захтеви у складу са прописима из области безбедности и здравља на раду, противпожарне заштите и заштите животне средине и рационалне употребе енергије и обновљивих извора енергије, или због неслагања између релевантне техничке документације и стварног стања Уговорног објекта, или из неког другог оправданог техничких разлога; и/или
2. би могле резултирати ефикаснијим начином остваривања продукције енергије,

Пружалац ће доставити Кориснику писани захтев са образложењем, са циљем прибављања писане сагласности Корисника да имплементира предложене измене, а такав захтев Корисник неће одбити без оправданог разлога, а уколико захтев одбије Корисник ће у писаној форми обавестити Пружаоца о разлозима за одбијање.

Корисник је обавезан да на писани захтев, у року од 15 дана од дана пријема писаног захтева, Пружаоцу достави одговор о прихватању или одбијању измена, који ће садржати и разлоге за одбијање.

Ако Корисник не одговори на писани захтев Пружаоца у наведеном року од 15 дана, сматраће се да је захтев одобрио.

5.1.2. Обавеза обезбеђивања финансијских средстава за припрему и имплементацију МУЕ

Пружалац се обавезује да обезбеди финансијска средства за припрему и имплементацију МУЕ у Уговорном објекту, из сопственог капитала и/или кредита и/или другог извора финансирања.

5.1.3. Обезбеђење квалитета

Током трајања Уговорног периода, Пружалац сноси одговорност за квалитет техничке документације, изведених радова и пружених услуга и техничке, организационе и финансијске ризике функционисања, одржавања и поправки Уговорних енергетских инсталација у току примене МУЕ у складу са техничком спецификацијом и условима за израду техничког решења МУЕ.

Пружалац ће обезбедити безбедан и ефикасан рад система спровођењем енергетског прегледа за област индустријске енергетике и обновљивих извора енергије и испитивања у складу са меродавним техничким прописима.

5.1.4. Обухват прибављања потребних дозвола и одобрења

Уколико се на једном објекту имплементирају ФНИ испод 50 kW, у складу са чланом 145. Закона о планирању и изградњи (”Сл. гласник РС”, бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 - др. закон, 9/2020, 52/2021 и 62/2023), и чланом 5. Правилника о посебној врсти објеката и посебној врсти радова за које није потребно прибављати акт надлежног органа ("Сл. гласник РС", бр. 87/2023 и 16/2024), није потребно прибављати акт надлежног органа, што омогућава Кориснику да имплементира ФНИ без аплицирања за одобрење за извођење радова.

За веће инсталације од 50kW, а мање од 150kW, Корисник је у обавези да прибави одобрење за извођење радова на основу које се спроводи имплементација, а за које се аплицира на основу

Идејног пројекта (ИДП) и за које се издаје одобрење у року од пет радних дана у складу са законом, уколико су формално испуњени сви услови.

Пружалац је у обавези да сарађује са Корисником у поступку прибављања свих неопходних дозвола, услова и одобрења потребних за имплементацију Уговорних енергетских инсталација, као и да Пружаоцу достави сву неопходну документацију којом располаже, или је на основу техничких и других прописа Републике Србије дужан, односно у могућности да обезбеди.

5.1.5. Поступање у складу са прописима

Пружалац је дужан да приликом извршавања својих уговорних обавеза поступа у складу са важећим прописима и добрим пословним обичајима у Републици Србији, као и у складу са свим одредбама овог уговора.

Пружалац је дужан да све своје уговорне обавезе извршава стручно и одговорно.

5.2. Обавеза спровођења активности

5.2.1. Обавезе Пружаоца у Припремном периоду

Обавезе Пружаоца у Припремном периоду нарочито обухватају:

1) информисање Корисника о свим УЕИ за које је предвиђено да буду уграђене у Уговорни објекат, пре него што буду уграђене;
2) припрему и израду и/или прибављање техничке документације неопходне за добијање сепарата о прикључењу, у складу са важећим прописима Републике Србије;
3) пружање техничке подршке Кориснику у циљу подношења захтева за издавање одобрења за прикључење на дистрибутивну мрежу и прилагођење мерног места, искључујући одговорност Пружаоца за добијање одобрења на прикључење на дистрибутивну мрежу и прилагођење мерног места, као и стицања статуса купац-произвођач;
4) набавку, испоруку и пријем опреме и материјала;
5) редовно вођење Дневника активности у Припремном периоду, у складу са чланом 7.1.2. овог уговора;
6) обезбеђење превентивних мера за безбедан и здрав рад, у складу са законом;
7) одређивање једног или више координатора за извођење радова, када имплементацију изводе два или више извођача радова;
8) извршавање свих потребних активности неопходних за имплементацију у складу са позитивним правним прописима.

5.2.2. Обавезе Пружаоца у Периоду имплементације

Обавезе Пружаоца у Периоду имплементације нарочито обухватају:

1) планирање и координацију Активности имплементације са Корисником како би се свео на минимум поремећај редовног функционисања Уговорног објекта;
2) имплементацију МУЕ, УИЕ и њихових делова, опреме или уређаја у свему у складу са Понудом и овим уговором;
3) благовремено обавештавање Корисника у свим случајевима када Пружалац сазна за чињенице које могу битно утицати на безбедно или ефикасно коришћење Уговорног објекта;

4) обезбеђивање гаранција од произвођача опреме и Подизвођача за квалитет уграђене опреме и изведених радова;

5) осигурање од опште одговорности до момента предаје у власништво Кориснику;

6) редовно вођење Дневника активности у Периоду имплементације, у складу са чланом 7.1.3. овог уговора;

7) правилно и редовно одлагање неисправних и/или замењених инсталација, делова инсталација и опреме УЕИ на начин којим се не угрожава здравље људи и животна средина, а у складу са важећим прописима у Републици Србији;

8) пружање техничке подршке Кориснику у циљу подношења захтева за прилагођење мерног места и у циљу закључења уговора о потпуном снабдевању са нето обрачуном са Снабдевачем, искључујући одговорност Пружаоца за добијање одобрења за прилагођење мерног места и закључење уговора о потпуном снабдевању са нето обрачуном са Снабдевачем;

9) редовно извештавање Корисника о напретку радова и свим релевантним питањима везаним за имплементацију МУЕ;

10) омогућавање приступа Кориснику за спровођење надзора и контроле;

11) дефинисање оперативних процедура и процедура одржавања;

12) пренос власништва над изграђеним МУЕ након имплементације;

13) примопредаја **доступног функционалног система (ДФС)**, укључујући опрему, инсталације и/или делове инсталација у складу са важећим прописима у Републици Србији.

5.2.3. Обавезе Пружаоца у Периоду доступности

У мери у којој је то дозвољено важећим прописима, Пружалац ће о свом сопственом трошку, управљати УЕИ у току Периода доступности и одржавати их.

Обавезе Пружаоца у Периоду доступности обухватају све активности које се односе на рад УЕИ, а нарочито:

1) обављање свих потребних поступака и процедура за мерење и верификацију и састављање извештаја о мерењу и верификацији који приказује остварену продукцију енергије, финансијске уштеде и смањење емисије угљен-диоксида за сваки обрачунски период;

2) пружање техничке подршке Кориснику у циљу подношења захтева за прилагођење мерног места и у циљу закључења уговора о потпуном снабдевању са нето обрачуном са Снабдевачем, искључујући одговорност Пружаоца за добијање одобрења за прилагођење мерног места и закључење уговора о потпуном снабдевању са нето обрачуном са Снабдевачем;

3) одржавање опреме и система уграђених у оквиру МУЕ;

4) пружање техничке подршке Кориснику на локацији прикључења ФНИ приликом Интерног техничког прегледа (ИТП) од стране надлежне Електродистрибуције чији је позитиван извештај услов за прикључење ФНИ на мрежу и добијања решења о пробном раду, у складу са чланом 7.8. Уговора;

5) гарантовање продукције енергије у складу са Понудом;

6) редовно вођење Дневника активности у Периоду доступности, у складу са чланом 7.1.4. овог уговора;

7) стављање на располагање података (или попуњавање образаца, према потреби) који су потребни како би се припремио Годишњи извештај о остваривању циљева уштеда у складу са важећим прописима;

8) отклањање неисправности које су проузроковали Пружалац и његови запослени;

9) обезбеђивање доступности функционалних система, укључујући опрему, инсталације и/или делове инсталација у складу са важећим прописима у Републици Србији.

5.2.4. Техничке границе пројекта

Пружалац омогућава Кориснику да капацитети продуковане енергије из ФНИ буду доступни на ормару прикључења ФНИ.

Ово место је место разграничења одговорности за продуковану енергију Уговорном објекту која ће се бележити и очитавати преко мерача количине продуковане енергије (инвертор) изражене у киловатчасу (kWh) који је интегрисан у оквиру ФНИ.

5.2.5. Очитавање (количине продуковане енергије)

Очитавање количине продуковане енергије на мерачу количине продуковане енергије (инвертору), Пружалац врши на годишњем нивоу најкасније 30 дана од завршетка Обрачунског периода, о чему се сачињава записник о очитаној продукованој енергији из ФНИ, који потписују Корисник и Пружалац у року од 15 дана од дана достављања записника. Уколико Корисник не потврди записник у року од 15 дана или достави примедбе, сматра се да је записник обострано потписан.

5.3. Обавеза обавештавања Корисника

Пружалац има обавезу да редовно води Дневник активности у Припремном периоду, Дневник активности у Периоду имплементације и Дневник активности у Периоду доступности у складу са овим уговором, као и да Корисника благовремено обавештава о избору опреме, пројектовању инсталација и функционисању инсталација у следећим фазама:

1. фази планирања и пројектовања у оквиру Припремног периода;
2. фази, односно поступку испоруке опреме у оквиру Припремног периода;
3. активностима имплементације у току Периода имплементације;
4. активностима везаним за коришћење и одржавање МУЕ и Уговорних енергетских инсталација у Периоду доступности.

5.4. Право уступања потраживања

Закључивањем овог уговора, Корисник изражава своју сагласност да Пружалац може да уступи потраживања која има према Кориснику по основу плаћања Основне накнаде из члана 10.2. овог уговора, финансијеру/банци, у складу са законом који уређује јавно-приватно партнерство и концесије и осталим важећим прописима РС.

Корисник неће имати других обавеза према таквом преузимаоцу (финансијеру/банци).

5.5. Ангажовање Подизвођача

Пружалац ће, како је то наведено у Понуди, као Подизвођача ангажовати _____ [*навести назив и седиште Подизвођача*], са чијим се избором Корисник сагласио.

Уколико буде потребе за додатним ангажовањем подизвођача који није у понуди, истог може ангажовати на основу прибављене сагласности и од стране Корисника, а све у циљу квалитетне

реализације пројекта.

Пружалац је одговоран према Кориснику за све активности и пропусте Подизвођача из става 1. овог члана као да је сам такве активности спровео или пропусте начинио.

Пружалац је у обавези да обезбеди да подизвођач поступа у складу са Законом о заштити животне средине и Законом о безбедности и здрављу на раду.

Корисник ће ускратити сагласност за ангажовање новог Подизвођача само ако за то постоје оправдани разлози.

5.6. Право коришћења информација о Пројекту у комерцијалне сврхе

Пружалац је овлашћен да учини јавно доступним елементе Пројекта и да у ту сврху користи фото/видео материјале Уговорног објекта и/или својих услуга и радова извршених на Уговорном објекту у складу са важећим прописима и одредбама овог уговора.

6. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ КОРИСНИКА

6.1. Право да утиче на пројекат

Без обзира на члан 5.1.1. Уговора, Пружалац мора да се уздржи од имплементације намераваних УЕИ, по пријему писаног обавештења од Корисника уколико Пружалац, упркос захтеву Корисника да то уради, не докаже да су Уговорне енергетске инсталације у складу са важећим техничким прописима и СРПС или другим уговореним стандардима.

6.2. Обавеза пружања подршке за пројектовање и имплементацију МУЕ

6.2.1. Опште обавезе Корисника

Корисник има обавезу да:

1) пружи подршку Пружаоцу приликом припреме, имплементације и одржавања МУЕ, у складу са Понудом и овим уговором;
2) сноси административне трошкове и трошкове такси за одобрење за прикључење на дистрибутивну мрежу, прилагођење мерног места и закључење уговора о потпуном снабдевању са нето обрачуном са Снабдевачем;
3) испуни своје уговорне обавезе наведене у овом уговору са циљем да допринесе свођењу трошкова имплементације и оперативних трошкова Пружаоца на најмању могућу меру током целог Уговорног периода.

6.2.2. Обавезе Корисника у Припремном периоду

Обавезе Корисника у Припремном периоду, између осталог, обухватају:

1) достављање, у мери у којој је то могуће, потребних информација како би Пружалац благовремено извршио своје обавезе, што обухвата, између осталог, и достављање:
   (1) постојеће документације која се тиче имовинско-правних односа, а која је неопходна за добијање дозвола и техничких услова од државних органа и органа јединице локалне самоуправе;
   (2) благовремено достављање постојеће техничке документације о Уговорном објекту, као и података о раду и одржавању енергетских инсталација и опреме у Уговорном објекту;
   (3) података у вези са потрошњом енергије за Уговорни објекат, као и других

релевантних информација (уколико нису доступне, Корисник ће захтевати од Снабдевача енергије да их доставе);

(4) свих познатих и прописима утврђених (техничких) услова, рестрикција или ограничења која се конкретно односе на Уговорни објекат, а која одступају од оних која се редовно примењују на имплементацију;

(5) свих других информација и/или документације која је Пружаоцу објективно потребна.

2) Корисник ће ставити на располагање своје инжењере и особље које ради на одржавању Уговорног објекта, као и оперативно особље, за потребе комуникације и сарадње са Пружаоцем као и све друге службенике и запослене који могу имати релевантна сазнања, а на основу повремених разумних захтева Пружаоца;

3) Корисник ће прегледати и одобрити или основано одбити техничку документацију израђену од стране Пружаоца пре формалног одобрења такве техничке документације у складу са прописима Републике Србије (због одступања од важећих прописа и обавезних стандарда, немогућности имплементације УЕИ због неочекиваних промена на Уговорном објекту, немогућности имплементације УЕИ због одступања стварних техничких параметара од пројектованих), у писаном облику у року од 14 дана од датума достављања такве техничке документације овлашћеним представницима Корисника од стране Пружаоца. У случају неспоразума између Корисника и Пружаоца у погледу довољности основа за такво одбијање, неспоразум ће се решавати у складу са чланом 16.1. овог уговора;

4) под условом да Пружалац благовремено и потпуно спроведе Припремне активности и прибави правноснажну потврду или дозволу потребну за започињање Активности имплементације, уколико је то прописано важећим прописима у Републици Србији, Корисник ће одобрити Дневник активности у Припремном периоду;

5) обезбеђивање лица за надзор у току имплементације у складу са законом.

6.2.3. Обавезе Корисника у Периоду имплементације

Обавезе Корисника у Периоду имплементације нарочито обухватају:

1) омогућавање испоруке опреме и материјала у Уговорном објекту;

2) обезбеђење неограниченог приступа Уговорном објекту Пружаоцу и његовом особљу или Подизвођачима које је он ангажовао, како би могли да изврше све обавезе у складу са овим уговором током редовног радног времена, или у друго време уколико је то у конкретном случају оправдано, под условом да то нема негативан утицај на рад ;

3) извештавање Пружаоца без одлагања о чињеницама које могу битно утицати на уговорне обавезе Пружаоца или Корисника, или могу утицати на безбедност или ефикасност спровођења Пројекта, или Уговорног објекта;

4) преглед и одобрење или основано одбијање одобрења одговарајуће техничке документације, у писаном облику, у року од 14 дана од када их Пружалац достави Кориснику. У случају неслагања између Корисника и Пружаоца у погледу основа за одбијање, проблем ће се решавати у складу са чланом 18.1. овог уговора;

5) прихватање разумних разлога за привремену спреченост Пружаоца за извођење и пријем имплементираних УЕИ и пружање подршке, односно помагање Пружаоцу да изврши радове у складу са договореним планом и динамиком градње;

6) активно учествовање у активностима примопредаје **доступног функционалног система** у договору са Пружаоцем;

7) обезбеђење електричне енергије, воде, лифтова (по потреби) за транспорт особља, алата и материјала за имплементацију Уговорних енергетских инсталација и осталих услуга које буду потребне за извршење активности од стране Пружаоца и његових Подизвођача, у мери у којој то зависи од Корисника;

8) обезбеђење довољног и адекватног простора у Уговорном објекту, ако му је такав простор на располагању, без наплате закупнине, за складиштење материјала који се користи у Уговорном објекту;

9) поступање са дужном пажњом и сарадња са Пружаоцем у формулисању правила понашања и руковања која су разумно потребна ради заштите УЕИ и радова Пружаоца од оштећења, крађе или злоупотребе;

10) одобрење Дневника активности у Периоду имплементације.

Пружалац има право да тражи накнаду штете која настане као последица непоштовања обавеза из овог члана од стране Корисника.

6.2.4. Обавезе Корисника у Периоду доступности

Обавезе Корисника у Периоду доступности, између осталог, обухватају:

1) плаћање уговорене накнаде Пружаоцу у складу са одељком 10. Уговора;

2) закључење уговора о потпуном снабдевању са нето обрачуном са Снабдевачем у циљу испуњења ефеката пројекта и обезбеђивања доступности;

3) старање да се Уговорни објекат правилно користи и одржава у складу са смерницама које су заједнички утврдили Корисник и Пружалац, с тим што се ова обавеза не односи на УЕИ (или њихове делове) које је у складу са овим уговором Пружалац дужан да одржава;

4) извештавање Пружаоца о сваком оштећењу или квару Уговорних енергетских инсталација, одмах по сазнању за такво оштећење или квара;

5) старање да сва накнадна подешавања инсталација и њихових делова и опреме, која су битна за утрошак енергије и која је обавио Корисник, буду пажљиво евидентирана и да Пружалац о њиховом предузимању буде обавештен без одлагања;

6) заштиту Уговорног објекта од намерног физичког оштећења;

7) редован преглед и одобрење Дневника активности у Периоду доступности, према договору са Пружаоцем.

6.3. Отклањање непредвиђених оштећења у току Уговорног периода

У случају да током Уговорног периода дође до непредвиђених оштећења на Уговорном објекту која нису проузрокована активностима Пружаоца или нису проистекла из злонамерног понашања Пружаоца, кршења обавеза Пружаоца из овог уговора или кршења законских обавеза Пружаоца, при чему је отклањање штете (поправка или замена) неопходна за извршење уговорних обавеза Пружаоца, Корисник је дужан да у најкраћем могућем року предузме све мере потребне за отклањање штете и да сноси све трошкове настале у вези са тим.

6.4. Додатне обавезе Корисника

Пружалац има право на накнаду штете која произилази из чињенице да Корисник не испуњава своје обавезе из овог члана.

6.4.1. Пружање помоћи и покриће трошкова

Корисник сноси одговорност и трошкове:

1. превентивног одржавања постојећих објеката и енергетских инсталација које не спадају у оквир УЕИ;
2. за отклањање штете коју су проузроковали Корисник или његови запослени;
3. за отклањање штете која је настала услед последица више силе или штете коју су проузроковала трећа лица.

Корисник је дужан да пружи помоћ Пружаоцу у испуњавању његових обавеза.

У случају да су Пружаоцу потребне додатне информације или документација у циљу извршења Уговора, Корисник ће доставити тражене информације у разумном року, најкасније у року од 14 дана од дана пријема захтева, уколико захтев није у супротности са важећим прописима и/или овим уговором.

Након почетка Периода доступности Корисник ће благовремено обавестити Пружаоца о свим променама у потрошњи енергије или у количини потребне енергије која утиче на рад УЕИ и усагласиће сва релевантна техничка питања са Пружаоцем.

6.4.2. Обезбеђивање приступа објектима и Право службености

Током трајања овог уговора, Корисник ће обезбедити да Пружалац или његови Овлашћени представници могу неометано да улазе у простор/зграду/просторије, у мери у којој је то неопходно за испуњење обавеза и остварење права Пружаоца које произилазе из овог уговора.

Пружалац има право употребе и коришћења УЕИ у циљу примене МУЕ и испуњења обавеза из овог уговора.

6.4.3. Могућност проширења капацитета уговорног објекта

Корисник и Пружалац су сагласни да могу да закључе споразум о проширењу капацитета уговорног објекта по уговореној цени доступности по киловатпику (kWp) годишње на захтев Корисника, задржавајући право примене клизне скале. Корисник не може захтевати имплементацију додатног система који је мањи од 10 kW (киловат) инсталисане снаге нити већи од 50 kW (киловат) инсталисане снаге по појединачном објекту. Број објеката за проширење капацитета није ограничен. Период трајања доступности за сваки од објеката износи 25 година почев од дана почетка тог периода.

7. ПРОЦЕДУРЕ И АКТИВНОСТИ

7.1. Дневници активности

7.1.1. Опште одредбе

Пружалац има обавезу да води дневнике активности у Припремном периоду, Периоду имплементације и у Периоду доступности.

Извођење Припремних активности у Припремном периоду, Активности имплементације у Периоду имплементације и Активности у Периоду доступности од стране Пружаоца потврђују се потписивањем Дневника активности у Припремном периоду, Дневника активности у Периоду имплементације, односно Дневника активности у Периоду доступности од стране Корисника и Пружаоца.

Дневник активности у Припремном периоду потврђује се потписом Корисника и Пружаоца након што су извршене све Припремне активности предвиђене овим уговором, а Дневник

активности у Периоду имплементације потврђује се потписом Корисника и Пружаоца након што су извршене све Активности имплементације предвиђене овим уговором.

Дневник активности у Припремном периоду се неће потврђивати пре прописног прибављања правноснажне потврде или дозволе неопходне за започињање радова, уколико је издавање истих потребно по важећим прописима за имплементацију УЕИ, а Дневник активности у Периоду имплементације се неће потврђивати пре доказивања доступности функционалног система.

7.1.2. Дневник активности у припремном периоду

У Дневнику активности у Припремном периоду се евидентирају све Припремне активности Пружаоца, а нарочито оне који се односе на:

1) временско планирање и рокове за израду техничке документације и њену техничку контролу;
2) прибављање правноснажне потврде или дозволе која омогућава започињање Активности имплементације, уколико је прибављање таквих дозвола неопходно у конкретном случају према важећим прописима.

7.1.3. Дневник активности у Периоду имплементације

Дневник активности у Периоду имплементације евидентира све активности Пружаоца које представљају Активности имплементације према овом уговору, а нарочито оне који се односе на активности:

1. имплементације Уговорних енергетских инсталација и делова инсталација или опреме у Уговорном објекту у циљу примене МУЕ;
2. правилног одлагања неисправних и/или замењених инсталација, делова инсталација и опреме, надзора над радовима, провере радова и сл;
3. свим активностима у вези са имплементацијом МУЕ и Уговорних енергетских инсталација;
4. примопредају доступног функционалног система, укључујући опрему, инсталације и/или делове инсталација у складу са важећим прописима у Републици Србији.

7.1.4. Дневник активности у Периоду доступности

Пружалац је дужан да води Дневник активности у Периоду доступности у који ће уносити све активности које је обавио у Периоду доступности, а нарочито оне које се односе на:

1. доступност функционалног система, укључујући опрему, инсталације и/или делове инсталација;
2. Интерни технички преглед (ИТП) од стране надлежне Електродистрибуције чији је позитиван извештај услов за прикључење ФНИ на мрежу и добијања решења о пробном раду;
3. мерење и верификацију и састављање извештаја о мерењу и верификацији који приказује остварену продукцију енергије и смањење емисије штетних гасова за сваки обрачунски период;
4. рад и одржавање опреме и система уграђених у оквиру УЕИ.

Припремљени извештаји о мерењу и верификацији представљају саставни део дневника активности у Периоду доступности.

7.2. Подстицаји, финансијска средства и олакшице

Уговорне стране се обавезују да ће у разумној мери сарађивати приликом подношења захтева за донације, подстицаје, финансијска средства, олакшице или попусте. Пружалац ће у разумној мери подносити захтеве или пружати помоћ Кориснику приликом подношења захтева за добијање подстицаја, финансијских средстава, рефундација и трговачких попуста за које УЕИ испуњавају услове и који би могли довести до умањења инвестиционих трошкова.

7.3. Важни критеријуми за извођење Припремних активности и Активности имплементације

Припремне активности и Активности имплементације Пружаоца сматрају се завршеним у складу са овим уговором само уколико испуњавају критеријуме квалитета дефинисане у овом члану, који ће бити потврђени потписом Корисника у Дневнику активности у Припремном периоду, односно у Дневнику активности у Периоду имплементације.

Припремне активности и Активности имплементације треба нарочито да испуњавају следеће критеријуме:

1. активности треба да буду изведене у складу са важећим прописима Републике Србије и за такве активности морају бити прибављене одговарајуће дозволе, одобрења и сагласности и потребно је извршити преглед и пријем имплементираних МУЕ;
2. функционалну усклађеност са постојећим инсталацијама и компонентама у Уговорном објекту;
3. поштовање прописа и уговорених стандарда из области заштите животе средине и других релевантних стандарда за Уговорни објекат;
4. структурну усклађеност са спецификацијом дефинисаној у Понуди;
5. уједначеност квалитета и исправност функционисања уграђених Уговорних енергетских инсталација без скривених (правних и физичких) недостатака/мана или других недостатака;
6. извођење техничких активности на начин да корисници Уговорног објекта не буду ограничени у коришћењу Уговорног објекта више него што је неопходно за извођење тих активности.

7.4. Препреке спровођењу МУЕ

Пружалац ће предложити начин за отклањање препрека за имплементацију МУЕ уколико исте постоје. Пружалац се неће сматрати одговорним за препреке које се објективно нису могле идентификовати у току Припремног периода, уз примену дужне пажње од стране Пружаоца.

7.5. Правилно одлагање неисправних и/или замењених инсталација

Пружалац о свом трошку врши одлагање инсталација, делова инсталација или друге опреме и материјала свих врста, који су неисправни/мањкави или замењени у току Периода имплементације и/или у току Периода доступности, у складу са прописима о одлагању комуналног, опасног и другог отпада, изузев ако Корисник не изјави да жели да их употреби за друге сврхе.

У случају да Корисник жели да прода опрему или материјал из става 1. овог члана, он у целости задржава корист од такве трансакције.

7.6. Обезбеђивање доступности имплементираних МУЕ

Пружалац је у обавези да омогући Кориснику доступност функционалних система, укључујући опрему, инсталације и/или делове инсталација у складу са важећим прописима у Републици Србији , што се доказује потписом уговорних страна на Записнику о примопредаји и ДАПИ.

Неопходно је да све УЕИ буду имплементиране у складу са техничким прописима и СРПС или другим уговореним стандардима у погледу важеће дозволе релевантне за започињање и реализацију радова.

Ради избегавања сумње, пре него што Период доступности почне, потребно је да:

1. се обезбеди доступност функционалних система које представља стање комплетно имплементираних УЕИ у складу са одобрењем за прикључење, које су технички исправне, тестиране и функционалне, независно од статуса измене мерног места и/или закључења уговора о потпуном снабдевању са нето обрачуном са Снабдевачем;
2. сви недостаци и грешке у УЕИ (изузев мањих пропуста који нису релевантни за правилно функционисање) који се утврде током прегледа буду отклоњени (ако постоје);
3. Корисник и Пружалац потврде Дневник активности у Периоду имплементације и Записник о примопредаји из члана 7.7. овог уговора.

7.7. Записник о примопредаји

Одмах по завршетку свих Активности имплементације, након обезбеђивања доступности функционалних система, које представља стање комплетно имплементираних УЕИ у складу са одобрењем за прикључење, односно у складу са одговарајућом процедуром, које су технички исправне, тестиране и функционалне, независно од статуса измене мерног места и/или закључења уговора о потпуном снабдевању са нето обрачуном са Снабдевачем из члана 7.6. овог уговора, Корисник и Пружалац ће извршити заједнички преглед свих УЕИ које је Пружалац урадио у складу са Понудом и овим уговором, припремиће и потписати Дневник активности у Периоду имплементације и Записник о примопредаји, након имплементације МУЕ за сваки од 5 објеката јавне намене Уговорног објекта појединачно.

Ако УЕИ не испуњавају услове за примопредају, Пружалац је дужан да их о свом трошку доведе у стање за примопредају, отклањањем свих недостатака и мана у року од 15 дана од дана када је обављен преглед из става 1. овог члана.

7.8. Обезбеђивање асистенције за прикључење ФНИ на мрежу и стицање статуса „Купац-Произвођач“

Пружалац је у обавези да у Периоду доступности, након пружања доступности функционалних система и потврђивања Записника о примопредаји и ДАПИ, пружи асистенцију Кориснику за реализацију процедуре стицања статуса „Купац произвођач“ за сваки од објеката који спада у Уговорни објекат појединачно која подразумева:

1. припрему техничке документације коју подноси Корисник, а која је, поред прилагођења мерног места и потписа уговора о потпуном снабдевању са нето обрачуном, неопходна за Интерни технички преглед (ИТП) од стране надлежне Електродистрибуције чији је позитиван извештај услов за прикључење ФНИ на мрежу и добијања решења о пробном раду;
2. техничку и саветодавну подршку на локацији прикључења ФНИ приликом Интерног техничког прегледа (ИТП) од стране надлежне Електродистрибуције, чији је позитиван извештај услов за прикључење ФНИ на мрежу и добијања решења о пробном раду.

По добијању решења о пуштању ФНИ у пробни рад сматра се да је Пружалац у потпуности извршио асистенцију према Кориснику.

7.9. Пренос права својине

Право својине на инсталацијама, деловима инсталација, односно опреми коју Пружалац у току Периода имплементације угради или на други начин инкорпорира у Уговорни објекат прелази на Корисника у моменту потврде ДАПИ и Записника о примопредаји за сваки објекат појединачно.

7.10. Одржавање УЕИ

Пружалац преузима обавезу да обезбеди исправно функционисање УЕИ током трајања Уговорног периода, како је предвиђено овим уговором. За време Уговорног периода, Пружалац преузима обавезу да одржава УЕИ које су уграђене у Уговорном објекту у складу са овим уговором, важећим прописима и стандардима и у складу са пројектом за имплементацију, који чини саставни део пројектне документације.

Приликом замене оштећених или дотрајалих инсталација, делова инсталација и/или опреме која је део УЕИ, Пружалац је у обавези да набавља нове резервне делове који су наведени у пројектној документацији или еквивалентне њима и да обезбеди одговарајуће гаранције произвођача/извођача.

Пружалац је дужан да примењује све техничке, административне и организационе мере током Уговорног периода на све инсталације, делове инсталација и опреме ради одржавања имплементираних УЕИ у циљу примене МУЕ.

7.11. Коначан преглед Уговорних енергетских инсталација пре истека уговорног периода

Три месеца пре истека Уговора, Корисник и Пружалац ће извршити контролу исправности и комплетности свих делова Уговорних енергетских инсталација и као доказ о томе, приложиће резултате контроле у извештају о прегледу који треба да потпишу Корисник и Пружалац. Уколико Уговорне енергетске инсталације, њихови делови или опрема коју је испоручио и/или којом управља Пружалац није у стању које се, изузимајући уобичајено старење, може сматрати исправним и одговарајућим за коришћење, поред саме чињенице да функционишу у тренутку примопредаје, Пружалац их без одлагања мора довести у исправно и функционално стање прописано важећим стандардима.

7.12. Документ о коначној верификацији

На дан истека Периода доступности из овог уговора, а уколико су испуњене све уговорне обавезе, Уговорне стране ће потписати документ о коначној верификацији у којем ће потврдити да су све уговорне обавезе из овог уговора у потпуности испуњене.

8. ГАРАНТОВАЊЕ ЗА ДОБРО ИЗВРШЕЊЕ ПОСЛА И ИСПРАВНО ФУНКЦИОНИСАЊЕ МУЕ

Пружалац гарантује Кориснику за добро извршење посла и исправно функционисање УЕИ према овом уговору, као и да су УЕИ (укључујући и уграђене материјале и опрему) према овом уговору (а) нове и задовољавајућег квалитета, (б) да немају недостатака у дизајну, материјалу или изради, и (в) да поседују карактеристике које се уобичајено очекују и које су у складу са добром инжењерском праксом и релевантним техничким стандардима и прописима.

Гарантни период почиње да тече у тренутку почетка Периода доступности и траје до краја

Уговорног периода.

9. УТВРЂИВАЊЕ ОСТВАРЕНЕ ПРОДУКЦИЈЕ ЕНЕРГИЈЕ

9.1. Мерење и верификација остварене продукције енергије

Пружалац гарантује за продукцију енергије из ФНИ са толеранцијом од ±5% према Понуди која је саставни део овог уговора.

У случајевима из члана 9.4. овог уговора, приликом мерења и верификације ће се примењивати процењена продукција енергије у складу са Понудом Пружаоца.

9.2. Редовност утврђивања остварене уговорене продукције

Редовно годишње утврђивање остварене гарантоване продукције енергије у Периоду доступности ће бити засновано на поређењу процењене са измереном и верификованом продукцијом енергије.

Мерење се врши у складу са члановима 5.2.4. и 5.2.5. овог уговора.

Утврђивање остварене гарантоване продукције енергије ће се контролисати редовно и благовремено у току Периода доступности, а обавезно једном годишње, о чему ће Пружалац доставити годишњи извештај о мерењу и верификацији остварене продукције енергије, утицају фактора из члана 9.4. Уговора, остварених уштеда оперативних трошкова и смањења емисије штетних гасова, најкасније 30 дана од истека обрачунског периода.

9.3. Редовна и ванредна усклађивања у продукцији енергије

Усклађивања за Период доступности треба да обезбеде тачно мерење и прорачун продукције енергије у односу на обавезе које је Пружалац преузео. По потреби је потребно спровести два типа усклађивања:

- Редовна усклађивања – за све факторе који утичу на продукцију енергије чије се редовне промене очекују за време Периода доступности;
- Ванредна усклађивања – за све факторе који утичу на продукцију енергије чије се промене обично не очекују укључујући и факторе из члана 9.4. Уговора. Корисник мора за време периода извештавања проверавати да ли је дошло до промене оваквих статичних фактора.

9.4. Фактори који утичу на гарантовање продукције енергије

Пружалац гарантује продукцију енергије из ФНИ током трајања Уговора уз ограничавајуће факторе утврђене овим чланом који су узроковани спољашњим факторима који не спадају у одговорност Пружаоца.

Пружалац неће сносити одговорност за прекид или смањење продукције енергије у случају следећих фактора:

1. Корисник није закључио уговор о потпуном снабдевању са нето обрачуном са Снабдевачем или уговор о потпуном снабдевању са нето обрачуном са Снабдевачем не производи правно дејство;
2. недоступност напона са електродистрибутивног система, што онемогућава функционисање ФНИ и доводи до прекида у продукцији;
3. искључење електричне инсталације од стране Корисника објекта, што онемогућава функционисање ФНИ и доводи до прекида у продукцији;

4. квар на корисничкој инсталацији, који може спречити проток продуковане енергије у објекат и онемогућити испуњавање продукционих захтева;
5. екстремни временски услови као што су јаке олује, град или снежни наноси, који могу привремено утицати на продукцију и смањити ефикасност ФНИ;
6. планиране активности одржавања на мрежи од стране електродистрибутивног система, због којих долази до прекида у снабдевању и тиме до прекида рада ФНИ;
7. планиране активности на одржавању, поправци или реконструкцији Уговорном објекту због којих долази до прекида у снабдевању и тиме до прекида рада ФНИ;
8. вандализам или оштећење инсталације, што може утицати на рад ФНИ;
9. други непредвиђени технички или инфраструктурни проблеми на страни Корисника који могу утицати на стабилност и доступност продукције;
10. виша сила.

У случајевима наведеним у овом члану Пружалац остварује право на накнаду у складу са одељком 10. овог уговора, осим у случају више силе из става 2. тачке 10. овог члана који је прецизније дефинисан чланом 17. Уговора.

10. НАКНАДА И НАЧИН ПЛАЋАЊА

10.1. Опште одредбе

Након прихватања Дневника активности и потврђивања Записника о примопредаји у Периоду имплементације, Пружалац стиче право на Основну накнаду током целог Периода доступности, у свему у складу са одредбама овог одељка.

10.2. Референтна валута

Све новчане вредности обрачунате на основу уговора биће исказане у еврима. За прерачун цене, која је исказана у еврима, користиће се средњи девизни курс Народне банке Србије на дан када је издат рачун.

10.3. Основна годишња накнада

Основна годишња накнада једнака је збиру свих накнада за свих 5 објеката појединачно који спадају у Уговорни објекат и износи _____ (унети валуту) (словима: _____) + ПДВ, а у складу са Понудом Пружаоца.

Годишња накнада по објектима износи:

Школа - ОШ Миша Живановић _____ (унети валуту) (словима: _____) + ПДВ

Школа - ОШ Вук Караџић_____ (унети валуту) (словима: _____) + ПДВ

Школа - Средња школа Милоје Васић - хала_____ (унети валуту) (словима: _____) + ПДВ

Водоизвориште - Водоизвориште - Острво_____ (унети валуту) (словима: _____) + ПДВ

Спортска хала - Спортска хала Велико Градиште_____ (унети валуту) (словима: _____) + ПДВ

Основна годишња накнада за сваки од 5 објеката јавне намене који спадају у Уговорни објекат почиње да се исплаћује након потврђивања Записника о примопредаји из члана 7.6. Уговора и

Дневника активности у периоду имплементације из члана 7.1.3. Уговора и исплаћује се на месечном нивоу у току трајања Периода доступности наредних 25 година за сваки јавни објекат појединачно. Укупно уговорена годишња накнада се дели пропорционално са инсталисаном снагом ФНИ за сваки од објеката која се изражава у kWp и на тај начин се одређује вредност годишње накнаде за сваки од објеката појединачно.

Уговорне стране утврђују право на усклађивање Основне годишње накнаде са инфлацијом на годишњем нивоу.

Редовно годишње усклађивање годишње основне накнаде због инфлације извршава се у фебруару сваке године, почевши од дана почетка периода гарантовања, у складу са:

- годишњом инфлацијом динара изражена у процентима и објављена од стране Народне банке Србије (НБС) уколико је понуда дата у динарима;
- годишњом инфлацијом у евро зони израженом у процентима и објављеном од стране Европске канцеларије за статистику (EUROSTAT) уколико је понуда дата у еврима.

10.4. Накнада за превентивно и оперативно одржавање

Накнада за превентивно и оперативно одржавање урачуната је у годишњу основну накнаду, коју на месечном нивоу Корисник плаћа Пружаоцу током свих 25 година Периода доступности.

10.5. Накнада за интервентно одржавање

Интервентно одржавање се може применити према захтеву Корисника и на терет Корисника према ценовнику из овог члана и обухвата замену постојећих и/или уградњу нових ФНИ и инвертора у случају лома или оштећења који нису последица активности Пружаоца (оштећење од трећих лица, више силе и сл.).

Висина накнаде за интервентно одржавање, која обухвата нето цену транспорта, набавке, монтаже и гаранцију на ФНИ до истека Периода доступности у номиналном износу износи по панелу _____ евра + ПДВ са свим трошковима.

Висина накнаде за интервентно одржавање, која обухвата нето цену транспорта, набавке, монтаже и гаранцију на инверторе до истека Периода доступности у номиналном износу износи по инвертору _____ евра + ПДВ са свим трошковима.

Висина накнаде за демонтажу, складиштење и монтажу ФНИ у случају планираних активности на одржавању, поправци или реконструкцији Уговорног објекта или у другим случајевима и којима је неопходно померање ФНИ, која обухвата нето цену демонтаже, складиштења и монтаже истих ФНИ износи 20,00 евра/kWp + ПДВ са свим трошковима.

10.6. Надокнада трошкова због неизвршења и прекида у продукцији енергије

У случају да дође до прекида у продукцији енергије из ФНИ које спада у одговорност Пружаоца, а која је потребна за потрошњу Уговорних објеката, Корисник ће Пружаоцу обрачунати накнаду трошкова за потрошњу енергије из дистрибутивног система по јединичној цени са рачуна за енергију испоручену од Снабдевача.

Укупан износ надокнађених трошкова због прекида у продукцији енергије треба да буде плаћен у року од 45 дана након што Уговорне стране потврде да је дошло до прекида у продукцији енергије у Уговорном објекту, из разлога који спадају под одговорност Пружаоца.

У случају прекида у продукцији енергије из ФНИ који спада у одговорност Корисника, не постоји обавеза плаћања трошкова Кориснику од стране Пружаоца, под условом да је Пружалац благовремено и потпуно испунио све своје обавезе према Кориснику у складу са

Уговором.

10.7. Плаћање накнаде Пружаоцу

Корисник је сагласан да плати све доспеле новчане неспорне обавезе по овом уговору у року од 45 дана од дана издавања фактуре од Пружаоца.

Корисник је дужан да плати Пружаоцу камату на новчане неспорне обавезе, које нису плаћене у року од 45 дана од дана издавања фактуре, у висини утврђеној законом којим се уређује затезна камата.

Пружалац има право да од Корисника захтева накнаду свих трошкова који су настали као последица кашњења неиспуњавања новчаних неспорних обавеза у комерцијалним трансакцијама од стране Корисника утврђеном законом којим се уређују рокови измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама између правних лица.

Пружалац има право на накнаду свих трошкова које је претрпео у комерцијалним трансакцијама када су оне у директној вези са извршавањем његових уговорних обавеза или са имплементацијом пројекта, а који трошкови су наступили као последица кашњења Корисника у испуњавању неспорних новчаних обавеза.

11. ОБЕЗБЕЂЕЊЕ ИЗВРШЕЊА ОБАВЕЗА ИЗ УГОВОРА

11.1. Обезбеђење извршења обавеза Пружаоца

11.1.1. Намена, врста и износ средстава обезбеђења

За обезбеђење **извршења активности у Припремном периоду и у Периоду имплементације** Пружалац је дужан да обезбеди банкарску гаранцију за добро извршење посла у висини од 3% од укупне уговорене годишње накнаде за Пружаоца од стране Корисника.

Пружалац обезбеђује и доставља Кориснику оригинал банкарске гаранције из става 1. овог члана, на дан потписивања овог уговора, а најкасније 15 радних дана након потписивања уговора, са роком важења који истиче 30 дана од почетка Периода доступности.

За обезбеђење **извршења активности у Периоду доступности** у Уговорном периоду, Пружалац је дужан да обезбеди банкарску гаранцију за добро извршење посла у висини од 3% од укупне уговорене годишње накнаде за Пружаоца од стране Корисника.

Пружалац обезбеђује и доставља Кориснику оригинал банкарске гаранције из става 3. овог члана најкасније 15 дана од почетка Периода доступности. Важност гаранције почиње да тече од дана почетка Периода доступности, а истиче месец дана након истека Обрачунског периода на који се односи банкарска гаранција.

У случају да Пружалац не достави оригинал банкарску гаранцију из става 3. овог уговора најкасније 15 дана од дана почетка Периода доступности, Корисник има право да активира гаранцију из става 1. овог члана.

У случају да Пружалац не достави оригинал банкарске гаранције из става 3. овог уговора за наредне године Периода доступности најкасније 15 дана од дана почетка новог Обрачунског периода, Корисник има право да активира гаранцију за претходну годину.

11.1.2. Основни подаци о банкарским гаранцијама

Пружалац обезбеђује банкарске гаранције из члана 11.1.1. овог уговора које:

1) гласе на име Корисника,
2) безусловне су,

3) неопозиве су,
4) наплативе су на први позив,
5) утврђују искључиву надлежност за решавање спорова који настану по или у вези са гаранцијом према седишту/месту пословања банке издаваоца банкарске гаранције.

Корисник је дужан да врати Извршиоцу гаранције које су замењене новим гаранцијама у року од осам дана од дана пријема нове банкарске гаранције.

11.2. Обезбеђење извршења обавеза Корисника

За обезбеђење плаћања Накнаде Пружаоцу, сходно одељку 10. Уговора, Корисник је дужан да достави бланко соло потписане и оверене менице, прописно оверене и потписане од стране овлашћеног представника Корисника, као и сву другу потребну документацију која је у складу са прописима Републике Србије потребна у вези са меницама најкасније на дан завршетка Периода имплементације. Број издатих меница мора бити једнак броју обавезних плаћања основне накнаде Пружаоцу, у току трајања Периода доступности.

Пружалац има обавезу да неупотребљена овлашћења за задужење подрачуна буџета и/или менице врати Кориснику након истека или раскида Уговора.

12. ОДГОВОРНОСТ

12.1. Право Корисника на накнаду штете проузроковане од стране Пружаоца

Пружалац има обавезу да накнади сву штету Кориснику (укључујући, али се не ограничавајући на штету насталу услед или у вези са губитком, повредом или смрћу) коју је сам проузроковао или су је проузроковала лица која поступају по његовом налогу (не искључујући и овлашћена лица Корисника или његове запослене).

12.2. Право Корисника на накнаду штете због неиспуњења обавеза Пружаоца из Понуде и Уговора

Ако се након потписивања Уговора установи да Пружалац није испунио услове утврђене у Понуди и Уговору, то јест обавезе које произлазе из Уговора, а чија повреда представља основ за једнострани раскид Уговора од стране Корисника у складу са чланом 15.2. овог уговора, Корисник има право на накнаду штете која се рачуна по следећој формули:

Висина накнаде штете = 0,03 x уговорена годишња накнада за Пружаоца

Ако је стварна штета настала услед или у вези са таквом повредом, а коју претрпи Корисник већа од износа утврђеног у складу са ставом 1. овог члана, Корисник задржава право да од Пружаоца захтева накнаду целокупне штете коју је претрпео.

12.3. Право Пружаоца на накнаду штете услед неизвршења обавезе Корисника да пружи подршку приликом спровођења МУЕ

Ако Корисник намерно или због крајње непажње не испуни своју уговорну обавезу да сарађује у складу са чланом 6.3. овог уговора, чије неиспуњење представља основ да Пружалац једнострано раскине Уговора у складу са чланом 16.1. овог уговора, дужан је да:

1) Пружаоцу надокнади сву штету која настане оваквим поступањем или пропуштањем;
2) Исплати трошкове за имплементацију у циљу примене МУЕ сходно прихваћеном Дневнику активности у припремном периоду и Дневнику активности у Периоду имплементације;
3) Исплати све накнаде за примењене МУЕ, а за период од почетка Периода гарантовања до момента једностраног раскида Уговора.

13. ОДГОВОРНОСТ И ОСИГУРАЊЕ

Пружалац ће се придржавати свих важећих прописа о безбедности и здрављу на раду. Пружалац је дужан да обезбеди да његове активности не проузрокују опасност по трећа лица.

Пружалац ће обезбедити да за све време трајања Периода имплементације, УЕИ буду осигуране од ризика који су стандардно покривени општом полисом осигурања.

Трошкови уговарања и одржавања на снази осигурања наведеног у ставу 2. овог члана падају на терет Пружаоца.

Корисник ће обезбедити да за све време трајања Периода доступности, УЕИ буду осигуране од ризика који су стандардно покривени општом полисом осигурања.

Трошкови уговарања и одржавања на снази осигурања наведеног у ставу 4. овог члана падају на терет Корисника.

Обе уговорне стране ће се придржавати свих услова из полиса осигурања из овог члана.

14. ПРАВО НА ПРОМЕНУ ВЛАСНИЧКЕ СТРУКТУРЕ У ДРУШТВУ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Уговорне стране су сагласне да је Пружалац као оснивач Друштва посебне намене овлашћен да уговором уступи, односно пренесе свој удео у капиталу Друштва посебне намене на трећа лица, под условом да такво уступање, односно пренос удела, права и обавеза не утиче на права и обавезе по овом Уговору нити на квалитетно извршавање обавеза из Уговора од било које уговорне стране укључујући Пружаоца или било које треће лице.

15. ПРЕСТАНАК УГОВОРА

15.1. Престанак Уговора

Уговор престаје да важи у тренутку завршетка Периода доступности, осим у погледу одређених обавеза које, у складу са одредбама овог уговора, остају на снази током одређеног периода након завршетка Периода доступности.

Ниједна Уговорна страна није овлашћена да једнострано раскине Уговор пре његовог истека, осим из оправданих разлога дефинисаних у складу са чланом 16.1. овог уговора.

15.2. Измене Уговора (стабилизациона клаузула)

У случају промене прописа након закључења овог уговора који погоршавају положај Корисника или Пружаоца, Уговорна страна којој је нарушен положај може поднети писани захтев другој страни да се релевантне одредбе Уговора измене и допуне, тако да се узму у обзир такве промењене околности.

Ове одредбе се не односе на промене правних прописа које се односе на уговорене услове снабдевања Купца-произвођача, као и на одредбе уговорене између Корисника као Купца-произвођача са ОДС, снабдевачем енергије или трећим странама.

Уколико то није могуће, примениће се правила члана 16.3. о престанку Уговора.

16. РАСКИД УГОВОРА

16.1. Раскид Уговора из оправданих разлога

Уговорне стране могу једнострано раскинути Уговор само из оправданих разлога. Под оправданим разлозима сматра се виша сила у складу са одредбама члана 17. Уговора и

1. оправдани разлози на страни Корисника:

- ако Пружалац не пружа уговорене услуге у складу са Уговором;
- ако Пружалац не спроводи мере и радње неопходне ради заштите добра у општој употреби, односно јавног добра, ради заштите природе и културних добара;
- ако Пружалац обавља радње које су у супротности са Уговором и законом или пропушта да обави обавезне радње у циљу испуњења Уговора;
- други разлози прописани законом којим се уређују јавно-приватно партнерство и концесије и законом којим се уређују облигациони односи;

2. оправдани разлози на страни Пружаоца:

- пропуст Корисника у погледу плаћања доспелих исплата Пружаоцу;
- кршење обавеза из Уговора од стране Корисника које у значајној мери ремети или онемогућује Пружаоца у извршавању уговорних обавеза;
- други разлози прописани законом којим се уређују јавно-приватно партнерство и концесије и законом којим се уређују облигациони односи.

16.2. Обавештење о раскиду

У случају настанка разлога из члана 16.1. Уговора, Уговорна страна која је скривила настанак разлога за раскид уговора има обавезу да на први позив друге Уговорене стране у року од 30 дана да отклони разлоге за раскид уговора. У случају да Уговорна страна која је скривила настанак разлога за раскид уговора не отклони недостатке у овом року, наступа раскид уговора на који се примењује отказни рок од најмање месец дана од дана слања обавештења о раскиду.

Једнострани раскид Уговора и све друге радње у вези са раскидом (обавештења, утврђивање рока продужења важења Уговора и друго) морају бити учињене искључиво у писаној форми, уз отказни рок од најмање месец дана од дана слања обавештења о раскиду.

16.3. Накнада штете по основу једностраног раскида

Корисник који раскине Уговор у складу са одредбама које дефинишу оправдане разлоге за једнострани раскид Уговора како је то наведено у члану 16.1. овог уговора, има право на накнаду штете у складу важећим прописима.

Пружалац који раскине Уговор у складу са одредбама које дефинишу оправдане разлоге за једнострани раскид уговора из члана 16.1. овог уговора, има право на накнаду штете у складу са важећим прописима.

Ако једна Уговорна страна неоправдано једнострано раскине овај уговор (противно одредбама о оправданим разлозима за једностран раскид Уговора из члана 16.1 овог уговора), Уговорна страна којој је тиме проузрокована штета има право на накнаду целокупне претрпљене штете и право на изгубљену добит настале због једностраног раскида Уговора.

Превремени раскид Уговора је дозвољен у складу са чланом 15.2. Уговора, под условом да Уговорне стране не могу постићи сагласност о изменама и допунама Уговора.

16.4. Раскид уговора уколико не постоји даља могућност за продукцију енергије

Уговорне стране могу закључити споразум о раскиду Уговора на захтев Корисника за Уговорни објекат уколико не постоји даља могућност за продукцију енергије из разлога наведених у члану 9.4. Уговора.

У случају раскида Уговора из става 1. овог члана примењује се члан 16.1. којим је утврђена Раскидна компензација у случају једностраног раскида Уговора од стране Корисника и у случају више силе.

17. ВИША СИЛА

Пропуст Уговорних страна да испуне неку од обавеза или одредби из овог уговора не доводи до захтева једне Уговорне стране према другој, нити ће се то сматрати повредом овог уговора, уколико је такво неиспуњење последица више силе.

Виша сила, у смислу става 1. овог члана, подразумева сваки непредвидив или неизбежан догађај који је изван моћи и воље Уговорних страна. У сваком случају, под вишом силом се подразумева сваки догађај, околност или комбинација догађаја и околности, који излазе из круга редовних догађаја и околности на које је Уговорна страна могла утицати, односно догађаји и околности који нису проузроковани кривицом или непажњом Уговорне стране, а који су настали након закључења овог уговора, и који утичу на остварење права и испуњење обавеза које произлазе из овог уговора, а чије наступање и даљи утицај на остварење права и испуњење обавеза Уговорне стране, и поред разумне пажње, нису могле да предвиде, спрече, отклоне или ублаже.

Уговорна страна која је погођена дејством више силе дужна је да достави обавештење другој страни о догађајима и/или околностима који представљају вишу силу у смислу овог члана чим то постане објективно могуће у којем ће навести које од својих обавеза је спречена да изврши током трајања таквих догађаја и/или околности. Уговорна страна која је погођена дејством више силе дужна је да достави обавештење другој страни о престанку дејства више силе.

У случајевима наступања догађаја или околности које представљају вишу силу у смислу овог члана, привремено се одлаже примена овог уговора.

По престанку дејства више силе, период важења овог уговора продужава се за период једнак периоду деловања више силе.

У случају трајања дејства више силе у континуираном периоду дужем од 180 дана, свака Уговорна страна може једностраном изјавом раскинути овај уговор са тренутним дејством према условима одређеним у члану 16.1. Уговора.

17.1. Раскидна компензација у случају једностраног раскида Уговора од стране Корисника и у случају више силе

Уколико Пружалац раскине Уговор једнострано у оправданим случајевима из члана 16.1. става 1. тачке 2. Уговора и у случају раскида Уговора услед више силе од било које уговорне стране, Корисник је дужан да исплати раскидну компензацију Пружаоцу.

Раскидна компензација је једнака укупном збиру свих преосталих накнада до краја периода трајања Уговора.

У случају исплате раскидне компензације од стране Корисника, Пружалац нема право да уложи захтев за накнаду штете и изгубљену добит.

Пружалац је дужан да преда имовину пројекта Кориснику након раскида Уговора.

18. РЕШАВАЊЕ СПОРОВА И МЕРОДАВНО ПРАВО

18.1. Решавање техничких неспоразума

У случају неспоразума између Уговорних страна који су техничке природе, предмет неспоразума се прослеђује на коначно решавање трећем лицу – експерту у року од 15 дана од дана настанка предметног неспоразума. Уколико у наведеном року од 15 дана Уговорне стране

не могу да се договоре о заједничком именовању трећег лица – експерта, председник Сталне арбитраже при Привредној Комори Србије ће именовати то лице. Тако именовано треће лице ће решити неспоразум у року од 30 дана од дана подношења захтева Пружаоца и/или Корисника за решавање неспоразума трећем лицу. Одлука наведеног трећег лица ће бити коначна и обавезујућа за Уговорне стране, а накнаду за рад трећег лица на решавању неспоразума плаћа страна која изгуби спор, док ће свака Уговорна страна сносити трошкове својих правних саветника и друге трошкове који не представљају накнаду за рад трећег лица.

Током периода који почиње на дан када Пружалац и/или Корисник доставе трећем лицу из става 1. овог члана захтев за решавање предмета неспоразума и завршава се на дан када треће лице донесе одлуку рокови за извршење обавеза одговарајуће Уговорне стране не теку, осим уколико надлежни суд не одлучи другачије.

У складу са императивним одредбама важећих прописа Републике Србије, свака Уговорна страна ће, пре или у току поступка решавања техничких неспоразума, имати право да се обрати надлежном суду и да захтева доношење привремене мере или друге мере која је неопходна за заштиту њених интереса у току трајања поступка решавања техничког неспоразума.

18.2. Место решавања општих спорова, меродавно право и суд

Уговорне стране ће споразумно решавати све спорове, несугласице или захтеве који проистекну из или у вези са овим уговором или неизвршењем уговорних обавеза, раскидом или ништавошћу Уговора.

Ако Уговорне стране не успеју да реше мирним путем све спорове, несугласице или захтеве који проистекну из или у вези са овим уговором или неизвршењем уговорних обавеза, раскидом или ништавошћу истог, исте ће решити стварно надлежни суд у Пожаревцу.

19. ПОВЕРЉИВОСТ

Уговорне стране неће откривати трећим странама било које информације којима буду имале приступ у вези са овим уговором, без претходне писане сагласности друге стране, осим уколико је откривање таквих информација неопходно у складу са важећим прописима или по налогу надлежних органа Републике Србије.

У случају повреде ове обавезе од стране Уговорне стране или било ког трећег лица које је у конкретном случају поступало по налозима такве Уговорне стране, Уговорна страна је дужна да накнади сву штету коју је друга страна услед тога претрпела, а друга страна задржава право да искористи сва законом прописана средства како би заштитила своје права и на закону засноване интересе.

20. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Сви прилози овог уговора чине његов саставни део.

Све измене и допуне овог уговора морају бити сачињене у писаном облику и морају бити потписане од стране законских заступника Уговорних страна.

Ако било која одредба овог уговора јесте или постане неважећа или је није могуће испунити, то неће утицати на важење преосталих одредби Уговора. Уговорне стране су сагласне да у случају да било која одредба Уговора постане неважећа, иста ће бити замењена одредбом која је најприближнија циљу закључења овог уговора.

Овај уговор је сачињен у четири примерака, од чега свака Уговорна страна задржава по два.

У Великом Градишту, дана _____ године

За Корисника	За Пружаоца
_____	_____
(потпис законског заступника)	(потпис законског заступника)

На основу члана 13 Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник Републике Србије“ , бр. 41/2009, 53/2010, 101/2011, 32/2013 -одлука УС, 55/2014, 96/2015 - др.закон, 9/2016 - одлука УСС, 24/2018, 41/2018, 41/2018 - др.закон, 87/2018, 23/2019, 128/2020 - др.закон, 76/2023 и 19/2025) , а у складу са члановима 11 ,12 и 13 Закона о планском систему Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 30/18), члана 20 Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, бр. 129/07, 83/14 - др. закон, 101/16 – др. закон , 47/18 и 111/2021-3 и др.закон) и члана 40 Статута општине Велико Градиште („Службени гласник општине Велико Градиште ” бр. 2/19, 3/23 и 31/23), Скупштина општине Велико Градиште, на 11. седници одржаној дана 26.06.2025. године, доноси

ОДЛУКУ
О УСВАЈАЊУ СТРАТЕГИЈЕ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ ЗА ПЕРИОД ОД 2025. ДО 2030. ГОДИНЕ СА АКЦИОНИМ ПЛАНОМ

Члан 1.

Усваја се Стратегија безбедности саобраћаја Општине Велико Градиште за период од 2025- 2030. године са акционим планом.

Члан 2.

Стратегија безбедности саобраћаја Општине Велико Градиште за период од 2025-2030. године са акционим планом је саставни део ове Одлуке.

Члан 3.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику општине Велико Градиште “

Образложење

Правни основ за доношење Одлуке о усвајању Стратегије безбедности саобраћаја Општине Велико Градиште за период од 2025- 2030. године са акционим планом дефинисан је одредбама Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник Републике Србије“,бр. 41/2009, 53/2010, 101/2011, 32/2013 -одлука УС, 55/2014, 96/2015 - др.закон, 9/2016 - одлука УСС, 24/2018, 41/2018, 41/2018 - др.закон, 87/2018, 23/2019, 128/2020 - др.закон, 76/2023 и 19/2025) којим је прописана надлежност Скупштине за усвајање локалне стратегије безбедности саобраћаја. Члановима 11-13 Закона о планском систему Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 30/18) регулисан је начин припреме и усвајање стратегије као документа јавне политике . Члановима 32. и 20. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, бр. 129/07, 83/14 - др. закон, 101/16 – др. закон , 47/18 и 111/2023 и др закон) дефинисана је надлежност Општине и Скупштине општине за доношење докумената јавних политика.

Чланом 40. Статута општине Велико Градиште („Службени гласник општине Велико Градиште", бр. 2/19, 3/23 и 31/23) предвиђене су надлежности Скупштине општине Велико Градиште међу којима је и надлежност за доношење прописа и других општих аката.

Стратегија безбедности саобраћаја представља основни секторски документ јавне политике у циљу унапређења стања безбедности саобраћаја на територији јединице локалне самоуправе и представља основ за припрему и доношење програма безбедности саобраћаја .

За реализацију стратегије средства се обезбеђују путем Јавног позива, по усвојеном Програму безбедности саобраћаја .

Број: 000754643 2025 07837 001 000 000 001

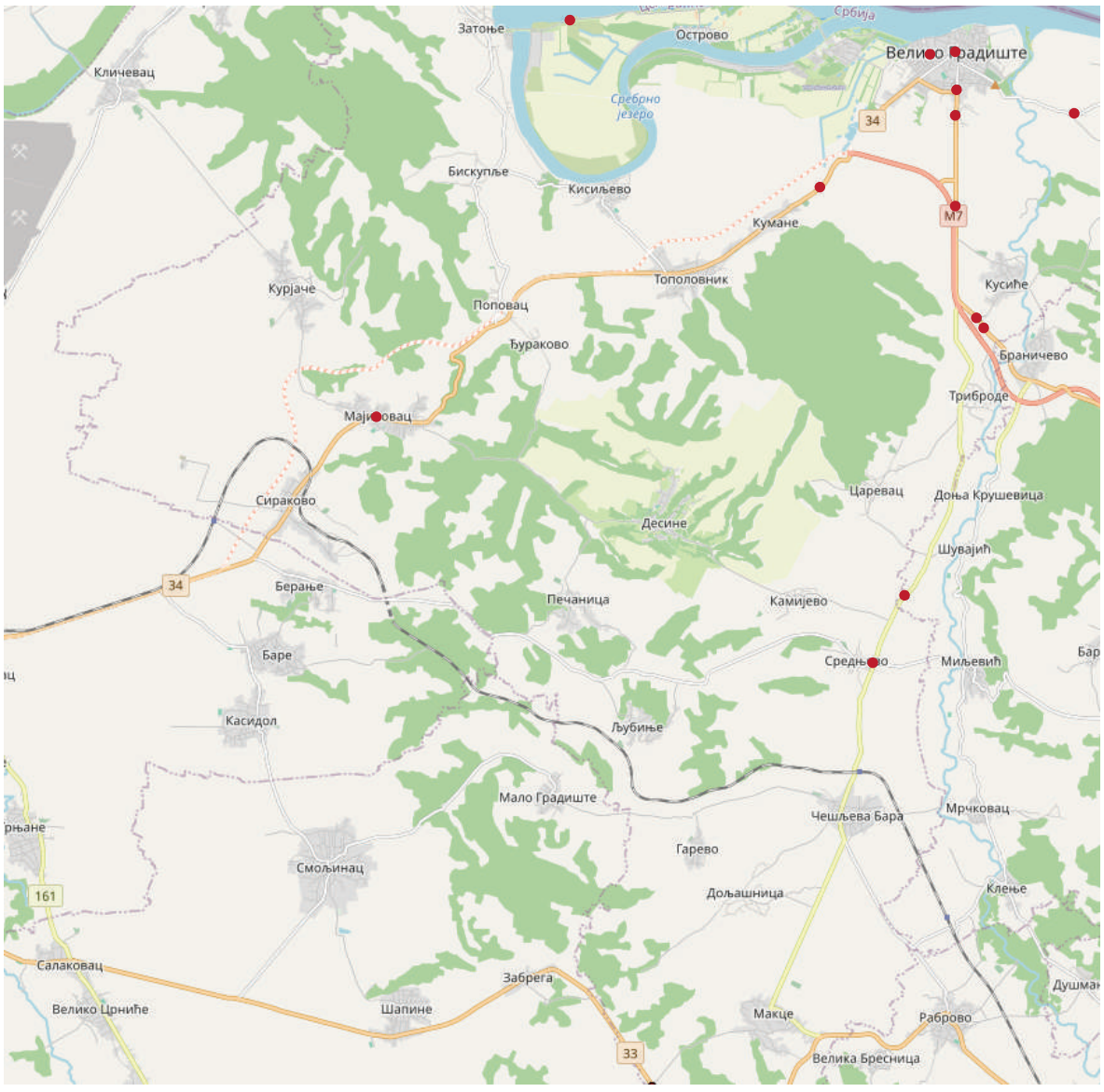
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

ПРЕДСЕДНИК СО
Владимир Штрбац с.р.

ОПШТИНА
ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

ЦЕНТАР ЗА
НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКИ РАД

СТРАТЕГИЈА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ ЗА ПЕРИОД ОД 2025. ДО 2030. ГОДИНЕ СА АКЦИОНИМ ПЛАНОМ

Београд, 2025. године

Стратегија безбедности саобраћаја општине Велико Градиште за период од 2025. до 2030. године са Акционим планом

1. Наслов:

СТРАТЕГИЈА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ ЗА ПЕРИОД ОД 2025. ДО 2030. ГОДИНЕ СА АКЦИОНИМ ПЛАНОМ

2. Датум објављивања: март 2025. године

3. Руководилац пројекта:

Тијана Иванишевић, мастер. инж. саобраћаја.

4. Координатор пројекта:

Ведран ВУКШИЋ, дипл. инж. саоб.

5. Вођа тима истраживача:

Ведран ВУКШИЋ, дипл. инж. саоб.

6. Истраживачи:

Доц. др **Будиша КОСТИЋ**, дипл. инж. саоб.
Тијана ИВАНИШЕВИЋ, мастер инж. саоб.
Зоран МИЉАНИЋ, мастер инж. саоб.
Ведран ВУКШИЋ, дипл. инж. саоб.

7. Извођач - носилац студије:

Центар за научно-истраживачки рад, ул. Сремска бр. 1, Београд.

8. Наручилац студије:

Општина Велико Градиште, Житни трг бр. 1, Велико Градиште.

9. Врста публикације: **Стратегија**

10. Резиме:

Саобраћајне незгоде представљају јавни здравствени проблем на светском нивоу. Обим проблема потврђују подаци Светске здравствене организације, који указују да у саобраћајним незгодама годишње погине око 1,19 милиона људи у свету и између 20 и 50 милиона учесника у саобраћају претрпи телесне повреде које представљају значајан узрок инвалидитета. Повреде у саобраћају представљају водећи узрок смрти код деце и младих узраста од 5 до 29 година, а више од половине погинулих лица чине рањиви учесници у саобраћају, у које спадају пешаци, бициклисти и мотоциклисти.

У периоду од 2019. до 2023. године у Републици Србији је просечно годишње погинуло 521 лице, 3.265 лица задобило тешке телесне повреде и 15.885 лица задобило лаке телесне повреде. У истом периоду у Великом Градишту је просечно годишње смртно страдало око три лица, око 15 лица задобило тешке телесне повреде и око 46 лица задобило лаке телесне повреде. У Републици Србији препознат је значај стратешког управљања безбедношћу саобраћаја на локалном нивоу и локалне заједнице су препознате као носиоци одређених активности. Општина Велико Градиште је препознала значај стратешког управљања безбедношћу саобраћаја и покренула израду Стратегије безбедности саобраћаја, за период од 2025. до 2030. године (у даљем тексту Стратегија) и Акционог плана за спровођење Стратегије безбедности саобраћаја (у даљем тексту Акциони план).

Основни елементи Стратегије су анализа постојећег стања, дефинисање кључних проблема, концепт развоја безбедности саобраћаја, дефинисање жељеног стања у погледу мисије, визије, амбиције и циљева. Потом садржи најважније принципе рада, дефинисање носилаца одговорности за покретање и реализацију активности дефинисаних Стратегијом и Акционим планом, као и начин стручног праћења, извештавања и евалуације Стратегије. На крају, дефинисана је процена финансијских средстава потребних за спровођење стратегије, процес израде стратегије и завршне одредбе.

11. Кључне речи:

саобраћајне незгоде, безбедност саобраћаја, стратегија, постојеће стање, управљачке мере, жељено стање.

12. Штампа и дистрибуција:

Центар за научно-истраживачки рад, ул. Сремска бр. 1, Београд.

13. Тип извештаја:
Интерни

14. Број делова публикације:
ПРВИ ДЕО (Стратегија безбедности саобраћаја)
ДРУГИ ДЕО (Акциони план)

САДРЖАЈ

ЛИСТА СКРАЋЕНИЦА И АКРОНИМА 4
1. УВОД 5
2. ПРЕГЛЕД РЕЛЕВАНТНЕ ЛИТЕРАТУРЕ О УПРАВЉАЊУ И СТРАТЕГИЈАМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА 7
2.1. ЛИТЕРАРНИ ПРЕГЛЕД РЕЛЕВАНТНЕ НАУЧНЕ ГРАЂЕ И ПРАКТИЧНИХ ИСКУСТАВА У УПРАВЉАЊУ БЕЗБЕДНОШЋУ САОБРАЋАЈА 7
2.1.1. Релевантна научна грађа 7
"Bottom-up" и "top-down" приступ при дефинисању стратегије безбедности саобраћаја – студија примера: Град Београд 7
Управљање безбедношћу саобраћаја према циљевима: Критичка анализа Норвешког приступа 10
Унапређење стратегије третмана црних тачака 10
2.1.2. Практична искуства у управљању безбедношћу саобраћаја 12
UN - Резолуција усвојена од стране Генералне Скупштине, 64/255. Глобално унапређење безбедности на путевима 12
WHO – Европски извештај о стању безбедности саобраћаја на путевима: Ка безбеднијим путевима и здравијем избору транспорта 12
Уједињено Краљевство (UK), Министарство транспорта – Савети о локалним стратегијама безбедности на путевима 15
WHO – Приручник за превенцију повреда у друмском саобраћају 17
UN - Резолуција усвојена од стране Генералне Скупштине, 60/05. Глобално унапређење безбедности на путевима 19
WHO – Светски извештај о превенцији повреда у друмском саобраћају 20
WHO – Превенција повреда у друмском саобраћају: јавна здравствена перспектива Европе 22
Глобално партнерство за безбедност саобраћаја (GRSP) – Безбедност саобраћаја у градовима – Одрживи транспорт: Приручник намењен доносиоцима одлука у градовима у развоју 24
Међународна безбедност на путевима (PRI) - Национални стратешки план безбедности саобраћаја: кодекс добре праксе 26
2.2. ЛИТЕРАРНИ ПРЕГЛЕД НАЈВАЖНИЈИХ ДЕЛОВА СТРАТЕГИЈА, ПРОГРАМА И ПЛАНОВА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА 28
2.2.1. Међународне стратегије, програми и планови 28
UN - Глобални план декаде за безбедност на путевима 2011-2020 28
UN - Глобални план декаде за безбедност на путевима 2021-2030 30
PRI - Међународна стратегија безбедности саобраћаја 31
2.2.2. Стратегије, програми и планови на нивоу Европе 32
Европска комисија (EC) - Преполовљавање броја жртава саобраћајних незгода у EU до 2010. године: Заједничка одговорност 32
The European Strategic Action Plan for Road Safety 2021-2030 33
EC - спашавање 20.000 живота на нашим путевима: заједничка одговорност 34
2.2.3. Регионалне стратегије, програми и планови 36
Транспортна опсерваторија југоисточне Европе (SEETO) - Предложена регионална стратегија безбедности саобраћаја 36
2.2.4. Националне стратегије, програми и планови 37
Национална стратегија безбедности саобраћаја на путевима и акциони план за Републику Србију, за период од 2013. до 2020. године 37
Стратегија безбедности саобраћаја Републике Србије за период од 2023. до 2030. године са Акционим планом за 2023. до 2025. године 42
3. ДЕФИНИСАЊЕ ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ ЗА ПЕРИОД ОД 2025. ДО 2030. ГОДИНЕ 46
3.1. СТАЊЕ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА НА ОСНОВУ АНАЛИЗЕ САОБРАЋАЈНИХ НЕЗГОДА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ 46
3.1.1. Стање безбедности саобраћаја на територији Републике Србије 47
Расподела саобраћајних незгода по општинама на територији Републике Србије 50
3.1.2. Стање безбедности саобраћаја на територији општине Велико Градиште 55
Расподела саобраћајних незгода према последицама 57
Расподела настрадалих лица у саобраћајним незгодама посматрано према полу учесника 58

Расподела настрадалих лица у саобраћајним незгодама посматрано према годинама старости 60
Временска расподела саобраћајних незгода по месецима у току године 61
Временска расподела саобраћајних незгода по данима у току недеље 63
Временска расподела саобраћајних незгода по часовима у току дана 65
Расподела саобраћајних незгода према месту настанка 67
Расподела саобраћајних незгода према категорији возила 70
Расподела настрадалих лица посматрано према својству учесника 72
Расподела саобраћајних незгода према типу саобраћајне незгоде 73
Расподела саобраћајних незгода према утицајним факторима 75
3.2. ИНДИКАТОРИ ПЕРФОРМАНСИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ 79
3.3. СТАВОВИ УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ 88
3.3.1. Предмет и метод истраживања 88
3.3.2. Резултати истраживања 88
3.4. ДРУШТВЕНО-ЕКОНОМСКЕ ПОСЛЕДИЦЕ САОБРАЋАЈНИХ НЕЗГОДА 95
4. КЉУЧНИ ПРОБЛЕМИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ 97
4.1. Организација и управљање 97
4.2. Безбеднији путеви 97
4.3. Безбеднија возила 98
4.4. Безбеднији учесници у саобраћају 98
4.5. Безбеднији учесници у саобраћају 99
5. ДЕФИНИСАЊЕ ЖЕЉЕНОГ СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ ЗА ПЕРИОД ОД 2025. ДО 2030. ГОДИНЕ 100
5.1. СТРАТЕШКИ ЦИЉ 100
5.2. ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ 101
5.2.1. Организација и управљање безбедношћу саобраћаја 102
5.2.2. Безбеднији путеви 103
5.2.3. Безбеднија возила 104
5.2.4. Безбеднији учесници у саобраћају 105
5.2.5. Активности након саобраћајне незгоде 108
6. НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ 110
7. ПРАЋЕЊЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ, ЕВАЛУАЦИЈА И ИЗВЕШТАВАЊЕ 112
8. ЛИТЕРАТУРА 114
9. ПОПИС СЛИКА 115
10. ПОПИС ТАБЕЛА 116
11. ПОПИС ДИЈАГРАМА 118
ПРИЛОГ 1: ПРОСТОРНА РАСПОДЕЛА САОБРАЋАЈНИХ НЕЗГОДА СА ПОГИНУЛИМ ЛИЦИМА 120
ПРИЛОГ 1: ПРОСТОРНА РАСПОДЕЛА САОБРАЋАЈНИХ НЕЗГОДА СА ПОВРЕЂЕНИМ ЛИЦИМА 121

ЛИСТА СКРАЋЕНИЦА И АКРОНИМА

АБС	Агенција за безбедност саобраћаја Републике Србије
БДП	Бруто домаћи производ;
ЕС	Европска комисија;
EU	Европска Унија;
ETSC	Европски савет за безбедност у саобраћају;
GRSP	Глобално партнерство за безбедност саобраћаја;
ИТС	Интелигентни транспорти систем;
ЈЛС	Јединице локалне самоуправе;
ЛС	Локалних самоуправа;
ЛТП	Лаке телесне повреде;
МУП	Министарство унутрашњих послова;
OECD	Организације за економску сарадњу и развој;
PRI	Међународна организација за безбедност саобраћаја;
ПБС	Провера безбедности саобраћаја;
ПОГ	Погинула лица;
PIARC	Светска друмска асоцијација;
РБС	Ревизија безбедности саобраћаја;
SEETO	Транспортна опсерваторија југоисточне Европе;
СССР	Савез Совјетске Социјалистичке Републике;
СН са ПОГ.	Саобраћајне незгоде са погинулим лицима;
СН са ПОВ.	Саобраћајне незгоде са повређеним лицима;
СН са МШ	Саобраћајне незгоде са материјалном штетом;
ТАС	Комисија за незгоде у транспорту;
ТКПБС	Тело за координацију послова безбедности саобраћаја;
ТТП	Тешке телесне повреде;
UK	Уједињено Краљевство;
UN	Уједињене нације;
УСП	Управа саобраћајне полиције;
WHO	Светска здравствена организација;

1. УВОД

Интензиван развој саобраћаја, поред низа предности, којима је допринео развоју и напретку цивилизације, и чиме се издваја као један од основних елемената на којима почива савремено доба, довео је и до појаве низа штетних ефеката.

Данас, саобраћај је праћен великим бројем негативних друштвених појава који нарушавају интересе друштва. Поред загађивања околине, пожара на превозним средствима или стварима које се превозе, угрожавања од опасних материја, застоја односно прекида у саобраћају и томе слично, у негативне друштвене појаве спадају и саобраћајне незгоде.

Саобраћајне незгоде и последице страдања у саобраћајним незгодама издвојиле су се као значајан глобални проблем. Последњих деценија двадесетог века проблеми безбедности саобраћаја су порасли великом брзином у целом свету.

Узимајући у обзир успешно спроведене стратегије за унапређење безбедности саобраћаја у развијеним земљама током друге половине прошлог века, Уједињене нације су од 2004. године усвојиле низ резолуција којима су указале на глобални проблем страдања у саобраћају. Ове резолуције истичу важност саобраћајне безбедности, потребу за јачањем институција и спровођењем стратегија на свим нивоима. Поред тога, организације као што су Светска здравствена организација, Европска унија и друге међународне организације донеле су стратешке документе који су допринели смањењу страдања у саобраћају и који могу служити као основа за националне, регионалне и локалне стратегије и планове за безбедност саобраћаја. У последњих 40 година најразвијеније земље успешно управљају безбедношћу саобраћаја, стално смањујући број саобраћајних незгода и настрадалих, упркос повећању броја возила, возача и пређених километара. Насупрот томе, у земљама са ниским и средњим бруто националним дохотком број незгода и настрадалих лица значајно расте.

Сваке године, у Свету, погине до 1,2 милиона у саобраћајним незгодама, од којих скоро половину чине пешаци, бициклисти и мотоциклисти, док лаке и тешке повреде задобије до 50 милиона људи (WHO, 2015). Када се посматра популација од 15. до 29. година саобраћајне незгоде су водећи узрок смртности, затим следе самоубиства, AIDS, убиства и тако даље (WHO, 2015).

Економски трошкови саобраћајних незгода, у земљама са „ниским и средњим“ приходима, оптерећују буџете најчешће у нивоу до 5% бруто националног дохотка, док посматрано на глобалном нивоу саобраћајне незгоде оптерећују буџете најчешће у нивоу до 3% бруто националног дохотка (WHO, 2015).

До оваквих поражавајућих резултата дошло је услед пораста броја моторних возила и броја „рањивих“ учесника у саобраћају, али и као последица нереализовања одговарајућих стратегија безбедности саобраћаја на путевима и неспровођења одговарајућих управљачких мера.

Услед лошег стања безбедности саобраћаја и великог броја страдања у саобраћају Уједињене нације су усвојиле Резолуцију 64/255 (марта 2010. године), којом се деценија од 2011. до 2020. године проглашава деценијом акција у безбедности саобраћаја. Међутим, стање безбедности саобраћаја није

унапређено у складу са очекивањима тако да је и деценија од 2021. до 2030. године проглашена другом деценојом акција у безбедности саобраћаја. У складу са тим, дефинисани су глобални циљеви како би се смањио број погинулих и повређених у саобраћају. Усвојени су важни међународни, европски и национални документи који су од значаја за припрему стратешких докумената на нижим нивоима и локалу.

У периоду од 2019. до 2023. године у Републици Србији је просечно годишње погинуло 521 лице, 3.265 лица задобило тешке телесне повреде и 15.885 лица задобило лаке телесне повреде. У истом периоду у Великом Градишту је просечно годишње смртно страдало око три лица, око 15 лица задобило тешке телесне повреде и око 46 лица задобило лаке телесне повреде.

Европска унија је донела низ стратешких докумената, међу којима се истиче стратегија за смањивање броја настрадалих у саобраћају до 2030. године, план европских истраживања у безбедности саобраћаја, директива о унапређењу безбедности инфраструктуре итд. У Републици Србији препознат је значај стратешког управљања безбедношћу саобраћаја на локалном нивоу и локалне заједнице су препознате као носиоци одређених активности. Општина Велико Градиште је препознала значај стратешког управљања безбедношћу саобраћаја и покренула израду Стратегије безбедности саобраћаја, за период од 2025. до 2030. године (у даљем тексту Стратегија) и Акционог плана за спровођење Стратегије безбедности саобраћаја (у даљем тексту Акциони план). Стратегија је у погледу циљева и активности у потпуности усклађена са Националном стратегијом безбедности саобраћаја Републике Србије како би се створили предуслови за реализацију националних циљева безбедности саобраћаја.

Основни елементи Стратегије су анализа постојећег стања, дефинисање кључних проблема, концепт развоја безбедности саобраћаја, дефинисање жељеног стања у погледу мисије, визије, амбиције и циљева. Потом садржи најважније принципе рада, дефинисање носилаца одговорности за покретање и реализацију активности дефинисаних Стратегијом и Акционим планом, као и начин стручног праћења, извештавања и евалуације Стратегије.

2. ПРЕГЛЕД РЕЛЕВАНТНЕ ЛИТЕРАТУРЕ О УПРАВЉАЊУ И СТРАТЕГИЈАМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

Развијене земље света су још седамдесетих година прошлог века примениле системски приступ управљања безбедношћу саобраћаја, са акцентом на унапређивању безбедности рањивих учесника у саобраћају. Како би циљ Србије требало да буде достизање нивоа безбедности саобраћаја земаља које предњаче у овој области, потребно је детаљно изучити доступну релевантну литературу и усвојити напредне приступе и ефикасна решења. На овај начин могуће је избећи непотребне трошкове (избором мера које су се у пракси показале као ефикасне), уз напомену да локални услови у Србији морају бити узети у обзир. Наиме, специфичност саобраћајних услова у Србији може утицати да неке мере које су у пракси других земаља биле ефикасне, нису применљиве у „домаћим“ околностима. С обзиром на то, веома је значајна улога локалних власти, које најбоље познају конкретно стање на терену на територији своје надлежности и могу дати кључне смернице при избору најефикаснијих контрамера.

2.1. ЛИТЕРАРНИ ПРЕГЛЕД РЕЛЕВАНТНЕ НАУЧНЕ ГРАЂЕ И ПРАКТИЧНИХ ИСКУСТАВА У УПРАВЉАЊУ БЕЗБЕДНОШЋУ САОБРАЋАЈА

2.1.1. Релевантна научна грађа

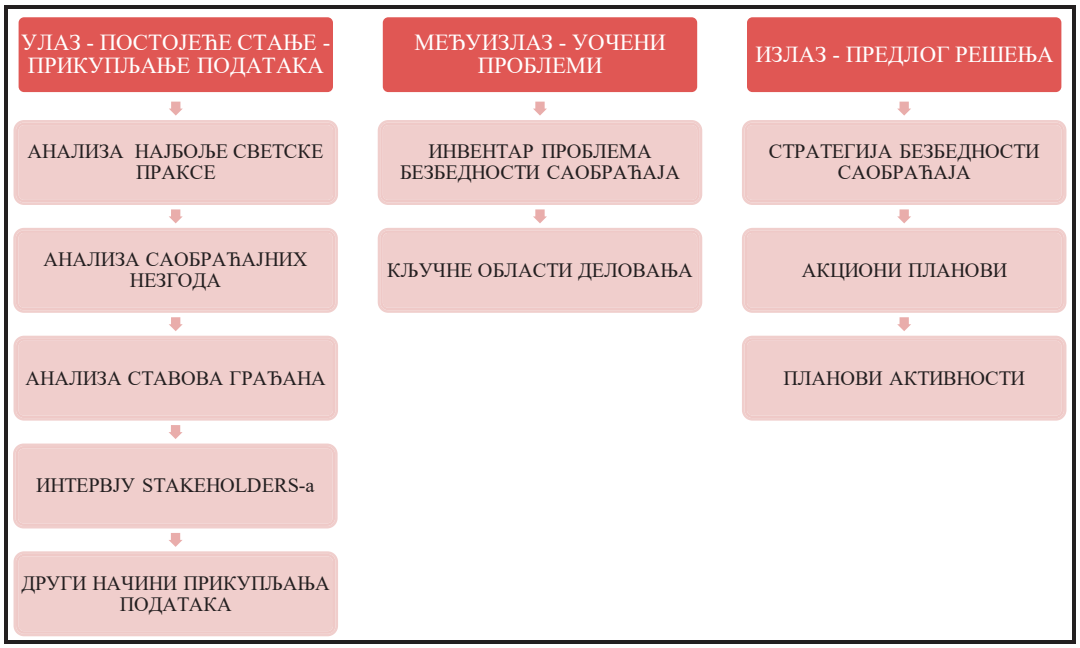
"Bottom-up" и "top-down" приступ при дефинисању стратегије безбедности саобраћаја – студија примера: Град Београд

(Vujanić, M., Lipovac, K., Jovanović, D., Pešić D., Antić, B (2013): ''BOTTOM-UP'' AND ''TOP-DOWN'' APPROACH FOR DEFINING ROAD SAFETY STRATEGY-CASE STUDY: CITY OF BELGRADE, IJTTE Vol. 3(2), pp. 185-203, ISSN 2217-544X (print), ISSN 2217-5652 (online), DOI 10.7708/2217-544X)

У раду је на примеру стратешког документа за град Београд приказан концепт за дефинисање стратегије и кључних области стратегије безбедности саобраћаја, који користи „top-down“ и „bottom-up” приступ протока информација. Специфичност креирања стратегије је то што се град Београд састоји од 10 урбаних и 7 руралних општина, па је било неопходно наћи модел стратешког документа који би обухватио све проблеме како на градском нивоу, тако и у свих 17 општина. Модел представљен овим радом предвиђа креирање једног кровног стратешког документа и 17 акционих планова за сваку од општина, а кровни документ се добија преклапањем („overlap“) 17 акционих планова.

Први корак при изради стратегије представља дефинисање постојећег стања, а прву фазу првог представља истраживање и детаљна анализа најбоље светске праксе. Потребно је анализирати већ постојеће начине решавања уочених проблема, на какав начин делују примењене мере, односно какви су остварени резултати и ефекти. У наредном кораку анализе постојећег стања спроводи се анализа ставова грађана у циљу утврђивања, односно дефинисања

субјективних ризика у саобраћају. Субјективни ризици у саобраћају су скоро на истом нивоу важности као и објективни по питању деловања. Због тога је важно уочити и јасно дефинисати субјективне ризике, јер се отклањањем субјективних ризика такође утиче на унапређење безбедности саобраћаја.

Слика бр. 1. *Алгоритам процеса формирања стратегије безбедности саобраћаја*

У оквиру реализације процеса израде стратешког документа у свакој од општина је дефинисана радна група, коју су сачињавали најмање три члана и то представник саобраћајне полиције и представници општинске управе задужени за послове саобраћаја.

Радна група је имала задатак да припреми инвентар проблема безбедности саобраћаја имајући у виду: искуства општинске власти – захтеви грађана у погледу безбедности саобраћаја, искуства превозника, искуства предшколских установа, искуства здравствених установа, искуства школа, искуства аутошкола итд. Такође, радна група је спровела и SWOT (Strenght (Снага) - Weakness (Слабост) - Opportunity (Прилика) - Treat (Претња)) анализу саобраћајног система сваке општине.

Табела бр. 1. *Пример SWOT анализе за једну од општина*

S	W
➢ Постојање законске подршке; ➢ Политичка подршка – основано тело за безбедност саобраћаја; ➢ Стручна оспособљеност тима; ➢ Спремност локалне самоуправе за реализацију акционог плана.	➢ Недостатак надлежности из области послова саобраћаја на локалном нивоу; ➢ Недостатак катастра саобраћајне сигнализације; ➢ Недовољно развијена саобраћајна инфраструктура; ➢ Неприлагођена инфраструктура различитим потребама (лица са посебним потребама, деца, ...); ➢ Контрола приступа на саобраћајницама високог ранга; ➢ Независност тела која се баве саобраћајем и безбедношћу саобраћаја.

О ➢ Стратегија безбедности саобраћаја; ➢ Сарадња са Секретаријатом за саобраћај; ➢ Заинтересованост школа и предшколских установа за едукацију деце ; ➢ Заинтересованост локалних власти; ➢ Сарадња са осталим заинтересованим субјектима (МУП, Превозници, Хитна помоћ, Ватрогасци, друга предузећа и институције); ➢ Устаљене (континуиране) кампање о безбедности саобраћаја; ➢ Подршка медија; ➢ Обука/дообука представника локалних власти; ➢ Боље коришћење Беовоза.	**Т** ➢ Нестабилна политичка ситуација; ➢ Комплексни захтеви корисника; ➢ Спорост у спровођењу Закона; ➢ Недостатак финансијских средстава за спровођење планираних акција; ➢ Ненаменско трошење средстава; ➢ Спорост у решавању имовинско-правних односа; ➢ Спорост у добијању грађевинских дозвола.

У другом кораку се на основу претходне свеобухватне анализе постојећег стања дефинишу проблеми у безбедности саобраћаја, односно инвентар проблема у безбедности саобраћаја, како на општинском нивоу, тако и након тога на градском нивоу. Након анализе постојећег стања могу се идентификовати фактори ризика и области ризика, односно проблеми у безбедности саобраћаја. Проблеми у безбедности саобраћаја се групишу у кључне области којима би требало да се бави стратегија безбедности саобраћаја. Код дефинисања кључних области потребно је на првом месту водити рачуна да број кључних области буде прихватљивих размера. Другим речима, када се уоче проблеми безбедности саобраћаја потребно је дефинисати неколико кључних области којима ће се стратегија бавити у основи, а никако дефинисати нпр. на десетине кључних области.

Трећи корак подразумева давање смерница и дефинисање активности и мера за решавање проблема у безбедности саобраћаја. Познавањем проблема на свакој општини понаособ могуће је дефинисати акционе планове за сваку општину. Акциони план је скуп мера и акција који се користе ради достизања пројектованог циља. Формирањем акционих планова на нивоу општина дефинисан је правац деловања по питању кључних области за сваку од општина. Градска стратегија ће представљати практично „пресек“ општинских акционих планова. Другим речима, заједнички проблем за све општине ће бити проблем који ће се налазити у градској стратегији безбедности саобраћаја, а посебни проблеми ће се, поред заједничких проблема, налазити у акционим плановима општина.

план активности				
активност	носилац	остали учесници	циљни датум	процењени трошкови

Слика бр. 2. *План активности*

У оквиру акционих планова за сваку општину понаособ дефинисани су и планови активности, који представљају конкретне мере и активности које треба спровести на нивоу општине, ради остваривања циља стратегије. Планови активности се припремају за све кључне области и сваки од планова

активности садржи низ мера и акција усмерених ка достизању циља стратегије безбедности саобраћаја града Београда. Планови активности садрже: конкретну активност, акцију, односно меру; носиоца активности; остале учеснике у спровођењу активности; циљни датум остваривања активности; као и процењене трошкове за спровођење активности.

Управљање безбедношћу саобраћаја према циљевима: Критичка анализа Норвешког приступа

(Elvik, R (2007): ROAD SAFETY MANAGEMENT BY OBJECTIVES: A CRITICAL ANALYSIS OF THE NORWEGIAN APPROACH, Accident Analysis and Prevention Vol. 40, pp. 115-122)

Норвешка администрација за јавне путеве развила је свеобухватан систем управљања безбедношћу на путевима према одређеним циљевима. У оквиру Националног транспортног плана за период 2010.–2019., постављен је широк спектар циљева који обухватају понашање учесника у саобраћају, стандарде безбедности возила и безбедност путева, а све с крајњим циљем – смањења броја погинулих и тешко повређених за 50% до 2020. године.

Овај рад описује карактеристике система и садржи његову критичку анализу, при чему су идентификовани фактори који утичу на ефективност оваквог начина управљања. Закључак је да, иако норвешки систем управљања према циљевима има велики број позитивних аспеката, такође садржи и значајне слабости које могу ограничити његову ефективност. Због тога се не може са сигурношћу тврдити да ће главни циљ – смањење броја погинулих и тешко повређених за 50% – заиста бити остварен. Норвешки политичари не пружају довољну подршку квантитативним циљевима безбедности на путевима, па је мало вероватно да ће сви постављени циљеви бити постигнути до 2020. године. Осим тога, неки циљеви се односе на резултате који нису у потпуности у надлежности норвешких власти, док су други постављени сувише амбициозно.

Систем обухвата превише циљева. За ефикаснији систем управљања безбедношћу на путевима према циљевима потребно је: (а) фокусирати се на неколико кључних циљева усмерених на критичне факторе као што су брзина, вожња под дејством алкохола и коришћење сигурносног појаса; (б) добити снажну подршку од стране државних власти и водећих политичара; (в) успоставити систем подстицаја у коме би постизање циљева било награђивано, а они који не постигну циљеве били би санкционисани. Овакав систем подстицаја је неопходан, јер је за постизање свих циљева потребна сарадња неколико владиних агенција.

Унапређење стратегије третмана црних тачака

(Duarte, A., Corben B (1998): IMPROVEMENT TO BLACK SPOT TREATMENT STRATEGY, Report No. 132, Monash University, Accident Research Centre)

Резултати анализе различитих програма третмана црних тачака у Викторији указују на посебну ефикасност неколико типова третмана. Од 43 типа третмана који су обухваћени Програмом црних тачака Комисије за незгоде у транспорту (TAC), идентификовано је пет типова третмана који нису имали жељене ефекте,

јер се број незгода или повећао или остао непромењен. Типови неефикасних третмана црних тачака се односе на пешачке објекте, заштиту на мостовима, унапређење светла на коловозу, третман проклизавања и подизање пречки на саобраћајним знаковима.

Постоји оквир за унапређење програма кроз ригорознију и систематску примену процедура за идентификацију локација црних тачака. На пример, при третирању рута на којима је однос између незгода у току дана и ноћи значајно изнад просека, за унапређење безбедности саобраћаја, требало би применити мере унапређења осветљења. Пешаци представљају најугроженију и најрањивију групу учесника у саобраћају, зато је јако битно третирати локације где долази до великог броја незгода са учешћем пешака. Подизање нивоа безбедности саобраћаја могуће је постићи инсталацијом сигнала, са могућношћу управљања од стране пешака, уз примену осталих контрамера, као што су непрекидне ограде, изградња разделних острва за пешаке, мерама за контролу брзине возила. Умањење броја проклизавања возила на коловозу, постиже се додатним мерама за смиривање брзина возила пре уласка у хоризонталне кривине, на местима где је радијус кривине мањи од минималног радијуса за постојеће ограничење брзине. Потребно је узети у обзир процену исплативости реконструкције коловоза, са фокусом на радијус кривине, додатно витоперење, заливање ивица и унапређену дренажу. Већа отпорност на проклизавање коловозне конструкције се може постићи и бољим дизајном и употребом савременијих материјала за израду коловоза. Боља уочљивост табли саобраћајних знакова на стубовима, тамо где је видљивост значајно ограничена, може се постићи допунским непрекидним или трепћућим светлосним знаковима, при чему би стратегија одржавања требало да има висок приоритет код овог начина третирања црних тачака.

Подаци који су коришћени у процени Програма црних тачака ТАС за 1992/94 су ажурирани и комбиновани са подацима из 1994/96. Главни налаз студије представља чињеница да од 75 анализираних третираних локација, 34% нису биле локације црних тачака у периоду пре, 30% су биле црне тачке које су успешно третиране и 36% су биле црне тачке чији третман није имао жељени ефекат.

Табела бр. 2. *Ефекти примењених третмана црних тачака*

Тип третмана	Број локација	Нису црне тачке у периоду пре	Успешни третмани црних	Третмани нису показали успех
Пешачки објекти	15	40%	27%	33%
Ограде на мостовима	19	74%	5%	21%
Осветљење на улицама	27	15%	59%	26%
Отпорност на клизање	7	28%	44%	28%
Пречке на стубовима	7	14%	14%	72%
УКУПНО	75	34%	30%	36%

2.1.2. Практична искуства у управљању безбедношћу саобраћаја

UN - Резолуција усвојена од стране Генералне Скупштине, 64/255. Глобално унапређење безбедности на путевима

(RESOLUTION ADOPTED BY THE GENERAL ASSEMBLY, 64/255. IMPROVING GLOBAL ROAD SAFETY, United Nations, General Assembly, sixty-fourth session, agenda item 46, 2010)

Резолуције Уједињених Нација закључно са резолуцијом број 64/255, од 10. маја 2010. године наглашавају значај за земље чланице да наставе да користе препоруке из Извештаја о превенцији повреда у друмском саобраћају, као оквир за деловање ради унапређења безбедности саобраћаја, посебно обраћајући пажњу на главне факторе ризика које су у њему идентификоване, и то не коришћење сигурносних појасева, не коришћење заштитних седишта за децу у возилима, неношење кациге, вожња под утицајем алкохола, небезбедна брзина и недостатак одговарајуће инфраструктуре, са посебним освртом на рањиве учеснике саобраћаја. Резолуција Уједињених Нација 64/255 позива државе чланице да учествују у пројектима које организује УН, на пружање помоћи земљама са средњим и нижим националним дохотком за остваривање њихових циљева у безбедности саобраћаја, јачање међународне сарадње узимајући у обзир потребе земаља у развоју да изграде капацитете у безбедности саобраћаја, пружање финансијске и техничке помоћи јачању капацитета земаља у развоју.

WHO – Европски извештај о стању безбедности саобраћаја на путевима: Ка безбеднијим путевима и здравијем избору транспорта

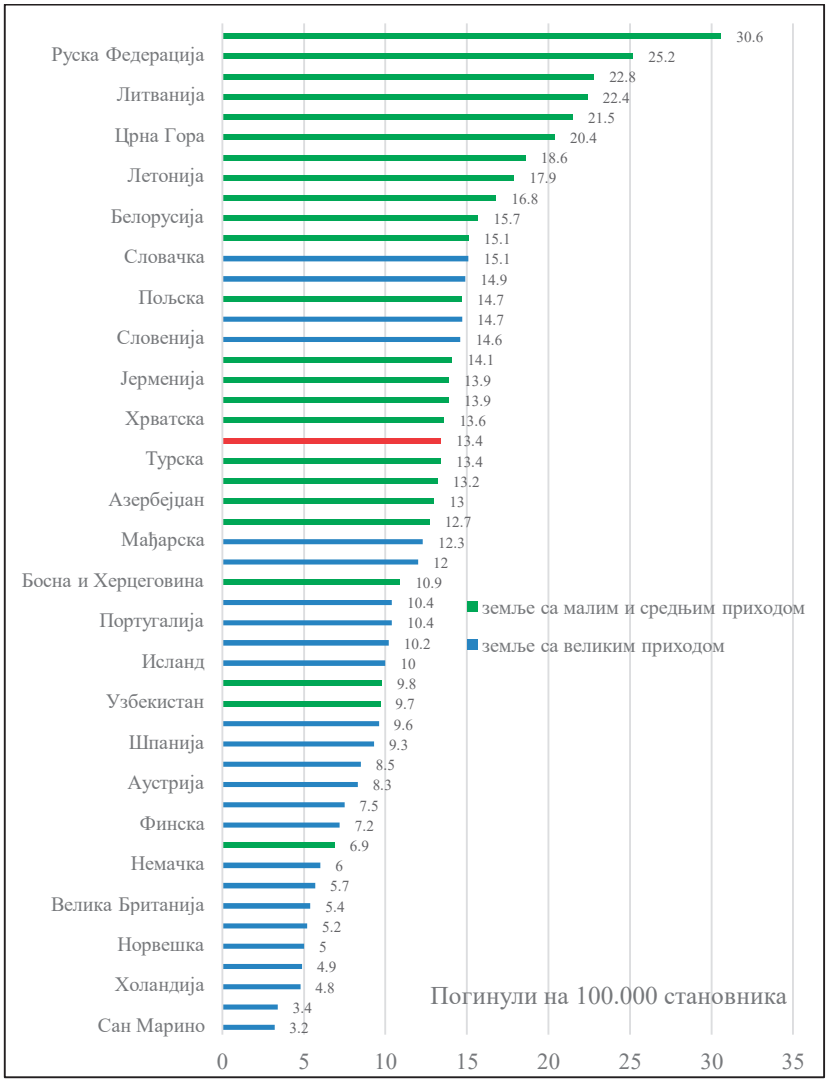
(EUROPEAN STATUS REPORT ON ROAD SAFETY: TOWARDS SAFER ROADS AND HEALTHIER TRANSPORT CHOICES. Copenhagen, WHO Regional Office for Europe, 2009)

Током 2004. године, Светска здравствена организација (WHO) и Светска банка (WB) су заједнички објавили Светски извештај о превенцији повреда у друмском саобраћају. У извештају су приказани показатељи тежине последица услед повреда у друмском саобраћају и препоручен је низ акција које би државе могле да реализују. Повреде услед саобраћајних незгода у друмском саобраћају представљају главни здравствени проблем у европском региону WHO (53 земље учеснице) и доводе до преране смрти око 120.000 људи сваке године. Оне су водећи узрок смрти код деце и младих одраслих људи од 5 до 29 година. Поред погинулих, оцењује се да око 2,4 милиона људи бива тешко повређено или примљено у болнице сваке године. Поред бола и патње којима су изложене породице, повређени у друмском саобраћају изазивају значајне економске губитке за друштво и до 3% укупног домаћег бруто производа у свакој земљи.

Пешаци, бициклисти и моторизовани двоточкаши представљају 39% свих погинулих у друмским саобраћајним незгодама. Стопа смртности од повреда у друмском саобраћају у региону износи 13,4 на 100.000 становника, што је мање од глобалне стопе од 18,8 на 100.000 становника. Међутим, у региону су и даље

присутне велике неједнакости, што показују стопе смртности (ови подаци су моделирани у неким земљама, како би се кориговале разлике у дефиницијама и потпуности).

Стопа у земљама са малим и средњим приходима је 18,7 на 100.000 становника, два пута већа него у земљама са великим приходима (7,9 на 100.000 становника). Нордијске земље имају најмање стопе смртности у региону и на свету (просечно 5,7 на 100.000 становника). Насупрот томе, просечна стопа смртности у CIS земљама (заједница независних држава или савез које чине 10 бивших СССР република) (21,8 на 100.000 становника) је скоро четири пута већа. Казахстан тренутно има највећу стопу смртности у региону (30,6 на 100.000 становника), после чега следе остале CIS као што је Руска Федерација (25,2 на 100.000 становника) или Киргистан (22,8 на 100000 становника). Међу земљама Европске Уније, Летонија и Литванија имају највеће стопе смртности (22,4 и 17,9 на 100.000 становника, респективно).

Дијаграм бр. 1. *Стопе смртности од повреда у друмском саобраћају на 100.000 становника, на подручју Европског региона Светске здравствене организације*

Мушкарци представљају 80% погинулих међу младим одраслим особама. Ризик међу младим одраслим особама од 20-24 година је пет пута већи у Естонији и Литванији него у Норвешкој. Слично томе, велике стопе смртности међу младим одраслим особама су присутне и у јужним деловима региона, у земљама као што су Хрватска, Грчка, Црна Гора и Словенија. Руска Федерација, Украјина и Казахстан чине 23% популације у региону, а носе 43% регионалног терета погинулих у друмском саобраћају. Са својих 36.000 жртава, Руска Федерација има највећи број погинулих у друмском саобраћају у региону.

Расподела рањивих учесника у саобраћају у региону битно се разликује. У ЕУ највећи проценат жртава чине возачи моторизованих двоточкаша и бициклисти. У Грчкој, на Кипру, у Италији и Француској, међу жртвама друмских саобраћајних незгода има највише возача моторних двоточкаша, више од 1 на 4 погинуле особе. Делимични разлог за то је већа употреба моторних двоточкаша у овим земљама, нарочито у градским срединама, као и могућност добијања дозволе пре 18 година.

У земљама CIS међу погинулима је највећи проценат пешака: 37% од свих погинулих на путевима. Украјина, Таџикистан и Киргистан имају највећи удео жртава у региону (56%, 44% и 43%, респективно). Један од разлога је чињеница да су градови у многим CIS земљама пројектовани у време када је моторни саобраћај био веома ограничен, а на путевима је највише било професионалних возача. Побољшање друмске инфраструктуре, обуке возача и принуде нису успели да прате појачање моторизованости. Потребе рањивих учесника у саобраћају још увек нису сасвим узете у обзир. На пример, у већини земаља CIS, ограничење брзине у насељу је и даље 60 km/h.

У циљу заштите рањивих учесника у саобраћају требало би поставити максимално ограничење брзине у насељу до 50 km/h. Локалне власти би требало да имају овлашћење да пооштре ограничења брзине у стамбеним областима на 30 km/h. Неопходна је строга принуда ограничења брзине од стране полиције, при чему би требало да буду усвојени и примењени свеобухватни закони о обавезној употреби кацига за све возаче моторизованих двоточкаша. Поред тога, градски планери и друмски инжењери морају координирано да спроводе унапређење инфраструктуре, као што су пешачке зоне, мере за умиривање саобраћаја, пешачки прелази, пешачки мостови и подземни пролази и бициклистичке стазе.

Активности у циљу побољшања институционалног оквира обухватају оснивање водеће агенције за безбедност на путевима, која је адекватно финансирана, што се нарочито односи на земље са малим и средњим приходима. Земље са малим и средњим приходима би требало да имају вишесекторске стратегије безбедности на путевима које су формално одобрене, са мерљивим циљевима, како би процес реализације могао бити праћен на одговарајући начин.

Све земље би требало да поседују законску регулативу у вези вожње под дејством алкохола, са границом од 0,05 g/dl или мање. Више земаља би требало да постави посебне (оштрије) границе за младе и нове возаче, уз ефикасније спровођење принуде у области алкохола. Обавезна употреба заштитних кацига на свим типовима моторних двоточкаша, би требало да буде уређена законском регулативом, у свим земљама, уз ефикасније спровођење принуде. Употреба

сигурносног појаса би требало да буде обавезна и за путнике на задњем седишту, па би у том смислу била потребна боља принуда у већини земаља.

Већи број земаља мора усвојити законску регулативу, која регулише главне факторе ризика за настанак саобраћајних незгода, попут брзине, вожње под дејством алкохола, употребом сигурносног појаса, седишта за децу и кацига. Потребно је боље спровођење принуде, а што може бити постигнуто путем непрекидних кампања и масовних медијских кампања, ради бољег информисања јавности.

Кључне акције за побољшање регулисања безбедности на путевима подразумевају учесталију проверу безбедности моторних двоточкаша. Више пажње би требало посветити ревизијама безбедности саобраћаја на путевима, при чему би обавезно осигурање возила требало бити реализовано у земљама које до сада нису увеле обавезно осигурање возила.

Уједињено Краљевство (UK), Министарство транспорта – Савети о локалним стратегијама безбедности на путевима

(ADVICE ABOUT LOCAL ROAD SAFETY STRATEGIES. London, Department for Transport, 2009)

Препоруке садржане у овом документу су намењене свима који су укључени у развој и реализацију локалних стратегија безбедности на путевима (Стратегија), у циљу подизања нивоа безбедности на путевима и смањења броја настрадалих. Представљени материјал је базиран на публикацији Министарства за транспорт „*Безбеднији начин: Консултације у вези стварања британских путева најбезбеднијим на свету*“ (април, 2009. године).

Циљ развоја Стратегија требало би да буде постизање већег локалног смањења жртава на путевима**,** кроз подстицање бољег функционисања и координираног спровођења активности локалних власти и њихових партнера, уз учешће и информисање јавности.

Локалне власти усмеравају развој и формирају правни основ за имплементацију Стратегије, док остале агенције и партнерства за безбедност на путевима заузимају централно место у реализацији активности на развоју и имплементацији. Ефективна координација доприноса различитих локалних агенција, које употпуњују предузете активности на националном нивоу, представља кључни део локалних стратегија.

Главни циљ Стратегије је смањење броја страдалих, нарочито погинулих и тешко повређених, при чему циљеви стратегије морају бити усклађени са општим циљевима друштва.

Стратегије представљају интегрални део доста обухватнијих локалних транспортних планова, који могу подразумевати сарадњу са главним послодавцима, у вези већег броја транспортних питања, укључујући путне планове. Стратегије су такође у великом степену повезане са питањима ширег опсега од транспорта, на пример са Планом за децу и младе људе. За постизање најбољих резултата препоручује се комбинована примена мера едукације, принуде и инжењеринга.

Ефективна употреба података, укључујући идентификацију циљних локација и категорија (група) учесника у саобраћају, уз паралелно праћење и процену, пресудна је за развој и реализацију Стратегија. Стратегија безбедности

саобраћаја мора бити подржана кроз законске основе као нпр. Закон о друмском саобраћају из 1988, а минимални период обухваћен стратегијом безбедности саобраћаја не би требало да буде краћи од пет година.

Кључни елементи Стратегија обухватају локалне циљеве у виду смањења броја жртава на путевима (броја погинулих или тешко повређених, број погинуле или тешко повређене деце), уз реализацију одрживе транспортне стратегије.

Циљне групе су дефинисане на основу анализе података добијених из Формулара STATS19, за податке о настрадалим лицима у саобраћајним незгодама, тако да три најугроженије групе у саобраћају представљају млади возачи и путници (17 до 24 година), мотоциклисти и пешаци у градским срединама.

Табела бр. 3. *Кључне компоненте локалне стратегије безбедности саобраћаја*

Кључне компоненте локалне стратегије безбедности на путевима	**Садржај**
Локални циљеви смањења жртава подржавају опште циљеве друштва	Циљеви у складу са другим локалним стратегијама; Амбициозни циљеви базирани на доказима (чињеницама).
Приступ базиран на анализи података	Дефинисање кључних изазова (нпр., угрожене групе учесника у саобраћају); Приоритети у оквиру програма едукације, инжењеринга и принуде базирани на анализи података.
Рад у јаким партнерствима	Кључне партнерске групе активно учествују у развоју; Стратегија има значајно место у приоритетима партнера.
Професионална и систематска реализација	Заједничка примена едукације, инжењеринга и принуде; Професионалци из различитих области ангажовани на стратегији; Информисање оперативног особља о стратегији.
Финансирање и процена	Јасан план, укључујући трошкове и планиране излазе; Праћење излазних резултата и процена ефективности.
Приоритетне теме	Фокус на локално важним кључним изазовима, у оквиру *Безбеднијег начина;* Остали кључни локални приоритети и обухваћени контексти.

Сарадња са утицајним субјектима је битан елеменат Стратегије, тако да се подстиче формирање партнерстава између локалне друмске управе, полиције, ватрогасне и спасилачке службе, Агенције Министарства за транспорт као и осталих релевантних установа. Професионална и систематска реализација Стратегије подразумева ангажовање професионалаца из различитих области, у оквиру организација у којима су запослени. Реализацији стратегије безбедности на путевима, такође доприноси преношење информација и подизање свести о значају кључних активности међу особљем из других агенција. Систематски приступ при анализи извештаја о саобраћајним незгодама, идентификација места, праваца или области на којима би требало применити контрамере и циљна едукација о безбедности саобраћаја су од виталне важности за ефективну реализацију стратегије.

Комбиновањем мера едукације, принуде и инжењеринга остварују се већи ефекти у односу на суму ефеката мера из појединачних области. Дефинисање начина финансирања и усмеравања средстава представља кључни услов за ефективан рад партнерстава, па је у складу са тим неопходно постизање договора међу члановима партнерстава (као што су локалне власти, полиција, ватрогасне и спасилачке службе) о расподели финансијских средстава. Праћење реализације и ефективности дефинисаних мера у стратегији безбедности на путевима, без обзира да ли су у питању инжењерске или едукативне мере, требало би да представља интегралну компоненту Стратегије.

WHO – Приручник за превенцију повреда у друмском саобраћају

(ROAD TRAFFIC INJURY PREVENTION: TRAINING MANUAL. WHO, 2006)

Повреде у друмском саобраћају се, као узрок смрти у свету, налазе на једанаестом месту, тако да, према прорачунима, имају удео од 2,1% у односу на све умрле на свету. Даље, смрти узроковане повредама у друмском саобраћају, по прорачунима чине 23% од укупног броја људи у свету, који су подлегли повредама. Од укупног броја смртно страдалих у саобраћајним незгодама, у земљама са ниским или средњим дохотком, смртно страда далеко највећи проценат људи (90%), при чему у овим земљама живи 5.098 милиона људи или 81% светске популације, која поседује око 20% возила у свету.

Табела бр. 4. *Стопа смртности услед повреда у друмском саобраћају (на 100.000 становника) у регионима WHO, 2002. година*

WHO регион	Земље са ниским и средњим дохотком	Земље са високим дохотком
Афрички регион	28.3	—
Регион Америка	16.2	14.8
Регион југоисточне Азије	18.6	—
Европски регион	17.4	11.0
Источномедитерански регион	26.4	19.0
Западнопацифички регион	18.5	12.0

WHO афричког региона има највишу стопу смртности, са 28,3 смрти на 100.000 становника, а незнатно боља ситуација заступљена је у земљама ниског и средњег дохотка источно-медитеранског региона, са 26,4 смрти на 100.000 становника. Процењено је да у земљама WHO западно-пацифичког региона и WHO југо-источног региона Азије, броја смртно страдалих у саобраћају износи 50% у односу на број смртно страдалих у саобраћају на светском нивоу.

Више од 50% смртно страдалих у саобраћајним незгодама припадају старосној категорији између 15-44 година, при чему 73% погинулих у друмском саобраћају, на глобалном нивоу, чине мушкарци. Рањиви учесници у саобраћају (пешаци, бициклисти и мотоциклисти) имају много веће учешће, у односу на укупан број повређених, у земљама са ниским и средњим, него у земљама са високим дохотком.

Процењено је да трошкови саобраћајних незгода у друмском саобраћају, на светском нивоу, износе 518 милијарди америчких долара, при чему висина трошкова незгода у земљама ниског и средњег дохотка, износи 65 милиона америчких долара, што превазилази количину средстава примљену као помоћ

за развој. Између 1% и 1,5% бруто националног дохотка у земљама са ниским и средњим дохотком, а 2% бруто националног дохотка у земљама са високим дохотком, бива усмерено на санирање последица саобраћајних незгода.

Повреде у друмском саобраћају веома оптерећују породице, јер иза сваког погинулог, повређеног или лица са трајним последицама, постоји још пуно људи који су тиме дубоко погођени. Много је породица осиромашило због трошкова медицинске неге, губитка главе породице која је обезбеђивала средства за живот, или због додатних трошкова који су били потребни за негу особа са трајним инвалидитетом. Особе које су преживеле судар, њихове породице, пријатељи и други људи који брину често горко пате, па су спроведене многе студије у циљу детаљнијег испитивања ових аспеката, уз напомену да је потребно спроводити додатна истраживања у овој области.

Прекорачење ограничења брзине, односно брза вожња, представља један од кључних фактора ризика, јер при већој брзини возила, возач има мање могућности да заустави возило и избегне незгоду. На пример, аутомобил који је вожен брзином од 50 km/h има пут кочења просечне дужине 13 m, док аутомобилу који је вожен брзином од 40 km/h пут кочења износи мање од 8,5 метара. Просечно повећање брзине од 1 km/h је повезано са повећањем ризика настанка повреда у судару за 3%.

Вожња брзином од 5 km/h изнад дозвољене границе од 65 km/h резултира у повећању релативног ризика учешћа у саобраћајној незгоди са страдалим лицима, што се може поредити са концентрацијом алкохола у крви од 0,05 g/dl. За путнике у возилу које се креће брзином од 80 km/h, вероватноћа смртног страдања је 20 пута већа него при брзини од 30 km/h. Пешаци имају 90% више шанси да преживе судар при брзини од 30 km/h или мање, али шансе за преживљавање опадају на мање од 50%, уколико је до удара дошло при брзини од 45 km/h или више. Вероватноћа смртног страдања пешака, при повећању брзине са 30 km/h на 50 km/h, је 8 пута већа.

Вожња под утицајем алкохола је битан фактор који утиче на вероватноћу учествовања у саобраћајној незгоди, као и на озбиљност последица (повреда) саобраћајне незгоде. Учесталост вожње након конзумирања алкохола варира од државе до државе, али у свим државама представља главни фактор ризика за настанак незгода у друмском саобраћају. У многим земљама са високим дохотком, око 20% возача који су смртно страдали у саобраћајним незгодама, имали су већу концентрацију алкохола у крви од максимално дозвољене. Студије у земљама са ниским дохотком су показале да је 33% до 69% возача, који су смртно страдали у саобраћајним незгодама, имало алкохол у крви. Ризик учешћа у саобраћајној незгоди, лица која су под утицајем алкохола, варира у односу на године старости, тако да су тинејџери знатно угроженија категорија возача, у односу на старије возаче. При истој концентрацији алкохола у крви, ризик од смртног страдања у судару смањује се са повећањем година старости и искуства возача.

Судари у друмском саобраћају нису равномерно распоређени по мрежи путева, већ могу бити концентрисани на једној локацији, дуж неких потеза путева, или нпр. распоређени на ширем подручју у насељу. Инжењери саобраћаја могу пуно помоћи у смањењу учесталости и озбиљности последица судара, јер је битан начин преношења информација и инструкција учесницима у саобраћају, путем саобраћајних знакова и контроле саобраћаја. Фактор

саобраћајног инжењеринга је важан код оних неправилности на путу које директно доводе до судара, на местима где одређени елементи окружења пута наводе учеснике у саобраћају на грешку, или где би постављање уочљивијег упозорења смањило вероватноћу настанка незгоде.

При планирању, дизајнирању и одржавању мреже путева, дефинисана су следећа четири елемента која утичу на безбедност путева:

- разматрање питања безбедности саобраћаја, при планирању нових путева,
- увођење карактеристика при пројектовању нових путева, које доприносе безбедности саобраћаја,
- унапређење безбедности саобраћаја постојећих путева,
- спровођење мера за санацију локација са високим ризиком настанка незгода.

Стопа употребе сигурносног појаса у великој мери варира у различитим земљама, у зависности од постојања закона о обавезној уградњи и употреби, као и од степена принуде поштовања прописа у вези употребе сигурносног појаса. У земљама са ниским и средњим дохотком, стопе употребе појаса су значајно мање у односу на земље са високим дохотком. Знатно је мања стопа употребе сигурносног појаса у незгодама са смртно страдалим лицима, у односу на услове нормалног саобраћаја. Употреба сигурносних појасева од стране младих возача мушког пола је знатно мања у односу на остале категорије возача, при чему млади возачи мушког пола имају много већу вероватноћу учествовања у саобраћајној незгоди. Ефикасност сигурносног појаса зависи од типа и озбиљности судара и од положаја путника у колима, тако да појасеви имају највише ефекта при сударима предњег дела возила и незгодама са превртањем возила. Правилна употреба сигурносног појаса смањује ризик од смртног страдања у саобраћајној незгоди за око 60%.

UN - Резолуција усвојена од стране Генералне Скупштине, 60/05. Глобално унапређење безбедности на путевима

(RESOLUTION ADOPTED BY THE GENERAL ASSEMBLY, 60/05. IMPROVING GLOBAL ROAD SAFETY, United Nations, General Assembly, sixtieth session, agenda item 60, 2005)

Генерална скупштина Уједињених Нација је 01. децембра 2005. године донела Резолуцију унапређења глобалне безбедности на путевима. Основ за доношење ове Резолуције, између осталог, била је велика забринутост због пораста броја погинулих и повређених у друмском саобраћају, извештај генералног секретара о глобалној кризи на пољу безбедности на путевима и прва Глобална недеља безбедности на путевима у организацији Светске здравствене организације.

Основе за доношење Резолуције биле су и:

- Резолуција 27.59 Светске здравствене организације из 1974. године у којој се наводи да су друмске саобраћајне незгоде велики здравствени проблем,
- преузимање улоге координатора на пољу безбедности на путевима од стране Светске здравствене организације,
- потреба преузимања одговорности за безбедност саобраћаја и поштовање прописа, од стране учесника у саобраћају,

- потреба за свеобухватним приступом у решавању проблема безбедности на путевима.

Веома важан фактор у циљу побољшања ситуације у земљама у развоју представља међународна сарадња због пораста броја погинулих и повређених на путевима у тим земљама. Поред тога важну улогу има и позивање земаља чланица, регионалних комисија Уједињених Нација и међународних партнера на наставак старих и покретање нових иницијатива, поштовање Конвенције о друмском саобраћају и Конвенције о друмским знаковима и сигнализацији, као и побољшање међународних норми за безбедност саобраћаја кроз активности Радне групе за безбедност саобраћаја.

Резолуцијом су одређене основне препоруке за повећање нивоа безбедности, које се односе на даље јачање међународне сарадње у решавању глобалног проблема безбедности на путевима, пружање финансијске, техничке и политичке подршке регионалним комисијама Уједињених Нација, формирање водећих агенција за безбедност на путевима на националном нивоу, прву Глобалну недељу безбедности на путевима у организацији регионалних комисија Уједињених Нација и Светске здравствене организације и извештај генералног секретара о оствареном напретку у побољшању безбедности на путевима.

WHO – Светски извештај о превенцији повреда у друмском саобраћају

(WORLD REPORT ON ROAD TRAFFIC INJURY PREVENTION. WHO, 2004)

У свету, на дневном нивоу, више од 3.000 људи смртно страда у друмским саобраћајним незгодама. Око 85% погинулих и 90% повређених са трајним инвалидитетом годишње, налази се у земљама са ниским и средњим приходима – што представља велики број изгубљених година живота због повреда у друмским саобраћајним незгодама. Према прогнозама, између 2000. године и 2020. године, број погинулих у друмском саобраћају ће бити мањи за 30% у земљама са високим приходима, док ће у земљама са малим и средњим приходима овај број бити значајно повећан. Без одговарајућег деловања, прогнозирано је да би до 2020. године, повреде у друмском саобраћају, могле да се налазе на трећем месту на листи водећих глобалних узрока болести и повреда.

Табела бр. 5. *Кључне компоненте локалне стратегије безбедности саобраћаја*

Промена редоследа по броју изгубљених година живота за 10 водећих узрока болести			
1990.		**2020.**	
	Болест или повреда		**Болест или повреда**
1	Респираторне инфекције	1	Изохемијска срчана обољења
2	Дијареја	2	Униполарна велика депресија
3	Перинатална стања	3	**Повреде у друмском саобраћају**
4	Униполарна велика депресија	4	Кардиоваскуларне болести
5	Исхемијска срчана обољења	5	Хронична дисајна обољења
6	Кардиоваскуларне болести	6	Респираторне инфекције
7	Туберкулоза	7	Туберкулоза
8	Мале богиње	8	Ратови
9	**Повреде у друмском саобраћају**	9	Дијареја
10	Урођене аномалије	10	ХИВ

Процењени економски трошкови саобраћајних незгода на путевима и повреда износе 1% од укупног националног производа у земљама са малим приходима, 1,5% у земљама са средњим приходима и 2% у земљама са великим приходима. Глобални трошкови процењени су на око 518 милијарди америчких долара годишње.

Трошкови земља са ниским и средњим приходима износе 65 милијарди америчких долара, што је више од помоћи коју добијају за развој. Повреде у друмским саобраћајним незгодама углавном се могу спречити и предвидети, јер то представља проблем који су створили људи, који се може рационално анализирати и решавати. Безбедност на путевима је проблем више сектора и здравствени проблем – сви сектори, укључујући здравство, морају се потпуно ангажовати у одговорностима, активностима и залагању за превенцију повреда у саобраћајним незгодама.

Табела бр. 6. *Фактори безбедности саобраћаја*

		ФАЗЕ		
		ПРЕ НЕЗГОДЕ	**ТОКОМ НЕЗГОДЕ**	**ПОСЛЕ НЕЗГОДЕ**
		Превенција саобраћајних незгода	**Превенција повреда у саобраћајним незгодама**	**Одржавање живота**
ФАКТОРИ	**ЧОВЕК**	Информације Ставови Погоршање перформанси Полицијска принуда	Употреба заштитних система Погоршање перформанси	Пружање прве помоћи Расположивост лекара
	ВОЗИЛА И ОПРЕМА	Прилагођеност путева Осветљење Кочење Управљање Регулисање брзине	Путнички заштитни системи Остали безбедносни системи Пројектовање у циљу заштите у саобраћајним незгодама	Лак приступ Опасност од пожара
	ОКРУЖЕЊЕ	Пројектовање и изглед путева Ограничење брзине Објекти за пешаке	Објекти поред путева за заштиту у случају саобраћајних незгода	Могућности за спасавање Застоји

Одређене грешке у вожњи и понашања пешака не би требало да доводе до смрти и тешких повреда – саобраћајни систем требало би да помаже корисницима. Рањивост људског тела требало би да буде ограничавајући параметар у пројектовању саобраћајног система, а централни параметар при регулисању брзине.

Повреде у друмским саобраћајним незгодама су питање друштвене једнакости – једнака заштита свих учесника у саобраћају је неопходна, обзиром да су особе ван возила изложене несразмерно увећаној опасности од повреда.

Преношење технологија из земаља са високим у земље са ниским приходима мора бити прилагођено локалним условима, на бази истраживања локалних потреба.

Пешаци, бициклисти и мотоциклисти су најрањивији учесници у саобраћају и у земљама са малим и средњим приходима они представљају велики део друмског саобраћаја, и чине највећи део погинулих у саобраћају. У земљама са високим приходима, велики број учесника у саобраћају су власници аутомобила и возачи, па возачи чине највећи број погинулих у саобраћају. Без обзира на то, чак и у овим земљама, пешаци, бициклисти и мотоциклисти изложени су доста већој опасности по пређеном километру.

Смањење опасности на светским друмским саобраћајним системима подразумева посвећеност и информисање власти пре доношења одлука од стране власти, индустрије, невладиних организација и међународних агенција, као и учешће људи из различитих дисциплина, као што су друмски инжењери, пројектанти моторних возила, полицајци, здравствени радници и припадници заједнице.

WHO – Превенција повреда у друмском саобраћају: јавна здравствена перспектива Европе

(PREVENTING ROAD TRAFFIC INJURY: A PUBLIC HEALTH PERSPECTIVE FOR EUROPE. WHO, 2004)

Повреде у друмском саобраћају, у 52 земље европског региона Светске здравствене организације, представљају велики здравствени проблем. Оцењује се да сваке године на путевима у Европи смртно страда 127 хиљада људи (око 10% од глобалног броја погинулих у друмском саобраћају), док око 2,4 милиона лица бива повређено. Овај велики здравствени проблем комбинује се са осталим негативним ефектима транспорта на здравље, као што су загађење ваздуха, глобално загревање, бука, стил живота са мало кретања и ремећење живота у заједницама.

У централном Лондону је 17. фебруара 2003. године уведен програм наплаћивања застоја, са примарним циљем смањења саобраћајних застоја у зони наплаћивања и у њеној близини. Праћењем саобраћајних параметара, у зони наплаћивања и на унутрашњем кружном путу, идентификовани су позитивни ефекти, између осталог и веће смањење броја саобраћајних незгода, него у осталим деловима Лондона. Наиме, бициклистички саобраћај је интензивиран за 20%, уз смањење саобраћајних незгода са бициклистима за 7%, при чему је обим аутомобилског саобраћаја умањен за 30%, уз смањење саобраћајних незгода са учешћем аутомобила од 28%. Један од ефеката је било и смањење броја саобраћајних незгода са учешћем пешака, од 6%.

Током 2002. године у европском региону је од повреда задобијених у друмском саобраћају погинуло 127.378 људи, што представља око 10% од укупног броја смртно страдалих у друмском саобраћају на светском нивоу. Према транспортној бази података Економске комисије Уједињених Нација за Европу, током 2001. године је у 1,9 милиона друмских саобраћајних незгода у европском региону, било 2,4 милиона повређених.

Од ових саобраћајних незгода, скоро 67% догађа се у урбаним областима, што указује важност реализације мера безбедности на путевима у урбаним областима, где се на путевима најчешће крећу различите категорије учесника у саобраћају.

Три четвртине особа које су учествовале у саобраћајним незгодама су мушкарци, при чему је ова разлика међу половима нарочито изражена у старосној групи од 15-29 година: мушкарци представљају око 80% жртава у тој старосној групи. Мушкарци у просеку више користе моторна возила од жена, укључујући она са највећом стопом погинулих као што су мотоцикли. Даље, они чешће испољавају опасно понашање, као што је случај са прекорачењем брзине и вожњом под утицајем алкохола, услед чега се повећава како вероватноћа саобраћајних незгода, тако и тежина последица. Земље из европског региона значајно се разликују у стопама смртности изазваним повредама у друмском саобраћају.

Према европској здравственој бази података Светске здравствене организације, земље са најмањом и највећом стопом повређених разликују се 11 пута. Летонија, Литванија, Руска Федерација и Грчка (у опадајућем смеру) имају највеће стопе у региону. Међутим, веома ниске стопе смртности пријављене од стране неких земаља југоисточне Европе и централне Азије вероватно показују неодговарајући квалитет података, а не висок ниво безбедности.

Оцењује се да је на путевима у Европској Унији током 2001. године погинуло 40.000 људи, док се најмање и највеће стопе погинулих на 100.000 становника разликују четири пута. У Европској Унији, друмске саобраћајне незгоде представљају узрок у 97% случајева погинулих, представљају више од 93% трошкова транспортних незгода и водећи су узрок смрти и пријема у болнице људи млађих од 50 година.

Просечна стопа погинулих у земљама Комонвелта независних држава била је скоро три пута већа него у нордијским земљама (Данска, Финска, Исланд, Норвешка и Шведска). Ова разлика није се нарочито променила од средине до краја 1990-тих. У западном делу региона, мада је број погинулих у друмском саобраћају наставио да се смањује, напредак је последњих година нешто успорен, чак и у земљама које су увек имале добре перформансе.

Значајне разлике између различитих делова региона могу се делимично објаснити економском ситуацијом, при чему земље са малим и средњим приходима имају компаративно већи број година живота са инвалидитетом. Поред тога, административни и законски аранжмани и институционални капацитети нису могли да одрже корак са релативно скорим растом приватног транспорта у многим земљама јужне и источне Европе, што представља велику препреку у развоју ефективнијих, боље координираних и кохерентнијих стратегија безбедности на путевима.

Разна истраживања обављена током 1990-тих дала су оцене од 0,5% од укупног националног производа у Великој Британији, 0,9% у Шведској, 2,8% у Италији и просечно 1,4% у 11 земаља са великим приходима. Оцењује се да трошкови саобраћајних у неким земљама централне и источне Европе достижу 1,5% од укупног националног производа или 9,9 милијарди SAD долара. Ове разлике тумаче се разликама између земаља у вредновању трошкова изгубљених живота, повреда и онеспособљености. Просечна вредност за Европу била око 1 милион еура.

Глобално партнерство за безбедност саобраћаја (GRSP) – Безбедност саобраћаја у градовима – Одрживи транспорт: Приручник намењен доносиоцима одлука у градовима у развоју

(Lacroix, J., Silcock, D (2002). URBAN ROAD SAFETY, SUSTAINABLE TRANSPORT: A SOURCEBOOK FOR POLICY-MAKERS IN DEVELOPING CITIES. BMZ)

Циљ Немачког Савета за безбедност саобраћаја (DVR) је било спровођење мера усмерених ка унапређењу безбедности свих учесника у саобраћају, са акцентом на питањима у вези инжењеринга, едукације, законодавства и принуде.

Приручник о одрживом транспорту у градовима (Приручник) обухвата кључне области оквира политике о одрживом транспорту, у градовима у развоју.

Улога локалних органа власти у смањењу броја жртава на путу је кључна, али унапређење безбедности саобраћаја често не представља приоритет у политичким плановима. Сви локални органи власти, без обзира да ли су надлежни за безбедност саобраћаја, морају схватити своју одговорност у смањењу броја жртава, путем обављања статутарних функција и вршењем локалног утицаја. Пожељан је развој Стратегија управљања безбедношћу саобраћаја у градовима, чији би циљ било смањење броја и последица незгода, у контексту циљева локалних власти везаних за развој и транспорт.

Активности на унапређењу локалне безбедности саобраћаја би требало да укључују:

- разматрање и разумевање локалне ситуације и околности у саобраћају,
- уврштавање одредби које се односе на рањиве учеснике у саобраћају, попут пешака, бициклиста, деце, старијих људи, у правне акте, као и дефинисање конкретних мера за подизање нивоа безбедности у саобраћају ових група, у градском окружењу,
- подстицање безбеднијег понашања учесника у саобраћају и спровођења принуде поштовања саобраћајних прописа,
- унапређење постојећег стања, са аспекта безбедности саобраћаја, краткорочним и средњорочним мерама чија је имплементација једноставна.

Квалитетне стратегије за унапређење безбедности саобраћаја у градовима подразумевају координацију локалних органа, безбедносне политике, процену проблема и дефинисање циљева у погледу смањења броја жртава. Такође, обухваћено је и креирање безбеднијег окружења, подизање нивоа свести јавности о безбедности саобраћаја и унапређење едукације учесника у саобраћају.

Принуда поштовања саобраћајних прописа представља један од механизама за постизање безбедног понашања учесника у саобраћају. Промовисање употребе безбеднијих возила, адекватно пружање помоћи жртвама саобраћајних незгода, као и адекватно финансирање политике безбедности саобраћаја и интеграција свих елемената у „свеобухватну политику безбедности саобраћаја“, чине саставни део квалитетне стратегије безбедности саобраћаја.

Међународно искуство показује да два аспекта безбедности саобраћаја отежавају ефикасно управљање безбедношћу саобраћаја. Прво, на безбедност саобраћаја утиче велики број различитих субјеката, као што су локални органи власти, одговорни за управљање саобраћајем, као и одржавање и изградњу путева (јавни радови), полиција, школе, грађанске и групе правника на локалном нивоу, медицински радници, хитна медицинска служба, локални приватни сектор и забринути грађани. Као друго, различите организације обично немају безбедност саобраћаја као свој примарни циљ, па би локални органи власти би требало да максимално искористе свој утицај, за подршку промовисању безбедности саобраћаја, координацију између представника различитих области, институција и организација.

Процена проблема безбедности у саобраћају на локалном нивоу захтева јасно разумевање броја, дистрибуције и карактеристика саобраћајних незгода, жртава и физичког и друштвеног окружења у коме је потребно развијати решења. Често је корисно сакупити опште податке из више извора, поготово у сектору здравства, како би се допунили подаци полиције.

Краткорочне нискобуџетне мере су се показале као посебно ефикасне приликом третирања црних тачака и делова путне мреже на којима су учесници у саобраћају изложени највећем ризику. Ове краткорочне мере је лако имплементирати и често не захтевају покретање сложених бирократских процедура. У оквиру дугорочних мера, потребно је размотрити питања везана за планирање и развој градских области. Сви предлози за изградњу нових путева би требало да се подвргну ревизији безбедности од стране независних аналитичара.

Подизање нивоа свести јавности и едукација у погледу безбедности саобраћаја игра веома важну улогу, а циљеве ове кампање представљају информисање јавности о природи проблема и припреме за промене (доношење нових закона), као и промене ставова понашања учесника у саобраћају. Јака, али коректна и циљана принуда је од кључног значаја за безбедно и ефикасно коришћење путне мреже у градовима. основни циљ принуде на поштовање саобраћајних прописа представља застрашивање прекршилаца, са циљем повећања безбедности, а не броја издатих казни.

На последице незгода по здравље се може утицати након незгода (спашавање, лечење и рехабилитација), тако да су активности медицинских служби од кључног значаја за повећање вероватноће преживљавања. Пружањем обуке о првој помоћи припадницима полиције, ватрогасцима и другим спасилачким службама које се често налазе на лицу места судара, повећава се вероватноћа преживљавања жртава.

Без прикладних механизама финансирања није могуће имплементирати стратегију безбедности саобраћаја ни очекивати жељене резултате. На локалном и општинском нивоу, посебно су важни извори финансирања од наплаћених казни за саобраћајне прекршаје, приватно спонзорство и локалне буџетске линије, допуњене националним средствима, намењеним финансирању активности из домена безбедности саобраћаја. Количина средстава ће зависити од циљева локалних власти, који су наведени у плану безбедности саобраћаја.

Међународна безбедност на путевима (PRI) - Национални стратешки план безбедности саобраћаја: кодекс добре праксе

(NATIONAL STRATEGIC ROAD SAFETY PLANS: CODE OF GOOD PRACTICE. PRI, 2000)

Према статистици Организације за економску сарадњу и развој (OECD), у свету приближно 700.000 људи, сваке године смртно страда у саобраћајним незгодама. Кључ за подизање нивоа безбедности у већини земаља представља један посвећени, кохерентан програм безбедности саобраћаја са временским оквиром и квантификованим циљевима за смањење броја фаталних и тешких незгода. За постизање амбициозних циљева неопходни су воља, сарадња и посвећеност свих утицајних субјеката у области безбедности саобраћаја. Одговорност стоји на страни чланова владе, националних, регионалних и локалних политичара, јавних и грађанских институција и асоцијација, приватних компанија, возача и других корисника путева.

Годишња расправа о стању безбедности саобраћаја на највишем политичком нивоу, неопходна је за доследно придржавање плана и процене напретка ка постављеном циљу. Планови безбедности саобраћаја морају се обнављати сваке две до четири године, а акценат би требало да буде на неколико кључних тачака, уз рангирање задатака по приоритету.

Прикупљање и анализа података о саобраћајним незгодама чине важан корак у решавању проблема безбедности саобраћаја. У већини земаља податке о незгодама прикупља полиција, па иако ти подаци не обухватају све незгоде, пажњу је потребно приклонити прикупљању релевантних информација о томе како касније спречити сличне незгоде. Коришћење података о локацијама омогућује утврђивање концентрације незгода (на појединачним местима, дуж пута или у некој области). Даља анализа заједничких фактора омогућиће развој мера за побољшање безбедности саобраћаја. Заједнички проблеми већине земаља обухватају следеће:

- прекорачење ограничења брзине,
- младе возаче,
- преоптерећеност возила,
- лоше стање путева,
- неискусне возаче,
- коришћење мобилних телефона у саобраћају,
- вожња под утицајем алкохола,
- учествовање у саобраћају под утицајем алкохола,
- незгоде на раскрсницама,
- техничко стање возила,
- умор,
- не коришћење сигурносних појасева.

Визија безбедности саобраћаја мора бити достизање циља да у будућности нико неће гинути нити бити повређен у саобраћајним незгодама. Међутим, ово је дугорочни циљ и у међувремену се приступа реализацији активности са скромнијим резултатом, нпр. смањењу броја смртних случајева за 50%, у периоду од наредних десет година. Успешно дефинисан циљ је јасан и лако схватљив, амбициозан, али и остварив. Важно је да циљеви буду подржани од стране одговорних политичара на највишем нивоу, јер ће тек тада бити

доступно довољно неопходних средстава за рад. Мере за смањење броја жртава у саобраћају изузетно су исплативе и често се вишеструко враћају.

Како није реално очекивати финансијску подршку за примену свих мера за смањење броја саобраћајних незгода, потребно је дефинисати мере које ће прво бити имплементиране. Сваки одабрани приступ потребно је анализирати са становишта трошкова и извршити процену смањења броја жртава, након чега је могуће извршити рангирање мера према исплативости.

Неопходно је дефинисати детаљан распоред рада од самог почетка, међутим, треба бити пажљив, посебно током прве године, јер постоји природна тенденција ка веровању да је могуће постићи више него што то реалне могућности дозвољавају. Током прве године, важно је поставити стабилан систем који ће без проблема функционисати у наредном периоду, при чему је у сврху презентације, значајно представити неки упечатљив ефекат, како би јавност била уверена у оправданост спровођења даљих активности.

Позната је чињеница да вожња брзином већом од ограничења представља основни узрок смртног страдања у саобраћају у многим земљама. Политика којом се смањује овај проблем подразумева коришћење много алата, као што је увођење ограничења брзине, што представља релативно јефтин начин за решавање прекорачења брзине. Да би возачи поштовали ограничења брзине, није довољно нагласити ризике или негативне ефекте пребрзе вожње, већ је потребно и указати на користи од прилагођавања брзине одговарајућем ограничењу.

Друштвени маркетинг подстиче кориснике пута да безбедност саобраћаја сматрају једним од својих личних циљева, тако да на мере безбедности не гледају више као на насилно наметнута правила, као што је то сада често случај. Друштвени маркетинг је директно повезан са понашањем и променама понашања, јер што више корисници путева схватају мере безбедности као корисне и позитивне, то је веће поштовање и придржавање примењених мера.

Информисање о негативним утицајима и опасностима при непоштовању ограничења брзине, може бити спроведено кроз школске програме и обуку возача. Овом проблему мора се поклонити пажња у ваншколском образовању, као и на интернету, у разговору родитеља са децом, у компјутерским играма, међу вршњацима у програмима рехабилитације, што су све корисни инструменти за деловање на возаче који прекорачују брзину.

Многе мере из области саобраћајног инжењерства дефаворизују кретање великим брзинама, а конкретан пример представљају зоне са ограничењем брзине до 30 km/h и зоне успореног саобраћаја. Постављање камера за региструју прекорачења брзине је веома ефикасна мера за постизање поштовања ограничења брзине на појединим местима. За сада политичке структуре не подржавају уградњу ограничења брзине у аутомобиле, међутим интелигентни адаптери брзине би могли бити благотворни у блиској будућности.

Финансирање је значајан фактор сваке стратегије, јер иако је могуће много учинити са веома мало уложених средстава, успешно спровођење стратегије захтеваће јасно дефинисане и обимне фондове. У неким земљама ово питање је решено наменом одређеног процента пореза који плаћају корисници путева или прихода од новчаних казни за саобраћајне прекршаје, за активности везане за безбедност саобраћаја.

Да би било који план безбедности саобраћаја успео, важна је политичка подршка. Подршка ресорног министра је наравно битна, али је још боље имати подршку владе као целине. Слично томе, на регионалном и локалном нивоу власти пожељна је широка подршка од стране свих политичких партија. Већи изгледи за остваривање циљева и реализацију планова безбедности остварени су када су за њихово спровођење задужени службеници и чиновници пуни ентузијазма. Прихватање „саобраћајне културе“ од стране целе организације представља значајан успех, јер се онда одлуке у другим областима (еколошко и урбано планирање, социјалне службе, здравство, итд.) не доносе без узимања у обзир последица на безбедност саобраћаја.

Када се одлучи о општим цртама стратегије за смањење броја незгода и броја жртава, добру идеју представља публикација документа у којем су описане планиране активности. Непостизање очекиваног резултата може бити подстицај за улагање додатних напора, при чему је неопходно установити узроке одступања од планираних циљева, у циљу модификације или промене стратегије у наредном периоду.

2.2. ЛИТЕРАРНИ ПРЕГЛЕД НАЈВАЖНИЈИХ ДЕЛОВА СТРАТЕГИЈА, ПРОГРАМА И ПЛАНОВА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

2.2.1. Међународне стратегије, програми и планови

UN - Глобални план декаде за безбедност на путевима 2011-2020

(GLOBAL PLAN FOR THE DECADE OF ACTION FOR ROAD SAFETY 2011-2020. United Nations)

Овај План представља водећи документ који омогућава спровођење и координирање заједничких активности ка постизању циљева Декаде акције за безбедност на путевима 2011.-2020. Пројекат је усмерен ка представницима националних и локалних власти, цивилног друштва и приватних компанија који желе да током наредне деценије ускладе своје активности са активностима на глобалном нивоу.

Повреде у саобраћајним незгодама се могу спречити. Искуства показују да су адекватно финансирана Агенција за безбедност на путевима и Национални план или стратегија са мерљивим циљевима кључне компоненте одрживог одговора на захтеве безбедности у саобраћају. У ефективне интервенције спадају: укључивање принципа безбедности саобраћаја у планско искоришћавање земљишта, урбано планирање и планирање саобраћаја, пројектовање безбеднијих путева и независне провере безбедности на путевима приликом планирања нових пројеката, унапређење безбедности самих возила, промовисање јавног превоза, ефикасна контрола брзине од стране полиције и коришћење других мера за успоравање саобраћаја, доношење и спровођење закона који обавезују на коришћење сигурносних појасева, кацига и дечијих седишта, одређивање дозвољеног нивоа и провера концентрације алкохола у крви за возаче, побољшање начина непосредног збрињавања настрадалих у саобраћајним незгодама. Кампање за подизања свести такође играју важну улогу у пружању подршке спровођењу законских мера кроз повећање свести о ризицима и казненим мерама у случају непоштовања закона.

Водећи принципи на којима је заснован план Декаде су укључени у приступ „безбедног система“. Овај приступ има за циљ да развије систем друмског саобраћаја који ће бити у могућности да се боље прилагоди људским грешкама и да узме у обзир рањивост људског тела. Он полази од прихватања људске грешке, а у складу са тим и схватања да се саобраћајне незгоде не могу у потпуности избећи.

Циљ безбедног система је осигурати да саобраћајна незгода не доведе до озбиљнијег повређивања. Приступ сматра да су људска ограничења - јачина кинетичке енергије коју људско тело може да поднесе - важна основа у складу са којом ће бити дизајниран систем друмског транспорта, а да други аспекти, као што су развој непосредног путног окружења и самих возила, морају бити усклађени са постављеним ограничењима.

Учесницима у саобраћају, возилима и путној мрежи / окружењу се приступа на један свеобухватан начин, кроз широк спектар интервенција, са већом пажњом усмереном на контролу брзине и пројектовање саобраћајница него на традиционалне приступе безбедности на путевима.

У складу са националним и локалним законским регулативама државе се охрабрују да своје активности спроводе у оквиру 5 основних области деловања приказаних у следећим колонама („стубовима“).

Слика бр. 3. *Приказ главних области деловања (стубова)*

У оквиру прве области препоручено је оснивање водеће Агенције за безбедност на путевима, развој Националне стратегије и ангажовање на обезбеђивању финансијских средстава за реализацију активности.

Друга област подразумева подстицање органа надлежних за путеве да 10% од буџета намењеног изградњи и реконструкцији путне мреже издвоје за програме посвећене сигурнијој инфраструктури путева и именовање специјалиста за безбедност на путевима или формирање саобраћајних јединица са задатком праћења и побољшања безбедности на путевима.

Трећа област обухвата активности подстицања примене програма оцењивања нових аутомобила у свим регионима света у циљу повећања доступности информација потрошачима о безбедносним карактеристикама моторних возила и подстицања договора који би осигурао да сва нова моторна возила буду опремљена сигурносним појасевима који задовољавају законске прописе и да одговарају важећим стандардима „креш“ тестова. Поред тога, потребно је подстицати универзалну примену технологија избегавања незгода са доказаном ефикасношћу, као што су електронска контрола стабилности и систем против блокаде точкова на мотоциклима.

Четврта област деловања подразумева подизање свести о факторима ризика безбедности на путевима и превентивним мерама и спровођењу маркетиншких

кампања како би се подстакли позитивни ставови и мишљења о неопходности програма побољшања безбедности и доношење и усклађивање закона о вожњи под дејством алкохола са стандардима и правилима заснованим на доказима.

Поред тога, препоручено је доношење и усклађивање закона о ношењу мотоциклистичких кацига са стандардима и правилима заснованим на доказима и доношење и усклађивање закона о употреби сигурносних појасева и дечијих седишта са стандардима и правилима заснованим на доказима.

Пета област се односи на развој система преболничке здравствене заштите, који укључује и адекватно избављање жртве из возила после незгоде, као и увођење јединственог телефонског броја за хитне случајеве у земљи, кроз примену постојећих примера добре праксе, обезбеђивање ране рехабилитације и подршке повређенима и члановима породица.

Препоручено је и подстицање увођења адекватних осигуравајућих програма и полиса осигурања за учеснике у саобраћају ради финансирања услуга рехабилитације повређених у саобраћајним незгодама кроз увођење обавезне одговорности од стране трећег лица и међународно признавање осигурања (нпр. систем зеленог картона).

UN - Глобални план декаде за безбедност на путевима 2021-2030

(GLOBAL PLAN FOR THE DECADE OF ACTION FOR ROAD SAFETY 2021-2030. United Nations)

Светска здравствена организација (WHO) и регионалне комисије UN, у сарадњи с другим партнерима у оквиру UN-ове Колаборације за безбедност саобраћаја, развиле су Глобални план за Декаду акције за безбедност саобраћаја (2021-2030), који је објављен истовремено када је званично започета декада акције (28. октобар 2021).

WHO наводи да глобално више од 3.500 људи свакодневно губи живот на путевима, што годишње доводи до скоро 1,3 милиона смртних случајева и процењених 50 милиона повређених лица. Смртни случајеви у саобраћају водећи су узрок смрти деце и младих широм света.

Ако се настави овакав тренд, предвиђа се да ће саобраћајне несреће проузроковати додатних 13 милиона смртних случајева и 500 милиона повреда у наредној деценији, посебно у земљама с ниским и средњим приходима. WHO овај број сматра „неприхватљивим“, како у апсолутном, тако и у релативном смислу.

Глобални план описује потребне акције за постизање циља смањења смртности за 50%, укључујући убрзане мере које промовишу безбедно пешачење, вожњу бицикла и коришћење јавног превоза као здравијих и еколошки прихватљивијих облика транспорта; обезбеђивање безбедних путева, возила и понашања; и гарантовање правовремене и ефикасне хитне медицинске помоћи.

План садржи препоручене акције засноване на доказаним, ефикасним интервенцијама и најбољим праксама за превенцију повреда у саобраћају. WHO наводи да план треба да служи као смерница за националне и локалне стратегије прилагођене локалним околностима, ресурсима и капацитетима.

Глобални план усмерен је на високе доносиоца одлука и друге актере који могу утицати на безбедност саобраћаја, укључујући представнике цивилног

друштва, академске заједнице, приватног сектора, као и вође заједница и омладине.

PRI - Међународна стратегија безбедности саобраћаја

(INTERNATIONAL ROAD SAFETY STRATEGY. PRI, 2000)

При разматрању фактора ризика у саобраћају, често се врши категоризације на ризике који се односе на човека, возила и средину. Чак и ако се још много тога мора урадити, учињен је велики прогрес по питању побољшања окружења и безбедности возила. Људско понашање се све више узима у обзир при осмишљавају инфраструктуре путева и градских улица. Побољшање законодавства и поштовања прописа је приоритет, како би нове технологије и савети о безбедном понашању били примењиви.

Сви напори, у виду разноврсних и допунских акција усмерених ка окружењу пешака и возача, неће имати потпун ефекат уколико изостане утицај на возаче. Основе морају бити постављене још у раном детињству адекватним образовањем, док деца и тинејџери не стекну право управљања возилом. Квалитетна обука возача захтева не само добре инструкторе, већ и време током којег кандидат мора стећи вештине предвиђања и избегавања ризичних ситуација.

Технички развој возила, у погледу заштите путника у возилу, квалитета гума, система ослањања и осветљења, допринео је томе да возила буду безбеднија. Исто тако, чињеница је да је побољшање безбедности, које је постигнуто овим техничким развојем, само део континуираног развоја у перформансама возила (све већи јаз између остваривe и максималне дозвољене брзине). У овом контексту, морају се наставити напори прилагођавања захтевима повећане безбедности на путевима.

Бициклисти, нарочито између 15 и 24 година старости, страдају у незгодама, о којима најчешће не постоји довољно података и статистика, па узроци настанка незгода нису довољно расветљени. Препорука је побољшање уочљивости бициклиста од стране других учесника у саобраћају, у циљу подизања нивоа безбедности у саобраћају. Развој мреже путева је једна од најефикаснијих и најдуготрајнијих акција за побољшање безбедности, јер се уз техничке мере, утиче на понашање корисника путева и остварује се ефекат смањења броја саобраћајних незгода.

Посебна пажња треба да се посвети ивицама путева, где извесна побољшања могу значајно допринети ублажавању последица незгода. При развоју и стварању мреже морају бити узети у обзир одређени захтеви, проистекли из студија и радова који су реализовани и објављени у различитим земљама. Усклађивање прописа и сигнализације у многим земљама Европе, позитивно утиче на безбедност саобраћаја, због тога што је знатно смањен ризик од незгода које би проистекле из тешкоћа при прилагођавању возача на другачији систем саобраћајне сигнализације у другој земљи.

Глобални план за безбедност у саобраћају поставља амбициозан циљ смањења броја смртних случајева и повреда у саобраћајним незгодама за најмање 50%, апелујући на све државе да одмах делују у овој области. Овај позив наглашава хитност проблема и истиче да је, уз прави приступ и одговарајуће

мере, могуће остварити значајне резултате у заштити људских живота. План такође има за циљ да инспирише и води земље у развоју и примени стратегија које су усклађене са специфичним локалним условима и ресурсима, омогућавајући свакој земљи да развије приступ који ће најефикасније одговорити на њихове потребе.

2.2.2. Стратегије, програми и планови на нивоу Европе

Европска комисија (EC) - Преполовљавање броја жртава саобраћајних незгода у EU до 2010. године: Заједничка одговорност

(HALVING THE NUMBER OF ROAD ACCIDENT VICTIMS IN THE EU BY 2010: A SHARED RESPONSIBILITY. European Comission, Directorate-General for Energy and Transport)

Током задњих 30 година укупан интензитет саобраћаја се утростручио, док је број погинулих у незгодама у саобраћају опао за половину. Међутим, ово споро али константно побољшање безбедности саобраћаја не сме да да илузију да је ситуација задовољавајућа. Напротив, овај проблем постаје све више социјално неприхватљив и тежак за оправдање са стране грађана. Главни узроци незгода су јасно дефинисани:

- прекомерна или неадекватна брзина је узрок скоро трећине озбиљних незгода и незгода са погинулима,
- употреба алкохола и дрога или поспаност. Вожња под дејством алкохола је одговорна за преко 10.000 погинулих сваке године,
- невезивање сигурносних појасева или неношење кацига је главни допринсни фактор у незгодама. Ако би се стопа употребе сигурносних појасева могла повећати у свим земљама и на интернационалном нивоу, сваке године би било могуће спасти 7.000 живота,
- недовољна заштита од стране возила у случају удара. Анализе незгода показују да уколико би сви аутомобили били дизајнирани да пружају сигурност као и најбољи аутомобили из те класе, у случају незгоде, половина фаталних или повреда са инвалидитетом би се могло избећи,
- високо ризичне локације незгода (црне тачке),
- не поштовање прописаног времена вожње и прописаног времена за одмарање од стране комерцијалних возача,
- лоша видљивост других учесника у саобраћају или непотпуно видно поље возача. Лоша видљивост у мртвом углу према задњем делу возила узрокује незгоде са 500 погинулих сваке године.

EU на располагању има различита средства расположивих акција у погледу безбедности саобраћаја на путевима:

- члан 71 EC Споразума дозвољава Европској Унији да озакони усвојене мере како би се побољшала безбедност транспорта унутар принципа преношења овлашћења на ниже нивое,
- EU подржава истраживачке и пројекте технолошког развоја,
- EU има финансијска средства која јој омогућују да, уз жељене позиве на предлоге, подржи иницијативе усмерене ка подизању свести међу

доносиоцима одлука, професионалцима и јавности, о главним безбедносним питањима и решењима,
- EU је до сада играла важну улогу успостављању и ширењу најбољих пракси,
- EU је играла активну улогу у дефиницији метода за истраживање незгода и стварању CARE базе података.

Након завршетка акције „Смањење броја жртава саобраћајних несрећа у ЕУ до 2010. године: Заједничка одговорност“, која је поставила амбициозан циљ да се број смртних случајева у саобраћају преполови, Европска комисија наставила је са сличним иницијативама које су усмерене на унапређење безбедности на путевима. Следећа значајна иницијатива била је *Европски акциони програм за безбедност на путевима 2011.-2020.*, који је имао за циљ да настави смањивање броја смртних случајева и повреда у саобраћају, као и унапређење саобраћајне инфраструктуре, безбедности возила и едукације возача. Овај програм је нагласио потребу за елиминацијом опасних места на путу („црне тачке“) и развојем „паметних путева“ који користе нове технологије за унапређење безбедности.

Програм је, између осталог, подржао изградњу и примену нових безбедносних стандарда за возила, као и развој система за помоћ возачу, који укључују технологије као што су системи за контролу брзине и системи за аутоматско кочење у случају опасности. Такође, фокус је стављен и на имплементацију нових метода у едукацији и обуци возача, као и на подизање свести о важности саобраћајне безбедности у широј јавности.

The European Strategic Action Plan for Road Safety 2021-2030

(The European Strategic Action Plan for Road Safety 2021.-2030. European Parliament)

Нова стратегија, која је покренута у складу са *Европским стратешким акционим планом за безбедност на путевима 2021-2030*, поставила је нови циљ да се број смртних случајева на путевима смањи за 50% до 2030. године. У оквиру овог плана, Европска комисија се фокусира на три кључне области: безбедност саобраћајне инфраструктуре, развој и примену савремених технологија у возилима, као и побољшање система за хитну помоћ. Такође, стратегија подразумева подршку увођењу иновација као што су сателитски системи и примена интелигентних транспортних система (ИТС), који омогућавају бољу комуникацију између возила и саобраћајне инфраструктуре, чиме се повећава безбедност.

Европска комисија је такође нагласила значај координисаног рада између владиних институција, локалних власти, индустрије, али и цивилног друштва у реализацији ових амбициозних циљева. Безбедност саобраћаја више није само питање државних институција, већ захтева активно учешће свих актера у друштву, укључујући и приватни сектор и заједнице.

Један од важних аспеката који се акцентују у новим стратегијама јесте и прилагођавање мера специфичним локалним условима. То значи да је за сваку земљу или регион потребно развијати индивидуалне стратегије које ће бити у складу са њиховим економским, друштвеним и географским условима. Ово

такође подразумева пажљиво планирање и коришћење доступних ресурса како би се постигли најбољи резултати.

У овом контексту, важну улогу играју и политичка подршка и јасна законска регулатива, као и континуирано праћење и евалуација напредка у спровођењу стратегија. Само уз сталну примену мера и пратећих акција могу се постићи трајни резултати у смислу безбедности на путевима и смањења броја жртава и повређених у саобраћајним несрећама.

Европски стратешки акциони план за безбедност на путевима 2021.-2030., који је усвојен од стране Европске комисије, представља кључни документ у настојању да се значајно побољша безбедност саобраћаја у Европи. Овај план предвиђа свеобухватан приступ који комбинује правне, техничке и социјалне мере ради смањења броја саобраћајних несрећа и жртава.

Основни циљ овог акционог плана је да се у периоду од 2020. до 2030. године смањи број саобраћајних смртних случајева за 50%. Такође, предвиђено је смањење тежих повреда за исти проценат. План укључује мере у области иновација у саобраћају, као што су аутоматизовани системи и нове технологије у возилима, као и унапређење саобраћајне инфраструктуре, која мора да буде безбедна и прилагођена за све учеснике у саобраћају, укључујући пешаке и бициклисте.

Акциони план се фокусира на основне стубове безбедности, као што су унапредљени закони о контроли брзине, нове стратегије за смањење опојних супстанци у саобраћају, као и имплементацију безбедних зона у градовима и стварање безбеднијих јавних транспортних система. Поред тога, план укључује нове мере за процену и смањење ризика на путевима, као и едукацију и обуку возача и других учесника у саобраћају.

Европска комисија такође предвиђа значајну финансијску подршку за ову стратегију, укључујући нове фондове и повећан интензитет истраживања у области безбедности саобраћаја. Финансирање ће бити усмерено на пројекте који имају висок потенцијал за спасавање живота, као што су побољшање инфраструктуре на најопаснијим деоницама и изградња зона са смањеном брзином у густо насељеним подручјима.

Овај стратешки план представља велики корак ка постизању „Визије нуле“, односно циља да се у потпуности елиминишу смртни случајеви и озбиљне повреде у саобраћају.

ЕС - спашавање 20.000 живота на нашим путевима: заједничка одговорност

(SAVING 20 000 LIVES ON OUR ROADS: A SHARED RESPONSIBILITY. European Comission, 2003)

Сваке године у Европској Унији (EU-15) више од 40.000 људи погине у друмским саобраћајним незгодама, док их 1.700.000 бива повређено. Ове саобраћајне незгоде су главни узрок смрти у старосној групи испод 45 година, узрок који се по броју смрти налази испред болести срца или рака. Укупни друштвени трошкови оцењују се на више од 160 милијарди еура годишње, што одговара вредности од 2% укупног националног прихода Европске Уније.

Главни узроци саобраћајних незгода су пребрза вожња, вожња под дејством алкохола или дрога и замор, неупотреба сигурносног појаса и заштитних

кацига, недовољна заштита у возилима у случају судара, постојање црних тачака, непоштовање прописа о радном времену професионалних возача и слаба уочљивост других учесника у саобраћају или недовољно видно поље возача. Главне области деловања EU се огледају у подстицању учесника у саобраћају на побољшање понашања. Непрописна (опасна) вожња може се сврстати у ранг са криминалом, и Комисија планира, у оквиру правосудне политике Заједнице, покретање иницијативе усмерене не само на возаче теретних возила, већ на све возаче.

Непоштовање основних закона на путевима од стране возача (вожња под дејством алкохола, неупотреба сигурносног појаса или заштитних кацига и прекорачење брзине) представља главни узрок саобраћајних незгода са тешким последицама. Неке од мера су:

- појачана принуда поштовања саобраћајних прописа,
- упутства за активности саобраћајне полиције,
- кампање у комбинацији са принудом,
- усвајање препорука за дозвољени ниво алкохола у крви,
- увођење минималних стандарда за инструкторе вожње,
- научни приступ у обуци возача.

Правила за пројектовање возила омогућавају минимални ниво заштите за избегавање саобраћајних незгода и за заштиту од повреда. Захваљујући технолошком напретку, у свим земљама чланицама постигнути су значајни резултати на пољу заштите путника у возилима. EU тренутно има надлежност за одобравање свих типова аутомобила и двоточкаша. Најважније мере чине:

- унапређење пројектовања возила,
- информисање потрошача – Европски програм за оцењивање нових аутомобила (EuroNCAP),
- имплементација елемената пасивне безбедности – заштита у случају саобраћајних незгода,
- имплементација елемената активне безбедности – превенција саобраћајних незгода,
- увођење периодичних техничких прегледа.

Унапређење друмске инфраструктуре и увођење процедура могу значајно да допринесу смањењу учесталости и тежине последица саобраћајних незгода. Концепт „самообјашњавајућих путева“ омогућава побољшање понашања возача, путем бољег информисања о одговарајућој брзини. Даље, прилагођавањем окружења путева (нпр., бочне баријере и ивице путева), тако да последице људских грешака бивају ублажене, утиче се на унапређење безбедности на путевима. Најважније мере обухватају:

- формирање нацрта техничких упутстава о безбедности инфраструктуре,
- подизање нивоа безбедности саобраћаја у тунелима,
- увођење нових „интелигентних“ путева,
- употреба европског сателитског система за позиционирање GALILEO.

Током претходне деценије значајно је повећан број тешких теретних возила на европским путевима. Промена тренда саобраћајних незгода са тешким теретним возилима представља велики изазов, како за друштво, тако и за сектор теретног транспорта. Вожња теретних возила је једна од најопаснијих

професија, а комерцијални возачи такође имају право на безбедно радно окружење, у складу са најновијим стандардима за услове рада. Неке од мера су:

- директива о обуци комерцијалних возача,
- закони о радном времену професионалних возача,
- дигитални тахографи у комерцијалним возилима,
- сигурносни појас у аутобусима,
- прописи о возилима за превоз деце,

За објективно оцењивање проблема безбедности на путевима од суштинске важности је формирање базе података о саобраћајним незгодама и повредама. Најважније мере обухватају:

- базу података CARE са широким приступом,
- систем за повезивање болничких података и статистика саобраћајних незгода,
- црне кутије у возилима,
- европску опсерваторију за безбедност на путевима,
- независне истраге саобраћајних незгода.

2.2.3. Регионалне стратегије, програми и планови

Транспортна опсерваторија југоисточне Европе (SEETO) - Предложена регионална стратегија безбедности саобраћаја

(PROPOSED REGIONAL ROAD SAFETY STRATEGY: Information and discussion about the draft of the RRSS. SEETO)

За формирање предлога стратегије безбедности саобраћаја коришћене су смернице релевантне литературе, као што су документи White Paper on Transport 2001, Road Safety Action Programme 2003, Mid term review of the Road Safety Action Programme 2006, Mid term review of the White Paper on Transport 2006, као и објављене директиве, резолуције, приручници и примери најбоље праксе међународних организација попут WHO, PRI, ETSC, PIARC.

Предложена визија стратегије представља успостављање позитивних трендова непрекидног смањења броја смртно страдалих и повређених у саобраћају, као што је то случај у земљама чланицама EU 27.

Циљеви су дефинисани као:

- стварање услова за одрживи развој саобраћаја и друштва у коме ће сви грађани, а посебно рањиви учесници у саобраћају, бити безбедни у саобраћају,
- оснивање ефектних система за одржавање и унапређење нивоа безбедности саобраћаја, који ће укључивати утицајне субјекте, као што су Парламенти, Владе, Министарства, где ће сви препознати позитивне ефекте и одговорност,
- проширивање система одговорности за настанак саобраћајне незгоде, са директних учесника, на све одговорне субјекте.

Генерални циљ регионалне стратегије безбедности саобраћаја представља смањење броја повреда у саобраћајним незгодама за 50% до 2019. године, у односу на податке из 2007. године.

Краткорочне циљеве представљају:

- јачање институционалних капацитета (формирање водећег тела на регионалном нивоу, као и на националном нивоу),
- успостављање процеса трансфера знања
- хармонизацију правног оквира међу свим земљама чланицама SEETO са EU и употреба најбоље праксе,
- редуковати број смртно страдалих за 30% до 2014. године, у односу на 2007. годину,
- редуковати број тешко повређених за 20% до 2014. године, у односу на 2007. годину.

Дугорочни циљеви су:

- хармонизација нивоа безбедности саобраћаја и квалитет путне инфраструктуре земаља чланица SEETO, са просечним нивоом у EU,
- основати стабилан и општеприхваћен систем заштите у безбедности саобраћаја, подржан од стране свих утицајних субјеката,
- смањити број настрадалих по јединици дужине пута,
- смањити број смртно страдалих за 50% до 2019. године, у односу на 2007. годину,
- смањити број тешко повређених за 30% до 2019. године, у односу на 2007. годину.

2.2.4. Националне стратегије, програми и планови

Национална стратегија безбедности саобраћаја на путевима и акциони план за Републику Србију, за период од 2013. до 2020. године

Национална стратегија Републике Србије и Акциони план обликовани су према националним и регионалним стратешким плановима који су успешно имплементирани у многим земљама. Национална стратегија следи приступ мулти-секторске стратегије OECD-а (Организације за економску сарадњу и развој) према којој сви кључни субјекти сарађују у имплементацији координисане стратегије спроводећи активности које су у њиховој директној надлежности. Са друге стране, она је развијена и кројена по мери специфичних потреба и услова који постоје у Републици Србији и креирана да подржи политичке тежње и циљеве.

Акциони план се заснива на Националној стратегији и даје детаљан приказ планираних мера и активности безбедности саобраћаја за прве две године и кратак преглед активности за следеће три године. На овај начин се укупно покрива период од пет година, почев од 2013. године. Процене трошкова и ефекти активности дате су за прве две године.

На основу анализе стања безбедности саобраћаја, добијени су подаци који указују на области, односно проблеме, којима је потребно посветити посебну пажњу, као што су:

- прекорачење брзине и насилничка вожња узрокују 54,4% смртних исхода и 41,4% повреда,
- просторна расподела саобраћајних незгода са погинулим лицима у 2010. години показује да се већина ових незгода догодила на локалним путевима и улицама (53,6%),

- комерцијална возила чине мање од 9,7% возног парка, али су директно укључена у 25% свих смртних исхода и 12,6% озбиљних повреда,
- пешаци чине око 23,9% погинулих у саобраћајним незгодама на путевима,
- млади возачи (19-25) су одговорни за 12,9% саобраћајних незгода са смртним исходом и 15,4% саобраћајних незгода са повређенима,
- вожња у алкохолисаном стању је била узрок 6% смртних исхода и 9,3% укупних повреда у 2010. години,
- сигурносне појасеве користи 70,3% возача, 65,2% путника на предњем седишту и свега 2,4 % путника на задњем седишту. Безбедносна седишта за децу користи 50% деце испод 3 године старости. Заштитне кациге користи 94% возача мотоцикла и свега 56% путника.

Проблеме у управљању и понашању учесника у саобраћају представљају:

- неприлагођена брзина и прекорачење брзине,
- нагло престројавање, претицање и непоштовање безбедног растојања и одстојања између возила,
- неадекватно сагледавање безбедности пешака и бициклиста приликом планирања,
- недовољна употреба сигурносних појасева и дечјих безбедносних седишта (на предњем и задњем седишту),
- мотоциклисти као проблем у настајању (тренд повећања угрожености мотоциклиста у саобраћају),
- обука кандидата за возаче, возачки испит и контрола нових возача,
- небезбедна комерцијална возила и небезбедно понашање возача комерцијалних возила,
- умањене способности возача под дејством алкохола и психоактивних супстанци,
- континуирано обучавање о управљању безбедношћу саобраћаја у оквиру свих субјеката безбедности саобраћаја,
- неадекватна координација активности безбедности саобраћаја.

Административни проблеми обухватају:

- недостатак реалне политичке и административне подршке у решавању проблема безбедности саобраћаја чест је проблем који је присутан у многим земљама, а који битно утиче на усвајање и спровођење Националне стратегије на државном и локалном нивоу,
- унапређење и јачање институционалног уређења и људских ресурса свих заинтересованих организација,
- ограничени финансијски и људски ресурси за унапређење безбедности саобраћаја, а тиме и спровођење циљева постављених Акционим планом;
- недостатак координисаног рада на државном нивоу,
- ограничен интерес за праћење и евалуацију деловања у безбедности саобраћаја;
- непостојање функционалне координације између база података о саобраћајним незгодама (нпр. база података саобраћајне полиције, Агенције, ЈП „Путеви Србије“ и Министарства здравља).

Технички проблеми (Инжењеринг) су следећи:

- у неким случајевима, кашњење у доношењу одређених подзаконских аката користи се као изговор за неактивност,
- недовољно разумевање фактора безбедности саобраћаја приликом планирања, изградње и одржавања,
- недостатак безбедних пешачких прелаза и тротоара,
- непостојање систематичног плана/програма за санацију опасних места (црних тачака) на мрежи путева,
- недовољно iRAP мерења на мрежи главних путева,
- непостојање ревизије безбедности саобраћаја (РБС) приликом пројектовања и изградње нових путева,
- непостојање провере безбедности саобраћаја (ПБС) на постојећим путевима;
- непостојање анализа доприноса пута саобраћајној незгоди са погинулим лицима (у даљем тексту: дубинске анализе),
- активности које су усмерене на унапређење стања безбедности, нпр. инвестирање у безбедност пешака, не треба сматрати „додатним трошком“ већ унапређењем квалитета са високом стопом приноса на инвестирана средства,
- недовољан надзор.

ВИЗИЈА је дефинисана као достизање нивоа безбедности саобраћаја земаља Европске уније са најбољим перформансама безбедности саобраћаја (SUN земљама) и успостављање позитивног тренда у континуираном смањењу броја погинулих и повређених лица.

МИСИЈА је дефинисана као успостављање ефективног система безбедности саобраћаја који ће укључивати широк спектар заинтересованих страна, попут: Владе Републике Србије, министарстава, различитих институција, осигуравајућих компанија, универзитета, невладиних организација, ауто-мото клубова и удружења, професионалаца, итд. и у коме ће свако препознати своје користи и одговорности**.**

Стратешки циљ бр. 1 је унапређење безбедности саобраћаја у Републици Србији до 2020. године, тако да број погинулих лица у саобраћајним незгодама буде смањен за 50% у односу на број погинулих лица у 2011. години. Средњорочни циљ је смањење броја погинулих за 30% до 2017. године;

Стратешки циљ бр. 2 је унапређење безбедности саобраћаја у Републици Србији до 2020. године, тако да број лица са тешким телесним повредама у саобраћајним незгодама буде смањен за 30% у односу на број лица са тешким телесним повредама у 2011. години. Средњорочни циљ је смањење броја тешких телесних повреда за 20% до 2017. године;

Најважније циљеве представљају:

- смањење броја погинулих на 100.000 становника (јавни ризик) за око 50%, са 10,07 у 2011. години на око 5 до 2020. године,
- смањење броја погинулих за 30% у односу на број из 2011. године до 2017. године,
- смањење броја лица са тешким телесним повредама за 20% у односу на број из 2011. године до 2017. године,
- спашавање близу 1.000 живота који могу бити изгубљени у наредном периоду (2011.-2020.) уколико се Национална стратегија и Акциони план не имплементирају.

Саобраћајно образовање и васпитање деце предшколског и школског узраста представља једну од мера за подизање нивоа безбедности саобраћаја, па би у циљу осигурања адекватног понашања свих учесника у саобраћају, требало спроводити одговарајућу обуку у предшколским установама (обдаништима), те основним и средњим школама. Неке од препоручених активности су:

- основна и практична настава о безбедности саобраћаја у обдаништима,
- како тинејџери треба да се понашају у саобраћају,
- понашање бициклиста (основно познавање саобраћајних знакова, првенства пролаза, опасности конзумирања алкохола и дрога и пружање прве помоћи) за старије ученике,
- припрема за стицање возачке дозволе.

Истраживање саобраћајних незгода показује да млади и неискусни возачи често учествују у тешким саобраћајним незгодама на путевима. Како би се постојеће стање унапредило и спречиле будуће незгоде, неопходно је предузети следеће мере:

- унапредити обуку кандидата за возаче. Све процедуре и наставни материјал треба прегледати имајући у виду како захтеве у погледу безбедности саобраћаја, тако и захтеве Европске уније;
- возачка дозвола треба да садржи јединствени код центра за обуку возача;
- пратити нове возаче и рано реаговати на испољавање опасног и насилничког понашања;
- даље развијање система додатне теоријске и практичне обуке возача, нпр. након одузимања дозволе;
- искоренити корупцију у процедурама које се односе на возачке дозволе.

Потребно је реализовати јавне кампање, и циљу подизања свести јавности о значају безбедности саобраћаја, које би пре свега требало да буду усмерене:

- против насилничке вожње,
- на смањење брзине кретања учесника у саобраћају,
- против вожње под утицајем алкохола,
- за коришћење сигурносних појасева,
- за безбедност деце,
- за ношење заштитних кацига,
- за поштовање првенства пролаза за пешаке на пешачким прелазима,
- за поштовање црвеног светла (и од стране пешака),
- на понашање пешака и бициклиста у саобраћају,
- на смањење употребе мобилног телефона за време управљања возилом и др.

Унапређење контроле техничке исправности моторних и прикључних возила и подизање квалитета путне мреже представљају мере за достизање жељених циљева. Наиме, ефикасан приступ и контрола развоја представљају кључне елементе за превентиву развијања небезбедних путних мрежа, а предложени систем обавезне РБС као и спровођење других врста контрола умањиће шансе да будући путеви постану извор проблема.

Потребно је реализовати спровођење и примену следећих међународно признатих алата у домену безбедности саобраћаја:

- управљање црним тачкама;
- ревизија безбедности саобраћаја;
- провера безбедности саобраћаја;
- анализа доприноса пута саобраћајној незгоди са погинулим лицима (дубинска анализа).
- iRAP и других.

Унапређење безбедности рањивих учесника у саобраћају и увођење самообјашњавајућих путева и опраштајуће околине пута представљају препоручене активности за побољшање тренутног стања безбедности саобраћаја. Самообјашњавајући путеви и опраштајућа околина пута подразумевају:

- јасно препознатљиви путеви и њихове садржаје,
- одвојене саобраћајне траке или путеви за возила која се крећу различитим брзинама нпр. теретна возила која се спорије крећу,
- одржавање коловоза чистим / обезбеђивање објеката поред пута (нпр. постављањем заштитних ограда или уклањањем препрека),
- прилагођавање ограничења брзине условима локалне инфраструктуре и окружења,
- уклањање рекламних билборда који ометају пажњу возача и других објеката који представљају ризик за безбедност саобраћаја.

Према информацијама добијеним од саобраћајне полиције, прекорачење брзине (неприлагођена брзина) и насилничка вожња, представљају главни узрок саобраћајних незгода са фаталним исходом. Треба споменути да у већини случајева, поред непоштовања брзине, и други фактори остварују додатни утицај на појаву незгоде. Међутим, одлука возача да возе прописаном брзином која је прилагођена условима саобраћаја, несумњиво ће допринети смањењу броја и тежине саобраћајних незгода.

Конкретне полицијске мере које треба увести или на које треба обратити већу пажњу:

- поставити стационарне безбедносне камере и АКС, нарочито у насељима и на високоризичним укрштајима путева (постепено),
- камере које раде по принципу „контрола деонице“ треба користити на високоризичним деоницама пута и поставити их дуж трансевропске мреже путева (коридора), постепено до 2015. године. Доказано је да је ово једна од најефикаснијих мера за успоравање саобраћаја,
- мобилне камере и ручне ласерске уређаје за контролу брзине такође треба користити јер пружају могућност да се региструје прекршај на одабраној локацији,
- додатна контрола брзине на уоченим високоризичним местима,
- размотрити одговорност власника аутомобила у случају саобраћајног прекршаја када је возило коришћено од стране трећих лица.

Дубинска анализа је систематичан приступ фаталном пропусту који се догодио у саобраћајном систему. Она открива узрок трагедије као што је саобраћајна незгода са погинулим лицима. Повод за анализу може бити било која саобраћајна незгода са смртним исходом независно од места на коме се догодила. Циљ је да се пронађе ланац догађаја који је довео до ове појединачне незгоде укључујући недостатке у пројектовању пута, функционисању возила, људског или понашања животиња, итд., као и да се предложе мере које би

спречиле дешавање оваквог типа незгода на истом месту или на неком другом сличном месту на путној мрежи.

Циљ дубинске анализе може се сажети на следећи начин:

- дубинске анализе помоћи ће Управљачу саобраћајног система на путевима да постане свестан недостатака у систему који су узроковали смртни исход или повреду корисника путева. Анализа треба на систематичан начин да покуша да пронађе узрок овог недостатка и начин интервенисања који ће спречити да се исти тип незгоде поново догоди;
- дубинске анализе су један од начина да све заинтересоване стране постану свесне грешака у саобраћајном систему које доводе до погинулих и повређених учесника у саобраћају. Анализе ће различитим заинтересованим странама дати могућност да преузму одговорност и предузму активности на унапређењу безбедности саобраћаја у делу за који су надлежни.

Стратегија безбедности саобраћаја Републике Србије за период од 2023. до 2030. године са Акционим планом за 2023. до 2025. године

Након спровођења Националне стратегије безбедности саобраћаја на путевима и акциони план за Републику Србију, за период од 2013. до 2020. године уочени су недостаци у реализацији прве националне стратегије као што су: недоследно спровођење финансирања безбедности саобраћаја, слаба организација и управљање безбедношћу саобраћаја, недовољна свест доносиоца одлука о улагању у безбедност саобраћаја, системски недостатак одрживог планирања изградње и јачања капацитета субјеката у области безбедности саобраћаја, недовољна посвећеност појединаца и појединих субјеката, недовољна међународна сарадња и примена успешних пракси, изостанак редовних стручних анализа и извештавања о безбедности саобраћаја, неспремност да се редовно прати спровођење мера и активности и да се сагледава достизање зацртаних циљева, слаба комуникација, координација и кооперација важних субјеката итд.

Дијаграм бр. 2. *Расподела активности према стубовима деловања, изражено у процентима*

Наиме, у периоду од 2016. до 2020. године, било је за 730 погинулих лица (од којих 66 погинуле деце) и 5.122 тешко повређених лица, више него што је прогнозирано претходном стратегијом.

Акционим планом за спровођење прве националне стратегије, било је предвиђено укупно 95 активности за пет области деловања. Анализом реализованих активности утврђено је да је највећи проценат реализованих активности био у оквиру Стуба 1. Управљање безбедношћу саобраћаја и Стуба 3. Безбеднија возила, где је у потпуности реализована трећина активности. Најмањи проценат активности је реализован у оквиру Стуба 5. Деловање након саобраћајне незгоде, где скоро половина активности (43%) уопште није реализована, а за 16% активности нису добијени подаци. Преко 90% активности је делимично или потпуно реализовано у оквиру Стуба 2. Безбеднији путеви и Стуба 4. Безбеднији учесници у саобраћају.

Степен достизања зацртаних циљева анализиран је у погледу индикатора безбедности саобраћаја и последица саобраћајних незгода. Нису достигнути зацртани циљеви у погледу индикатора перформанси система безбедности саобраћаја. Најлошије вредности индикатора су:

- проценат употребе сигурносног појаса на задњем седишту (само 19,1%, уместо 85%);
- проценат возача путничких аутомобила под дејством алкохола (0,68%, уместо 0,10%);
- проценат прекорачења брзине (51,1%, уместо 19,0%);
- проценат употребе система заштите за децу (само 48,7%, уместо 96,0%).

Стратегија безбедности саобраћаја Републике Србије за период 2023.–2030. године са Акционим планом за 2023.–2025. годину усвојена је са циљем да се смање број погинулих и повређених у саобраћају, унапређењем свих аспеката безбедности саобраћаја. Овај документ представља темељ за активности и мере које ће се спроводити у наредним годинама како би се обезбедила одржива безбедност на путевима у Србији.

Основни циљ Стратегије је смањење броја погинулих и тешко повређених лица за 50% у саобраћајним незгодама до 2030. године, у односу на 2019. годину и без погинуле деце у саобраћају од 2030. године. До достизања општег циља води пет посебних циљева, и то:

- функционалан систем безбедности саобраћаја у коме су институције и појединци посвећени остваривању циљева, успешно сарађују и усаглашено делују,
- планирање, пројектовање, изградња и одржавање путева, тако да се најмање 75% путовања обавља путевима са високим стандардима безбедности саобраћаја, у складу са приступом безбедног система и захтевима аутономних возила,
- просечна старост путничких и комерцијалних моторних возила у саобраћају испод 14 година,
- знање, ставови и понашање учесника у саобраћају на нивоу водећих земаља Европе у области безбедности саобраћаја,
- систем спасавања и збрињавања који максимизира могућност преживљавања и успешност медицинског опоравка повређених у саобраћајним незгодама.

Акциони план за први трогодишњи период (2023.–2025.) обухвата конкретне активности, као што су кампање за подизање свести о безбедности, едукација возача и пешака, унапређење закона, као и модернизација саобраћајних система. Посебан акценат стављен је на заштиту рањивих група, попут деце, пешака и бициклиста, као и на решавање проблема прекомерне брзине и употребе алкохола у саобраћају.

Акциони план дефинише 5 стуба деловања и то: систем управљања безбедности саобраћаја, безбеднији путеви, безбедна возила, безбедни учесници у саобраћају и активности након саобраћајне незгоде. Систем управљања безбедности саобраћаја састоји се од унапређења стратешког оквира безбедности саобраћаја, унапређења прописа у безбедности саобраћаја, унапређења финансирања безбедности саобраћаја, јачање капацитета и интегритета институција и појединаца у областима безбедности саобраћаја, као и унапређења комуникације, координације и кооперације у безбедности саобраћаја. Стуб „Безбедни путеви“ састоји се од мера које се односе на унапређење планирања, пројектовања, изградње и одржавања путева, унапређења процеса праћења утицајних фактора на настанак саобраћајних незгода са посебним осврtом на утицај пута, јачање капацитета институција и појединаца у области безбедности путне инфраструктуре, унапређења безбедности саобраћаја на проласцима државних путева кроз насеља, Унапређење безбедности саобраћаја на локацијама повећане угрожености по рањиве учеснике у саобраћају на општинским путевима и улицама и унапређења безбедности саобраћаја на прелазима пута преко пруге. Мере унапређења безбедносних својстава возила, унапређења система одржавања возила, надоградње безбедносних система комерцијалних возила и трактора и контроле техничке исправности возила, јачање капацитета институција и интегритет појединаца у области управљања безбедности возила, унапређење система стимулација, фискалних подстицаја, субвенције и других погодности и дефинисања услова за безбедно учешће возила микромобилности чине стуб који је усмерен ка безбедним возилима. Стуб бр. 4 односно безбедни учесници у саобраћају састоји се од мера које се односе на: унапређење система саобраћајног образовања и васпитања, унапређење и интензивирање превентивно пропагандног деловања, унапређење мера принуде и праћење нивоа знања, ставова и безбедног понашања учесника у саобраћају. Активности након саобраћајне незгоде односно стуб бр. 5 чине мере: нормативизација националних процедура поступања свих хитних служби након саобраћајних незгода, нормативизација опремљености и обучености хитних служби за деловање након саобраћајне незгоде, успостављање савременог квалитетног комуникационог система, успостављање службе хеликоптерске хитне медицинске помоћи, унапређење стручности, оспособљености и увежбаности припадника хитних служби за деловање након саобраћајне незгоде, успостављање база података о дејствима хитних служби након саобраћајне незгоде, опремање хитних служби опремом за брзо и квалитетно деловање након саобраћајне незгоде, успостављање система координације за брз и делотворан одговор свих хитних служби на масовне саобраћајне незгоде, успостављање недостајућих јединица хитних служби за деловање на државним путевима првог реда, успостављање повољног окружења за брзо деловање хитних служби након саобраћајне незгоде,

успостављање повољног окружења за лаичку помоћ повређенима у саобраћајним незгодама.

Овај документ усмерен је на остварење визије „Нула погинулих у саобраћају“, што подразумева да дугорочно ниједан живот не би требало да буде изгубљен у саобраћају. Важно је нагласити и укључивање свих друштвених актера у реализацију мера, укључујући државне органе, локалне самоуправе, цивилно друштво и приватни сектор.

3. ДЕФИНИСАЊЕ ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ ЗА ПЕРИОД ОД 2025. ДО 2030. ГОДИНЕ

Дефинисање постојећег стања безбедности саобраћаја састоји се од четири целине и то:

- Стање безбедности саобраћаја на основу анализе саобраћајних незгода;
- Индикатори перформанси безбедности саобраћаја;
- Ставови учесника у саобраћају;
- Укупне друштвено-економске последице саобраћајних незгода.

3.1. СТАЊЕ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА НА ОСНОВУ АНАЛИЗЕ САОБРАЋАЈНИХ НЕЗГОДА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

Саобраћајне незгоде са смртним исходима и повредама представљају велики глобални здравствени и развојни проблем. Сваке године, у Свету, погине до 1,35 милиона људи у саобраћајним незгодама, док лаке и тешке телесне повреде задобије до 50 милиона људи. Такође, према подацима Светске здравствене организације, од 2019. године, саобраћајне незгоде су главни узрок смрти деце и младих узраста од 5 до 29 година и 12-ти водећи узрок смртности када су у питању све старосне групе. Две трећине погинулих су особе радног узраста (18–59 година), што узрокује огромне здравствене, друштвене и економске последице широм света. Возачи мотоцикала и других моторних двоточкаша и троточкаша чине 30% од укупног броја погинулих, док пешаци чине 21%, а бициклисти 5% од укупног броја погинулих у саобраћајним незгодама. Више од половине погинулих чине рањиве категорије учесника у саобраћају (WHO, 2023). Девет од десет смртних исхода дешава се у земљама са „средњим“ и „ниским“ приходима, док становници земаља са „ниским“ приходима и даље имају највећи ризик од смрти по становништву. Економски трошкови саобраћајних незгода, у земљама са „ниским и средњим“ приходима, оптерећују буџете најчешће у нивоу до 5% бруто националног дохотка, док посматрано на глобалном нивоу саобраћајне незгоде оптерећују буџете најчешће у нивоу до 3% бруто националног дохотка (WHO, 2023).

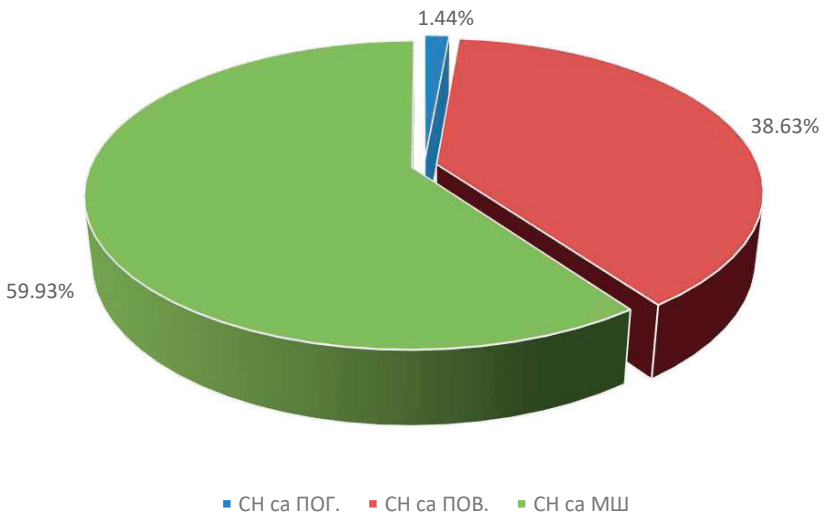
У овом поглављу извршена је анализа безбедности саобраћаја на територији општине Велико Градиште кроз анализу 407 саобраћајних незгода, у петогодишњем периоду од 2019. године до 2023. године. Подаци о саобраћајним незгодама који су представљени и анализирани у овом поглављу преузети су из Јединствене базе података о саобраћајним незгодама Агенције за безбедност саобраћаја.

Приликом анализе саобраћајне незгоде анализиране су према: укупном броју саобраћајних незгода и последицама, временским карактеристикама (месечна расподела, дневна расподела и часовна расподела у току дана), типовима, месту настанка, категорији возила и пута, утицајним факторима, својству учесника као и према карактеристикама учесника саобраћајних незгода (полна и старосна расподела).

Статистичка анализа саобраћајних незгода представља основ за доношење одређених управљачких мера које ће за циљ имати смањење учесталости и тежину последица. Иако, статистичка анализа података представља ретроактиван приступ проблемима безбедности саобраћаја, она је од изузетног значаја јер је за ефикасну превенцију пре свега потребно разумети узроке и околности у којима се саобраћајне незгода догађају.

3.1.1. Стање безбедности саобраћаја на територији Републике Србије

На територији Републике Србије, у периоду од 2019. до 2023. године догодило се 166.711 саобраћајних незгода, од чега су 99.906 саобраћајних незгода са материјалном штетом (59,93%), 64.404 саобраћајне незгоде са повређеним лицима (38,63%) и 2.401 саобраћајних незгода са погинулим лицима (1,44%) (Дијаграм бр. 3).

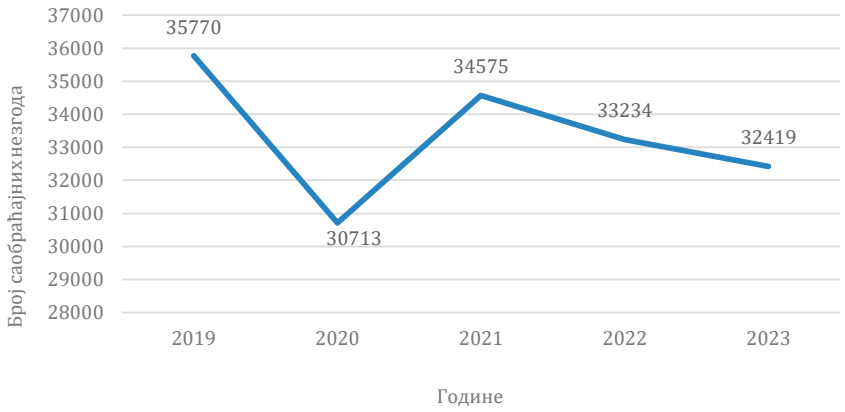
Дијаграм бр. 3. *Расподела саобраћајних незгода према врсти незгоде*

Табела бр. 7. *Укупан број саобраћајних незгода на територији Републике Србије према врсти незгоде, за период од 2014. до 2023. године*

Година	СН са ПОГ.	СН са ПОВ.	СН са МШ	Укупно
2019	494	13748	21525	35767
2020	459	11850	18401	30710
2021	482	13271	20821	34574
2022	505	12802	19933	33240
2023	470	12994	19385	32849

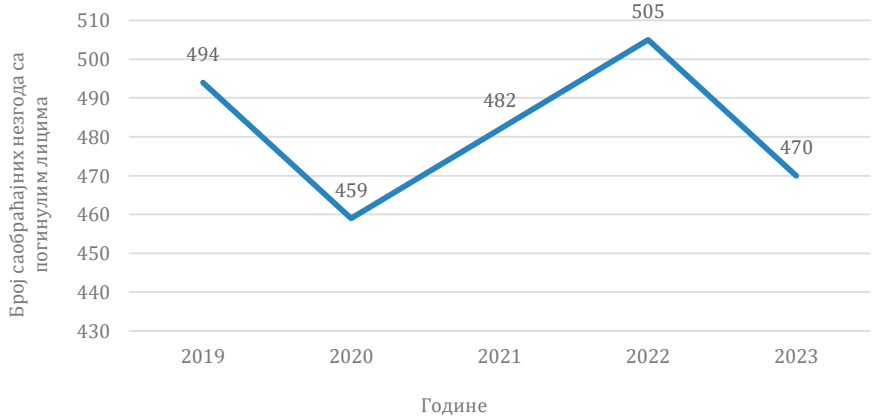
Највећи број саобраћајних незгода на територији Републике Србије догодио се 2019. године, и то 35.770 саобраћајних незгода, док се најмањи број саобраћајних незгода догодио 2020. године и то 30.713 саобраћајних незгода. Након 2020. године на територији Републике Србије уочен је значајан пораст броја саобраћајних незгода, односно 2021. године догодило се 34.575 саобраћајних незгода (Дијаграм бр. 4).

Драстично смањење броја саобраћајних незгода у Републици Србији у 2020. години и годинама које су уследиле може се делом објаснити утицајем пандемије COVID-19 и њених последица на друштвене активности и кретање становништва. Увођењем ванредног стања, полицијског часа, ограничења кретања, забране јавних окупљања и преласка на рад од куће, значајно је смањена потреба за кретањем. Затварање школа и других институција такође је допринело смањењу интензитета саобраћаја, јер су потребе за свакодневним путовањима знатно редуковане. Ова ограничења су колективно утицала на опадање броја саобраћајних незгода, што указује на директну корелацију између епидемиолошких мера и смањења саобраћајних незгода (Дијаграм бр. 4 и Табела бр. 7).

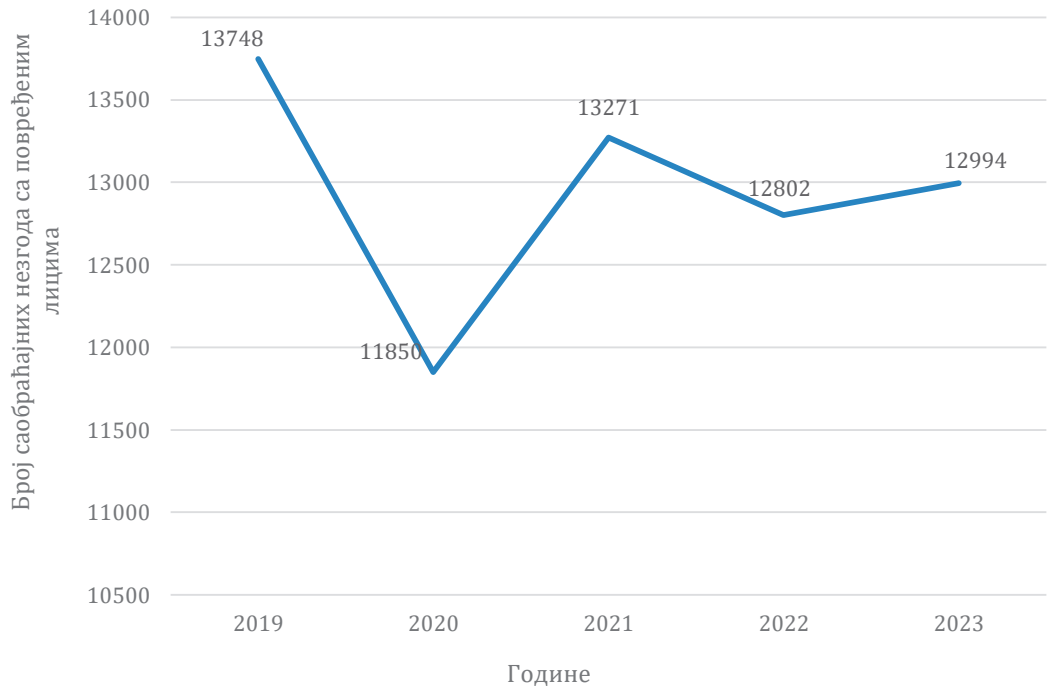
Дијаграм бр. 4. *Укупан број саобраћајних незгода на територији Републике Србије, за период од 2019. до 2023. године*

Највећи број саобраћајних незгода са погинулим лицима евидентиран је 2019. (494 саобраћајних незгода) и 2022. (505 саобраћајних незгода) године. Иако је након 2021. године уочен тренд пада броја саобраћајних незгода, анализирајући дијаграм бр. 5 може се уочити да су последице тих незгода биле теже односно уочен је већи број погинулих лица.

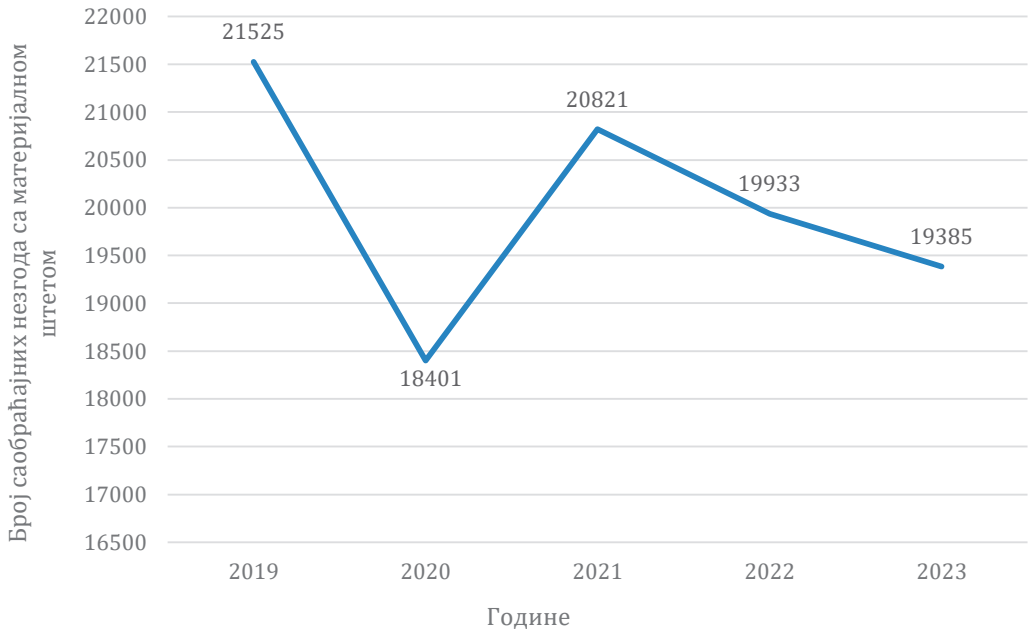
Дијаграм бр. 5. *Број саобраћајних незгода са погинулим лицима на територији Републике Србије, за период од 2019. до 2023. године*

Анализирајући број саобраћајних незгода са повређеним лицима може се уочити да се највећи број саобраћајних незгода догодио 2019. године (13.748 саобраћајних незгода), док се најмањи број догодио 2020. године (11.850 саобраћајних незгода). Након 2020. године уочен је тренд раста број саобраћајних незгода и 2021. године износио је 13.271 саобраћајних незгода. Након 2021. године број саобраћајних незгода са повређеним лицима опада и 2022. године износио је 12.802 саобраћајне незгоде. Након 2022. године уочен је тренд раста броја саобраћајних незгода са повређеним лицима и 2023. године број саобраћајних незгода са повређеним лицима износио је 12.994 саобраћајних незгода (Дијаграм бр. 6 и Табела бр. 7).

Дијаграм бр. 6. *Број саобраћајних незгода са повређеним лицима на територији Републике Србије, за период од 2019. до 2023. године*

Анализа саобраћајних незгода са материјалном штетом на територији Републике Србије указује да се најмањи број саобраћајних незгода са материјалним штетом догодио 2020. године (18.401 саобраћајна незгода), а што је последица мера за спречавање ширења пандемије вируса COVID-19. Након 2020. године уочен је пораст броја саобраћајних незгода са материјалном штетом, а након чега је уочен тренд опадања броја саобраћајних незгода на територији Републике Србије. Када је реч о подацима који се односе на број саобраћајних незгода са материјалном штетом треба имати у виду да се одређени број саобраћајних незгода у којима су настале само материјалне штете на возилима не евидентира од стране МУП-а, већ се такве незгоде евидентирају од стране осигуравајућих друштава. Наиме, имајући наведено у виду може се закључити да је број саобраћајних незгода са материјалним штетама значајно већи од евидентираног броја (Дијаграм бр. 7 и Табела бр. 7).

Дијаграм бр. 7. *Број саобраћајних незгода са материјалном штетом на територији Републике Србије, за период од 2019. до 2023. године*

Расподела саобраћајних незгода по општинама на територији Републике Србије

Упоредном анализом саобраћајних незгода које су се догодиле на територијама општина Републике Србије, може се закључити да су општине са највећим бројем саобраћајних незгода: Нови Сад (10.903 саобраћајних незгода), Нови Београд (10.523 саобраћајних незгода), Вождовац (8.644 саобраћајних незгода) и Палилула (8.063 саобраћајних незгода), док је најмањи број саобраћајних незгода уочен у општинама: Црна Трава (18 саобраћајних незгода), Медвеђа (34 саобраћајних незгода), Босилеград (39 саобраћајних незгода) и Трговиште (43 саобраћајних незгода).

На територији општине Велико Градиште догодило се 0,24% саобраћајних незгода, од укупног броја саобраћајних незгода које су се догодиле, у посматраном временском периоду, на територији Републике Србије и по укупном броју саобраћајних незгода општина Велико Градиште се налази на 70 месту од укупно 161 општине колико их је регистровано у бази података о саобраћајним незгодама Агенције за безбедност саобраћаја.

Највећи број саобраћајних незгода са погинулим лицима догодио се на територијама општина: Нови Сад (88 саобраћајних незгода), Ниш (63 саобраћајних незгода) и Шабац (61 саобраћајна незгода), док се најмањи број догодио на територијама општина: Нови Кнежевац (0 саобраћајних незгода), Тител (1 саобраћајна незгода) и Деспотовац (1 саобраћајна незгода).

Највећи број саобраћајних незгода са повређеним лицима догодио се на територијама општина: Нови Сад (5.035 саобраћајних незгода), Нови Београд (2.557 саобраћајних незгода) и Палилула (2.187 саобраћајних незгода), док се најмањи број догодио на територијама општина: Босилеград (11 саобраћајних

незгода), Црна Трава (12 саобраћајних незгода) и Трговиште (15 саобраћајних незгода).

Табела бр. 8. *Расподела саобраћајних незгода по општинама у Републици Србији, према врсти незгоде за период од 2019. - 2023. године*

Општина	СН са ПОГ.	СН са ПОВ.	СН са МШ	Укупно
Ада	4	92	79	175
Александровац	9	181	140	330
Алексинац	26	349	577	952
Алибунар	8	116	118	242
Апатин	14	190	163	367
Аранђеловац	10	302	345	657
Ариље	4	145	138	287
Бабушница	1	50	32	83
Бач	4	92	49	145
Бачка Паланка	18	491	311	820
Бачка Топола	13	228	216	457
Бачки Петровац	5	132	120	257
Бајина Башта	11	180	128	319
Барајево	14	269	470	753
Баточина	6	65	78	149
Бечеј	13	339	237	589
Бела Црква	6	93	40	139
Бела Паланка	6	84	69	159
Беочин	8	137	129	274
Блаце	3	76	77	156
Богатић	14	236	139	389
Бојник	2	69	63	134
Бољевац	7	103	135	245
Бор	11	319	304	634
Босилеград	1	11	27	39
Брус	4	100	80	184
Бујановац	6	151	130	287
Чачак	51	1.171	756	1.978
Чајетина	13	199	266	478
Ћићевац	9	79	109	197
Чока	5	68	39	112
Црна Трава	1	12	5	18
Чукарица	58	1.859	5.109	7.026
Ћуприја	14	229	334	577
Деспотовац	1	99	101	201
Димитровград	3	29	52	84
Дољевац	12	160	175	347

Гаџин Хан	5	43	48	96
Голубац	3	67	84	154
Горњи Милановац	15	308	234	557
Гроцка	23	691	1.486	2.200
Инђија	21	407	283	711
Ириг	4	125	107	236
Ивањица	8	167	105	280
Јагодина	20	554	960	1.534
Кањижа	18	167	191	376
Кикинда	19	451	470	940
Кладово	12	108	206	326
Кнић	11	118	91	220
Књажевац	11	216	196	423
Коцељева	10	82	61	153
Косјерић	5	70	81	156
Ковачица	11	163	74	248
Ковин	21	232	113	366
Крагујевац	40	1.521	1.520	3.081
Краљево	51	1.005	1.109	2.165
Крупањ	3	69	64	136
Крушевац	43	1.111	719	1.873
Кучево	8	70	142	220
Кула	13	324	218	555
Куршумлија	8	119	48	175
Лајковац	18	121	193	332
Лапово	5	80	121	206
Лазаревац	30	635	708	1.373
Лебане	3	91	65	159
Лесковац	49	947	599	1.595
Љиг	15	85	118	218
Љубовија	8	87	53	148
Лозница	36	644	414	1.094
Лучани	10	130	105	245
Мајданпек	11	79	120	210
Мали Иђош	9	70	79	158
Мали Зворник	3	49	55	107
Мало Црниће	8	100	72	180
Медвеђа	2	19	13	34
Мерошина	7	90	119	216
Мионица	4	128	106	238
Младеновац	19	513	650	1.182
Неготин	9	210	306	525

Ниш	63	1.910	2.502	4.475
Нова Црња	1	36	18	55
Нова Варош	7	150	103	260
Нови Бечеј	7	178	94	279
Нови Београд	27	2.557	7.939	10.523
Нови Кнежевац	0	57	56	113
Нови Пазар	19	868	561	1.448
Нови Сад	88	5.035	5.780	10.903
Обреновац	40	995	1.383	2.418
Оџаци	11	241	204	456
Опово	3	53	26	82
Осечина	5	39	40	84
Палилула	46	2.187	5.830	8.063
Панчево	52	1.040	738	1.830
Параћин	16	309	325	650
Пећинци	19	192	170	381
Петровац на Млави	14	161	150	325
Пирот	16	276	237	529
Пландиште	4	45	23	72
Пожаревац	28	748	1.249	2.025
Пожега	17	304	408	729
Прешево	3	148	224	375
Прибој	2	62	63	127
Пријепоље	8	190	187	385
Прокупље	11	226	226	463
Рача	10	62	72	144
Раковица	18	669	2.240	2.927
Рашка	15	192	272	479
Ражањ	5	55	107	167
Рековац	4	47	58	109
Рума	23	665	420	1.108
Шабац	61	1.519	1.351	2.931
Савски Венац	3	1.373	5.282	6.658
Сечањ	3	57	32	92
Сента	8	151	173	332
Шид	10	240	244	494
Сјеница	7	174	203	384
Смедерево	37	1.048	1.446	2.531
Смедеревска Паланка	15	341	479	835
Сокобања	3	85	81	169
Сомбор	34	846	614	1.494
Сопот	9	222	276	507

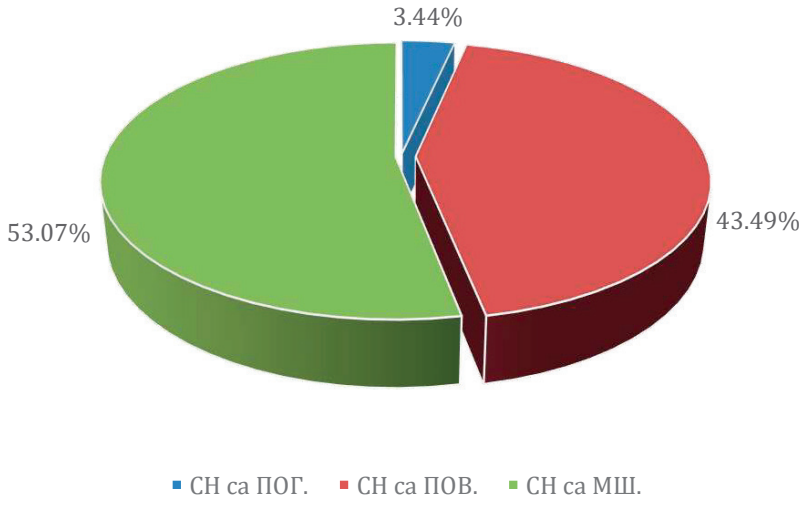
Србобран	6	188	115	309
Сремска Митровица	42	726	761	1.529
Сремски Карловци	6	61	111	178
Стара Пазова	28	509	373	910
Стари Град	8	812	3.219	4.039
Суботица	33	1.082	842	1.957
Сурчин	35	577	1.433	2.045
Сурдулица	4	91	101	196
Свилајнац	8	170	225	403
Сврљиг	5	69	60	134
Темерин	11	281	194	486
Тител	1	80	138	219
Топола	17	173	148	338
Трговиште	1	15	27	43
Трстеник	12	224	112	348
Тутин	2	175	154	331
Уб	17	330	342	689
Ужице	32	535	778	1.345
Ваљево	30	950	1.249	2.229
Варварин	6	111	106	223
Велика Плана	12	399	510	921
Велико Градиште	14	177	216	407
Владичин Хан	10	89	104	203
Владимирци	16	160	207	383
Власотинце	7	140	130	277
Вождовац	33	2.085	6.526	8.644
Врачар	9	923	3.177	4.109
Врање	15	458	849	1.322
Врбас	22	565	379	966
Врњачка Бања	10	251	226	487
Вршац	17	342	177	536
Жабаљ	13	243	151	407
Жабари	1	62	79	142
Жагубица	2	51	30	83
Зајечар	15	297	342	654
Земун	42	1.877	4.937	6.856
Житиште	5	84	29	118
Житорађа	6	54	30	90
Зрењанин	31	984	494	1.509
Звездара	21	1.480	5.093	6.594
Укупно	**2.401**	**64.404**	**99.906**	**166.711**

Највећи број саобраћајних незгода са материјалном штетом догодио се на територијама општина: Нови Београд (7.939 саобраћајних незгода), Вождовац (6.526 саобраћајних незгода) и Палилула (5.830 саобраћајних незгода), док се најмањи број догодио на територијама општина: Црна Трава (5 саобраћајних незгода), Медвеђа (13 саобраћајних незгода) и Нова Црња (18 саобраћајних незгода).

На територији општине Велико Градиште догодило се 0,58% саобраћајних незгода са погинулим лицима, 0,27% саобраћајних незгода са повређеним лицима и 0,22% саобраћајних незгода са материјалном штетом од укупног броја саобраћајних незгода на територији Републике Србије. Дакле, општина Велико Градиште се налази на 68 месту посматрано по броју саобраћајних незгода са материјалном штетом, 81 месту по броју саобраћајних незгода са повређеним лицима и на 61 месту посматрано према броју саобраћајних незгода са погинулим лицима од укупно 161 општине колико их је регистровано у бази података о саобраћајним незгодама Агенције за безбедност саобраћаја.

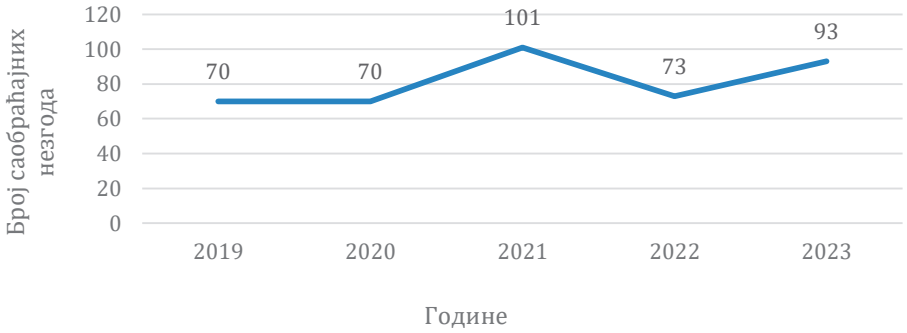
3.1.2. Стање безбедности саобраћаја на територији општине Велико Градиште

На територији општине Велико Градиште, у периоду од 2019. до 2023. године догодило се 407 саобраћајних незгода, од чега су 216 саобраћајних незгода са материјалном штетом (53,07%), 177 саобраћајних незгода са повређеним лицима (43,49%) и 14 саобраћајних незгода са погинулим лицима (3,44%) (Табела бр. 9 и Дијаграм бр. 8).

Дијаграм бр. 8. *Расподела саобраћајних незгода према врсти незгоде*

Највећи број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште (Дијаграм бр. 9) евидентиран је 2021. године (101 саобраћајна незгода), затим 2023. године (93 саобраћајне незгоде) и 2022. године (73 саобраћајне незгоде).

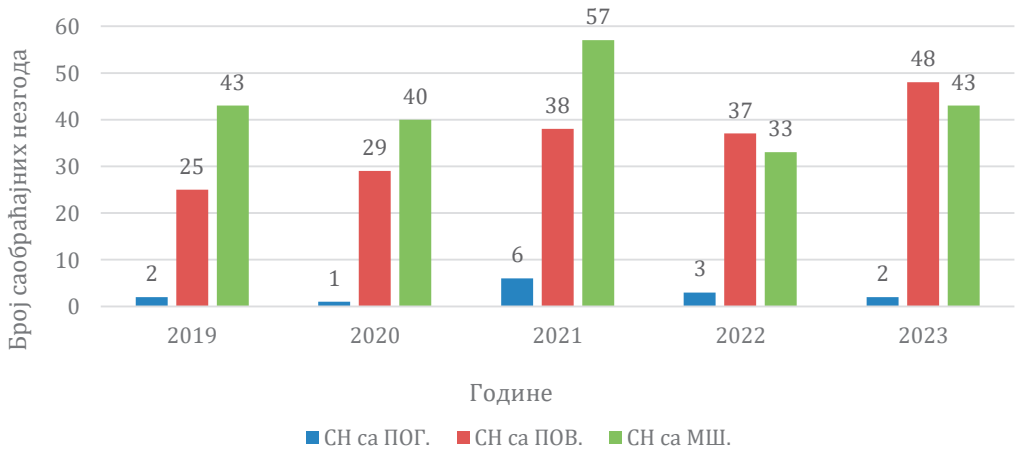

Дијаграм бр. 9. *Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште, посматрано према годинама*

Табела бр. 9. *Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште посматрано према врсти незгода и годинама*

Година	СН са ПОГ.	СН са ПОВ.	СН са МШ.	Укупно
2019	2	25	43	70
2020	1	29	40	70
2021	6	38	57	101
2022	3	37	33	73
2023	2	48	43	93
Укупно	**14**	**177**	**216**	**407**

Највећи број саобраћајних незгода са погинулим лицима евидентиран је 2021. године и износио је 6 саобраћајних незгода, док је најмањи број саобраћајних незгода евидентиран 2020. године и износио је једну саобраћајну незгоду (Дијаграм бр. 10). Највећи број саобраћајних незгода са повређеним лицима евидентиран је 2023. године (48 саобраћајних незгода), док је најмањи број евидентиран 2019. године (25 саобраћајних незгода). Највећи број саобраћајних незгода са материјалном штетом евидентиран је 2021. године (57 саобраћајних незгода), док је најмањи број евидентиран 2022. године (33 саобраћајне незгоде) (Дијаграм бр. 10).

Дијаграм бр. 10. *Број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште, посматрано према врсти незгода и годинама*

На основу анализе наведених података може се закључити да је највећи број саобраћајних незгода са погинулим лицима (6 саобраћајних незгода) и са материјалном штетом (57 саобраћајних незгода) евидентиран 2021. године, док је највећи број саобраћајних незгода са повређеним лицима евидентиран 2023. године (48 саобраћајних незгода).

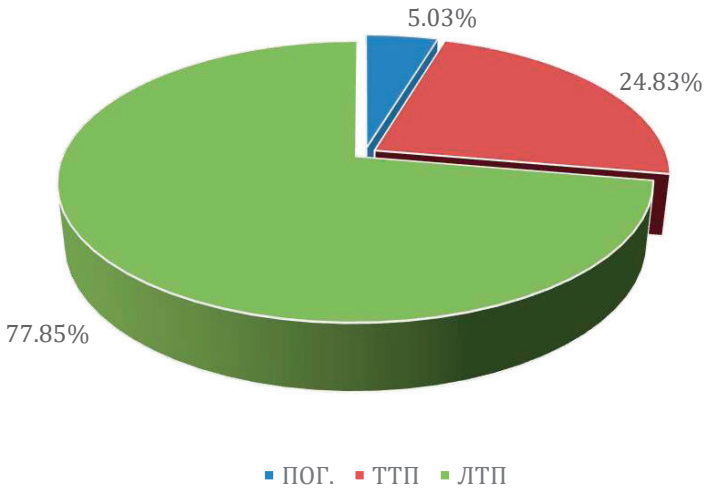
Наведени подаци указују да је пандемија вируса COVID-19 имала значајан утицај на смањење број саобраћајних незгода, али и да се број незгода у години након пандемије повећао што указује на постепени повратак ка броју незгода сличним онима у годинама пре пандемије. Такође, може се закључити да број саобраћајних незгода „варира“ из године у годину, односно може се уочити да ни на нивоу локалне самоуправе није успостављен тренд управљања безбедношћу саобраћаја (Табела бр. 9 и Дијаграм бр. 10).

Расподела саобраћајних незгода према последицама

На територији општине Велико Градиште, у саобраћајним незгодама које су се догодиле у периоду од 2019. до 2023. године погинуло је 15 лица (5,03%), тешке телесне повреде задобило је 74 лица (24,83%), док је лаке талесне повреде задобило 232 лица (77,85%) (Табела бр. 10 и Дијаграм бр. 11).

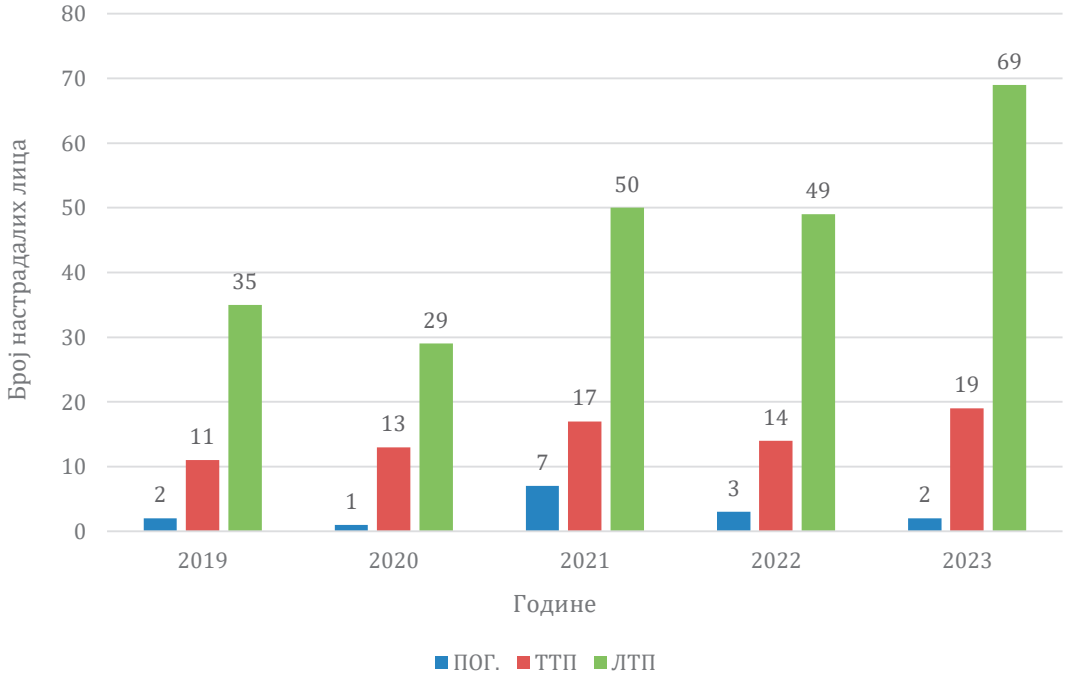
Табела бр. 10. *Последице саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште, за период од 2019. до 2023. године*

Година	ПОГ.	ТТП	ЛТП
2019	2	11	35
2020	1	13	29
2021	7	17	50
2022	3	14	49
2023	2	19	69
Укупно	**15**	**74**	**232**

Дијаграм бр. 11. *Последице саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште, за период од 2019. до 2023. године*

Анализом последица саобраћајних незгода може се закључити да је највећи број лица погинуло током 2021. године, и то 7 лица, док је најмањи број погинулих лица евидентиран 2020. године, и то једно лице. Највећи број лица са тешким телесним повредама евидентиран је 2023. године, и то 19 лица, док је најмањи број евидентиран 2019. године, и то 11 лица. Године 2023. евидентиран је и највећи број лица који су задобили лаке телесне повреде, и то 69 лица, док је најмањи број евидентиран 2020. године, и то 29 лица. Дакле, највећи број лица са тешким и лаким телесним повредама евидентиран је 2023. године, док је највећи број погинулих лица евидентиран 2021. године. Имајући у виду наведене резултате, може се закључити да није успостављан систем управљања безбедношћу саобраћаја (Табела бр. 10 и Дијаграм бр. 12).

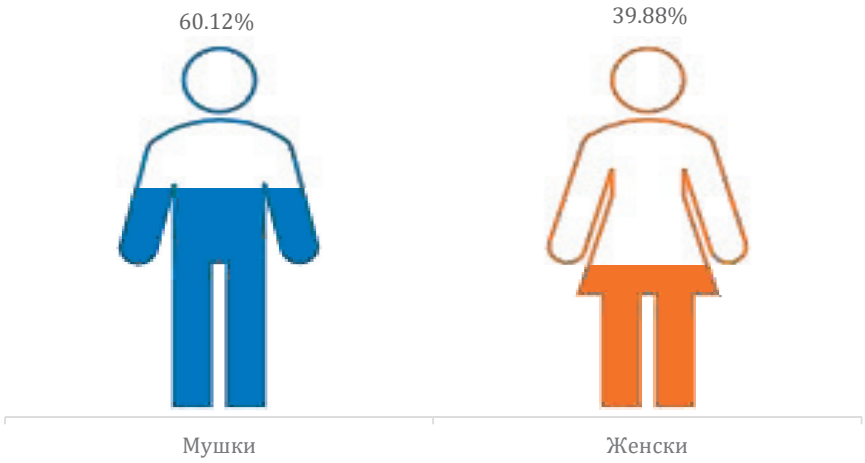
Дијаграм бр. 12. *Последице саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште, за период од 2019. до 2023. године*

Расподела настрадалих лица у саобраћајним незгодама посматрано према полу учесника

У саобраћајним незгодама које су се догодиле на територији општине Велико Градиште највећи проценат настрадалих лица (погинулих лица, тешко и лако телесно повређених лица) чинила су лица мушког пола, чак 60,12%, док су лица женског пола била заступљена у 39,88% (Табела бр. 11 и Дијаграм бр. 13).

Табела бр. 11. *Последице саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште посматрано према врсти и половима, за период од 2019. до 2023. године*

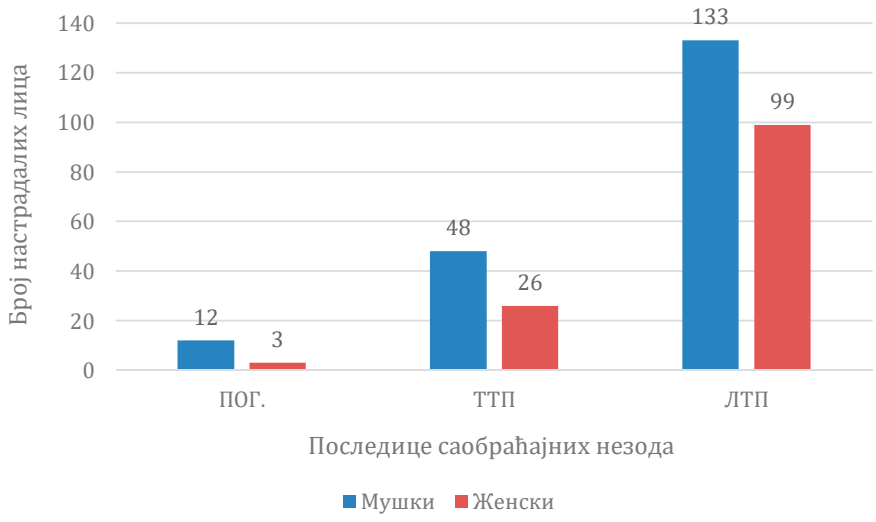
Пол	ПОГ.	ТТП	ЛТП	Укупно
Мушки	12	48	133	193
Женски	3	26	99	128

Дијаграм бр. 13. *Последице саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште посматрано према врсти и половима, за период од 2019. до 2023. године*

Спроведена истраживања у свету указују да су мушкарци склонији ризичнијим понашањима саобраћају (прекорачење брзине, употреба мобилног телефона у току вожње, вожња под дејством алкохола и психоактивних супстанци, ноћна вожња и слично), али су и заступљенији као возачи моторних возила у саобраћају. Све наведено може објаснити већи проценат страдања мушкараца у саобраћају.

У анализираном периоду, односно од 2019. године до 2023. године, погинуло је 12 лица мушког пола, као и 3 лица женског пола. Тешке телесне повреде задобило је 48 лица мушког и 26 лица женског пола, док је лаке телесне повреде задобило 133 лица мушког и 99 лица женског пола (Табела бр. 11 и Дијаграм бр. 14).

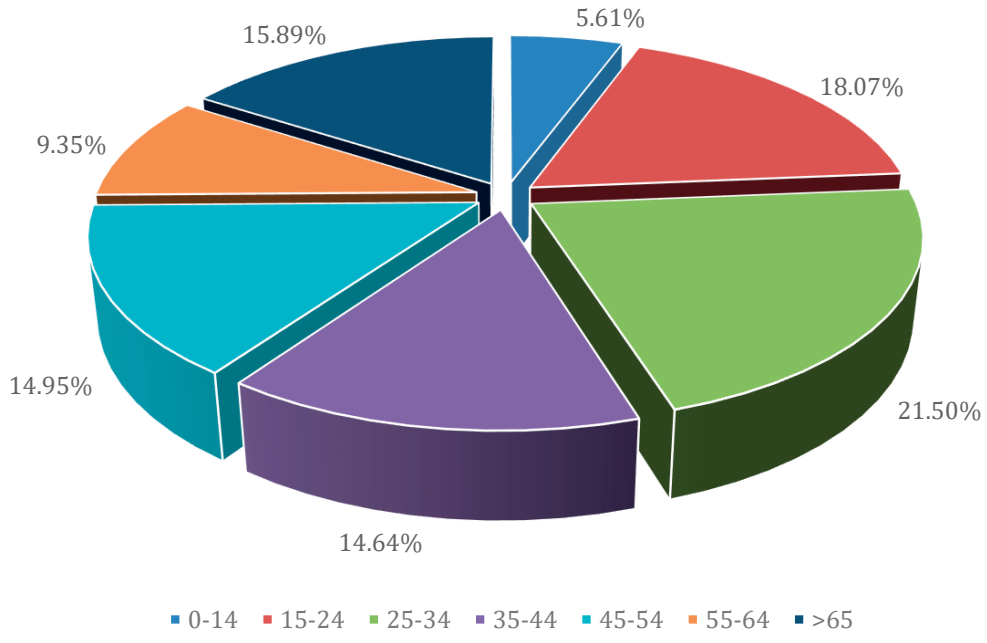
Дијаграм бр. 14. *Последице саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште посматрано према врсти и половима, за период од 2019. до 2023. године*

Расподела настрадалих лица у саобраћајним незгодама посматрано према годинама старости

Највећи проценат настрадалих лица на територији општине Велико Градиште чине лица старости од 25 до 34 година (21,50%), затим лица старости од 15 до 24 године (18,07%) односно млади учесници у саобраћају, као и лица старости преко 65 година (15,89%) (Табела бр. 12 и Дијаграм бр. 15).

Табела бр. 12. *Последице саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште посматрано према врсти и старости учесника, за период од 2019. до 2023. године*

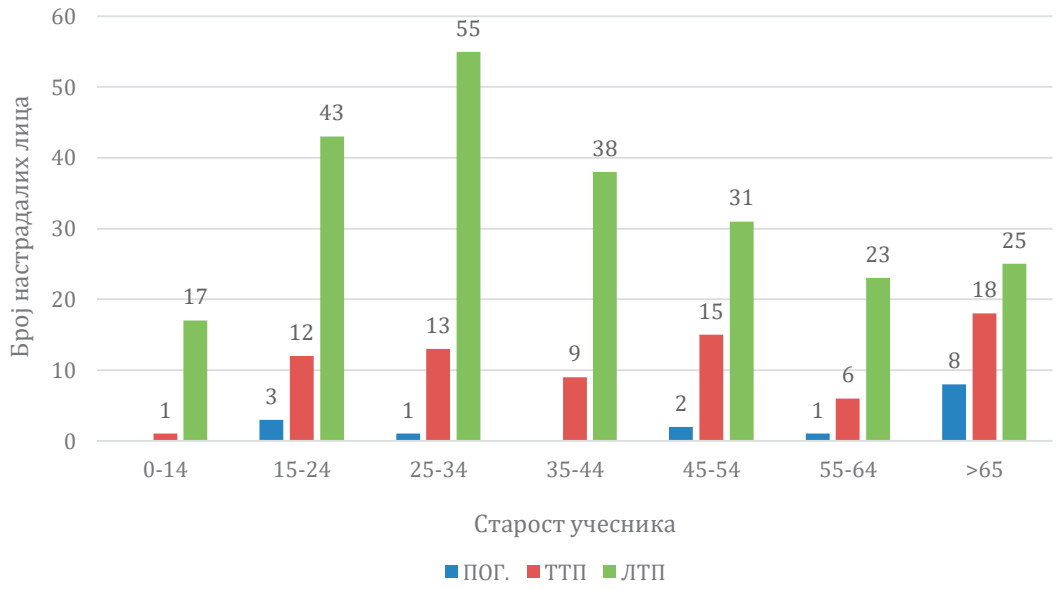
Старост учесника	ПОГ.	ТТП	ЛТП	Укупно
0-14	0	1	17	18
15-24	3	12	43	58
25-34	1	13	55	69
35-44	0	9	38	47
45-54	2	15	31	48
55-64	1	6	23	30
>65	8	18	25	51
Укупно	**15**	**74**	**232**	**321**

Дијаграм бр. 15. *Последице саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште посматрано према старости учесника, за период од 2019. до 2023. године*

Дакле, на основу спроведене анализе настрадалих лица у саобраћајним незгодама посматрано према годинама старости може се закључити да на територији општине Велико Градиште нема погинуле деце и лица старости од 35 до 44 године. Највећи број погинулих лица евидентиран је код лица старости преко 65 година (8 лица). Највећи број тешко телесно повређених лица

евидентиран је код лица старости преко 65 година (18 лица), док је највећи број лако телесно повређених лица евидентриран код учесника старости од 25 до 34 године (55 лица) (Табела бр. 12 и Дијаграм бр. 16). Наиме, млади возачи често имају ограничено искуство у саобраћају, слабу перцепцију безбедног понашања у саобраћају, нису свести својих способности и ограничења у саобраћају. Све наведено иде у прилог чињеници да су лица старости од 15 до 34 године били заступљени у 39% настрадалих лица (Табела бр. 12 и Дијаграм бр. 16). Забрињавајући податак који се може уочити представља чињеница да је на територији општине Велико Градиште лаке телесне повреде задобило 17 лица старости до 14 година, односно деца (Табела бр. 12 и Дијаграм бр. 16). Поражавајући резултати страдалих лица су уочени и код старосне групе лица преко 65 година. Стара лица имају смањену способност реаговања, нарочито у сложеним и стресним ситуацијама, проблеми са видом и слухом могу утицати на перцепцију саобраћајног окружења, смањену способност процене брзине кретања учесника у саобраћају и удаљености и због својих физичких предиспозиција „осетљивији“ су на повреде, а што утиче на вероватноћу да ће у саобраћајној незгоди задобити тешке телесне повреде или повреде са смртних исходом.

Дијаграм бр. 16. *Последице саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште посматрано према врсти и старости учесника, за период од 2019. до 2023. године*

Имајући у виду анализу настрадалих лица у саобраћајним незгодама посматрано према годинама старости потребно је посебну пажњу усмерити на едукацију свих учесника у саобраћају, а чиме ће се утицати на унапређење безбедности саобраћаја на путевима општине Велико Градиште.

Временска расподела саобраћајних незгода по месецима у току године

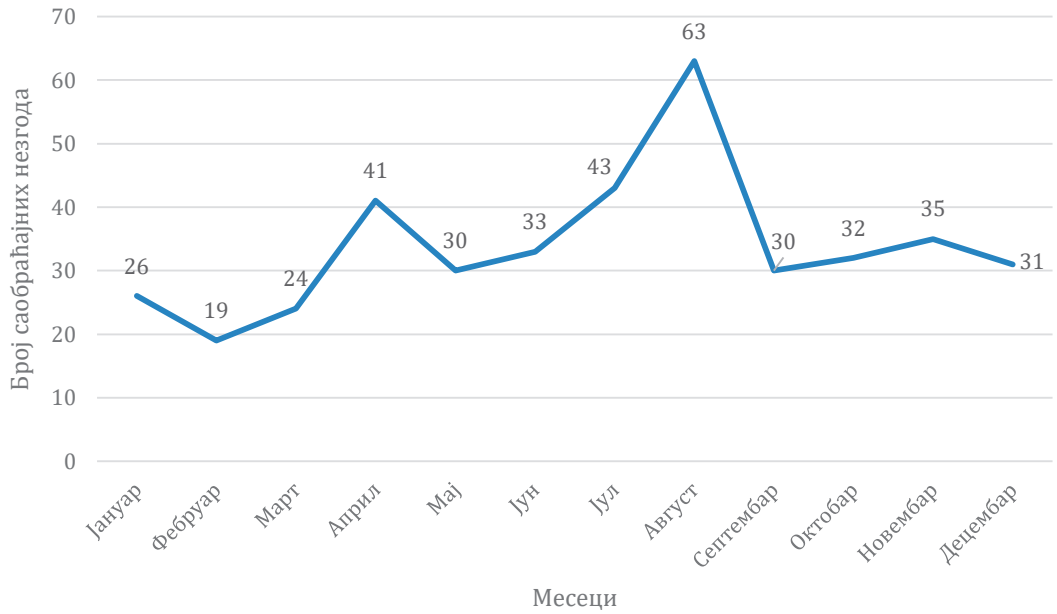
Анализом временске расподеле последица саобраћајних незгода по месецима у току године може се закључити да се током августа (63 саобраћајне

незгоде) и јула (43 саобраћајних незгода) догодило највише саобраћајним незгодама, док се током фебруара (19 саобраћајних незгода) и марта (24 саобраћајне незгоде) догодило најмање саобраћајних незгода (Табела бр. 13 и Дијаграм бр. 17).

Табела бр. 13. *Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште према врсти и месецима у току године, за период од 2019. до 2023. године*

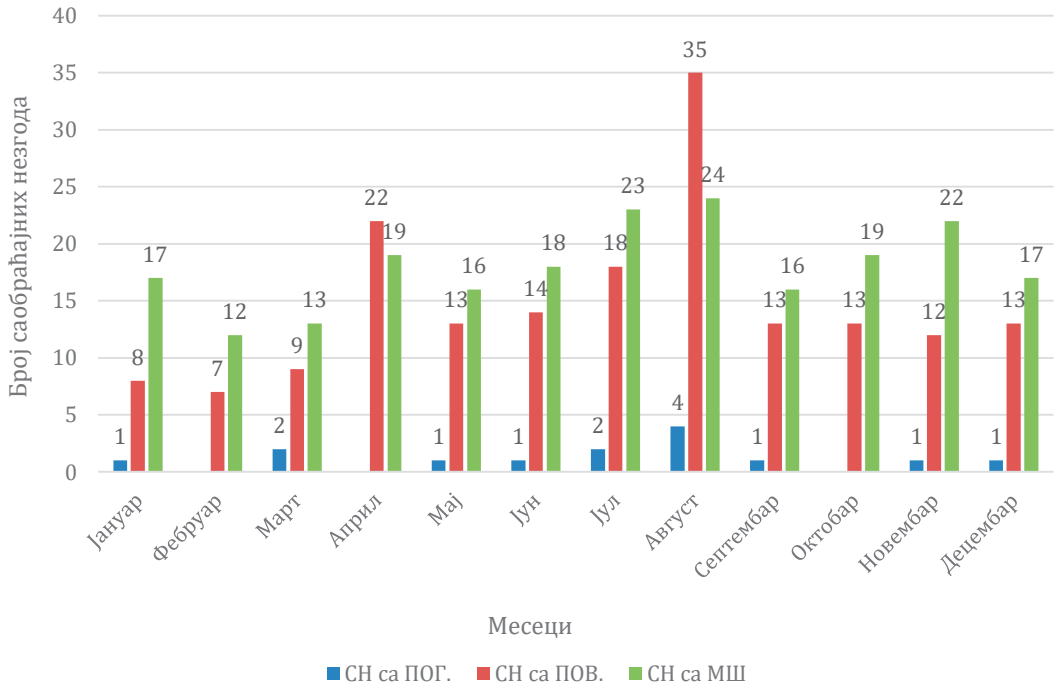
Месец	СН са ПОГ.	СН са ПОВ.	СН са МШ	Укупно
Јануар	1	8	17	26
Фебруар	0	7	12	19
Март	2	9	13	24
Април	0	22	19	41
Мај	1	13	16	30
Јун	1	14	18	33
Јул	2	18	23	43
Август	4	35	24	63
Септембар	1	13	16	30
Октобар	0	13	19	32
Новембар	1	12	22	35
Децембар	1	13	17	31
Укупно	**14**	**177**	**216**	**407**

Дијаграм бр. 17. *Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште посматрано по месецима у току године, за период од 2019. до 2023. године*

Повећан број саобраћајних незгода у месецима као што су јул и септембар могу бити повезани са интензивнијим саобраћајем у периодима лепшег времена, туристичке сезоне и повратка на посао након годишњих одмора, односно у школу након летњег распуста. У зимским месецима као што су фебруар и март број саобраћајних незгода је релативно нижи, вероватно због лошијих временских услова и мањег интензитета саобраћаја (Табела бр. 13 и Дијаграм бр. 17).

Највећи број саобраћајних незгода са погинулим лицима (4 саобраћајне незгоде), са повређеним лицима (35 саобраћајних незгода) и са материјалном штетом (24 саобраћајних незгода) догодило се током августа месеца (Табела бр. 13 и Дијаграм бр. 18). Није било саобраћајних незгода са погинулим лицима током фебруара месеца, док је најмањи број саобраћајних незгода са повређеним лицима (7 саобраћајних незгода) и са материјалном штетом (12 саобраћајних незгода), такође, евидентиран у месецу фебруару месеца (Табела бр. 13 и Дијаграм бр. 18).

Дијаграм бр. 18. *Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште посматрано према врсти и месецима у току године, за период од 2019. до 2023. године*

Ова анализа указује на сезонске осцилације у броју саобраћајних незгода са порастом током летњих месеци и може помоћи у планирању сезонских превентивних кампања како би се додатно смањио број саобраћајних незгода у месецима високог ризика.

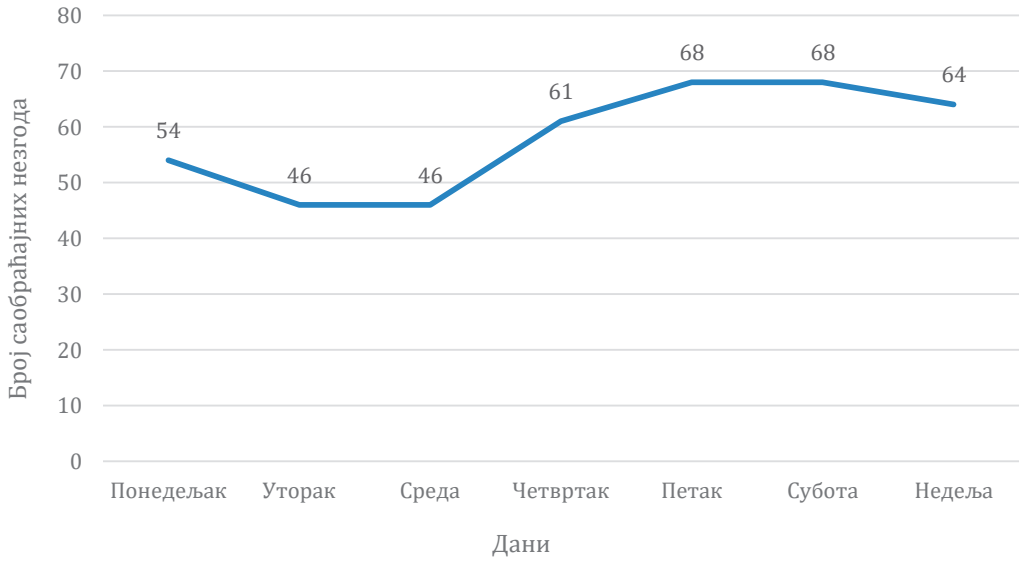
Временска расподела саобраћајних незгода по данима у току недеље

Расподела саобраћајних незгода по данима у току недеље указује да се највећи број саобраћајних незгода догоди петком (68 саобраћајних незгода),

суботом (68 саобраћајних незгода) и недељом (64 саобраћајних незгода), док се најмањи број саобраћајних незгода догоди уторком и четвртком (по 46 саобраћајних незгода). Повећан број саобраћајних незгода током викенда може бити повезан са повећаним кретањем учесника у саобраћају, као и могућом присутношћу утицајних фактора (умора, алкохола, психоактивних супстанци и слично) код учесника у саобраћају (Табела бр. 14 и Дијаграм бр. 19).

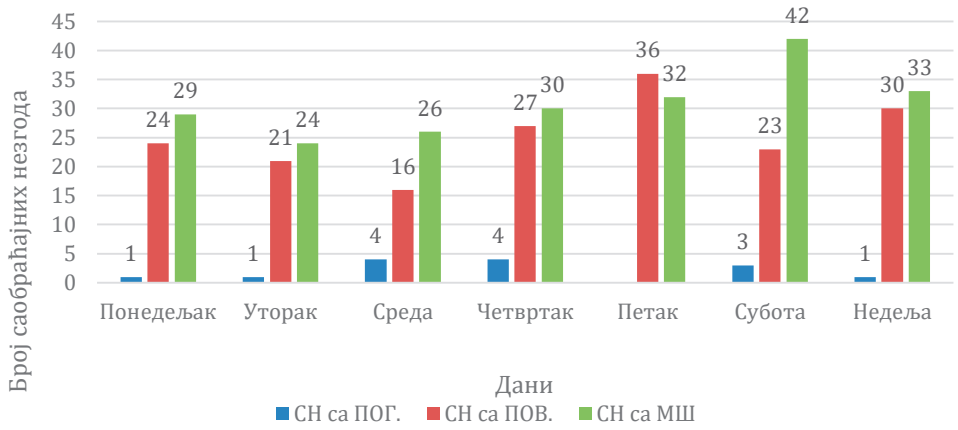
Табела бр. 14. *Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште према врсти и данима у току недеље, за период од 2019. до 2023. године*

Дани	СН са ПОГ.	СН са ПОВ.	СН са МШ	Укупно
Понедељак	1	24	29	54
Уторак	1	21	24	46
Среда	4	16	26	46
Четвртак	4	27	30	61
Петак	0	36	32	68
Субота	3	23	42	68
Недеља	1	30	33	64
Укупно	**14**	**177**	**216**	**407**

Дијаграм бр. 19. *Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште према данима у току недеље, за период од 2019. до 2023. године*

Средом и четвртком се догађа највећи број саобраћајних незгода са погинулим лицима (по 4 саобраћајне незгоде), при чему се петком није догодила ни једна саобраћајна незгода са погинулим лицима. Највећи број саобраћајних незгода са повређеним лицима евидентиран је током петка (36 саобраћајних незгода), а најмањи број током среде (16 саобраћајних незгода). Суботом се догађа највећи број саобраћајних незгода са материјалном штетом (42 саобраћајне незгоде), док се најмањи број саобраћајних незгода са материјалном штетом догађа уторком (24 саобраћајне незгоде) (Табела бр. 14 и Дијаграм бр. 20).

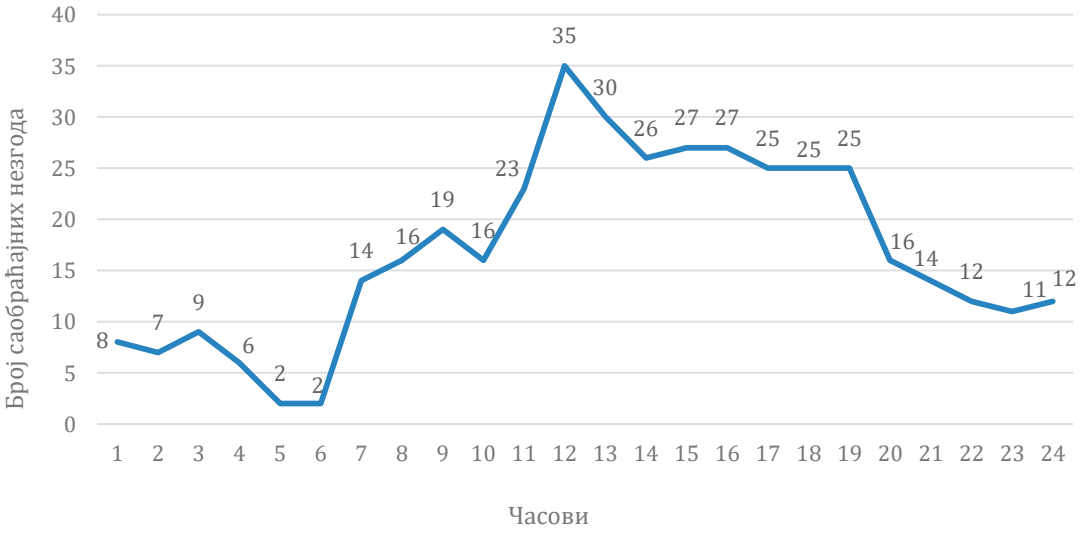

Дијаграм бр. 20. *Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште према врсти и данима у току недеље, за период од 2019. до 2023. године*

Анализа саобраћајних незгода, у периоду од 2019. до 2023. године, на територији општине Велико Градиште, а посматрано према данима у недељи, указује на потребе за додатним мерама безбедности у саобраћају током петка, суботе и недеље (строжија контрола, подизање свести о опасностима вожње под утицајем алкохола, као и већа присутност саобраћајне полиције). На наведени начин утицаће се на унапређење безбедност саобраћаја на територији општине Велико Градиште.

Временска расподела саобраћајних незгода по часовима у току дана

Учесници у саобраћају на територији општине Велико Градиште су најугроженији у временском периоду од 11:00-11:59 часова (35 саобраћајних незгода) као и у периоду од 12:00-12:59 часова (30 саобраћајних незгода) када се догодило највише саобраћајних незгода (Табела бр. 15 и Дијаграм бр. 21).

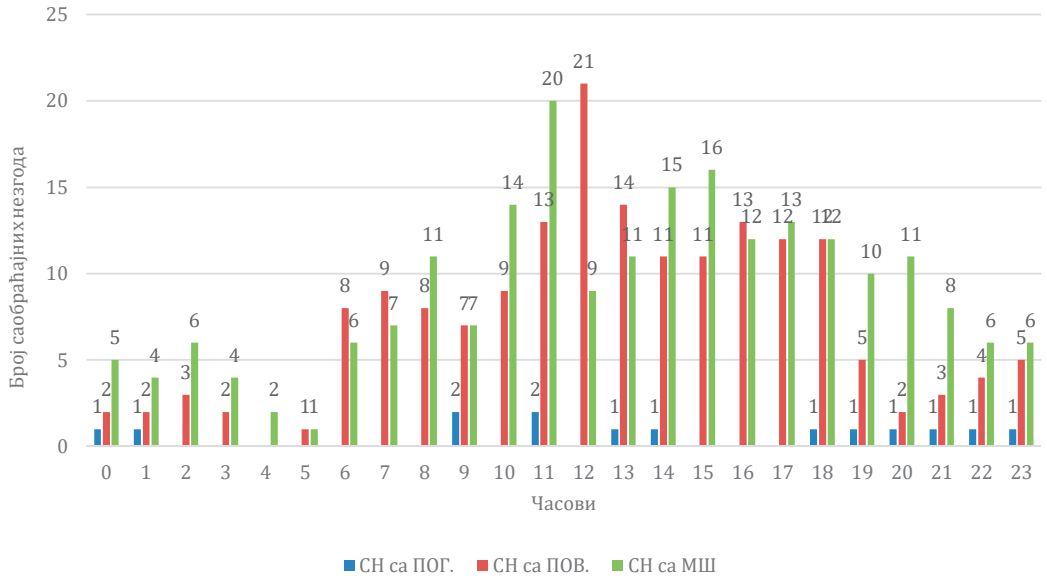
Дијаграм бр. 21. *Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште посматрано према часовима у току дана, за период од 2019. до 2023. године*

Табела бр. 15. *Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште према врсти и часовима у току дана, за период од 2019. до 2023. године*

Часови	СН са ПОГ.	СН са ПОВ.	СН са МШ	Укупно
0	1	2	5	8
1	1	2	4	7
2	0	3	6	9
3	0	2	4	6
4	0	0	2	2
5	0	1	1	2
6	0	8	6	14
7	0	9	7	16
8	0	8	11	19
9	2	7	7	16
10	0	9	14	23
11	2	13	20	35
12	0	21	9	30
13	1	14	11	26
14	1	11	15	27
15	0	11	16	27
16	0	13	12	25
17	0	12	13	25
18	1	12	12	25
19	1	5	10	16
20	1	2	11	14
21	1	3	8	12
22	1	4	6	11
23	1	5	6	12
Укупно	**14**	**177**	**216**	**407**

Највећи број саобраћајних незгода са погинулим лицима се догодио у временском периоду од 09:00-09:59 часова и од 11:00-11:59 часова (по 2 саобраћајне незгоде). Саобраћајних незгода са погинулим лицима није било у периодима од 02:00 до 08:59 часова, у периоду од 12:00-12:59, као и у периоду од 15:00-17:59 часова. У периоду од 18:00-01:59 часова догађала се по једна саобраћајна незгода са погинулим лицима (Табела бр. 15 и Дијаграм бр. 22). Наведене незгоде на територији општине Велико Градиште евидентиране су у врло карактеристичном периоду, који карактерише „вршни“ период, ноћни услови вожње и смањени услови видљивости, али и повећан ризик због умора и евентуалне вожње под утицајем алкохола.

Највећи број саобраћајних незгода са повређеним лицима евидентиран је у периоду од 12:00-12:59 часова (21 саобраћајна незгода), док је највећи број саобраћајних незгода са материјалном штетом евидентиран у периоду од 11:00-11:59 часова (20 саобраћајних незгода) (Табела бр. 15 и Дијаграм бр. 22).

Дијаграм бр. 22. *Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште према врсти и часовима у току дана, за период од 2019. до 2023. године*

Наиме, повећан број саобраћајних незгода у одређеним периодима дана или континуитет у броју саобраћајних незгода у одређеном периоду могу јасно и недвосмислено указивати на потребу за већим присуством полиције у тим периодима. Такође, кампање усмерене на промену свести возача о опасностима ноћне вожње, утицају умора и вожње под дејством алкохола могу значајно допринети смањењу броја саобраћајних незгода.

Расподела саобраћајних незгода према месту настанка

На територији општине Велико Градиште, у временском периоду од 2019. до 2023. године, од укупног броја саобраћајних незгода 69,29% (167 саобраћајна незгода) се догодило у насељу, док се 30,71% (74 саобраћајних незгода) догодило ван насеља (Табела бр. 16 и Дијаграм бр. 23).

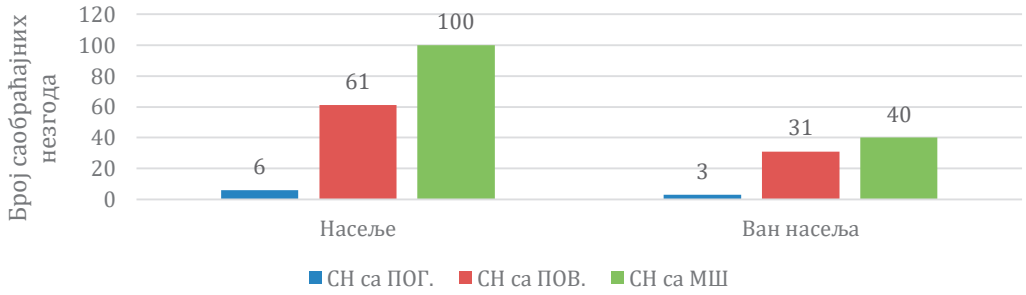

Дијаграм бр. 23. *Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште посматрано према месту настанка, за период од 2019. до 2023. године*

Табела бр. 16. *Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште према врсти и месту настанка, за период од 2019. до 2023. године*

Место настанка	СН са ПОГ.	СН са ПОВ.	СН са МШ	Укупно
Насеље	6	61	100	167
Ван насеља	3	31	40	74
Укупно	**9**	**92**	**140**	**241**

Највећи број саобраћајних незгода са погинулим лицима (6 саобраћајних незгода), са повређеним лицима (61 саобраћајна незгода) и са материјалном штетом (100 саобраћајних незгода) догодило се у насељу (Табела бр. 16 и Дијаграм бр. 24). Овај број саобраћајних незгода у насељу је очекиван, а због повећаног интензитета саобраћаја у насељу, повећаним интеракцијама између моторних возила, пешака и бициклиста, као и повећаним бројем конфликтних тачака.

Дијаграм бр. 24. *Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште према врсти и месту настанка, за период од 2019. до 2023. године*

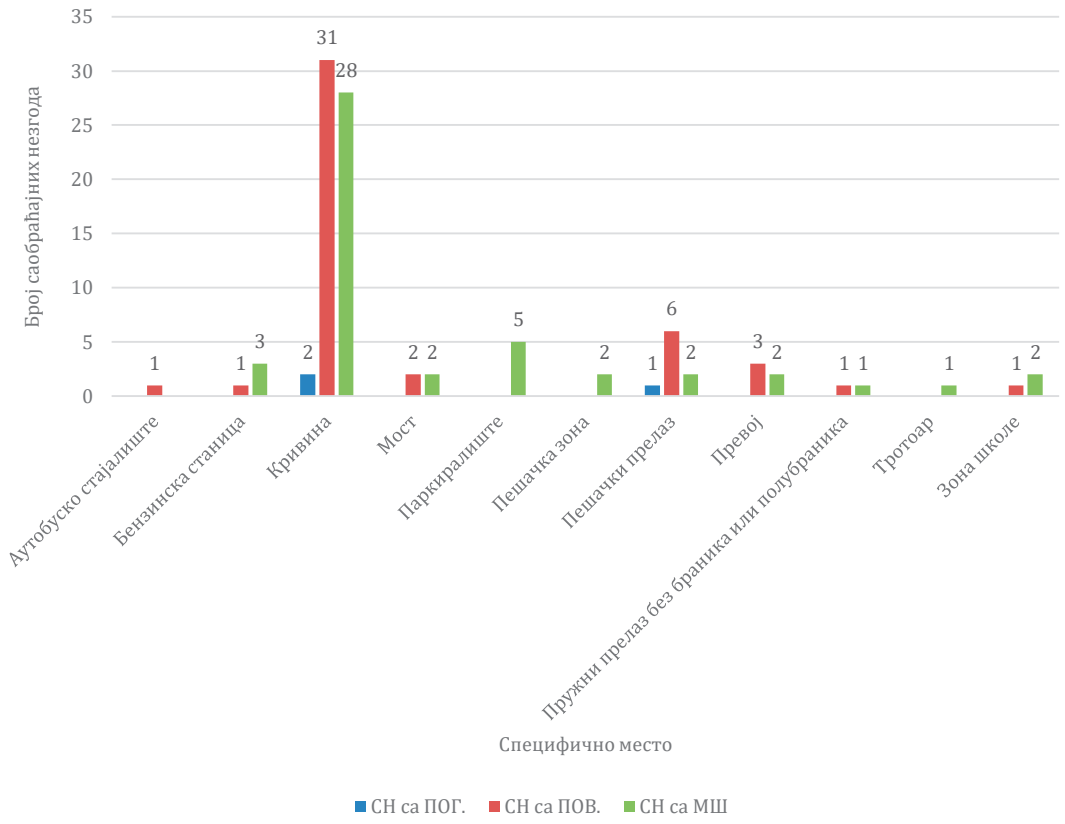
Највећи број саобраћајних незгода догодио се у кривини (61 саобраћајна незгода) и то 2 саобраћајне незгоде са погинулим лицима, 31 саобраћајна незгода са повређеним лицима и 28 саобраћајних незгода са материјалном штетом. Треба напоменути да се 9 саобраћајних незгода догодило на пешачком прелази и то 1 саобраћајна незгода са погинулим лицима, 6 саобраћајних незгода са повређеним лицима и 2 саобраћајне незгоде са материјалном штетом (Табела бр. 17 и Дијаграм бр. 25 и 26).

Дијаграм бр. 25. *Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште посматрано према специфичном месту настанка саобраћајне незгоде, за период од 2019. до 2023. године*

Табела бр. 17. *Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште према врсти и специфичном месту настанка саобраћајне незгоде, за период од 2019. до 2023. године*

Специфично место	СН са ПОГ.	СН са ПОВ.	СН са МШ	Укупно
Аутобуско стајалиште	0	1	0	1
Бензинска станица	0	1	3	4
Кривина	2	31	28	61
Мост	0	2	2	4
Паркиралиште	0	0	5	5
Пешачка зона	0	0	2	2
Пешачки прелаз	1	6	2	9
Превој	0	3	2	5
Пружни прелаз без браника или полубраника	0	1	1	2
Тротоар	0	0	1	1
Зона школе	0	1	2	3
Укупно	**3**	**46**	**48**	**97**

Дијаграм бр. 26. *Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште према врсти и специфичном месту настанка саобраћајне незгоде, за период од 2019. до 2023. године*

Наиме, кривине представљају ризична места услед смањене прегледности, већих брзина и могућности губитка контроле возила. Такође, безбедност на пешачким прелазима мора бити приоритет.

Ово може укључивати постављање успоривача саобраћаја, хоризонталне и вертикалне сигнализације, ограничавање паркирања и уклањања непрописно паркираних возила која утичу на прегледност у непосредној близини пешачких прелаза, као и едукацију учесника у саобраћају о безбедном понашању у саобраћају.

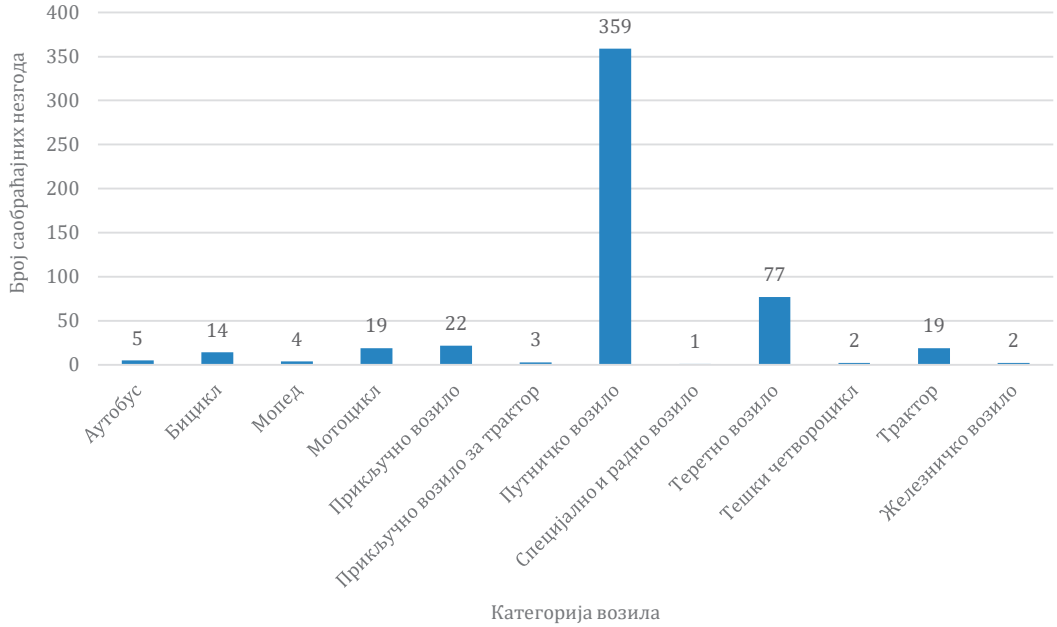
Расподела саобраћајних незгода према категорији возила

Анализа саобраћајних незгода, које су се догодиле у временском периоду од 2019. до 2023. године, на територији општине Велико Градиште указује на то да је најзаступљенија категорија возила у укупном броју саобраћајних незгода путничко возило (359 саобраћајних незгода) односно у саобраћајним незгодама са погинулим лицима (14 саобраћајних незгода), са повређеним лицима (144 саобраћајних незгода) и са материјалном штетом (201 саобраћајна незтгода) (Табела бр. 18 и Дијаграм бр. 27 и 28).

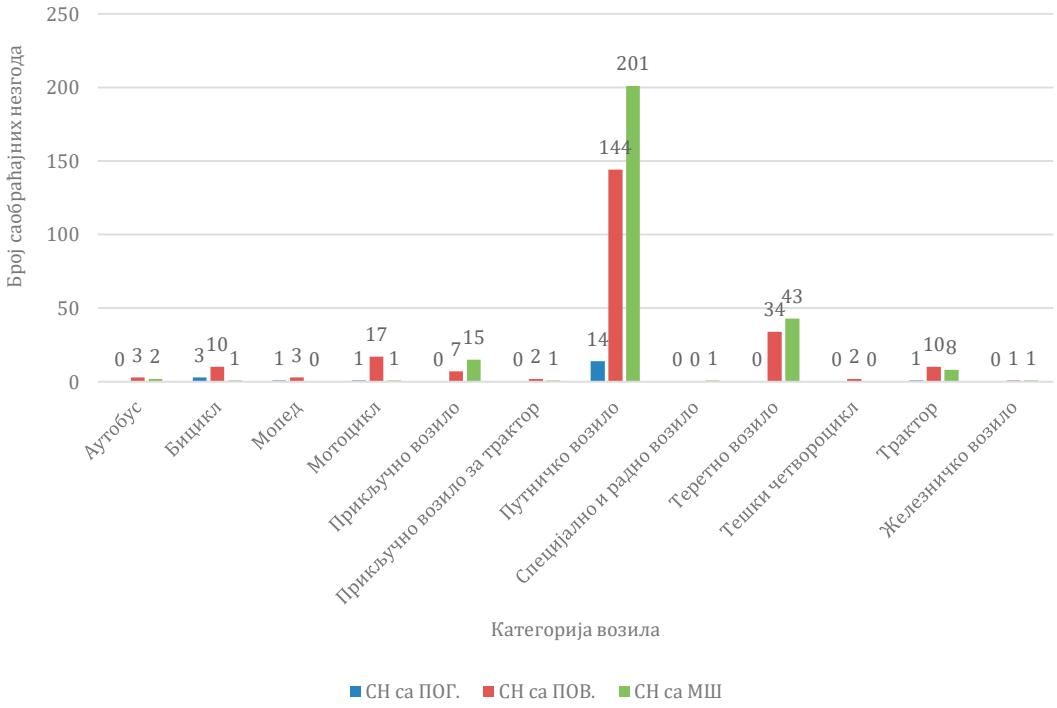
Табела бр. 18. *Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште према врсти и категорији возила, за период од 2019. до 2023. године*

Категорија возила	СН са ПОГ.	СН са ПОВ.	СН са МШ	Укупно
Аутобус	0	3	2	5
Бицикл	3	10	1	14
Мопед	1	3	0	4
Мотоцикл	1	17	1	19
Прикључно возило	0	7	15	22
Прикључно возило за трактор	0	2	1	3
Путничко возило	14	144	201	359
Специјално и радно возило	0	0	1	1
Теретно возило	0	34	43	77
Тешки четвороцикл	0	2	0	2
Трактор	1	10	8	19
Железничко возило	0	1	1	2

Увидом у анализу саобраћајних незгода према категорији возила може се закључити да су путничка возила најзаступљенија, што је уобичајено у већини саобраћајних окружења.

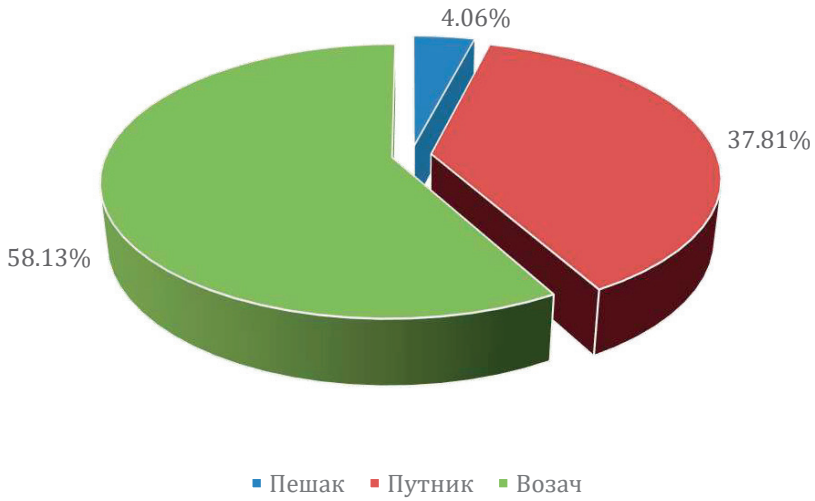
Дијаграм бр. 27. *Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште посматрано према категорији возила, за период од 2019. до 2023. године*

Дијаграм бр. 28. *Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште према врсти и категорији возила, за период од 2019. до 2023. године*

Расподела настрадалих лица посматрано према својству учесника

Највећи проценат настрадалих у саобраћајним незгодама, на територији општине Велико Градиште, посматрано према својству учесника у саобраћају чине возачи (58,13% настрадалих лица), затим путници у возилу (37,81% настрадалих лица) и пешаци (4,06% настрадалих лица) (Табела бр. 19 и Дијаграм бр. 29).

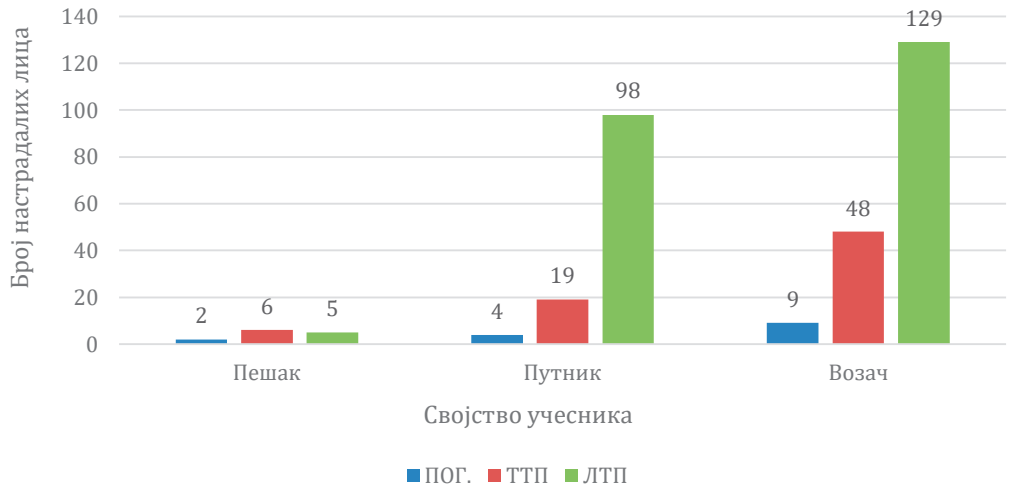

Дијаграм бр. 29. *Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште посматрано према својству учесника у саобраћају, за период од 2019. до 2023. године*

Наиме, највећи број погинулих лица чине возачи (9 лица), затим путници у возилу (4) и пешаци (2 лица). Највећи број тешких телесних повреда задобили су возачи (48 лица), затим путници у возилу (19 лица) и пешаци (6 лица). Такође, највећи број лаких телесних повреда задобили су возачи (129 лица). Анализом последица саобраћајних незгода према својству учесника у саобраћају може се закључити да су возачи моторних возила најугроженија категорија учесника у саобраћају са највећим бројем погинулих, тешко и лакше телесно повређених лица. Наведени резултати су очекивани, јер су возачи најзаступљенији учесници у саобраћају и највише изложени ризику (Табела бр. 19 и Дијаграм бр. 30).

Табела бр. 19. *Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште према последицама и својству учесника у саобраћају, за период од 2019. до 2023. године*

Својство учесника	ПОГ.	ТТП	ЛТП	Укупно
Пешак	2	6	5	13
Путник	4	19	98	121
Возач	9	48	129	186

Дијаграм бр. 30. *Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште према последицама и својству учесника у саобраћају, за период од 2019. до 2023. године*

Расподела саобраћајних незгода према типу саобраћајне незгоде

Најчешћи типови саобраћајних незгода који се догађају на територији општине Велико Градиште су: незгоде са једним возилом – силазак са возила у кривини (32 саобраћајне незгоде) и најмање два возила која се крећу истим путем у супротним смеровима уз скретање улево испред другог возила (27 саобраћајних незгода) (Табела бр. 20).

На основу ове анализе може се закључити да је потребно извршити унапређење саобраћајне инфраструктуре (јасно обележавање линија пута и постављање рефлектујуће сигнализације, постављање заштитиних ограда, постављање вибро-акустичних трака на ивицама пута или средишњој линији које упозоравају возача на напуштање траке, корекција нагиба у кривинама како би се смањио ризик од превртања или излетања и сл.).

Табела бр. 20. *Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште према врсти и типовима, за период од 2019. до 2023. године*

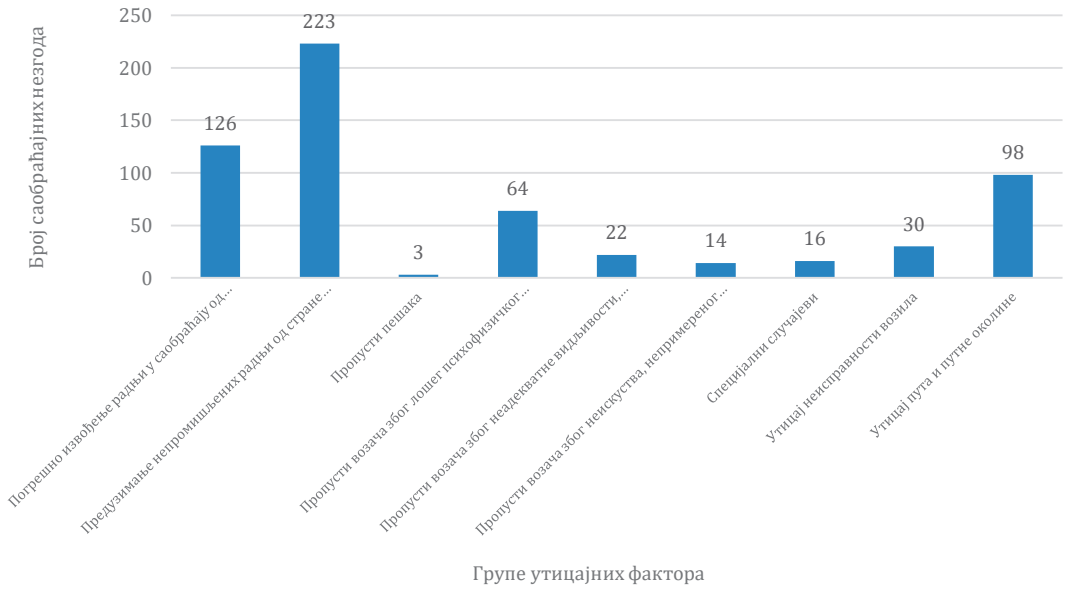
Тип СН	СН са ПОГ.	СН са ПОВ.	СН са МШ	Укупно
Најмање два возила – чеони судар	4	11	4	19
Најмање два возила – супротни смерови без скретања – кретање уназад	0	2	2	4
Најмање два возила која се крећу истим путем у истом смеру уз скретање, полукружно окретање испред другог возила	0	4	1	5
Најмање два возила која се крећу истим путем у истом смеру уз скретање, скретање удесно испред другог возила	0	0	1	1
Најмање два возила која се крећу истим путем у истом смеру уз скретање, скретање улево испред другог возила	1	7	4	12
Најмање два возила која се крећу истим путем у истом смеру уз скретање, судар у сустизању	0	6	4	10
Најмање два возила која се крећу истим путем у супротним смеровима уз скретање улево испред другог возила	1	15	11	27

Најмање два возила која се крећу различитим путевима уз пролазак кроз раскрсницу, или од којих једно прелази преко коловоза, без скретања	1	14	9	24
Најмање два возила која се крећу различитим путевима уз скретање удесно – чеони судар са возилом које наилази здесна	0	0	3	3
Најмање два возила која се крећу различитим путевима уз скретање удесно испред возила које наилази слева	0	0	2	2
Најмање два возила која се крећу различитим путевима уз скретање улево и уз наилазак возила слева	0	3	1	4
Најмање два возила која се крећу различитим путевима уз скретање улево и уз наилазак возила здесна	0	1	3	4
Најмање два возила која се крећу у истом смеру – претицање	1	6	4	11
Најмање два возила која се крећу у истом смеру – сустизање	1	10	14	25
Најмање два возила која се крећу у истом смеру – укључивање у саобраћај	0	1	2	3
Незгода са једним возилом – силазак са коловоза у кривини	0	16	16	32
Незгода са једним возилом – силазак удесно са коловоза на правцу	1	8	18	27
Незгода са једним возилом – силазак улево са коловоза на правцу	0	13	6	19
Незгода са једним возилом без препрека на коловозу на непознат, неспецифициран начин	0	1	2	3
Незгода са једним возилом и превртањем	0	10	3	13
Незгода са једним возилом на коловозу	1	4	1	6
Незгоде са једним возилом у раскрсници или на петљи	0	1	3	4
Незгоде са учешћем једног возила и препрекама на или изнад коловоза	0	1	4	5
Незгоде са учешћем једног возила и животиња	0	0	10	10
Остале незгоде са најмање два возила – супротни смерови без скретања	1	12	22	35
Остале незгоде са најмање два возила која се крећу истим путем у истом смеру уз скретање	0	2	4	6
Остале незгоде са најмање два возила која се крећу истим путем у супротним смеровима уз скретање	0	0	8	8
Остале незгоде са најмање два возила која се крећу различитим путевима уз скретање	0	2	4	6
Остале незгоде са учешћем најмање два возила без скретања (без података о смеру)	1	7	10	18
Остали судари са најмање два возила која се крећу у истом смеру – остало	0	5	6	11
Остали судари са паркираним возилом	0	1	3	4
Пешак – остале ситуације	0	1	0	1
Пешак се креће дуж коловоза у смеру кретања возила	0	1	0	1
Пешак се на тротоару или бициклистичкој стази креће у смеру кретања возила	0	1	0	1
Пешак стоји или се креце, са кретањем возила уназад	1	0	0	1
Пешак стоји на коловозу	0	1	0	1
Прелазак пешака преко коловоза са скретањем возила улево, у раскрсници	0	1	0	1
Прелазак пешака преко коловоза, ван раскрснице, без скретања возила	0	1	0	1
Прелазак пешака слева, са скретањем возила улево, у раскрсници	0	1	0	1

Прелазак пешака слева, ван раскрснице, без скретања возила	0	1	0	1
Прелазак пешака здесна, са скретањем возила улево, у раскрсници	0	2	0	2
Судар са паркираним возилом – било са леве или са десне стране коловоза	0	0	1	1
Судар са паркираним возилом при отварању врата	0	0	2	2
Судар са паркираним возилом са десне стране коловоза	0	4	19	23
Судар са паркираним возилом са леве стране коловоза	0	0	9	9

Расподела саобраћајних незгода према утицајним факторима

Уколико се анализирају „групе утицајних фактора“ под којима су се догодиле саобраћајне незгоде на територији општине Велико Градиште, може се доћи до закључка да саобраћајне незгоде најчешће настају као последица „предузимања непромишљених радњи од стране возача“ (223 саобраћајних незгода), затим као последица „погрешно изведених радњи у саобраћају од стране возача“ (126 саобраћајних незгода) и као последица „утицаја пута и путне околине“ (98 саобраћајних незгода) (Табела бр. 21 и Дијаграм бр. 31).

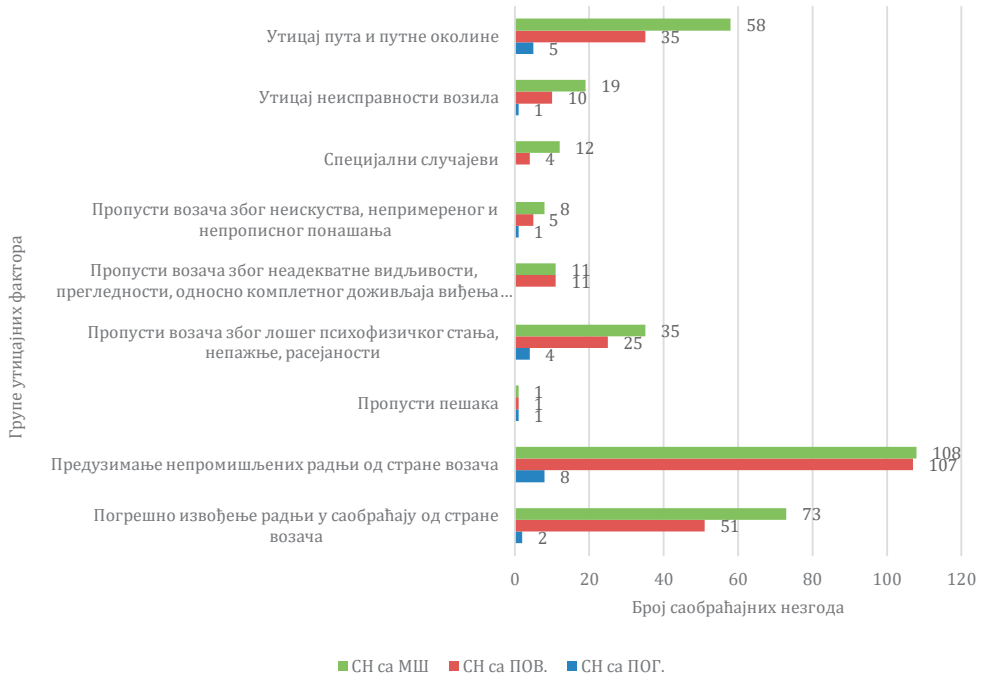
Дијаграм бр. 31. *Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште према групи утицајних фактора, за период од 2019. до 2023. године*

Највећи број саобраћајних незгода са погинулим лицима се догодио као последица „предузимања непромишљених радњи од стране возача“ (8 саобраћајних незгода) и као последица „утицаја пута и путне околине“ (5 саобраћајних незгода). Највећи број саобраћајних незгода са повређеним лицима се догодио као последица „предузимања непромишљених радњи од стране возача“ (107 саобраћајних незгода), затим као последица „погрешно извођење радњи у саобраћају од стране возача“ (51 саобраћајна незгода). Највећи број саобраћајних незгода са материјалном штетом се догодио као последица „предузимања непромишљених радњи од стране возача“ (223

саобраћајних незгода) и као последица „погрешно извођења радњи у саобраћају од стране возача“ (126 саобраћајних незгода) (Табела бр. 21 и Дијаграм бр. 31).

Табела бр. 21. *Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште према врсти и групи утицајних фактора, за период од 2019. до 2023. године*

Групе утицајних фактора	СН са ПОГ.	СН са ПОВ.	СН са МШ	Укупно
Погрешно извођење радњи у саобраћају од стране возача	2	51	73	126
Предузимање непромишљених радњи од стране возача	8	107	108	223
Пропусти пешака	1	1	1	3
Пропусти возача због лошег психофизичког стања, непажње, расејаности	4	25	35	64
Пропусти возача због неадекватне видљивости, прегледности, односно комплетног доживљаја виђења пута и саобраћаја	0	11	11	22
Пропусти возача због неискуства, непримереног и непрописног понашања	1	5	8	14
Специјални случајеви	0	4	12	16
Утицај неисправности возила	1	10	19	30
Утицај пута и путне околине	5	35	58	98

Дијаграм бр. 32. *Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште према врсти и групи утицајних фактора, за период од 2019. до 2023. године*

„Утицајни фактори“ под којима се догодило највише саобраћајних незгода (108 саобраћајних незгода) као и највише саобраћајних незгода са повређеним лицима (52 саобраћајне незгоде) и материјалном штетом (52 саобраћајне незгоде) је „неприлагођена брзина условима саобраћаја и стању пута“ (Табела бр. 22). Највећи број саобраћајних незгода са погинулим лицима настало је под „утицајним факторима“: „неприлагођена брзина условима саобраћаја и стању пута“ и „вожња под утицајем алкохола“ (по 4 саобраћајне незгоде) (Табела бр. 22).

Табела бр. 22. *Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште према врсти и утицајним факторима, за период од 2019. до 2023. године*

Утицајни фактори	СН са ПОГ.	СН са ПОВ.	СН са МШ	Укупно
Болест, инвалидитет, ментални или физички	0	1	1	2
Губитак контроле над возилом	0	14	10	24
Испадање или падање лица са/из возила у покрету, укључујући и повређивање путника у јавном превозу	0	1	0	1
Клизав коловоз због временских прилика	0	7	20	27
Кретање површином која није намењена за кретање те врсте возила	0	0	1	1
Лош или неадекватно одржаван коловоз	1	1	4	6
Маневар возилом у раскрсници након успешног заустављања пред раскрсницом	0	0	1	1
Нагла (изненадна) промена смера кретања возила	0	4	7	11
Небезбедно одстојање или растојање између возила	1	9	24	34
Недостатак бициклистичке стазе или траке у насељу	1	1	0	2
Недостатак тротоара у насељу	1	1	3	5
Недовољно познавање модела возила	0	0	1	1
Неискуство возача које је допринело незгоди	0	2	5	7
Некоришћење светала ноћу или у условима смањене видљивости	0	0	1	1
Немарна, безобзирна и ужурбана вожња	1	2	2	5
Неодговарајућа процена путање или брзине кретања другог учесника у саобраћају	0	1	7	8
Неодговарајућа/непостојећа или недовољно уочљива саобраћајна сигнализација и/или опрема пута	1	2	3	6
Неодговарајуће (преблизу) претицање/обилажење пешака, бициклисте или јахача	0	4	0	4
Неодговарајући, неисправни или лоше надувани пнеуматици	1	1	0	2
Неопрезно ступање на коловоз пешака, а да се претходно није уверио да то може безбедно да учини	1	1	1	3
Неправилно или немарно отворена (отварање) или затворена (затварање) врата на возилу (укључује и возила јавног превоза)	0	0	1	1
Неприлагођена брзина условима саобраћаја и стању пута	4	52	52	108

Непрописан смер кретања или непрописно окретање возила	0	5	4	9
Нервозна, панична и непредвидива вожња	0	1	1	2
Неуступање првенстава пролаза дефинисаног знаком службеног лица, саобраћајним знаковима или правилима саобраћаја	2	30	21	53
Незаустављање возача на раскрсници испред обележене заустављене линије или заустављеног возила	0	7	2	9
Незаустављање возила испред обележеног пешачког прелаза	0	4	0	4
Остале неисправности на возилу	0	8	18	26
Остали фактори који се не могу придружити претходно наведеним факторима, а имају утицај на настанак саобраћајне незгоде	0	3	11	14
Погрешно или неуспело давање сигнала другом учеснику у саобраћају пре извођења радње возилом	0	0	1	1
Погрешно извођење окретања или другог маневра возилом	1	7	21	29
Постојање појава или догађаја изван возила који су утицали на возача	0	0	2	2
Прекорачење дозвољене брзине кретања	1	4	2	7
Прелазак преко неиспрекидане разделне линије на коловозу	1	8	9	18
Преоптерећеност или погрешан смештај терета у возилу или прикључном возилу	0	1	1	2
Проблем са видом возача због неношења одговарајућих наочара (сочива)	0	1	0	1
Пролазак возила када му светлосним сигналом семафора није дозвољен пролаз (стална или привремена сигнализација)	0	0	1	1
Пропуст возача који се односи на неправилно сагледавање саобраћајне ситуације	2	18	30	50
Укључивање бициклисте на пут са тротоара	1	0	0	1
Умор возача	0	1	1	2
Утицај кише, суснежице, снега, магле, дима и др. на видљивост возача	0	2	0	2
Утицај примењених мера за смиривање саобраћаја	0	2	0	2
Утицај пружања пута (превој, усек, засек и сл.)	1	21	20	42
Утицај пружања пута на прегледност возача (превој, кривина и сл.)	0	3	7	10
Утицај слепе тачке на возилу (због дизајна возила) на видљивост возача	0	0	2	2
Утицај вегетације (дрвеће, жива ограда или неки други облик вегетације)	0	3	1	4
Утицај заустављеног или паркираног возила	0	4	1	5
Возач под утицајем алкохола	4	23	33	60
Животиња или објекат на коловозу	0	0	8	8

Утицајни фактори „неприлагођена брзина условима саобраћаја и стању пута“, као и „вожња под утицајем алкохола“ наглашавају потребу за бољом едукацијом возача, интензивнијим превентивним мерама (алкотестирања), строжијим репресивним мерама за прекршаје и унапређењем саобраћајне

инфраструктуре (означавање, постављање заштитних ограда, бољи радијус кривина и сл.).

3.2. ИНДИКАТОРИ ПЕРФОРМАНСИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

Резултати мерења индикатора безбедности саобраћаја се класификују у различите категорије, које су представљене бојама како би се лакше визуализовала разлика у квалитету безбедности. Најбоље вредности индикатора су означене тамно зеленом бојом, док се са погоршањем вредности користе следеће боје: жута, наранџаста, црвена, и најлошије - црна. Овај приступ омогућава брзо и једноставно разумевање стања безбедности у саобраћају, као и препознавање области које захтевају унапређење (Слике бр. 4, 5 и 6).

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	99%≤ИБС	
висока вредност ИБС	98%≤ИБС<99%	
средња вредност ИБС	97%≤ИБС<98%	
ниска вредност ИБС	96%≤ИБС<97%	
веома ниска вредност ИБС	ИБС<96%	

Слика бр. 4. *Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са не коришћењем мобилних телефона у вожњи и прелазака пешака на „зелено“ светло (АБС, 2023)*

На слици бр. 4 представљене су квалитативне и квантитативне величине вредности индикатора безбедности саобраћаја у вези са не коришћењем мобилних телефона у вожњи и преласком пешака на „зелено“ светло на семафору.

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	95%≤ИБС	
висока вредност ИБС	90%≤ИБС<95%	
средња вредност ИБС	80%≤ИБС<90%	
ниска вредност ИБС	70%≤ИБС<80%	
веома ниска вредност ИБС	ИБС<70%	

Слика бр. 5. *Дефинисање боје индикатора у вези са заштитним системима (АБС, 2023)*

На слици бр. 5 представљене су квалитативне и квантитативне величине вредности индикатора безбедности саобраћаја у вези са коришћењем заштитних система.

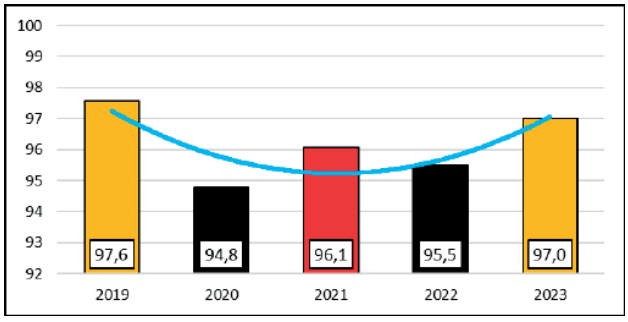
квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	95%≤ИБС	
висока вредност ИБС	90%≤ИБС<95%	
средња вредност ИБС	85%≤ИБС<90%	
ниска вредност ИБС	80%≤ИБС<85%	
веома ниска вредност ИБС	ИБС<80%	

Слика бр. 6. *Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са преласком коловоза од стране пешака на пешачком прелазу (АБС, 2023)*

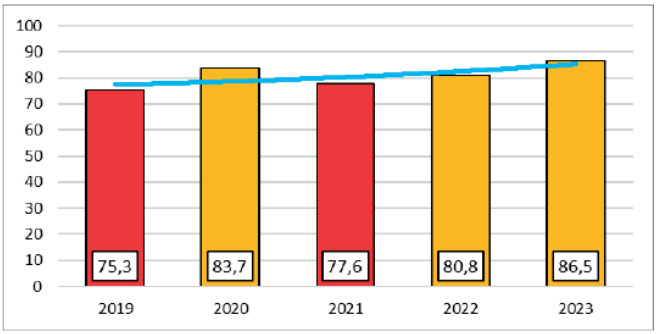
На слици бр. 6 представљене су квалитативне и квантитативне величине вредности индикатора безбедности саобраћаја у вези са преласком коловоза од стране пешака, на пешачком прелазу.

Индикатори	Индикатори	Насеље			Ван насеља			Укупно		
		ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ
Мобилни телефон	ПА	98,2	32	96,4	95,8	93	96,1	97,0	59	96,3
	ТВ	90,5	113	92,3	87,5	121	90,7	89,0	115	91,4
	БУС	96,9	14	89,7	93,8	33	89,9	95,3	21	90,2
Сигурносни појас	Возачи ПА	82,7	113	84,1	87,8	102	88,3	85,3	112	86,9
	Сувозачи ПА	86,7	44	80,4	90,4	38	84,1	88,5	32	82,7
	Предње седиште ПА	84,2	86	82,7	88,8	65	86,7	86,5	76	85,2
	Задње седиште ПА	23,0	27	14,7	21,1	51	18,1	22,0	43	17,1
	Возачи ТВ	71,4	30	51,3	50,0	90	55,5	61,0	58	53,7
	Сувозачи ТВ	0,0	129	50,0	33,3	104	52,4	19,4	135	51,0
	Предње седиште ТВ	54,5	71	51,0	44,8	124	54,7	49,6	100	53,0
	Возачи БУС	0,0	109	22,3	34,4	64	31,9	17,2	114	28,7
	Сувозачи БУС	0,0	51	13,8	0,0	55	16,2	0,0	84	16,3
	Предње седиште БУС	0,0	112	20,1	31,4	63	28,2	13,8	121	25,6
Заштитни системи за децу	Дечије седиште	38,7	152	67,0	87,9	24	71,0	64,1	115	70,2
	Сигурносни појас	22,2	134	45,0	35,5	103	44,7	29,3	131	47,1
	Укупно – деца	31,0	149	56,8	62,5	78	59,2	47,5	137	59,7
Заштитни системи – сви у ПА		76,2	69	73,9	81,0	51	77,6	78,6	57	76,3
Заштитне каиге	Возачи мопеда	33,3	120	67,5	50,0	99	65,6	40,0	120	66,9
	Путници на мопедима	N/A	N/A	48,1	N/A	N/A	52,1	N/A	N/A	49,6
	Возачи и путници на мопедима	33,3	120	65,9	50,0	99	64,4	40,0	119	65,4
	Возачи мотоцикала	0,0	159	86,6	100,0	1	88,3	77,8	117	88,1
	Путници на мотоциклима	N/A	N/A	70,2	100,0	1	87,3	100,0	1	80,0
	Возача и путника на мотоциклима	0,0	159	84,8	100,0	1	88,2	80,0	108	87,0
	Мопедиста и мотоциклиста	20,0	156	74,6	90,0	36	78,6	66,7	113	77,2
	Бициклисти	1,0	49	4,3	0,0	64	11,5	0,9	82	6,4
Пешаци	% прелазака на "зелено" светло	N/A	N/A	83,6	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	83,6
	% прелазака на ОПП	68,5	97	67,4	N/A	N/A	N/A	68,5	97	67,4
	% исправних прелазака	68,5	110	73,8	N/A	N/A	N/A	68,5	110	73,8
	% испраних прелазака деце	88,0	37	76,6	N/A	N/A	N/A	88,0	37	76,6
	% прелазака без ометања	92,0	132	94,5	N/A	N/A	N/A	92,0	132	94,5

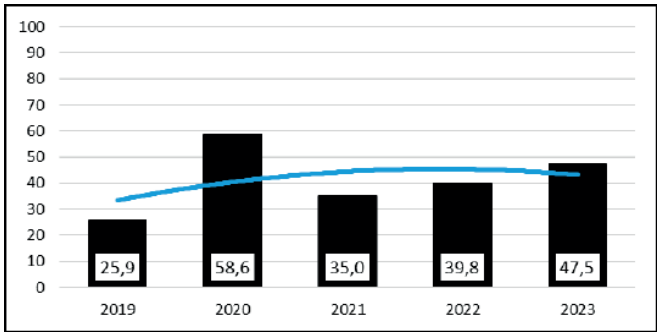
Слика бр. 7. *Вредности свих индикатора за посматрану локалну самоуправу у Републици Србији (АБС, 2023)*

Слика бр. 8. *Тренд % некоришћења мобилних телефона у вожњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t у посматраној локалној самоуправи, за период од 2019. до 2023. године (АБС, 2023)*

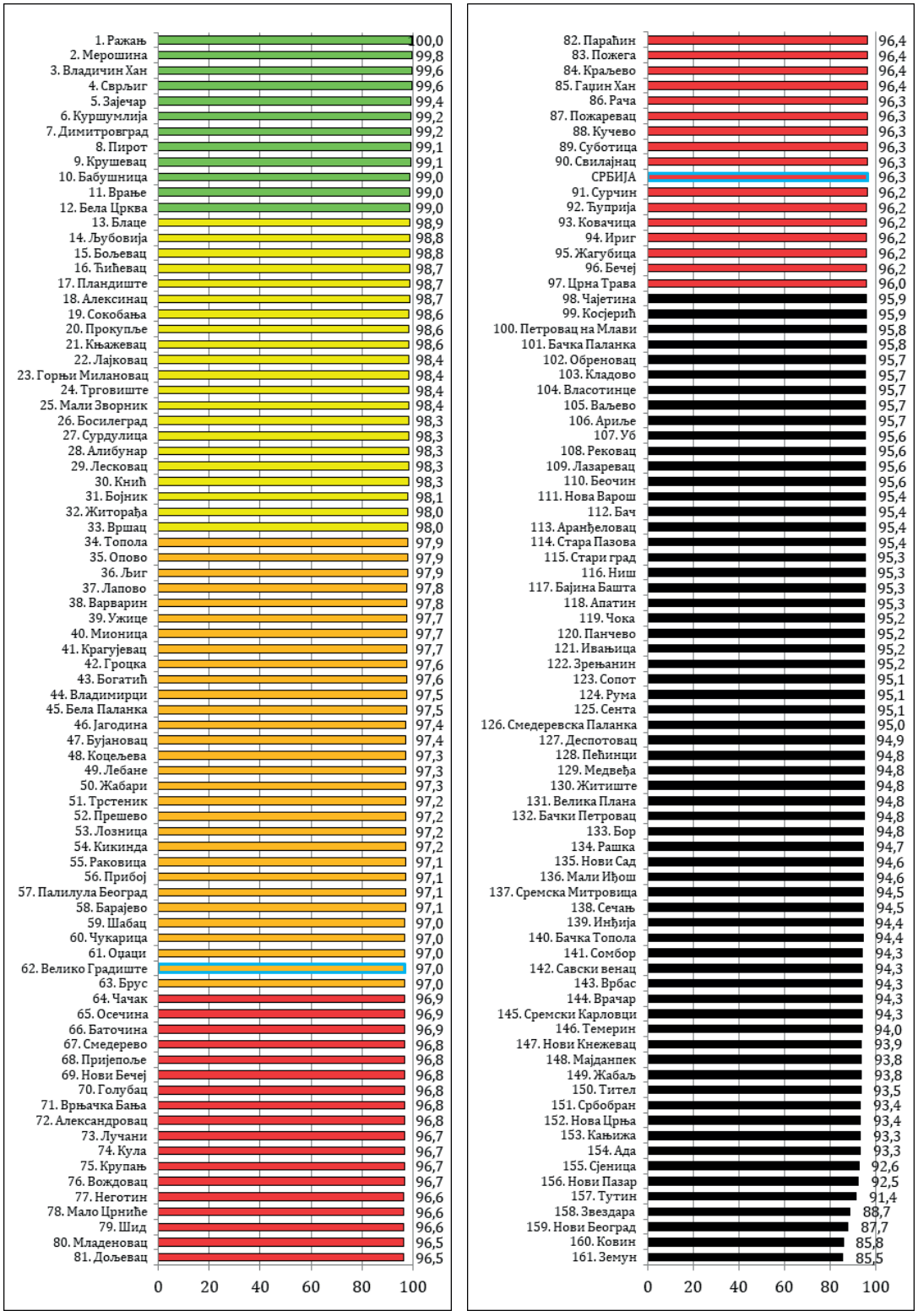
Слика бр. 9. *Тренд % употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t у посматраној локалној самоуправи, за период од 2019. до 2023. године (АБС, 2023)*

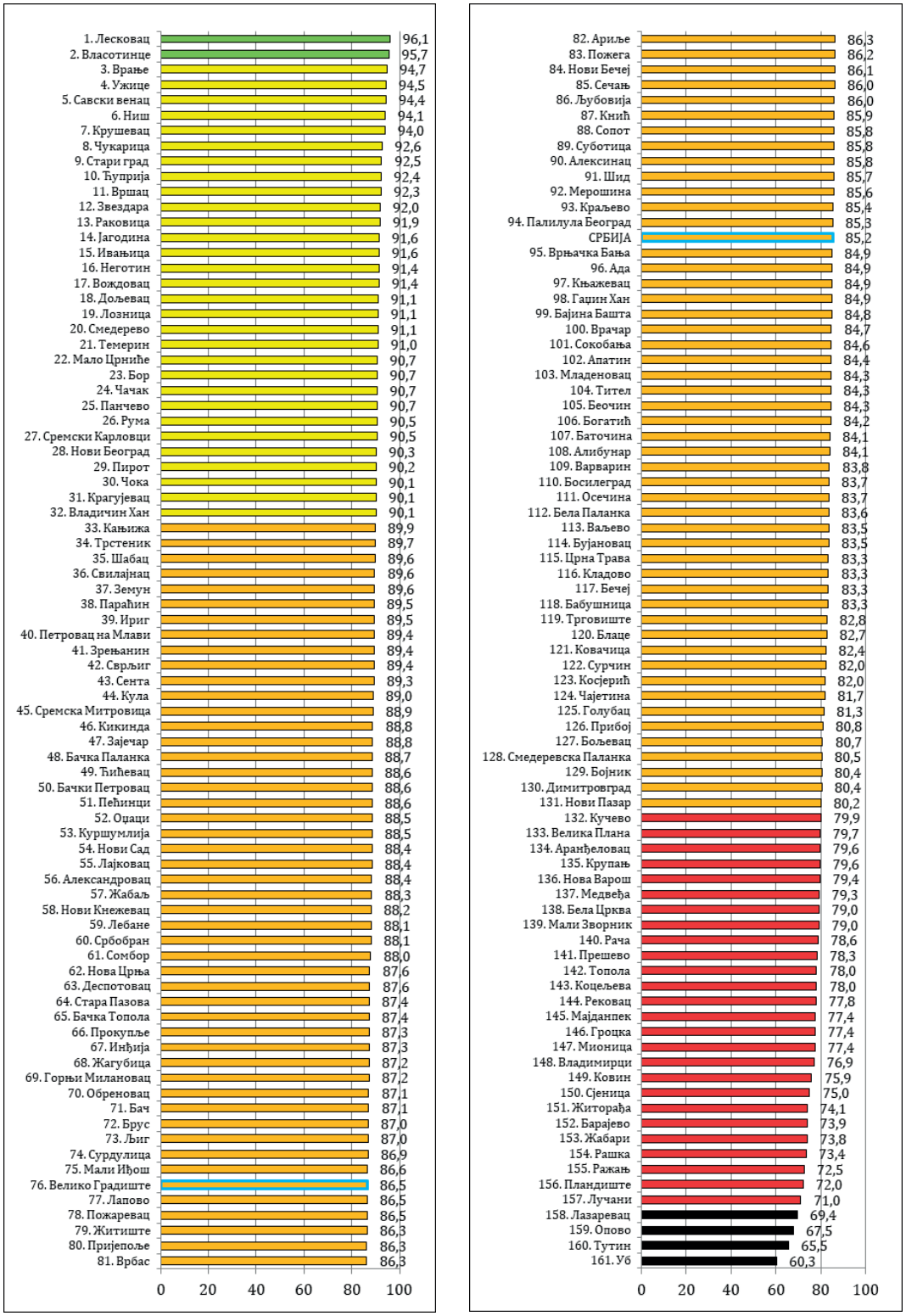
Слика бр. 10. *Тренд % употребе заштитних система за децу до 12 година у посматраној локалној самоуправи, за период од 2019. до 2023. године (АБС, 2023)*

Кључни проблеми безбедности саобраћаја на територији општине Велико Градиште којима треба посветити пажњу:

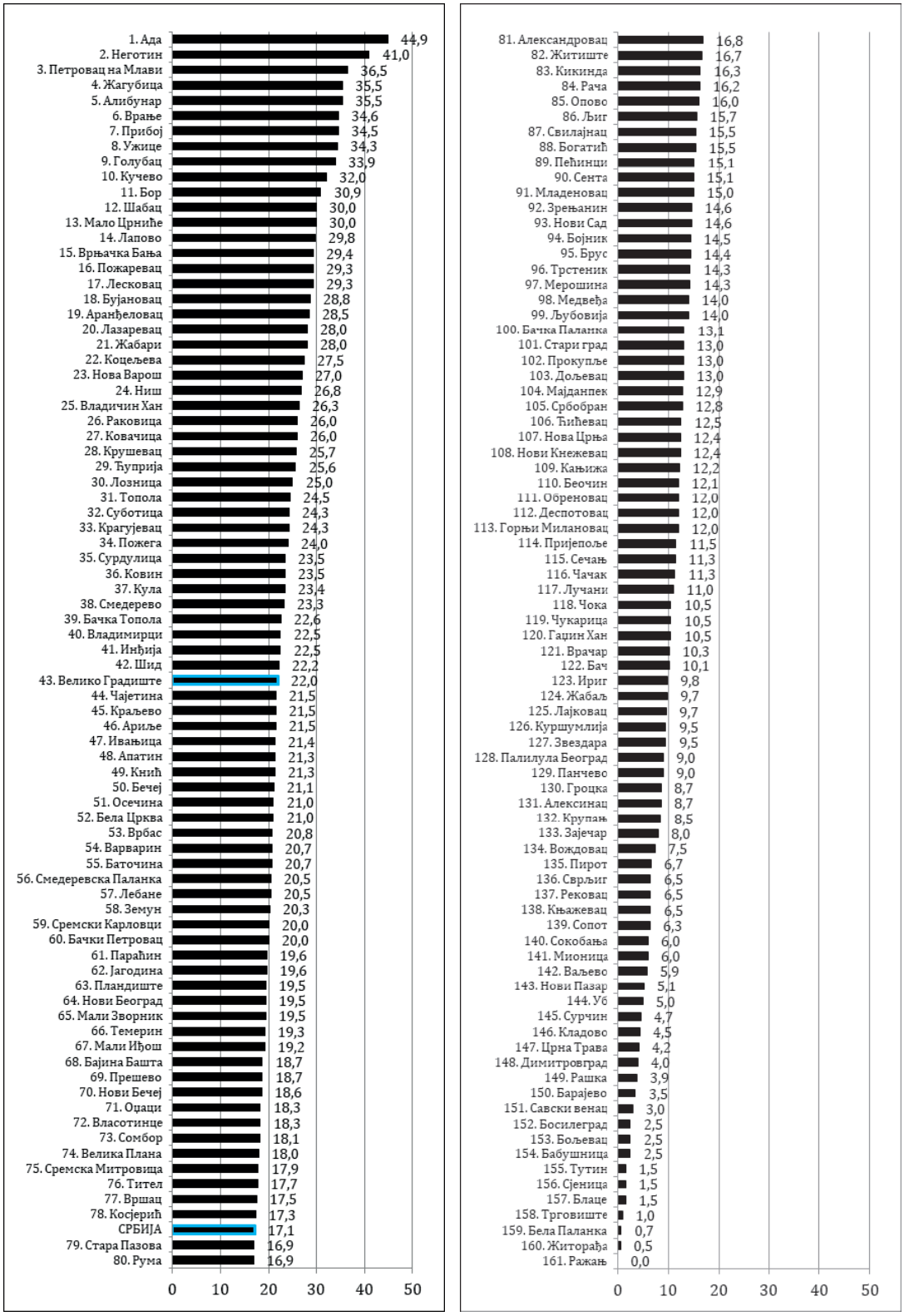
- **Коришћење мобилног телефона** - На територији општине Велико Градиште, индикатор коришћења мобилног телефона у путничким аутомобилима током вожње је на нивоу републичког просека. Вредност овог индикатора припада категорији средњих вредности.
- **Употреба сигурносног појаса на предњем седишту** - Вредност овог индикатора је на нивоу републичког просека и спада у категорији средњих вредности. Вредност овог индикатора бележи тенденцију раста током претходних година.
- **Употреба сигурносног појаса на задњем седишту** - Иако је општина Велико Градиште изнад републичког просека по овом индикатору, вредност овог индикатора је веома ниска и износи свега 22,0%.
- **Коришћење заштитних система за децу** - Вредност овог индикатора спада у категорију веома ниских вредности индикатора и испод је националног просека. Коришћење дечијих седишта у општине Велико Градиште је за преко 10% ниже у односу на републички просек.
- **Понашање пешака** - Вредности свих посматраних индикатора који анализирају понашање пешака припадају категорији средњих и веома ниских вредности.

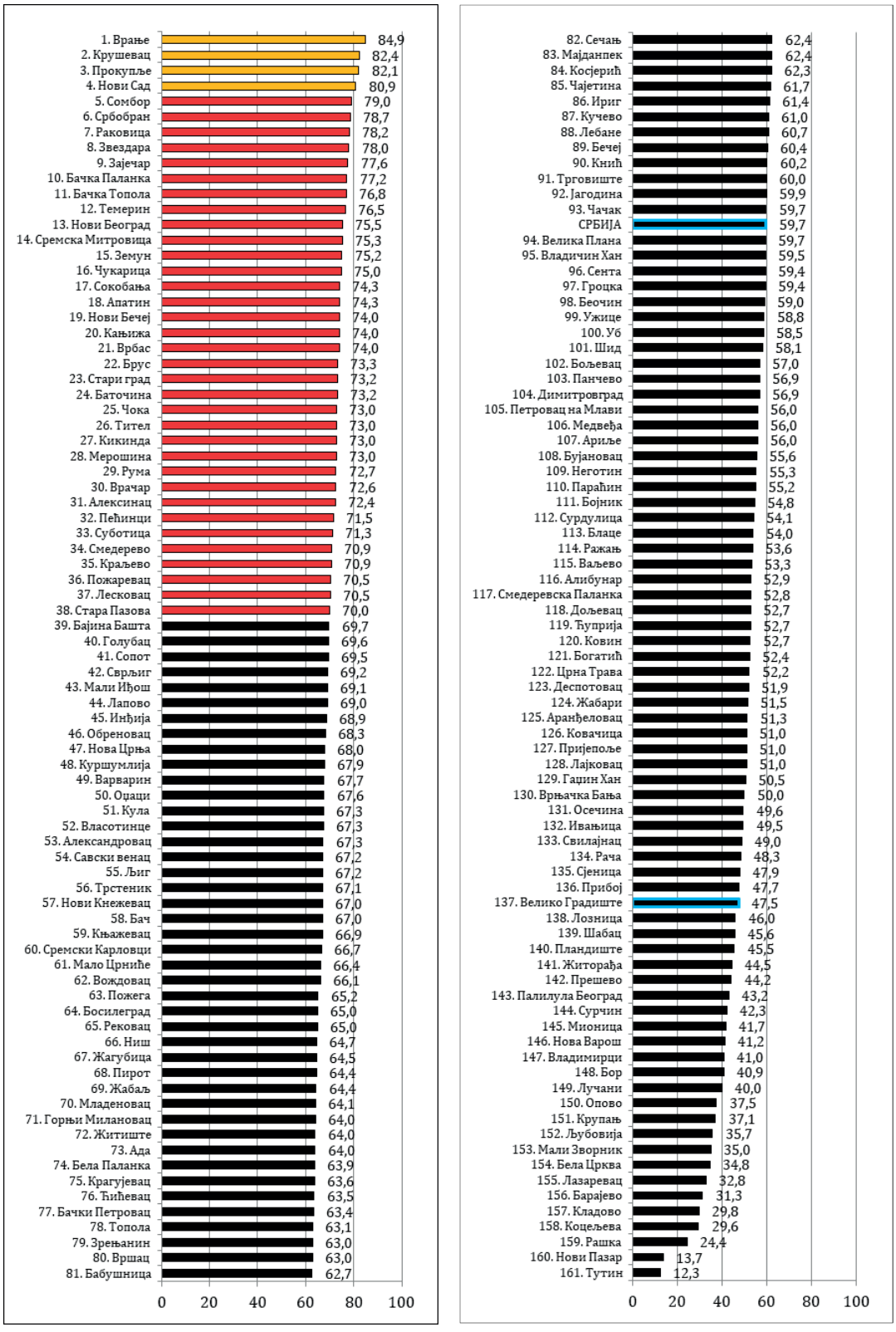
Дијаграм бр. 33. *% некоришћења мобилних телефона у вожњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t по локалним самоуправама, за 2023. годину (АБС, 2023)*

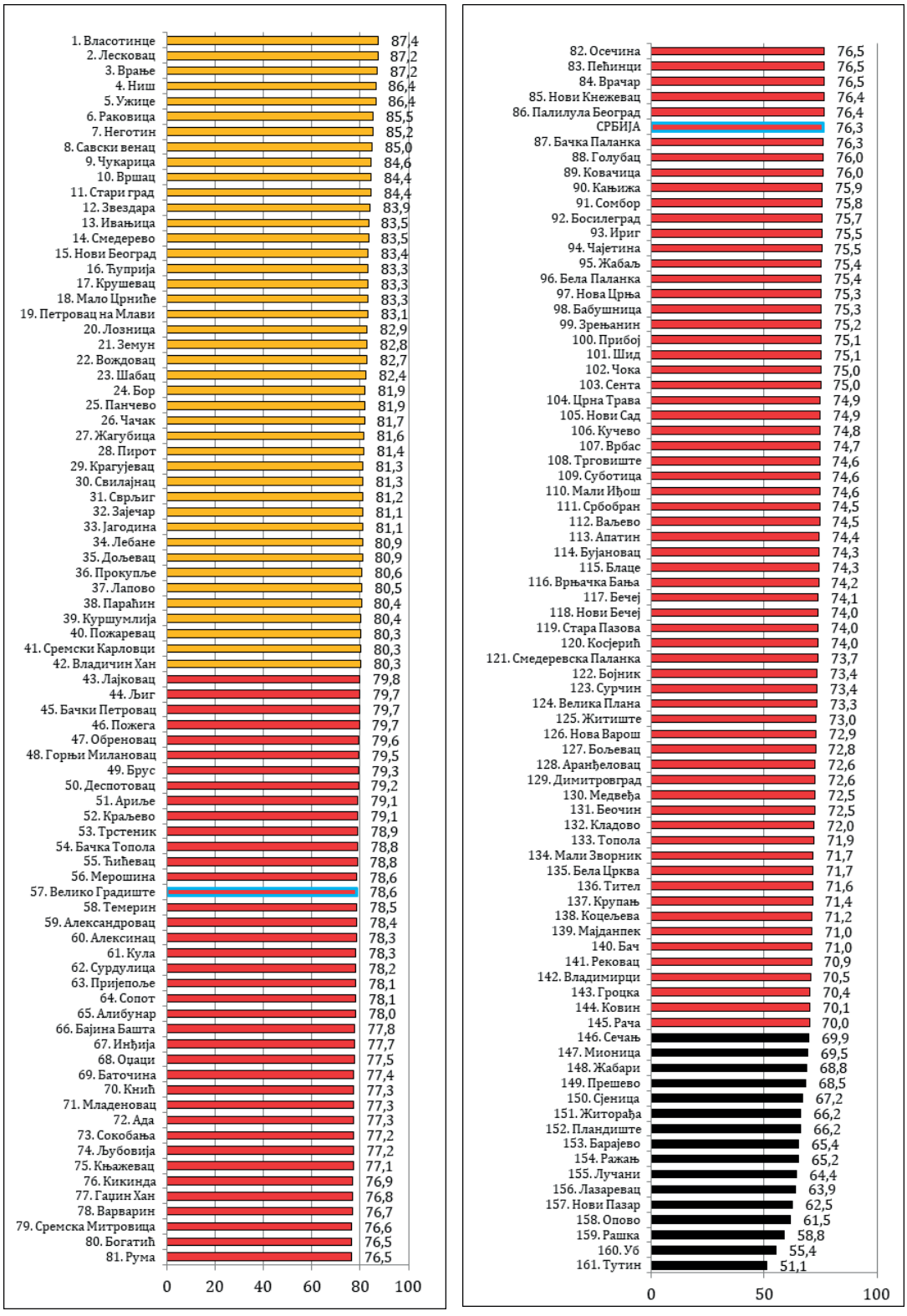
Дијаграм бр. 34. *% употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t по локалним самоуправама, за 2023. годину (АБС, 2023)*

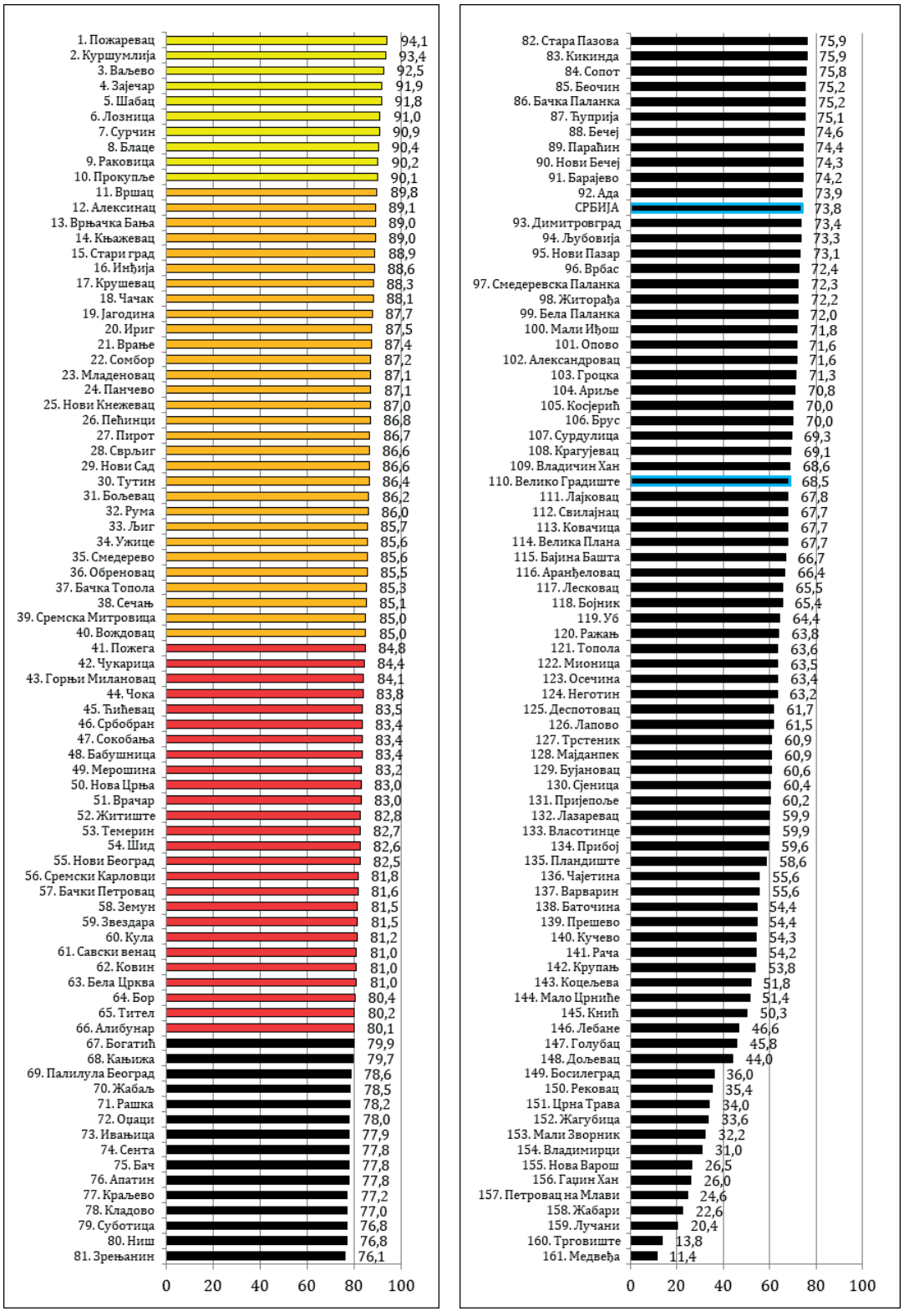
Дијаграм бр. 35. *% употребе сигурносног појаса на задњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t по локалним самоуправама, за 2023. годину (АБС, 2023)*

Дијаграм бр. 36. *% употребе заштитних система за децу до 12 година по локалним самоуправама, за 2023. годину (АБС, 2023)*

Дијаграм бр. 37. *% правилног коришћења сигурносних појасева, односно дечијих система заштите у путничким аутомобилима по локалним самоуправама, за 2023. годину (АБС, 2023)*

Дијаграм бр. 38. *% који прописно прелазе коловоз на обележеним пешачким прелазима (укупно за несемафорисане и несемафорисане пешачке прелазе) по локалним самоуправама, за 2023. годину (АБС, 2023)*

3.3. СТАВОВИ УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ

3.3.1. Предмет и метод истраживања

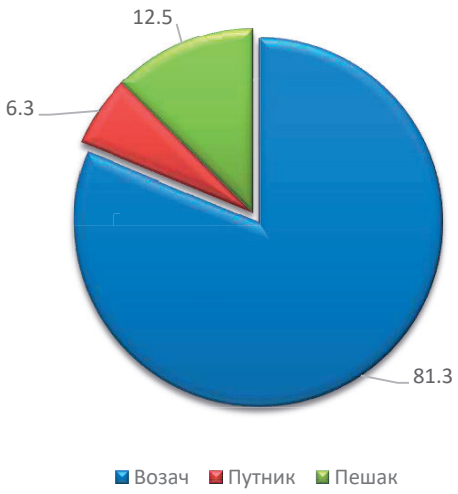
За потребе израде Стратегије безбедности саобраћаја на територији општине Велико Градиште за период од 2025. до 2030. године са Акционим планом, као и за потребе утврђивања постојећег стања безбедности саобраћаја спроведено је анкетно истраживање ставова грађана који живе на територији општине Велико Градиште. Анкетирање је вршено on line, путем платформе google forms. Анкетирање је вршено у периоду од 25.02.2025. године до 06.03.2025. године. Након прикупљања довољног броја анкета од стране анкетираних грађана, база података је са google forms преузета у MS Excel, након чега се приступило валидацији и обради података. Обрада података је вршена у статистичком програму IBM SPSS Statistics 26. Анкета се састојала од 14 питања затвореног типа односно од 14 питања са понуђеним одговорима. Анкету је попунило 48 испитаника односно становника који живе на територији општине Велико Градиште.

3.3.2. Резултати истраживања

Прво питање у анкетном истраживању становника на територији општине Велико Градиште гласило је: „У саобраћају најчешће учествујете као:“. Највећи проценат испитаника који су попунили анкету, најчешће учествују као возачи (81,3%), затим као пешаци (12,5%) и као путници (6,3%) (Табела бр. 23 и Дијаграм 39).

Табела бр. 23. *Одговор на питање: „У саобраћају најчешће учествујете као:“*

Одговор на питање	Учесталост	Проценат
Возач	39	81.3
Путник	3	6.3
Пешак	6	12.5
Укупно	**48**	**100.0**

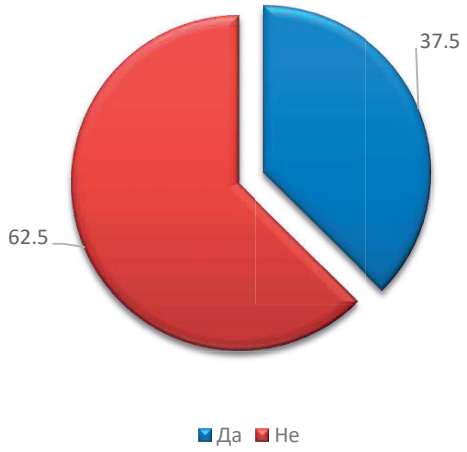

Дијаграм бр. 39. *Одговор на питање: „У саобраћају најчешће учествујете као:“*

Највећи проценат испитаника, чак 62,5%, никада нису учествовали у саобраћајној незгоди, док је 37,5% испитаника учествовало у саобраћајној незгоди (Табела бр. 24 и Дијаграм 40). Сви испитаници који су били учесници у саобраћајним незгодама учествовали су као возачи.

Табела бр. 24. *Одговор на питање: „Да ли сте некада учествовали у саобраћајној незгоди?“*

Одговор на питање	Учесталост	Проценат
Да	18	37.5
Не	30	62.5
Укупно	**48**	**100.0**

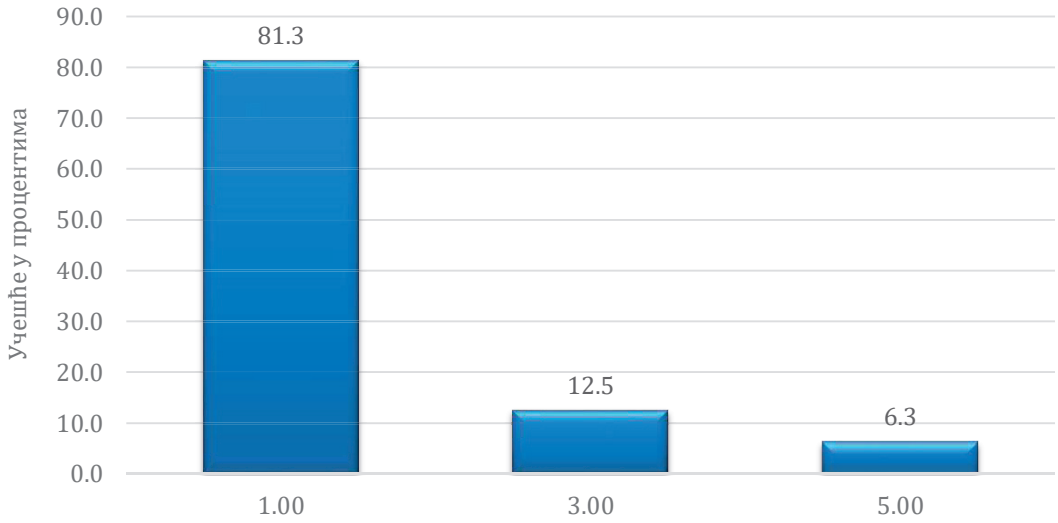
Дијаграм бр. 40. *Одговор на питање: „Да ли сте некада учествовали у саобраћајној незгоди?“*

На питање „Да ли користите сигурносни појас док управљате моторним возилом?“ сви испитаници (100%), су навели да користе сигурносни појас док управљају возилом.

Анкетни упитник је садржао и питање: „У последњих 30 дана колико често сте возили без употребе сигурносног појаса?“. Испитаници су на скали од 1 до 10 процењивали често коришћење сигурносног појаса у улози возача у последњих 30 дана, при чему је оцена 1 представљала потпуну не употребу сигурносног појаса, док је оцена 10 представљала потпуну односно свакодневну употребу сигурносног појаса. Испитаници су употребу сигурносног појаса, у последњих 30 дана, у највећем проценту (81,3%) оценили оценом 1, затим оценом 3 (12,5%) и оценом 5 (6,3%) (Табела бр. 25 и Дијаграм 41).

Табела бр. 25. *Одговор на питање: „У последњих 30 дана колико често сте возили без употребе сигурносног појаса?“*

Одговор на питање	Учесталост	Проценат
1.00	39	81.3
3.00	6	12.5
5.00	3	6.3
Укупно	**48**	**100.0**

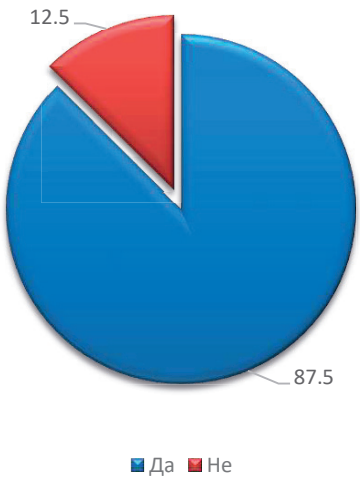

Дијаграм бр. 41. *Одговор на питање: „У последњих 30 дана колико често сте возили без употребе сигурносног појаса?“*

На питање „Да ли користите сигурносни појас као путник у возилу?“ 87,5% испитаника је навело да користи сигурносни појас, док је 12,5% испитаника навело да не користи сигурносни појас као путник у возилу (Табела бр. 26 и Дијаграм 42).

Табела бр. 26. *Одговор на питање: „Да ли користите сигурносни појас као путник у возилу?“*

Одговор на питање	Учесталост	Проценат
Да	42	87.5
Не	6	12.5
Укупно	**48**	**100.0**

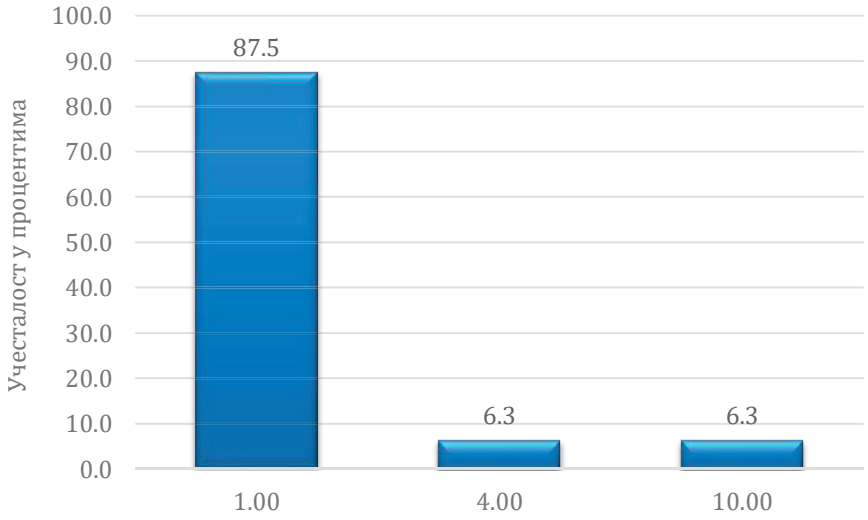

Дијаграм бр. 42. *Одговор на питање: „Да ли користите сигурносни појас као путник у возилу?“*

Анкетни упитник је садржао и питање: „У последњих 30 дана колико често сте путовали без употребе сигурносног појаса на задњем седишту аутомобила?“. Испитаници су на скали од 1 до 10 процењивали често коришћење сигурносног појаса на задњој клупи аутомобила у последњих 30 дана, при чему је оцена 1 представљала потпуну не употребу сигурносног појаса на задњој клупи возила, док је оцена 10 представљала потпуну односно свакодневну употребу сигурносног појаса на задњој клупи. Испитаници су употребу сигурносног појаса на задњој клупи возила, у последњих 30 дана, у највећем проценту (87,5%) оценили оценом 1, затим оценом 4 и оценом 10 (по 6,3%) (Табела бр. 27 и Дијаграм 43).

Табела бр. 27. *Одговор на питање: „У последњих 30 дана колико често сте путовали без употребе сигурносног појаса на задњем седишту аутомобила?“*

Одговор на питање	Учесталост	Проценат
1.00	42	87.5
4.00	3	6.3
10.00	3	6.3
Укупно	**48**	**100.0**

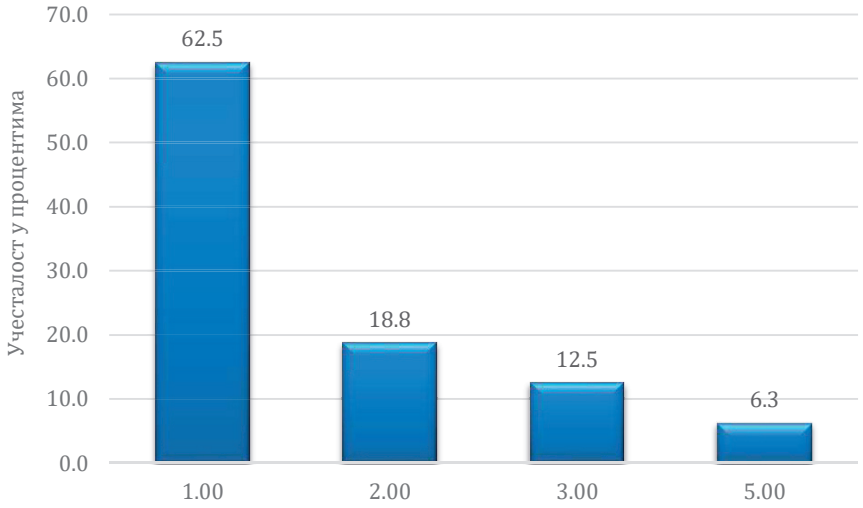

Дијаграм бр. 43. *Одговор на питање: „У последњих 30 дана колико често сте путовали без употребе сигурносног појаса на задњем седишту аутомобила?“*

На питање „у последњих 30 дана колико често сте возили изнад ограничења брзине у насељу“ већина испитаника је, на дефинисаној скали од оцене 1 (никада) до оцене 10 (свакодневно), навела оцену 1 (62,5%), оцену 2 (18,8%), оцену 3 (12,5%) и оцену 5 (6,3%) (Табела бр. 28 и Дијаграм 44).

Табела бр. 28. *Одговор на питање: „У последњих 30 дана колико често сте возили изнад ограничења брзине у насељу“*

Одговор на питање	Учесталост	Проценат
1.00	30	62.5
2.00	9	18.8
3.00	6	12.5
5.00	3	6.3
Укупно	**48**	**100.0**

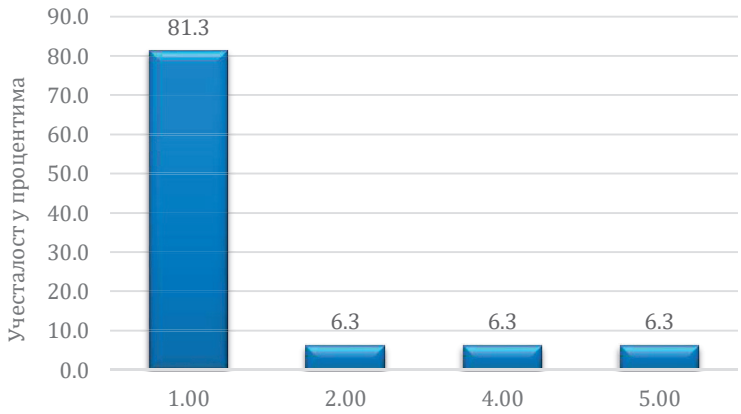

Дијаграм бр. 44. *Одговор на питање: „У последњих 30 дана колико често сте возили изнад ограничења брзине у насељу“*

Анкетни упитник је садржао и питање: „У последњих 30 дана колико често сте разговарали телефоном током вожње користећи руке?“. На дефинисаној скали од оцене 1 (никада) до оцене 10 (свакодневно), највећи проценат испитаника је навео оцену 1 (81,3%), оцену 2, оцену 3 и оцену 4 (по 6,3%) (Табела бр. 29 и Дијаграм 45).

Табела бр. 29. *Одговор на питање: „У последњих 30 дана колико често сте разговарали телефоном током вожње користећи руке?“*

Одговор на питање	Учесталост	Проценат
1.00	39	81.3
2.00	3	6.3
4.00	3	6.3
5.00	3	6.3
Укупно	**48**	**100.0**

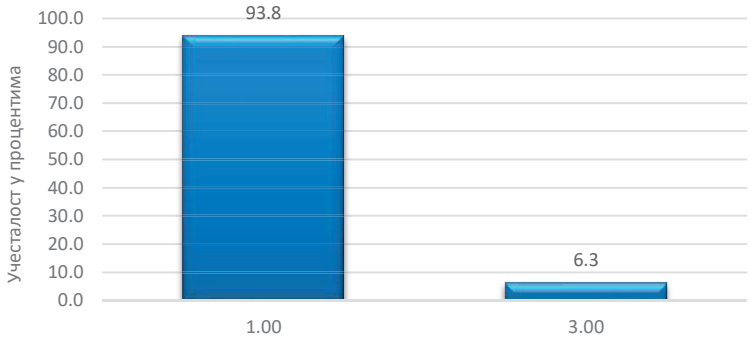
Дијаграм бр. 45. *Одговор на питање: „У последњих 30 дана колико често сте разговарали телефоном током вожње користећи руке?“*

На питање: „У последњих 30 дана колико често сте возили под дејством алкохола?“, на дефинисаној скали од оцене 1 (никада) до оцене 10

(свакодневно), највећи проценат испитаника је навео оцену 1 (93,8%), као и оцену 3 (6,3%) (Табела бр. 30 и Дијаграм 46).

Табела бр. 30. *Одговор на питање: „У последњих 30 дана колико често сте возили под дејством алкохола?“*

Одговор на питање	Учесталост	Проценат
1.00	45	93.8
3.00	3	6.3
Укупно	**48**	**100.0**

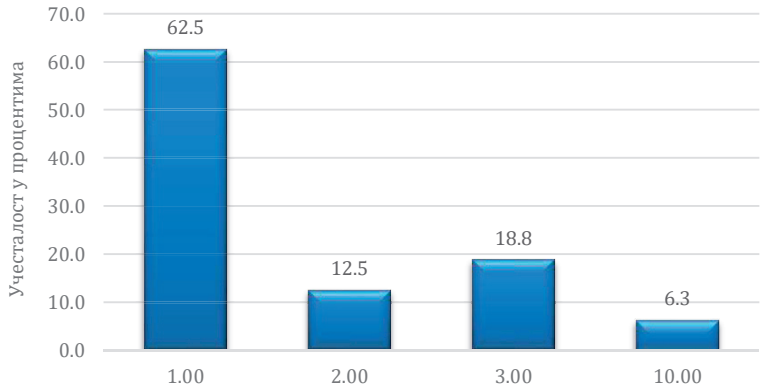

Дијаграм бр. 46. *Одговор на питање: „У последњих 30 дана колико често сте возили под дејством алкохола?“*

На питање: „У последњих 30 дана колико често сте возили уморни?“, на дефинисаној скали од оцене 1 (никада) до оцене 10 (свакодневно), највећи проценат испитаника је навео оцену 1 (62,5%), оцену 3 (18,8%), оцену 2 (12,5%), као и оцену 10 (6,3%) (Табела бр. 31 и Дијаграм 47).

Табела бр. 31. *Одговор на питање: „У последњих 30 дана колико често сте возили уморни?“*

Одговор на питање	Учесталост	Проценат
1.00	30	62.5
2.00	6	12.5
3.00	9	18.8
10.00	3	6.3
Укупно	**48**	**100.0**

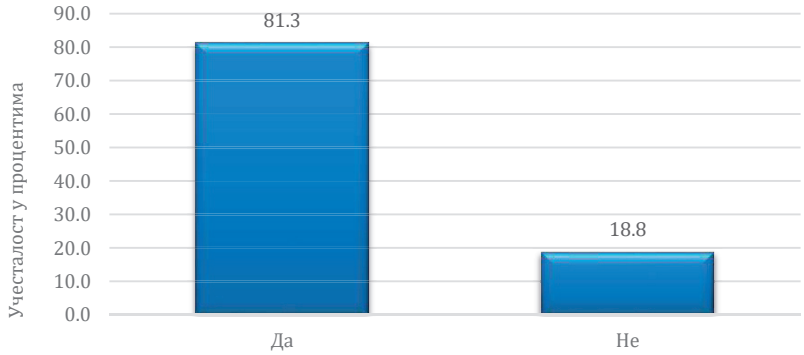

Дијаграм бр. 47. *Одговор на питање: „У последњих 30 дана колико често сте возили уморни?“*

Анкетни упитник је садржао и питање: „Да ли коловоз прелазите на пешачком прелазу?“. 81,3% испитаника је навело да коловоз прелази на пешачком прелазу, док је 18,8% испитаника навело да не прелази на пешачком прелазу (Табела бр. 32 и Дијаграм 48).

Табела бр. 32. *Одговор на питање: „Да ли коловоз прелазите на пешачком прелазу?“*

Одговор на питање	Учесталост	Проценат
Да	39	81.3
Не	9	18.8
Укупно	**48**	**100.0**

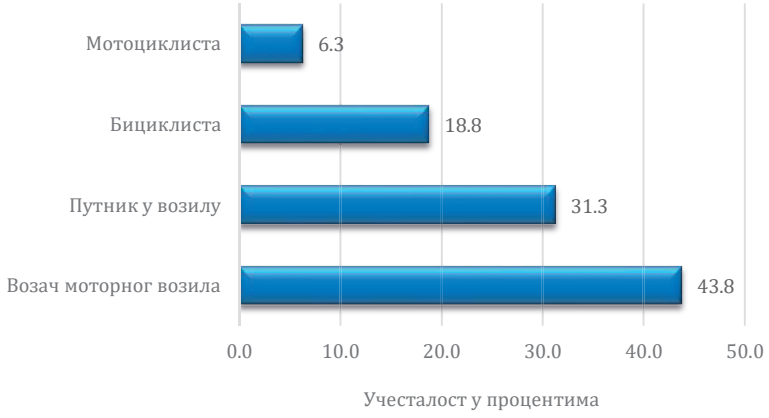

Дијаграм бр. 48. *Одговор на питање: „Да ли коловоз прелазите на пешачком прелазу?“*

Највећи проценат испитаника је навео да се у саобраћају, на територији општине Велико Градиште, осећају најбезбедније као возачи моторног возила (43,8%), као путници у возилу (31,3%), бициклисти (18,8%) и као мотоциклисти (6,3%) (Табела бр. 33 и Дијаграм 49).

Табела бр. 33. *Одговор на питање: „У саобраћају, на територији општине Велико Градиште, најбезбедније се осећате као:“*

Одговор на питање	Учесталост	Проценат
Возач моторног возила	21	43.8
Путник у возилу	15	31.3
Бициклиста	9	18.8
Мотоциклиста	3	6.3
Укупно	**48**	**100.0**

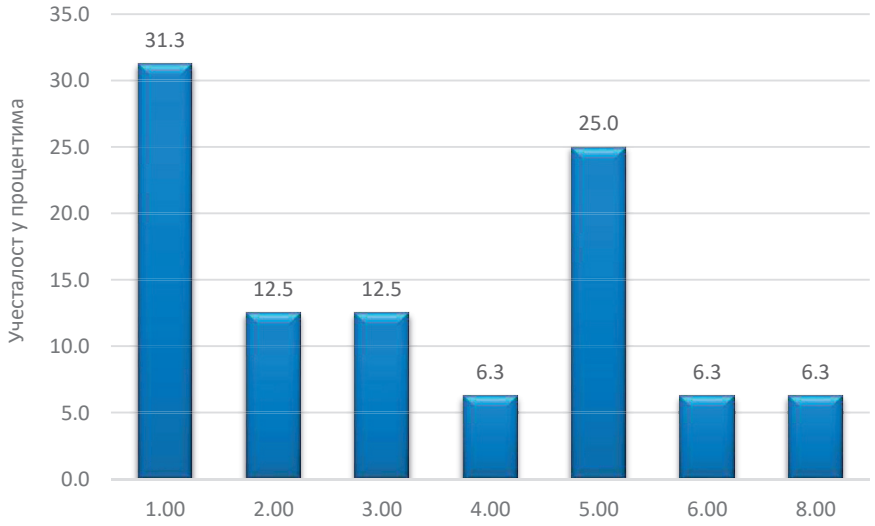

Дијаграм бр. 49. *Одговор на питање: „У саобраћају, на територији општине Велико Градиште, најбезбедније се осећате као:“*

Анкетни упитник је садржао и питање: „На скали од 1 до 10 којом оценом бисте оценили стање безбедности саобраћаја на територији општине Велико Градиште?“. На дефинисаној скали од оцене 1 (врло лоше стање безбедности саобраћаја) до оцене 10 (одлично стање безбедности саобраћаја), највећи проценат испитаника је навео оцену 1 (31,3%) и оцену 5 (25%) (Табела бр. 34 и Дијаграм 50).

Табела бр. 34. *Одговор на питање: „На скали од 1 до 10 којом оценом бисте оценили стање безбедности саобраћаја на територији општине Велико Градиште?“*

Одговор на питање	Учесталост	Проценат
1.00	15	31.3
2.00	6	12.5
3.00	6	12.5
4.00	3	6.3
5.00	12	25.0
6.00	3	6.3
8.00	3	6.3
Укупно	**48**	**100.0**

Дијаграм бр. 50. *Одговор на питање: „На скали од 1 до 10 којом оценом бисте оценили стање безбедности саобраћаја на територији општине Велико Градиште?“*

3.4. ДРУШТВЕНО-ЕКОНОМСКЕ ПОСЛЕДИЦЕ САОБРАЋАЈНИХ НЕЗГОДА

Како у Републици Србији још увек није развијена методологија за израчунавање укупних друштвено-економских трошкова саобраћајних незгода, по угледу на националну Стратегију, у општини Велико Градиште, коришћена је методологија Европске комисије (EC, DG for Mobility and Transport (2019): Handbook on the external costs of transport, version 2019).

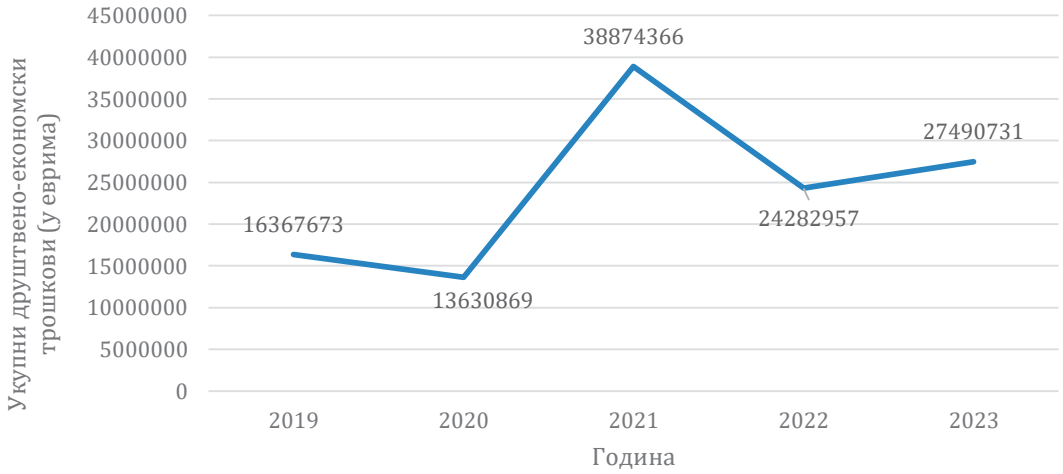
По коришћеној методологији, укупни друштвено-економски трошкови по саобраћајној незгоди са погинулима износе 3.273.909 евра, трошак једне саобраћајне незгоде са тешко повређеним лицем износи 498.591 евра, док

трошак једне саобраћајне незгоде са лако повређеним лицем износи 38.514 евра.

У табели бр. 35 дати су укупни друштвено-економски трошкови саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште, у периоду од 2019. до 2023. године.

Табела бр. 35. *Укупни друштвено-економски трошкови саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште*

Година	СНПОГ	СНТТП	СНЛТП	Укупни друштвено-економски трошкови (у еврима)
2019	2	19	9	16.367.673
2020	1	20	10	13.630.869
2021	7	31	13	38.874.366
2022	3	28	13	24.282.957
2023	2	41	13	27.490.731
укупно	15	139	58	120.646.596

Дијаграм бр. 51. *Друштвено-економски трошкови саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште, посматрано по годинама*

Укупни друштвено-економски трошкови саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште, за период од 2019. до 2023. године износе 120.646.596 евра, односно просечно годишње око 24,3 милиона евра.

4. КЉУЧНИ ПРОБЛЕМИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

На основу свеобухватне анализе постојећег стања безбедности саобраћаја на територији општине Велико Градиште утврђени су кључни проблеми који се могу сврстати у пет категорија:

Дијаграм бр. 52. *Кључни проблеми безбедности саобраћаја*

4.1. Организација и управљање

На основу спроведене анализе постојећег стања безбедности саобраћаја на територији општине Велико Градиште утврђено је да у претходном периоду није постојало стратешко управљање безбедношћу саобраћаја односно није успостављен тренд управљања безбедношћу саобраћаја.

4.2. Безбеднији путеви

Сагледавањем активности у претходном периоду утврђено је да није успостављена примена савремених алата за унапређење безбедности путева као што су нпр. провера безбедности саобраћаја, мапирање ризика и независне оцене утицаја пута на настанак саобраћајних незгода са погинулим лицима на локалном нивоу. Анализом саобраћајних незгода и последица утврђено је да се највећи број саобраћајних незгода догађа у насељу, при чему су најзаступљенија специфична места на којима се догађају саобраћајне незгоде кривине и пешачки прелази, док је у настанку саобраћајних незгода у великом броју

присутан утицајни фактор „клизав коловоз због временских прилика“. Имајући наведено у виду, савремени алати би омогућили идентификацију евентуалних специфичних недостатака пута са аспекта безбедности саобраћаја и дефинисање управљачких мера за унапређење безбедности саобраћаја.

4.3. Безбеднија возила

Низак ниво техничке културе доводи до занемаривања редовног одржавања возила, посебно старијих возила, што неповољно утиче на безбедност саобраћаја. Национални проблем који има утицај и на локални ниво јесте већа старост возног парка. Мале су могућности унапређења возног парка кроз систем редовног техничког прегледа возила, међутим могу се спроводити квалитетније контроле возила у саобраћају и на тај начин повећавати ниво безбедности возила.

Просечна старост свих возила у ПУ Пожаревац, која обухвата и општину Велико Градиште, 2023. године износила је 19 година. Имајући наведено у виду потребно је радити на стварању услова за субвенције за куповину нових возила, како би се поспешило обнављање возног парка и утицало на смањење просечне старости возила у саобраћају, на територији Републике Србије, па и на територији општине Велико Градиште. Унапређењу техничке исправности возног парка доприноси појачана контрола опремљености и рада техничких прегледа возила, а што може зависити од рада на локалу.

Велики број саобраћајних незгода догодило се при утицајном фактори „утицај неисправности возила“ на настанак саобраћајне незгоде. Анализом саобраћајних незгода утврђено је да су у највећем броју саобраћајних незгода учествовала путничка возила, а затим теретна возила и трактори. Наведени подаци указују на потребу да се посебна пажња усмери на наведене три категорије учесника. На пример, промовисати безбедност трактора употребом ротоационих светала, чистача пнеуматика, кабина, заштитних рамова и друго.

4.4. Безбеднији учесници у саобраћају

Континуираним праћењем знања, ставова и понашања различитих категорија учесника у саобраћају могу се дефинисати одговарајуће мере, и на краћим временским пресецима, што би довело до смањења страдања у саобраћајним незгодама.

Кључни проблеми који се односе на учеснике у саобраћају су низак ниво свести о опасностима прекорачења брзине, посебно у насељу, што за последицу има повећана страдања управо у насељу. „Неприлагођена брзина условима саобраћаја и стању пута“ представља најзаступљенији утицајни фактор у укупном броју саобраћајних незгода.

Идентификован је низак ниво свести о употреби заштитних система, посебно сигурносног појаса на задњем седишту и безбедносних седишта за децу. И као последица технолошког развоја у 21. веку, велики проблем представља дистракција у току вожње првенствено услед употребе мобилног телефона или мултимедије у возилима.

Поред уочених проблема који се односе на ниво свести, као кључни проблем безбедности саобраћаја издваја се недостатак континуираног унапређења

знања, ставова и понашања одређених категорија учесника у саобраћају као што су деца, млади возачи и старија лица.

Да би се успоставио безбедан систем саобраћаја неопходан је стручан трансфер знања до професионалаца који се баве образовањем, васпитањем и сличним делатностима. Недостатак континуираног усавршавања знања, ставова и понашања професионалаца у безбедности саобраћаја, као што су васпитачи, учитељи, руководиоци транспортних компанија и сл. представља један од кључних проблема безбедности саобраћаја у општини Велико Градиште.

Утврђен је недостатак примене друштвеног маркетинга, односно кампања, усмерених на развијање знања, безбедних ставова и понашања у саобраћају посебно за категорије учесника у саобраћају као што су деца, млади возачи, старија лица, пешаци, возачи трактора и мотоциклисти.

Имајући у виду вредности индикатора перформанси безбедности саобраћаја, поред превентивних мера недостају и појачане репресивне мере према пешацима који не поштују прописе који се односе на начин и место преласка коловоза, према возачима који не поштују прописе који се односе на забрану употребе мобилног телефона у току вожње, поштовање ограничења брзине, вожњу под утицајем, на употребу заштитних система према путницима, са посебним акцентом на путнике на задњем седишту у путничким аутомобилима, који не поштују прописе који се односе на употребу заштитних система. Такође, репресивне мере су изостављене и код употребе заштитних система код возача мопеда, мотоцикала и бицикала. Посебно забрињавајући податак је и изостанак репресивних мера усмерених према не коришћењу заштитних система за децу (употреба дечијих седишта и сигурносних појасева).

4.5. Безбеднији учесници у саобраћају

Хитне службе које делују након саобраћајне незгоде су полиција, хитна медицинска помоћ и ватрогасци. Примарни проблем из ове области је што нису успостављене мере за унапређење активности након саобраћајне незгоде на локалном нивоу.

Кључни проблем представља недостатак организовања стручног усавршавања и унапређења координације рада интервентних служби (службе хитне помоћи, саобраћајне полиције, сектора за ванредне ситуације и других) који има за циљ да скрати време одзива, односно да унапреди ниво пружања хитне медицинске помоћи и рехабилитације након саобраћајне незгоде.

5. ДЕФИНИСАЊЕ ЖЕЉЕНОГ СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ ЗА ПЕРИОД ОД 2025. ДО 2030. ГОДИНЕ

АМБИЦИЈА

Општина Велико Градиште међу 10 најбезбеднијих локалних заједница у Републици Србији према вредностима пондерисаног јавног ризика.

МИСИЈА

Систем безбедности друмског саобраћаја који се заснива на принципима безбедног система стварајући одрживу мобилност свих учесника у саобраћају, уз минималне штетне последице.

ВИЗИЈА

Велико Градиште без погинулих и без тешко повређених лица у саобраћајним незгодама

5.1. СТРАТЕШКИ ЦИЉ

Смањен број погинулих лица за најмање 50% и тешко повређених лица за најмање 50% до 2030. године у односу на 2019. годину и без погинуле и тешко повређене деце у саобраћају.

Табела бр. 36. *Индикатор успешности за погинула и повређена лица*

Индикатори успешности	Начин верификације	Почетна вредност (2019)	Циљна вредност (2030)
Број погинулих лица	број погинулих	2	1
Број тешко повређених лица	број тешко повређених	11	5
Број погинуле деце	број погинулих	1	0
Број тешко повређене деце	број тешко повређених	0	0

Индикатори успешности за погинула и повређена лица су приказани и графички, са дефинисаним прелазним циљевима на Дијаграму бр. 41 и бр. 42. У

погледу безбедности деце циљ је без погинуле деце у 2030. години и да се одржи ниво у погледу тешко повређене деце.

Дијаграм бр. 53. *Жељено стање броја погинулих лица, у односу на 2019. годину*

Дијаграм бр. 54. *Жељено стање броја тешко повређених лица, у односу на 2019. годину*

5.2. ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ

До достизања општег циља води пет посебних циљева усаглашених са циљевима националне Стратегије безбедности саобраћаја, који су у вези са пет стубова безбедности саобраћаја.

Организација и управљање безбедношћу саобраћаја	Функционалан систем безбедности саобраћаја у коме су сви субјекти посвећени остваривању циљева Стратегије и Акционог плана
Безбеднији путеви	Најмање 75% путовања се обавља путевима са високим стандардима безбедности саобраћаја у складу са приступом безбедног система и захтевима аутономних возила
Безбеднија возила	Просечна старост путничких и комерцијалних моторних возила у саобраћају испод 13 година
Безбеднији учесници у саобраћају	Знање, ставови и понашање учесника у саобраћају на нивоу најбезбеднијих локалних заједница у Републици Србији
Активности након саобраћајне незгоде	Систем спасавања и збрињавања који максимизира могућност преживљавања и успешност медицинског опоравка повређених у саобраћајним незгодама.

5.2.1. Организација и управљање безбедношћу саобраћаја

Оперативни циљ 1	Функционалан систем безбедности саобраћаја у коме су сви субјекти посвећени остваривању циљева Стратегије и Акционог плана

Индикатори успешности	Начин верификације	Почетна вредност (2019)	Циљна вредност (2030)
Проценат усаглашености Стратегије и Акционог плана са националним и њихова примена.	Према Извештају Савета	Није мерено	100%
Проценат финансијских средстава која се користе за унапређење безбедности саобраћаја, у односу на укупна средства опредељена за безбедност саобраћаја.	Према Извештају Савета	Није мерено	100%
Капацитет субјеката безбедности саобраћаја за вршење послова безбедности саобраћаја.	Експертска оцена, 1-10	Није мерено	9
Квалитет комуникације, кооперације и координације између субјеката безбедности саобраћаја	Експертска оцена, 1-10	Није мерено	10

За достизање Оперативног циља 1 потребно је реализовати следеће мере:

Мера 1.1 Успостављање и имплементација стратешког управљања безбедношћу саобраћаја

Успостављање и имплементација стратешког управљања безбедношћу саобраћаја подразумева усвајање и доследно спровођење Стратегије и Акционог плана безбедности саобраћаја, који су усаглашени са националном Стратегијом и Акционим планом. Стратешко управљање безбедношћу саобраћаја подразумева и редовну анализу стања безбедности саобраћаја и извештавање. Скупштина општине ће најмање два пута годишње, анализирати стање безбедности саобраћаја и спровођење мера и активности из ове Стратегије. Савет се састаје најмање једном месечно и најмање два пута годишње припремају и објављују извештаје о стању и проблемима безбедности саобраћаја.

Мера 1.2 Унапређење финансирања безбедности саобраћаја

Средства намењена за безбедност саобраћаја ће се доследно користити кроз имплементацију пројектног финансирања безбедности саобраћаја уз константан надзор над трошењем ових средстава, а обезбедиће се и додатни извори финансирања.

Мера 1.3 Унапређење институционлног капацитета

Јачање институционалног капацитета ће се вршити новим кадровима, а поред тога стручно ће се усавршавати постојећи кадрови у области безбедности саобраћаја, посебно у јавном сектору.

Мера 1.4 Унапређење комуникације, координације и кооперације институција у безбедности саобраћаја

Обезбедиће се стално унапређење комуникације, кооперације и координације између субјеката безбедности саобраћаја, које подразумева редовно одржавање седница Савета, унапређење сарадње између институција кроз заједничку реализацију активности, као и унапређење хоризонталне и вертикалне координације између субјеката који се баве безбедношћу саобраћаја у јавном и приватном сектору.

5.2.2. Безбеднији путеви

Оперативни циљ 2 Најмање 75% путовања се обавља путевима са високим стандардима безбедности саобраћаја у складу са приступом безбедног система и захтевима аутономних возила

Индикатори успешности	Начин верификације	Почетна вредност (2019)	Циљна вредност (2030)
Проценат km путева од укупне дужине путева на територији општине Велико Градиште, који задовољавају најстрожије захтеве безбедности саобраћаја, односно на којима је мапирањем ризика утврђена оцена безбедности од 60% и више	Из извештаја Управљача пута	Није мерено	75%
Степен планираних, пројектованих, изграђених и одржаваних општинских путева и улица, уз потпуно уважавање рањивости свих учесника у саобраћају и уз примену концепта самообјашњавајућих и опраштајућих путева	Експертска оцена, 1-10	Није мерено	9
Степен планираних, пројектованих, изграђених и одржаваних државних путева који пролазе кроз насеље, уз потпуно уважавање рањивости свих учесника у саобраћају и уз примену концепта самообјашњавајућих и опраштајућих путева	Експертска оцена, 1-10	Није мерено	9

За достизање Оперативног циља 2 потребно је реализовати следеће мере:

Мера 2.1 Примена савремених алата за унапређење безбедности путева

Управљачи путева редовно ће спроводити све прописане алате унапређења безбедности путне инфраструктуре и имплементирати прихваћене предлоге мера и то: проверу безбедности саобраћаја, мапирање ризика, идентификацију и рангирање опасних места, као и независну оцену утицаја пута на саобраћајне незгоде са погинулим лицима.

За пројекте нових путева и за пројекте реконструкције путева редовно ће се спроводити ревизија пројеката пута са аспекта безбедносних карактеристика пута.

Мера 2.2 Унапређење безбедности саобраћаја на локацијама повећане угрожености по рањиве учеснике у саобраћају

Управљач пута уређиваће зоне школа, а друге угрожене локације са већим ризиком страдања по рањиве учеснике у саобраћају третираће адекватним мерама и активностима кроз пројекте побољшања безбедности саобраћаја.

5.2.3. Безбеднија возила

Оперативни циљ 3 Просечна старост путничких и комерцијалних моторних возила у саобраћају испод 13 година

Индикатори успешности	Начин верификације	Почетна вредност (2019)	Циљна вредност (2030)
Просечна старост путничких возила.	Није мерено		13 година
Просечна старост возног парка	Према Извештају АБС-а	19	13 година
Заступљеност возила микромобилности у саобраћају	Према Извештају Савета	Није мерено	20%
Проценат безбедних и исправних пољопривредних возила на јавним путевима	Према Извештају Савета	Није мерено	85%

За достизање Оперативног циља 3 потребно је реализовати следеће мере:

Мера 3.1 Унапређење техничке исправности возила

Успоставиће се чешће контроле техничке исправности возила у саобраћају и чешће контроле рада техничких прегледа. Успоставиће се систем добровољних бесплатних ванредних техничких прегледа за све заинтересоване власнике и кориснике возила. Дефинисаће се и увести начини стимулисања набавке нових возила.

Мера 3.2 Субвенције за набавку возила микромобилности

Дефинисаће се и увести начини стимулисања набавке возила микромобилности (лаких електричних возила, бицикала, електричних бицикала и сл.) за све заинтересоване становнике општине Великог Градишта.

Мера 3.3 Унапређење безбедности пољопривредних возила која учествују у саобраћају на јавним путевима

Успоставиће се систем бесплатних техничких прегледа за пољопривредна возила у циљу унапређења техничке исправности ових возила.

Дефинисаће се и увести субвенције за набавку безбедносних рамова за тракторе које би заједно са националним субвенцијама омогућиле возачима трактора да веома повољно обезбеде безбедносне рамове за тракторе и чистаче за пнеуматиле.

Имплементираће се мере за унапређење означавања пољопривредних возила на јавним путевима, посебно у условима смањене видљивости.

5.2.4. Безбеднији учесници у саобраћају

Оперативни циљ 4 Знање, ставови и понашање учесника у саобраћају на нивоу најбезбеднијих локалних заједница у Републици Србији

Индикатори успешности	Начин верификације	Почетна вредност (2019)	Циљна вредност (2030)
Успостављен систем саобраћајног образовања и васпитања по нивоима	Експертска оцена, 1-10	Није мерено	8
Проценат возача путничких аутомобила којима је прихватљиво да, у току вожње, не користе сигурносни појас	Проценат	Није мерено	2%
Проценат путника у путничким аутомобилима којима је прихватљиво да, у току вожње, не користе сигурносни појас на задњем седишту	Проценат	Није мерено	5%
Проценат возача мопеда/мотоцикла којима је прихватљиво да у току вожње не користе заштитну кацигу	Проценат	Није мерено	2%
Проценат возача путничких аутомобила којима је прихватљиво да прекорачују ограничење брзине у насељу	Проценат	Није мерено	3%
Проценат возача којима је прихватљиво да возе и после конзумирања алкохола	Проценат	Није мерено	1%
Проценат возача којима је прихватљиво да, у току вожње, користе мобилни телефон који држе у руци	Проценат	Није мерено	3%
Проценат возача и сувозача путничких аутомобила који, у току вожње користе сигурносни појас	Проценат	85,2%	99,0%
Проценат путника на задњем седишту путничких аутомобила који, у току вожње користе сигурносни појас	Проценат	17,1%	65,0%
Проценат деце која у путничким аутомобилима правилно користе одговарајуће системе заштите	Проценат	59,7%	90%
Проценат мотоциклиста и мопедиста који правилно користе заштитне кациге	Проценат	77,2%	90%
Проценат пешака који прелазе коловоз на обележеном пешачком прелазу	Проценат	67,4%	90,0%
Проценат пешака који прелазе коловоз поштујући знаке на семафору	Проценат	83,6%	95,0%
Проценат возача путничких аутомобила који поштују ограничење брзине у насељу	Проценат	Није мерено	85,0%
Проценат возача путничких аутомобила који не прекорачују ограничење брзине у насељу за више од 10 km/h	Проценат	Није мерено	95,0%
Проценат возача путничких аутомобила који не прекорачују ограничење брзине ван насеља за више од 10 km/h	Проценат	Није мерено	95,0%

Индикатори успешности	Начин верификације	Почетна вредност (2019)	Циљна вредност (2030)
Проценат возача у саобраћајном току који управљају возилом под утицајем алкохола	Проценат	Није мерено	0,2%

За достизање Оперативног циља 4 потребно је реализовати следеће мере:

Мера 4.1 Унапређење система саобраћајног образовања и васпитања

Унапређење система саобраћајног образовања и васпитања је неопходно спроводити у континуитету, још од најранијег детињства. У предшколским и школским установама развиће се наставни планови и програми, који ће на адекватан начин, у значајно већој мери третирати тематику безбедног учествовања у саобраћају, што би омогућило деци да стекну одговарајућа знања, способности, навике и саобраћајну културу. Едукативне активности ће се спроводити у учионици, на полигону и у реалном саобраћају применом различитих метода прилагођених узрасту детета (од предшколског до краја основне школе).

Образовне институције као што су предшколске установе, основне школе и средње школе обезбедиће стицање знања, формирање исправних ставова још од предшколских установа и утемељивање исправног понашања од пешака до, касније, возача. Да би се мере успешно имплементирале обезбедиће се стручно усавршавање професионалаца, као што су васпитачи, учитељи и наставници из области безбедности деце у саобраћају.

Ауто-школе ће професионалним односом према обуци кандидата у које спада поштовање плана и систематичности у обуци, поштовање трајања часова обуке, формирањем возача са исправним ставовима, квалитетним знањем и безбедним понашањем формирати безбедне возаче.

Одрасле и старије учеснике у саобраћају неопходно је перманентно едуковати кроз прилагођене програме целоживотног учења, посебно старије учеснике у саобраћају и професионалне возаче. Организовати едукације, специјализоване обуке и дообуке прилагођене свакој од циљних група.

Мера 4.2 Примена превентивно пропагандног деловања

Имплементирати друштвени маркетинг, односно кампање, усмерене на развијање знања, ставова и понашања у саобраћају са посебним освртом на штетно дејство алкохола, значај употребе заштитних система, негативан утицај употребе мобилног телефона у току вожње, значај употребе заштитне опреме, понашања и повећање уочљивости рањивих учесника у саобраћају у условима смањене видљивости, посебно пешака.

Такође, у руралним деловима општине Великог Градишта реализовати кампање за унапређење знања, ставова и понашања возача трактора у

саобраћају са акцентом на значај исправности светлосно-сигналних уређаја и угрожавања безбедности наношењем блата на коловоз и сл.

Мера 4.3 Унапређење система саобраћајне принуде

Саобраћајна принуда има двоструки ефекат, који се огледа у објективном ризику кажњавања и субјективном ризику кажњавања. На овај начин принудом се делује репресивно, али и превентивно (васпитно). Репресивне мере ће се усмерити према пешацима који не поштују прописе који се односе на начин и место преласка коловоза, према возачима који не поштују прописе који се односе на забрану употребе мобилног телефона у току вожње, поштовање ограничења брзине, вожњу под утицајем алкохола, на употребу заштитних система и према путницима, са посебним акцентом на путнике на задњем седишту у путничким аутомобилима који не поштују прописе који се односе на употребу заштитних система.

Мера 4.4 Праћење знања, ставова и понашања учесника у саобраћају

Да би се обезбедила успешна примена Стратегије и мера дефинисаних Акционим планом потребно је континуирано пратити стање безбедности саобраћаја у погледу знања, ставова и понашања свих учесника у саобраћају. То подразумева спровођење пројеката који се односе на мерење индикатора перформанси безбедности саобраћаја и утврђивање ставова учесника у саобраћају како би се током периода спровођења Стратегије поједине активности могле, по потреби, интензивирати.

5.2.5. Активности након саобраћајне незгоде

Оперативни циљ 5 Систем спасавања и збрињавања који максимизира могућност преживљавања и успешност медицинског опоравка повређених у саобраћајним незгодама.

Индикатори успешности	Начин верификације	Почетна вредност (2019)	Циљна вредност (2030)
Време одзива хитне медицинске помоћи.	Минути	Није мерено	8
Ниво знања хитних служби за деловање након саобраћајних незгода.	Експертска оцена, 1-10	Није мерено	9
Ниво увежбаности хитних служби за деловање након саобраћајне незгоде.	Експертска оцена, 1-10	Није мерено	9

Ниво оспособљености хитних служби за деловање на месту саобраћајне незгоде.	Експертска оцена, 1-10	Није мерено	9

За достизање Оперативног циља 5 потребно је реализовати следеће мере:

Мера 5.1 Успостављање савременог квалитетног комуникационог система

Успоставиће се комуникациони систем, на нивоу општине Велико Градиште, који омогућава квалитетну једновремену гласовну комуникацију међу свим хитним службама односно јединицама хитних служби и који омогућава квалитетну аудио и видео везу и брзо слање и пријем података између хитних служби, што ће омогућити значајно већу брзину и квалитет деловања свих хитних служби једновремено.

Мера 5.2 Унапређење стручности, оспособљености и увежбаности припадника хитних служби за деловање након саобраћајне незгоде

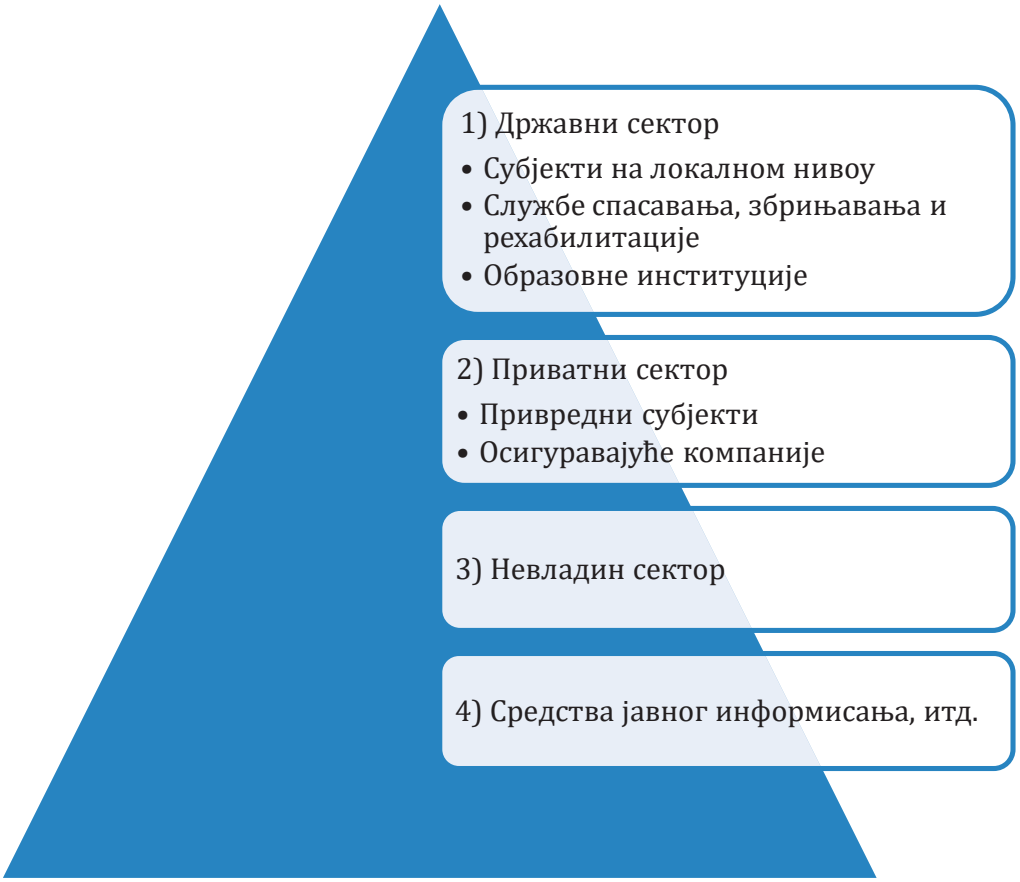
Иновираће се и спроводити програми образовања, обуке, стручног усавршавања и увежбавања хитних служби за деловање након саобраћајне незгоде, у циљу стицања неопходних знања, вештина и оспособљености, укључујући и масовне саобраћајне незгоде. Поред тога, успоставиће се систем непрекидног, периодичног, заједничког обучавања и увежбавања припадника хитних служби.

6. НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ

Носиоци активности су примарни за покретање и реализацију активности дефинисаних Стратегијом и Акционим планом. У Акционом плану безбедности саобраћаја биће одређени носиоци за сваку меру и активност појединачно. Они ће, у складу са Акционим планом, планирати и благовремено покретати све субјекте који су укључени у реализацију активности, обезбеђивати предуслове за успешну реализацију, реализовати активности, пратити реализацију и извештавати о резултатима.

У циљу што успешније реализације и достизања стратешких циљева безбедности саобраћаја, носилац активности ће у реализацију, благовремено укључивати друге субјекте и старати се о доброј комуникацији, координацији и кооперацији. Други субјекти учествоваће у реализацији, у складу са својим надлежностима, облашћу деловања и могућностима.

Носиоци активности могу бити препознати у различитим организацијама – секторима, као што је државни сектор, приватни сектор, невладин сектор, средства јавног информисања и сл.

Слика бр. 11. *Носиоци активности*

Посебно се истичу следећи субјекти, као кључни носиоци активности:

ДРЖАВНИ СЕКТОР	**СУБЈЕКТИ НА ЛОКАЛНОМ НИВОУ** • Скупштина општине • Председник општине • Веће општине • Савет за координацију послова безбедности саобраћаја на путевима на територији општине Велико Градиште • Управљач општинских путева и улица • Месне заједнице
	СЛУЖБЕ СПАСАВАЊА, ЗБРИЊАВАЊА И РЕХАБИЛИТАЦИЈЕ • Ватрогасци • Хитна помоћ • Болница • Дом здравља • Амбуланте
	ОБРАЗОВНЕ ИНСТИТУЦИЈЕ • Дечији вртићи и предшколске установе • Основне и средње школе
	ПРАВОСУДНИ ОРГАНИ • Тужилаштво • Суд
ПРИВАТНИ СЕКТОР	**ПРИВРЕДНИ СУБЈЕКТИ** • Ауто-школе • Технички прегледи • Транспортне компаније • Привреда
	ОСИГУРАВАЈУЋЕ КОМПАНИЈЕ
НЕВЛАДИН СЕКТОР	• Невладине организације и удружења грађана • Политичке партије
СРЕДСТВА ЈАВНОГ ИНФОРМИСАЊА	• Телевизија

7. ПРАЋЕЊЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ, ЕВАЛУАЦИЈА И ИЗВЕШТАВАЊЕ

Основ за успостављање стручног и научно аргументованог праћења стања безбедности саобраћаја је управо стручно праћење, извештавање и евалуација мера и активности које предвиђа Стратегија. Анализа достизања пролазних и коначних циљева на годишњем нивоу и редовно извештавање о стању безбедности саобраћаја су од примарног значаја за достизање постављених циљева, како општих тако и посебних.

Праћење стања безбедности саобраћаја представља непрекидан процес који је заснован на подацима и на науци. Праћење стања безбедности саобраћаја спроводи се у циљу редовног извештавања надлежних институција, стручне и најшире јавности, као и у циљу дефинисања остварених и неостварених циљеве Стратегије.

У циљу праћења стања безбедности саобраћаја неопходно је успоставити редовно праћење најважнијих обележја безбедности саобраћаја за територију општине Велико Градиште и то:

- Апсолутних и релативних показатеља о саобраћајним незгодама и последицама саобраћајних незгода;
- Индикатора перформанси система безбедности саобраћаја;
- Угрожености учесника у саобраћају;
- Ставова о ризицима у саобраћају;
- Показатеља о путевима;
- Показатеља о возилима;
- Саобраћајних прекршаја;
- Стања капацитета и интегритета најважнијих субјеката на државном и нижим нивоима и других релевантних показатеља.

Праћење реализације мера и активности које су предвиђене овом Стратегијом подразумева да се на годишњем нивоу прати степен реализације мера и активности дефинисаних Акционим планом. За све активности које нису реализоване неопходно је сагледати разлоге због којих нису реализоване и дефинисати мере за решавање конкретних проблема.

Постојеће стање безбедности саобраћаја и степен реализације мера и активности утврђивати кроз научно-истраживачке пројекте, затим публиковати и саопштавати. У програмима рада предвидети учешће на научно-стручним скуповима из области безбедности саобраћаја, најмање једном годишње. На овим научно-стручним скуповима приказати реализоване активности, ефекте спроведених мера и степен достизања циљева.

На свакој седници Савета анализирати најважније показатеље безбедности саобраћаја, спровођење мера и активности из Стратегије. Савет треба да припреми и достави Извештаје о стању безбедности саобраћаја, најмање два пута годишње, на разматрање Скупштини општине Велико Градиште.

Извештавење о стању безбедности на територији општине Велико Градиште подразумева:

- Годишње извештавање;
- Јавне презентације;
- Ревизије и препоруке.

Годишњи извештаји требају да обухвате праћење тока, тренда и реализације свих дефисаних циљева како у Стретегији, тако и у Акционом плану. Дакле,

годишњи извештаји требају да садрже почетну и постигнуту вредност неког показатеља, односно циља, као и тренд који је остварен. Уколико постигнути резултати одступају од тренда потребно је утврдити утицајне факторе који су довели до одступања, али утврдити и корективне управљачке мере којима би се обезбедило достизање дефинисаног циља. Годишње извештаје потребно је приказивати путем статистичке анализе, као и помоћу графичких статистичких приказа.

Обједињени извештаји свих појединих субјеката, носилаца активности из Акционог план потребно је подносити Општинском већу и Скупштини општине и јавно презентовати. На јавном презентацији Извештаја анализираће се спроведене мере и активности, односно ефекти спроведених мера и степен достизања циљева. За све активности које нису реализоване неопходно је сагледати разлоге због којих нису реализоване и дефинисати мере односно препоруке за решавање конкретних проблема. Стручна јавност ће, по потреби, предлагати корективне мере: интензивирање спровођења планираних мера и активности, кориговање планираних или додавање нових мера и активности.

Посебно је важно омогућити редовно извештавање јавности о стању безбедности саобраћаја путем електронских и других медија. Извештаје треба учинити доступним стручној и најширој јавности путем интернета. У штампаним и електронским медијима објављивати најважније податке о стању безбедности саобраћаја. У телевизијским и радио емисијама говорити о ризицима у саобраћају, као и мерама и активностима за унапређење безбедности саобраћаја.

8. ЛИТЕРАТУРА

[1] АБС. (2023.) Истраживање индикатора перформанси безбедности саобраћаја за 2023. годину. Београд. https://www.abs.gov.rs/static/uploads/15294_zitiste2023ls.pdf
[2] Department for Transport. (2009). Advice about local road safety strategies. London.
[3] Duarte, A., Corben, B. (1998). IMPROVEMENT TO BLACK SPOT TREATMENT STRATEGY, Report No. 132, Monash University, Accident Research Centre.
[4] EC, DG for Mobility and Transport (2019): Handbook on the external costs of transport, version 2019.
[5] Elvik, R. (2007). ROAD SAFETY MANAGEMENT BY OBJECTIVES: A CRITICAL ANALYSIS OF THE NORWEGIAN APPROACH, Accident Analysis and Prevention Vol. 40, pp. 115-122.
[6] European Comission, Directorate-General for Energy and Transport. Halving the number of road accident victims in the eu by 2010: a shared responsibility.
[7] European Comission. 2003. Saving 20 000 lives on our roads: a shared responsibility.
[8] European Parliament. The European Strategic Action Plan for Road Safety 2021-2030.
[9] https://www.abs.gov.rs/static/uploads/15133_ibs_2023_brosura_sajt.pdf преузето дана 15.02.2025. године.
[10] Lacroix, J., Silcock, D. (2002). Urban road safety, sustainable transport: a sourcebook for policy-makers in developing cities. BMZ.
[11] PRI. (2000). International road safety strategy.
[12] PRI. (2000). National strategic road safety plans: code of good practice.
[13] SEETO. Proposed regional road safety strategy: Information and discussion about the draft of the RRSS.
[14] Службени гласник РС. br. 55/05, 71/05 – ispravka, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – US, 72/12, 7/14 – US i 44/14. Национална стратегија безбедности саобраћаја на путевима и акциони план за Републику Србију, за период од 2013. до 2020. године
[15] Службени гласник РС. број 30/18. Стратегија безбедности саобраћаја републике србије за период од 2023 до 2030. године са акционим планом за 2023. до 2025. године. https://www.abs.gov.rs/rsc/strateska-dokumenta
[16] United Nations. (2005). Resolution adopted by the general assembly, 60/05. Improving global road safety, General Assembly, sixtieth session, agenda item 60.
[17] United Nations. (2010). Resolution adopted by the general assembly, 64/255. Improving global road safety, General Assembly, sixty-fourth session, agenda item 46.
[18] United Nations. Global plan for the decade of action for road safety 2011-2020.
[19] United Nations. Global plan for the decade of action for road safety 2021-2030.
[20] Vujanić, M., Lipovac, K., Jovanović, D., Pešić D., Antić, B. (2013). ''BOTTOM-UP'' AND '''TOP-DOWN'' Approach for defining road safety strategy- case study: city of Belgrade, IJTTE vol. 3(2), pp. 185-203, issn 2217-544x (print), issn 2217-5652 (online), doi 10.7708/2217-544x
[21] WHO Regional Office for Europe. (2009). European status report on road safety: towards safer roads and healthier transport choices. Copenhagen.
[22] WHO. (2004). Preventing road traffic injury: a public health perspective for europe.
[23] WHO. (2004). World report on road traffic injury prevention.
[24] WHO. (2006). Road traffic injury prevention: training manual.
[25] WHO. (2015). Global Status Report on Road Safety, дана 12.10.2024. године. интернет адреса: http://www.who.int/violence_injury_prevention/road_safety_status/2015/en/

9. ПОПИС СЛИКА

Слика бр. 1. Алгоритам процеса формирања стратегије безбедности саобраћаја 8
Слика бр. 2. План активности 9
Слика бр. 3. Приказ главних области деловања (стубова) 29
Слика бр. 4. Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са не коришћењем мобилних телефона у вожњи и прелазака пешака на „зелено“ светло (АБС, 2023) 79
Слика бр. 5. Дефинисање боје индикатора у вези са заштитним системима (АБС, 2023) 79
Слика бр. 6. Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са преласком коловоза од стране пешака на пешачком прелазу (АБС, 2023) 79
Слика бр. 7. Вредности свих индикатора за посматрану локалну самоуправу у Републици Србији (АБС, 2023) 80
Слика бр. 8. Тренд % некоришћења мобилних телефона у вожњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t у посматраној локалној самоуправи, за период од 2019. до 2023. године (АБС, 2023) 80
Слика бр. 9. Тренд % употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t у посматраној локалној самоуправи, за период од 2019. до 2023. године (АБС, 2023) 81
Слика бр. 10. Тренд % употребе заштитних система за децу до 12 година у посматраној локалној самоуправи, за период од 2019. до 2023. године (АБС, 2023) 81
Слика бр. 11. Носиоци активности 110

10. ПОПИС ТАБЕЛА

Табела бр. 1. Пример SWOT анализе за једну од општина ... 8
Табела бр. 2. Ефекти примењених третмана црних тачака ... 11
Табела бр. 3. Кључне компоненте локалне стратегије безбедности саобраћаја ... 16
Табела бр. 4. Стопа смртности услед повреда у друмском саобраћају (на 100.000 становника) у регионима WHO, 2002. година ... 17
Табела бр. 5. Кључне компоненте локалне стратегије безбедности саобраћаја ... 20
Табела бр. 6. Фактори безбедности саобраћаја ... 21
Табела бр. 7. Укупан број саобраћајних незгода на територији Републике Србије према врсти незгоде, за период од 2014. до 2023. године ... 47
Табела бр. 8. Расподела саобраћајних незгода по општинама у Републици Србији, према врсти незгоде за период од 2019. - 2023. године ... 51
Табела бр. 9. Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште посматрано према врсти незгода и годинама ... 56
Табела бр. 10. Последице саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште, за период од 2019. до 2023. године ... 57
Табела бр. 11. Последице саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште посматрано према врсти и половима, за период од 2019. до 2023. године ... 58
Табела бр. 12. Последице саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште посматрано према врсти и старости учесника, за период од 2019. до 2023. године ... 60
Табела бр. 13. Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште према врсти и месецима у току године, за период од 2019. до 2023. године ... 62
Табела бр. 14. Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште према врсти и данима у току недеље, за период од 2019. до 2023. године ... 64
Табела бр. 15. Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште према врсти и часовима у току дана, за период од 2019. до 2023. године ... 66
Табела бр. 16. Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште према врсти и месту настанка, за период од 2019. до 2023. године ... 68
Табела бр. 17. Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште према врсти и специфичном месту настанка саобраћајне незгоде, за период од 2019. до 2023. године ... 69
Табела бр. 18. Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште према врсти и категорији возила, за период од 2019. до 2023. године ... 70
Табела бр. 19. Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште према последицама и својству учесника у саобраћају, за период од 2019. до 2023. године ... 72
Табела бр. 20. Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште према врсти и типовима, за период од 2019. до 2023. године ... 73
Табела бр. 21. Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште према врсти и групи утицајних фактора, за период од 2019. до 2023. године ... 76
Табела бр. 22. Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште према врсти и утицајним факторима, за период од 2019. до 2023. године ... 77
Табела бр. 23. Одговор на питање: „У саобраћају најчешће учествујете као:“ ... 88
Табела бр. 24. Одговор на питање: „Да ли сте некада учествовали у саобраћајној незгоди?“ ... 89
Табела бр. 25. Одговор на питање: „У последњих 30 дана колико често сте возили без употребе сигурносног појаса?“ ... 89
Табела бр. 26. Одговор на питање: „Да ли користите сигурносни појас као путник у возилу?“ . 90
Табела бр. 27. Одговор на питање: „У последњих 30 дана колико често сте путовали без употребе сигурносног појаса на задњем седишту аутомобила?“ ... 91
Табела бр. 28. Одговор на питање: „У последњих 30 дана колико често сте возили изнад ограничења брзине у насељу“ ... 91
Табела бр. 29. Одговор на питање: „У последњих 30 дана колико често сте разговарали телефоном током вожње користећи руке?“ ... 92
Табела бр. 30. Одговор на питање: „У последњих 30 дана колико често сте возили под дејством алкохола?“ ... 93
Табела бр. 31. Одговор на питање: „У последњих 30 дана колико често сте возили уморни?“ ... 93

Табела бр. 32. Одговор на питање: „Да ли коловоз прелазите на пешачком прелазу?“ 94
Табела бр. 33. Одговор на питање: „У саобраћају, на територији општине Велико Градиште, најбезбедније се осећате као:“ 94
Табела бр. 34. Одговор на питање: „На скали од 1 до 10 којом оценом бисте оценили стање безбедности саобраћаја на територији општине Велико Градиште?“ 95
Табела бр. 35. Укупни друштвено-економски трошкови саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште..... 96
Табела бр. 36. Индикатор успешности за погинула и повређена лица 100

11. ПОПИС ДИЈАГРАМА

Дијаграм бр. 1. Стопе смртности од повреда у друмском саобраћају на 100.000 становника, на подручју Европског региона Светске здравствене организације ... 13
Дијаграм бр. 2. Расподела активности према стубовима деловања, изражено у процентима ... 42
Дијаграм бр. 3. Расподела саобраћајних незгода према врсти незгоде ... 47
Дијаграм бр. 4. Укупан број саобраћајних незгода на територији Републике Србије, за период од 2019. до 2023. године ... 48
Дијаграм бр. 5. Број саобраћајних незгода са погинулим лицима на територији Републике Србије, за период од 2019. до 2023. године ... 48
Дијаграм бр. 6. Број саобраћајних незгода са повређеним лицима на територији Републике Србије, за период од 2019. до 2023. године ... 49
Дијаграм бр. 7. Број саобраћајних незгода са материјалном штетом на територији Републике Србије, за период од 2019. до 2023. године ... 50
Дијаграм бр. 8. Расподела саобраћајних незгода према врсти незгоде ... 55
Дијаграм бр. 9. Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште, посматрано према годинама ... 56
Дијаграм бр. 10. Број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште, посматрано према врсти незгода и годинама ... 56
Дијаграм бр. 11. Последице саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште, за период од 2019. до 2023. године ... 57
Дијаграм бр. 12. Последице саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште, за период од 2019. до 2023. године ... 58
Дијаграм бр. 13. Последице саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште посматрано према врсти и половима, за период од 2019. до 2023. године ... 59
Дијаграм бр. 14. Последице саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште посматрано према врсти и половима, за период од 2019. до 2023. године ... 59
Дијаграм бр. 15. Последице саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште посматрано према старости учесника, за период од 2019. до 2023. године ... 60
Дијаграм бр. 16. Последице саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште посматрано према врсти и старости учесника, за период од 2019. до 2023. године ... 61
Дијаграм бр. 17. Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште посматрано по месецима у току године, за период од 2019. до 2023. године ... 62
Дијаграм бр. 18. Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште посматрано према врсти и месецима у току године, за период од 2019. до 2023. године ... 63
Дијаграм бр. 19. Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште према данима у току недеље, за период од 2019. до 2023. године ... 64
Дијаграм бр. 20. Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште према врсти и данима у току недеље, за период од 2019. до 2023. године ... 65
Дијаграм бр. 21. Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште посматрано према часовима у току дана, за период од 2019. до 2023. године ... 65
Дијаграм бр. 22. Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште према врсти и часовима у току дана, за период од 2019. до 2023. године ... 67
Дијаграм бр. 23. Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште посматрано према месту настанка, за период од 2019. до 2023. године ... 67
Дијаграм бр. 24. Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште према врсти и месту настанка, за период од 2019. до 2023. године ... 68
Дијаграм бр. 25. Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште посматрано према специфичном месту настанка саобраћајне незгоде, за период од 2019. до 2023. године ... 68
Дијаграм бр. 26. Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште према врсти и специфичном месту настанка саобраћајне незгоде, за период од 2019. до 2023. године ... 69
Дијаграм бр. 27. Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште посматрано према категорији возила, за период од 2019. до 2023. године ... 71

Дијаграм бр. 28. Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште према врсти и категорији возила, за период од 2019. до 2023. године ... 71
Дијаграм бр. 29. Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште посматрано према својству учесника у саобраћају, за период од 2019. до 2023. године ... 72
Дијаграм бр. 30. Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште према последицама и својству учесника у саобраћају, за период од 2019. до 2023. године ... 73
Дијаграм бр. 31. Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште према групи утицајних фактора, за период од 2019. до 2023. године ... 75
Дијаграм бр. 32. Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште према врсти и групи утицајних фактора, за период од 2019. до 2023. године ... 76
Дијаграм бр. 33. % некоришћења мобилних телефона у вожњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t по локалним самоуправама, за 2023. годину (АБС, 2023) ... 82
Дијаграм бр. 34. % употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t по локалним самоуправама, за 2023. годину (АБС, 2023) ... 83
Дијаграм бр. 35. % употребе сигурносног појаса на задњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t по локалним самоуправама, за 2023. годину (АБС, 2023) ... 84
Дијаграм бр. 36. % употребе заштитних система за децу до 12 година по локалним самоуправама, за 2023. годину (АБС, 2023) ... 85
Дијаграм бр. 37. % правилног коришћења сигурносних појасева, односно дечијих система заштите у путничким аутомобилима по локалним самоуправама, за 2023. годину (АБС, 2023) ... 86
Дијаграм бр. 38. % који прописно прелазе коловоз на обележеним пешачким прелазима (укупно за несемафорисане и несемафорисане пешачке прелазе) по локалним самоуправама, за 2023. годину (АБС, 2023) ... 87
Дијаграм бр. 39. Одговор на питање: „У саобраћају најчешће учествујете као:“ ... 88
Дијаграм бр. 40. Одговор на питање: „Да ли сте некада учествовали у саобраћајној незгоди?“ 89
Дијаграм бр. 41. Одговор на питање: „У последњих 30 дана колико често сте возили без употребе сигурносног појаса?“ ... 90
Дијаграм бр. 42. Одговор на питање: „Да ли користите сигурносни појас као путник у возилу?“ ... 90
Дијаграм бр. 43. Одговор на питање: „У последњих 30 дана колико често сте путовали без употребе сигурносног појаса на задњем седишту аутомобила?“ ... 91
Дијаграм бр. 44. Одговор на питање: „У последњих 30 дана колико често сте возили изнад ограничења брзине у насељу“ ... 92
Дијаграм бр. 45. Одговор на питање: „У последњих 30 дана колико често сте разговарали телефоном током вожње користећи руке?“ ... 92
Дијаграм бр. 46. Одговор на питање: „У последњих 30 дана колико често сте возили под дејством алкохола?“ ... 93
Дијаграм бр. 47. Одговор на питање: „У последњих 30 дана колико често сте возили уморни?“ ... 93
Дијаграм бр. 48. Одговор на питање: „Да ли коловоз прелазите на пешачком прелазу?“ ... 94
Дијаграм бр. 49. Одговор на питање: „У саобраћају, на територији општине Велико Градиште, најбезбедније се осећате као:“ ... 94
Дијаграм бр. 50. Одговор на питање: „На скали од 1 до 10 којом оценом бисте оценили стање безбедности саобраћаја на територији општине Велико Градиште?“ ... 95
Дијаграм бр. 51. Друштвено-економски трошкови саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште, посматрано по годинама ... 96
Дијаграм бр. 52. Кључни проблеми безбедности саобраћаја ... 97
Дијаграм бр. 53. Жељено стање броја погинулих лица, у односу на 2019. годину ... 101
Дијаграм бр. 54. Жељено стање броја тешко повређених лица, у односу на 2019. годину ... 101

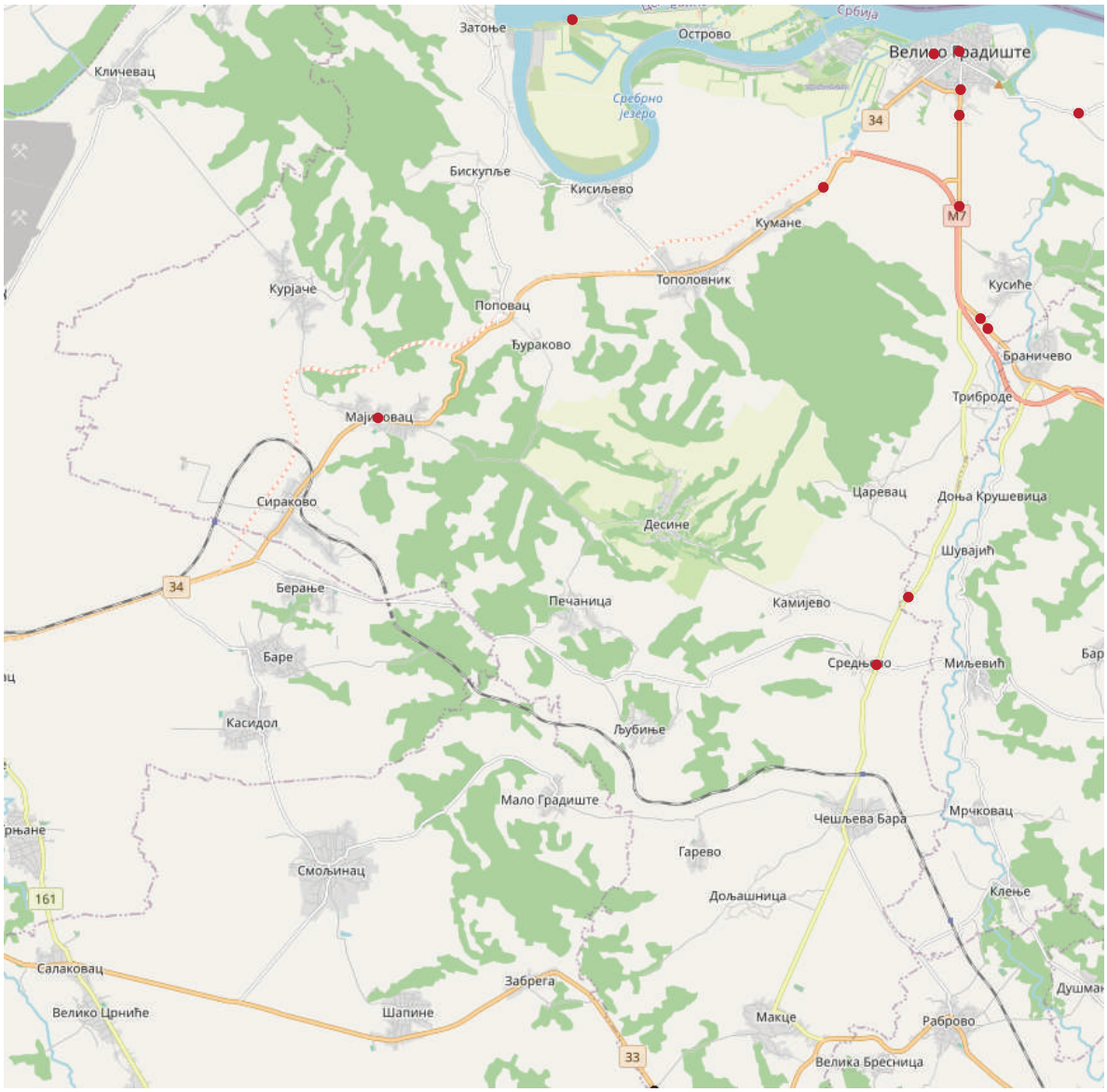
ПРИЛОГ 1: ПРОСТОРНА РАСПОДЕЛА САОБРАЋАЈНИХ НЕЗГОДА СА ПОГИНУЛИМ ЛИЦИМА

ПРИЛОГ 1: ПРОСТОРНА РАСПОДЕЛА САОБРАЋАЈНИХ НЕЗГОДА СА ПОВРЕЂЕНИМ ЛИЦИМА

ОПШТИНА
ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

ЦЕНТАР ЗА
НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКИ РАД

СТРАТЕГИЈА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ ЗА ПЕРИОД ОД 2025. ДО 2030. ГОДИНЕ СА АКЦИОНИМ ПЛАНОМ

Београд, 2025. године

САДРЖАЈ

ЛИСТА СКРАЋЕНИЦА И АКРОНИМА 2
1. СТУБ 1. ОРГАНИЗАЦИЈА И УПРАВЉАЊЕ БЕЗБЕДНОШЋУ САОБРАЋАЈА 3
1.1. Мера 1.1.: Успостављање и имплементација стратешког управљања безбедношћу саобраћаја 4
1.2. Мера 1.2.: Унапређење финансирања безбедности саобраћаја 5
1.3. Мера 1.3.: Унапређење институционалног капацитета 6
1.4. Мера 1.4.: Унапређење комуникације, координације и кооперације институција у безбедности саобраћаја 6
2. СТУБ 2. БЕЗБЕДНИ ПУТЕВИ 7
2.1. Мера 2.1.: Примена савремених алата за унапређење безбедности путева 9
2.2. Мера 2.2: Унапређење безбедности саобраћаја на локацијама повећане угрожености по рањиве учеснике у саобраћају на општинским путевима и улицама 11
3. СТУБ 3. БЕЗБЕДНА ВОЗИЛА 12
3.1. Мера 3.1.: Унапређење техничке исправности возила 13
3.2. Мера 3.2.: Субвенције за набавку возила микромобилности 14
3.3. Мера 3.3.: Унапређење безбедности пољопривредних возила 15
4. СТУБ 4. БЕЗБЕДНИ УЧЕСНИЦИ У САОБРАЋАЈУ 16
4.1. Мера 4.1. Унапређење система саобраћајног образовања и васпитања 17
4.2. Мера 4.2. Реализација превентивно пропагандног деловања 18
4.3. Мера 4.3. Унапређење система саобраћајне принуде 20
4.4. Мера 4.4. Праћење нивоа знања, ставова и безбедног понашања учесника у саобраћају 20
5. СТУБ 5. АКТИВНОСТИ НАКОН САОБРАЋАЈНЕ НЕЗГОДЕ 22
5.1. Мера 5.1.: Набавка опреме за хитне службе 22
5.2. Мера 5.2.: Унапређење стручности, оспособљености и увежбаности припадника хитних служби за деловање након саобраћајне незгоде 23
6. ПРЕГЛЕД ПРОЦЕНЕ ТРОШКОВА ПРЕМА ОПЕРАТИВНИМ ЦИЉЕВИМА 24

ЛИСТА СКРАЋЕНИЦА И АКРОНИМА

АБС	Агенција за безбедност саобраћаја Републике Србије;
БС	Безбедност саобраћаја;
БХМО	Болничка хитна медицинска помоћ;
ВСЈ	Ватрогасно спасилачка јединица;
ЗУОВ	Завод за унапређивање образовања и васпитања;
ЈЛС	Јединице локалне самоуправе;
МУП	Министарство унутрашњих послова;
НВО	Невладине организације;
НОУ	Научно-образовне институције;
ОСН	Основни суд;
ОШ	Основне школе;
ТУЖ	Тужилаштва;
ЦК	Црвени крст;
нп	Није применљиво

Акциони план:	**Акциони план безбедности саобраћаја општине Велико Градиште за период од 2025. до 2030. године**
Предлагач:	**Општина Велико Градиште**
Координација и извештавање:	**Савет за координацију послова безбедности саобраћаја на путевима на територији општине Велико Градиште (у даљем тексту Савет)**

Стратешки циљ:					**Смањен број погинулих и тешко повређених лица за 50% до 2030. године у односу на 2019. годину и без погинуле и тешко повређене деце у саобраћају.**						
Институција одговорна за праћење и контролу реализације:					**Савет**						
Показатељ(и) на нивоу општег циља *(Показатељ ефекта)*	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност						Последња година важења АП
					2025	2026	2027	2028	2029	2030	
Број погинулих лица	Број	Извештај Савета	2	2019	1	1	1	1	1	1	2030.
Број тешко повређених лица	Број	Извештај Савета	11	2019	17	15	13	11	7	5	2030.
Број погинуле деце	Број	Извештај Савета	1	2019	0	0	0	0	0	0	2030.
Број тешко повређене деце	Број	Извештај Савета	0	2019	0	0	0	0	0	0	2030.

1. СТУБ 1. ОРГАНИЗАЦИЈА И УПРАВЉАЊЕ БЕЗБЕДНОШЋУ САОБРАЋАЈА

Да би се обезбедио функционалан и ефикасан систем управљања безбедношћу саобраћаја на територији општине Велико Градиште неопходно је на првом месту поседовати стратешке документе која дефинишу циљеве, мисије, визије и амбиције, са јасно дефинисаним кључним проблемима безбедности саобраћаја, дефинисаним одговорним институцијама и усмереним мерама ка постизању циљева. Циљеви морају одговорити специфичним захтевима и околностима општине Велико Градиште, са једне стране, али са друге стране морају пратити национална стратешка документа.

Основ за даље финансирање безбедности саобраћаја управо представља постојање стратешког документа и његових акционих планова, као саставни део. Поред наведеног, од изузетног значаја за организацију и управљање безбедношћу саобраћаја представља стабилно финансирање, које са друге стране треба да омогући да се средства за унапређење безбедности саобраћаја користе управо у те сврхе и да се сва средства искористе.

27. јун 2025. године Број 22 453

Капацитет свих субјеката безбедности саобраћаја на територији општине Велико Градиште је од изузетног значаја за ефикасно и квалитетно управљање безбедношћу саобраћаја, а заједно са адекватном комуникацијом, кооперацијом и координацијом свих тих субјеката, доводи до успешности и достизања опредељних циљева стратегије.

Оперативни циљ 1: Функционалан систем безбедности саобраћаја у коме су сви субјекти посвећени остваривању циљева Стратегије и АП

Показатељ(и) на нивоу посебног циља *(Показатељ исхода)*	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност у 2025	Циљна вредност у 2026	Циљна вредност у 2027	Циљна вредност у 2028	Циљна вредност у 2029	Циљна вредност у 2030
Проценат усаглашености Стратегије и Акционог плана са националним нивоом и њихова примена.	Проценат	Извештај Савета	0%	2019	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Проценат финансијских средстава која се користе од укупно опредељених за унапређење безбедности саобраћаја.	Проценат	Извештај Савета	Није мерено	2019	75%	85%	95%	100%	100%	100%
Капацитет субјеката безбедности саобраћаја за вршење послова безбедности саобраћаја.	Експертска оцена	Експертска оцена, 1-10	Није мерено	2019	7	7	8	8	9	9
Квалитет комуникације, кооперације и координације између субјеката безбедности саобраћаја	Експертска оцена	Експертска оцена, 1-10	Није мерено	2019	6	7	7	8	9	10

1.1. Мера 1.1.: Успостављање и имплементација стратешког управљања безбедношћу саобраћаја

Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Савет

Период спровођења: 2025-2030 | Тип мере: организационо-управљачко-институционална

Опис и образложење мере: Поред усвајања стратешких докумената и акционих планова од изузетног значаја је исте усагласити са националним нивоом, реализовати предвиђене мере и активности и пратити реализацију акционог плана, односно годишњих програма, а за шта је надлежна ЈЛС, односно Савет и сви субјекти на нивоу ЈЛС предвиђени стратегијом и акционим планом због чега је неопходно одржавати редовне, а по потреби и ванредне седнице Савета.

Показатељ(и) на нивоу мере *(Показатељ резултата)*	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност у 2025	Циљна вредност у 2030
Проценат усаглашености Стратегије и Акционог плана са националним нивоом и њихова примена.	Проценат	Извештај Савета	0%	2019	100%	100%

Извор финансирања мере	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у дин. по годинама					
		2025	2026	2027	2028	2029	2030
Приходи из буџета		-	-	-	-	-	1.450.000

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Укупна процењена финансијска средства по изворима у дин.					
					2025	2026	2027	2028	2029	2030
1.1.1. Савет одржава редовне, а по потреби и ванредне седнице и прати реализацију стратегије, акционог плана и годишњих планова	Савет	Сви субјекти обухваћени стратегијом	4. квартал 2030	Буџетска средства ЈЛС - спроводи се у оквиру постојећих капацитета	-	-	-	-	-	-
1.1.2. ЈЛС припрема и доставља АБС годишње програме безбедности саобраћаја	ЈЛС	АБС	4. квартал 2030	Буџетска средства ЈЛС - спроводи се у оквиру постојећих капацитета	-	-	-	-	-	-
1.1.3. Спровођење мера и активности из акционог плана и годишњих програма безбедности саобраћаја	ЈЛС	сви субјекти у ЈЛС обухваћени стратегијом	4. квартал 2030	Буџетска средства ЈЛС - спроводи се у оквиру постојећих капацитета	-	-	-	-	-	-
1.1.4. Израда Стратегије безбедности саобраћаја и акционог плана за период 2031-2035.	ЈЛС	сви субјекти у ЈЛС обухваћени стратегијом	4. квартал 2030	Буџетска средства ЈЛС	-	-	-	-	-	1.450. 000

1.2. Мера 1.2.: Унапређење финансирања безбедности саобраћаја

Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Савет	
Период спровођења: 2025-2030	Тип мере: регулаторна/ подстицајна
Опис мере: Ова мера треба да обезбеди стабилно финансирање безбедности саобраћаја и треба да омогући да се средства за унапређење безбедности саобраћаја користе управо у те сврхе, као и да се сва опредељена средства искористе. Поред наведеног, од изузетног значаја је тражити додатне изворе финансирања из доступних националних и међународних фондова којима би се значајно могла унапредити урбана мобилност и безбедност.	

Показатељ(и) на нивоу мере *(Показатељ резултата)*	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност у 2025	Циљна вредност у 2030
Проценат финансијских средстава која се користе за унапређење безбедности саобраћаја, у односу на укупна средства опредељена за безбедност саобраћаја..	Експертска оцена	Експертска оцена, 1-10	Није мерено	2019	75%	100%

Извор финансирања мере	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у дин. по годинама					
		2025	2026	2027	2028	2029	2030
Приходи из буџета		-	-	-	-	-	-

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Укупна процењена финансијска средства по изворима у дин.					
					2025	2026	2027	2028	2029	2030

1.2.1. Савет прати финансијску реализацију мера и активности предвиђених стратегијом, акционим планом и годишњим плановима	Савет	Сви субјекти обухваћени стратегијом	4. квартал 2030	Буџетска средства ЈЛС - спроводи се у оквиру постојећих капацитета	-	-	-	-	-	-
1.2.2. ЈЛС конкурише за додатне изворе финансирања безбедности саобраћаја кроз доступне националне, ИПА и друге фондове	ЈЛС	Сви субјекти обухваћени стратегијом	4. квартал 2030	Буџетска средства ЈЛС - спроводи се у оквиру постојећих капацитета	-	-	-	-	-	-

1.3. Мера 1.3.: Унапређење институционалног капацитета

Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Савет

Период спровођења: 2025-2030 | Тип мере: организационо-управљачко- институционална

Опис мере: Ради обезбеђења ефикасне реализације мера и активности предвиђених стратегијом, акционим планом и годишњим програмом безбедности саобраћаја неопходно је стално јачање институционалног капацитета кроз стручно усавршавање постојећих кадрова (нпр. редовна посета чланова Савета, али и других лица представника субјеката обухваћених стратегијом конференцијама и семинарима), али и кроз анализу потреба и изналажење могућности запошљавања нових кадрова који би се у основи бавили пословима безбедности саобраћаја.

Показатељ(и) на нивоу мере *(Показатељ резултата)*	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност у 2025	Циљна вредност у 2030
Капацитет субјеката безбедности саобраћаја за вршење послова безбедности саобраћаја.	Експертска оцена	Експертска оцена, 1-10	Није мерено	2019	6	9

Извор финансирања мере	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у дин. по годинама					
		2025	2026	2027	2028	2029	2030
Приходи из буџета		500.000	500.000	600.000	600.000	750.000	750.000

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Укупна процењена финансијска средства по изворима у дин.					
					2025	2026	2027	2028	2029	2030
1.3.1. Стручно усавршавање кадрова у области безбедности саобраћаја (семинари, конференције, ...)	Савет	Сви субјекти обухваћени стратегијом	4. квартал 2030	Буџетска средства ЈЛС	500.000	500.000	600.000	600.000	750.000	750.000
1.3.2. Анализа потреба и запошљавање кадрова за послове безбедности саобраћаја	Савет	Сви субјекти обухваћени стратегијом	4. квартал 2030	Буџетска средства ЈЛС - спроводи се у оквиру постојећих капацитета	-	-	-	-	-	-

1.4. Мера 1.4.: Унапређење комуникације, координације и кооперације институција у безбедности саобраћаја

Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Савет

Период спровођења: 2025-2030 | Тип мере: организационо-управљачко-институционална

Опис мере: Јасна подршка и одлична комуникација, кооперација и координација између свих субјеката безбедности саобраћаја на нивоу ЈЛС је неопходна за успешну реализацију мера и активности предвиђених стратегијом, акционим планом и годишњим програмом безбедности саобраћаја, при чему посебна сарадња мора бити са АБС, која претходно може обезбедити применом софтверских решења за брзу комуникацију и размену информација.							
Показатељ(и) на нивоу мере *(Показатељ резултата)*	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност у 2025	Циљна вредност у 2030	
Квалитет комуникације, кооперације и координације између субјеката безбедности саобраћаја	Експертска оцена	Експертска оцена, 1-10	Није мерено	2019	6	10	

Извор финансирања мере	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у дин. по годинама					
		2025	2026	2027	2028	2029	2030
Приходи из буџета		-	-	-	-	-	-

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Укупна процењена финансијска средства по изворима у дин.					
					2025	2026	2027	2028	2029	2030
1.4.1. Унапређивање кооперације субјеката безбедности саобраћаја кроз заједничку реализацију активности унапређења безбедности саобраћаја	ЈЛС	Сви субјекти обухваћени стратегијом	4. квартал 2030	Буџетска средства ЈЛС - спроводи се у оквиру постојећих капацитета	-	-	-	-	-	-
1.4.2. Унапређивање комуникације и координације на релацији АБС - ЈЛС (израда софтверских пакета за бољу координацију, одржавање састанака, обуке, радионице, конференције)	ЈЛС	АБС, Сви субјекти обухваћени стратегијом	4. квартал 2030	Буџетска средства ЈЛС - спроводи се у оквиру постојећих капацитета	-	-	-	-	-	-

2. СТУБ 2. БЕЗБЕДНИ ПУТЕВИ

Безбедни путеви, односно безбедна путна инфраструктура представљају основ за безбедан саобраћај. Да би путеви били безбедни потребно је од почетка животног циклуса сваког пута, сваке саобраћајнице, сваке улице, практично од планирања, па преко пројектовања, изградње и све до експлоатације водити рачуна о безбедности саобраћаја. То се у данашње време најбоље постиже применом савремених алата за унапређење безбедности путева, које спроводе лиценцирани ревизори и проверавачи, дакле лица која су оспособљена да у сваком тренутку могу уочити проблеме безбедности путева. Примена ових алата је обавезна и по закону, како за државне путеве тако и за путеве којима управља општина. С тим у вези, најхитније је за општину Велико Градиште спровести провере безбедности саобраћаја на мрежи путева којима општина управља, као и државних путева, посебно на путевима где је просторна анализа стања безбедности саобраћаја показала да су ти путеви најугроженији. Пошто су државни путеви у надлежности управљача државних путева, општина Велико Градиште, односно Савет могу у сарадњи са управљачем државних путева покренути наведене процедуре провера безбедности саобраћаја. Поред тога, на путевима и

улицама где је општина надлежна требају се спровести провере безбедности саобраћаја и то на главним саобраћајницама које припадају општини Велико Градиште, односно на оним улицама и саобраћајницама општине Велико Градиште које су се посебно истакле као ризичне у анализи безбедности саобраћаја, а која је саставни део Стратегије. За саобраћајне незгоде са погинулим лицима неопходно је применити савремени алат независне оцене утицаја пута на саобраћајне незгоде са погинулим лицима. Са аспекта путне инфраструктуре и безбедности путева неопходно је осигурати да се на улазима у Велико Градиште, на адекватним местима, које треба утврдити прецизно Студијом, изграде тзв. „капије насеља“, што може бити реализовано мини кружним раскрсницама, или другим начинима, са додатним уређењем уличног мобилијара и адекватним снижавањем брзине, чиме се јасно ставља до знања да се са ванградских деоница улази у насеље где се очекује повећан број рањивих учесника у саобраћају.

Оперативни циљ 2: Најмање 75% путовања се обавља путевима са високим стандардима безбедности саобраћаја у складу са приступом безбедног система и захтевима аутономних возила										
Институција одговорна за координацију и извештавање: Савет										
Показатељ(и) на нивоу посебног циља *(Показатељ исхода)*	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност у 2025	Циљна вредност у 2026	Циљна вредност у 2027	Циљна вредност у 2028	Циљна вредност у 2029	Циљна вредност у 2030
Проценат км путева од укупне дужине путева на територији општине Велико Градиште, који задовољавају најстрожије захтеве безбедности саобраћаја, односно на којима је мапирањем ризика утврђена оцена безбедности од 60% и више	Проценат	Извештај Савета	Није мерено	2019	40%	50%	60%	65%	70%	75%
Степен планираних, пројектованих, изграђених и одржаваних општинских путева и улица, уз потпуно уважавање рањивости свих учесника у саобраћају и уз примену концепта самообјашњавајућих и опраштајућих путева	Експертска оцена	Експертска оцена, 1-10	Није мерено	2019	5	6	7	7	8	9
Степен планираних, пројектованих, изграђених и одржаваних државних путева који пролазе кроз насеље, уз потпуно уважавање рањивости свих учесника у саобраћају и уз примену концепта самообјашњавајућих и опраштајућих путева	Експертска оцена	Експертска оцена, 1-10	Није мерено	2019	5	6	7	7	8	9

2.1. Мера 2.1.: Примена савремених алата за унапређење безбедности путева

Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Савет

Период спровођења: 2025-2030 | Тип мере: регулаторна

Опис мере: Да би путеви били безбедни потребно је од почетка животног циклуса сваког пута, сваке саобраћајнице, сваке улице, практично од планирања, па преко пројектовања, изградње и све до експлоатације водити рачуна о безбедности саобраћаја. То се постиже применом савремених алата за унапређење безбедности путева, односно ревизијама и проверама безбедности саобраћаја, али и применом осталих алата.

Показатељ(и) на нивоу мере *(Показатељ резултата)*	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност у 2025	Циљна вредност у 2030
Проценат км државних путева од укупне дужине државних путева на територији општине Велико Градиште за које је спроведена провера безбедности саобраћаја	Проценат	Извештај управљача државних путева	Није мерено	2019	40%	75%
Проценат км општинских путева и улица од укупне дужине општинских путева и улица на територији општине Велико Градиште за које је спроведена провера безбедности саобраћаја	Проценат	Извештај управљача општинских путева и улица	Није мерено	2019	40%	75%
Степен примене осталих савремених алата за унапређење безбедности пута (ревизија безбедности саобраћаја, мапирање ризика, независне оцене утицаја пута на настанак незгода, итд.)	Експертска оцена	Експертска оцена, 1-10	Није мерено	2019	4	8

Извор финансирања мере	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у дин. по годинама					
		2025	2026	2027	2028	2029	2030
Приходи из буџета		2.050.000	2.750.000	1.700.000	2.500.000	1.700.000	1.300.000

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Укупна процењена финансијска средства по изворима у дин.					
					2025	2026	2027	2028	2029	2030
2.1.1. Иницирање Провера безбедности саобраћаја на државним путевима	ЈЛС	Управљач државних путева	1. квартал 2025	Буџетска средства управљача државних путева	-	-	-	-	-	-

2.1.2. Спровођење Провера безбедности саобраћаја на путу, за општинске путеве и улице	Управљач општинских путева и улица	ЈЛС и др. субјекти	4. квартал 2030	Буџетска средства ЈЛС	800.000	1.200.000	1.200.000	1.200.000	1.200.000	800.000
2.1.3. Имплементација мера из Извештаја Провера безбедности саобраћаја за општинске путеве и улице	Управљач општинских путева и улица	ЈЛС и др. субјекти	4. квартал 2030	Буџетска средства ЈЛС	-	нп	нп	нп	нп	нп
2.1.4. Спровођење Мапирања ризика, идентификација и рангирање опасних места за општинске путеве и улице	Управљач општинских путева и улица	ЈЛС и др. субјекти	4. квартал 2025	Буџетска средства ЈЛС	750.000	-	-	800.000	-	-
2.1.5. Израда Студије за санацију опасних места	Управљач општинских путева и улица	ЈЛС и др. субјекти	4. квартал 2030	Буџетска средства ЈЛС	-	нп	нп	нп	нп	нп
2.1.6. Спровођење Независних оцена утицаја пута на саобраћајне незгоде са погинулим лицима за општинске путеве и улице	Управљач општинских путева и улица	ЈЛС и др. субјекти	4. квартал 2030	Буџетска средства ЈЛС	500.000	500.000	500.000	500.000	500.000	500.000
2.1.7. Имплементација мера из Извештаја спроведених Независних оцена утицаја пута на саобраћајне незгоде са погинулим лицима за општинске путеве и улице	Управљач општинских путева и улица	ЈЛС и др. субјекти	4. квартал 2030	Буџетска средства ЈЛС	нп	нп	нп	нп	нп	нп
2.1.8. Надзор над спровођењем алата за унапређење безбедности путне инфраструктуре и препоручених мера за општинске путеве и улице	ЈЛС	-	4. квартал 2030	Буџетска средства ЈЛС (спроводи се у оквиру постојећих капацитета)	-	-	-	-	-	-
2.1.9. Израда Студије за утврђивање локација изградње тзв. ''капија насеља''	ЈЛС	Управљач општинских путева и улица, Туристичка организација и др. субјекти	4. квартал 2026	Буџетска средства ЈЛС	-	1.050.000	-	-	-	-

2.2. Мера 2.2: Унапређење безбедности саобраћаја на локацијама повећане угрожености по рањиве учеснике у саобраћају на општинским путевима и улицама

Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Савет

Период спровођења: 2025-2030 | Тип мере: организационо-управљачко- институционална

Опис мере: Рањиви учесници у саобраћају спадају међу најугроженије учеснике у саобраћају. С тим у вези, могуће је применити бројне мере за побољшање путне инфраструктуре, како би се са једне стране мотивисало веће коришћење алтернативних начина кретања и мобилности, пешачење, бициклизам и сл., а са друге стране како би се рањиви учесници у саобраћају заштитили од незгода и страдања.

Показатељ(и) на нивоу мере *(Показатељ резултата)*	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност у 2025	Циљна вредност у 2030
Проценат км путева од укупне дужине путева на територији општине Велико Градиште, који задовољавају најстрожије захтеве безбедности саобраћаја, односно на којима је мапирањем ризика утврђена оцена безбедности од 60% и више	Проценат	Извештај Савета	Није мерено	2023	40%	75%
Степен планираних, пројектованих, изграђених и одржаваних општинских путева и улица, уз потпуно уважавање рањивости свих учесника у саобраћају и уз примену концепта самообјашњавајућих и опраштајућих путева	Експертска оцена	Експертска оцена, 1-10	Није мерено	2023	5	9
Степен планираних, пројектованих, изграђених и одржаваних државних путева који пролазе кроз насеље, уз потпуно уважавање рањивости свих учесника у саобраћају и уз примену концепта самообјашњавајућих и опраштајућих путева	Експертска оцена	Експертска оцена, 1-10	Није мерено	2023	5	9

Извор финансирања мере	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у дин. по годинама					
		2025	2026	2027	2028	2029	2030
Приходи из буџета		2.450.000	1.750.000	2.000.000	2.000.000	2.300.000	4.100.000

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Укупна процењена финансијска средства по изворима у дин.					
					2025	2026	2027	2028	2029	2030

2.2.1. Израда Студије безбедности саобраћаја у зонама школа са предлогом мера за унапређење безбедности саобраћаја и предлогом обележавања зона школа	ЈЛС	Управљач општинских путева и улица и др. субјекти	4. квартал 2030	Буџетска средства ЈЛС	1.250.000	1.750.000	2.000.000	2.000.000	2.300.000	2.300.000
2.2.2. Примена мера из Студије безбедности саобраћаја у зонама школа са предлогом мера за унапређење безбедности саобраћаја и предлогом обележавања зона школа	Управљач општинских путева и улица	ЈЛС	4. квартал 2030	Буџетска средства ЈЛС	нп	нп	нп	нп	нп	нп
2.2.3. Израда Студије за унапређење безбедности пешака у саобраћају са посебним освртом на унапређење инфраструктуре намењене пешацима на проласцима државног пута кроз насеље	ЈЛС	Управљач општинских путева и улица и др. субјекти	4. квартал 2025	Буџетска средства ЈЛС	1.200.000	-	-	-	-	1.800.000
2.2.4. Примена мера из Студије за унапређење безбедности пешака у саобраћају са посебним освртом на унапређење инфраструктуре намењене пешацима на проласцима државног пута кроз насеље	Управљач општинских путева и улица	ЈЛС	4. квартал 2026	Буџетска средства ЈЛС	-	нп	-	-	-	-

3. СТУБ 3. БЕЗБЕДНА ВОЗИЛА

Безбедност возила се првенствено огледа кроз технички исправно возило, а за шта је највећа одговорност на власнику возила. Међутим, контрола техничке исправности возила у саобраћају, као и контрола рада техничких прегледа може значајно унапредити свест возача о одржавању возила на начин да су у потпуности исправна и безбедна за учествовање у саобраћају. С тим у вези, потребно је обезбедити возачима могућност и бесплатне провере техничке исправности возила кроз такве врсте акција и то у сарадњи са техничким прегледима.

Имајући у виду светске трендове урбане мобилности која заједно са урбаном безбедношћу подразумева алтернативне видове транспорта, дакле пешачење на првом месту, али и возила микромобилности на другом месту, као и бициклизам итд., а ради растерећења централног општинског језгра паркираним аутомобилима, неопходно је додатно стимулисати употребу еколошки чистијих видова транспорта бициклом и возилима микромобилности. С тим у вези, субвенције при набавци нових бицикала и возила микромобилности може бити од великог утицаја, на првом месту на безбедност саобраћаја, али и на растерећење уличне мреже динамичким и стационарним саобраћајем.

С обзиром да је општина Велико Градиште у највећем делу сачињена од села у којима су пољопривредне машине уобичајена појава не само у пољима, већ и у јавном саобраћају, а посебно што је анализа безбедности саобраћаја у општини показала не тако мали ризик страдања у

саобраћајним незгодама у којима учествују пољопривредне машине, првенствено трактори, посебну пажњу треба управо усмерити на безбедности ових возила. У оквиру кампања усмерених ка трактористима, које могу бити у форми трибина по селима и месним заједницама, спроводити додатно опремање за бољу уочљивост (жута ротациона светла), а посебан део активности усмерити на субвенције за рамове за оне тракторе који немају кабине, као и на субвенције за куповину чистача за пнеуматике за тракторе.

Оперативни циљ 3.: Просечна старост путничких и комерцијалних моторних возила у саобраћају испод 13 година										
Институција одговорна за координацију и извештавање: **Савет**										
Показатељ(и) на нивоу посебног циља *(Показатељ исхода)*	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност у 2025	Циљна вреднос т у 2026	Циљна вредност у 2027	Циљна вредност у 2028	Циљна вредност у 2029	Циљна вредност у 2030
Просечна старост путничких возила.	Година	Извештај Савета	Није мерено	2019	17	16	15	14	13,5	13
Просечна старост возног парка	Година	Извештај АБС	19	2019	18	17	16	15	14	13
Заступљеност возила микромобилности у саобраћају	Проценат	Извештај Савета	Није мерено	2019	4%	8%	12%	16%	18%	20%
Проценат безбедних и исправних пољопривредних возила на јавним путевима	Проценат	Извештај Савета	Није мерено	2019	60%	65%	70%	75%	80%	85%

3.1. Мера 3.1.: Унапређење техничке исправности возила

Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Савет

Период спровођења: 2025-2030 | Тип мере: организационо-управљачко- регулаторна

Опис мере: Техничка исправност возила представља један од најважнијих елемената активне безбедности саобраћаја која има задатак да спречи настанак саобраћајних незгода, па је неопходно спровести активности које подразумевају појачану контролу рада техничких прегледа возила, као и појачану контролу техничке исправности возила у саобраћају, уз омогућавање бесплатних контрола исправности возила. У циљу подмлађивања возног парка неопходно је обезбедити субвенције за набавку нових возила.

Показатељ(и) на нивоу мере *(Показатељ резултата)*	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност у 2025	Циљна вредност у 2030
Просечна старост путничких возила.	Година	Извештај Савета	Није мерено	2019	17	13
Просечна старост возног парка	Година	Извештај АБС	19	2019	18	13

Извор финансирања мере	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у дин. по годинама					
		2025	2026	2027	2028	2029	2030
Приходи из буџета		200.000	200.000	300.000	300.000	400.000	400.000

27. јун 2025. године Број 22 463

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Укупна процењена финансијска средства по изворима у дин.					
					2025	2026	2027	2028	2029	2030
3.1.1. Спровођење редовних и ванредних надзора над радом техничких прегледа	МУП	Савет	4. квартал 2030	Буџетска средства МУП-а (спроводи се у оквиру постојећих капацитета)	-	-	-	-	-	-
3.1.2. Спровођење појачане контроле техничке исправности возила у саобраћају	МУП	Савет	4. квартал 2030	Буџетска средства МУП-а (спроводи се у оквиру постојећих капацитета)	-	-	-	-	-	-
3.1.3. Спровођење акција бесплатних техничких прегледа возила	Савет	Технички прегледи	4. квартал 2030	Буџетска средства ЈЛС	200.000	200.000	300.000	300.000	400.000	400.000
3.1.4. Подршка и учешће у изради Програма обнове возног парка у циљу смањења просечне старости возног парка и унапређењу безбедносних својстава	АБС	Савет, НОУ и др.	4. квартал 2030	Буџетска средства АБС	-	-	-	-	-	-

3.2. Мера 3.2.: Субвенције за набавку возила микромобилности

Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Савет

Период спровођења: 2025-2030 | Тип мере: подстицајнна

Опис мере: Повећањем броја возила микромобилности (бицикли, лака електрична возила, електрични бицикли), кроз субвенције ће се значајно унапредити урбана мобилност и смањити потреба за паркинг простором и употребом путничких аутомобила, што ће подићи стање безбедности саобраћаја.

Показатељ(и) на нивоу мере *(Показатељ резултата)*	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност у 2025	Циљна вредност у 2030
Заступљеност возила микромобилности	Проценат	Извештај Савета	Није мерено	2019	4%	20%

Извор финансирања мере	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у дин. по годинама					
		2025	2026	2027	2028	2029	2030
Приходи из буџета		200.000	200.000	200.000	300.000	300.000	300.000

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Укупна процењена финансијска средства по изворима у дин.					
					2025	2026	2027	2028	2029	2030
3.2.1. Субвенционисање набавке возила микромобилности (лаких електричних возила, бицикала, електричних бицикала и сл.)	Савет	Сви субјекти обухваћени стратегијом	4. квартал 2030	Буџетска средства ЈЛС	200.000	200.000	200.000	300.000	300.000	300.000

3.3. Мера 3.3.: Унапређење безбедности пољопривредних возила

Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Савет

Период спровођења: 2025-2030 | Тип мере: подстицајнна

Опис мере: Пољопривредна возила у општини Велико Градиште представљају посебан изазов у погледу безбедности саобраћаја, а имајући у виду њихову заступљеност, као и ризике које носе небезбедним учествовањем у јавном саобраћају. С тим у вези, спровођењем акција бесплатних техничких прегледа за тракторе, субвенционисање набавке рамова за тракторе и едукација возача трактора са унапређењем уочљивости пољопривредних возила у јавном саобраћају, као и примена средстава и опреме за спречавање изношења блата на коловоз представљају активности које ће значајно утицати на унапређење безбедности у саобраћају ових учесника.

Показатељ(и) на нивоу мере *(Показатељ резултата)*	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност у 2025	Циљна вредност у 2030
Проценат безбедних и исправних пољопривредних возила на јавним путевима	Проценат	Извештај Савета	Није мерено	2019	60%	85%

Извор финансирања мере	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у дин. по годинама					
		2025	2026	2027	2028	2029	2030
Приходи из буџета		500.000	900.000	500.000	1.100.000	600.000	1.100.000

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Укупна процењена финансијска средства по изворима у дин.					
					2025	2026	2027	2028	2029	2030
3.3.1. Субвенционисање набавке безбедносних рамова за тракторе (које би заједно са националним субвенцијама омогућиле возачима трактора да повољно обезбеде безбедносне рамове за тракторе) и уређаја и опреме за спречавање изношења блата на коловоз	Савет	ЈЛС	4. квартал 2028	Буџетска средства ЈЛС	250.000	250.000	250.000	300.000	300.000	300.000
3.3.2. Спровођење акција бесплатних техничких прегледа пољопривредних возила	Савет	Технички прегледи	4. квартал 2029	Буџетска средства ЈЛС	250.000	250.000	250.000	300.000	300.000	300.000
3.3.3. Реализација едукације возача пољопривредних возила у погледу означавања пољопривредних возила и чишћења пнеуматика при учешћу у саобраћају на јавним путевима и спровођење акције доделе бесплатних жутих ротационих светала за пољопривредна возила	Савет	НОУ, НВО, МУП, ЈЛС, медији и др. субјекти	4. квартал 2030	Буџетска средства ЈЛС	-	400.000	-	500.000	-	500.000

4. СТУБ 4. БЕЗБЕДНИ УЧЕСНИЦИ У САОБРАЋАЈУ

Фактор човек утиче на настанак саобраћајних незгода, па самим тим и на безбедност саобраћаја у преко 90% случајева. Због тога је највећи могући допринос унапређењу безбедности саобраћаја стварање безбедних учесника у саобраћају, и то свих учесника у саобраћају, од моторизованих до немоторизованих. За постизање циљева који се односе на учеснике у саобраћају, на првом месту неопходно је спроводити адекватно саобраћајно образовање и васпитање, почев од предшколског, преко основношколског па све до средњошколског узраста. Поред наведеног, можда један од највећих утицаја на примену понашања и ставова учесника у саобраћају су превентивно пропагандне активности, као што су кампање, трибине, и сл. У целом систему деловања на учеснике у саобраћају незаобилазни део представља саобраћајна принуда. Мере и активности на побољшању саобраћајне принуде су усмерене на стручно усавршавање лица из система принуде, саобраћајних полицајаца, тужиоца и судија, са једне стране, док су са друге стране усмерене на аутоматизацију детекције прекршаја у саобраћају.

Оперативни циљ 4.: Знање, ставови и понашање учесника у саобраћају на нивоу најбезбеднијих локалних заједница у Републици Србији										
Институција одговорна за координацију и извештавање: **Савет**										
Показатељ(и) на нивоу посебног циља *(показатељ исхода)*	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност у 2025	Циљна вредност у 2026	Циљна вредност у 2027	Циљна вредност у 2028	Циљна вредност у 2029	Циљна вредност у 2030
Успостављен систем саобраћајног образовања и васпитања по нивоима	Експертска оцена, 1-10	Извештај Савета	Није мерено	2019	5	6	7	7	8	8
Проценат возача путничких аутомобила којима је прихватљиво да, у току вожње, не користе сигурносни појас	Проценат	Извештај Савета	Није мерено	2019	8%	6%	5%	4%	3%	2%
Проценат путника у путничким аутомобилима којима је прихватљиво да, у току вожње, не користе сигурносни појас на задњем седишту	Проценат	Извештај Савета	Није мерено	2019	10%	9%	8%	7%	6%	5%
Проценат возача мопеда/мотоцикла којима је прихватљиво да у току вожње не користе заштитну кацигу	Проценат	Извештај Савета	Није мерено	2019	8%	6%	5%	4%	3%	2%
Проценат возача путничких аутомобила којима је прихватљиво да прекорачују ограничење брзине у насељу	Проценат	Извештај Савета	Није мерено	2019	10%	8%	7%	6%	5%	3%
Проценат возача којима је прихватљиво да возе и непосредно после конзумирања алкохола	Проценат	Извештај Савета	Није мерено	2019	8%	6%	5%	4%	3%	1%
Проценат возача којима је прихватљиво да, у току вожње, користе мобилни телефон који држе у руци	Проценат	Извештај Савета	Није мерено	2019	10%	8%	7%	6%	5%	3%

Проценат возача и сувозача путничких аутомобила који, у току вожње користе сигурносни појас	Проценат	Извештај Савета	85,2%	2019	86,0%	89,0%	91,0%	94,0%	97,0%	99,0%
Проценат путника на задњем седишту путничких аутомобила који, у току вожње користе сигурносни појас	Проценат	Извештај Савета	17,1%	2019	30,0%	40,0%	45,0%	50,0%	60,0%	65,0%
Проценат деце која у путничким аутомобилима правилно користе одговарајуће системе заштите	Проценат	Извештај Савета	59,7%	2019	60,0%	70,0%	75,0%	80,0%	85,0%	90,0%
Проценат мотоциклиста и мопедиста који правилно користе заштитне кациге	Проценат	Извештај Савета	77,2%	2019	80,0%	82,0%	84,0%	86,0%	88,0%	90,0%
Проценат пешака који прелазе коловоз на обележеном пешачком прелазу	Проценат	Извештај Савета	67,4%	2019	70,0%	75,0%	80,0%	84,5%	88,0%	90,0%
Проценат пешака који прелазе коловоз поштујући знаке на семафору	Проценат	Извештај Савета	83,6%	2019	85,0%	87,0%	90,0%	92,0%	94,0%	95,0%
Проценат возача путничких аутомобила који поштују ограничење брзине у насељу	Проценат	Извештај Савета	Није мерено	2019	60,0%	65,0%	70,0%	75,0%	80,0%	85,0%
Проценат возача путничких аутомобила који не прекорачују ограничење брзине у насељу за више од 10 km/h	Проценат	Извештај Савета	Није мерено	2019	70,0%	75,0%	80,0%	85,0%	90,0%	95,0%
Проценат возача путничких аутомобила који не прекорачују ограничење брзине ван насеља за више од 10 km/h	Проценат	Извештај Савета	Није мерено	2019	70,0%	75,0%	80,0%	85,0%	90,0%	95,0%
Проценат возача у саобраћајном току који управљају возилом под утицајем алкохола	Проценат	Извештај Савета	Није мерено	2019	2%	1,5%	1%	0,8%	0,5%	0,2%

4.1. Мера 4.1. Унапређење система саобраћајног образовања и васпитања

Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Савет						
Период спровођења: 2025-2030			Тип мере: информативно-едукативна			
Опис мере: За постизање циљева који се односе на учеснике у саобраћаја, на првом месту неопходно је спроводити адекватно саобраћајно образовање и васпитање, почев од предшколског, преко основношколског па све до средњошколског узраста.						
Показатељ(и) на нивоу мере *(показатељ резултата)*	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност у 2025	Циљна вредност у 2030

Број спроведених стручних усавршавања васпитача, учитеља и наставника	број	Извештај Савета	Није мерено	2019	3	18 (укупно)
Број спроведених едукација деце предшколског, основношколског и средњошколског узраста	број	Извештај Савета	Није мерено	2019	3	18 (укупно)

Извор финансирања мере	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у дин. по годинама					
		2025	2026	2027	2028	2029	2030
Приходи из буџета		2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.400.000	2.600.000	2.600.000

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Укупна процењена финансијска средства по изворима у дин.					
					2025	2026	2027	2028	2029	2030
4.1.1. Стручно усавршавање васпитача у вези плана и програма васпитања и образовања деце предшколског узраста у БС	Савет	НОУ, ПУ	4. квартал 2030	Буџетска средства ЈЛС	300.000	300.000	300.000	400.000	400.000	400.000
4.1.2. Едукација деце предшколског узраста	Савет	ЗУОВ, НОУ, ПУ, НВО, и др.	4. квартал 2030	Буџетска средства ЈЛС	300.000	300.000	300.000	400.000	400.000	400.000
4.1.3. Стручно усавршавање учитеља и наставника у вези плана и програма образовања и васпитања деце основношколског узраста у БС	Савет	ЗУОВ, НОУ, ОШ	4. квартал 2030	Буџетска средства ЈЛС	300.000	300.000	300.000	400.000	400.000	400.000
4.1.4. Едукација ученика основношколског узраста	Савет	НОУ, ОШ, НВО, и др.	4. квартал 2030	Буџетска средства ЈЛС	400.000	400.000	400.000	400.000	500.000	500.000
4.1.5. Стручно усавршавање наставника и професора у вези плана и програма образовања и васпитања деце средњошколског узраста у БС	Савет	ЗУОВ, НОУ, СШ	4. квартал 2030	Буџетска средства ЈЛС	300.000	300.000	300.000	400.000	400.000	400.000
4.1.6. Едукација ученика средњошколског узраста	Савет	ЗУОВ, НОУ, СШ, НВО, и др.	4. квартал 2030	Буџетска средства ЈЛС	400.000	400.000	400.000	400.000	500.000	500.000

4.2. Мера 4.2. Реализација превентивно пропагандног деловања

Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Савет	
Период спровођења: 2025-2030	Тип мере: информативно-едукативна

Опис мере: Промена знања, ставова и понашања се најбоље и најдуготрајније спроводи путем превентивно пропагандних активности, као што су кампање и трибине у безбедности саобраћаја, па самим тим за сваки уочени кључни проблем – фактор ризика страдања становништва у општини Велико Градиште у наредном периоду треба осмислити и спроводити адекватне превентивно-пропагандне активности. На пример, у оквиру породилишта спроводити обуке, тренинге и друге активности за побољшање употребе заштитних система за децу. Надаље, по месним заједницама и селима организовати трибине за трактористе, како би им се скренула пажња на ризике у саобраћају. У средњим школама спроводити вршњачку едукацију. На локалним телевизијама емитовати постојеће националне спотове у оквиру кампања безбедности саобраћаја, али и креирати сопствене кампање и спотове итд.

Показатељ(и) на нивоу мере *(показатељ резултата)*	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност у 2025	Циљна вредност у 2030
Број реализованих превентивно-пропагандних активности (кампање, трибине, ...)	број	Извештај Савета	Није мерено	2019	2	12 (укупно)

Извор финансирања мере	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у дин. по годинама					
		2025	2026	2027	2028	2029	2030
Приходи из буџета		2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Укупна процењена финансијска средства по изворима у дин.					
					2025	2026	2027	2028	2029	2030
4.2.1. Реализација кампања и трибина на унапређењу знања, ставова и понашања код младих учесника у саобраћају	Савет	Медији, НВО, МУП, и др. субјекти	4. квартал 2028	Буџетска средства ЈЛС	1.000.000	-	-	1.000.000	-	-
4.2.2. Реализација кампања и трибина на унапређењу знања, ставова и понашања код старијих (65+) учесника у саобраћају	Савет	Медији, НВО, МУП, и др. субјекти	4. квартал 2028	Буџетска средства ЈЛС	1.000.000	-	-	1.000.000	-	-
4.2.3. Реализација кампања и трибина на унапређењу знања, ставова и понашања родитеља	Савет	Медији, НВО, МУП, и др. субјекти	4. квартал 2029	Буџетска средства ЈЛС	-	1.000.000	-	-	1.000.000	-
4.2.4. Реализација кампања и трибина на унапређењу знања, ставова и понашања рањивих учесника у саобраћају	Савет	Медији, НВО, МУП, и др. субјекти	4. квартал 2029	Буџетска средства ЈЛС	-	1.000.000	-	-	1.000.000	-
4.2.5. Реализација кампања и трибина на унапређењу знања, ставова и понашања тракториста	Савет	Медији, НВО, МУП, и др. субјекти	4. квартал 2030	Буџетска средства ЈЛС	-	-	1.000.000	-	-	1.000.000
4.2.6. Реализација кампања и трибина на унапређењу знања, ставова и понашања професионалних возача	Савет	Медији, НВО, МУП, и др. субјекти	4. квартал 2030	Буџетска средства ЈЛС	-	-	1.000.000	-	-	1.000.000

4.3. Мера 4.3. Унапређење система саобраћајне принуде

Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Савет

Период спровођења: 2025-2030 | Тип мере: регулаторна

Опис мере: Саобраћајна принуда представља незаобилазни део сваког система унапређења безбедности саобраћаја, па је стручно усавршавање кадрова који раде у систему принуде, а то су саобраћајна полиција, судство и тужилаштво, кроз присуство на конференцијама и семинарима из области безбедности саобраћаја од значаја за касније поступање. Поред тога значајни ефекти у безбедности саобраћаја су доказани присуством и функционисањем камера за аутоматску детекцију прекршаја, па би се постављањем ових камера створио како објективан, тако и субјективан ризик кажњавања и самим тим утицало на промену понашања учесника у саобраћају.

Показатељ(и) на нивоу мере *(показатељ резултата)*	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност у 2025	Циљна вредност у 2030
Број стручно усавршених саобраћајних полицајаца, тужилаца и судија у области безбедности саобраћаја	Број	Извештај Савета	Није мерено	2019	-	100%
Број реализованих Студија у вези са аутоматском детекцијом прекршаја у саобраћају	Број	Извештај Савета	Није мерено	2019	1	1 (2025)

Извор финансирања мере	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у дин. по годинама					
		2025	2026	2027	2028	2029	2030
Приходи из буџета		1.300.000	-	500.000	-	500.000	-

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Укупна процењена финансијска средства по изворима у дин.					
					2025	2026	2027	2028	2029	2030
4.3.1. Стручно усавршавање полицијских службеника, судија и тужилаца у области безбедности саобраћаја кроз присуство на семинарима и конференцијама са темом безбедности саобраћаја	Савет	МУП, ОСН, ТУЖ	4. квартал 2029	Буџетска средства ЈЛС	500.000	-	500.000	-	500.000	-
4.3.2. Реализација Студије за дефинисање локација за постављање камера за аутоматску детекцију прекршаја у саобраћају	Савет	МУП, НОУ, НВО и др. субјекти	4. квартал 2025	Буџетска средства ЈЛС	800.000	-	-	-	-	-

4.4. Мера 4.4. Праћење нивоа знања, ставова и безбедног понашања учесника у саобраћају

Институција одговорна за праћење и контролу реализације: Савет

Период спровођења: 2025-2030				Тип мере: регулаторна						
Опис мере: За утврђивање стања и праћење достизања тзв. пролазних и коначних циљева стратегије безбедности саобраћаја, неопходно је, поред података о саобраћајним незгодама и последицама истих, пратити и понашање учесника у саобраћају кроз мониторинг индикатора безбедности саобраћаја, али и пратити ставове учесника у саобраћаја о безбедности саобраћаја. С тим у вези, редовно праћење наведених показатеља безбедности саобраћаја ће, поред осталог, моћи да покаже напредак у достизању стратешких циљева.										
Показатељ(и) на нивоу мере *(показатељ резултата)*	Јединица мере		Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност у 2025		Циљна вредност у 2030		
Број пројеката везаних за истраживање знања, ставова и понашања учесника у саобраћају на локалном нивоу	Број укупно до краја периода		Извештаји Савета	Није мерено	2019	-		4		
Извор финансирања мере	Веза са програмским буџетом			Укупна процењена финансијска средства у дин. по годинама						
				2025	2026	2027	2028	2029	2030	
Приходи из буџета				-	900.000	2.200.000	900.000	2.350.000	-	
Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Укупна процењена финансијска средства по изворима у дин.					
					2025	2026	2027	2028	2029	2030
4.4.1. Реализација пројеката за истраживање знања и ставова учесника у саобраћају	Савет	НОУ, НВО др. субјекти	4. квартал 2026	Буџетска средства ЈЛС	-	900.000	-	-	1.150.000	-
4.4.2. Реализација пројеката за истраживање угрожености рањивих учесника у саобраћају	Савет	НОУ, НВО и др. субјекти	4. квартал 2027	Буџетска средства ЈЛС	-	-	2.200.000	-	-	-
4.4.3. Реализација пројеката за истраживање угрожености старијих учесника у саобраћају	Савет	НОУ, НВО и др. субјекти	4. квартал 2028	Буџетска средства ЈЛС	-	-	-	900.000	-	-
4.4.4. Реализација пројеката за истраживање угрожености младих учесника у саобраћају	Савет	НОУ, НВО и др. субјекти	4. квартал 2029	Буџетска средства ЈЛС	-	-	-	-	1.200.000	-

5. СТУБ 5. АКТИВНОСТИ НАКОН САОБРАЋАЈНЕ НЕЗГОДЕ

У погледу активности након саобраћајне незгоде примарни проблем је што нису успостављене мере за унапређење активности након саобраћајне незгоде на локалном нивоу. Кључни проблем представља недостатак организовања стручног усавршавања и унапређења координације рада интервентних служби (службе хитне помоћи, саобраћајне полиције, сектора за ванредне ситуације и других) који има за циљ да скрати време одзива, односно да унапреди ниво пружања хитне медицинске помоћи и рехабилитације након саобраћајне незгоде.

Оперативни циљ 5.: Систем спасавања и збрињавања који максимизира могућност преживљавања и успешност медицинског опоравка повређених у саобраћајним незгодама										
Институција одговорна за координацију и извештавање: **Хитна помоћ**										
Показатељ(и) на нивоу посебног циља *(Показатељ исхода)*	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност у 2025	Циљна вредност у 2026	Циљна вредност у 2027	Циљна вредност у 2028	Циљна вредност у 2029	Циљна вредност у 2030
Време одзива хитне медицинске помоћи.	минут	Извештај Савета	Није мерено	2019	11	10	9	9	8	8
Ниво знања хитних служби за деловање након саобраћајних незгода.	Експертска оцена	Експертска оцена, 1-10	Није мерено	2019	6	7	7	8	8	9
Ниво увежбаности хитних служби за деловање након саобраћајне незгоде.	Експертска оцена	Експертска оцена, 1-10	Није мерено	2019	6	7	7	8	8	9
Ниво оспособљености хитних служби за деловање на месту саобраћајне незгоде.	Експертска оцена	Експертска оцена, 1-10	Није мерено	2019	6	7	7	8	8	9

5.1. Мера 5.1.: Набавка опреме за хитне службе

Институција одговорна за праћење и контролу реализације: **Савет**						
Период спровођења: 2025-2030			Тип мере: регулаторна, обезбеђење добара и пружање услуга			
Опис мере: Деловање хитних служби након саобраћајне незгоде је од изузетног значаја због спречавања већих последица, дешавања секундарних саобраћајних незгода и повећања вероватноће преживљавања, а за то је неопходно да хитне службе буду адекватно опремљене.						
Показатељ(и) на нивоу мере *(Показатељ резултата)*	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност у 2025	Циљна вредност у 2030
Време одзива хитне медицинске помоћи.	минут	Извештај Савета	Није мерено	2019	11	8
Извор финансирања мере	Веза са програмским буџетом		Укупна процењена финансијска средства у дин. по годинама			

				2025	2026	2027	2028	2029	2030
Приходи из буџета				500.000	500.000	550.000	550.000	600.000	600.000

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Укупна процењена финансијска средства по изворима у дин.					
					2025	2026	2027	2028	2029	2030
5.1.1. Опремање саобраћајне полиције опремом за вршење увиђаја и обезбеђење лица места саобраћајне незгоде	ЈЛС	МУП,	4. квартал 2030.	Буџетска средства ЈЛС	500.000	500.000	550.000	550.000	600.000	600.000

5.2. Мера 5.2.: Унапређење стручности, оспособљености и увежбаности припадника хитних служби за деловање након саобраћајне незгоде

Институција одговорна за праћење и контролу реализације: **Савет**

Период спровођења: 2025-2030	Тип мере: регулаторна, обезбеђење добара и пружање услуга

Опис мере: Стручност, оспособљеност и увежбаност припадника хитних служби је најважнији елемент унапређења безбедности саобраћаја када се саобраћајне незгоде већ догоде, јер се са претходно наведеним обезбеђује правовремено пристизање на лице места саобраћајне незгоде, адекватни обезбеђење лица места, спасавање настрадалих, вршење увиђаја и све друге радње које спадају у деловање након саобраћајне незгоде.

Показатељ(и) на нивоу мере *(Показатељ резултата)*	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљна вредност у 2025	Циљна вредност у 2030
Ниво знања хитних служби за деловање након саобраћајних незгода.	Експертска оцена	Експертска оцена, 1-10	Није мерено	2019	6	9
Ниво увежбаности хитних служби за деловање након саобраћајне незгоде.	Експертска оцена	Експертска оцена, 1-10	Није мерено	2019	6	9
Ниво оспособљености хитних служби за деловање на месту саобраћајне незгоде.	Експертска оцена	Експертска оцена, 1-10	Није мерено	2019	6	9

Извор финансирања мере	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у дин. по годинама					
		2025	2026	2027	2028	2029	2030
Приходи из буџета		300.000	300.000	350.000	350.000	400.000	400.000

Назив активности:	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности	Извор финансирања	Укупна процењена финансијска средства по изворима у дин.					
					2025	2026	2027	2028	2029	2030
5.2.1. Обавезна континуирана едукација здравствених радника и сарадника запослених у ПХМП и БХМП за деловање након саобраћајне незгоде и заједничко деловање са осталим хитним службама	ЈЛС	ВСЈ, СЛД, МУП, ЦК	4. квартал 2030.	Буџетска средства ЈЛС	300.000	300.000	350.000	350.000	400.000	400.000

НАПОМЕНА: Приликом израде Акционог плана, препознате су активности чија реализација зависи од других активности. У складу са тим, процена неопходних средстава за реализацију таквих активности није примењива (скр. нп), јер захтева обрачун средстава на основу резултата активности које им претходе.

6. ПРЕГЛЕД ПРОЦЕНЕ ТРОШКОВА ПРЕМА ОПЕРАТИВНИМ ЦИЉЕВИМА

Преглед процене трошкова према оперативним циљевима	Износ у динарима						
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Укупно
Оперативни циљ 1: Функционалан систем безбедности саобраћаја у коме су сви субјекти посвећени остваривању циљева Стратегије и АП							
Мера 1.1. Успостављање и имплементација стратешког управљања безбедношћу саобраћаја	-	-	-	-	-	1.450.000	1.450.000
Мера 1.2. Унапређење финансирања безбедности саобраћаја	-	-	-	-	-	-	-
Мера 1.3. Унапређење институционалног капацитета	500.000	500.000	600.000	600.000	750.000	750.000	3.700.000
Мера 1.4. Унапређење комуникације, координације и кооперације институција у безбедности саобраћаја	-	-	-	-	-	-	-
Оперативни циљ 2: Најмање 75% путовања се обавља путевима са високим стандардима безбедности саобраћаја у складу са приступом безбедног система и захтевима аутономних возила							
Мера 2.1. Примена савремених алата за унапређење безбедности путева	2.050.000	2.750.000	1.700.000	2.500.000	1.700.000	1.300.000	12.000.000
Мера 2.2. Унапређење безбедности саобраћаја на локацијама повећане угрожености по рањиве учеснике у саобраћају на општинским путевима и улицама	2.450.000	1.750.000	2.000.000	2.000.000	2.300.000	4.100.000	14.600.000
Оперативни циљ 3: Просечна старост путничких и комерцијалних моторних возила у саобраћају испод 13 година							
Мера 3.1. Унапређење техничке контроле возила	200.000	200.000	300.000	300.000	400.000	400.000	1.800.000
Мера 3.2. Субвенције за набавку возила микромобилности	200.000	200.000	200.000	300.000	300.000	300.000	1.500.000
Мера 3.3. Унапређење безбедности пољопривредних возила	500.000	900.000	500.000	1.100.000	600.000	1.100.000	4.700.000
Оперативни циљ 4: Знање, ставови и понашање учесника у саобраћају на нивоу најбезбеднијих локалних заједница у Републици Србији							
Мера 4.1. Унапређење система саобраћајног образовања и васпитања	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.400.000	2.600.000	2.600.000	13.600.000
Мера 4.2. Реализација превентивно пропагандног деловања	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	12.000.000
Мера 4.3. Унапређење система саобраћајне принуде	1.300.000	-	500.000	-	500.000	-	2.300.000
Мера 4.4. Праћење нивоа знања, ставова и безбедног понашања учесника у саобраћају	-	900.000	2.200.000	900.000	2.350.000	-	6.350.000

Оперативни циљ 5: Систем спасвања и збрињавања који максимизира могућност преживљавања и успешност медицинског опоравка повређених у саобраћајним незгодама.							
Мера 5.1. Набавка опреме за хитне службе	500.000	500.000	550.000	550.000	600.000	600.000	3.300.000
Мера 5.2. Унапређење стручности, оспособљености и увежбаности припадника хитних служби за деловање након саобраћајне незгоде	300.000	300.000	350.000	350.000	400.000	400.000	2.100.000
Укупно по годинама (у динарима)	**12.000.000**	**12.000.000**	**12.900.000**	**13.000.000**	**14.500.000**	**15.000.000**	**79.400.000**

27. јун 2025. године Број 22 475

На основу члана 136. и 137. Закона о општем управном поступку („Сл.гласник РС“ бр. 18/2016, 95/2018-аут.тумачење и 2/2023-одлука УС), члана 14. Закона о безбедности саобраћаја на путевима ("Сл. гласник РС", бр. 41/2009, 53/2010, 101/2011, 32/2013 - одлука УС, 55/2014, 96/2015 - др. закон, 9/2016 - одлука УС, 24/2018, 41/2018, 41/2018 - др. закон, 87/2018, 23/2019, 128/2020 - др. закон , 76/2023 и 19/2025), члана 15 став 1. тачка 3. и члана 40. Статута општине Велико Градиште ("Службени гласник општине Велико Градиште" бр.2/19, 3/23 и 31/23), Скупштина општине Велико Градиште је на 11. седници одржаној 26.06.2025. године донела:

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ Извештај о стању безбедности саобраћаја на путевима на територији општине Велико Градиште, за 2024. годину.

Образложење

Дана 20.05.2025.године је Општинском већу општине Велико Градиште Савет за координацију послова безбедности саобраћаја на путевима је доставио Извештај о стању безбедности саобраћаја на путевима на територији општине Велико Градиште за 2024.године. Исти је достављен са Одлуком о усвајању која је донета на седници Савета одржаној дана 24.04.2025.године.

У складу са чланом 14. Закона о безбедности саобраћаја на путевима ("Сл. Гласник РС", бр. 41/2009, 53/2010, 101/2011, 32/2013 - одлука УС, 55/2014, 96/2015 - др. закон, 9/2016 - одлука УС, 24/2018, 41/2018, 41/2018 - др. закон, 87/2018, 23/2019, 128/2020 - др. закон , 76/2023 и 19/2025) Општинско веће општине Велико Градиште је поменути Извештај проследио Скупштини општине Велико Градиште на разматрање и усвајање.

Разматрајући образложени Извештај о стању безбедности саобраћаја на путевима на територији општине Велико Градиште, јануар-јун 2024, Скупштина општине Велико Градиште налази да је исти у складу с позитивним прописима те је исти усвојила.

Сходно напред изнетом, донето је Решење као у диспозитиву.

Поука о правном средству: Решење је коначно у управном поступку. Против истог се може покренути управни спор пред Управним судом у Београду у року од 30 дана, од дана пријема овог решења.

Број: 002262721 2025 07837 001 000 000 001

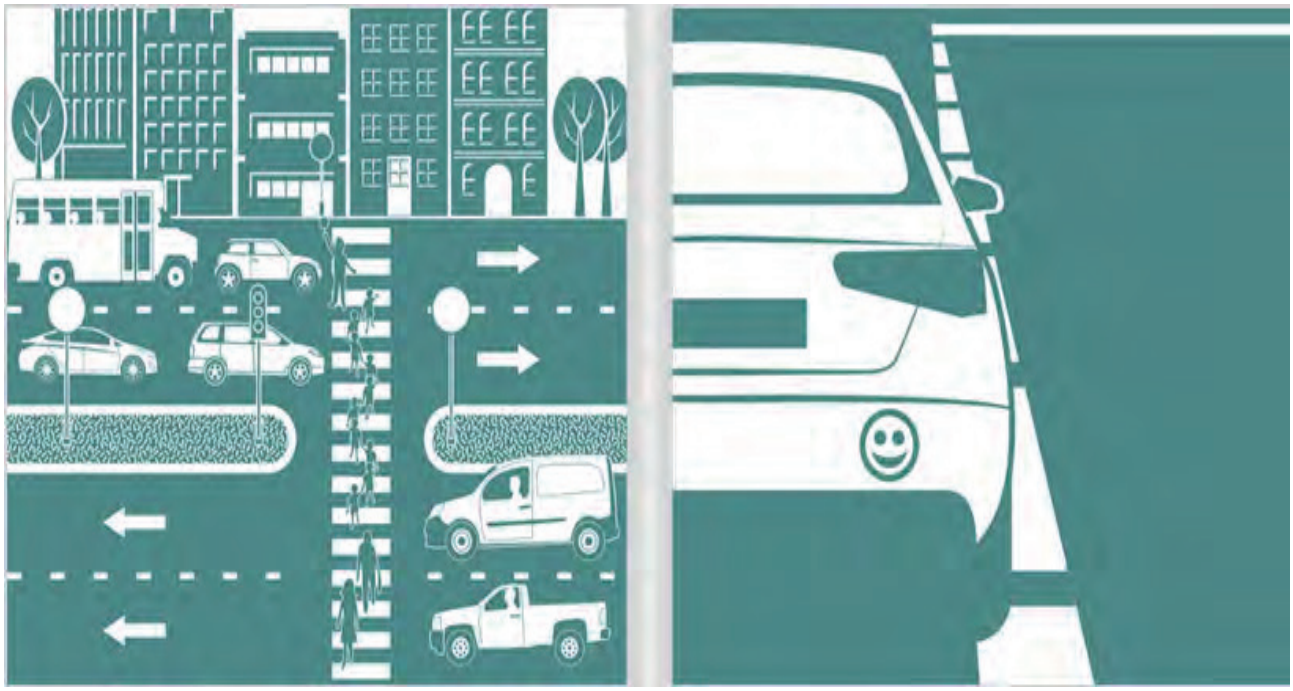
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

ПРЕДСЕДНИК СО
Владимир Штрбац с.р.

Прилог :
– Одлука о усвајању извештаја од стране Савета за координацију послова безбедности саобраћаја на путевима општине Велико Градиште
– извештај остању безбедности саобраћаја на путевима на територији Општине Велико Градиште за 2024.годину

Република Србија
Општина Велико Градиште
Савет за безбедност саобраћаја на путевима

ИЗВЕШТАЈ О **СТАЊУ БЕЗБЕДНОСТИ** САОБРАЋАЈА НА ПУТЕВИМА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ **2024**

Садржај

Основни подаци о саобраћајним незгодама 4

Стање безбедности саобраћаја на територији општине Велико Градиште 5

Временска анализа саобраћајних незгода 10

Просторна анализа саобраћајних незгода 11

Најугроженије категорије учесника у саобраћају 12

- Деца 12
- Млади 13
- Пешаци 14
- Бициклисти 15
- Мотоциклисти 16
- Возачи и путници у путничким аутомобилима 17
- Старији учесници 18

Индикатори обележја безбедности саобраћаја 19

Закључак 21

Кратак преглед реализованих и планираних активности 22

* Форма и садржај Извештаја су усклађени са Правилником о раду тела за координацију послова безбедности саобраћаја на путевима ("Службени гласник РС", бр. 16 од 1. марта 2024. године)

Листа акронима и коришћених скраћеница

Акроним или скраћеница	Пун назив или опис
СН	Саобраћајна незгода
ЈПБН	Јавни пондерисани број настрадалих лица, у саобраћајним незгодама
КПБН	Колективни пондерисани број настрадалих лица, у саобраћајним незгодама
СПБН	Саобраћајни пондерисани број настрадалих лица, у саобраћајним незгодама
ЛТП	Број лако телесно повређених лица у саобраћајним незгодама
ТТП	Број тешко телесно повређених лица у саобраћајним незгодама
НАСТ	Укупан број настрадалих лица у саобраћајним незгодама (погинула и повређена лица)
ПОГ	Број погинулих лица у саобраћајним незгодама
СН ЛТП	Број саобраћајних незгода са лако телесно повређеним лицима
СН МШ	Број саобраћајних незгода са материјалном штетом
СН НАС	Број саобраћајних незгода са настрадалим лицима (саобраћајне незгоде са повређеним и погинулим лицима)
СН ПОГ	Број саобраћајних незгода са погинулим лицима
СН ТТП	Број саобраћајних незгода са тешко телесно повређеним лицима
СН УК	Укупан број саобраћајних незгода

Основни подаци о саобраћајним незгодама – 2024. година

• У 2024. години на територији општине Велико Градиште догодило се 86 саобраћајних незгода, од чега су 3 саобраћајне незгоде са погинулим лицима, 37 незгоде са повређеним лицима и 46 незгоде са материјалном штетом.

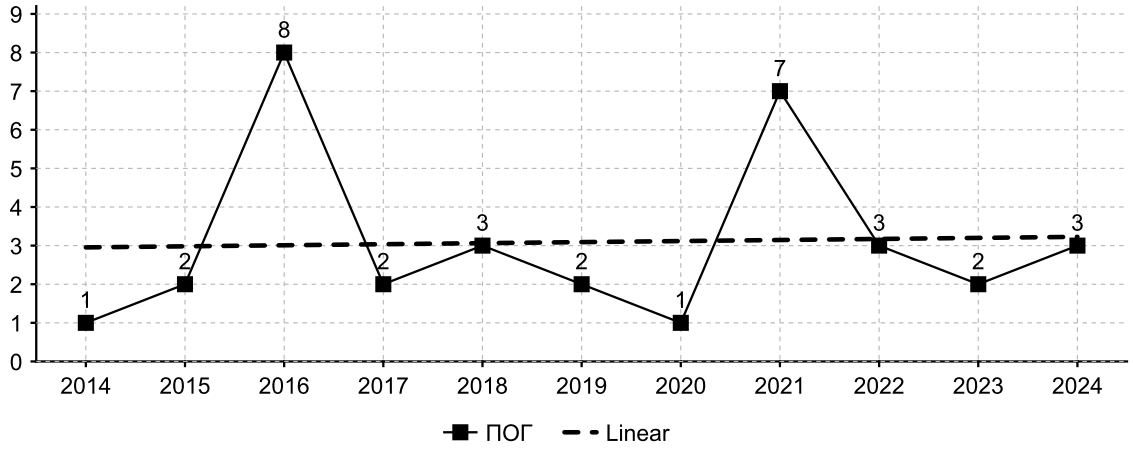
• У саобраћајним незгодама у 2024. години укупно је страдало 62 лица, од чега су 3 лица погинула, 9 лица задобило је тешке телесне повреде, а 50 лица лаке телесне повреде.

86
саобраћајних незгода

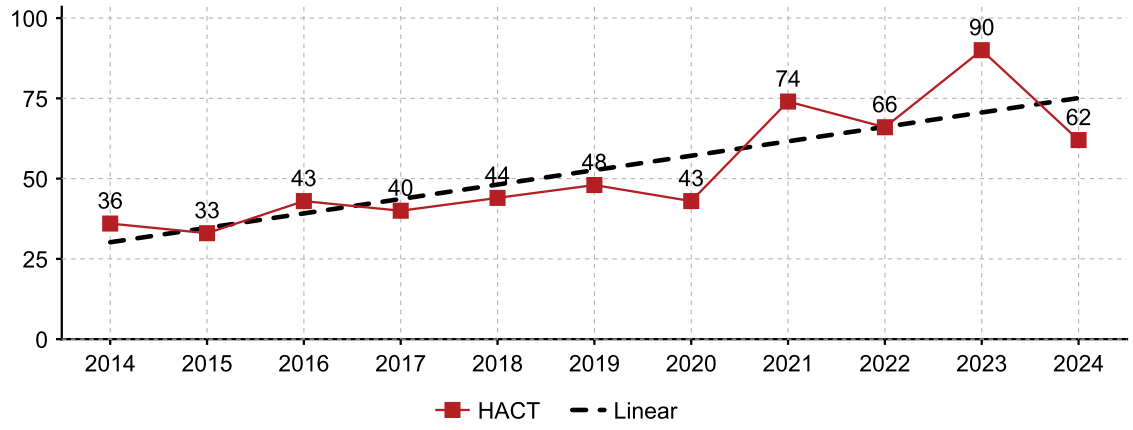
3
погинула лица

59
повређених лица

Стање безбедности саобраћаја на територији општине Велико Градиште

Тренд погинулих лица у саобраћајним незгодама, од 2014. године до 2024. године

Тренд настрадалих лица у саобраћајним незгодама, од 2014. године до 2024. године

Укупан број саобраћајних незгода на територији општине Велико Градиште је у 2024 години за 7.5% мање у односу на 2023. годину. Укупан број настрадалих лица у 2024. години је за 31.1% мањи у односу на 2023. годину.

У 2024. години Велико Градиште има високу вредност јавног пондерисаног броја настрадалих (ЈПБН) која износи 1298.0. У односу на вредност ЈПБН, у поређењу са осталим општинама у Републици Србији, Велико Градиште се налази на 9. месту. Вредност саобраћајног пондерисаног броја настрадалих (СПБН) за општину Велико Градиште, у 2024. години износи 2890.9.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	% у односу на претходну годину
СН ПОГ	2	1	6	3	2	3	50.0% више
СН ПОВ	25	29	38	37	48	37	22.9% мање
СН МШ	43	40	57	33	43	46	7.0% више
УКУПНО СН	**70**	**70**	**101**	**73**	**93**	**86**	**7.5% мање**
ПОГ	2	1	7	3	2	3	50.0% више
ТТП	11	13	17	14	19	9	52.6% мање
ЛТП	35	29	50	49	69	50	27.5% мање
УКУПНО НАС	**48**	**43**	**74**	**66**	**90**	**62**	**31.1% мање**
ЈПБН	1116.1	762.2	747.3	1059.2	1157.6	1298.0	12.1% више
СПБН	2485.9	1697.7	1664.5	2578.2	2578.2	2890.9	12.1% више

Основни показатељи безбедности саобраћаја за 2024. годину, општина Велико Градиште

Највећу вредност јавног пондерисаног броја настрадалих (ЈПБН) имају насељена места Кусиће и Кумане. Највећу вредност колективног пондерисаног броја настрадалих (КПБН) имају насељена места Кумане, Кусиће и Царевац.

Назив насељеног места	ЈПБН
Кусиће	491.9
Кумане	491.0
Острово	486.6

Насељена места са највећим вредностима ЈПБН

Назив насељеног места	КПБН
Кумане	5067.1
Кусиће	3135.8
Царевац	2245.5

Насељена места са највећим вредностима КПБН

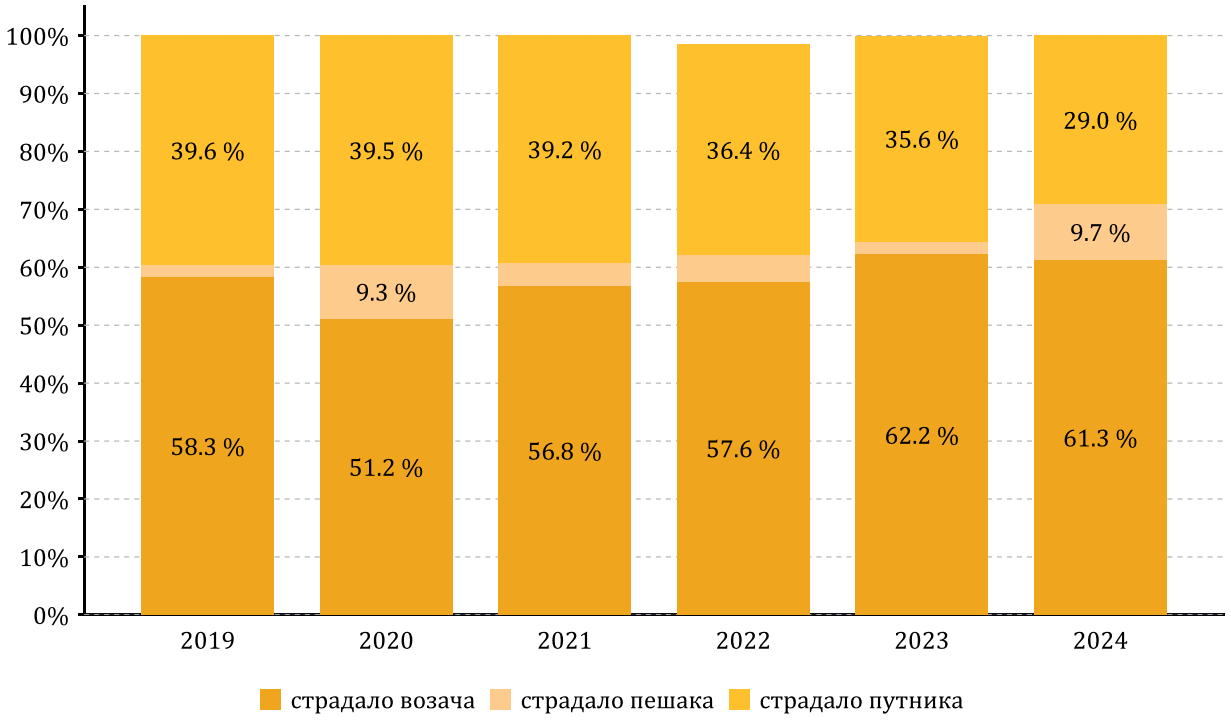
1. Јавни пондерисани ризик страдања у саобраћајним незгодама представља однос броја становника на територији општине са бројем последица саобраћајних незгода (лаке, тешке и смртне), које су пондерисане одговарајућим коефицијентима у зависности од тежине последица.
2. Саобраћајни пондерисани ризик страдања у саобраћајним незгодама представља однос броја регистрованих моторних возила на територији општине са бројем и последицама саобраћајних незгода, по истом принципу као и у случају израчунавања јавног ризика страдања.
* За израчунавање ризика страдања у саобраћајним незгодама користе се подаци о страдалим лицима у саобраћајним незгодама у претходне три календарске године (у складу са најбољом међународном и домаћом праксом, односно са Правилником о начину утврђивања деоница највећег ризика и идентификације и рангирања опасних места, саставу стручног тима за мапирање ризика и условима за чланове тог тима, "Службени гласник РС", бр. 68 од 25. септембра 2019. године).

Укупна дужина државних и локалних путева и улица са савременим коловозним застором на територији општине Велико Градиште износи 354.72 km, од чега су државни путеви I реда (IA и IБ) дужине 33.39 km, државни путеви II реда (IIA и IIБ) дужине 37.85 km и локални (општински) путеви и улице дужине 283.47 km.

Од укупног броја саобраћајних незгода са настрадалим лицима у 2024. години, на државним путевима догодило се 18 (45.0%) саобраћајних незгода, а на локалним путевима и улицама 22 (55.0%) саобраћајних незгода. На проласку државних путева кроз насеље догодило се 2 (5.0%) саобраћајних незгода са настрадалим лицима.

Дужина државних путева (km)	Дужина локалних путева и улица (km)	Укупна дужина путева (km)
71	283	354

Дужина путне и уличне мреже на територији општине Велико Градиште

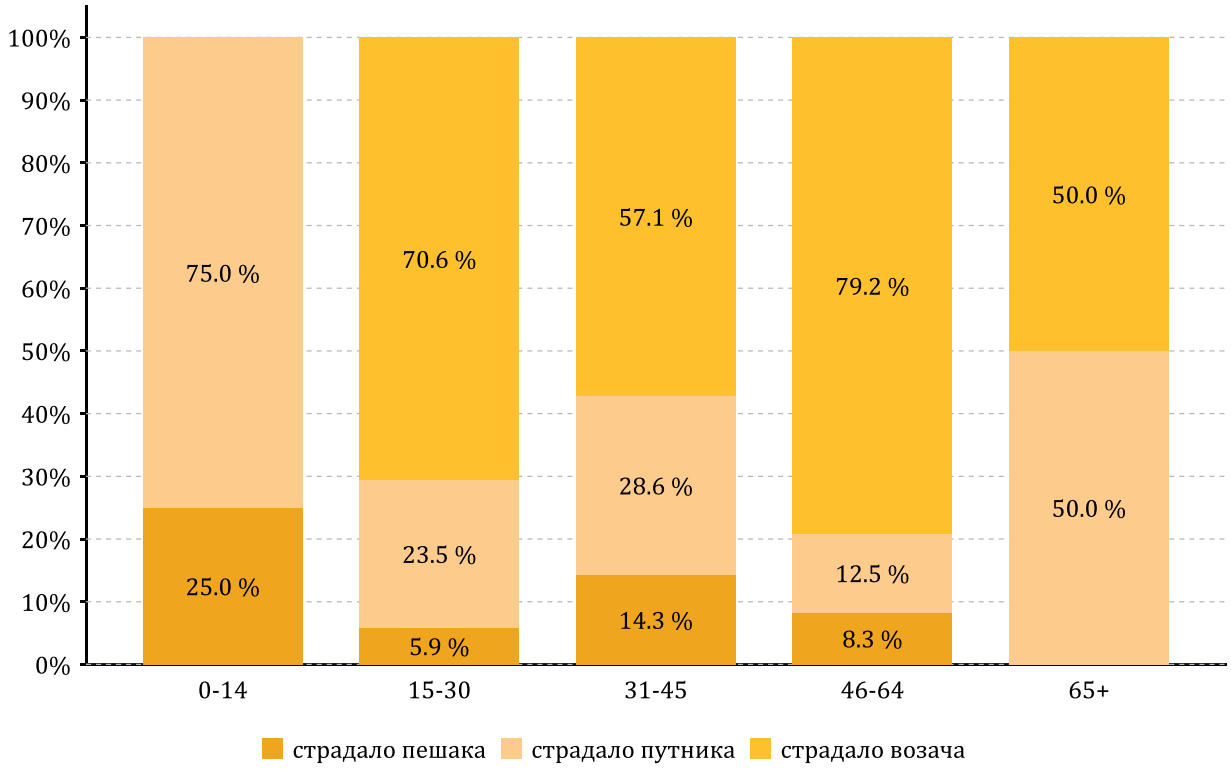

Настрадала лица у саобраћајним незгодама према својству, по годинама

У саобраћајним незгодама које су се догодиле у 2024. години у својству возача настрадало је 38 лица, у својству пешака 6 лица, а у својству путника 18 лица.

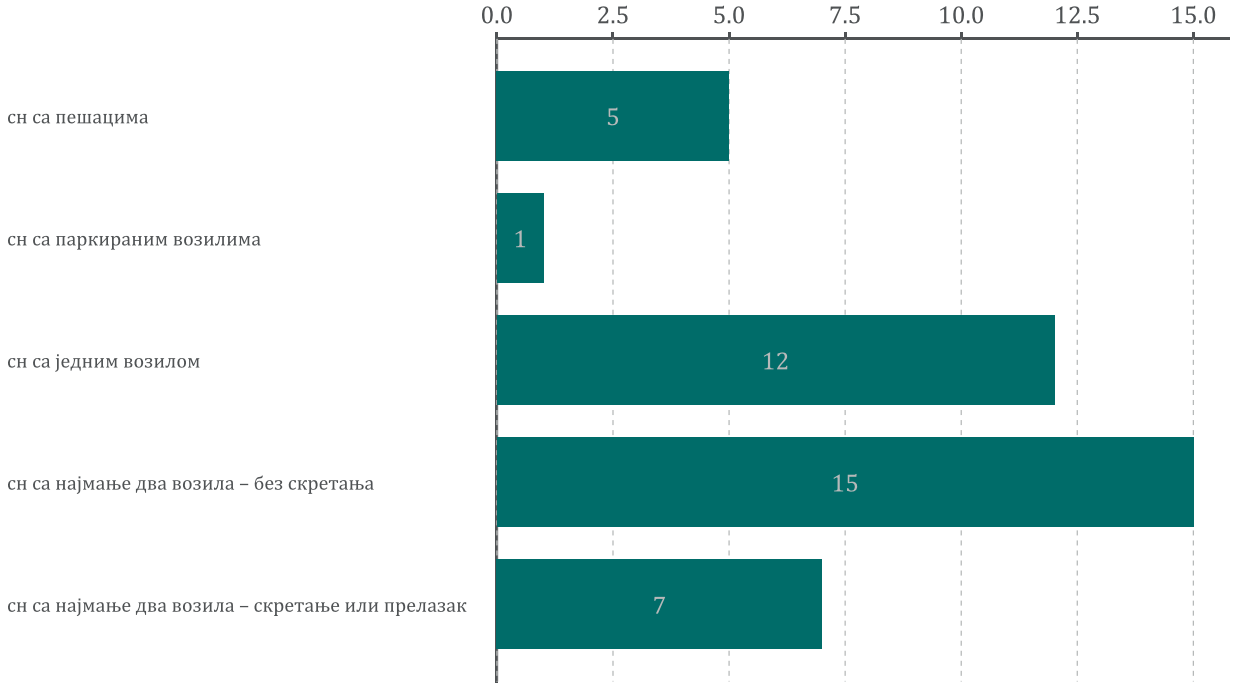
	ПОГ	ТТП	ЛТП	Укупно
Возач	2	6	30	38
Пешак	0	2	4	6
Путник	1	1	16	18

Настрадала лица у саобраћајним незгодама према својству, 2024. година

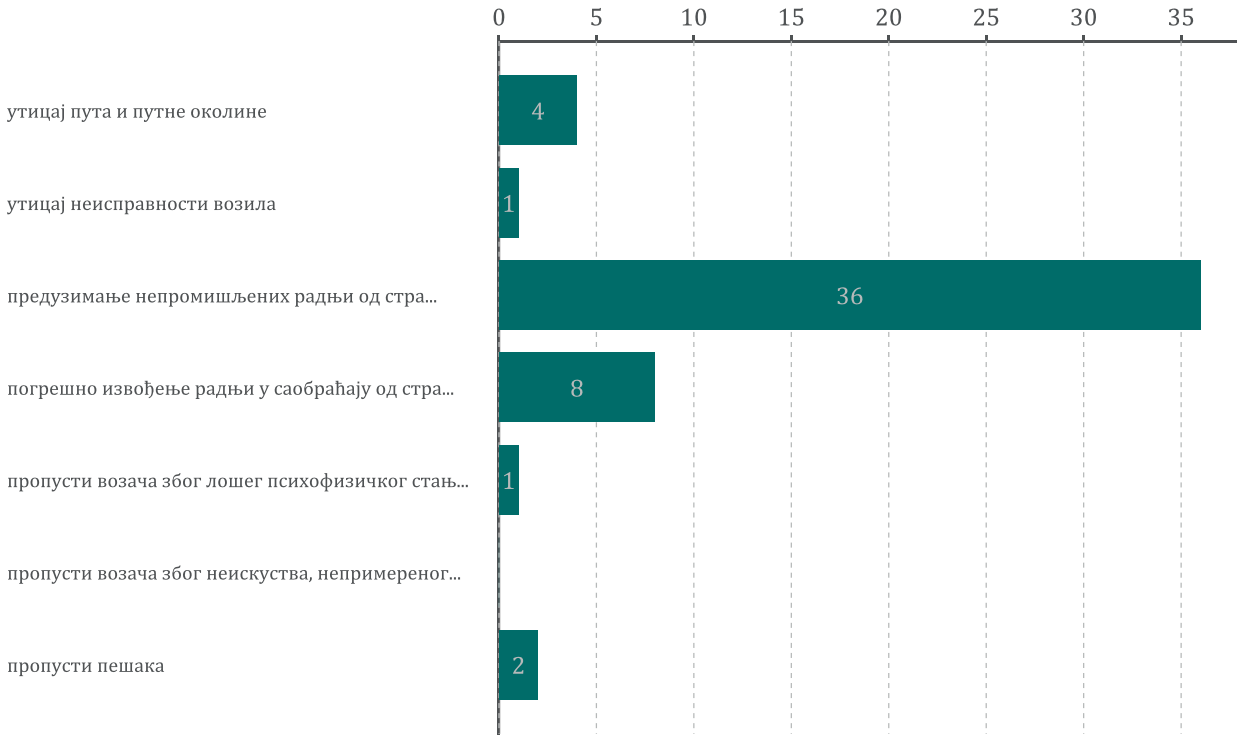
Старосна расподела страдалих лица у саобраћајним незгодама

Најчешћа група типова саобраћајних незгода са настрадалим лицима у 2024. години била је „сн са најмање два возила – без скретања“. Најчешћи тип саобраћајних незгода са настрадалим лицима у 2024. години био је „остале незгоде са најмање два возила – супротни смерови без скретања“. Тип „најмање два возила која се крећу у истом смеру – претицање“ је у 2024. години био најчешћи тип саобраћајних незгода које за последицу имају само материјалну штету.

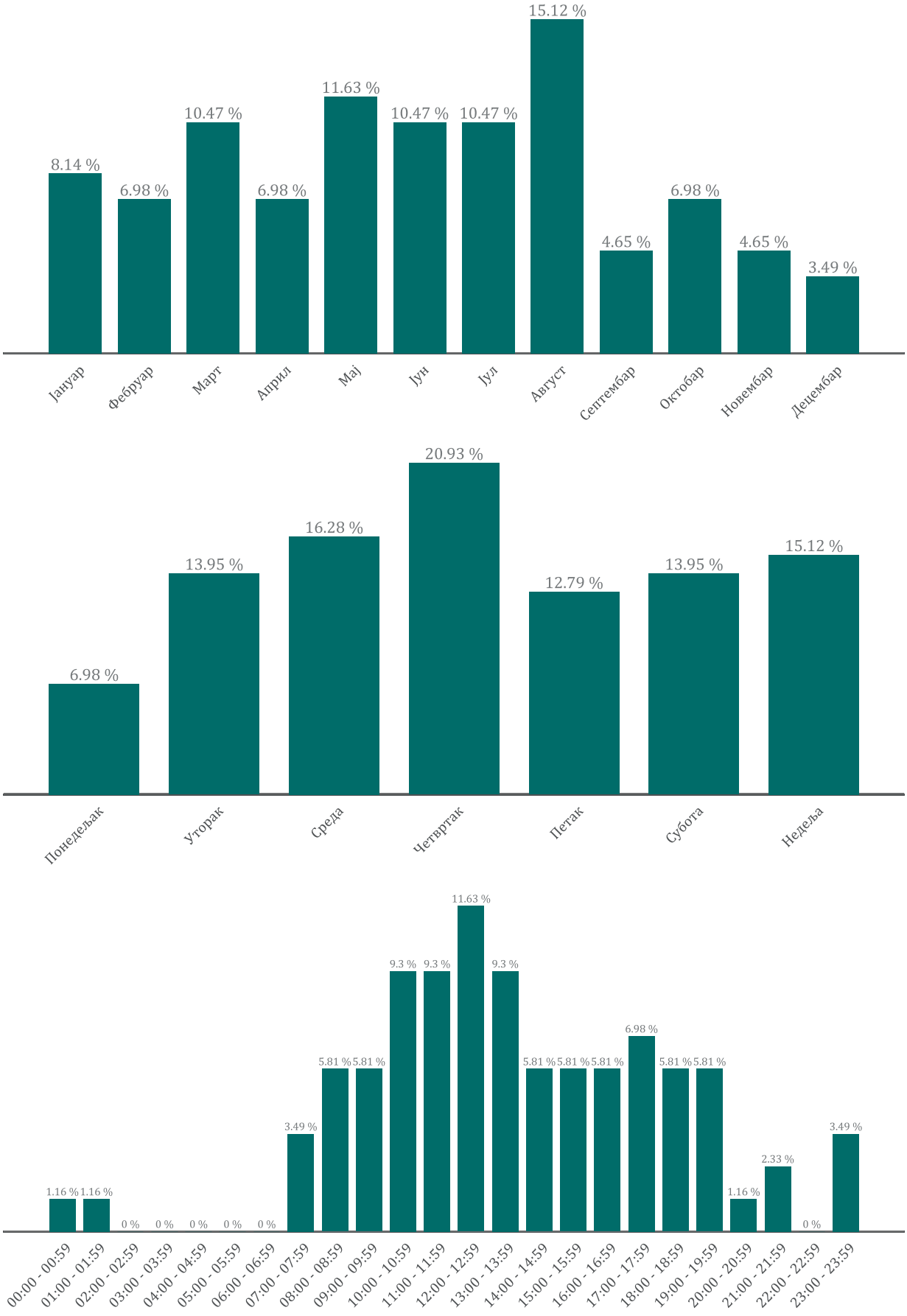

Групе типова саобраћајних незгода са настрадалим лицима, 2024. година

Најчешћа група утицајних фактора препозната у саобраћајним незгодама са настрадалим лицима у 2024. години била је „предузимање непромишљених радњи од стране возача“. Најчешћи утицајни фактор које је препознат у саобраћајним незгодама са настрадалим лицима у 2024. години био је „неприлагођена брзина условима саобраћаја и стању пута“.

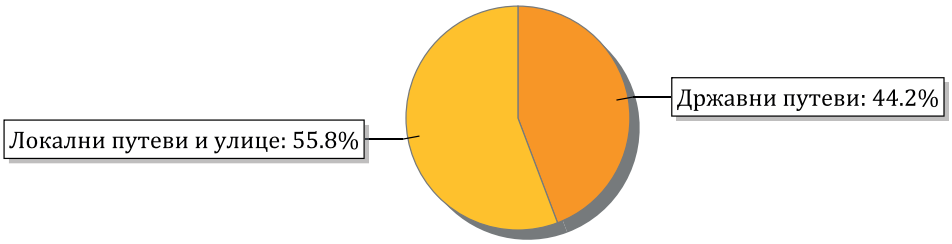

Групе утицајних фактора препознатих у саобраћајним незгодама са настрадалим лицима, 2024. година

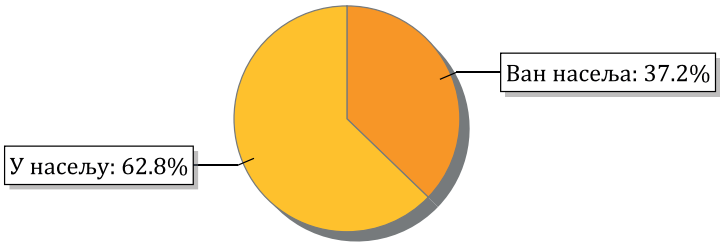

Расподела саобраћајних незгода по месецима, данима и часовима, 2024. година

Просторна расподела саобраћајних незгода, 2024. година

Расподела саобраћајних незгода са настрадалим лицима на државним и локалним путевима и улицама, 2024. година

Расподела саобраћајних незгода са настрадалим лицима према локацији догађања, 2024. година

Расподела саобраћајних незгода по конкретним деоницама, 2024. година

Деоница пута (од 2016)	СН са погинулим лицима	СН са повређеним лицима	СН са настрадалим лицима	СН са материјалном штетом	Укупно саобраћајних незгода
Beranje - Topolovnik	1	6	7	8	15
Topolovnik - Braničevo (Tribrode)	0	5	5	10	15
Braničevo (Tribrode) - Srednjevo	1	3	4	2	6
Srednjevo - Makce	0	2	2	3	5
Srednjevo - Miljević	0	1	1	2	3
Ram - Topolovnik	0	1	1	1	2
Zabrega (Boževac) - Makce	0	2	2	0	2
Beranje - Srednjevo	0	1	1	1	2

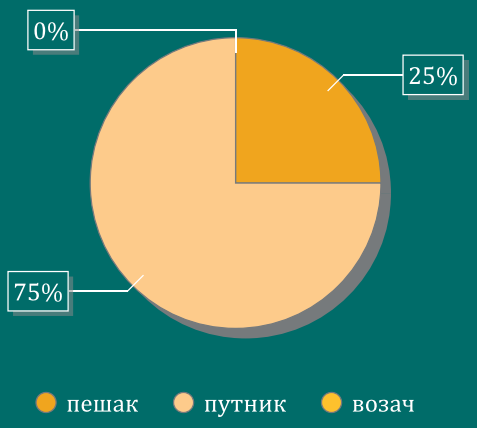
Ризичне категорије у саобраћају

1. Деца

• У 2024. години у саобраћајним незгодама настрадало је 8 деце, од чега је 0 детета тешко повређено, а 8 лако повређено. У својству возача настрадало је 0 детета, у својству пешака 2 деце, а у својству путника 6 детета.

• Од укупног броја настрадале деце у 2024. години, у својству возача бицикла настрадало је 0 детета (0%), а у својству путника на бициклу 0 дете (непознато). У својству путника у путничком возилу настрадало је 6 детета (75.0%).

• У поређењу са осталим општинама у Републици Србији, према вредности ризика страдања (ЈПБН) деце (0-14 година) у 2024. години, општина Велико Градиште се налази на 120 месту. Највећу вредност ризика страдања деце на територији општина Велико Градиште имају насељена места Чешљева Бара, Поповац, Острово, (висок ниво ризика).

0
погинуле деце

0
тешко повређене деце

8
лако повређене деце

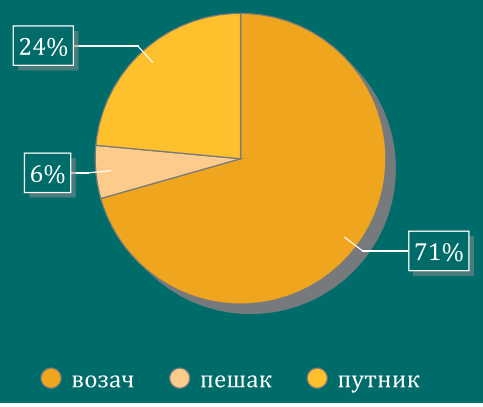
6
страдало деце - путника

2. Млади учесници у саобраћају (15-30 година)

• У 2024. години у саобраћајним незгодама настрадало је 17 младих лица, од чега је 0 лица погинуло, 0 тешко повређено, а 17 лако повређено. У својству возача настрадало је 12 младих лица, у својству пешака 1, а у својству путника 4 младих лица.

• Од укупног броја настрадалих младих, у својству возача мотоцикала и мопеда у 2024. години настрадало је 1 лица (5.9%), а у својству путника на мотоциклима и мопедима 0 лица (0%).

• У поређењу са осталим општинама у Републици Србији, према вредности ризика страдања (ЈПБН) младих (15-30 година) у 2024. години, општина Велико Градиште се налази на 24 месту. Највећу вредност ризика страдања младих на територији општина Велико Градиште имају насељена места Кумане, Ђураково, Острово, (висок ниво ризика).

17
страдалих младих у СН

0
погинулих младих

0
тешко повређених младих

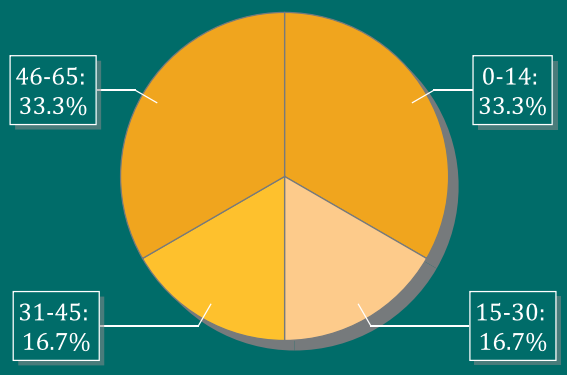
17
лако повређених младих

3. Пешаци

• У 2024. години у саобраћајним незгодама настрадало је 6 пешака, од чега је 0 лица погинуло, 2 тешко повређено, а 4 лако повређено.

• У највећем броју страдали су пешаци из старосне категорије 0-14 година (33.33%), затим старосна категорија 46-64 година (33.33%).

• У поређењу са осталим општинама у Републици Србији, према вредности ризика страдања (ЈПБН) пешака у 2024. години, општина Велико Градиште се налази на 114 месту. Највећу вредност ризика страдања пешака на територији општина Велико Градиште имају насељена места Кисиљево, Кусиће, Велико Градиште, (висок ниво ризика).

6
страдалих пешака у СН

0
погинулих пешака

2
тешко повређених пешака

4
лако повређених пешака

4. Бициклисти

• У 2024. години у саобраћајним незгодама настрадало је 0 бициклиста, од чега је 0 лица погинуло, 0 тешко повређено, а 0 лако повређено.

• Није било страдалих бициклиста у датом периоду.

• У поређењу са осталим општинама у Републици Србији, према вредности ризика страдања (ЈПБН) бициклиста у 2024. години, општина Велико Градиште се налази на 43 месту. Највећу вредност ризика страдања бициклиста на територији општина Велико Градиште имају насељена места Кусиће, Поповац, Кумане, (висок ниво ризика).

0
страдалих бициклиста у СН

0
погинулих бициклиста

0
тешко повређених бициклиста

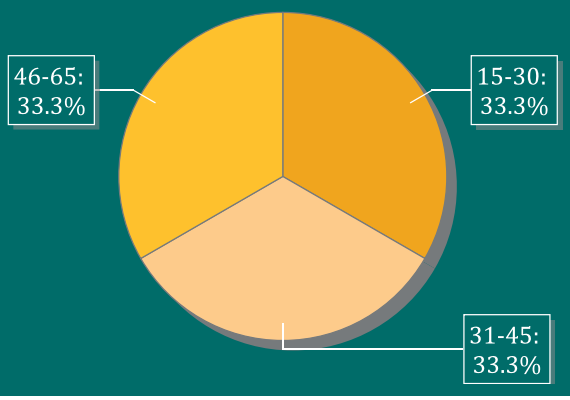
0
лако повређених бициклиста

5. Мотоциклисти

• У 2024. години у саобраћајним незгодама настрадало је 3 возача и путника на мотоциклу, од чега је 1 лица погинуло, 1 тешко повређено, а 1 лако повређено.

• У највећем броју страдали су мотоциклисти из старосне категорије 15-30 година (33.33%), затим старосна категорија 31-45 година (33.33%).

• У поређењу са осталим општинама у Републици Србији, према вредности ризика страдања (ЈПБН) мотоциклиста у 2024. години, општина Велико Градиште се налази на 19 месту. Највећу вредност ризика страдања мотоциклиста на територији општина Велико Градиште имају насељена места Мајиловац, Ђураково, Печаница, (висок ниво ризика).

3
страдалих лица на мотоциклу

1
погинулих мотоциклиста

1
тешко повређених мотоциклиста

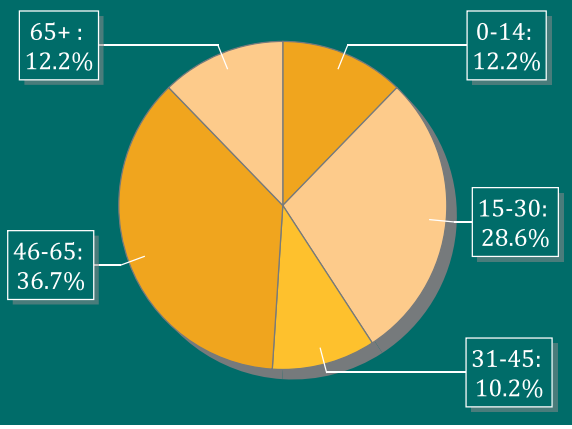
1
лако повређених мотоциклиста

6. Возачи и путници у ПА

• У 2024. години у саобраћајним незгодама настрадало је 49 возача и путника у путничким возилима, од чега је 2 лица погинуло, 5 тешко повређено, а 42 лако повређено.

• Возачи су страдали у већем проценту (63.27%) у односу на путнике (36.73%).

• У поређењу са осталим општинама у Републици Србији, према вредности ризика страдања (ЈПБН) у путничким аутомобилима у 2024. години, општина Велико Градиште се налази на 13 месту. Највећу вредност ризика страдања у путничким аутомобилима на територији општина Велико Градиште имају насељена места Острово, Пожежено, љубиње, (висок ниво ризика).

31
страдалих возача у ПА

18
страдалих путника у ПА

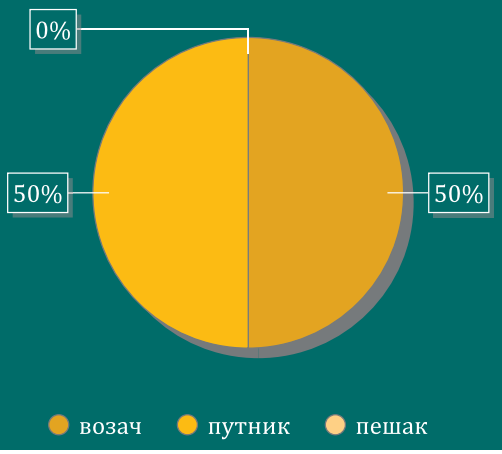
2
погинулих лица у ПА

5
тешко повређених лица у ПА

7. Старији учесници у саобраћају

• У 2024. години у саобраћајним незгодама настрадало је 6 старих лица, од чега је 1 лица погинуло, 2 тешко повређено, а 3 лако повређено.

• У поређењу са осталим општинама у Републици Србији, према вредности ризика страдања (ЈПБН) лица старијих од 65 година у 2024. години, општина Велико Градиште се налази на 16 месту. Највећу вредност ризика страдања лица старијих од 65 година на територији општина Велико Градиште имају насељена места Велико Градиште, (средњи ниво ризика).

6
страдалих лица старијих од 65 година

1
погинулих старијих лица

2
тешко повређених старијих лица

3
лако повређених старијих лица

Индикатори понашања учесника у саобраћају

Назив индикатора		Вредност
% пешака који непрописно прелазе коловоз ван обележеног пешачког прелаза (2022. година)	у насељу	68.49 %
	ван насеља	68.49 %
% пешака који прелазе семафорисани пешачки прелаз на црвено светло (2022. година)	у насељу	0
	ван насеља	0
% пешака којима је употребом уређаја ометена пажња при преласку пешачког прелаза (2022. година)	у насељу	93.25 %
	ван насеља	93.25 %
% употребе дечијих заштитних система 0-12 у путничким аутомобилима (2022. година)	у насељу	25.86 %
	ван насеља	54.55 %
% употребе дечијих заштитних система 0-3 у путничким аутомобилима (2022. година)	у насељу	25.81 %
	ван насеља	75.76 %
% употребе дечијих заштитних система 4-12 у путничким аутомобилима (2022. година)	у насељу	25.93 %
	ван насеља	22.73 %
% употребе заштитне кациге возача моторизованих двоточкаша (2022. година)	у насељу	100.00 %
	ван насеља	100.00 %
% употребе заштитне кациге возача мотоцикла (2020. година)	у насељу	100.00 %
	ван насеља	100.00 %
% употребе заштитне кациге путника на мотоциклу (2022. година)	у насељу	0
	ван насеља	0
% употребе заштитне кациге возача и путника на мотоциклу (2022. година)	у насељу	100.00 %
	ван насеља	100.00 %
% употребе заштитне кациге возача мопеда (2022. година)	у насељу	0
	ван насеља	100.00 %
% употребе заштитне кациге путника на мопеду (2022. година)	у насељу	0
	ван насеља	0
% употребе заштитне кациге возача и путника на мопеду (2022. година)	у насељу	0
	ван насеља	100.00 %

Вредности индикатора понашања учесника у саобраћају

Индикатори понашања учесника у саобраћају

Назив индикатора		Вредност
% употребе сигурносних појасева возача у путничким аутомобилима (2022. година)	у насељу	74.83 %
	ван насеља	87.17 %
% употребе сигурносних појасева сувозача у путничким аутомобилима (2022. година)	у насељу	72.40 %
	ван насеља	88.54 %
% употребе сигурносних појасева напред (возач и сувозач) у путничким аутомобилима (2022. година)	у насељу	73.88 %
	ван насеља	87.70 %
% употребе сигурносних појасева на задњем седишту у путничким аутомобилима (2022. година)	у насељу	18.00 %
	ван насеља	32.11 %
% употребе мобилних телефона у путничким аутомобилима (2022. година)	у насељу	95.83 %
	ван насеља	95.17 %
% употребе сигурносних појасева возача у аутобусима (2022. година)	у насељу	0.00 %
	ван насеља	25.00 %
% употребе сигурносних појасева сувозача у аутобусима (2022. година)	у насељу	0.00 %
	ван насеља	0.00 %
% употребе сигуносних појасева возача и сувозача у аутобусима (2022. година)	у насељу	0.00 %
	ван насеља	23.81 %
% употребе мобилних телефона у аутобусима (2022. година)	у насељу	95.00 %
	ван насеља	98.00 %
% употребе сигурносних појасева возача у теретним возилима (2022. година)	у насељу	50.00 %
	ван насеља	58.97 %
% употребе сигурносних појасева сувозача у теретним возилима (2022. година)	у насељу	0.00 %
	ван насеља	66.67 %
% употребе сигурносних појасева напред (возач и сувозач) у теретним возилима (2022.	у насељу	0.00 %
	ван насеља	66.67 %
% употребе мобилних телефона у теретним возилима (2022. година)	у насељу	83.33 %
	ван насеља	98.00 %

Вредности индикатора понашања учесника у саобраћају

Закључак

• На територији општине Велико Градиште, у 2024. години евидентирано је 86 саобраћајних незгода;
• На територији општине Велико Градиште страдало је 62 лица у саобраћајним незгодама. Највећи удео од укупног броја страдалих лица чине лица са лаким телесним повредама (80.65%), затим следе лица која су задобила тешке телесне повреде (14.52%) и лица која су у саобраћајним незгодама изгубила живот (4.84%);
• У највећем проценту у саобраћајним незгодама на територији општине Велико Градиште учествовали су возачи (61.29%). Путници као учесници учествовали су са уделом од (29.03%), док пешаци чине (9.68%) страдалих учесника у саобраћајним незгодама;
• У саобраћајним незгодама са настрадалим лицима, у највећем проценту учествују путничка возила (90.00%).
• Најзаступљенија група типова саобраћајних незгода је - сн са најмање два возила – без скретања (40.23%);
• Најизраженија група утицајних фактора у току 2024. године је - предузимање непромишљених радњи од стране возача (59.09%);
• Временска анализа саобраћајних незгода са настрадалим лицима по месецима указује на то да је јун месец са највећим бројем саобраћајних незгода;
• Као дан са највећим процентом саобраћајних незгода издваја се недеља;
• Општина Велико Градиште 2024. године је имала високу ниво пондерисаног јавног ризика страдања;
• Када је реч о погинулим лицима, највећи проценат страдања припада старосној категорији 31-45 година (33.33%);
• Укупно је страдало 8 детета у саобраћајним незгодама;
• Млади на територији општине Велико Градиште највише страдају као возачи, са учешћем од 70.59%;
• Пешаци који су страдали у саобраћајним незгодама, у највећем проценту су старосне доби 0-14 година (33.33%);
• Укупно је страдало 0 возача бицикла и 0 путника на бициклу;
• У датом периоду није било страдалих бициклиста;

КРАТАК ПРЕГЛЕД НАЈВАЖНИЈИХ АКТИВНОСТИ И МЕРА КОЈЕ СУ ПРЕДУЗЕТЕ У ПРЕТХОДНОМ ПЕРИОДУ СА ПРЕГЛЕДОМ УТРОШЕНИХ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И АКТИВНОСТИ КОЈЕ ЈЕ ПОТРЕБНО РЕАЛИЗОВАТИ У БУДУЋЕМ ПЕРИОДУ СА ЦИЉЕМ УНАПРЕЂЕЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА НА ПОДРУЧЈУ ЈЕДИНИЦЕ ТЕРИТОРИЈАЛНЕ АУТОНОМИЈЕ, ОДНОСНО ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Програмом за рад тела за координацију послова безбедности саобраћаја на подручју локалне самоуправе Велико Градиште за 2024. годину планиране су и реализоване мере и активности у оквиру следећих области рада:

1.Унапређење саобраћајне инфраструктуре са становишта унапређења безбедности саобраћаја на путевима. Активност: Хоризонтална и вертикална сигнализација према утврђеним потребама у зонама школа; Активност:Санација путева на идентификованим опасним местима и ризичним деоницама на путевима у зонама школа.
2.Рад тела за координацију послова безбедности саобраћаја;
3.Унапређење саобраћајног васпитања и образовања: Активност:Пажљивкова смотра за децу предшколског узраста, првог и другог разреде основних школа;
4.Превентивно промотивне активности из области безбедности саобраћаја на путевима;
5.Научно-истраживачки рад у области безбедности саобраћаја: Активност:Припрема Стратегије безбедности саобраћаја на територији општине Велико Градиште за период 2024-2031 године; Активност:Израда локалних база података -Катастар саобраћајне сигнализације на локалним путевима ; Активност:Израда Студије безбедности саобраћаја у зонама школа на територији општине Велико Градиште.

Рекапитулација утрошених средстава у програму за рад тела за координацију послова безбедности саобраћаја у 2024. години

Области	Планирана финансијска средства Програмом	Утрошена финансијска средства из Програмом	Укупна вредност неутрошених финансијских средства
Унапређење саобраћајне инфраструктуре	2.000.000,00	1.800.000,00	200.000,00
Рад тела	150.000,00	134.160,50	15.839,50
Унапређење саобраћајног образовања и васпитања	300.000,00	298.942.08	1.057,92
Превентивно-промотивне активности из области безбедности саобраћаја	850.000,00	759.786,40	90.213,60
Научно-истраживачки рад у области безбедности саобраћаја	1.700.000,00	1.700.000,00	0,00
УКУПНО:	**5.000.000,00**	**4.692.888,98**	**307.111,02**

Приоритетне активности за унапређење безбедности саобраћаја за наредни период у складу са предлогом Стратегије безбедности саобраћаја на територији општине Велико Градиште за период 2025 - 2030 година, са акционим планом:

-Организација и управљање безбедношћу саобраћаја;
-Унапређење безбедности путева;
-Унапређење безбеднисти возила;
-Унапређење безбедности учесника у саобраћају;
-Активности након саобраћајне незгоде.

На основу члана 32 и члана 33, Правилника о раду тела за координацију послова безбедности саобраћаја на путевима (Сл. Гласник РС 16/24), Савет за координацију послова безбедност саобраћаја на путевима општине Велико Градиште, на седници одржаној 24.04.2025. године, доноси

О Д Л У К У

Члан 1.

УСВАЈА СЕ Извештај о стању безбедности саобраћаја на путевима на подручју локалне самоуправе Велико Градиште за 2024. годину.

Члан 2.

Извештај о стању безбедности саобраћаја на путевима доставити општинском већу општине Велико Градиште на даље поступање у складу са чланом 33 Правилника о раду тела за координацију послова безбедности саобраћаја на путевима (Сл. Гласник РС 16/24).

Број: 000883979 2024 07837 004 006 000 001

У Великом Градишту, 24.04.2025. године

САВЕТ ЗА КООРДИНАЦИЈУ ПОСЛОВА БЕЗБЕДНОСТ САОБРАЋАЈА НА ПУТЕВИМА ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

Секретар
Саша Богићевић

Председник
Недељко Васић

На основу чл. 99. став 13. и чл. 100. став 1. тачке 2. Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС", бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 – одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 – одлука УС, 50/2013 – одлука УС, 98/2013 – одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019- др. закон 9/2020, 52/2021 и 62/2023)), чл. 2. и 12. Закона о промету непокретности („Сл. гласник РС“, бр. 93/2014, 121/2014 и 6/2015), члана 136. Закона о општем управном поступку (“Сл. Гласник РС“, бр. 18/2016, 95/18 - аутентично тумачење и 2/2023-одлука УС), члана 30. а складу са 16. и 29. ст. 1 тачка 2. и чл. 34. Одлуке о грађевинском земљишту (“Службени гласник општине Великог Градиште”, бр. 17/2021), члана 40. Статута општине Велико Градиште (“Службени гласник општине Велико Градиште”, бр. 2/19, 3/23 и 31/23), поступајући по захтеву Миладиновић Надице из Великог Градишта, а по спроведеном поступку отуђења непосредном погодбом у складу са Одлуком Председника општине Велико Градиште, број 001523042 2025 07837 004 005 364 016 од 14.4.2025.године, на предлог Општинског Већа општине Велико Градиште,

Скупштина општине Велико Градиште на 11. седници одржаној дана 26.06.2025. године, донела је,

Р Е Ш Е Њ Е
О ОТУЂЕЊУ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА ИЗ ЈАВНЕ СВОЈИНЕ ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ НЕПОСРЕДНОМ ПОГОДБОМ РАДИ ИСПРАВКЕ ГРАНИЦА СУСЕДНЕ КАТАСТАРСКЕ ПАРЦЕЛЕ

I

ОТУЂУЈЕ СЕ из јавне својине општине Велико Градиште поступком непосредне погодбе уз накнаду, грађевинско земљиште кат.парцела број 2227/32, "Вељка Влаховића", земљиште под делом зграде 1м2 и остало вештачки створено неплодно земљипте 8м2, све земљиште у грађевинском подручју укупне површине 9м2, уписано у Лист непокретности бр. 2183 К.О Велико Градиште као јавна својине општине Велико Градиште, а све у циљу исправке граница суседне кат .парцеле број 4689, укупне површине 243 м2 уписане у Лист непокретности број 5460 К.О Велико Градиште која је у приватној својини Миладиновић Надице из Великог Градишта.

II

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ стицалац Миладиновић Надица из Великог Градишта да плати накнаду за отуђење грађевинског земљишта у висини од 120.000,00 динара па ару, што укупно износи 10.800,00 динара, у корист општине Велико Градиште на уплатни рачун број 840-841151843-84, (модел 97, позив на број 46-110-07836) , у року од 15 дана од дана достављања овог решења.

III

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ стицалац да у року од 30 дана од дана достављања овог Решења, са општином Велико Градиште закључи Уговор којим ће уредити међусобна права и обавезе, а који у име општине закључује председник општине по претходно прибављеном мишљењу општинског правобранилаштва.

IV

Земљиште које је предмет овог Решења није комунално уређено, а отуђује се стицаоцу у виђеном стању, ради исправке граница суседних парцела о трошку стицаоца уз израду елабората геодетских радова.

Општина Велико Градиште дозвољава стицаоцу да своје право својине на прибављеном земљишту укњижи у одговарајућим Јавним књигама.

У случају да стицалац не плати накнаду за отуђење земљишта, трошкове поступка, или са општином Велико Градиште не закључи Уговор, све у роковима одређеним одељком II и III овог решења, Скупштина

општине Велико Градиште поништиће ово решење.

Образложење

Одељењу за урбанизам и имовинско-правне послове Општинске управе општине Велико Градиште поднела је захтев дана 26.03.2025. године Миладиновић Надица из Великог Градишта, ради прибављања грађевинског земљишта из јавне својине општине Велико Градиште уз накнаду непосредном погодбом, кат.парцела број 2227/32, "Вељка Влаховића", земљиште под делом зграде 1м2 и остало вештачки створено неплодно земљипте 8м2, све земљиште у грађевинском подручју укупне површине 9м2, уписано у Лист непокретности бр. 2183 К.О. Велико Градиште као јавна својине општине Велико Градиште, а све у циљу исправке граница суседне кат. парцеле број 4689, укупне површине 243м2 уписане у Лист непокретности број 5460 К.О Велико Градиште која је у приватној својини именоване.

Поступајући по захтеву наведено одељење је прибавило копију плана Службе за катастар непокретности Велико Градиште, па се увидом у исту утврђује да су кат. парц. број 2227/32 и кат. парцела број 4689 К.О. Велико Градиште суседне катастарске парцеле. Из листа непокретности број 2183 К.О. Велико Градиште, утврђује се да је кат.парцела број кат.парцела број 2227/32, "Вељка Влаховића", земљиште под делом зграде 1 м2 и остало вештачки створено неплодно земљипте 8м2, све земљиште у грађевинском подручју укупне површине 9 м2, уписана са правом јавне својине општине Велико Градиште, док се увидом у лист непокретности број 5460 К.О. Велико Градиште утврђује да је кат. парцела број 4689, укупне површине 243м2 у приватној својини Миладиновић Надице из Великог Градишта. Одељење за урбанизам и имовинско-правне послове Општинске управе издало је информацију о локацији број 001523042 2025 07837 004 005 364 016 од 28.03.2025.године, на основу које се утврђује да предметна кат. парц. бр. 2227/32 К.О. Велико Градиште због свог облика и положаја, самостално, није условна за градњу. Надаље, а на основу издатих урбанистичких услова за исправку границе парцеле број 001523042 2025 07837 004 005 364 016 од 02.04.2025.године од стране наведеног одељења, прибављена је сагласност општинског правобраниоца општине Велико Градиште број У12/25 од 11.4.2025. године, ради исправке граница суседне катастарске парцеле ближе одређених у одељку I диспозитива овог решења. Тржишна вредност предметне парцеле која се отуђује из јавне својине утврђена је у износу од 120.000,00 динара по ару о чему је комисија за процену тржишне вредности Општинске управе општине Велико Градиште сачинила записник број 1577897-2025 од 1.4.2025. године.

Надица Миладиновић се поднеском од 14.4.2025.године сагласила са процењеном тржишном ценом и прихватила да по спроведеном поступку непосредне погодбе плати коначну цену у року од 15 дана од дана достављања решења о отуђењу грађевинског земљишта, а сагласила се и с тиме да сноси све трошкове настале у поступку отуђења предметне непокретности.

Имајући у виду све напред наведено, Председник општине је донео Одлуку број 001523042 2025 07837 004 005 364 016 од 14.04.2025 године, којом је покренут поступак отуђења грађевинског земљишта из јавне својине општине Велико Градиште непосредном погодбом и уз накнаду.

Комисија СО Велико Градиште за прибављање и располагање грађевинским земљиштем у јавној својини, спровела је дана 14.4.2025. године поступак непосредне погодбе и записнички констатовала да је понуђач из диспозитива понудила да за прибављање предметног земљишта плати износ 120.000,00 динара по ару, односно износ од 10.800,00динара укупно за парцелу и да ће понуђени износ платити у року од 15 дана од дана достављања решења о отуђењу предметне катастарске парцеле. Примедби понуђача на спроведени поступак

није било. Стога је комисија предложила да се предметно земљиште отуђи лицу из одељка I диспозитива, по цени из одељка II диспозитива овог решења.

Разматрајући захтев и све списе предмета, а при неспорно утврђеном чињеничном стању да предметна катастарска парцела у јавној својини због своје површине није условна за изградњу, да је мања од суседне катастарске парцеле која је у власништву подносиоца захтева, да је за исправку граница парцеле прибављена сагласност општинског правобраниоца, да је надлежна комисија спровела поступак непосредне погодбе и да је подносилац захтева ради прибављања прихватио да плати процењену цену тржишне вредности земљишта, а како су испуњени законски услови прописани чланом 68. Закона о планирању и изградњи, овај орган је одлучио да се може удовољити захтеву странке, па је донео одлуку као у диспозитиву.

Одредбом коју прописује чл. 99. став 13. и чл. 100. став 1. тачка 2. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/2009, 81/2009 – испр., 64/2010 – одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 – одлука УС, 50/2013 – одлука УС, 98/2013 – одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019 и 37/2019-др.закон и 9/2020,52/2021 и 62/2023), регулисан је начин и поступак отуђења грађевинског земљишта у јавној својини и надлежност органа за спровођење поступка. Чланом 68. истог Закона прописани су услови и поступак за исправку граница суседних катастарских парцела на основу елабората геодетских радова.

Одредбом члана 30. Одлуке о грађевинском земљишту ("Службени гласник општине Велико Градиште", број 17/2021), утврђена је надлежност Председника општине Велико Градиште за доношење одлуке о покретању поступка ради отуђења грађевинског земљишта и прописан је поступак непосредне погодбе. Чланом 16. исте Одлуке одређено је да се грађевинско земљиште отуђује по тржишним условима, а чланом 29. став 1. прописано је да се грађевинско земљиште може отуђити непосредном погодбом у случају исправке граница суседних парцела. Надлежност Скупштине општине за доношење решења о располагању грађевинским земљиштем, прописана је чланом 13. исте Одлуке.

Из свега напред изнетог, а у складу са одредбом члана 40. Статута општине Велико Градиште (“Службени гласник општине Велико Градиште”, бр. 2/2019, 3/2023 и 31/2023), члана 13. Одлуке о грађевинском земљишту ("Службени гласник општине Велико Градиште", број 17/2021), чл. 2. и 12. Закона о промету непокретности („Сл. гласник РС“, бр. 93/2014, 121/2014 и 6/2015) и члана 136. Закона о општем управном поступку (“Сл. Гласник РС“, бр. 18/2016, 95/2018 - аутентично тумачење и 2/2023 - одлука УС), Скупштина општине Велико Градиште је донела решење као у диспозитиву.

Упутство о правном средству: Против овог решења не може се изјавити жалба, али се може покренути управни спор тужбом код Управног суда у Београду, у року од 30 дана од дана пријема решења. Тужба се предаје Суду непосредно или поштом.

Број: 001523042 2025 07837 001 000 364 016

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ
ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

ПРЕДСЕДНИК СО
Владимир Штрбац с.р.

На основу чл. 99. став 13. и чл. 100. став 1. тачке 2. Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС", бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 – одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 – одлука УС, 50/2013 – одлука УС, 98/2013 – одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019- др. закон 9/2020, 52/2021 и 62/2023), чл. 2. и 12. Закона о промету непокретности („Сл. гласник РС“, бр. 93/2014, 121/2014 и 6/2015) и члана 136. Закона о општем управном поступку (“Сл. Гласник РС“, бр. 18/2016, 95/18 - аутентично тумачење и 2/2023-одлука УС), члана 30. а складу са 16. и 29. ст. 1 тачка 2. и чл. 34. Одлуке о грађевинском земљишту (“Службени гласник општине Великог Градиште”, бр. 17/2021), члана 40. Статута општине Велико Градиште (“Службени гласник општине Велико Градиште”, бр. 2/19, 3/23 и 31/23), поступајући по захтеву Иване Јелић и Зорана Гајића из Београда, а по спроведеном поступку отуђења непосредном погодбом у складу са Одлуком Председника општине Велико Градиште број 003172196 2024 07837 004 005 364 016 од 10.04.2025 године, на предлог Општинског Већа општине Велико Градиште,

Скупштина општине Велико Градиште на 11. седници одржаној дана 26.06.2025. године, донела је,

Р Е Ш Е Њ Е
О ОТУЂЕЊУ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА ИЗ ЈАВНЕ СВОЈИНЕ ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ НЕПОСРЕДНОМ ПОГОДБОМ РАДИ ИСПРАВКЕ ГРАНИЦА СУСЕДНЕ КАТАСТАРСКЕ ПАРЦЕЛЕ

I

ОТУЂУЈЕ СЕ из јавне својине општине Велико Градиште поступком непосредне погодбе уз накнаду, грађевинско земљиште кат.парцела број 186/2 К.О. Поповац, “Пере Металца", остало вештачки створено неплодно земљиште, грађевинско земљиште ван граница ггз, укупне површине 33 м2, уписано у л.н.376 к.о.Поповац ради исправке границе катастарске працеле бр. 10 к.о.Поповац, површине 833 м2 уписане у лист непокретности бр.514 к.о.Поповац у приватној својини Иване Јелић и Зорана Гајића из Београда.

II

ОБАВЕЗУЈУ СЕ стицаоци Ивана Јелић и Зоран Гајић из Београда да плате накнаду за отуђење грађевинског земљишта у висини од 14750,00 динара, у корист општине Велико Градиште на уплатни рачун број 840-841151843-84, (модел 97, позив на број 46-110-07836), у року од 15 дана од дана достављања овог решења.

III

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ стицалац да у року од 30 дана од дана достављања овог Решења, са општином Велико Градиште закључи Уговор којим ће уредити међусобна права и обавезе, а који у име општине закључује председник општине по претходно прибављеном мишљењу општинског правобранилаштва.

IV

Земљиште које је предмет овог Решења није комунално уређено, а отуђује се стицаоцу у виђеном стању, ради исправке граница суседних парцела о трошку стицаоца уз израду елабората геодетских радова.

Општина Велико Градиште дозвољава стицаоцу да своје право својине на прибављеном земљишту укњижи у одговарајућим Јавним књигама.

У случају да стицалац не плати накнаду за отуђење земљишта, трошкове поступка, или са општином Велико Градиште не закључи Уговор, све у роковима одређеним одељком II и III овог решења, Скупштина општине Велико Градиште поништиће ово решење.

Образложење

Одељењу за урбанизам и имовинско-правне послове Општинске управе општине Велико Градиште се обратио пуномоћник Иване Јелић и Зорана Гајића из Београда, ради прибављања грађевинског земљишта из јавне својине општине Велико Градиште уз накнаду непосредном погодбом, кат. парцела број 186/2 К.О. Поповац, "Пере Металца", остало вештачки створено неплодно земљиште, грађевинско земљиште ван граница ггз, укупне површине 33м2, уписано у лист непокретности број 376 К.О. Поповац ради исправке границе катастарске парцеле бр. 10 К.О. Поповац, површине 833м2 уписане у лист непокретности бр.514 К.О. Поповац која је у приватној својини Иване Јелић и Зорана Гајића из Београда.

Наведено одељење је прибавило копију плана Службе за катастар непокретности Велико Градиште, па се увидом у исту утврђује да су кат. парц. број 186/2 и кат.парцела број 10 К.О. Поповац суседне катастарске парцеле. Из листа непокретности број 376 К.О. Поповац, утврђује се да је кат.парцела број 186/2 К.О. Поповац, "Пере Металца", остало вештачки створено неплодно земљиште, грађевинско земљиште ван граница ггз, укупне површине 33м2, уписана са правом јавне својине општине Велико Градиште, док се увидом у лист непокретности број 514 К.О. Поповац утврђује да је кат. парцела број 10 К.О. Поповац, површине 833м2 у приватној својини Иване Јелић и Зорана Гајића из Београда. Даље, наведено одељење Општинске управе издало је информацију о локацији број 003172196 2024 07837 004 005 364 016 од 27.3.2025.године, на основу које се утврђује да предметна к.п.бр. 186/2 К.О. Поповац због свог облика и положаја, самостално, није условна за градњу. Надаље, а на основу издатих урбанистичких услова за исправку границе парцеле број 003172196 2024 07837 004 005 364 016 од 26.03.2025 године од стране наведеног одељења, прибављена је сагласност општинског правобраниоца општине Велико Градиште број У10/25 од 4.4.2025.године, ради исправке граница суседне катастарске парцеле ближе одређених у одељку I диспозитива овог решења. Тржишна вредност предметне парцеле која се отуђује из јавне својине утврђена је у износу од 14750,00 динара, о чему је комисија за процену тржишне вредности Општинске управе општине Велико Градиште сачинила записник број 1338799-2025 од 26.3.2025. године.

Пуномоћник Иване Јелић и Зорана Гајића из Београда се поднеском од 10.4.2025.г. сагласио са процењеном тржишном ценом и прихватио да по спроведеном поступку непосредне погодбе плати коначну цену у року од 15 дана од дана достављања решења о отуђењу грађевинског земљишта, а сагласио се и с тиме да сноси све трошкове настале у поступку отуђења предметне непокретности.

Имајући у виду све напред наведено, Председник општине је донео Одлуку број 003172196 2024 07837 004 005 364 016 од 10.04.2025 године, којим је покренут поступак отуђења грађевинског земљишта из јавне својине општине Велико Градиште непосредном погодбом и уз накнаду.

Комисија СО Велико Градиште за прибављање и располагање грађевинским земљиштем у јавној својини, спровела је дана 14.4.2025. године поступак непосредне погодбе и записнички констатовала да је пуномоћник именованих странака из диспозитива понудио да за прибављање предметног земљишта плати износ 14750,00 динара укупно за парцелу и да ће понуђени износ платити у року од 15 дана од дана достављања решења о отуђењу предметне катастарске парцеле. Примедби понуђача на спроведени поступак није било. Стога је комисија предложила да се предметно земљиште отуђи лицу из одељка I диспозитива, по цени из одељка II диспозитива овог решења.

Разматрајући захтев и све списе предмета, а при неспорно утврђеном чињеничном стању да предметна катастарска парцела у јавној својини због своје површине није условна за изградњу,

да је мања од суседне катастарске парцеле која је у власништву подносиоца захтева, да је за исправку граница парцеле прибављена сагласност општинског правобраниоца, да је надлежна комисија спровела поступак непосредне погодбе и да је подносилац захтева ради прибављања прихватио да плати процењену цену тржишне вредности земљишта, а како су испуњени законски услови прописани чланом 68. Закона о планирању и изградњи, овај орган је одлучио да се може удовољити захтеву странке, па је донео одлуку као у диспозитиву.

Одредбом коју прописује чл. 99. став 13. и чл. 100. став 1. тачка 2. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/2009, 81/2009 – испр., 64/2010 – одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 – одлука УС, 50/2013 – одлука УС, 98/2013 – одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019-др.закон, 9/2020, 52/2021 и 62/2023), регулисан је начин и поступак отуђења грађевинског земљишта у јавној својини и надлежност органа за спровођење поступка. Чланом 68. истог Закона прописани су услови и поступак за исправку граница суседних катастарских парцела на основу елабората геодетских радова.

Одредбом члана 30. Одлуке о грађевинском земљишту ("Службени гласник општине Велико Градиште", број 17/2021), утврђена је надлежност Председника општине Велико Градиште за доношење одлуке о покретању поступка ради отуђења грађевинског земљишта и прописан је поступак непосредне погодбе. Чланом 16. исте Одлуке одређено је да се грађевинско земљиште отуђује по тржишним условима, а чланом 29. став 1. прописано је да се грађевинско земљиште може отуђити непосредном погодбом у случају исправке граница суседних парцела. Надлежност Скупштине општине за доношење решења о располагању грађевинским земљиштем, прописана је чланом 13. исте Одлуке.

Из свега напред изнетог, а у складу са одредбом члана 40. Статута општине Велико Градиште (“Службени гласник општине Велико Градиште”, бр. 2/19, 3/2023 и 31/2023), члана 13. Одлуке о грађевинском земљишту ("Службени гласник општине Велико Градиште", број 17/2021), чл. 2. и 12. Закона о промету непокретности („Сл. гласник РС“, бр. 93/2014, 121/2014 и 6/2015) и члана 136. Закона о општем управном поступку (“Сл. Гласник РС“, бр. 18/2016, 95/18 - аутентично тумачење и 2/2023-одлука УС), Скупштина општине Велико Градиште је донела решење као у диспозитиву.

Упутство о правном средству: Против овог решења не може се изјавити жалба, али се може покренути управни спор тужбом код Управног суда у Београду, у року од 30 дана од дана пријема решења. Тужба се предаје Суду непосредно или поштом.

Број: 003172196 2024 07837 001 000 364 016

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ
ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

ПРЕДСЕДНИК СО
Владимир Штрбац с.р.

На основу чл. 99. став 1. и 13. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/2009, 81/2009 – испр., 64/2010 – одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 – одлука УС, 50/2013 – одлука УС, 98/2013 – одлука УС, 132/2014 и 145/2014, 83/2018, 31/2019 и 37/2019-др. закон, 9/2020, 52/2021, 62/2023), члана 13. а складу са чл. 16, 19, 20, 21, 23, 36. и 37. Одлуке о грађевинском земљишту („Службени гласник општине Великог Градиште”, бр. 17/2021), члана 40. Статута општине Велико Градиште (“Службени гласник општине Велико Градиште”, бр. 2/2019, 3/2023 и 31/2023), чл. 2. и 12. Закона о промету непокретности („Сл. гласник РС“, бр. 93/2014, 121/2014 и 6/2015) и члана 136. Закона о општем управном поступку (“Сл. гласник РС“, бр. 18/2016, 95/18 - аутентично тумачење и 2/2023 – одлука УС), а по спроведеном поступку отуђења грађевинског земљишта јавним надметањем у складу са Решењем број 001912100 2025 07837 004 005 364 014 од 30.4.2025. године Председника општине Велико Градиште, на предлог Општинског Већа општине Велико Градиште,

Скупштина општине Велико Градиште на 11. седници одржаној дана 26.06.2025. године, донела је,

Р Е Ш Е Њ Е
О ОТУЂЕЊУ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА ИЗ ЈАВНЕ СВОЈИНЕ ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ ЈАВНИМ НАДМЕТАЊЕМ

I

ОТУЂУЈЕ СЕ из јавне својине општине Велико Градиште јавним надметањем уз накнаду, грађевинско земљиште које чини **к.п.бр. 4709/1, „Калиновац“,шума 3. класе, грађевинско земљиште ван граница ггз, укупне површине 380м2, уписана у ЛН 985 КО Затоње, јединoм понуђачу Драгану (******) Живановићу из Кисиљева, општина Велико Градиште, ул. ********* бр. **, са ЈМБГ **********.**

II

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ стицалац, Драган (******) Живановић из Кисиљева, општина Велико Градиште, ул. ********* бр. **, да плати накнаду за отуђење грађевинског земљишта **у износу од 1.200,00 динара/ м2, односно укупном износу од 456.000,00 динара**, у корист општине Велико Градиште на уплатни рачун број 840-841151843-84 (модел 97, позив на број 46-110-07836), у року од 15 дана од дана достављања овог решења.

Депозит стицаоца уплаћен дана 29.5.2025. године у корист буџета општине Велико Градиште у поступку јавног надметања у износу од 140.000,00 динара представља део накнаде за отуђење из претходног става и доношењем овог решења преноси се на одговарајући рачун општине.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ стицалац да накнади трошкове поступка у износу од 17.568,00 динара, уплатом на рачун општине Велико Градиште број 840-745151843-03 (модел 97, позив на број 46-110-07836), у року од 15 дана од дана достављања овог решења.

III

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ стицалац да у року од 30 дана од дана достављања овог Решења, са општином Велико Градиште закључи Уговор којим ће уредити међусобна права и обавезе, а који у име општине закључује председник општине по претходно прибављеном мишљењу општинског правобранилаштва.

IV

Земљиште које је предмет овог Решења није комунално уређено и опремљено, а отуђује се стицаоцу у виђеном стању, ради изградње објеката предвиђених планским документима.

Општина Велико Градиште дозвољава стицаоцу да своје право својине на прибављеном земљишту укњижи у одговарајућим Јавним књигама.

У случају да стицалац не плати накнаду за отуђење земљишта, трошкове поступка, или са општином Велико Градиште не закључи Уговор, све у роковима одређеним одељком II и III овог решења, Скупштина општине Велико Градиште поништиће ово решење.

Предметно земљиште се продаје у виђеном стању.

Образложење

Заинтересовано лице, Бобан Марјановић из Затоња, поднело је дана 17.4.2025. године Одељењу за урбанизам и имовинско-правне послове, иницијативу за отуђење земљишта, парцела 4709/1,4709/2,4709/3,4709/4,4709/5,4709/6,4709/8,4709/27,4709/48 и 4709/52, све у КО Затоње, из јавне својине општине.

Потом је Одељење за урбанизам и имовинско-правне послове прибавило копију плана бр.953-038-14727/2025 од 22.4.2025.г. и изводе из листа непокретности за к.п.бр. 4709/1, 4709/2, 4709/3, 4709/4, 4709/5, 4709/6, 4709/8, 4709/27, 4709/48 и 4709/52, све у КО Затоње. Како је наведено одељење издало Информацију о локацији од 25.4.2025. године којом су утврђене могућности градње, намена и врста објеката који се могу градити на предметном земљишту, то се увидом у прибављену и издату документацију може утврдити да предметне катастарске парцеле представљају неизграђено грађевинско земљиште у јавној својини општине Велико Градиште. Прибављена је тржишна вредност предметног земљишта од стране Одељења локалне пореске администрације Општинске управе општине Велико Градиште, па је предложено Председнику општине Велико Градиште да донесе решење о покретању поступка отуђења предметног неизграђеног земљишта.

Имајући у виду све напред наведено, Председник општине је донео решење број

001912100 2025 07837 004 005 364 014 од 30.4.2025. године, којим је покренут поступак отуђења грађевинског земљишта из јавне својине општине Велико Градиште јавним надметањем и уз накнаду. Почетну цену за отуђење предметне катастарске парцеле утврдио је својим решењем председник општине у износу од 1.200,00 динара/м2, полазећи од процењене тржишне вредности непокретности утврђене у износу од 1.000,00 динара/м2 записником број 1948504-2025 од 25.4.2025. године Комисије за процену тржишне вредности непокретности Одељења локалне пореске администрације као и атрактивности локације и близини Сребрном језеру.

Сагласно члану 21. Одлуке о грађевинском земљишту („Службени гласник општине Великог Градиште”, бр. 17/2021), Општинска управа општине Велико Градиште расписала је Оглас о јавном надметању за отуђење грађевинског земљишта из јавне својине општине Велико Градиште, број 001912100 2025 07837 004 005 364 014 од 30.4.2025. године, који је објавила на огласној табли органа општинске управе, званичном интернет сајту општине и дневним новинама „Вечерње новости“ - издање за целу територију РС. По објављеном огласу пристигло је 12 пријава заинтересованих лица. За јавно надметање за предметну парцелу је стигла једна пријава.

Комисија за прибављање и располагање грађевинским земљиштем у јавној својини, образована решењем број 000142717 2024 07837 001 000 000 001 од 29.1.2024. године СО Велико Градиште, по спроведеном поступку јавног надметања утврдила је да је једини понуђач за к.п.бр. 4709/1 к.о.Затоње Драган (Власта) Живановић из Кисиљева, који је дана 29.5.2025. године уплатио депозит ради учешћа у поступку јавног надметања у износу од 140.000,00 динара, па је ради прибављања предметног земљишта понудио да плати износ од 1.200,00 динара/м2, што је записнички констатовано дана 3.6.2025. године. На спроведен поступак јавног надметања није било примедби. Како других предлога и примедби понуђача није било, стога је комисија предложила да се предметно земљиште отуђи лицу из одељка I диспозитива, по цени из одељка II диспозитива овог решења.

Разматрајући све списе предмета, а при неспорно утврђеном чињеничном стању да је предметна катастарска парцела у јавној својини општине Велико Градиште, да је на истој могућа изградња објеката предвиђених планским документима, да је надлежни орган покренуо поступак отуђења земљишта из јавне својине јавним надметањем (надлежност председника општине прописана је чланом 20. Одлуке о грађевинском земљишту), да је објављен оглас од стране општинске управе и спроведено јавно надметање и одабир најповољнијег понуђача од стране овлашћене комисије (чланом 21. Одлуке о грађевинском земљишту прописана је надлежност општинске управе за припрему и објављивање огласа, ставом 3. члана 23. исте одлуке, прописано је да поступак јавног надметања спроводи комисија, а ставом 4. истог члана одлуке прописано је да комисију решењем образује Скупштина општине Велико Градиште), да је најповољнији понуђач на јавном надметању понудио да за предмет надметања плати износ од 1.200,00 динара/м2, а како су испуњени законски услови прописани чланом 99. став 1. и 13. Закона о планирању и изградњи, овај орган је одлучио да донесе одлуку као у диспозитиву.

Одредбом коју прописује чл. 99. став 1. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/2009, 81/2009 – испр., 64/2010 – одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 – одлука УС, 50/2013 – одлука УС, 98/2013 – одлука УС, 132/2014 и 145/2014, 83/2018, 31/2019 и 37/2019-др. закон, 9/2020, 52/2021, 62/2023), прописано је да се неизграђено грађевинско земљиште у јавној својини отуђује поступком јавног надметања по тржишним условима, у складу са законом, док је ставом 13. истог члана закона регулисан начин и поступак отуђења грађевинског земљишта у јавној својини и надлежност органа за спровођење поступка.

Одредбом члана 16. Одлуке о грађевинском земљишту ("Службени гласник општине Велико Градиште", број 17/2021), одређено је да се грађевинско земљиште отуђује по тржишним условима, а чланом 19. исте одлуке, одређена је надлежност одељења општинске управе за подношење иницијативе и одговарајућег предлога ради отуђења земљишта, док су начин и рок плаћања цене утврђени чланом 36. одлуке. Надлежност Скупштине општине за доношење решења о располагању грађевинским земљиштем, прописана је чланом 13. исте одлуке, а његова садржина прописана је чланом 37. одлуке.

Најповољнији понуђач се обавезује да сноси део трошкова објављивања огласа, на износ од 17.568,00 динара, а сноси их у складу са условима из Огласа о јавном надметању.

Из свега напред изнетог, а у складу са одредбом члана 40. Статута општине Велико Градиште („Службени гласник општине Велико Градиште”, бр. 2/2019, 3/2023 и 31/2023), члана 13. Одлуке о грађевинском земљишту ("Службени гласник општине Велико Градиште", број 17/2021), чл. 2. и 12. Закона о промету непокретности („Сл. гласник РС“, бр. 93/2014, 121/2014 и 6/2015) и члана 136. Закона о општем управном поступку (“Сл. гласник РС“, бр. 18/2016, 95/18 - аутентично тумачење и 2/2023 – одлука УС), Скупштина општине Велико Градиште је донела решење као у диспозитиву.

Упутство о правном средству: Против овог решења не може се изјавити жалба, али се може покренути управни спор тужбом код Управног суда у Београду, у року од 30 дана од дана пријема решења. Тужба се предаје Суду непосредно или поштом.

Доставити:
- Драгану Живановићу, Кисиљево, ул. ********* бр. **
- Општинско правобранилаштво општине Велико Градиште
- Одељење за урбанизам и имовинско правне послове
- Одељење за финансије
- Архива.

Број: 001912100 2025 07837 001 000 364 013 04 030

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

ПРЕДСЕДНИК СО
Владимир Штрбац с.р.

На основу чл. 99. став 1. и 13. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/2009, 81/2009 – испр., 64/2010 – одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 – одлука УС, 50/2013 – одлука УС, 98/2013 – одлука УС, 132/2014 и 145/2014, 83/2018, 31/2019 и 37/2019-др. закон, 9/2020, 52/2021, 62/2023), члана 13. а складу са чл. 16, 19, 20, 21, 23, 36. и 37. Одлуке о грађевинском земљишту („Службени гласник општине Великог Градиште”, бр. 17/2021), члана 40. Статута општине Велико Градиште (“Службени гласник општине Велико Градиште”, бр. 2/2019, 3/2023 и 31/2023), чл. 2. и 12. Закона о промету непокретности („Сл. гласник РС“, бр. 93/2014, 121/2014 и 6/2015) и члана 136. Закона о општем управном поступку (“Сл. гласник РС“, бр. 18/2016, 95/18 - аутентично тумачење и 2/2023 – одлука УС), а по спроведеном поступку отуђења грађевинског земљишта јавним надметањем у складу са Решењем број 001912100 2025 07837 004 005 364 014 од 30.4.2025. године Председника општине Велико Градиште, на предлог Општинског Већа општине Велико Градиште,

Скупштина општине Велико Градиште на 11. седници одржаној дана 26.06.2025. године, донела је,

Р Е Ш Е Њ Е
О ОТУЂЕЊУ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА ИЗ ЈАВНЕ СВОЈИНЕ ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ ЈАВНИМ НАДМЕТАЊЕМ

I

ОТУЂУЈЕ СЕ из јавне својине општине Велико Градиште јавним надметањем уз накнаду, грађевинско земљиште које чини **к.п.бр. 4709/2, „Калиновац“,шума 3. класе, грађевинско земљиште ван граница ггз, укупне површине 328м2, уписана у ЛН 985 КО Затоње, јединoм понуђачу Мићу Вуковићу из Београда, ул. ***********.**

II

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ стицалац, Мићо Вуковић из Београда, ул. *********, да плати накнаду за отуђење грађевинског земљишта **у износу од 1.200,00 динара/м2, односно укупном износу од 393.600,00 динара**, у корист општине Велико Градиште на уплатни рачун број 840-841151843-84 (модел 97, позив на број 46-110-07836), у року од 15 дана од дана достављања овог решења.

Депозит стицаоца уплаћен дана 30.5.2025. године у корист буџета општине Велико Градиште у поступку јавног надметања у износу од 137.520,00 динара представља део накнаде за отуђење из претходног става и доношењем овог решења преноси се на одговарајући рачун општине.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ стицалац да накнади трошкове поступка у износу од 17.568,00 динара, уплатом на рачун општине Велико Градиште број 840-745151843-03 (модел 97, позив на број 46-110-07836), у року од 15 дана од дана достављања овог решења.

III

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ стицалац да у року од 30 дана од дана достављања овог Решења, са општином Велико Градиште закључи Уговор којим ће уредити међусобна права и обавезе, а који у име општине закључује

председник општине по претходно прибављеном мишљењу општинског правобранилаштва.

IV

Земљиште које је предмет овог Решења није комунално уређено и опремљено, а отуђује се стицаоцу у виђеном стању, ради изградње објеката предвиђених планским документима.

Општина Велико Градиште дозвољава стицаоцу да своје право својине на прибављеном земљишту укњижи у одговарајућим Јавним књигама.

У случају да стицалац не плати накнаду за отуђење земљишта, трошкове поступка, или са општином Велико Градиште не закључи Уговор, све у роковима одређеним одељком II и III овог решења, Скупштина општине Велико Градиште поништиће ово решење.

Предметно земљиште се продаје у виђеном стању.

Образложење

Заинтересовано лице, Бобан Марјановић из Затоња, поднело је дана 17.4.2025. године Одељењу за урбанизам и имовинско-правне послове, иницијативу за отуђење земљишта, парцела 4709/1,4709/2,4709/3,4709/4,4709/5,4709/6,4709/8,4709/27,4709/48 и 4709/52, све у КО Затоње, из јавне својине општине.

Потом је Одељење за урбанизам и имовинско-правне послове прибавило копију плана бр.953-038-14727/2025 од 22.4.2025.г. и изводе из листа непокретности за к.п.бр. 4709/1, 4709/2, 4709/3, 4709/4, 4709/5, 4709/6, 4709/8, 4709/27, 4709/48 и 4709/52, све у КО Затоње. Како је наведено одељење издало Информацију о локацији од 25.4.2025. године којом су утврђене могућности градње, намена и врста објеката који се могу градити на предметном земљишту, то се увидом у прибављену и издату документацију може утврдити да предметне катастарске парцеле представљају неизграђено грађевинско земљиште у јавној својини општине Велико Градиште. Прибављена је тржишна вредност предметног земљишта од стране Одељења локалне пореске администрације Општинске управе општине Велико Градиште, па је предложено Председнику општине Велико Градиште да донесе решење о покретању поступка отуђења предметног неизграђеног земљишта.

Имајући у виду све напред наведено, Председник општине је донео решење број

001912100 2025 07837 004 005 364 014 од 30.4.2025. године, којим је покренут поступак отуђења грађевинског земљишта из јавне својине општине Велико Градиште јавним надметањем и уз накнаду. Почетну цену за отуђење предметне катастарске парцеле утврдио је својим решењем председник општине у износу од 1.200,00 динара/м2, полазећи од процењене тржишне вредности непокретности утврђене у износу од 1.000,00 динара/м2 записником број 1948504-2025 од 25.4.2025. године Комисије за процену тржишне вредности непокретности Одељења локалне пореске администрације као и атрактивности локације и близини Сребрном језеру.

Сагласно члану 21. Одлуке о грађевинском земљишту („Службени гласник општине Великог Градиште”, бр. 17/2021), Општинска управа општине Велико Градиште расписала је Оглас о јавном надметању за отуђење грађевинског земљишта из јавне својине општине Велико Градиште, број 001912100 2025 07837 004 005 364 014 од 30.4.2025. године, који је објавила на огласној табли органа општинске управе, званичном интернет сајту општине и дневним новинама „Вечерње новости“ - издање за целу територију РС. По објављеном огласу пристигло је 12 пријава заинтересованих лица. За јавно надметање за предметну парцелу је стигла једна пријава.

Комисија за прибављање и располагање грађевинским земљиштем у јавној својини, образована решењем број 000142717 2024 07837 001 000 000 001 од 29.1.2024. године СО Велико Градиште, по спроведеном поступку јавног надметања утврдила

је да је једини понуђач за к.п.бр. 4709/2 к.о.Затоње Мићо Вуковић из Београда, који је дана 30.5.2025. године уплатио депозит ради учешћа у поступку јавног надметања у износу од 137.520,00 динара, па је ради прибављања предметног земљишта понудио да плати износ од 1.200,00 динара/м2, што је записнички констатовано дана 3.6.2025. године. На спроведен поступак јавног надметања није било примедби. Како других предлога и примедби понуђача није било, стога је комисија предложила да се предметно земљиште отуђи лицу из одељка I диспозитива, по цени из одељка II диспозитива овог решења.

Разматрајући све списе предмета, а при неспорно утврђеном чињеничном стању да је предметна катастарска парцела у јавној својини општине Велико Градиште, да је на истој могућа изградња објеката предвиђених планским документима, да је надлежни орган покренуо поступак отуђења земљишта из јавне својине јавним надметањем (надлежност председника општине прописана је чланом 20. Одлуке о грађевинском земљишту), да је објављен оглас од стране општинске управе и спроведено јавно надметање и одабир најповољнијег понуђача од стране овлашћене комисије (чланом 21. Одлуке о грађевинском земљишту прописана је надлежност општинске управе за припрему и објављивање огласа, ставом 3. члана 23. исте одлуке, прописано је да поступак јавног надметања спроводи комисија, а ставом 4. истог члана одлуке прописано је да комисију решењем образује Скупштина општине Велико Градиште), да је најповољнији понуђач на јавном надметању понудио да за предмет надметања плати износ од 1.200,00 динара/м2, а како су испуњени законски услови прописани чланом 99. став 1. и 13. Закона о планирању и изградњи, овај орган је одлучио да донесе одлуку као у диспозитиву.

Одредбом коју прописује чл. 99. став 1. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/2009, 81/2009 – испр., 64/2010 – одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 – одлука УС, 50/2013 – одлука УС, 98/2013 – одлука УС, 132/2014 и 145/2014, 83/2018, 31/2019 и 37/2019-др. закон, 9/2020, 52/2021, 62/2023), прописано је да се неизграђено грађевинско земљиште у јавној својини отуђује поступком јавног надметања по тржишним условима, у складу са законом, док је ставом 13. истог члана закона регулисан начин и поступак отуђења грађевинског земљишта у јавној својини и надлежност органа за спровођење поступка.

Одредбом члана 16. Одлуке о грађевинском земљишту ("Службени гласник општине Велико Градиште", број 17/2021), одређено је да се грађевинско земљиште отуђује по тржишним условима, а чланом 19. исте одлуке, одређена је надлежност одељења општинске управе за подношење иницијативе и одговарајућег предлога ради отуђења земљишта, док су начин и рок плаћања цене утврђени чланом 36. одлуке. Надлежност Скупштине општине за доношење решења о располагању грађевинским земљиштем, прописана је чланом 13. исте одлуке, а његова садржина прописана је чланом 37. одлуке.

Најповољнији понуђач се обавезује да сноси део трошкова објављивања огласа, на износ од 17.568,00 динара, а сноси их у складу са условима из Огласа о јавном надметању.

Из свега напред изнетог, а у складу са одредбом члана 40. Статута општине Велико Градиште („Службени гласник општине Велико Градиште”, бр. 2/2019, 3/2023 и 31/2023), члана 13. Одлуке о грађевинском земљишту ("Службени гласник општине Велико Градиште", број 17/2021), чл. 2. и 12. Закона о промету непокретности („Сл. гласник РС“, бр. 93/2014, 121/2014 и 6/2015) и члана 136. Закона о општем управном поступку (“Сл. гласник РС“, бр. 18/2016, 95/18 - аутентично тумачење и 2/2023 – одлука УС), Скупштина општине Велико Градиште је донела решење као у диспозитиву.

Упутство о правном средству: Против овог решења не може се изјавити жалба, али

се може покренути управни спор тужбом код Управног суда у Београду, у року од 30 дана од дана пријема решења. Тужба се предаје Суду непосредно или поштом.

Доставити:
– Мићу Вуковићу, Београд, ул. *********
– Општинско правобранилаштво општине Велико Градиште
– Одељење за урбанизам и имовинско правне послове
– Одељење за финансије
– Архива.

Број: 001912100 2025 07837 001 000 364 013 04 031

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

ПРЕДСЕДНИК СО
Владимир Штрбац с.р.

На основу чл. 99. став 1. и 13. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/2009, 81/2009 – испр., 64/2010 – одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 – одлука УС, 50/2013 – одлука УС, 98/2013 – одлука УС, 132/2014 и 145/2014, 83/2018, 31/2019 и 37/2019-др. закон, 9/2020, 52/2021, 62/2023), члана 13. а складу са чл. 16, 19, 20, 21, 23, 36. и 37. Одлуке о грађевинском земљишту („Службени гласник општине Великог Градиште”, бр. 17/2021), члана 40. Статута општине Велико Градиште (“Службени гласник општине Велико Градиште”, бр. 2/2019, 3/2023 и 31/2023), чл. 2. и 12. Закона о промету непокретности („Сл. гласник РС“, бр. 93/2014, 121/2014 и 6/2015) и члана 136. Закона о општем управном поступку (“Сл. гласник РС“, бр. 18/2016, 95/18 - аутентично тумачење и 2/2023 – одлука УС), а по спроведеном поступку отуђења грађевинског земљишта јавним надметањем у складу са Решењем број 001912100 2025 07837 004 005 364 014 од 30.4.2025. године Председника општине Велико Градиште, на предлог Општинског Већа општине Велико Градиште,

Скупштина општине Велико Градиште на 11. седници одржаној дана 26.06.2025. године, донела је,

Р Е Ш Е Њ Е
О ОТУЂЕЊУ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА ИЗ ЈАВНЕ СВОЈИНЕ ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ ЈАВНИМ НАДМЕТАЊЕМ

I

ОТУЂУЈЕ СЕ из јавне својине општине Велико Градиште јавним надметањем уз накнаду, грађевинско земљиште које чини **к.п.бр. 4709/6, „Калиновац“,шума 3. класе, грађевинско земљиште ван граница ггз, укупне површине 393м2, уписана у ЛН 985 КО Затоње, најповољнијем понуђачу Радославу (********) Живановићу из Параћина, ул.**********, са ЈМБГ **********.**

II

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ стицалац, **Радослав (********) Живановић из Параћина, ул.**********, са ЈМБГ *********,** да плати накнаду за отуђење грађевинског земљишта **у износу од 1.300,00 динара/м2, односно укупном износу од 510.900,00 динара**, у корист општине Велико Градиште на уплатни рачун број 840-841151843-84 (модел 97, позив на број 46-110-07836), у року од 15 дана од дана достављања овог решења.

Депозит стицаоца уплаћен дана 30.5.2025. године у корист буџета општине Велико Градиште у поступку јавног надметања у износу од 141.480,00 динара представља део накнаде за отуђење из претходног става и доношењем овог решења преноси се на одговарајући рачун општине.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ стицалац да накнади трошкове поступка у износу од 17.568,00 динара, уплатом на рачун општине Велико

Градиште број 840-745151843-03 (модел 97, позив на број 46-110-07836), у року од 15 дана од дана достављања овог решења.

III

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ стицалац да у року од 30 дана од дана достављања овог Решења, са општином Велико Градиште закључи Уговор којим ће уредити међусобна права и обавезе, а који у име општине закључује председник општине по претходно прибављеном мишљењу општинског правобранилаштва.

IV

Земљиште које је предмет овог Решења није комунално уређено и опремљено, а отуђује се стицаоцу у виђеном стању, ради изградње објеката предвиђених планским документима.

Општина Велико Градиште дозвољава стицаоцу да своје право својине на прибављеном земљишту укњижи у одговарајућим Јавним књигама.

У случају да стицалац не плати накнаду за отуђење земљишта, трошкове поступка, или са општином Велико Градиште не закључи Уговор, све у роковима одређеним одељком II и III овог решења, Скупштина општине Велико Градиште поништиће ово решење.

Предметно земљиште се продаје у виђеном стању.

Образложење

Заинтересовано лице, Бобан Марјановић из Затоња, поднело је дана 17.4.2025. године Одељењу за урбанизам и имовинско-правне послове, иницијативу за отуђење земљишта, парцела 4709/1,4709/2,4709/3,4709/4,4709/5,4709/6,4709/8,4709/27,4709/48 и 4709/52, све у КО Затоње, из јавне својине општине.

Потом је Одељење за урбанизам и имовинско-правне послове прибавило копију плана бр.953-038-14727/2025 од 22.4.2025.г. и изводе из листа непокретности за к.п.бр. 4709/1, 4709/2, 4709/3, 4709/4, 4709/5, 4709/6, 4709/8, 4709/27, 4709/48 и 4709/52, све у КО Затоње. Како је наведено одељење издало Информацију о локацији од 25.4.2025. године којом су утврђене могућности градње, намена и врста објеката који се могу градити на предметном земљишту, то се увидом у прибављену и издату документацију може утврдити да предметне катастарске парцеле представљају неизграђено грађевинско земљиште у јавној својини општине Велико Градиште. Прибављена је тржишна вредност предметног земљишта од стране Одељења локалне пореске администрације Општинске управе општине Велико Градиште, па је предложено Председнику општине Велико Градиште да донесе решење о покретању поступка отуђења предметног неизграђеног земљишта.

Имајући у виду све напред наведено, Председник општине је донео решење број

001912100 2025 07837 004 005 364 014 од 30.4.2025. године, којим је покренут поступак отуђења грађевинског земљишта из јавне својине општине Велико Градиште јавним надметањем и уз накнаду. Почетну цену за отуђење предметне катастарске парцеле утврдио је својим решењем председник општине у износу од 1.200,00 динара/м2, полазећи од процењене тржишне вредности непокретности утврђене у износу од 1.000,00 динара/м2 записником број 1948504-2025 од 25.4.2025. године Комисије за процену тржишне вредности непокретности Одељења локалне пореске администрације као и атрактивности локације и близини Сребрном језеру.

Сагласно члану 21. Одлуке о грађевинском земљишту („Службени гласник општине Великог Градиште”, бр. 17/2021), Општинска управа општине Велико Градиште расписала је Оглас о јавном надметању за отуђење грађевинског земљишта из јавне својине општине Велико Градиште, број 001912100 2025 07837 004 005 364 014 од 30.4.2025. године, који је објавила на огласној табли органа општинске управе, званичном интернет сајту општине и дневним новинама „Вечерње новости“

- издање за целу територију РС. По објављеном огласу пристигло је 12 пријава заинтересованих лица. За јавно надметање за предметну парцелу је стигло две пријаве, Владанке Видић из Рипња и Радослава Живановића из Параћина.

Комисија за прибављање и располагање грађевинским земљиштем у јавној својини, образована решењем број 000142717 2024 07837 001 000 000 001 од 29.1.2024. године СО Велико Градиште, по спроведеном поступку јавног надметања утврдила је да је најповољнији понуђач за к.п.бр. 4709/6 к.о.Затоње Радослав Живановић из Параћина, који је дана 30.5.2025. године уплатио депозит ради учешћа у поступку јавног надметања у износу од 141.480,00 динара, па је ради прибављања предметног земљишта понудио да плати износ од 1.300,00 динара/м2, што је записнички констатовано дана 3.6.2025. године. На спроведен поступак јавног надметања није било примедби. Како других предлога и примедби понуђача није било, стога је комисија предложила да се предметно земљиште отуђи лицу из одељка I диспозитива, по цени из одељка II диспозитива овог решења.

Разматрајући све списе предмета, а при неспорно утврђеном чињеничном стању да је предметна катастарска парцела у јавној својини општине Велико Градиште, да је на истој могућа изградња објеката предвиђених планским документима, да је надлежни орган покренуо поступак отуђења земљишта из јавне својине јавним надметањем (надлежност председника општине прописана је чланом 20. Одлуке о грађевинском земљишту), да је објављен оглас од стране општинске управе и спроведено јавно надметање и одабир најповољнијег понуђача од стране овлашћене комисије (чланом 21. Одлуке о грађевинском земљишту прописана је надлежност општинске управе за припрему и објављивање огласа, ставом 3. члана 23. исте одлуке, прописано је да поступак јавног надметања спроводи комисија, а ставом 4. истог члана одлуке прописано је да комисију решењем образује Скупштина општине Велико Градиште), да је најповољнији понуђач на јавном надметању понудио да за предмет надметања плати износ од 1.300,00 динара/м2, а како су испуњени законски услови прописани чланом 99. став 1. и 13. Закона о планирању и изградњи, овај орган је одлучио да донесе одлуку као у диспозитиву.

Одредбом коју прописује чл. 99. став 1. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/2009, 81/2009 – испр., 64/2010 – одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 – одлука УС, 50/2013 – одлука УС, 98/2013 – одлука УС, 132/2014 и 145/2014, 83/2018, 31/2019 и 37/2019-др. закон, 9/2020, 52/2021, 62/2023), прописано је да се неизграђено грађевинско земљиште у јавној својини отуђује поступком јавног надметања по тржишним условима, у складу са законом, док је ставом 13. истог члана закона регулисан начин и поступак отуђења грађевинског земљишта у јавној својини и надлежност органа за спровођење поступка.

Одредбом члана 16. Одлуке о грађевинском земљишту ("Службени гласник општине Велико Градиште", број 17/2021), одређено је да се грађевинско земљиште отуђује по тржишним условима, а чланом 19. исте одлуке, одређена је надлежност одељења општинске управе за подношење иницијативе и одговарајућег предлога ради отуђења земљишта, док су начин и рок плаћања цене утврђени чланом 36. одлуке. Надлежност Скупштине општине за доношење решења о располагању грађевинским земљиштем, прописана је чланом 13. исте одлуке, а његова садржина прописана је чланом 37. одлуке.

Најповољнији понуђач се обавезује да сноси део трошкова објављивања огласа, на износ од 17.568,00 динара, а сноси их у складу са условима из Огласа о јавном надметању.

Из свега напред изнетог, а у складу са одредбом члана 40. Статута општине Велико Градиште („Службени гласник општине Велико Градиште”, бр. 2/2019, 3/2023 и 31/2023), члана 13. Одлуке о грађевинском

земљишту ("Службени гласник општине Велико Градиште", број 17/2021), чл. 2. и 12. Закона о промету непокретности („Сл. гласник РС“, бр. 93/2014, 121/2014 и 6/2015) и члана 136. Закона о општем управном поступку (“Сл. гласник РС“, бр. 18/2016, 95/18 - аутентично тумачење и 2/2023 – одлука УС), Скупштина општине Велико Градиште је донела решење као у диспозитиву.

Упутство о правном средству: Против овог решења не може се изјавити жалба, али се може покренути управни спор тужбом код Управног суда у Београду, у року од 30 дана од дана пријема решења. Тужба се предаје Суду непосредно или поштом.

Доставити:
– Радославу Живановићу из Параћина, ул. **********
– Владанки Видић из Рипња, ул.*********
– Општинско правобранилаштво општине Велико Градиште
– Одељење за урбанизам и имовинско правне послове
– Одељење за финансије
– Архива.

Број: 001912100 2025 07837 001 000 364 013 04 032

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

ПРЕДСЕДНИК СО
Владимир Штрбац с.р.

На основу чл. 99. став 1. и 13. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/2009, 81/2009 – испр., 64/2010 – одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 – одлука УС, 50/2013 – одлука УС, 98/2013 – одлука УС, 132/2014 и 145/2014, 83/2018, 31/2019 и 37/2019-др. закон, 9/2020, 52/2021, 62/2023), члана 13. а складу са чл. 16, 19, 20, 21, 23, 36. и 37. Одлуке о грађевинском земљишту („Службени гласник општине Великог Градиште”, бр. 17/2021), члана 40. Статута општине Велико Градиште (“Службени гласник општине Велико Градиште”, бр. 2/2019, 3/2023 и 31/2023), чл. 2. и 12. Закона о промету непокретности („Сл. гласник РС“, бр. 93/2014, 121/2014 и 6/2015) и члана 136. Закона о општем управном поступку (“Сл. гласник РС“, бр. 18/2016, 95/18 - аутентично тумачење и 2/2023 – одлука УС), а по спроведеном поступку отуђења грађевинског земљишта јавним надметањем у складу са Решењем број 001912100 2025 07837 004 005 364 014 од 30.4.2025. године Председника општине Велико Градиште, на предлог Општинског Већа општине Велико Градиште,

Скупштина општине Велико Градиште на 11. седници одржаној дана 26.06.2025. године, донела је,

Р Е Ш Е Њ Е
О ОТУЂЕЊУ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА ИЗ ЈАВНЕ СВОЈИНЕ ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ ЈАВНИМ НАДМЕТАЊЕМ

I

ОТУЂУЈЕ СЕ из јавне својине општине Велико Градиште јавним надметањем уз накнаду, грађевинско земљиште које чини **к.п.бр. 4709/27, „Калиновац“,шума 3. класе, грађевинско земљиште ван граница ггз, укупне површине 394м2, уписана у ЛН 985 КО Затоње, најповољнијем понуђачу Владанки Видић, ул.****** ***, Рипањ, са ЈМБГ **********.**

II

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ стицалац, **Владанка Видић, ул.****** ***, Рипањ, са ЈМБГ **********, да плати накнаду за отуђење грађевинског земљишта у износу од 1.300,00 динара/м2, односно укупном износу од 512.200,00 динара,** у корист општине Велико Градиште на уплатни рачун број 840-841151843-84 (модел 97, позив на број 46-110-07836), у року од 15 дана од дана достављања овог решења.

Депозит стицаоца уплаћен дана 27.5.2025. године у корист буџета општине Велико Градиште у поступку јавног надметања у износу од 141.840,00 динара представља део накнаде за отуђење из претходног става и доношењем овог решења преноси се на одговарајући рачун општине.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ стицалац да накнади трошкове поступка у износу од 17.568,00 динара, уплатом на рачун општине Велико Градиште број 840-745151843-03 (модел 97, позив на број 46-110-07836), у року од 15 дана од дана достављања овог решења.

III

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ стицалац да у року од 30 дана од дана достављања овог Решења, са општином Велико Градиште закључи Уговор којим ће уредити међусобна права и обавезе, а који у име општине закључује председник општине по претходно прибављеном мишљењу општинског правобранилаштва.

IV

Земљиште које је предмет овог Решења није комунално уређено и опремљено, а отуђује се стицаоцу у виђеном стању, ради изградње објеката предвиђених планским документима.

Општина Велико Градиште дозвољава стицаоцу да своје право својине на прибављеном земљишту укњижи у одговарајућим Јавним књигама.

У случају да стицалац не плати накнаду за отуђење земљишта, трошкове поступка, или са општином Велико Градиште не закључи Уговор, све у роковима одређеним одељком II и III овог решења, Скупштина општине Велико Градиште поништиће ово решење.

Предметно земљиште се продаје у виђеном стању.

Образложење

Заинтересовано лице, Бобан Марјановић из Затоња, поднело је дана 17.4.2025. године Одељењу за урбанизам и имовинско-правне послове, иницијативу за отуђење земљишта, парцела 4709/1, 4709/2, 4709/3, 4709/4, 4709/5, 4709/6, 4709/8, 4709/27, 4709/48 и 4709/52, све у КО Затоње, из јавне својине општине.

Потом је Одељење за урбанизам и имовинско-правне послове прибавило копију плана бр.953-038-14727/2025 од 22.4.2025.г. и изводе из листа непокретности за к.п.бр. 4709/1, 4709/2, 4709/3, 4709/4, 4709/5, 4709/6, 4709/8, 4709/27, 4709/48 и 4709/52, све у КО Затоње. Како је наведено одељење издало Информацију о локацији од 25.4.2025. године којом су утврђене могућности градње, намена и врста објеката који се могу градити на предметном земљишту, то се увидом у прибављену и издату документацију може утврдити да предметне катастарске парцеле представљају неизграђено грађевинско земљиште у јавној својини општине Велико Градиште. Прибављена је тржишна вредност предметног земљишта од стране Одељења локалне пореске администрације Општинске управе општине Велико Градиште, па је предложено Председнику општине Велико Градиште да донесе решење о покретању поступка отуђења предметног неизграђеног земљишта.

Имајући у виду све напред наведено, Председник општине је донео решење број

001912100 2025 07837 004 005 364 014 од 30.4.2025. године, којим је покренут поступак отуђења грађевинског земљишта из јавне својине општине Велико Градиште јавним надметањем и уз накнаду. Почетну цену

за отуђење предметне катастарске парцеле утврдио је својим решењем председник општине у износу од 1.200,00 динара/м2, полазећи од процењене тржишне вредности непокретности утврђене у износу од 1.000,00 динара/м2 записником број 1948504-2025 од 25.4.2025. године Комисије за процену тржишне вредности непокретности Одељења локалне пореске администрације као и атрактивности локације и близини Сребрном језеру.

Сагласно члану 21. Одлуке о грађевинском земљишту („Службени гласник општине Великог Градиште", бр. 17/2021), Општинска управа општине Велико Градиште расписала је Оглас о јавном надметању за отуђење грађевинског земљишта из јавне својине општине Велико Градиште, број 001912100 2025 07837 004 005 364 014 од 30.4.2025. године, који је објавила на огласној табли органа општинске управе, званичном интернет сајту општине и дневним новинама „Вечерње новости" - издање за целу територију РС. По објављеном огласу пристигло је 12 пријава заинтересованих лица. За јавно надметање за предметну парцелу је стигло две пријаве, Владанке Видић из Рипња и Радослава Живановића из Параћина.

Комисија за прибављање и располагање грађевинским земљиштем у јавној својини, образована решењем број 000142717 2024 07837 001 000 000 001 од 29.1.2024. године СО Велико Градиште, по спроведеном поступку јавног надметања утврдила је да је најповољнији понуђач за к.п.бр. 4709/27 к.о.Затоње Владанка Видић из Рипња, која је дана 27.5.2025. године уплатила депозит ради учешћа у поступку јавног надметања у износу од 141.840,00 динара, па је ради прибављања предметног земљишта понудила да плати износ од 1.300,00 динара/м2, што је записнички констатовано дана 3.6.2025. године. На спроведен поступак јавног надметања није било примедби. Како других предлога и примедби понуђача није било, стога је комисија предложила да се предметно земљиште отуђи лицу из одељка I диспозитива, по цени из одељка II диспозитива овог решења.

Разматрајући све списе предмета, а при неспорно утврђеном чињеничном стању да је предметна катастарска парцела у јавној својини општине Велико Градиште, да је на истој могућа изградња објеката предвиђених планским документима, да је надлежни орган покренуо поступак отуђења земљишта из јавне својине јавним надметањем (надлежност председника општине прописана је чланом 20. Одлуке о грађевинском земљишту), да је објављен оглас од стране општинске управе и спроведено јавно надметање и одабир најповољнијег понуђача од стране овлашћене комисије (чланом 21. Одлуке о грађевинском земљишту прописана је надлежност општинске управе за припрему и објављивање огласа, ставом 3. члана 23. исте одлуке, прописано је да поступак јавног надметања спроводи комисија, а ставом 4. истог члана одлуке прописано је да комисију решењем образује Скупштина општине Велико Градиште), да је најповољнији понуђач на јавном надметању понудио да за предмет надметања плати износ од 1.300,00 динара/м2, а како су испуњени законски услови прописани чланом 99. став 1. и 13. Закона о планирању и изградњи, овај орган је одлучио да донесе одлуку као у диспозитиву.

Одредбом коју прописује чл. 99. став 1. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС", број 72/2009, 81/2009 – испр., 64/2010 – одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 – одлука УС, 50/2013 – одлука УС, 98/2013 – одлука УС, 132/2014 и 145/2014, 83/2018, 31/2019 и 37/2019-др. закон, 9/2020, 52/2021, 62/2023), прописано је да се неизграђено грађевинско земљиште у јавној својини отуђује поступком јавног надметања по тржишним условима, у складу са законом, док је ставом 13. истог члана закона регулисан начин и поступак отуђења грађевинског земљишта у јавној својини и надлежност органа за спровођење поступка.

Одредбом члана 16. Одлуке о грађевинском земљишту ("Службени гласник општине Велико Градиште", број 17/2021), одређено је да се грађевинско земљиште отуђује по тржишним условима, а чланом 19. исте одлуке, одређена је надлежност одељења општинске управе за подношење иницијативе и одговарајућег предлога ради отуђења земљишта, док су начин и рок плаћања цене утврђени чланом 36. одлуке. Надлежност Скупштине општине за доношење решења о располагању грађевинским земљиштем, прописана је чланом 13. исте одлуке, а његова садржина прописана је чланом 37. одлуке.

Најповољнији понуђач се обавезује да сноси део трошкова објављивања огласа, на износ од 17.568,00 динара, а сноси их у складу са условима из Огласа о јавном надметању.

Из свега напред изнетог, а у складу са одредбом члана 40. Статута општине Велико Градиште („Службени гласник општине Велико Градиште”, бр. 2/2019, 3/2023 и 31/2023), члана 13. Одлуке о грађевинском земљишту ("Службени гласник општине Велико Градиште", број 17/2021), чл. 2. и 12. Закона о промету непокретности („Сл. гласник РС“, бр. 93/2014, 121/2014 и 6/2015) и члана 136. Закона о општем управном поступку (“Сл. гласник РС“, бр. 18/2016, 95/18 - аутентично тумачење и 2/2023 – одлука УС), Скупштина општине Велико Градиште је донела решење као у диспозитиву.

Упутство о правном средству: Против овог решења не може се изјавити жалба, али се може покренути управни спор тужбом код Управног суда у Београду, у року од 30 дана од дана пријема решења. Тужба се предаје Суду непосредно или поштом.

Доставити:
- Владанки Видић из Рипња, ул.*********
- Радославу Живановићу из Параћина, ул. **********
- Општинско правобранилаштво општине Велико Градиште
- Одељење за урбанизам и имовинско правне послове
- Одељење за финансије
- Архива.

Број: 001912100 2025 07837 001 000 364 013 04 033

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

ПРЕДСЕДНИК СО
Владимир Штрбац с.р.

На основу чл. 99. став 13. и чл. 100. став 1. тачка 3. а у складу са чланом 70. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/2009, 81/2009 – испр., 64/2010 – одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 – одлука УС, 50/2013 – одлука УС, 98/2013 – одлука УС, 132/2014 и 145/2014, 83/2018, 31/2019 и 37/2019-др. Закон, 9/2020, 52/2021 и 62/2023), члана 30. а складу са 16. и 29. ст. 1 тачка 3 . Одлуке о грађевинском земљишту (“Службени гласник општине Великог Градиште”, бр. 17/2021), члана 40. Статута општине Велико Градиште (“Службени гласник општине Велико Градиште”, бр. 2/2019, 3/2023 и 31/2023), чл. 2. и 12. Закона о промету непокретности („Сл. гласник РС“, бр. 93/2014, 121/2014 и 6/2015) и члана 136. Закона о општем управном поступку (“Сл. гласник РС“, бр. 18/2016 и 95/18 - аутентично тумачење, 2/2023-одлука УС), поступајући по захтеву Матић Драгог из Великог Градишта, ул. ********* бр. **, а по спроведеном поступку у складу са Решењем број 001321426 2025 07837 004 005 416 188 од 2.6.2025. године Председника општине

Велико Градиште, на предлог Општинског Већа општине Велико Градиште,

Скупштина општине Велико Градиште на 11. седници одржаној дана 26.06.2025. године, донела је,

РЕШЕЊЕ О ОТУЂЕЊУ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА ИЗ ЈАВНЕ СВОЈИНЕ ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

I

ОТУЂУЈЕ СЕ из јавне својине општине Велико Градиште, грађевинско земљиште утврђено као земљиште за редовну употребу објекта – породична стамбена зграда, површина основе 64 м2, број објекта 1, а које чини катастарска парцела број 1403/23, "Мали Расадник", земљиште у грађевинском подручју, укупне површине 390,00 м2 уписане у лист непокретности број 2195 КО Велико Градиште, Матић Драгом из Великог Градишта, ул. ********** бр. **.

II

УТВРЂУЈЕ СЕ да је стицалац, Матић Драги из Великог Градишта, ул. ********** бр. **, платио накнаду од 570.850,00 динара 23.3.1987.године за парцелу 2563/29 старог премера односно парцелу 1403/22 к.о.Велико Градиште обнове премера, за шта је отпао правни основ, те ће овај износ представљати исплату купопродајне цене за непокретност из одељка I овог Решења.

III

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ стицалац да у року од 30 дана од дана достављања овог Решења, са општином Велико Градиште закључи Уговор којим ће уредити међусобна права и обавезе, а који у име општине закључује председник општине по претходно прибављеном мишљењу општинског правобранилаштва.

Трошкове овере Уговора код Јавног бележника ће сносити Општина Велико Градиште.

IV

Земљиште које је предмет овог Решења није комунално уређено, а отуђује се стицаоцу у виђеном стању као земљиште за редовну употребу објекта стицаоца, а у циљу решавања имовинско правних односа на земљишту.

Општина Велико Градиште дозвољава стицаоцу да своје право својине на прибављеном земљишту укњижи у одговарајућим Јавним књигама.

Образложење

Одељењу за урбанизам и имовинско-правне послове Општинске управе општине Велико Градиште се обратио захтевом од 19.3.2025.г. Матић Драги ради решавања имовинскоправних односа у вези са објектом на парцели 1403/23 к.о.Велико Градиште, у ком је навео да је од општине ради изградње објекта купио парцелу 1403/22, али да му је 1987.године на терену показана друга парцела, 1403/23 као парцела коју је купио и на којој је изградио кућу, те да је спровео поступак одређивања земљишта за редовну употребу и да моли општину за решавање својих имовинскоправних односа.

Уз захтев је приложио Обавештење Одељења за урбанизам и имовинскоправне послове од 26.11.2024.г. којим је обавештен да је објекат на к.п.бр.1403/23 видљив те се може наставити поступак озакоњења, те му је дата инструкција да документацију за поступак озакоњења може доставити по броју предмета којим је формиран предмет озакоњења, Решење Одељења за урбанизам и имовинскоправне послове бр.000164317 2023 07837 004 005 000 001 од 11.2.2025.г. којим је за к.п.бр.1403/23 к.о.Велико Градиште утврђено земљиште за редовну употребу објекта бр.1, Решење Одељења за урбанизам и имовинскоправне послове Општинске управе општине Велико Градиште бр. 003334185 2024 07837 004 005 351 149 од 28.1.2025.г. којим је прекинут поступак озакоњења до решавања имовинскоправних односа на земљишту, Решење Општинског

суда у Великом Градишту од 30.3.1987.г. којим је дозвољено Матић Драгом да укњижи право коришћења на земљишту у циљу изградње стамбене зграде, Уговор о накнади за уређење и коришћење грађевинског земљишта у к.о.Велико Градиште који је потписан 23.3.1987.г. између СИЗ становања и грађевинског земљишта општине Велико Градиште и Матић Драгог, оверена, посебна уплатница- доказ плаћања износа од 570.850,00 динара, за грађевинску парцелу у Малом расаднику у Великом Градишту СИЗ-у становања и грађ.земљишта општине Велико Градиште из 1987.године, као и Решење о делимичном укидању решења о изузимању и давању на коришћење градског грађевинског земљишта у Великом Градишту Скупштине општине Велико Градиште од 30.11.2018.г. којим се делимично укида Решење о изузимању и давању на коришћење градског грађевинског земљишта у Великом Градишту 464-20/87-01 од 2.3.1987.г. и то према Матић Драгом, те да тачка 1 став е Решења бр.464-14/2008-1 од 28.1.2008.г. неће убудуће производити правно дејство.

Одељење за урбанизам и имовинскоправне послове је прибавило процену тржишне вредности за обе парцеле, извештај о кретањима уписа на предметним парцелама, изводе из листа непокретноси и копију плана, а затим заказало и одржало усмену расправу на коју су позвани Матић Драги и Општинско правобранилаштво.

Пре одржавање усмене расправе пристигао је поднесак Општинског правобранилаштва У 14/25 од 14.5.2025.г.уком је између осталог тражено прибављање списа предмета бр.464-45/2018, идентификација парцела, као и Решење СО Велико Градиште бр.464-20/87-01 од 2.3.1987.г. Такође, овим поднеском је предложено и да, имајући у виду чињеницу да се у списима предмета Одељења за урбанизам и имовинскоправне послове ОУ општине Велико Градиште налази и уплатница од 23.3.1987.г. ангажује вештак економско-финансијске струке који би извршио ревалоризацију вредности предметне парцеле имајући у виду протек времена и процену коју је дало Одељење локалне пореске администрације.

Поступајуће Одељење је прибавило идентификацију за обе парцеле и тражено решење 464-20/87-01 од 2.3.1987.г.

На усменој расправи одржаној 20.5.2025.г. на којој су приступили Матић Драги и Општински правобранилац су констатоване изјаве да Општински правобранилац остаје при предлогу да се изврши процена вредности плаћене 1987. године за купљену парцелу, као и изјава странке Матић Драгог о томе да је уведен 1987.године у погрешан посед - суседну парцелу на којој је изградио кућу, да је Скупштина општине Велико Градиште дана 30.11.2018.г. донела решење којим му се изузима парцела која је првобитно требало да буде његова, за шта му није враћен новац нити извршена било каква компензација.

Обзиром на чињенице да је процена Комисије за процену тржишне вредности ара дата на записнику бр.1371080-2025 од 26.3.2025.г. за к.п.бр.1403/23 и 1403/22 к.о.Велико Градиште једнака, да је парцела која је купљена и плаћена 1987.године по површини већа од парцеле која се отуђује из јавне својине, сувишно је било радити вештачење.

Председник општине је покретнуо поступак отуђења непокретности доношењем Решења од 2.6.2025.г. те је Комисија за прибављање и располагање грађевинским земљиштем у јавној својини одржала седницу 4.6.2025.г. на којој је Матић Драги из Великог Градишта, поновио раније изнет став и тврдњу да је уведен у погрешан посед где је градио породичну кућу, да је исплатио у целости парцелу на коју је требало да гради кућу, а да му је иста 2018.г. изузета за шта није добио повраћај новца нити било какав вид компензације, те остаје при томе да му се парцела 1403/23 да, а да плаћена цена за суседну непокретност која је по површини већа од непокретности која је предмет овог решења заправо буде урачуната као исплата купопродајне цене. Такође је изјавио на записник да неће захтевати од општине никакву накнаду за разлику у површинама

парцела, обзиром да је парцела која се овим решењем отуђује из јавне својине општине Велико Градиште мања (390m2) од парцеле која му је првобитно дата 1987.г. па изузета 2018.г. (410m2).

Обзиром да је Матић Драги како је наведено платио износ за који је отпао правни основ, а који му није враћен, исти ће се сматрати исплатом купопродајне цене за непокретност која се отуђује.

Одредбом коју прописује чл. 99. став 13. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/2009, 81/2009 – испр., 64/2010 – одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 – одлука УС, 50/2013 – одлука УС, 98/2013 – одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019 и 37/2019 - др.закон, 9/2020, 52/2021 и 62/2023), прописано је да о отуђењу земљишта у јавној својини, по спроведеном поступку јавног надметања, прикупљања понуда или непосредне погодбе, одлуку доноси надележни орган, док је ставом 5. истог члана закона прописано да поступак, услове, начин и програм отуђења грађевинског земљишта у јавној својини јединице локалне самоуправе, уређује јединица локалне самоуправе.

Одредбом члана 30. Одлуке о грађевинском земљишту ("Службени гласник општине Велико Градиште", број 17/2021), утврђена је надлежност Председника општине Велико Градиште за доношење решења о покретању поступка ради отуђења грађевинског земљишта. Чланом 16. исте Одлуке одређено је да се грађевинско земљиште отуђује по тржишним условима, а чланом 29. став 1. тачка 3. прописано је да се грађевинско земљиште отуђује непосредном погодбом у случају формирања грађевинске парцеле у складу са одредбом закона којом је уређена област одређивања, односно утврђивања земљишта за редовну употребу објекта. Надлежност Скупштине општине за доношење решења о располагању грађевинским земљиштем, прописана је чланом 13. исте Одлуке.

Разматрајући захтев странке и све списе предмета, а при неспорно утврђеном чињеничном стању: да предметна катастарска парцела у јавној својини представља земљиште утврђено за редовну употребу објекта изграђеног на њој и да је инвеститор објекта стекао право да прибави ову парцелу што је утврђено решењем Одељења за урбанизам и имовинско правне послове; да је стицалац из диспозитива поднео захев ради прибављања предметне парцеле; да је на одговарајући начин покренут поступак отуђења земљишта о чему је донето решење председника општине; да је овлашћена комисија образована решењем СО Велико Градиште спровела поступак; да је подносилац захтева 1987.г. у потпуности исплатио тржишну цену земљишта, суседне катастарске парцеле, која му је 2018.г. изузета, за шта му није враћена накнада нити извршена било каква компензација; да се исти сагласио да неће захтевати посебну накнаду од Општине Велико Градиште због разлике у површинама парцеле које се отуђује и првобитно плаћене парцеле; те како би циљ отуђења предметног земљишта у виђеном стању био и решавања имовинско правних односа на земљишту, а како су испуњени законски услови прописани чланом 100. став 1. тачка 3. Закона о планирању и изградњи, овај орган је одлучио да се може удовољити захтеву странке, па је донео одлуку као у диспозитиву.

Обзиром како је поменуто, да се Драги Матић сагласио да неће захтевати посебну накнаду од Општине Велико Градиште због разлике у површинама парцеле које се отуђује и првобитно плаћене парцеле, тј. да је парцела која се отуђује мања од првобитно плаћене парцеле, Општина Велико Градиште ће сносити трошкове овере Уговора који у складу са одељком III овог Решења буду потписали именовани и председник општине Велико Градиште.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, а у складу са напред наведеним одредбама Закона и Одлуке, овај орган је донео одлуку из диспозитива имајући у виду да су испуњени услови из члана 100. став 1. тачка 3. Закона о планирању и изградњи, којим је прописано да се

грађевинско земљиште може отуђити из јавне својине услед формирања грађевинске парцеле у складу са чланом 70. истог закона, док је чланом 70. уређено утврђивање земљишта за редовну употребу објекта и право власника објекта да прибави такво земљиште. Испуњеност услова огледа се у чињеници да је конкретна катастарска парцела формирана у РГЗ - Служби за катастар непокретности и чини земљиште за редовну употребу објеката изграђеног на њој, што је у складу са чланом 70. истог закона утврђено правноснажним решењем Одељења за урбанизам и имовинско-правне послове Општинске управе општине Велико Градиште којим је утврђено и право лица из тачке 1. диспозитива, да прибави предметну парцелу.

Из свега напред изнетог, а у складу са одредбом члана 40. Статута општине Велико Градиште (“Службени гласник општине Велико Градиште”, бр. 2/19, 3/23 и 31/23), члана 13. Одлуке о грађевинском земљишту ("Службени гласник општине Велико Градиште", број 17/2021), чл. 2. и 12. Закона о промету непокретности („Сл. гласник РС“, бр. 93/2014, 121/2014 и 6/2015) и члана 136. Закона о општем управном поступку (“Сл. гласник РС“, бр. 18/2016 и 95/18 - аутентично тумачење, 2/2023-одлука УС), Скупштина општине Велико Градиште је донела решење као у диспозитиву.

Упутство о правном средству: Против овог решења не може се изјавити жалба, али се може покренути управни спор тужбом код Управног суда у Београду, у року од 30 дана од дана пријема решења. Тужба се предаје Суду непосредно или поштом.

Број: 001321426 2025 07837 001 000 416 188

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ
ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

ПРЕДСЕДНИК СО
Владимир Штрбац с.р.

На основу члана 63. став 2. Закона о јавним предузећима предузећима („Службени гласник РС“, бр. 15/2016, 88/2019 и 62/2023- др. закон), члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“ бр. 18/2016, 95/2018- аутентично тумачење и 2/2023 -одлука УС), члана 40. Статута општине Велико Градиште („Службени гласник општине Велико Градиште“, бр. 2/2019, 3/2023 и 31/2023), Скупштина општине Велико Градиште на 11. седници одржаној 26.06.2025. године донела је

РЕШЕЊЕ

ДАЈЕ СЕ САГЛАСНОСТ на Годишњи извештај о пословању ЈКП "Дунав Велико Градиште" са финансијским извештајем и извештајем овлашћеног ревизора за период од 1.1.2024. године до 31.12.2024. године, број 1021/2025 од 30.05.2025. године уз Извештај о ревизији финансијских извештаја за 2024. годину ЈКП „Дунав Велико Градиште“ који је Надзорни одбор овог предузећа усвојио на својој седници одржаној 4.6.2025. године.

Ово Решење објавити у „Службеном гласнику општине Велико Градиште“.

Образложење

Дана 4.6.2025. године Општинском већу Велико Градиште, ЈКП „Дунав Велико Градиште“ обратило се захтевом за давање сагласности оснивача на Годишњи извештај о пословању ЈКП "Дунав Велико Градиште" (са финансијским извештајем и извештајем овлашћеног ревизора) за период од 1.1.2024. године до 31.12.2024. године број 1021/2025 од 30.05.2025. године, а који је Надзорни одбор овог предузећа усвојио на својој седници одржаној дана 4.6.2025. године.

Чланом 63. став 2. Закона о јавним предузећима је прописано да јавно предузеће чији је оснивач аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе извештај из става 1. (тромесечне извештаје о реализацији годишњег програма пословања) овог члана доставља надлежном органу аутономне

покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Скупштина општине Велико Градиште, је разматрајући предметни Извештај и предлог Решења о давању сагласности налази да је усвајање истог оправдано.

Са напред изнетог, Скупштина општине Велико Градиште је донела Решење као у диспозитиву.

Поука о правном средству: Решење је коначно у управном поступку. Против истог се може покренути управни спор пред Управним судом у Београду у року од 30 дана, од дана пријема овог решења.

Број: 002470677 2025 07837 001 000 000 001

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ
ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

ПРЕДСЕДНИК СО
Владимир Штрбац с.р.

На основу члана 58. став 1. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС“, бр. 15/2016, 88/2019 и 62/2023- др. закон), члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“ бр. 18/2016, 95/2018- аутентично тумачење и 2/2023) и члана 40. Статута Општине Велико Градиште („Службени гласник општине Велико Градиште“, бр. 2/2019, 3/2023 и 31/2023), а по достављеној Одлуци о расподели добити по финансијском извештају за 2024. годину број 1057/2025 од 4.6.2025. године ЈКП-а "Дунав Велико Градиште", Скупштина општине Велико Градиште на 11. седници одржаној 26.06.2025. године донела је

РЕШЕЊЕ

ДАЈЕ СЕ САГЛАСНОСТ на Одлуку о расподели добити по финансијском извештају за 2024. годину број 1057/2025 од 4.6.2025. године ЈКП-а "Дунав Велико Градиште".

Ово Решење објавити у „Службеном гласнику општине Велико Градиште“.

Образложење

Дана 4.6.2025. године Општинском већу општине Велико Градиште ЈКП "Дунав Велико Градиште" је доставило захтев за давање сагласности на Одлуку о расподели добити по финансијском извештају за 2024. годину број 1057/2025 од 4.6.2025. године.

Разматрајући предметни захтев и приложену Одлуку, Општинско веће је нашло да је Скупштина општине Велико Градиште надлежна за даље поступање по предметном захтеву те је исти проследило Скупштини на даље поступање са нацртом Решења о давању сагласности.

Скупштина општине Велико Градиште је разматрајући предметни захтев утврдила да је исти оправдан и да је Одлука у сагласности са чланом 58. став 1. Закона о јавним предузећима.

Са напред изнетог, Скупштина општине Велико Градиште је донела Решење као у диспозитиву.

Поука о правном средству: Решење је коначно у управном поступку. Против истог се може покренути управни спор пред Управним судом у Београду у року од 30 дана, од дана пријема овог решења.

Број: 002470140 2025 07837 001 000 041 003

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ
ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

ПРЕДСЕДНИК СО
Владимир Штрбац с.р.

На основу члана 63. став 2. Закона о јавним предузећима (" Службени гласник РС" бр. 15/2016, 88/2019 и 62/2023 - други закон), члана 136. Закона о општем управном поступку (" Службени гласник РС" 18/2016 и 95/2018- аутентично тумачење и 2/2023-одлука УС), члана 40. Статута општине Велико Градиште („ Службени гласник општине Велико Градиште“ бр. 2/2019, 3/2023 и 31/2023), а по захтеву Јавног комуналног предузећа „ Дунав Велико Градиште“ из Великог Градишта,

Скупштина општине Велико Градиште на 11. седници одржаној дана 26.06.2025. године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е
О
ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ
НА ИЗВЕШТАЈ О СТЕПЕНУ УСКЛАЂЕНОСТИ ПЛАНИРАНИХ И РЕАЛИЗОВАНИХ АКТИВНОСТИ ИЗ ПРОГРАМА ПОСЛОВАЊА ЈКП „ ДУНАВ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ“ ЗА ПЕРИОД ОД 1. 1. 2025- 31. 3. 2025. ГОДИНЕ

ДАЈЕ СЕ САГЛАСНОСТ на Извештај о степену усклађености планираних и реализованих активности из програма пословања ЈКП „ Дунав Велико Градиште“ за период од 1. 1. 2025- 31. 3. 2025. године (I квартал) број 745/2025 од 23. 4. 2025. године који је Надзорни одбор ЈКП „ Дунав Велико Градиште“ прихватио на својој седници одржаној дана 30. 4. 2025. године.

Образложење

ЈКП „ Дунав Велико Градиште“ је дана 30.4.2025. године Општинском већу Општине Велико Градиште поднело захтев за давање сагласности на Извештај о степену усклађености планираних и реализованих активности из програма пословања ЈКП „ Дунав Велико Градиште“ за период од 1. 1. 2025- 31. 3. 2025. године (I квартал) број 745/2025 од 23.4.2025. године који је Надзорни одбор ЈКП „ Дунав Велико Градиште“ прихватио на својој седници одржаној дана 30. 4. 2025. године и уз захтев доставило Одлуку о прихватању број 788/2025 од 30.4.2025. године што је у складу са чланом 63. став 2. Закона о јавним предузећима.

Скупштина општине Велико Градиште је, разматрајући горе наведени Извештај као и предлог Решења о давању сагласности на исти, нашла да су исти оправдани, у свему донети у складу са Законом, те је донела одлуку као у диспозитиву овог решења.

Поука о правном средству: Решење је коначно у управном поступку. Против истог жалба није дозвољена, али је могуће тужбом покренути управни спор пред Управним судом у Београду у року од 30 дана од дана пријема овог решења.

Број: 002047009 2025 07837 001 000 000 001

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ
ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

ПРЕДСЕДНИК СО
Владимир Штрбац с.р.

На основу члана члана 59. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС“, бр.15/2016 и 88/201 и 62/2023 – др. закон), члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“ бр. 18/2016, 95/2018- аутентично тумачење и 2/2023-одлука УС), члана 40. став 1. тачка 9. Статута општине Велико Градиште („Службени гласник општине Велико Градиште“, бр. 2/2019, 3/2023 и 31/2023), Скупштина општине Велико Градиште на 11. седници одржаној 26.06.2025. године донела је

РЕШЕЊЕ

ДАЈЕ СЕ САГЛАСНОСТ на Измену Програма пословања предузећа ЈКП "Дунав Велико Градиште" за 2025. годину (2. измена) бр. 1028/2025 од 2.6.2025. године.

Ово Решење објавити у „Службеном гласнику општине Велико Градиште“.

Образложење

Општинском већу општине Велико Градиште ЈКП „Дунав Велико Градиште“ обратило се захтевом за давање сагласности на Измену Програма пословања предузећа ЈКП "Дунав Велико Градиште" за 2025. годину (2. допуна) бр. 1028/2025 од 2.6.2025. године, који је усвојио Надзорни одбор овог предузећа на седници одржаној 4.6.2025. године.

Скупштина општине Велико Градиште, разматрајући предметну Измену Програма пословања ЈКП "Дунав Велико Градиште" налази да је њено усвајање оправдано.

Са свега напред изнетог, Скупштина општине Велико Градиште је донела Решење као у диспозитиву.

Поука о правном средству: Решење је коначно у управном поступку. Против истог се може покренути управни спор пред Управним судом у Београду у року од 30 дана, од дана пријема овог решења.

Број: 002470505 2025 07837 001 000 041 003

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

ПРЕДСЕДНИК СО
Владимир Штрбац с.р.

На основу члана 61. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС“, бр. 15/2016, 88/2019 и 62/2023- др. закон), члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“ бр. 18/2016, 95/2018- аутентично тумачење и 2/2023), члана 40. Статута Општине Велико Градиште („Службени гласник општине Велико Градиште“, бр. 2/2019, 3/2023 и 31/2023), а на захтев Јавног комуналног предузећа "Дунав Велико Градиште" из Великог Градишта, Скупштина општине Велико Градиште на 11. седници одржаној 26.06.2025. године донела је

РЕШЕЊЕ
О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА 2. ДОПУНУ ПОСЕБНОГ ПРОГРАМА О КОРИШЋЕЊУ СРЕДСТАВА ИЗ БУЏЕТА ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ ЗА 2025. ГОДИНУ

ДАЈЕ СЕ САГЛАСНОСТ на 2. допуну Посебног програма о коришћењу средстава из буџета општине Велико Градиште за 2025. годину ЈКП-а "Дунав Велико Градиште" из Великог Градишта бр. 1066/2025 од 4.6.2025. године.

Ово Решење објавити у „Службеном гласнику општине Велико Градиште“.

Образложење

ЈКП „Дунав Велико Градиште“ се обратило Општинском већу општине Велико Градиште са захтевом за давање сагласности на 2. допуну Посебног програма о коришћењу средстава из буџета општине Велико Градиште за 2025. годину бр. 1027/2025 од 30.5.2025. године кога је Одлуком бр.1058/2025 усвојио Надзорни одбор ЈКП „Дунав Велико Градиште“ на својој седници одржаној дана 4.6.2025. године.

Скупштина општине Велико Градиште је разматрајући предметни Програм нашла да је давање сагласности на исти оправдано

и да је наведени Програм у сагласности са Законом о јавним предузећима.

Са свега напред наведеног, Скупштина општине Велико Градиште донела је решење као у диспозитиву.

Поука о правном средству: Решење је коначно у управном поступку. Против истог се може покренути управни спор пред Управним судом у Београду у року од 30 дана, од дана пријема овог решења.

Број: 002470284 2025 07837 001 000 400 043

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

ПРЕДСЕДНИК СО
Владимир Штрбац с.р.

На основу члана члана 537. став 1. Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС“, бр.36/2011, 99/2011, 83/2014-др.закон, 5/2015, 44/2018, 95/2018, 91/2019, 109/2021), 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“ бр. 18/2016, 95/2018- аутентично тумачење и 2/2023) и члана 40. Статута општине Велико Градиште („Службени гласник општине Велико Градиште“, бр. 2/2019, 3/2023 и 31/2023), а по достављеном извештају ликвидационог управника ЈП "Дирекција за изградњу општине Велико Градиште"- у ликвидацији,

Скупштина општине Велико Градиште на 11. седници одржаној 26.06.2025. године је донела:

РЕШЕЊЕ

ДАЈЕ СЕ САГЛАСНОСТ на Годишњи ликвидациони извештај бр. 12-л/2025 од 13.5.2025. године за период од 1. 1. 2024- 31. 12. 2024. године, ликвидационог управника ЈП "Дирекција за изградњу општине Велико Градиште"- у ликвидацији.

Образложење

Дана 13.5.2025. године Општинском већу општине Велико Градиште ликвидациони управник ЈП "Дирекција за изградњу општине Велико Градиште"- у ликвидацији је доставио Годишњи ликвидациони извештај бр. 12-л/2025 од 13.5.2025. године, за период од 1. 1. 2024- 31. 12. 2024. године

Разматрајући поднети Извештај, Општинско веће налази да је Скупштина општине Велико Градиште надлежна за даље поступање по предметном захтеву те је исти проследило Скупштини на даље поступање, са предлогом Решења о давању сагласности.

Скупштина општине Велико Градиште, разматрајући предметни захтев налази да је оправдан, те да је Извештај у сагласности са Законом о привредним друштвима.

Са свега напред изнетог, Скупштина општине Велико Градиште је донела Решење као у диспозитиву.

Поука о правном средству: Решење је коначно у управном поступку. Против истог се може покренути управни спор пред Управним судом у Београду у року од 30 дана, од дана пријема овог решења.

Број: 002170439 2025 07837 001 000 051 001

ПРЕДСЕДНИК СО
Владимир Штрбац с.р.

На основу члана 32. Закона о локалној самоуправи ("Сл. гласник РС", бр. 129/2007, 83/2014 - др. закон, 101/2016 - др. закон, 47/2018 и 111/2021 - др. закон), члана 40. Статута Општине Велико Градиште ("Сл. гласник Општине Велико Градиште" бр.2/2019) и члана 13. Одлуке о Општинском правобранилаштву Општине Велико Градиште ("Сл.гласник општине Велико Градишште" бр.11/14),

Скупштина Општине Велико Градиште је на 11. седници одржаној дана 26.06.2025. године, донела

РЕШЕЊЕ О УСВАЈАЊУ ИЗВЕШТАЈА О РАДУ ОПШТИНСКОГ ПРАВОБРАНИЛАШТВА ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ ЗА 2024. ГОДИНУ

Члан 1.

УСВАЈА СЕ Извештај о раду Општинског правобранилаштва Општине Велико Градиште за 2024. годину бр. 24/25 од 7.4.2025. године.

Члан 2.

Ово Решење објавити у "Службеном гласнику Општине Велико Градиште".

Образложење

Правни основ за доношење овог Решења садржан је у члану 32. Закона о локалној самоуправи ("Сл. гласник РС", бр. 129/2007, 83/2014 - др. закон, 101/2016 - др. закон, 47/2018 и 111/2021 - др. закон), члану 40. Статута Општине Велико Градиште ("Службени гласник Општине Велико Градиште" бр.2/19) и члану 13. Одлуке о Општинском правобранилаштву Општине Велико Градиште ("Сл.гласник Општине Велико Градиште" бр.11/14).

Општински правобранилац је у складу с чланом 13. Одлуке о Општинском правобраниоцу Општине Велико Градиште поднео Извештај о раду Општинског правобранилаштва Општине Велико Градиште за 2024. годину бр.24/25 од 7.4.2025. године.

На основу свега наведеног Скуштина Општине је донела Решење као у диспозитиву.

Број: 001772135 2025 07837 001 000 000 001

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

ПРЕДСЕДНИК СО
Владимир Штрбац с.р.

На основу члана 34. став 2. Закона о култури („ Службени гласник РС“ бр. 72/2009, 13/2016, 30/2016- испр., 6/2020, 47/2021 и 76/2023), члана 32. став 1. тачка 9. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Србије", број 129/07 и 83/2014 – др. закон 101/2016 – др. закон и 47/2018 и 111/2021- др. закон) и члана 40. став. 1. тачка 10. Статута општине Велико Градиште („Службени гласник општине велико Градиште“ бр. 2/2019, 3/2023 и 31/2023), на предлог Општинског већа општине Велико Градиште, Скупштина општине Велико Градиште на 11. седници одржаној дана 26.06.2025. године донела је

Р Е Ш Е Њ Е
О ПРЕСТАНКУ МАНДАТА ВРШИОЦА ДУЖНОСТИ ДИРЕКТОРА ЈАВНЕ УСТАНОВЕ „НАРОДНИ МУЗЕЈ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ“

Члан 1.

УТВРЂУЈЕ СЕ престанак мандата вршиоцу дужности директора Јавне установе „Народни музеј Велико Градиште“, **Маји Пајић из Великог Градишта,** дипломираном етнологу и антропологу, дана 25.6.2025. године.

Члан 2.

Ово Решење објавити у „Службеном гласнику општине Велико Градиште“.

Образложење

Чланом 34. став. 2. Закона о култури („ Службени гласник РС“ бр. 72/2009, 13/2016, 30/2016- испр., 6/2020, 47/2021 и 76/2023), прописано је да директора установе именује и разрешава оснивач.

Чланом 32. став 1. тачка 9. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Србије", број 129/07 и 83/2014 – др. закон 101/2016 – др. закон и 47/2018 и 111/2021- др. закон) прописано је да Скупштина општине именује и разрешава управни и надзорни одбор, именује и разрешава директоре јавних предузећа, установа, организација и служби, чији је оснивач и даје сагласност на њихове статуте, у складу са законом.

Одредбом члана 40. став 1. тачка 10. Статута општине Велико Градиште прописано је да оснивач, Скупштина општине Велико Градиште, има право да именује и разрешава директоре, управне и надзорне одборе јавних предузећа, организација и служби чији је оснивач.

Маја Пајић из Великог Градишта, именована је Решењем Скупштине општине Велико Градиште бр. 001870449 2024 07837 001 000 000 001 од 17.6.2024. године („Службени гласник општине Велико Градиште“ бр. 14/2024) за вршиоца дужности директора Јавне установе “Народни музеј Велико Градиште“, почев од 25.6.2024. године па до именовања директора Јавне установе „Народни музеј Велико Градиште“, а најдуже годину дана. Због протека рока на који је именован, вршиоцу дужности директора ЈУ „Народни музеј Велико Градиште“ престаје мандат.

Због напред наведеног донето је решење као у диспозитиву.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ: Против овог решења може се поднети тужба Вишем суду у Пожаревцу у року од 60 дана од дана пријема овог решења.

Број: 002805339 2025 07837 001 000 000 001

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

ПРЕДСЕДНИК СО
Владимир Штрбац с.р.

На основу члана 34. ст. 2. Закона о култури („Службени гласник РС“ бр. 72/2009, 13/2016, 30/2016-испр., 6/2020, 47/2021, 78/2021 и 76/2023), члана 32. став 1. тачка 9. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије", број 129/07 и 83/2014 – др. закон 101/2016 – др. Закон, 47/2018 и 111/21- др. закон) и члана 40. ст. 1. тачка 10. Статута општине Велико Градиште („Службени гласник општине велико Градиште“ бр. 2/19, 3/23 и 31/23), на предлог Општинског већа општине Велико Градиште,

Скупштина општине Велико Градиште на 11. седници одржаној дана 26.06.2025. године донела је

Р Е Ш Е Њ Е
О ИМЕНОВАЊУ ДИРЕКТОРА ЈАВНЕ УСТАНОВЕ „НАРОДНИ МУЗЕЈ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ“

Члан 1.

ИМЕНУЈЕ СЕ за директора Јавне установе „Народни музеј Велико Градиште“, Маја Пајић из Великог Градишта, дипломирани етнолог и антрополог.

Члан 2.

Мандат именованом директору Јавне установе „Народни музеј Велико Градиште“ траје четири године, почев од 26.6.2025. године.

Члан 3.

Права и обавезе директора биће уређена Уговором о раду закљученим између Управног одбора Јавне установе „Народни музеј Велико Градиште“ и именованог директора.

Директор заснива радни однос на одређено време.

Члан 4.

Ово Решење објавити у „Службеном гласнику општине Велико Градиште“.

Образложење

Спровођење конкурса и именовање директора музеја, именовање вршиоца дужности директора, његове надлежности и друго, врши се на начин и по поступку прописаним одредбама закона којим се уређује област културе.

Чланом 34. ст. 2. Закона о култури („Службени гласник РС“ бр. 72/2009, 13/2016 и 30/2016-испр., 6/2020, 47/2021, 78/2021 и 76/2023) прописано је да директора установе именује и разрешава оснивач.

Чланом 32. став 1. тачка 9. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије", број 129/07 и 83/2014 – др. закон101/2016 – др. закон, 47/2018 и и 111/21- др. закон) прописано је да Скупштина општине именује и разрешава управни и надзорни одбор, именује и разрешава директоре јавних предузећа, установа, организација и служби, чији је оснивач и даје сагласност на њихове статуте, у складу са законом.

Одредбом члана 40. Статута општине Велико Градиште прописано је да оснивач, Скупштина општине Велико Градиште, има право да именује и разрешава директоре, управне и надзорне одборе јавних предузећа, организација и служби чији је оснивач.

Статутом ЈУ Народни музеј Велико Градиште прописани су услови за именовање директора.

Управни одбор Јавне установе „Народни музеј Велико Градиште“ на 6. седници одржаној 27.3.2025. године донео је Одлуку о расписивању конкурса за именовање директора ове Јавне установе бр. 38/2025 од 27.3.2025. године.

Јавни конкурс је објављен у Публикацији „Послови“ дана 2.4.2025. године, дневном листу „Политика“ 3.4.2025. године, на сајту Националне службе за запошљавање, као и на огласној табли Народног музеја.

Рок за пријављивање кандидата био је 15 дана од дана објављивања.

По расписаном конкурсу пристигле су две пријаве.

Пријаве су поднели Драган Богичић из Великог Градишта, магистар сликарства и Маја Пајић из Великог Градишта, дипломирани етнолог и антрополог.

Управни одбор, на 7. седници одржаној 23.4.2025. године отворио је приспелу документацију и том приликом утврдио следеће:

- Пријаве Драгана Богичића и Маје Пајић су потпуне, благовремене и из документације је утврђено да кандидати испуњавају све прописане услове за директора.

Управни одбор је обавио разговоре са кандидатима и донео следећи предлог листе кандидата са мишљењем о стручним и организационим способностима:

1. Драган Богичић из Великог Градишта, магистар сликарства
2. Маја Пајић из Великог Градишта, дипломирани етнолог и антрополог

Управни одбор једногласног је мишљења да Маја Пајић из Великог Градишта, дипломирани етнолог и антрополог, у потпуности испуњава законом прописане услове да буде именована за директора Јавне установе „Народни музеј Велико Градиште“, да иста поседује стручне и организационе способности за обављање послова директора, а на основу садржаја Програма рада и развоја установе у наредном периоду и предлаже Скупштини општине Велико Градиште да Мају Пајић из Великог Градишта именује за директора Јавне установе „Народни музеј Велико Градиште“.

Маја Пајић из Великог Градишта, дипломирани етнолог и антрополог, у потпуности испуњава услове за директора прописане Законом о култури као и Статутом, те је донето решења као у диспозитиву.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ: Против овог решења може се поднети тужба Вишем суду у Пожаревцу у року од 60 дана од дана пријема овог решења.

Број: 002048237 2025 07837 001 000 000 001

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

ПРЕДСЕДНИК СО
Владимир Штрбац с.р.

На основу члана члана 32. став 1. тачка 9. Закона о локалној самоуправи (" Службени гласник РС", бр. 129/2007, 83/2014 - др. закон, 101/2016 - др. закон, 47/2018 и 111/2021 - др. закон), члана 40. Статута општине Велико Градиште („ Службени гласник општине велико Градиште“ бр. 2/2019, 3/2023 и 31/2023) и члана 15 став 4 Одлуке о оснивању установе Центар за социјални рад општине Велико Градиште и Голубац („Службени гласник општине Велико Градиште“ бр. 10/2012), Скупштина општине Велико Градиште на 11. седници одржаној дана 26.06.2025. године донела је

Р Е Ш Е Њ Е
О УТВРЂИВАЊУ ПРЕСТАНКА МАНДАТА И ИМЕНОВАЊУ ПРЕДСЕДНИКА УПРАВНОГ ОДБОРА ЈАВНЕ УСТАНОВЕ ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ОПШТИНА ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ И ГОЛУБАЦ

Члан 1.

УТВРЂУЈЕ СЕ престанак мандата председнику Управног одбора Јавне установе Центар за социјални рад општина Велико Градиште и Голубац, Драгану Унгурјановићу из Великог Градишта, услед смрти, дана 29.4.2025. године.

Члан 2.

ИМЕНУЈЕ СЕ председник Управног одбора Јавне установе Центар за социјални рад општина Велико Градиште и Голубац, Милан Јеремић из Великог Градишта, ул. ********* бр.*, ЈМБГ **********

Члан 3.

Именованом председнику Управног одбора мандат почиње да тече од 26.6.2025. године и траје до истека мандата садашњег сазива Управног одбора Јавне установе Центар за социјални рад општина Велико Градиште и Голубац.

Члан 4.

Ово Решење објавити у „Службеном гласнику општине Велико Градиште“.

Образложење

Чланом 32. став 1. тачка 9. Закона о локалној самоуправи прописано је да Скупштина општине именује и разрешава управни и надзорни одбор, именује и разрешава директоре јавних предузећа, установа, организација и служби, чији је оснивач и даје сагласност на њихове статуте, у складу са законом.

Одредбом члана 40. Статута општине Велико Градиште прописано је да оснивач, Скупштина општине Велико Градиште, има право да именује и разрешава директоре, управне и надзорне одборе јавних предузећа, организација и служби чији је оснивач.

Чланом 15 ставом 4 Одлуке о оснивању установе Центар за социјални рад општине Велико Градиште и Голубац прописано је да председника Управног одбора именује оснивач из реда чланова Управног одбора.

Драган Унгурјановић из Великог Градишта је именован за председника Управног одбора Јавне установе Центар за социјални рад општина Велико Градиште и Голубац Решењем Скупштине општине Велико Градиште бр. 002102376 2024 07837 001 000 000 001 од 22.7.2024. године. Обзиром да је Драган Унгурјановић преминуо дана 29.4.2025. године, Скупштина општине Велико Градиште је овим решењем утврдила престанак мандата Драгану Унгурјановићу и именовала новог председника Управног одбора Милана Јеремића из Великог Градишта, ул. ****** бр.*, ЈМБГ *********.

ПОУКА О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ: Против овог решења може се поднети тужба Вишем суду у Пожаревцу у року од 60 дана од дана пријема овог решења.

Број: 002317490 2025 07837 001 000 000 001

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ВЕЛИКО ГРАДИШТЕ

ПРЕДСЕДНИК СО
Владимир Штрбац с.р.

САДРЖАЈ

1. Одлука о потврђивању мандата одборника Скупштине општине Велико Градиште (Златко Шуловић) 1

2. Одлука о потврђивању мандата одборника Скупштине општине Велико Градиште (Жива Момировић) 2

3. Одлука о завршном рачуну буџета локалне власти општине Велико Градиште за 2024. годину 4

4. Одлука о додели једнократне новчане накнаде за куповину уџбеника родитељима односно старатељима/хранитељима ученика основних школа на територији општине Велико Градиште у школској 2025/2026 години 147

5. Одлука о додели општинских награда за 2025. годину 149

6. Одлука о додели повеље 150

7. Одлука о мрежи јавних предшколских установа на подручју општине Велико Градиште 152

8. Одлука о прихватању самоиницијативног предлога пројекта јавно- приватног партнерства о енергетском учинку кроз примену мера побољшања енергетске ефикасности, уштедама у оперативним трошковима и смањењу емисије штетних гасова уз примену обновљивих извора енергије на делу објеката јавне намене у општини Велико Градиште 155

9. Одлука о усвајању стратегије безбедности саобраћаја општине Велико Градиште за период од 2025 до 2030. године са акционим планом 327

10. Решење о усвајању извештаја о стању безбедности саобраћаја на путевима на територији општине Велико Градиште за 2024. Годину 476

11. Решење о отуђењу грађевинског земљишта из јавне својине општине Велико Градиште непосредном погодбом ради исправке граница суседне катастарске парцеле (Миладиновић Надица) 500

12. Решење о отуђењу грађевинског земљишта из јавне својине општине Велико Градиште непосредном погодбом ради исправке граница суседне катастарске парцеле (Ивана Јелић и Зоран Гајић) 503

13. Решење о отуђењу грађевинског земљишта из јавне својине општине Велико Градиште јавним надметањем (Драган Живановић) 506

14. Решење о отуђењу грађевинског земљишта из јавне својине општине Велико Градиште јавним надметањем (Мићо Вуковић) 509

15. Решење о отуђењу грађевинског земљишта из јавне својине општине Велико Градиште јавним надметањем (Радослав Живановић) 512

16. Решење о отуђењу грађевинског земљишта из јавне својине општине Велико Градиште јавним надметањем (Владанка Видић) 515

17. Решење о отуђењу грађевинског земљишта из јавне својине општине Велико Градиште (Матић Драги) 518

18. Решење о давању сагласности на Годишњи извештај о пословању ЈКП „Дунав Велико Градиште“, са финансијским извештајем и извештајем овлашћеног ревизора за период од 1.1.2024. до 31.12.2024. године 522

19. Решење о давању сагласности на Одлуку о расподели добити по финансијском извештају за 2024. годину ЈКП "Дунав Велико Градиште" 523

20. Решење о давању сагласности на Извештај о степену усклађености планираних и реализованих активности из програма пословања ЈКП "Дунав Велико Градиште" за период од 1.1.2025. - 31.3.2025. године 524

21. Решење о давању сагласности на Измену Програма пословања предузећа ЈКП „Дунав Велико Градиште“ за 2025. годину, (друга измена) бр. 1028/2025 од 2.6.2025. године . . 524

22. Решење о давању сагласности на 2. допуну Посебног програма о коришћењу средстава из буџета општине Велико Градиште за 2025. годину (ЈКП „Дунав Велико Градиште“) 525

23. Решење о давању сагласности на Годишњи ликвидациони извештај за период 01.01.2024. – 31.12.2024. године, ликвидационог управника ЈП „Дирекција за изградњу општине Велико Градиште“ – у ликвидацији 526

24. Решење о усвајању извештаја о раду Општинског правобранилаштва Општине Велико Градиште за 2024. годину 527

25. Решење о престанку мандата вршиоца дужности директора Јавне установе „Народни музеј Велико Градиште“ 528

26. Решење о именовању директора Јавне установе „Народни музеј Велико Градиште“ . . 529

27. Решење о утврђивању престанка мандата и именовању председника Управног одбора Јавне установе Центар за социјални рад општина Велико Градиште и Голубац 530

Издавач: Скупштина општине Велико Градиште - Редакција: Одељење за општу управу и јавне службе Општинске управе - тираж 1 примерак - штампа: Графика ТИМ, Велико Градиште